

กลุ่ทุทุการรณรงค้หาเล็ยงเล็กต้งนายกองค้การบรหการส่วนจ้หวัดสงขลา
กรณึศึกษา การเล็กต้ง ว้วันที่ 4 ลึงหาคม พ.ศ.2556 ระหว้าง
นายนิพนธ้ บุญญามณึ และนายอุทุศ ชูช้วย

ดาบตำรวจช้ช้ย คงทวึ

การศึกษาค้ันคว้ไอสรระนึเป็นส่วนหนึงของการศึกษาดามหล้กสูตรปรึญญาร้ฐศาสตรมหาบัณชิต
วึชาเอกการเม็องการปกครองท้องถึน สาขาวิชาร้ฐศาสตร้ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธึราช

พ.ศ. 2556

**The Campaign Strategies of Mr. Niphon Bunyamni and
Mr. Uthit Chuchuai in the Election for Chairman of the
Songkhla Provincial Administrative
Organization on August 4, 2013**

Pol. Sen. Sgt. Maj. Chatchai Kongtawee

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Political Science in Local Politics and Government

School of Political Science

Sukhothai Thammathirat Open University

2013

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ: กลยุทธ์การณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วน
จังหวัดสงขลา กรณีศึกษา การเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556
ระหว่างนายนิพนธ์ บุญญามณี และนายอุทิศ ชูช่วย

ชื่อและนามสกุล: คาบตำรวจชัยชัย คงทวี

วิชาเอก: การเมืองการปกครองท้องถิ่น

สาขาวิชา: รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ธโรโสธร ตู๋ทองคำ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2557

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ธโรโสธร ตู๋ทองคำ

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ธโรโสธร ตู๋ทองคำ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ปธาน สุวรรณมงคล)

(รองศาสตราจารย์อุทพร อิศรชัย)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์

ชื่อการศึกษา คั่นคว่ำอิสระ กลยุทธ์การณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา
กรณีศึกษา การเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556ระหว่าง นายนิพนธ์ บุญญามณี
และนายอุทิศ ชูช่วย

ผู้ศึกษา ดาบตำรวจชัชชัย คงทวี **รหัสนักศึกษา** 2558000812 **ปริญญา** รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ โสธร ตู้ทองคำ **ปีการศึกษา** 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) บริบททางการเมืองและปัจจัยที่มีผลต่อการณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา(2)เพื่อศึกษาและวิเคราะห์กลยุทธ์ทางการตลาดที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลานำมาใช้ในการณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเจาะจงจากกลุ่มอาชีพ 4 กลุ่มรวมจำนวน 38 คน ได้แก่ 1) ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา 2) นักการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการณรงค์หาเสียงเลือกตั้งระดับประเทศและระดับท้องถิ่น 4 คน 3) เจ้าหน้าที่รัฐ 6 คน 4) นักวิชาการ สื่อมวลชน ผู้นำศาสนา และประชาชนทั่วไปในพื้นที่เลือกตั้ง 26 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า (1) บริบททางการเมืองที่สำคัญและส่งผลต่อการณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 ประกอบด้วยปัจจัยภายนอก ด้านการเมือง ผลการเลือกตั้ง นายนิพนธ์ บุญญามณี ผู้ได้รับเลือกตั้งลงสมัครในนามพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งเป็นพรรคการเมืองที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ศรัทธาของคนในพื้นที่เลือกตั้ง แม้นายอุทิศ ชูช่วย จะเป็นนักการเมืองท้องถิ่นที่สังกัดพรรคประชาธิปัตย์เช่นกันแต่การเลือกตั้งครั้งนี้พรรคให้ความสำคัญและสนับสนุนนายนิพนธ์ บุญญามณีชัดเจนกว่าโดยผู้นำพรรคลงพื้นที่เลือกตั้งเพื่อช่วยผู้สมัครด้วยตัวเองส่วนปัจจัยภายใน ด้านตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายนิพนธ์ บุญญามณี เป็นนักการเมืองระดับประเทศและมีประสบการณ์จากการเมืองระดับท้องถิ่น เช่นเดียวกับนายอุทิศ ชูช่วย ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตการเมืองระดับท้องถิ่นเช่นกัน ต่างกันที่นายอุทิศ ชูช่วย มีปัญหาศรัทธาก่อนการเลือกตั้งทำให้ส่งผลกระทบต่อทัศนใจของผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง โดยเฉพาะคะแนนเสียงที่อยู่กึ่งกลาง เมื่อมีผู้สมัครที่ประวัติต่างพร้อมจึงหันไปลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครอีกฝ่ายหนึ่ง (2) กลยุทธ์ทางการตลาดที่สำคัญและส่งผลให้ผู้สมัคร ได้รับการเลือกตั้ง ได้แก่ กลยุทธ์ด้านภาพลักษณ์ส่วนบุคคลของผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายนิพนธ์ บุญญามณี และนายอุทิศ ชูช่วย ใช้กลยุทธ์ในการณรงค์หาเสียงเลือกตั้งที่มีความโดดเด่นคล้ายคลึงกันแต่การที่นายอุทิศ ชูช่วยถูกกล่าวหาว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับคดีจางวานฆ่านายพีระตันดิเศรณีอดีตนายกเทศมนตรีนครสงขลาซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์เป็นอย่างมากดังนั้นปัจจัยภายนอกด้านการเมืองและปัจจัยภายในด้านตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งตลอดจนกลยุทธ์ด้านภาพลักษณ์ส่วนบุคคลของผู้สมัครจึงเป็นส่วนสำคัญที่ส่งผลให้นายนิพนธ์บุญญามณีได้รับการเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาในการเลือกตั้งวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556

คำสำคัญ กลยุทธ์การณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จังหวัดสงขลา

Independent Study title: The Campaign Strategies of Mr. Niphon Bunyamni and Mr. Uthit Chuchuai in the Election for Chairman of the Songkhla Provincial Administrative Organization on August 4, 2013

Author: Pol. Sen.Sgt. Maj. Chatchai Kongtawee; **ID:** 2558000812; **Degree:** Master of Political Science; **Independent Study advisor:** Thasothorn Tootongkam, Associate Professor; **Academic year:** 2013

Abstract

This research sought to study (1) the political context and factors that affected the campaigns of candidates in the election for chairman of the Provincial Administrative Organization of Songkhla Province; and (2) to study and analyze the marketing strategies used by the candidates.

This was a qualitative research. The sample population of 38, chosen through purposive sampling, consisted of (1) 2 candidates for the position of chairman of the Songkhla Provincial Administrative Organization in the August 4, 2013 election; (2) 4 national and local level politicians involved in the campaign; (3) 6 government officials; and 4) 26 academics, journalists, religious leaders and general citizens in the voting district. Data were collected using an interview form and analyzed through descriptive analysis.

The study found that (1) The external factors that influenced the context of the election were first, political factors-- Mr. Niphon Bunyamni ran under the banner of the Democratic Party, which has enjoyed popularity and the faith of most of the people in Songkhla province. His opponent, Mr. Uthit Chuchuai, also ran for the Democratic Party, but the national-level party leaders clearly supported Mr. Niphon Bunyamni for this election and made a personal visit to the area to endorse him. The internal factors were the backgrounds and qualifications of the candidates. Mr. Niphon Bunyamni is a national level politician with local level experience. Mr. Uthit Chuchuai has also had a successful career in local politics, but before the election he was implicated in a legal case that may have swayed undecided voters to vote for the opponent with the untarnished history. (2) The major marketing strategy that both candidates used in the campaign was the personal image strategy. Their images were both similarly striking at first, but Mr. Uthit Chuchuai had been accused of conspiring in the assassination of a former mayor of Songkhla, which had a very negative impact on his image. In short, the external and internal political factors and the personal image marketing strategy resulted in Mr. Niphon Bunyamni winning the election for Chairman of Songkhla Provincial Administrative Organization on August 4, 2013.

Keywords: Election campaign, Campaign strategy, Provincial administrative organization, Songkhla Province

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ธวัชธร ผู้ทองคำ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา คอยให้คำแนะนำ ดูแลช่วยเหลือ รวมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการเขียนรายงานมาโดยตลอด ขอขอบคุณคณาจารย์ประจำ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้และ ประสบการณ์อันมีค่ายิ่งแก่ศิษย์ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ประจำสาขาวิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่กรุณาให้ความรู้และฝึกฝนผู้วิจัยจนเกิดความรู้ความเข้าใจในการ จัดทำสารนิพนธ์ฉบับนี้จนประสบความสำเร็จลงด้วยดี

ขอขอบคุณองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ที่อำนวยความสะดวกด้านข้อมูลพื้นฐาน ต่างๆ ตลอดจนผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 ประชาชนในพื้นที่จังหวัดสงขลา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการ เลือกตั้ง ทำให้ได้ข้อมูลอย่างสมบูรณ์จนสามารถทำงานวิจัยได้สำเร็จ ขอขอบคุณ มารดา ญาติพี่น้อง ทุกคนโดยเฉพาะครอบครัวของผู้วิจัย เพื่อนนักศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ให้กำลังใจ และเป็นแรงผลักดันให้มีความมุ่งมั่นในการศึกษาต่อระดับมหาบัณฑิต

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาครั้งนี้ ขอมอบแด่องค์กรและหน่วยงานที่ผู้วิจัยได้ ทำการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการเลือกตั้งให้ดียิ่งขึ้น สุดท้ายนี้ หวังเป็นอย่างยิ่ง ว่าสารนิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษาหาความรู้ นำข้อมูลและผลการศึกษาที่ได้ไป ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมต่อไป

ชัชชัย คงทวี

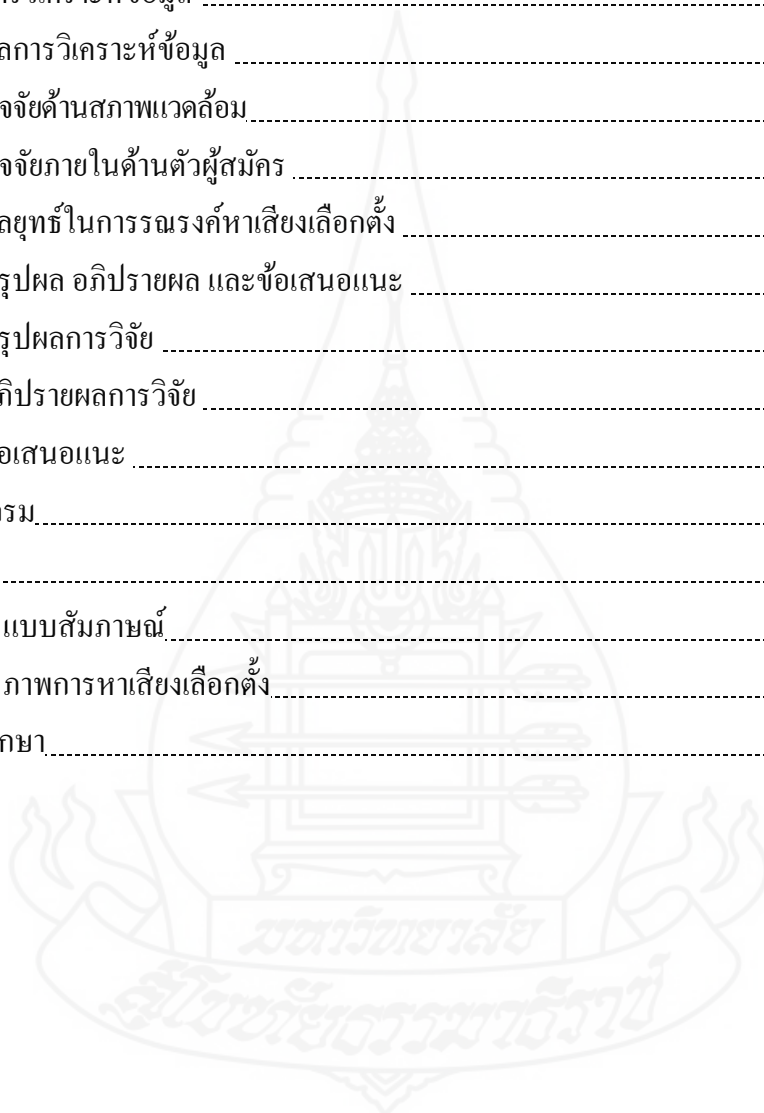
สิงหาคม 2557

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	12
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	13
ขอบเขตของการวิจัย.....	19
คำนิยามศัพท์.....	20
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	21
บทที่ 2 ทฤษฎี วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ.....	22
แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น.....	29
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	35
แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง.....	38
แนวคิดเกี่ยวกับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง.....	45
แนวคิดเกี่ยวกับห้วคะแนน.....	53
แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง.....	62
แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะสังคมไทย.....	63
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	74
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา.....	79
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	100
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	100
เครื่องมือในการวิจัย.....	102
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	103

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เครื่องมือการศึกษาวิจัย.....	105
การวิเคราะห์ข้อมูล	106
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	108
ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม	109
ปัจจัยภายในด้านตัวผู้สมัคร	137
กลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง	147
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	181
สรุปผลการวิจัย	181
อภิปรายผลการวิจัย	191
ข้อเสนอแนะ	214
บรรณานุกรม.....	220
ภาคผนวก.....	231
ก แบบสัมภาษณ์	232
ข ภาพการหาเสียงเลือกตั้ง.....	258
ประวัติผู้ศึกษา.....	267

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 แสดงจำนวนประชากรจังหวัดสงขลา พ.ศ.2556.....	94
ตารางที่ 2.2 แสดงพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมืองประจำจังหวัดสงขลา.....	95
ตารางที่ 3.1 แสดงกรอบระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย.....	104

ญ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	13
ภาพที่ 2.1 แสดงแผนที่จังหวัดสงขลา.....	93
ภาพที่ 2.2 แสดงขอบเขตการปกครองจังหวัดสงขลา.....	96
ภาพที่ 2.3 แสดงเขตเลือกตั้ง สส.จังหวัดสงขลา.....	97
ภาพที่ 2.4 แผนที่แสดงจำนวนประชากรแบ่งตามเพศและการนับถือศาสนาในจังหวัดสงขลา..._	98
ภาพที่ 2.5 โครงสร้างการบริหารองค์กรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา.....	99

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การกระจายอำนาจทางการปกครองมีความสำคัญต่อการพัฒนาชนบท เพราะเป็นการมอบอำนาจการปกครองให้คนในท้องถิ่น มีอิสระในการปกครองตนเอง การบริหารท้องถิ่นมีงบประมาณของตนเอง มีเจ้าหน้าที่ของตนเอง และมีฐานะเป็นนิติบุคคล การกระจายอำนาจนำไปสู่การมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นในระดับรากหญ้ามากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับนี้ถือเป็นการสร้างสถาบันประชาธิปไตยในระดับพื้นฐาน รวมทั้งสร้างวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยในหมู่ประชาชนอีกด้วย และที่สำคัญเป็นส่วนหนึ่งของการเมืองภาคประชาชนโดยเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจ การปกครองจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาคไปยังท้องถิ่นนั้นก็เพื่อทำให้คนในท้องถิ่นสามารถปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นนั่นเอง

ดังนั้นกฎหมายที่ว่าด้วยระเบียบบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทจึงกำหนดให้มีสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติสามารถจะออกข้อบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ และมีหน้าที่กำกับดูแลการบริหารงานของผู้บริหารท้องถิ่นหรือนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ได้แก่ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองค้การบริหารส่วนตำบล และนายกเมืองพัทยา) ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่บริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ ตามข้อกำหนดของกฎหมายโดยทั้งสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีภูมิลำเนาในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถบริหารและพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นไปตามความต้องการของราษฎรในพื้นที่นั้นๆ โดยมีอิสระที่จะใช้ดุลยพินิจในการออกกฎ ระเบียบ และดำเนินการบริหารภายในกรอบอำนาจหน้าที่ อย่างไรก็ตามหากสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ/หรือนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถบริหารกิจการให้เป็นไปตามความต้องการของราษฎรได้แล้ว ราษฎรก็สามารถจะร่วมกันลงชื่อเพื่อยื่นถอดถอนนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ ซึ่งเป็นครรลองที่ถูกต้องและชอบธรรมตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย

หัวใจหลักของการปกครองส่วนท้องถิ่นก็คือ เป็นการปกครองตนเองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ แต่ในทางปฏิบัติจะพบว่า การมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของประชาชนมีค่อนข้างน้อย คงมีเพียงแต่การไปใช้สิทธิเลือกตั้งสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น ภายหลังจากเสร็จสิ้นการเลือกตั้งแล้วประชาชนมักจะไม่ค่อยมีส่วนร่วมอย่างอื่น ซึ่งทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดพลัง ขาดความร่วมมือ ขาดความสนใจจากประชาชนอันเป็นผลให้การปกครองท้องถิ่นซึ่งเป็นการปกครองของคนในท้องถิ่นเองไม่ค่อยประสบความสำเร็จเท่าที่ควรการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นพฤติกรรมทางการเมืองหรือกิจกรรมทางการเมืองที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยเนื่องจากการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยจำเป็นต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในกระบวนการปกครองของรัฐบาลซึ่งจะเกิดขึ้นได้ในหลายๆ รูปแบบเช่นการติดตามข่าวสารทางการเมืองการไปใช้สิทธิเลือกตั้งการเป็นสมาชิกกลุ่มหรือพรรคการเมืองการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองเช่น การทำประชาพิจารณ์ และการสมัครรับเลือกตั้งซึ่งกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในแต่ละรูปแบบดังกล่าวมีความสำคัญแตกต่างกันไปและการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นอาจจะใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่งหรืออาจจะใช้ในหลายๆ วิธีหรือทุกวิธีก็ได้

การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ทวีความสำคัญมากขึ้นหลังจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะการกระจายอำนาจจากราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาคไปสู่ท้องถิ่น ในขณะที่เดียวกันก็ส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อีกทั้งยังได้เข้ามาตรวจสอบ กำกับดูแลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญทำให้การปกครองส่วนท้องถิ่นมีลักษณะดังต่อไปนี้ (สมบุญ สุธาสาราญ 2545: 353-354)

(1) ท้องถิ่นมีความเป็นอิสระเพิ่มมากขึ้นตามหลักแห่งการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของประชาชน (มาตรา 282)

(2) มีอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหารงาน การบริหารงานบุคคล การเงิน การคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยจะมีคณะกรรมการในลักษณะของไตรภาคีเป็นผู้พิจารณากำหนดในเรื่องดังกล่าว รวมทั้งพิจารณากำหนดการจัดสรรรายได้ให้แก่ท้องถิ่นให้เหมาะสมตามภารกิจหน้าที่ และจะมีการทบทวนทุกระยะ 5 ปี (มาตรา 284)

(3) มีสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยสมาชิกสภาท้องถิ่นและ

ผู้บริหารท้องถิ่นมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี (มาตรา 285) และผู้บริหารท้องถิ่นจะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน 2 วาระไม่ได้

(4) ประชาชนสามารถเข้ามาตรวจสอบ กำกับ ดูแล การปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและมีส่วนร่วม โดยตรงในการบริหารงานท้องถิ่นด้วยการลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น รวมทั้งมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอให้สภาท้องถิ่นออกข้อบัญญัติได้ด้วย (มาตรา 286 และมาตรา 287)

(5) การบริหารงานบุคคลของข้าราชการ/พนักงานส่วนท้องถิ่น จะมีคณะกรรมการข้าราชการ/พนักงานส่วนท้องถิ่นในลักษณะไตรภาคี (มาตรา 288)

(6) ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่เพิ่มขึ้นในการกำกับดูแล บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารการพัฒนาท้องถิ่นมีความเหมาะสมตามลักษณะเฉพาะของแต่ละท้องถิ่น (มาตรา 289 และมาตรา 290)

ผลจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ตามมาตรา 282-290 ดังกล่าว มีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในอนาคต ดังนี้ (สมบูรณ์ สุขสำราญ 2545: 354-355)

1. ท้องถิ่นมีอิสระในการบริหารกิจการมากยิ่งขึ้น ทั้งทางด้านกำหนดยุทธศาสตร์ การปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะเหมาะสมกับลักษณะพื้นที่และประชากร รวมถึงได้รับการจัดสรรรายได้ให้เพิ่มมากขึ้น มีความเป็นธรรมและเหมาะสมกับภารกิจอำนาจหน้าที่

2. ข้าราชการ/พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับภารกิจในการกระจายอำนาจและปฏิบัติหน้าที่ด้วยความถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย รวมทั้งสามารถสนองตอบต่อนโยบายของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการให้บริการสาธารณะหรือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน และตอบสนองความต้องการของประชาชน ผู้บริหารท้องถิ่นจะมีบทบาทในการบริหารงานบุคคลมากขึ้น สามารถกำกับดูแลให้ข้าราชการ/พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติงานเพื่อสนองตอบต่อนโยบายของผู้บริหารและความต้องการของประชาชนได้ดียิ่งขึ้น อันส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ

3. ประชาชนมีความตื่นตัวและสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากขึ้น โดยผลของกฎหมายการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น และกฎหมายการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น อันจะทำให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และควบคุมการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งแต่การเลือกตั้ง การ

บริหารกิจการด้านงบประมาณ ส่งผลให้ผู้บริหารต้องบริหารกิจการด้วยความโปร่งใส และมีธรรมาภิบาลเพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชนโดยทั่วไป

4. โครงสร้างการบริหารจะเปลี่ยนรูปแบบเป็นแบบผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนโดยสมบูรณ์ เป็นตัวแทนที่แท้จริงของประชาชน และบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชน ทั้งนี้จะทำให้ฝ่ายบริหารมีความเข้มแข็งเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

จากแนวโน้มการบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว ถ้าเป็นไปตามความคาดหมายจะทำให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รับบริการสาธารณะที่ดีจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีมาตรฐานการดำรงชีพที่ดีสูงขึ้น สามารถจะพัฒนาสังคมไทยไปสู่สังคมที่มีคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และสังคมสมานฉันท์ และเอื้ออาทรต่อกันสมดังเจตนารมณ์ของชาวไทยทุกคน

ฉะนั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 นับว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการปฏิรูปการเมือง ในการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือเป็นเจตนารมณ์สำคัญประการหนึ่งของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ อันจะยังผลให้การปกครองของไทยพัฒนาเป็นระบอบประชาธิปไตย ที่ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง และมีรากฐานที่มั่นคง หลักการในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ให้มีสภาท้องถิ่น และคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รวมทั้งบัญญัติให้สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น หรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง

ตามพระราชบัญญัติองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2546 ได้มีการจัดแบ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีรูปแบบการปกครองแบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ

- 1) รูปแบบทั่วไป มี 3 รูปแบบ ได้แก่
 1. องค์การบริหารส่วนจังหวัด
 2. เทศบาล
 3. องค์การบริหารส่วนตำบล
- 2) รูปแบบพิเศษ ได้แก่
 1. กรุงเทพมหานคร
 2. เมืองพัทยา นอกจากนี้ ยังมีรูปแบบขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น อื่นๆ อีกซึ่ง

ตั้งขึ้นมาตามที่กฎหมายจัดตั้งในอนาคต

การปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ผ่านมามีจุดเริ่มต้นที่เป็นรูปแบบชัดเจน นับตั้งแต่พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 กำหนดให้มีสภาจังหวัด ทำหน้าที่นิติบัญญัติ และฝ่ายบริหารมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร สมาชิกสภาจังหวัดมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานสภาจังหวัด ปลัดจังหวัดเป็นปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยตำแหน่ง ถึงแม้ว่ากฎหมายจะกำหนดให้มีฐานะเป็นหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ยังไม่สามารถเป็นองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง เพราะดูตามโครงสร้าง จะเห็นได้ชัดเจนว่า ฝ่ายบริหารนั้นเป็นข้าราชการส่วนภูมิภาค ไม่สอดคล้องกับหลักการปกครองตนเอง

ในระยะเวลาต่อมาได้มีความพยายามที่จะให้มีการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จึงทำให้เกิดพระราชบัญญัติสภาตำบลขึ้น และส่งผลกระทบต่อพื้นที่ และรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลดลงไป และมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะมีพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 เพื่อกำหนดบทบาท ภารกิจ อำนาจหน้าที่ที่เหมาะสมสอดคล้องกับเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งก็ยังคงมีสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่สมาชิกสภาจังหวัดมาจากการเลือกตั้งของประชาชน ส่วนนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมาจากการเลือกตั้งของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 1 คน และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จะเป็นผู้เลือกคณะผู้บริหาร คือ รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

ภายใต้พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ดำเนินมาด้วยความสัมพันธ์ระหว่างสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกับนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นความสัมพันธ์ของระบบรัฐสภา และอำนาจนิติบัญญัติกับอำนาจบริหารไม่ได้แยกกันอย่างเด็ดขาด ฝ่ายบริหารที่มาจากมติเสียงส่วนใหญ่ของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังนั้น จึงจำเป็นต้องอาศัยเสียงข้างมาก ในสภาในการผลักดันนโยบายต่างๆ โดยเฉพาะการผ่านร่างบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ถ้าหากฝ่ายบริหารไม่มีเสียงสนับสนุนมากพอ จะทำให้ร่างบัญญัติดังกล่าวตกไป ส่งผลให้หัวหน้าฝ่ายบริหารพ้นจากตำแหน่งจึงก่อปัญหาตามมาในการบริหาร เพราะต้องเปลี่ยนคณะผู้บริหารบ่อย ทำให้การบริหารงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่นขาดความต่อเนื่อง ท้ายที่สุดผลเสียจะตกอยู่กับประชาชนในท้องถิ่นเอง ซึ่งหลายจังหวัดมักจะประสบปัญหาลักษณะเช่นนี้อยู่เป็นประจำ (ฉลอง พูลพุด 2548)

ผู้เกี่ยวข้องทราบปัญหาเหล่านี้เป็นอย่างดี จึงมีความพยายามอย่างต่อเนื่องที่จะปรับปรุงแก้ไขและผลักดันให้มีการแก้ไขกฎหมายอีกครั้ง เพื่อที่จะให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีความเข้มแข็งในการบริหารงาน ประเด็นสำคัญคือทุกฝ่ายเห็นว่า นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดควรจะ

มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ท้ายที่สุดจึงเกิดพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 และ แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2546 สำคัญคือนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกับนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น การพ้นจากตำแหน่งของฝ่ายบริหารยากยิ่งขึ้น มีกลไกการคานอำนาจมากขึ้นทั้งในส่วนจังหวัดต่างต้องให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน เสี่ยงข้างมากในสภาจะไม่ก่อให้เกิดเป็นอุปสรรค และปัญหาอย่างที่เคยเกิดขึ้นอีกต่อไป (ฉลอง พูลพูน 2548)

องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) คือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศไทย มีจังหวัดละหนึ่งแห่ง ยกเว้นกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีเขตพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุมทั้งจังหวัด จัดตั้งขึ้นเพื่อบริการสาธารณประโยชน์ในเขตจังหวัด ตลอดทั้งช่วยเหลือพัฒนางานของเทศบาล (ทศ.) และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) รวมทั้งการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อไม่ให้งานซ้ำซ้อนกัน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีหน้าที่พัฒนาจังหวัด ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านการสาธารณสุข ด้านการอาชีพ และด้านการสาธารณสุขปโภคต่างๆ เช่น

1. การจัดสร้างระบบสาธารณสุขปโภคที่เกินขีดความสามารถของเทศบาล และ อบต. เพราะขาดงบประมาณ เช่น ระบบบำบัดน้ำเสีย เป็นต้น
2. การจัดทำโครงการที่เกี่ยวข้องทั้งทางเทศบาลและ อบต. เช่น การก่อสร้างถนนสายหลัก เป็นต้น
3. การป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย เช่น การจัดรถบรรทุกน้ำช่วยเหลือพื้นที่แห้งแล้ง
4. การใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์ของท้องถิ่น เช่น การจัดสถานที่พักผ่อนสวนสาธารณะ
5. การบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งจารีตประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น

จากบทบาทและอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังกล่าวข้างต้นนับว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยมีนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้นำองค์กร มีหน้าที่ที่จะต้องพัฒนาและดูแลให้ท้องถิ่นนั้นๆ เกิดการพัฒนา โดยการประสานงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อสนองความต้องการของประชาชน ดังนั้น นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในฐานะเป็นผู้นำฝ่ายบริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะมีบทบาทส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่างๆ ทั้งนี้เพื่อตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนใน

ท้องถิ่นนั้นๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมาย อันจะส่งผลดีต่อการพัฒนาทางการเมือง การปกครองทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับชาติต่อไป

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับที่ 18 ซึ่งจัดร่างโดยสภาร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) ในระหว่าง พ.ศ. 2549 ถึง พ.ศ. 2550 ภายหลังจากการรัฐประหารในประเทศโดยคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) เมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อคณะเป็น คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ (คมช.) เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม ปีเดียวกัน ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงลงพระปรมาภิไธย เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2550 ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐานกรุงเทพมหานคร โดยมีนายมีชัย ฤชุพันธุ์ ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) เป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 124 ตอนที่ 47 ก หน้า 1 ในวันเดียวกันนั้น และมีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายทันที แทนที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2549

รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมสองครั้งในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2554 ประเด็นที่แก้ไข คือ ระบบการเลือกตั้ง (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 1 มาตรา 93-98) และหลักเกณฑ์ในการทำสนธิสัญญา (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 มาตรา 190) อย่างไรก็ตามกระบวนการร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ซึ่งได้มีการแต่งตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญโดยการคัดเลือกจากสมาชิกสภาแห่งชาติ และเมื่อร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 แล้ว ยังได้มีการเปิดให้ประชาชนลงประชามติเพื่อรับ หรือไม่รับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ฉบับดังกล่าว ซึ่งนับได้ว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกที่ผ่านมาการลงประชามติจากประชาชน

สำหรับสาระสำคัญด้านการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ยังคงสาระสำคัญของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ไว้ โดยภาพรวมได้กล่าวถึง รัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักปกครองตนเอง การกำกับดูแลการปกครองท้องถิ่นต้องทำเท่าที่จำเป็น การให้สิทธิประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการถอดถอน ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น รวมถึงสิทธิ ในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น อีกทั้งได้กำหนดและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดบริการสาธารณะ โดยได้ตราพระราชบัญญัติ กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ซึ่งมีหลักการสำคัญ ในการกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการถ่ายโอนอำนาจจากรัฐส่วนกลางไปสู่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) อย่างเป็นระบบ

หลักการใหม่ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ประการ ได้แก่

1. กำหนดหลักการใหม่ในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าต้องกำหนดเป็นมาตรฐานกลาง เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปปฏิบัติด้วยตัวเอง มิใช่การกำกับในแต่ละกิจกรรม ทั้งนี้ ตามมาตรฐานกลางนั้น สามารถนำไปใช้แต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกันได้และให้ประชาชนเป็นผู้ตรวจสอบการดำเนินงาน

2. ปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีความเชื่อมโยงกับการพัฒนาจังหวัดและประเทศ แต่ต้องมีการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเข้มแข็งทั้งการบริหารและการคลัง และร่วมกันปฏิบัติงานได้ สำหรับกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากในปัจจุบันมีกฎหมายนี้อยู่แล้วจึงกำหนดเป็นหลักการที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจไว้ให้มีการดำเนินการต่อไป เพื่อให้ท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง และเพิ่มการตรวจสอบเพื่อประเมินประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

3. ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ใกล้ชิดยิ่งขึ้นและเพื่อให้การบริหารงานเป็นไปตามความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง โดยประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการบริหาร การแสดงความคิดเห็น การออกเสียงประชามติและการตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ ได้เพิ่มหลักการในเรื่องงบประมาณของท้องถิ่น โดยให้นำหลักการเช่นเดียวกับการพิจารณางบประมาณของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา ในกรณีห้ามแปรญัตติที่จะทำให้ตนมีส่วนในการใช้งบประมาณมาใช้ด้วย เพื่อมิให้สมาชิกสภาท้องถิ่นนำงบประมาณไปใช้เพื่อผลในการหาเสียงของตนเองด้วย

ตามพระราชบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด นั้น ปัจจุบันกำหนดให้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนทั้งจังหวัด ทำให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะต้องคำนึงถึงความต้องการของประชาชน เพราะประชาชนเป็นผู้เลือกหรือผู้กำหนดผู้นำของประชาชนในระดับจังหวัด การกำหนดแนวทางในการพัฒนา หรือกำหนดแนวนโยบายต่างๆ จะต้องสนองตอบต่อความต้องการ และมีความรับผิดชอบต่อประชาชน อีกทั้งจะต้องส่งเสริม และพัฒนาการเมืองการปกครองเพื่อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่

ดังนั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจึงเป็นพฤติกรรมทางการเมือง หรือกิจกรรมทางการเมืองที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย เนื่องจากการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย จำเป็นต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในกระบวนการปกครองของรัฐบาลซึ่งจะเกิดขึ้นได้ในหลายๆ รูปแบบ เช่น การติดตามข่าวสารทางการเมือง การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือพรรคการเมือง

การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง เช่น การทำประชาพิจารณ์ และการสมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในแต่ละรูปแบบดังกล่าว มีความสำคัญแตกต่างกันไป และการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น อาจจะใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่งหรืออาจจะใช้ในหลายๆวิธีหรือทุกวิธีก็ได้

องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศไทยมีจังหวัดละหนึ่งแห่งยกเว้นกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีเขตพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุมทั้งจังหวัดจัดตั้งขึ้นเพื่อบริการสาธารณประโยชน์ในเขตจังหวัดตลอดทั้งช่วยเหลือพัฒนางานของเทศบาล (ทศ.) และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ทั้งด้านเศรษฐกิจด้านสังคมด้านการศึกษาด้านการสาธารณสุขด้านการอาชีพและด้านการสาธารณสุขูปโภคต่างๆ เช่นการจัดสร้างระบบสาธารณสุขูปโภคการจัดทำโครงการที่เกี่ยวข้องทั้งทางเทศบาลและ อบต. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยการใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์ของท้องถิ่นและการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรวมทั้งจารีตประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น

จากการที่จังหวัดสงขลาเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่และมีจำนวนประชากรที่หนาแน่นเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจศูนย์กลางทางอุตสาหกรรมและศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภาคใต้อีกทั้งเป็นแหล่งแรงงานที่สำคัญมีอาชีพที่หลากหลายให้ประชาชนได้เลือกทำทำให้ประชาชนมาอาศัยอยู่อย่างหนาแน่นจากความหนาแน่นของจำนวนประชากรจึงทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ขึ้นมากมายภายในจังหวัดเช่นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมปัญหาด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินปัญหาด้านการศึกษาปัญหาด้านการให้บริการ ปัญหาด้านแรงงานต่างด้าว ปัญหาด้านการค้ามนุษย์ และปัญหาด้านระบบสาธารณสุขูปโภคต่างๆ เป็นต้นจากปัญหาดังกล่าวข้างต้นก่อให้เกิดเป็นภาระหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาที่จะต้องเข้ามาดูแลและแก้ไขปัญหาต่างๆ เหล่านี้ให้ดีขึ้นและยอมเป็นที่คาดหวังของประชาชนมากยิ่งขึ้นเมื่อมีการเลือกตั้งนายกหรือผู้บริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาขึ้นใหม่ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนสามารถคัดเลือกบุคคลที่เป็นคนดีมีประสิทธิภาพมากที่สุดเพื่อเป็นตัวแทนเข้าบริหารงานภายในองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อประโยชน์ของท้องถิ่นและตรงกับความต้องการของประชาชนมากยิ่งขึ้นจากบทบาทและอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนับว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความสำคัญอย่างยิ่งโดยมีนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้นำองค์กรมีหน้าที่ที่จะต้องพัฒนาและดูแลให้ท้องถิ่นนั้นๆ เกิดการพัฒนาโดยการประสานงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อสนองความต้องการของประชาชน

ดังนั้นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในฐานะเป็นผู้นำฝ่ายบริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะมีบทบาทส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่างๆ ทั้งนี้เพื่อตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมายอันจะส่งผลดีต่อการพัฒนาทางการเมืองการปกครองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศต่อไป

เมื่อพิจารณากระบวนการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ซึ่งเป็นผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัด มีความน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการเลือกตั้งที่มีเขตเลือกตั้งกว้างขวางครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัด มีหน่วยเลือกตั้งจำนวนมาก และมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นจำนวนมาก ดังเช่น กรณีจังหวัดจังหวัดสงขลา เป็นจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย เป็นเมืองท่าและเมืองชายทะเลที่สำคัญแห่งหนึ่งของภูมิภาคมาตั้งแต่สมัยโบราณ และเป็นเมืองที่มีอารยธรรมเจริญรุ่งเรืองมาเป็นเวลานานหลายศตวรรษ จึงมีแหล่งโบราณสถานและโบราณวัตถุมากมาย อีกทั้งยังมีมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมารุ่นสู่รุ่นจากบรรพบุรุษดั้งเดิม ทั้งขนบธรรมเนียม ประเพณี ภาษา และการละเล่นพื้นเมืองต่างๆ ที่น่าสนใจและน่าศึกษามากมาย

นอกจากนี้สงขลายังมีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ทั้งชายทะเล ทะเลสาบ ป่าไม้ น้ำตก และมีทรัพยากรธรรมชาติอันอุดมสมบูรณ์ทั้งบนบกและในน้ำ มีอำเภอหาดใหญ่เป็นศูนย์กลางการค้าและการคมนาคมเป็นที่ตั้งของสนามบินนานาชาติแห่งสำคัญของภูมิภาคและของประเทศ จึงทำให้มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยเฉพาะชาวมลายูเซีย มาเยี่ยมเยือนและท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากในแต่ละปี จังหวัดสงขลา มีเนื้อที่ประมาณ 7,393 ตารางกิโลเมตร หรือ 4,620,625 ไร่ เป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 26 ของประเทศ ลักษณะพื้นที่ทางทิศเหนือของจังหวัดส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ทางทิศตะวันออกเป็นที่ราบริมทะเล ส่วนทางทิศใต้และทิศตะวันตก เป็นเขตภูเขาและที่ราบสูง โดยมีเทือกเขาสันกาลาคีรีเป็นพรมแดนธรรมชาติกั้นระหว่างสงขลาและรัฐเคดาห์ สหพันธรัฐมาเลเซีย ปัจจุบันจังหวัดสงขลาแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 16 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสงขลา อำเภอระโนด อำเภอกระเสถสินธุ์ อำเภอสทิงพระ อำเภอสิงหนคร อำเภอกวนเนียง อำเภอรัตนภูมิ อำเภอบางกล่ำ อำเภอหาดใหญ่ อำเภอนาหม่อม อำเภอจะนะ อำเภอเทพา อำเภอนาทวี อำเภอสะบ้าย้อย อำเภอสะเดา อำเภอคลองหอยโข่งมี 127 ตำบล มี 983 หมู่บ้าน จำนวนประชากร 837,545 คน

คณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดสงขลา ได้ประกาศแบ่งเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาออกเป็นเขตเลือกตั้ง 36 เขตเลือกตั้ง โดยมีสมาชิกเขตเลือกตั้งละหนึ่งคนจำนวนหน่วยเลือกตั้ง 1,701 หน่วย มีนายก อบจ. ได้หนึ่งคน การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ. สงขลา จึงมีความสำคัญสูงสุดสำหรับการปกครองในส่วนท้องถิ่นของจังหวัดสงขลา

ด้วยปัจจัยความพร้อมทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เป็นแรงจูงใจให้มีการแข่งขันกันอย่างรุนแรงทั้งบุคคลและพรรคการเมือง เพื่อเข้ามาเป็นผู้นำในการบริหารจัดการองค์กรปกครองระดับจังหวัด

การเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556 ผลการเลือกตั้งปรากฏว่า นายนิพนธ์ บุญญามณี ผู้สมัครหมายเลข 2 ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากพรรคประชาธิปัตย์และมีประสบการณ์ทางการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดสงขลามายาวนาน ก่อนเปลี่ยนเส้นทางชีวิตไปเล่นการเมืองระดับประเทศ และหันมาเล่นการเมืองระดับท้องถิ่นอีกครั้งได้รับชัยชนะด้วยคะแนนเสียงเลือกตั้ง 347,589 คะแนน ขณะที่คู่แข่งคนสำคัญคือ นายอุทิศ ชูช่วย ผู้สมัครหมายเลข 1 จากทีมสงขลาพัฒนาได้คะแนนเลือกตั้ง 243,639 คะแนน นายอุทิศ ชูช่วย เป็นอดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาคนที่ผ่านมา และเป็นนักการเมืองในสังกัดพรรคประชาธิปัตย์เช่นเดียวกัน อีกทั้งยังเป็นเพื่อนสนิทกับนายนิพนธ์ บุญญามณี ผู้สมัครทั้งสองต่างฝ่ายต่างเติบโตจากการเมืองท้องถิ่นจังหวัดสงขลาภายใต้การสนับสนุนของพรรคประชาธิปัตย์เหมือนกัน ต่างกันที่นายนิพนธ์ บุญญามณี มีประสบการณ์ทางการเมืองระดับประเทศ เนื่องจากเคยดำรงตำแหน่ง อดีตรองเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์, อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อพรรคประชาธิปัตย์และอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา 5 สมัย ก่อนลาออกมาลงเล่นการเมืองท้องถิ่นตามนโยบายของพรรคประชาธิปัตย์

จากผลการณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556 พบว่า ผู้ชนะการเลือกตั้งได้ใช้กลยุทธ์ในการณรงค์หาเสียงเลือกตั้งในมิติใหม่ ซึ่งไม่เคยปรากฏในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นมาก่อน มีลักษณะคล้ายคลึงกับการณรงค์หาเสียงเลือกตั้งระดับประเทศของพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งใช้แนวทางการลงพื้นที่เลือกตั้งโดยผู้นำคนสำคัญของพรรค และประสบความสำเร็จในการเลือกตั้งผลการเลือกตั้งดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การใช้กลยุทธ์ในการณรงค์หาเสียงเลือกตั้งโดยใช้กรอบความคิดทางการเมืองที่พรรคประชาธิปัตย์ได้รับความสำเร็จในการเลือกตั้งระดับชาติสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นและน่าเชื่อว่าการใช้กลยุทธ์ในการณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง โดยใช้กรอบความคิดดังกล่าวส่งผลต่อการได้รับความสำเร็จในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญ การศึกษากลยุทธ์ในการณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง นายก อบจ.สงขลา จึงมีความน่าสนใจที่ควรค่าแก่การศึกษา เพื่อให้ทราบถึงบริบททางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมที่ส่งผลต่อการณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของนายก อบจ. สงขลา ตลอดจนกระบวนการสื่อสารการณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ทั้งรูปแบบ เนื้อหา และวิธีการ ที่นำมาใช้ในการณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษารัฐศาสตร์ ด้านการสื่อสารทางการเมือง

(Political Communication) ทั้งยังเป็นการเสริมสร้างองค์ความรู้ในด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้ขยายขอบเขตกว้างขวางและลึกซึ้งสู่ระดับการปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศไทยต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาบริบททางการเมืองและปัจจัยที่มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา

2.2 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์กลยุทธ์ทางการตลาดที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลานำมาใช้ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องกลยุทธ์การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556 ระหว่าง นายนิพนธ์ บุญญามณี และนายอุทิศ ชูช่วย

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจแนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง แนวคิดเกี่ยวกับการณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง แนวคิดเกี่ยวกับห้วคະແນน แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองและแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะสังคมไทยมาใช้เป็นกรอบในการศึกษาเพื่อให้เกิดความเข้าใจ กรอบแนวคิดอธิบายถึงปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาประสบความสำเร็จในการเลือกตั้ง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. บริบททางการเมืองและปัจจัยที่มีผลต่อการณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา

1.1 ปัจจัยภายนอก

1.1.1 ด้านการเมือง

1) พรรคการเมือง ใช้แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสิทธิพันธ์ พุทธหนู ที่กล่าวว่า กิจกรรมเกี่ยวกับพรรคการเมืองและการณรงค์หาเสียง ได้แก่ การชักชวนให้ผู้อื่นไปลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครที่ตนสนับสนุน การทำงานให้พรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับ การเลือกตั้งอย่างกระตือรือร้น การให้ความสนใจเข้าร่วมประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง การให้เงินสนับสนุนพรรคการเมือง หรือผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้งและการเข้าเป็นสมาชิกของชมรมทางการเมือง เป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างหนึ่ง จากการศึกษาพบว่า บทบาทของพรรคประชาธิปัตย์ที่ นายนิพนธ์ บุญญามณี สังกัดอยู่มีส่วนช่วยให้มีคะแนนเสียงเหนือคู่แข่งอย่างเห็นได้ชัด เพราะเป็นปัจจัยสนับสนุนให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งสามารถณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้ได้รับความนิยมนสูงจนสามารถชนะการเลือกตั้งในที่สุด

2) กลุ่มการเมือง ใช้แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของธงชัย วงศ์ชัยสุวรรณ ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารการปกครองท้องถิ่น เป็นการมีส่วนร่วมในลักษณะของกิจกรรมทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เป็นกิจกรรมทางการเมืองที่สำคัญสำหรับการบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่น เกิดประโยชน์ในสิทธิทางการเมืองของประชาชนอย่างแท้จริง การรวมตัวของกลุ่มต่างๆ ภายในสังคมที่มีความต้องการทางการเมืองที่เหมือนกัน เนื่องจากพื้นที่จังหวัดสงขลาเดิมเป็นพื้นที่ของพรรคประชาธิปัตย์ การสนับสนุนจากหลายกลุ่มการเมืองรวมถึงกลุ่มผลประโยชน์อื่นๆ ที่หันมาสนับสนุนนายนิพนธ์ บุญญามณี เนื่องจากภาพลักษณ์ที่ติดลบของนายอุทิศ ชูช่วยในคดีความที่รอการพิสูจน์

3) การเมืองระดับประเทศใช้แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของฐปนรรต พรหมอินทร์ที่กล่าวว่า การจะก้าวเข้าสู่เวทีการเมืองของนักการเมืองระดับประเทศ

และระดับท้องถิ่นจำนวนมาก มักเกิดจากการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์และการผูกสัมพันธ์อย่างแนบแน่นกับนักการเมืองระดับประเทศและระดับท้องถิ่น นายนิพนธ์ บุญญามณี ดำรงตำแหน่งนักการเมืองในระดับประเทศมาก่อน เป็นที่รู้จักของประชาชนในจังหวัดสงขลา และได้สร้างผลงานจากการดำรงตำแหน่งทางการเมืองระดับประเทศ และมีบทบาททางการเมืองมาอย่างยาวนาน จึงมีการสร้างความสัมพันธ์แบบพึ่งพากันระหว่างนักการเมืองระดับประเทศกับนักการเมืองท้องถิ่นและผู้นำชุมชนในระดับตำบล หมู่บ้านในจังหวัดสงขลาไว้มาก จึงส่งผลให้ได้รับการเลือกตั้ง

4) การเมืองระดับท้องถิ่น ใช้แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของทศพล สังขทรัพย์ ที่กล่าวว่า การเมืองระดับท้องถิ่นได้เอื้อประโยชน์และมีความผูกพันกับนักการเมืองระดับต่างๆ เป็นจำนวนมาก ทำให้มีฐานเสียงในระดับท้องถิ่นเป็นแรงสนับสนุนนายนิพนธ์ บุญญามณี เมื่อครั้งดำรงตำแหน่ง สส.ของพรรคประชาธิปัตย์ ได้เอื้อประโยชน์และมีความผูกพันกับนักการเมืองท้องถิ่น ทำให้มีฐานเสียงในระดับท้องถิ่นเป็นแรงสนับสนุนจำนวนมาก ความสัมพันธ์ในการเอื้อประโยชน์แก่นักการเมืองท้องถิ่นจึงกลายมาเป็นจุดแข็งของนายนิพนธ์ บุญญามณี

1.1.2 ด้านเศรษฐกิจ

1) การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ใช้แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของพรศักดิ์ ผ่องแผ้วที่กล่าวว่า ผู้ที่อยู่ในสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำมีแนวโน้มที่จะไปลงคะแนนเสียงมากกว่าผู้มีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูง ผู้ที่อยู่ในชนบทมีแนวโน้มไปลงคะแนนสูงกว่าผู้ที่อยู่ในเมืองใหญ่ สภาพเศรษฐกิจของจังหวัดสงขลา มีความเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นจังหวัดที่ค้าขายกับประเทศมาเลเซีย รวมทั้งมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นประจำ ทำให้ประชาชนคาดหวังว่าการพัฒนาจังหวัดสงขลาจะทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ด้านเศรษฐกิจของประชาชนเองดีขึ้น การพัฒนาด้านเศรษฐกิจจึงเป็นปัจจัยที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งให้ความสำคัญ เนื่องจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมเลือกตั้ง

2) การพัฒนาทางการค้าและการลงทุนใช้แนวคิดเกี่ยวกับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของเสนีย์ คำสุข ที่กล่าวว่า การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ด้านการค้าและการลงทุนระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้งและประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ในรูปแบบการตอบแทนการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งแก้ปัญหาต่างๆ ให้กับประชาชน เช่น การสร้างถนน สะพาน และสิ่งสาธารณประโยชน์ต่างๆ ให้กับท้องถิ่น จะได้รับการยอมรับและลงคะแนนเสียงตอบแทนจากประชาชนเพราะผู้สมัครสัญญาว่าจะสร้างสิ่งสาธารณประโยชน์ให้เมื่อได้รับเลือกตั้ง เป็นปัจจัยส่งผลต่อความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

3) การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว ใช้แนวคิดเกี่ยวกับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของชอล ดิสเบอริ (Robert H. Salisbury) ที่กล่าวว่า การพัฒนาและส่งเสริมในด้านต่างๆ แก่ผู้มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้ง ทำให้เกิดการประสานผลประโยชน์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มหรือผู้จัดตั้งกลุ่มกับสมาชิกในกลุ่มผลประโยชน์ซึ่งต่างคนต่างได้รับจากกลุ่มอาจจะเป็นวัตถุประสงค์ของความร่วมมือ อุดมการณ์หรือจุดมุ่งหมายบางอย่างจะทำให้มีความผูกพันแน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น ส่งผลในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งประสบความสำเร็จ

1.1.3 ด้านสังคม

1) เครือข่ายต่างๆ ใช้แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ สุวัฒน์ ศิริโกศาภิรมย์ ที่กล่าวว่า ท้องถิ่นจะให้ความสำคัญกับผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่นจะอยู่ในฐานะผู้มีอำนาจซึ่งได้อาศัยความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์เป็นเครื่องมือในการสร้างบารมีและบริหารตลอดจนการหาผลประโยชน์ให้กับกลุ่มของตน โดยความสัมพันธ์ดังกล่าวมีส่วนสัมพันธ์กับความสัมพันธ์ในเครือข่ายกับผู้นำทางการเมืองและเครือข่ายภายนอกชุมชน และกลุ่มอุปถัมภ์โดยใช้อำนาจทางการเมืองเป็นฐานของการรักษาความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเพื่อเข้าสู่อำนาจทางการเมือง โดยสมาชิกของทั้งสองชุมชนมีความยอมรับในตัวผู้นำชุมชน และผู้นำชุมชนมีอิทธิพลต่อการชักจูง โน้มน้าวให้สมาชิกในชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วย

2) ภาคประชาสังคม ใช้แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ เอนก เหล่าธรรมทัศน์ ที่กล่าวว่า ความใกล้ชิดสนิทสนมกับตัวผู้สมัครมีลักษณะของการหาเสียงเลือกตั้งแบบเครือข่ายภาคประชาสังคม โดยการบอกต่อ แบบปากต่อปาก และการเข้าถึงประชาชนเป็นไปอย่างทั่วถึง เป็นกลยุทธ์หาเสียงด้วยความคุ้นเคย โดยพฤติกรรมเลือกตั้งของประชาชนที่อยู่ภายใต้อิทธิพลของการโน้มน้าวชักจูงด้วยวิธีการต่างๆ โดยเฉพาะวิธีการเสนอผลประโยชน์ตอบแทนให้ ได้นำไปสู่ปัญหาทางการเมืองต่างๆ

3) ชชาติพันธุ์ ใช้แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ชัยอนันต์ สมุทวณิช ที่กล่าวว่า ชชาติพันธุ์นิยมและท้องถิ่นนิยม เป็นปรากฏการณ์อันเกิดจากการที่ระบบการเลือกตั้ง ระบบพรรคการเมืองหรือระบบรัฐมนตรี มีแนวโน้มที่จะไประดมเสียงโดยอาศัยความผูกพันขั้นพื้นฐานที่สุด คือ ความเป็นพวกเดียวกันปักษ์เดียวกัน ความเป็นคนใต้ด้วยกัน เพราะว่าไม่สามารถที่จะอ้างอุดมการณ์ประชาธิปไตยในการเลือกตั้งวิธีการระดมเสียงที่ดีที่สุด ไม่ได้ระดมเสียงด้วยความเป็นประชาธิปไตยแต่ระดมด้วยความเป็นพวกเดียวกัน พรรคการเมืองก็จะนำไปสู่พรรคภูมิภาค และในส่วนท้องถิ่นนิยมหรือภูมิภาคนิยมที่อยู่ในการเมืองของนักการเมือง ที่เป็นความ

พยายามของนักการเมือง หรือก็คือนายทุนที่มีผลประโยชน์ในท้องถิ่นในการอาศัยอารมณ์ปลุกเร้าท้องถิ่นนิยมเพื่อฐานคะแนนของตน

1.2 ปัจจัยภายในด้านตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ลักษณะส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ใช้แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของเสรี วงษ์มณฑา ที่กล่าวว่า ภาพลักษณ์ส่วนตัวของนักการเมืองเป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจเลือกตัวแทนของประชาชน ประชาชนพอใจกับนักการเมืองที่มีภาพลักษณ์ดี เป็นคนดี ซื่อสัตย์ สุจริต น่าเชื่อถือ และเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา เนื่องจากภูมิหลังและคุณสมบัติส่วนตัวของ นายนิพนธ์ บุญญามณี อดีต ส.ส.บัญชีรายชื่อ และรองเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ เป็นคนมีชื่อเสียง มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรู้ ความสามารถและมีผลงานที่ผ่านมาเป็นที่น่าพอใจ ส่วนปัญหาสติปัญญาของ นายอุทิศ ชูช่วย เป็นปัจจัยหนึ่งที่ปฏิเสธไม่ได้ว่ามีผลต่อความปราชัย เพราะการตกเป็นจำเลยของสังคมในคดี ถูกกล่าวหาว่า เป็นผู้อยู่เบื้องหลังการฆาตกรรม นายพีระ ตันติเศรษฐี อดีตนายกเทศมนตรีนครสงขลา ในทางลบต่อคะแนนนิยมของนายอุทิศ ชูช่วย เป็นอย่างมาก

2. กลยุทธ์ทางการตลาดที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา นำมาใช้ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

2.1 กลยุทธ์ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งใช้แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของบรรลือศักดิ์ แสงสว่าง ที่กล่าวว่า การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งนอกจากมีการนำเสนอเนื้อหาทางด้านนโยบายในการบริหารแล้ว ยังนำเอาวิธีการโฆษณา และการประชาสัมพันธ์มาใช้ในการรณรงค์หาเสียงรับเลือกตั้ง เพื่อปรุงแต่งภาพของตนแล้วฉายไปสู่ผู้เลือกตั้งเพื่อให้ผู้เลือกตั้งเกิดความรู้สึกที่ดีต่อผู้สมัคร อันมีลักษณะของการสร้างภาพของสินค้าในเชิงพาณิชย์ด้วย จากการสนับสนุนของพรรคประชาธิปัตย์นโยบายในการหาเสียงของ นายนิพนธ์ บุญญามณี จึงเป็นแนวทางเดียวกับพรรค และเป็นนโยบายหลักในการประสานการเมืองท้องถิ่นเข้ากับการเมืองระดับประเทศซึ่งได้รับความนิยมจากประชาชนในพื้นที่จังหวัดสงขลาเป็นอย่างมาก

2.2 กลยุทธ์ด้านผลงานที่ผ่านมาของผู้สมัครรับเลือกตั้งใช้แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของ นพรัตน์ ทวี ที่กล่าวว่า ถ้าผู้สมัครมีคุณงามความดีที่ได้สั่งสมไว้ การสร้างพระคุณแก่ผู้รักภักดี เป็นไปได้ก่อนข้างสูงที่ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งจะไปใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้ เพราะเกิดความจงรักภักดี ความเกรงอกเกรงใจ ความเคารพนับถือ การที่ผู้สมัครเคยช่วยฝากงานให้กับลูกหลานชาวบ้าน หรือเคยให้ความช่วยเหลือด้านอื่นๆ กับชาวบ้าน การขอความช่วยเหลือหรือความร่วมมือจากชาวบ้าน ย่อมทำได้ง่ายและได้ผลดีโดยชาวบ้านเหล่านั้นจะ

ออกไปใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง จึงทำให้ผู้สมัครประสบความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

2.3 กลยุทธ์ด้านวิธีการเข้าถึงผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง ใช้แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของเพิงกมล มานะรัตน์ ที่กล่าวว่า การจัดตั้งองค์กรหาเสียง วิธีการ-ยุทธวิธี และความสัมพันธ์ระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้ง หัวคะแนน และประชาชนส่วนใหญ่ เป็นเรื่องของความสัมพันธ์ส่วนบุคคลในรูปแบบความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ โดยมีผลประโยชน์เป็นตัวเชื่อมทั้งสามฝ่ายเข้าด้วยกัน แต่ในอีกส่วนหนึ่งได้เกิดความเปลี่ยนแปลงด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สมัครฯ หัวคะแนนและประชาชน โดยไม่ได้เป็นเรื่องของความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ทั้งสามฝ่ายมิได้มีความสัมพันธ์ส่วนตัวใดๆ ระหว่างกัน เป็นกลยุทธ์การหาเสียงของผู้สมัครโดยประชาชนมีความนิยมชมชอบ วิธีการหาเสียงโดย “เคาะประตูบ้าน” ถือว่าให้ความสนิทสนมเป็นกันเองมากที่สุด จึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้ผู้สมัครประสบความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา

2.4 กลยุทธ์ด้านภาพลักษณ์ส่วนบุคคลของผู้สมัครรับเลือกตั้งใช้แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของสุจิต บุญบงการ ที่กล่าวว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งจะประสบความสำเร็จในการเลือกตั้งได้ ต้องมีองค์กรหาเสียงที่มีประสิทธิภาพ มีข่ายงานครอบคลุมพื้นที่เขตการเลือกตั้งทั้งหมด และมีคณะทำงานซึ่งประกอบด้วยผู้ที่มีความสามารถในการระดมคะแนนเสียงสนับสนุน การสนับสนุนจากผู้มีอิทธิพลจะช่วยให้ได้คะแนนเสียงที่แน่นอนจำนวนหนึ่ง เพราะผู้มีอิทธิพลในพื้นที่มีเสียงสนับสนุนอยู่ในมือสามารถเคาะแนบให้ใครก็ได้ และยังมีสมัครพรรคพวก และข่ายงานของตนเองที่ช่วยในการหาเสียงได้

2.5 กลยุทธ์ด้านภูมิหลังของผู้สมัครรับเลือกตั้งใช้แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของ จิรัฏฐ์ เสรีเกษมสันต์ ที่กล่าวว่า ประวัติความเป็นมาของผู้สมัครรับเลือกตั้งมีบทบาทสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมทางการเมืองและรูปแบบในการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ภูมิหลังและคุณสมบัติส่วนตัวของ นายนิพนธ์ บุญญามณี ด้านประวัติชีวิตและครอบครัว ด้านการประกอบวิชาชีพ ด้านผลงานทางวิชาการ ด้านการบริหารพัฒนาบุคลากร/หน่วยงาน ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน/ชุมชน บุคลิกลักษณะท่าทาง หน้าตา กิริยามารยาท ความเป็นกันเอง ภูมิสำเนาและชาติกำเนิด เป็นปัจจัยที่ดึงดูดจิตใจของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้เป็นอย่างดี ส่งผลต่อความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง นายก อบจ.สงขลา

2.6 กลยุทธ์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของผู้สมัครรับเลือกตั้งใช้แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะสังคมไทย ของอภิชาติ นาคสุข ที่กล่าวว่า การชักชวนให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปลงคะแนนเสียงมีแนวโน้มว่าจะได้รับอิทธิพลจากผู้เป็นกลไกของรัฐเป็นส่วนใหญ่ จะเห็นได้ว่า การ

แลกเปลี่ยนผลประโยชน์โดยการสร้างความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ของคนในสังคมส่งผลโดยตรงต่อผลทางการเมืองและพฤติกรรมกาเลือกตั้ง จนเกิดเป็นระบบที่ในกระบวนการเลือกตั้งเรียกกันว่า “ระบบหัวคะแนน” ที่มีการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์กัน ทั้งในรูปการให้ความช่วยเหลือในเรื่องส่วนตัว การดึงโครงการพัฒนาเข้ามาสู่พื้นที่ และการตอบแทนกันด้วยข้าวของเงินทอง การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ในเชิงอุปถัมภ์จึงมีความเชื่อมโยงกับการจูงใจโดยผู้สมัคร/ตัวแทนที่เรียกว่าหัวคะแนน ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งออกไปลงคะแนนเสียงให้โดยการจ่ายค่าตอบแทนซึ่งพบมากในสังคมไทย

จากการศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ระหว่าง นายนิพนธ์ บุญญามณี และ นายอุทิศ ชูช่วย พบว่า ปัจจัยภายในเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญมากกว่าปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายในที่สำคัญ เช่น ภูมิหลังและคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง นโยบายของผู้สมัครที่ใช้ในการหาเสียง และกลยุทธ์การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งเป็นปัจจัยที่ทำให้ นายนิพนธ์ บุญญามณี เป็นผู้ชนะในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 ประชากร ประกอบด้วย 4 กลุ่ม

1. ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา
2. นักการเมือง
3. เจ้าหน้าที่รัฐ
4. นักวิชาการ สื่อมวลชน ผู้นำศาสนาและประชาชนทั่วไป

4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 4 กลุ่ม โดยกลุ่มตัวอย่างที่ 1 ได้แก่ ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา จำนวน 2 คน คือ นายอุทิศ ชูช่วย และ นายนิพนธ์ บุญญามณี กลุ่มตัวอย่างที่ 2 ได้แก่ นักการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ระดับประเทศและระดับท้องถิ่น อย่างละ 2 คน รวม 4 คน กลุ่มตัวอย่างที่ 3 ได้แก่ เจ้าหน้าที่รัฐ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ข้าราชการในพื้นที่เลือกตั้งอย่างละ 2 คน รวม 6 คน กลุ่มตัวอย่างที่ 4 ได้แก่ นักวิชาการ สื่อมวลชน ผู้นำศาสนา อย่างละ 2 คน รวม 6 คน และประชาชนทั่วไปในพื้นที่เลือกตั้ง จำนวน 20 คน รวมเป็น 26 คน จำนวนประชากร/กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ประกอบการศึกษา รวมทั้งสิ้น 38 คน

4.2 ด้านพื้นที่การศึกษาวิจัยในครั้งนี้นำการศึกษาในเขตการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา พ.ศ. 2556 จำนวน 16 อำเภอประกอบด้วย 1. อำเภอเมืองสงขลา 2. อำเภอระโนด 3. อำเภอกระแสดินธุ์ 4. อำเภอสทิงพระ 5. อำเภอสิงหนคร 6. อำเภอกวนเนียง 7. อำเภอรัตนภูมิ 8. อำเภอบางกล่ำ 9. อำเภอหาดใหญ่ 10. อำเภอนาหม่อม 11. อำเภอจะนะ 12. อำเภอเทพา 13. อำเภอนาทวี 14. อำเภอสะบ้าย้อย 15. อำเภอสะเดา 16. อำเภอกลองหอยโข่ง

4.3 ด้านระยะเวลาการศึกษากลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 ระหว่าง นายนิพนธ์ บุญญามณีและ นายอุทิศ ชูช่วยทำการศึกษาดังแต่ช่วงก่อนการเลือกตั้งจนถึงวันเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา พ.ศ. 2556

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 กลยุทธ์ หมายถึง แผนการปฏิบัติที่รวบรวมความพยายามทั้งหลายเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ในยุคปัจจุบันนี้ จะเป็นการเที่ยงตรงมากกว่า หากพิจารณาว่า Strategy คือ ขบวนการตัดสินใจอันซับซ้อนซึ่งเชื่อมโยงวัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายสุดท้าย (Ends) เข้ากับ วิธี หรือหนทาง (Ways) และวิธีการ หรือเครื่องมือ (Means) ในอันที่จะส่งผลต่อความสำเร็จหรือเป็นเหตุให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งประสบผลสำเร็จในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556

5.2 การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง หมายถึง กระบวนการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งนับตั้งแต่การเตรียมตัวก่อนการสมัครรับเลือกตั้งการวางแผนในการหาเสียงเลือกตั้งการจัดคณะผู้ช่วยเหลือฝ่ายต่างๆ รวบรวมเป็นศูนย์รณรงค์หาเสียงเลือกตั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์หาเสียงเลือกตั้งในรูปของแผ่นปลิวป้ายโฆษณาและอื่นๆ ตลอดจนพฤติกรรมต่างๆ ของผู้สมัครรับเลือกตั้งและกลุ่มผู้ช่วยเหลือที่กระทำไปในการหาเสียงเลือกตั้งจนถึงวันเลือกตั้งโดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นที่รู้จักและนิยมชมชอบของประชาชนในจังหวัดสงขลา

5.3 ผู้สมัครรับเลือกตั้ง หมายถึง นักการเมืองท้องถิ่นหรือผู้ที่เสนอตัวเข้ามาเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ในการเลือกตั้งวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 ในการศึกษาครั้งนี้หมายถึงคู่แข่งในการเลือกตั้งระหว่างนายนิพนธ์ บุญญามณีและนายอุทิศ ชูช่วย ซึ่งเป็นผู้สมัครที่มีคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 หมวด 5 มาตรา 44

5.4 ผู้สนับสนุนหรือหัวคะแนน หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่แสวงหาคะแนนเสียง และรวบรวมคะแนนเสียงด้วยวิธีการต่างๆ ให้แก่ ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา พ.ศ. 2556 จนทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งชนะการเลือกตั้ง ดังนั้น ในความหมายทั่วไป ผู้สนับสนุนจึงหมายความว่าหัวคะแนนของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา นั่นเอง

5.5 เงินทุน หมายถึง เงินลงทุน หรือแหล่งสนับสนุนทางการเงินของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ใช้ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา เช่น การปราศรัย การจัดเลี้ยงทีมงาน การแจกสิ่งของ การแจกแผ่นแนะนำตัวผู้สมัคร การติดตั้งป้ายหาเสียง เป็นต้น

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ทำให้ทราบว่ามีบริบททางการเมืองและปัจจัยที่มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา มีอะไรบ้าง

6.2 ทำให้ทราบถึงกลยุทธ์ทางการตลาดที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา นำมาใช้ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ในวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556 และประสบความสำเร็จในการเลือกตั้ง

6.3 เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการพิจารณาแก้ไขปัญหาในการเลือกตั้งในการรณรงค์หาเสียงและเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานของรัฐที่จะนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาประเทศและสำหรับผู้ที่มีความสนใจศึกษาการเมืองไทย

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด สงขลาในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556 ระหว่างนายนิพนธ์ บุญญามณี และนายอุทิศ ชูช่วย เป็นการศึกษาจากเอกสาร ตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัย นำเสนอในแต่ละหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น
3. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
4. แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
5. แนวคิดเกี่ยวกับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง
6. แนวคิดเกี่ยวกับหัวคะแนน
7. แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง
8. แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะสังคมไทย
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
10. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา

1. แนวความคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

1.1 ความหมายของหลักการกระจายอำนาจปกครอง

หลักการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นวิธีการที่รัฐมอบอำนาจการปกครองบางส่วนให้แก่องค์กรอื่น ที่ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของหน่วยการบริหารราชการส่วนกลาง ไปจัดทำบริหารการสาธารณะบางอย่าง โดยมีอิสระตามสมควรไม่ต้องขึ้นอยู่กับบัญชา เพียงแต่ขึ้นอยู่กับหน่วยการบริหารราชการส่วนกลางเท่านั้น หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ รัฐมอบอำนาจในการปกครองซึ่งเจ้าหน้าที่หน่วยการบริหารราชการส่วนกลางเป็นผู้ดำเนินการอยู่ในท้องถิ่นใน องค์กร อันมิใช่เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารราชการส่วนกลางรับไปดำเนินการเอง

หลักการกระจายอำนาจการปกครองหรือเรียกว่า “มัชยวิภาค” (ประยูร กาญจนกุล 2533: 42 – 45) หมายถึง การกระจายอำนาจในการปกครองประเทศจากส่วนกลางบางอย่างโอนไปให้ประชาชนในท้องถิ่นฝึกหัดจัดทำ ซึ่งถือว่าเป็นการปกครองท้องถิ่นของตนเอง

ลิขิต ชีรเวทิน (2525: 3-4) กล่าวว่า การกระจายอำนาจการปกครองมีความสำคัญในทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม สรุปได้ 2 ประเด็น ดังนี้

- 1) การกระจายอำนาจเป็นรากแก้วของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย เนื่องด้วยประชาธิปไตยต้องประกอบด้วย โครงสร้างส่วนบนคือระดับประเทศ และโครงสร้างส่วนฐานคือระดับท้องถิ่น การปกครองตนเองในรูปแบบของการปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างแท้จริง
- 2) การกระจายอำนาจมีความสำคัญในทางเศรษฐกิจและสังคมในด้านการพัฒนาชนบท โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งลักษณะดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยโครงสร้างการปกครองตนเอง ในลักษณะที่มีความเป็นอิสระพอสมควร ซึ่งจะเกิดขึ้นได้จะต้องมีการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

1.2 ลักษณะสำคัญของการกระจายอำนาจ

การกระจายอำนาจปกครองแก่ท้องถิ่น มีลักษณะสำคัญ ดังนี้ (ชูวงศ์ ฉายะบุตร 2539: 21)

- 1) มีการจัดตั้งองค์การขึ้นเป็นนิติบุคคลเพิ่มขึ้นจากส่วนกลาง หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นเหล่านี้มีหน้าที่ งบประมาณ และทรัพย์สินเป็นของตนเองต่างหาก และไม่ขึ้นตรงต่อหน่วยการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนกลางเพียงแต่ควบคุมดูแลให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามกฎหมาย
- 2) มีการเลือกตั้งสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นทั้งหมด หรือบางส่วนเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้นเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างใกล้ชิด ถ้าไม่มีการเลือกตั้งคณะผู้ปกครองส่วนท้องถิ่นเลยก็ไม่นับว่าเป็นการกระจายอำนาจปกครองให้แก่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง
- 3) มีอำนาจอิสระในการปกครองตนเองได้ตามสมควร การกระจายอำนาจปกครองนั้นต้องกำหนดให้หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจอิสระในการบริหารงานหรือจัดทำกิจการที่ได้รับมอบหมายได้เองพอสมควร คือมีอำนาจวินิจฉัยและดำเนินการได้เองด้วยงบประมาณ และเจ้าหน้าที่ของตนเอง
- 4) มีงบประมาณและรายได้เป็นของท้องถิ่น ตามหลักการกระจายอำนาจการปกครองนั้น หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีงบประมาณของตนเอง ซึ่งแยกต่างหากจากส่วนกลาง โดยมีรายได้จากการเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียมต่างๆ และทรัพย์สิน ตลอดจนเงินอุดหนุน (ถ้ามี) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการต่างๆ

5) มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่เป็นของท้องถิ่นของตนเอง นอกจากจะมีงบประมาณแยกออกเป็นสัดส่วนของตนเองแล้ว การกระจายการปกครองนั้นจะต้องมีเจ้าหน้าที่อื่นเป็นสำนักงานของตนเองเป็นส่วนใหญ่หรือทั้งหมด เจ้าหน้าที่เหล่านี้มิได้ขึ้นในสังกัดกระทรวงทบวงในส่วนกลางโดยตรง แต่เป็นเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นแต่ละแห่งนั้นนั่นเอง

กรอบลักษณะของการกระจายอำนาจปกครอง (Frame of Reference) มี 3 ลักษณะ (ชูศักดิ์ เทียมตรง 2518: 25-27) คือ

1) องค์กรที่ไม่ขึ้นตรงกับการบังคับบัญชาของการบริหารราชการส่วนกลาง ก็คือ องค์กรซึ่งเป็นนิติบุคคล (Artificial Person) ตามกฎหมายกล่าวคือ องค์กรนิติบุคคลนี้จะมีงบประมาณของตนเอง มีความอิสระและสิทธิต่างๆ ตามกฎหมายกำหนด เช่น มีทรัพย์สินและหนี้สินที่ต้องจัดการภายใต้การควบคุมโดยราชการบริหารส่วนกลาง แต่ไม่ต้องฟังคำสั่งหรือคำสั่งบัญชาเช่นเดียวกับองค์กรหรือหน่วยราชการอื่นที่สังกัดส่วนกลาง

2) องค์กรที่เป็นอิสระภายในของเขตแห่งกฎหมายที่กำหนดให้เป็นนิติบุคคลนั้น ต้องมีเจ้าหน้าที่หรือพนักงานของตนเองเป็นผู้ปฏิบัติงานเพราะถ้าให้ข้าราชการที่สังกัดการบริหารราชการส่วนกลางไปปฏิบัติ ตัวบุคคลที่ปฏิบัติงานเหล่านั้นจะถูกบังคับบัญชาจากส่วนกลางเป็นนิติบุคคลตามข้อแรกก็จะไม่เป็นอิสระตามหลักการกระจายอำนาจปกครองเพราะถ้าตัวบุคคลถูก “บังคับบัญชา” ความเป็นนิติบุคคลก็จะไม่เกิดขึ้น แนวความคิดที่ต้องการให้บุคคลที่จะมาปฏิบัติงานทั้งระดับบริหารและตุลาการในองค์กรที่เป็นนิติบุคคลนี้ จึงมุ่งเน้นต้องการ ไปถึงการได้มาเพื่อการปกครองตนเองด้วยแล้ว เจ้าหน้าที่ระดับบริหารชั้นสูงก็ควรได้มาด้วยวิธีการเลือกตั้งตามรูปแบบของประชาธิปไตย (Democratically Elected Authorities) เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงทำให้เข้าใจกันว่าเจ้าหน้าที่ในองค์กรต่างๆ ระดับท้องถิ่นหรือตามหลักการกระจายอำนาจจะต้องมาจากการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยเสมอไป ปัญหาจึงเกิดขึ้นในลักษณะของกุนหันดังกล่าว การพิจารณาตามแนวคิดของการเลือกตั้งตามแบบประชาธิปไตยทางตรงหรือการเลือกตั้งแบบทางอ้อม การเลือกตั้งเจ้าหน้าที่จะต้องกระทำทั้งหมดหรือกระทำเฉพาะบางส่วนตลอดจนการ “แต่งตั้ง” นั้น ควรพิจารณากันในขอบเขตกว้างขวางเพียงใดเป็นต้น ซึ่งตามขอบเขตของการมีเจ้าหน้าที่ของตนเอง นั้นมักเป็นสิทธิอำนาจขององค์กรเองจะพิจารณากำหนดขึ้นว่าการได้มาซึ่งเจ้าหน้าที่ทุกระดับนั้น ควรจะประกอบด้วยกรรมวิธี (Process) อย่างไร

ดังนั้น การได้มาซึ่งเจ้าหน้าที่ของตนเองมักเป็นสิทธิอำนาจขององค์กรเองจึงเป็นความเข้าใจประเด็นหนึ่งในการศึกษา อย่างไรก็ตาม ในการกระจายอำนาจเพื่อการปกครองท้องถิ่นด้วยตนเองนั้น นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นเพราะการแต่งตั้งบุคคลโดยความเห็นชอบของส่วนกลางโดย

ปราศจากความรู้เห็นหรือยอมรับจากประชาชนในท้องถิ่นนั้น ข่มขัดกับหลักการปกครองตนเองอย่างเด่นชัด

3) หลักการกระจายอำนาจ ได้บ่งบอกถึงความเป็นอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่ซึ่งให้อำนาจไว้ตามกฎหมาย ปัญหาในการศึกษาต้องพิจารณาถึงกฎหมายของแต่ละประเทศที่บัญญัติ ให้องค์การซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลนั้น มีความคล่องตัวในการปกครองและบริหารมากน้อยเพียงใด ถ้าประเทศใดกล่าวอ้างว่ามีการปกครองตามหลักการกระจายอำนาจแต่ปรากฏว่าองค์กรที่ตั้งขึ้นไม่มีความอิสระใดๆ ผลทางด้านการศึกษาการปกครองตนเอง เราก็ไม่สามารถยอมรับได้ว่ามีการกระจายอำนาจตามหลักการที่ตั้งไว้ ปัญหาในการศึกษา จึงอยู่ที่ว่า “ความเป็นอิสระ” นั้นอยู่ภายในขอบเขตความมากน้อยประการใด ประเด็นที่ควรจะหยิบยกขึ้นมาพิจารณาเป็นตัวอย่างก็คือ ความเป็นอิสระของการบริหารส่วนจังหวัด สุขาภิบาลของไทยเรา ทั้งนี้ก็เพราะตามเจตนารมณ์ ของกฎหมายองค์กร ดังกล่าวถูกสร้างขึ้นโดยรัฐ (Creature of State) องค์กรที่กล่าวมาข้างต้นเป็นองค์กรที่ตั้งขึ้นตามหลักการของการกระจายอำนาจ แต่ในทางปฏิบัตินั้นเป็นอิสระเกือบที่จะพูดได้ว่าไม่มีหรือมีก็เพียงส่วนน้อยเท่านั้น การจัดให้มีคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยบุคคลที่มาจากการเลือกตั้งจะทั้งหมดหรือบางส่วนก็ตามเข้ามาทำหน้าที่เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาแต่ไม่ได้รับอำนาจทางการปกครอง จึงไม่ทำให้เกิดลักษณะของการกระจายอำนาจการปกครองอย่างครบถ้วน

ประหยัด หงส์ทองคำ(2544: 7-8) กำหนดองค์ประกอบของหลักการกระจายอำนาจว่ามีองค์ประกอบ 3 ประการคือ

1) มีความเป็นนิติบุคคล (Legal Entity) การกระจายอำนาจการปกครองนั้น จะต้องมียุติการเป็นนิติบุคคลต่างหากจากองค์กรของรัฐบาล การมียุติการนิติบุคคลต่างหากนี้ ก็เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน องค์กรจะมีงบประมาณเป็นของตนเอง มีทรัพย์สิน หนี้สินของตนเองและมีเจ้าหน้าที่เพื่อการบริหารปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง

2) มีอำนาจอิสระในการบริหารงาน ความมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นหลักการที่สำคัญประการหนึ่งของการกระจายอำนาจปกครอง เพราะถ้าหากองค์กรนั้นไม่มีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ ต้องรอคำสั่งจากรัฐบาลกลางอยู่เสมอ องค์กรเช่นนี้ก็จะมิได้มีลักษณะไม่ผิดจากหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาค ซึ่งมีฐานะเป็นตัวแทนของรัฐบาล ที่ประจำอยู่ในภูมิภาคต่างๆ ได้ แต่ก็มีข้อสังเกตว่า อำนาจอิสระขององค์กรปกครองท้องถิ่นจะต้องมีพอสมควร ไม่มากจนเกินจนทำให้เกิดการกระทบกระเทือนต่อเอกภาพและอธิปไตย (Unity and Sovereignty) ของประเทศ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งองค์กรปกครองท้องถิ่นมิใช่เป็นสถาบันการเมืองที่มีอำนาจอธิปไตยเป็นของ

ตนเอง หากแต่มีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ และให้มีองค์การที่จำเป็นสำหรับหน้าที่ทางด้านนิติบัญญัติ และบริหารกิจกรรมอันเป็นหน้าที่ของตนเท่านั้น

3) ประชาชนในท้องถิ่นที่มีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างกว้างขวาง การมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองในท้องถิ่นของประชาชนนั้น อาจจะทำให้หลายระดับแล้วแต่ความสามารถและความสนใจของประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นสำคัญ เช่น ประชาชนบางคนอาจจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่นเฉพาะการ ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตัวแทนของตนเองเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่างๆ ขององค์การปกครองท้องถิ่นมากกว่านั้น เช่น สนใจที่จะเข้าฟังการประชุมสภาเทศบาล สนใจที่จะเอาใจใส่ดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะเทศมนตรี หรือประชาชนบางคนอาจจะสนใจมากถึงกับสมัครเข้ารับการเลือกตั้งเป็นตัวแทนของประชาชน เพื่อให้ได้มีโอกาสเข้ามามีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมอันเป็นหน้าที่ขององค์การปกครองท้องถิ่นด้วยตนเองก็อาจจะทำได้

1.3 หลักการหรือขอบเขตการกระจายอำนาจ

ประยัด หงส์ทองคำ (2544: 9) กล่าวว่า การกระจายอำนาจมี 2 ความหมาย คือ

1) การกระจายอำนาจตามอาณาเขต หมายถึง รัฐบาลกลางได้มอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดทำกิจการหรือบริหารสาธารณะภายในเขตของแต่ละท้องถิ่นมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่การกระจายอำนาจตามความหมายนี้ ได้แก่ เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร

2) การกระจายอำนาจตามกิจการ หมายถึงรัฐบาลกลาง ได้มอบอำนาจองค์การสาธารณูปโภคจัดทำกิจการประเภทใด เพื่อให้มีความอิสระในการดำเนินงานตามความเหมาะสมของลักษณะงานนั้น เช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิต การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ฯลฯ

ชูศักดิ์ เทียงตรง (2518: 10-11) กล่าวว่า การกระจายอำนาจปกครองและการบริหารโดยทั่วไปนิยมปฏิบัติกันอยู่ 2 วิธี คือ

1) วิธีการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น โดยพิจารณาอาณาเขตเป็นหลัก (Size and Boundar) เป็นการกระจายอำนาจให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจ ในการจัดบริการสาธารณะหลายๆ อย่าง (Multipurposes) ภายในขอบเขตทางภูมิศาสตร์เขตใดเขตหนึ่ง (Geographocal Unit) ที่กฎหมายกำหนด โดยเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นนั่นเอง และโดยหลักทั่วไปแล้วจะทำไปนอกเขตไม่ได้ ตัวอย่างเช่น มอบอำนาจให้เทศบาลจัดทำกิจกรรมตามหน้าที่ภายในขอบเขตเทศบาลแต่ละแห่งเทศบาลจะก้าวข้ามเขตของสุขาภิบาลหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ได้ เป็นต้น

2) วิธีการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นโดยพิจารณาตามกิจการหรือหน้าที่ (Functional) เป็นหลักการกระจายอำนาจแบบนี้เป็นการมอบอำนาจให้ไปจัดทำบริการสาธารณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งมักจะมีลักษณะเป็นกิจการทางเศรษฐกิจ เช่น การไฟฟ้า การรถไฟ การโทรศัพท์ เป็นต้น

การกระจายอำนาจตามกิจการจึงไม่ถืออาณาเขตเป็นเครื่องกำหนด องค์การที่ได้รับมอบอำนาจอาจจัดทำกิจการได้ทั่วประเทศหรือทำเฉพาะภูมิภาคหนึ่งของประเทศก็ได้แต่กฎหมายจะกำหนด การกระจายอำนาจลักษณะนี้เป็นการกระจายอำนาจทางบริหารมากกว่าจะเรียกได้ว่าเป็นการกระจายอำนาจทางการปกครอง

1.4 จุดแข็งและจุดอ่อนของหลักการกระจายอำนาจปกครอง

การจัดการระเบียบบริหารการกระจายอำนาจปกครองมีจุดแข็งหรือมีข้อดีมีประโยชน์สำคัญ 3 ประการ คือ (ประยูร กาญจนกุล 2523: 42-45)

1) ทำให้มีการสนองความต้องการของแต่ละท้องถิ่นได้ดีขึ้นบริการสาธารณะบางอย่างที่เกี่ยวกับประโยชน์ส่วนได้เสียเฉพาะท้องถิ่น ถ้าได้มอบให้ผู้บริหารงานของท้องถิ่นซึ่งเลือกตั้งขึ้นจากรายรฐในท้องถิ่นเป็นผู้จัดการทำก็ย่อมจะได้ผลตรงกับความต้องการในท้องถิ่นมากขึ้น เพราะรู้ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นของตนเองได้ดี

2) เป็นการแบ่งเบาภาระของหน่วยการบริหารราชการส่วนกลาง ในปัจจุบันนี้หน่วยการบริหารราชการส่วนกลางมีภารกิจหลักอยู่มากเกี่ยวกับการจัดทำกิจการอันเกี่ยวกับประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ หากได้ตัดภาวะเกี่ยวกับกิจการเฉพาะท้องถิ่นที่ไม่อาจดำเนินการทั่วถึงออกไปเสียบ้าง ก็จะทำให้เกิดผลดีสมกับความต้องการของรายรฐในท้องถิ่นได้

3) ทำให้รายรฐมีความสนใจ รู้จักรับผิดชอบในการปกครองท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น การกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นเป็นการมอบอำนาจให้ท้องถิ่นการปกครองตนเองทำให้รายรฐมีส่วนได้เสียในกิจการท้องถิ่นโดยตรงหรือเกิดความจำเป็นที่ต้องปรึกษาหารือกันในการดำเนินงานทำให้รายรฐรู้จักรับผิดชอบคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมของท้องถิ่นทำให้การบริการแก่ประชาชนเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว เป็นการส่งเสริมและพัฒนาการเมืองในระดับท้องถิ่นตามระบอบประชาธิปไตยมากขึ้น

จุดอ่อนหรือข้อเสียของการกระจายอำนาจปกครองมีอยู่ 6 ประการ คือ (ประยูร กาญจนกุล 2523: 42- 45)

1) อาจเป็นภัยต่อเอกภาพทางการปกครองและความมั่นคงของประเทศเพราะหากกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นมากเกินไป อาจเป็นการทำลายเอกภาพในการปกครองและความมั่นคงปลอดภัยของรัฐได้ทั้งยังอาจให้เกิดการแก่งแย่งแข่งขันระหว่างท้องถิ่นมุ่งที่จะรักษาประโยชน์ของตนโดยไม่คำนึงถึงความเสียหายที่จะเกิดขึ้นแก่ท้องถิ่นอื่น นอกจากนี้อาจเกิดช่องว่างระหว่างท้องถิ่นที่มีเงินงบประมาณมากกับท้องถิ่นที่มีเงินงบประมาณน้อย

2) ทำให้ราษฎรเห็นประโยชน์ของท้องถิ่นตนเองสำคัญมากกว่าส่วนรวมราษฎรมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นมากขึ้นก็มุ่งที่จะทำประโยชน์แก่ท้องถิ่นแทนฝ่ายเดียว จนกระทั่งลืมนึกถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ

3) ผู้ที่ได้รับเลือกตั้ง อาจใช้อำนาจหน้าที่โดยไม่เหมาะสมด้วยการถือพรรคถือพวก อาจใช้อำนาจหน้าที่บังคับกดขี่พรรคฝ่ายตรงกันข้าม หรือราษฎรที่อยู่ในพรรคพวกของตน ซึ่งทำให้เกิดความไม่สงบราบรื่นได้ ย่อมจะทำให้เกิดความเดือดร้อน และความไม่พอใจแก่ราษฎรยิ่งกว่าถูกปกครองโดยเจ้าหน้าที่ส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาค

4) ทำให้เกิดความสิ้นเปลืองมากและมีต้นทุนสูง เพราะต้องมีการแย่งงบประมาณเป็นส่วนๆ ทั้งต้องมีเจ้าหน้าที่และเครื่องมือเครื่องใช้ของตนเอง ซึ่งไม่อาจสับเปลี่ยนโยกย้ายไปใช้ในท้องถิ่นต่างๆ เหมือนกับหน่วยการบริหารราชการบางอย่าง รวมทั้งอาจมีการใช้จ่ายโดยไม่ประหยัด หากควบคุมการเงินไม่ดีพอหรือไม่มีประสิทธิภาพ (ชวงส์ ฉายะบุตร 2539: 21-23)

5) การใช้อำนาจหน้าที่ของผู้นำท้องถิ่น การกระจายอำนาจทำให้ผู้นำในท้องถิ่น แม้ว่าจะมาจากการเลือกตั้งก็ตาม แต่ก็อาจเกิดการถือพรรคถือพวกมุ่งทำประโยชน์แก่พรรคของตน ซึ่งเป็นการเข้าไปมีบทบาทและมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยปราศจากความรับผิดชอบต่อส่วนรวมอย่างเพียงพอ ขาดการคำนึงถึงจุดมุ่งหมายของการกระจายอำนาจในการปกครองท้องถิ่นไป กรณีเช่นนี้ ย่อมทำให้ราษฎรไม่พอใจและได้รับความเดือดร้อนมากยิ่งขึ้นกว่าที่จะปกครองโดยข้าราชการจากส่วนกลางที่มีความรับผิดชอบเสียอีก (ประยูร กาญจนกุล 2523: 134-135)

6) ขาดความเสมอภาคระหว่างท้องถิ่น เมื่อคำนึงถึงว่าทุกท้องถิ่นที่ควรได้รับการบริการจากรัฐอย่างเท่าเทียมกัน การกระจายอำนาจก็ขัดกับหลักการดังกล่าว หากมีการกระจายอำนาจมากเกินไปก็ยิ่งเกิดความไม่เท่าเทียมกันมากขึ้น เพราะการที่ท้องถิ่นดำเนินการของตนมีอิสระทางการคลัง และรัฐบาลมีข้อจำกัดในการดูแล ท้องถิ่นที่เจริญแล้วก็ย่อมมีรายได้ มีปัญหาไม่เหมือนกับท้องถิ่นที่ยังไม่เจริญ ระดับความเจริญของแต่ละท้องถิ่นก็จะมีผลสัมฤทธิ์กันมากยิ่งขึ้น

1.5 ข้อพิจารณาที่สำคัญของการกระจายอำนาจ

การคำนึงถึงระดับความรู้ความสามารถของประชาชน (จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ และคณะ 2524: 38) ในการกระจายอำนาจในท้องถิ่นจะต้องคำนึงถึงระดับความรู้ความสามารถซึ่งสามารถมองได้ 2 ประการ คือ

1) ระดับความรู้ความสามารถของท้องถิ่นที่ห่างไกลความเจริญอาจไม่สอดคล้องและรองรับหน่วยการปกครองท้องถิ่นได้ และระดับความเจริญก็เช่นเดียวกันการจัดตั้งและดำเนินการปกครองท้องถิ่นจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมดังกล่าว ซึ่งแนวความคิดนี้ก็นำมาสู่การ

แยกระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นในประเภทเดียวกันการกระจายอำนาจจะต้องระบุกำหนดเป็นหลักการว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลและเป็นผู้ส่งเสริมให้คำแนะนำแนวทางการปฏิบัติเพื่อยกระดับความรู้ความสามารถในการปกครองตนเองและการบริหารงานท้องถิ่น

2) รัฐบาลจะต้องสร้างหน่วยการปกครองท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพให้มีความหมายที่จะสามารถดึงดูดบุคคลที่มีความรู้ความสามารถของท้องถิ่นเข้ามาบริหารงานซึ่งจะต้องกระจายอำนาจให้หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นมีภารกิจและงบประมาณให้สามารถดำเนินการได้พอสมควร เพื่อดึงดูดคนในท้องถิ่นให้เห็นความสำคัญและสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Government Theory)

ในระบบการปกครองของทุกประเทศล้วนแต่มีจุดประสงค์ที่คล้ายกันคือ ต้องการที่จะให้มีความมั่นคงในประเทศ แต่เดิมการปกครองส่วนใหญ่มิได้มีลักษณะรวมศูนย์อำนาจที่ส่วนกลางเพื่อความสะดวก เพราะในสมัยนั้นอาณาเขตของประเทศยังไม่มาก พลเมืองและกิจกรรมที่รัฐบาลต้องสนองตอบประชาชนมีน้อย ต่อมาเมื่อการพัฒนาเพิ่มขึ้น พลเมืองมีมากขึ้น ภารกิจที่รัฐบาลต้องรับผิดชอบก็มากขึ้น ด้วยศักยภาพของรัฐบาลกลางอย่างเดียวไม่สามารถสนองการบริหารและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนได้ทั่วถึง ดังนั้น แนวคิดในการกระจายอำนาจ การบริหารการปกครองให้ประชาชนในท้องถิ่นจึงเกิดขึ้น เพื่อแบ่งเบาภาระหน้าที่ของรัฐบาลสามารถสนองความต้องการของคนในท้องถิ่นได้ทั่วถึง การปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปของการปกครองตนเอง (Local Self Government) ได้มีผู้ให้ความหมาย หรือคำนิยามไว้มากมาย ซึ่งส่วนใหญ่แล้ว คำนิยามเหล่านั้นต่างมีหลักการที่สำคัญ คล้ายคลึงกัน ความหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมากกับแนวคิดและทฤษฎีการกระจายอำนาจ (Decentralization) ได้มีนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านได้ให้ความหมายได้ดังนี้

ชูศักดิ์ เทียงตรง (2518: 107) กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจให้หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองที่เกิดขึ้นจากหลักการกระจายอำนาจ ได้มีอำนาจในการปกครองที่เกิดขึ้นจากหลักการกระจายอำนาจได้มีอำนาจในการปกครองร่วมรับผิดชอบทั้งหมด หรือแต่เพียงบางส่วนในการบริหาร ภายใต้ขอบเขตอำนาจหน้าที่และอาณาเขตของตนที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย

ประทาน คงฤทธิ์ศึกษากร (2525: 107) กล่าวว่า การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นระบบการปกครองที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระจายอำนาจการปกครองของรัฐ และโดยนัยนี้จะเกิดการทำให้

หน้าที่ปกครองท้องถิ่นโดยคนในท้องถิ่นนั้นๆ องค์การนี้ถูกจัดตั้งและควบคุมโดยรัฐบาล แต่ก็มีอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเอง

อุทัย หิรัญโต (2523: 2) นิยามว่าการปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครองและดำเนินกิจการบางอย่าง โดยดำเนินกันเองเพื่อบำบัดความต้องการของตน การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์การ มีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมด หรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงานแต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีต่างๆ ตามความเหมาะสม จะปราศจากการควบคุมของรัฐบาลได้ไม่ เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่รัฐทำให้เกิดขึ้น

เดเนียล วิท (Danial Wit 1967: 101-103) นิยามการปกครองท้องถิ่นว่าเป็นการปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจแก่ประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลของท้องถิ่นก็ย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชนโดยประชาชนเพื่อประชาชน ดังนั้น การบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องมีองค์การของตนเองอันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลาง โดยให้มีองค์กรอันมิได้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลกลางมีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารงานภายในท้องถิ่นในเขตอำนาจของตน

จอห์น เจ. คลาร์ก (John J. Clarke 1957: 87-89) อธิบายว่าเป็นหน่วยการปกครองที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวข้องกับด้านการให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใดโดยเฉพาะและหน่วยการปกครองท้องถิ่นจัดตั้งและได้อยู่ในความดูแลของรัฐบาลกลาง

วิลเลียม เอ. ร็อบสัน (William A. Robson 1953: 574) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่นหมายถึง หน่วยการปกครองซึ่งรัฐได้จัดตั้งขึ้นและให้อำนาจปกครองตนเอง (Autonomy) มีสิทธิตามกฎหมาย (Legal Rights) และต้องมีองค์กรที่จำเป็นในการปกครอง (Necessary Organization) เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้สมความมุ่งหมายของการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ

วิลเลียม วี. ฮอลโลเวย์ (William V. Holloway 1959: 101-103) นิยามว่าการปกครองท้องถิ่นหมายถึง องค์การที่มีอาณาเขตแน่นอน มีประชากรตามหลักที่กำหนดไว้ มีอำนาจการปกครองตนเอง มีการบริหารการคลังของตนเอง และมีสภาท้องถิ่นที่สมาชิกได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน

จากคำจำกัดความหรือความหมายของคำว่า การปกครองท้องถิ่นสรุปได้ว่าการปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจให้ประชาชนดำเนินการปกครองตนเอง โดยให้มีหน่วยการปกครองท้องถิ่นทำหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารพัฒนาและให้บริหาร ประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวนี้มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ตัดสินใจ และดำเนินกิจการภายใต้ขอบเขตของกฎหมายที่กำหนดภายในท้องถิ่นของตนเท่านั้น และหน่วยการปกครองท้องถิ่นนี้ต้องอยู่ในความดูแลของรัฐบาลกลาง

2.1 ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

จากแนวความคิดในการปกครองท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ทางการปกครองของรัฐที่จะรักษาความมั่นคงและความสงบสุขของประชาชน โดยยึดหลักการกระจายอำนาจปกครองและเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองจึงสามารถสรุปความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ดังนี้ (ชูวงศ์ ฉายะบุตร 2539: 27-29)

1) การปกครองส่วนท้องถิ่นคือรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย (Basic Democracy) เพราะการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนทางการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณมีความเกี่ยวข้องกับส่วนได้ส่วนเสียในการปกครองที่ตนอยู่อาศัย อันจะนำมาซึ่งความเลื่อมใสศรัทธาในระบอบการปกครองประชาธิปไตย โดยประชาชนจะมีโอกาสเลือกตั้งฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร การเลือกตั้งจะเป็นการฝึกฝนให้ประชาชนมีคุณพินิจเลือกผู้แทนที่เหมาะสม สำหรับผู้ที่ได้รับเลือกเข้าไปบริหารกิจการของท้องถิ่น นับว่าเป็นผู้นำในท้องถิ่นที่ได้ใช้ความรู้ ความสามารถในการบริหารงานท้องถิ่นเกิดความชำนาญในการใช้สิทธิและหน้าที่ของพลเมือง ซึ่งจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับประเทศต่อไป

2) การปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนรู้จักการปกครองตนเอง (Self Government) หัวใจของการปกครองท้องถิ่นประการหนึ่งคือ การปกครองตนเองไม่ใช่เกิดจากคำสั่งเบื้องบน การปกครองตนเองก็คือ การปกครองที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นนอกจากจะได้รับเลือกตั้งมาเพื่อรับผิดชอบบริหารท้องถิ่น โดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากประชาชนแล้ว ผู้บริหารท้องถิ่นต้องรับฟังเสียงประชาชนด้วยวิธีทางอธิปไตยต่างๆ

3) การปกครองท้องถิ่น เป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เป็นหลักการสำคัญของการกระจายอำนาจ

4) การปกครองท้องถิ่นสามารถสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ เนื่องจากท้องถิ่นมีความแตกต่างกันไม่ว่าทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากร ประชาชน ความต้องการและปัญหาข้อแตกต่างกันผู้ที่ให้บริการหรือแก้ไขปัญหาที่ถูกจุดกับความต้องการของประชาชนก็ต้องรู้ถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนเป็นอย่างดี

5) การปกครองท้องถิ่นจะเป็นการสร้างผู้นำทางการเมือง การบริหารของประเทศในอนาคต หน่วยการปกครองท้องถิ่นย่อมเรียนรู้ประสบการณ์ทางการเมือง การได้รับเลือกตั้งการสนับสนุนจากประชาชนในท้องถิ่นย่อมเป็นพื้นฐานที่ดีต่ออนาคตทางการเมืองของตน และยังฝึกทักษะการบริหารงานในท้องถิ่นอีกด้วย

6) การปกครองส่วนท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวความคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเอง การปกครองท้องถิ่นโดยยึดหลักการกระจายอำนาจทำให้เกิดการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเอง ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม การดำเนินการพัฒนาชนบทที่ผ่านมายังมีอุปสรรคสำคัญประการหนึ่ง คือ การมีส่วนร่วมจากประชาชนในท้องถิ่นอย่างเต็มที่ ซึ่งการพัฒนาชนบทอย่างได้ผลนั้นจะต้องเริ่มจากการช่วยตนเองของท้องถิ่นที่ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมแรง โดยอาศัยโครงสร้างความเป็นอิสระในการปกครองตนเอง ซึ่งต้องมาจากการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง ไม่เช่นนั้นการพัฒนาชนบทจะเป็นลักษณะการหยิบยื่นให้

2.2 องค์ประกอบของการปกครองส่วนท้องถิ่น

อุทัย หิรัญโต (2524: 22) กล่าวว่าระบบการปกครองท้องถิ่นจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 ประการ คือ

1) สถานะตามกฎหมาย (Legal Status) หมายความว่า หากประเทศใดกำหนดเรื่องการปกครองท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศ การปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศนั้นจะมีความเข้มแข็งกว่าการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นด้านกฎหมายอื่น เพราะข้อความที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการแสดงให้เห็นว่า ประเทศนั้นมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

2) พื้นที่และระดับ (Area and Level) ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีหลายประการ เช่น ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เชื้อชาติและความสำนึกในการปกครองตนเองของประชาชน จึงได้มีกฎหมายที่จะกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นออกเป็น 2 ระดับ คือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กและขนาดใหญ่ สำหรับขนาดของพื้นที่จากการศึกษาขององค์การสหประชาชาติโดยองค์การอาหารและเกษตร องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม องค์การอนามัยโลก และสำนักกิจการสังคมได้ให้ความเห็นว่าการปกครองท้องถิ่น ที่สามารถให้บริการและบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพได้ควรมีประชากรประมาณ 50,000 คน แต่ก็ยังมีปัจจัยอื่นที่จะต้องพิจารณาด้วย เช่น ประสิทธิภาพในการบริหาร รายได้ และบุคลากร

3) การกระจายอำนาจและหน้าที่ การที่จะกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่มากนักน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองการปกครองของรัฐบาลเป็นสำคัญ

4) องค์การนิติบุคคล จัดตั้งขึ้น โดยผลของกฎหมายแยกจากรัฐบาลกลางมีขอบเขตการปกครองที่แน่นอน มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ออกกฎข้อบังคับควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายนั้นๆ

5) การเลือกตั้งสมาชิกองค์การหรือคณะผู้บริหาร จะต้องได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่น นั้นๆ ทั้งหมดหรือบางส่วนเพื่อแสดงถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชนโดยเลือกผู้บริหารท้องถิ่นด้วยตนเอง

6) อีสาระในการปกครองตนเองสามารถใช้ดุลยพินิจของตนเองในการปฏิบัติกิจการภายในขอบเขตของกฎหมาย โดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง และไม่อยู่ในสายการบังคับบัญชาของหน่วยงานราชการ

7) งบประมาณของตนเอง มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษี เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทนายบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า

8) การควบคุมดูแลของรัฐเมื่อได้รับการจัดตั้งขึ้นแล้วยังคงอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐเพื่อประโยชน์และความมั่นคงของรัฐ และประชาชน โดยมีส่วนร่วม โดยมีอิสระในการดำเนินงานของหน่วยการปกครองท้องถิ่น ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่า มีอิสระอย่างเต็มที่ที่มีเฉพาะอิสระในการดำเนินงานเท่านั้น เพราะมิฉะนั้นแล้ว ท้องถิ่นจะเป็นรัฐอธิปไตย รัฐจึงต้องสงวนอำนาจในการควบคุมดูแล

คณะกรรมการปรับปรุงระบบการบริหารการปกครองท้องถิ่น ศึกษาระบบการบริหารการปกครองท้องถิ่นของไทยที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบันในทุกรูปแบบหากแนวทางข้อเสนอในการปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ การคลัง และงบประมาณ ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลหน่วยงานส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค กับหน่วยการปกครองท้องถิ่น ได้ข้อสรุปถึงองค์ประกอบการปกครองท้องถิ่นไว้ดังนี้ (ชวงส์ ฉายะบุตร 2541: 31)

- 1) เป็นองค์กรที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และทบวงการเมือง
- 2) มีสภาผู้บริหารระดับท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้ง ตามหลักการที่บัญญัติไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ

- 3) มีอิสระในการปกครองตนเอง

- 4) มีเขตการปกครองที่ชัดเจนและเหมาะสม

- 5) มีงบประมาณรายได้ของตนเองอย่างเพียงพอ

- 6) มีบุคลากรที่ปฏิบัติงานของตนเอง

- 7) มีอำนาจหน้าที่ที่เหมาะสมต่อการบริหาร

- 8) มีอำนาจออกข้อบังคับเป็นกฎหมายของท้องถิ่นภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย

แม่บท

- 9) มีความสัมพันธ์กับส่วนกลางในฐานะเป็นหน่วยงานระดับรองของรัฐ

สรุปองค์ประกอบของการปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย (ประธาน คงฤทธิ
ศึกษากร 2537: 9)

1) ต้องจัดให้มีการเลือกตั้ง (Election) เพื่อให้คนในท้องถิ่นได้มีโอกาสเข้าไปเป็น
ตัวแทนของประชาชนในการปกครองตนเองด้วยการเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายบริหารของ
องค์การปกครองท้องถิ่น

2) ต้องมีองค์กรที่สำคัญ ซึ่งหมายถึงสภาท้องถิ่น (Local Council) เพื่อเป็นสถาน
บันในการที่จะแสดงถึงเจตจำนงของคนในท้องถิ่น

3) ต้องมีเขตพื้นที่ (Territory) ในการบริหาร และความรับผิดชอบตามที่มิหน้าที่
กำหนดไว้โดยกฎหมายและเขตพื้นที่นี้จะต้องสอดคล้องกับงบประมาณหรือรายได้เพื่อการบริหาร
การปกครองตนเองอย่างเพียงพอ

4) ต้องมีองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการบริหารการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ มีสภาพเป็น
นิติบุคคล (Juristic Person) เพื่อผลสมบูรณ์ตามกฎหมายในการปกครองตนเอง

5) ต้องให้หน่วยงานปกครองที่จัดตั้งขึ้นมีรายได้ (Revenue) และมีอำนาจในการ
จัดงบประมาณ (Budget) เพื่อการบริหารงานในหน้าที่ความรับผิดชอบของตนได้

6) ต้องไม่ให้นโยบายการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ ต้องอยู่ในสายการบังคับบัญชา
หรืออยู่ภายใต้อำนาจการปกครองบังคับบัญชาของนโยบายการปกครองทางราชการหรือหน่วยการ
ปกครองท้องถิ่นด้วย ทั้งนี้เพื่อความมีอิสระในการปกครองตนเอง แต่หน่วยการปกครองท้องถิ่น
ต้องอยู่ในความควบคุมหรือการกำกับดูแลของรัฐจะปลอดจากการควบคุมของรัฐไม่ได้

7) ต้องมีอำนาจในการตราข้อบัญญัติท้องถิ่น เพื่อให้มีอำนาจบังคับให้เป็นไปตาม
กฎหมาย (Law Enforcement) ของท้องถิ่นและเพื่อให้บรรลุนิติบุคคลตามหน้าที่ความรับผิดชอบ
ที่กฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้ แต่ข้อบัญญัติของท้องถิ่นจะขัดหรือละเมิดบทบัญญัติหรือกฎหมาย
ของรัฐมิได้

8) ต้องให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น เป็นสถาบันทางการเมืองการปกครอง
ระดับท้องถิ่นและจะต้องได้รับการสนับสนุนและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนใน
ท้องถิ่น

3. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

3.1 ความหมายการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมือง นักวิชาการให้ความหมายไว้ ดังนี้

สุจิต บุญบงการ (2542: 39) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลมีจุดประสงค์เพื่อมีอิทธิพลในการตัดสินใจของรัฐบาล การมีส่วนร่วมทางการเมืองถือว่าเป็นลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งของระบบทางการเมืองสมัยใหม่ ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนมีความตื่นตัวหรือสนใจทางการเมืองสูงกว่าในระบบจารีตประเพณี การมีส่วนร่วมทางการเมืองอาจจะเป็นไปทั้งจุดมุ่งหมาย (goals) และวิธีการของการพัฒนา ที่เป็นจุดหมายนั้นเป็นเพราะความเชื่อที่ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นลักษณะสำคัญของสังคมที่พัฒนาแล้ว สำหรับการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ถือว่าเป็นวิธีการอย่างหนึ่งนั้น หมายถึง วิธีการของผู้นำเพื่อนำไปสู่จุดประสงค์อีกอย่างหนึ่ง เช่น เพื่อเสริมสร้างอำนาจของผู้นำ หรือเพื่อพัฒนาประเทศ เป็นต้น

พนัส ทศนียานนท์ (2543: 328) กล่าวว่า ภายใต้หลักการทางกฎหมายเกี่ยวกับที่มาแห่งอำนาจรัฐในระบอบประชาธิปไตย ประชาชนที่เป็นเจ้าของที่แท้จริงย่อมสามารถแสดงออกซึ่งความเป็นเจ้าของอำนาจนั้นอยู่ได้ในหลายระดับและรูปแบบ โดยเริ่มจากการใช้สิทธิเลือกตั้ง รวมถึงการมีส่วนร่วมในลักษณะต่างๆ ได้อีกในภายหลัง

กรณีการ รัตนะ (2552: 2-3) กล่าวว่า แนวความคิดในการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบเดิมจะพึงพอใจแค่เพียงการที่ประชาชนสามารถแสดงออกซึ่งความสามารถของตน โดยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แล้วอำนาจนั้นก็ตกไปอยู่ในมือของผู้แทน โดยปล่อยให้ผู้แทนได้รับการเลือกตั้งใช้อำนาจไปตามลำพัง ตามกลไกระบบการปกครองที่เข้าทำนองประชาธิปไตยทางอ้อม แต่ต่อมาได้มีการพัฒนาแนวคิดให้ประชาชนสามารถแสดงออกถึงความเป็นเจ้าของได้ตลอดเวลา ซึ่งแนวคิดเกี่ยวกับเสรีประชาธิปไตยนี้สอดคล้องกับหลัก ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy) นั้นเอง ปัจจัยที่สำคัญ 2 ประการที่จะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก็เป็นสิ่งที่คนไทยยังไม่ได้ตระหนักและคุ้นเคย นั่นคือ

1. การรู้จักความต้องการของตนเองพบว่า คนไทยส่วนใหญ่ไม่รู้จักความต้องการของตนและไม่รู้ว่าอะไรคือปัญหาของตนเอง กล่าวได้ 3 ขั้นตอนคือ

- 1) คนไทยส่วนใหญ่มักมองไม่เห็นหรือไม่เข้าใจปัญหาและความต้องการของตน
- 2) ถ้ามองเห็นปัญหาก็จะมองไม่เห็นผลประโยชน์ของตนในปัญหานั้นและ
- 3) มองไม่เห็นถ้าเข้าไปมีบทบาทในปัญหาที่เห็นจะทำให้ตนได้ประโยชน์

อะไรมากขึ้น

2. การมีอำนาจซึ่งสังคมไทยสะท้อนภาพให้เห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชนเป็นความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมกัน กล่าวคือ รัฐเปรียบเสมือนผู้คุ้มครองประชาชน และประชาชนเป็นผู้คอยรับความช่วยเหลือจากรัฐ

โดยหลักการแล้ว การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารการปกครองท้องถิ่น สามารถทำได้ 2 รูปแบบ (ธงชัย วงศ์ชัยสุวรรณ และเทียนชัย วงศ์ชัยสุวรรณ 2543: 15-30) คือ

1) การมีส่วนร่วมในลักษณะของการให้ความร่วมมือหรือการให้การสนับสนุนเป็นความสัมพันธ์ระหว่างการปกครองท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยริเริ่มและพัฒนาจากเบื้องล่าง โดยสถาบัน หรือองค์การปกครองตนเองในรูปแบบลักษณะต่างๆ ได้จัดให้ประชาชนได้เข้าควบคุมและมีส่วนร่วม ในการวางนโยบายและการบริหาร โครงการการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมที่ดำเนินการอยู่ในท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ที่เกิดจาก อำนาจของประชาชนที่ทำให้การพัฒนาเป็นไปอย่างรวดเร็ว ระดับพลังงาน พลังความคิด ขวัญและกำลังใจของประชาชนในท้องถิ่น โดยกระบวนการกระจายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วม นับได้ว่าเป็นประโยชน์อย่างสูงสุดในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น

2) การมีส่วนร่วมในลักษณะของกิจกรรมทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เป็นกิจกรรมทางการเมืองที่สำคัญสำหรับการบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผลจากการกระจายอำนาจมาให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีสิทธิ มีเสียงดำเนินการปกครองตามแนวทางประชาธิปไตย ถ้าการปกครองส่วนท้องถิ่นประชาชนไม่สนใจและไม่มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงแล้ว ระบบการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ จะไม่เกิดประโยชน์ในสิทธิทางการเมืองของประชาชนอย่างแท้จริง

3.2 รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2533: 80) เสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองสรุปได้ดังนี้

1) การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงวิชาการถือว่าการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ชัดเจนที่สุด และสามารถวัดค่าของการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองที่ให้ความเที่ยงมากที่สุด

2) การเข้าร่วมทางการเมืองในบทบาทของผู้สื่อข่าวสาร หมายถึง การที่บุคคลจะติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ส่งจดหมายแสดงความสนับสนุนต่อผู้นำทางการเมืองในการดำเนินการที่เห็นว่าเหมาะสมถูกต้อง ส่งคำประท้วงต่อการดำเนินงานที่เห็นว่าไม่ดี รวมถึงการเข้าพูดคุยถกเถียงปัญหาทางการเมือง การข่าวสารทางการเมืองแก่เพื่อนบ้านแสดงความคิดเห็น

ของตนเองต่อเจ้าหน้าที่รัฐบาลเขียนจดหมายแสดงความคิดเห็นไปยังหนังสือพิมพ์และสื่อมวลชน
ต่างๆ

สิทธิพันธ์ พุทธหุน (2539: 57-58) เสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง สรุปได้
ดังนี้

1) กิจกรรมเกี่ยวกับพรรคการเมืองและการรณรงค์หาเสียง กิจกรรมนี้ได้แก่ การ
ชักชวนให้ผู้อื่นไปลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครที่ตนสนับสนุน การทำงานให้พรรคการเมืองหรือ
ผู้สมัครรับการเลือกตั้งอย่างกระตือรือร้น การให้ความสนใจเข้าร่วมประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง
การให้เงินสนับสนุนพรรคการเมือง หรือผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้งและการเข้าเป็นสมาชิกของ
ชมรมทางการเมือง

2) กิจกรรมของชุมชน ได้แก่ การทำงานร่วมกับบุคคลอื่นและการจัดตั้งกลุ่มขึ้น
เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ของท้องถิ่น รวมทั้งการเข้าร่วมเป็นสมาชิกในชุมชนหรือองค์การอย่าง
กระตือรือร้นในอันที่จะดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

3) การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ หมายถึงการกระทำของบุคคลในลักษณะที่เป็น
การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาหรือปกป้องผลประโยชน์บางอย่าง
ของตนหรือกลุ่มของตน ปัญหาที่เขาสนใจและนำไปติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น เป็นสิ่งที่มี
ผลกระทบโดยตรงต่อบุคคลนั้น

4) การถือப்பี่ รวมถึงบุคคลที่พยายามติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้นำทางการเมือง
โดยหาทางที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนโยบายประเด็นเรื่องที่กระทบต่อประชากรจำนวนมาก
จากตัวอย่างจริงๆ นั้น หมายถึงกิจกรรมที่มุ่งที่จะก่อให้เกิดแรงสนับสนุนหรือต่อต้าน
พระราชบัญญัติหรือการตัดสินใจนโยบายของฝ่ายบริหารนั่นเอง

5) การประท้วง ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับ การใช้ความรุนแรง ซึ่งเป็นความพยายาม
ที่จะสร้างผลกระทบต่อการตัดสินใจนโยบายของรัฐบาล โดยการทำร้ายร่างกายหรือทรัพย์สิน

3.3 ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ (ฉิสรา บุญเฉลิม 2546: 46 - 47) แบ่งไว้
ดังนี้

- 1) รับฟังหรือรับทราบข่าวสารทางการเมือง
- 2) การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
- 3) ชักชวนให้ผู้อื่นสนทนาหาเหตุบ้านการเมือง
- 4) ชักชวนให้ผู้อื่นใช้สิทธิออกเสียงให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยวิธีการต่างๆ
- 5) ช่วยโฆษณาให้พรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยวิธีต่างๆ

- 6) ติดต่อแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่อเจ้าหน้าที่บ้านเมืองหรือนักรการเมือง
- 7) สนับสนุนการบริจาคเงินให้พรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- 8) ติดตามการหาเสียงของนักรการเมืองบางคนหรือหลายคน
- 9) ช่วยผู้สมัครรับเลือกตั้งรณรงค์หาเสียง
- 10) เป็นสมาชิกพรรคโดยการทำงานให้พรรคการเมืองเป็นประจำเสมอ
- 11) เข้ามีส่วนร่วมในการวางแผนของพรรค
- 12) ช่วยหาเงินเข้าเป็นกองทุนของพรรค
- 13) สมัครเข้าแข่งขันรับเลือกตั้งเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- 14) เป็นเจ้าหน้าที่หรือกรรมการบริหารพรรค หรือได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎร

4. แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

จากการที่ระบอบประชาธิปไตยกำหนดให้อำนาจอธิปไตยอันเป็นอำนาจอสูงสุดในการปกครองประเทศเป็นของประชาชน ประชาชนจะเป็นผู้มอบอำนาจอธิปไตยของตนให้กับตัวแทนในการทำหน้าที่เป็นผู้ใช้อำนาจอธิปไตย ทั้งทางนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ กระบวนการในการคัดเลือกตัวแทนประชาชนเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ใช้อำนาจอธิปไตยจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นและเป็นที่มาของการเลือกตั้ง การเลือกตั้งจึงเป็นกระบวนการทางการเมือง อันแสดงถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในการปกครองประเทศ การเลือกตั้งจึงมีนัยทางการเมืองในการแสดงถึงเจตจำนงของประชาชนในทางการเมือง การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยจึงเป็นกระบวนการทางการเมืองที่สำคัญยิ่งในการถ่ายโอนอำนาจอธิปไตยของประชาชนไปให้ตัวแทนใช้แทนประชาชน

4.1 ความหมายของการเลือกตั้ง

นักวิชาการหลายท่านให้ความหมายของการเลือกตั้งไว้ดังต่อไปนี้

ธโรธร ตู้อองคำ (2549: 535) กล่าวว่า การเลือกตั้ง หมายถึง กระบวนการทางการเมืองรูปแบบหนึ่ง ที่พลเมืองเข้ามีส่วนร่วม ด้วยการแสดงเจตจำนงตามความต้องการและการสนับสนุนโดยผ่านตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่ในการปกครองประเทศ

ประหยัด หงส์ทองคำ (2549: 243) กล่าวว่า การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าวอย่างกว้างขวางและสุจริต ยุติธรรม เพราะการเลือกตั้งเป็นสิทธิทางการเมืองขั้นพื้นฐานที่ประชาชนจะได้ใช้ในฐานะผู้เป็นเจ้าของอำนาจอสูงสุด (อำนาจอธิปไตย) การเลือกตั้งจึงเป็นกิจกรรมที่สามารถ

พิสูจน์เชิงประจักษ์ได้ว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ถือได้ว่าเป็นหัวใจของการเมืองระบอบประชาธิปไตย

ไพฑูรย์ บุญวัฒน์ (2538: 19-20) กล่าวว่า การเลือกตั้ง หมายถึง กรณีที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้พิจารณาคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งบุคคลหนึ่ง หรือหลายคน จากบุคคลหลายๆ คน หรือ เลือกบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งบัญชีหนึ่งจากบัญชีรายชื่อหลายๆ บัญชี เพื่อให้ไปทำการอันใดอันหนึ่งแทนตนเองโดยอิสระเสรีและสุจริต

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2532: 201) ระบุถึงความหมายการเลือกตั้งว่า การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมที่สำคัญยิ่งในกระบวนการทางการเมืองและการปกครอง เพราะการเลือกตั้งเป็นการแสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชนในการปกครองประเทศ เจตจำนงดังกล่าวปรากฏอยู่ในลักษณะของการเรียกร้อง หรือสนับสนุนต่อการตัดสินใจทั้งหลายในระบบการเมือง

กระมล ทองธรรมชาติ (2531: 1) อธิบายว่า การเลือกตั้งเป็นกระบวนการทางการเมืองที่เป็นกิจกรรมทางการเมืองอันแสดงถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ด้วยการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนของตนเข้าไปทำหน้าที่ในรัฐสภาและในรัฐบาล เป็นกลไกแสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชนที่เรียกร้องสนับสนุนให้มีการปฏิบัติ จัดทำ หรือละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในทางการเมือง และการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะที่มีผลกระทบต่อประชาชน

วัชรไชยสาร (2544: 10) อธิบายว่า การเลือกตั้งเป็นรูปแบบหนึ่งของการมีส่วนร่วมที่เปิดโอกาสให้แก่สามัญชนโดยทั่วไปและการมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมทุกๆ ไปในกิจกรรมสาธารณะของการเลือกตั้ง ซึ่งได้กลายเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นพลเมือง

การเลือกตั้งมีความสำคัญในฐานะที่เป็นกระบวนการทางการเมือง โดยเฉพาะในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ดังที่นักวิชาการหลายท่านกล่าวถึง สรุปได้ว่า การเลือกตั้งเป็นกลไกการใช้อำนาจอธิปไตย หรือการมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) ของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทนที่มีนโยบายตรงกับความต้องการของตนเอง เพื่อให้เขาเหล่านั้นไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนด้วยความชอบธรรม เพื่อลดภาวะตึงเครียด ขจัดความขัดแย้ง หรือการสืบทอดอำนาจ และเป็นกลไกที่จะควบคุมให้ผู้แทนที่ดำรงตำแหน่งจากการเลือกตั้งตระหนักอยู่เสมอว่า ตนเองต้องมีความรับผิดชอบต่อประชาชน เพราะประชาชนจะเป็นผู้กำหนดอนาคตทางการเมืองของตนด้วยการเลือกหรือไม่เลือกตนกลับเข้ามาทำหน้าที่ผู้แทนอีก (วัชรไชยสาร 2544 พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว และคณะ 2538) ซึ่งการเลือกตั้งมีความสำคัญดังนี้

- 1) เป็นการเลือกผู้ปกครองหรือรัฐบาลที่จะมาทำการปกครอง

2) เป็นการ “ห้ามล้อ” ทางการเมือง ทำให้ผู้ปกครองต้องฟังเสียงของประชาชนตลอดเวลา

3) เป็นกลไกเชื่อมโยงความต้องการของประชาชนเข้ากับนโยบายสาธารณะ

4) สร้างความชอบธรรมทางการเมือง

5) ลดความตึงเครียดและความขัดแย้งทางการเมืองและสังคม

6) ทำให้เกิดบูรณาการทางการเมือง

7) ทำให้เกิดการระดมมวลชนเข้าสู่กระบวนการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
ในลักษณะของความจำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่พลเมืองที่ดี

4.2 หลักเกณฑ์สำคัญในการเลือกตั้ง

หลักเกณฑ์สำคัญในการเลือกตั้งไว้ สรุปได้ดังนี้ (ประหยัด หงษ์ทองคำ 2549: 255-259)

1) หลักอิสระแห่งการเลือกตั้ง (free election) มีความหมายว่า การเลือกตั้งต้องกระทำโดยเสรี ไม่มีการบังคับ กดขี่ จ้างวาน หรือใช้อิทธิพลใดๆ มาบิดเบือน หรือทำให้ผลการเลือกตั้งไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดย (ก) เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องคอยเฝ้าดูแลและดำเนินการให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยเสรี (ข) รัฐเองก็ต้องไม่กดขี่หรือจ้างวาน หรือใช้อิทธิพลใดๆ บังคับให้ราษฎรเลือกตั้ง

2) หลักการเลือกตั้งตามกำหนดเวลา (periodic election) ซึ่งหมายความว่าเมื่อเลือกตั้งไปแล้วจะต้องเลือกตั้งใหม่อีก โดยมีกำหนดระยะเวลาแน่นอน ทั้งนี้เพราะ การกำหนดระยะเวลาสำหรับการเลือกตั้งครั้งหนึ่งๆ ไว้ห่างกันพอสมควรยอมทำให้ผู้แทนราษฎรไม่ห่างเหินต่อเจตจำนงของราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งมากเกินไป ควรจะต้องให้ราษฎรผู้เลือกตั้งมีโอกาสเลือกได้ว่า จะเอาผู้แทนคนเดิม หรือเอาผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใหม่ และทำให้ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถควบคุมผู้แทนของตนเองได้ กล่าวคือ ผู้แทนราษฎรย่อมทราบดีว่า ถ้าตนประพฤติไม่ดี หรือไม่ตรงตามเจตจำนงของราษฎร ราษฎรก็จะไม่เลือกตั้งเข้ามาอีก

3) หลักการเลือกตั้งอย่างแท้จริง (genuine election) คือ ไม่ใช่มีการเลือกตั้งปลอมแปลงที่เป็นการกำหนดให้ (ก) รัฐบาลไม่คดโกงในการเลือกตั้ง เช่น ทำการเลือกตั้งพอเป็นพิธี หรือโดยการนับคะแนนเสียงผิดพลาด หรือแอบเอาบัตรลงคะแนนปลอมมาใส่ไว้ เป็นต้น (ข) รัฐบาลจะต้องระวังมิให้ราษฎรคดโกงกันเองในการเลือกตั้ง วิธีที่จะให้มีการเลือกตั้งอย่างแท้จริงที่สำคัญได้แก่ จัดให้ราษฎรจัดการเลือกตั้งของตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ โดยให้ราษฎรร่วมมือในการเลือกตั้ง เช่น เป็นกรรมการตรวจคะแนน เป็นต้น นอกจากนี้จะต้องจัดให้มีวิธีการคัดค้านการเลือกตั้ง เพื่อให้มีการเลือกตั้งใหม่ได้

4) หลักการออกเสียงทั่วไป (universal suffrage) โดยได้ให้คำแทนความหมายว่า “การเลือกตั้งทั่วถึง” ซึ่งหมายถึงการให้บุคคลออกเสียงลงคะแนนโดยไม่จำกัด กล่าวคือ บุคคลทุกคนไม่ว่าหญิงหรือชายที่มีสัญชาติของประเทศใดจะต้องมีสิทธิเลือกตั้งผู้แทนราษฎรของประเทศนั้น ข้อยกเว้นที่รับรองกันอยู่ทั่วไปก็คือ ไม่ให้สิทธิเลือกตั้งแก่เด็ก บุคคลวิกลจริต หรือมีจิตบกพร่อง ผู้ที่ต้องโทษจำคุกมาแล้วและพ้นโทษยังไม่เกินเวลาที่กำหนดไว้ และนอกจากนั้นบุคคลนั้นจะต้องมีสิทธิในฐานะพลเมือง เช่น ไม่ได้ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ต้องมีถิ่นที่อยู่ และ (เฉพาะในบางประเทศ) ต้องเป็นเพศชายด้วย แต่การจำกัดเพศหญิงนั้น เป็นการขัดต่อหลักการเลือกตั้งทั่วถึง

นอกจากนี้ ในรายงานการวิจัยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (2548 : 10) ยังได้ระบุถึงหลักเกณฑ์ในการเลือกตั้งที่ประกอบด้วย

1) การเลือกตั้งที่ยุติธรรม หมายถึง การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์เป็นไปตามด้วยบทกฎหมายและเจตนารมณ์ของกฎหมาย ปราศจากการครอบงำและเล่ห์เหลี่ยมทางการเมือง ปราศจากการใช้อิทธิพลทางการเมือง ทางเศรษฐกิจและสถานภาพทางสังคม เช่น นักการเมืองหรือข้าราชการที่อยู่ในตำแหน่งใช้อำนาจหน้าที่ของตนเพื่อให้ได้มาซึ่งคะแนนสนับสนุน หรือใช้อุปกรณ์เครื่องใช้ของราชการในการหาเสียง หรือผู้ที่มีกำลังทางเศรษฐกิจเข้มแข็งกว่าใช้เงินทุ่มเทหาเสียงหรือซื้อคะแนนเสียงเพื่อตนเอง หรือ สนับสนุนผู้สมัครที่ตนสนับสนุน นอกจากนี้ การต่อสู้แข่งขันระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือพรรคการเมืองจะต้องเป็นไปอย่างอิสระภายในขอบเขตและเจตนารมณ์ของกฎหมายซึ่งอยู่บนความยุติธรรมและความเสมอภาค

2) หลักการลงคะแนนลับ หมายถึง การออกเสียงเลือกตั้งเป็นเอกสิทธิ์ของผู้เลือกตั้งโดยเด็ดขาด เอกสิทธิ์นี้จะได้รับการปกป้อง พิทักษ์ ก็โดยการออกเสียงลับโดยผู้ออกเสียงไม่จำเป็นต้องบอกผู้อื่นว่าตนเลือกใคร ทั้งนี้ เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยบริสุทธิ์ ปราศจากการข่มขู่บีบบังคับจากอิทธิพลใดๆ ที่จะมีผลกระทบต่อเสรีภาพของผู้เลือกตั้ง (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง 2547: 6-9)

4.3 วิธีการเลือกตั้ง

พิมลจรรย์ นามวัฒน์ (2534: 726) ระบุว่าวิธีการเลือกตั้งมี 2 วิธี คือ

1) การเลือกตั้งโดยตรง (Direct election) หมายถึง การเลือกตั้งที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถใช้วิจารณญาณของตนในการออกเสียงลงคะแนนให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งในแต่ละตำแหน่งโดยตรง คะแนนเสียงที่ได้รับจากการออกเสียงลงคะแนนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะเป็นเครื่องชี้วัดว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดจะชนะการเลือกตั้งในครั้งนั้นๆ

2) การเลือกตั้งโดยทางอ้อม (Indirect election) หมายถึง การที่ประชาชนไปออกเสียงเลือกตั้งคณะบุคคลคณะหนึ่งเข้าทำหน้าที่เลือกตั้งแทนตน (Electoral college) เป็นการมอบหมายสิทธิในการเลือกตั้งให้แก่คณะบุคคลผู้ทำการเลือกตั้งโดยเด็ดขาด การเลือกตั้งแบบนี้ใช้ในกรณีที่เห็นว่า คณะบุคคลที่เข้าไปทำการเลือกตั้งนั้นจะมีสติปัญญาและความรู้ความสามารถในการใช้วิจารณญาณได้ดีกว่า อันเป็นหลักประกันได้ว่า ประชาชนจะได้ผู้แทนที่ดีมีความสามารถอย่างแน่นอน

4.4 ประเภทของการเลือกตั้ง

การแบ่งประเภทของการเลือกตั้ง (วัชรวิไล 2544: 14-15) แบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้

1) การเลือกตั้งทั่วไป (General-Election) หมายถึง การเลือกตั้งที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั่วประเทศมาลงคะแนนเสียงพร้อมๆ กัน การเลือกตั้งทั่วไปมี 2 กรณี คือ ครบวาระที่จะต้องมีการเลือกตั้ง และยุบสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งการเลือกตั้งทั่วไปนี้ จะเป็นเครื่องชี้วัดกระแสความคิดเห็นทางการเมืองของประชาชนได้เป็นอย่างดี แต่จะชี้วัดได้มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับระบบพรรคการเมืองของประเทศนั้นๆ เช่น ประเทศในระบอบ 2 พรรคการเมือง การเลือกตั้งทั่วไปจะเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่เป็นเครื่องชี้วัดว่าประชาชนยังคงสนับสนุนรัฐบาลเดิมหรือไม่ สำหรับประเทศที่เป็นระบบหลายพรรคการเมือง ลักษณะการจัดตั้งรัฐบาลเป็นรัฐบาลผสมผลการเลือกตั้งทั่วไปไม่อาจชี้วัดได้ชัดเจนว่า ประชาชนต้องการรัฐบาลเดิมหรือรัฐบาลใหม่ได้ เพราะการจัดตั้งรัฐบาลเป็นรัฐบาลผสมขึ้นอยู่กับความร่วมมือของพรรคการเมืองต่างๆ หลังจากการเลือกตั้งได้หรือไม่ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การเลือกตั้งทั่วไปยังเป็นภาพสะท้อนความคิดเห็น วัฒนธรรมทางการเมือง และแนวโน้มของกระแสความคิดเห็นทางการเมืองของประชาชนในประเทศหรือในเขตเลือกตั้งนั้นๆ ได้เป็นอย่างดี เช่น ความแตกต่างของจำนวนผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในเขตเมืองกับเขตชนบท ปริมาณและลักษณะการซื้อสิทธิ-ขายเสียงในเขตเลือกตั้งต่างๆ ความนิยมพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานครกับส่วนภูมิภาคอื่นๆ เป็นต้น

2) การเลือกตั้งซ่อม (By-Election) ในกรณีที่ผู้แทนราษฎรขาดสมาชิกภาพ เช่น ตาย ลาออก หรือเพราะเหตุอื่นๆ เป็นต้น ก็จะมีการเลือกตั้งซ่อมให้ได้ผู้แทนราษฎรมาแทนที่ผู้ที่พ้นสภาพการเป็นผู้แทนราษฎร การเลือกตั้งซ่อมในเขตเลือกตั้งก็จะเป็นเครื่องมือในการวัดความนิยมพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งหรือรัฐบาลได้

4.5 การใช้จ่ายในการเลือกตั้ง

ธโรธร คุ้มทองคำ (2549: 560-562) กล่าวว่า การใช้จ่ายในการเลือกตั้ง หมายถึง การใช้จ่ายที่ใช้สำหรับการเลือกตั้ง ที่ทั้งผู้สมัครรับเลือกตั้ง พรรคการเมือง และรัฐบาลต่างมีส่วนเกี่ยวข้อง

ในการใช้จ่ายนี้ด้วยกันทั้งสิ้น ในประเทศที่พัฒนาแล้ว และประเทศที่กำลังพัฒนา การเลือกตั้งที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้ง จะมีค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งเป็นจำนวนมาก เนื่องจากมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเป็นไปอย่างกว้างขวาง การใช้จ่ายในการเลือกตั้งจะศึกษาในสามส่วน คือ ที่มาหรือแหล่งเงินทุนในการเลือกตั้ง การใช้จ่ายในการเลือกตั้ง และข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับการใช้จ่ายในการเลือกตั้ง

4.6 ที่มาหรือแหล่งเงินทุนในการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งในแต่ละครั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งจะต้องใช้เงินทุนในการรณรงค์หาเสียง แหล่งที่มาของเงินทุนที่สำคัญ (พิมลจรรยาวัฒน์ 2534: 10-14) ได้แก่

1) ผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นผู้ที่ทำให้เงินทุนสนับสนุนการใช้จ่ายในการเลือกตั้ง ทั้งในรูปแบบของการบริจาคให้กับพรรคการเมืองก่อน หรือ การเป็นแหล่งสำหรับการใช้จ่ายในการเลือกตั้งของตนเองได้รับการเลือกตั้ง ด้วยปัจจัยนี้ จึงเป็นผลให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ หรือ ได้รับการสนับสนุนทางเศรษฐกิจจากผู้อื่น มีโอกาสที่จะได้รับการเลือกตั้งมากกว่าผู้ที่มีฐานะต่ำกว่า

2) พรรคการเมือง ให้การสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งในสังกัดพรรคการเมือง แหล่งที่มาของเงินทุนของพรรคการเมืองที่สำคัญ ได้แก่ การบริจาคของประชาชน การบำรุงพรรคของสมาชิกพรรคการเมือง การจัดกิจกรรมของพรรคการเมือง และการจัดสรรของรัฐบาลในการให้เงินอุดหนุนพรรคการเมือง การที่พรรคการเมืองได้รับการสนับสนุนทางการเมือง ทำให้พรรคการเมืองมีเงินทุนอุดหนุนให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้ง

3) ผู้บริจาค เป็นผู้บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้ง เพื่อนำไปใช้จ่ายในการรณรงค์หาเสียง บางประเทศกำหนดวงเงินที่ผู้บริจาคจะดำเนินการได้ เนื่องจากไม่ต้องการให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งถูกรอบงำโดยผู้บริจาค หรือการออกกฎหมายที่ห้ามหรือจำกัดการรับเงินทุนจากต่างประเทศอันจะเป็นผลต่อความมั่นคงและผลประโยชน์แห่งชาติ

4) รัฐบาล ในบางประเทศโดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาแล้ว ต่างให้การสนับสนุนการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งด้วยการให้เงินทุนในการสนับสนุนพรรคการเมือง นอกเหนือไปจากที่รัฐบาลต้องมีค่าใช้จ่ายในการจัดการเลือกตั้ง เช่น ในกรณีของสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส และเยอรมนี เป็นต้น

การใช้จ่ายในการเลือกตั้ง จำแนกออกเป็น 2 ส่วน คือ การใช้จ่ายตามโครงสร้างทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการและการใช้จ่ายตามกระบวนการเลือกตั้ง กล่าวคือ

1) การใช้จ่ายในการเลือกตั้งทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ได้แก่

(1) การใช้จ่ายเงินในการเลือกตั้งที่เป็นทางการ หมายถึง การใช้จ่ายเงินในการเลือกตั้งที่ใช้ในการรณรงค์หาเสียงที่เป็นไปอย่างชัดเจน และผู้สมัครรับเลือกตั้งจะกำหนดเป็น

หลักฐานในการแจ้งขอรวมการใช้จ่ายเมื่อต้องแจ้งต่อทางการตามที่กฎหมายกำหนด ค่าใช้จ่ายเหล่านี้ ที่สำคัญได้แก่ การประชาสัมพันธ์ การโฆษณา การประชาสัมพันธ์ การลงชื่อความในสื่อมวลชน ค่าใช้จ่ายในการอำนวยความสะดวก เช่น ค่าพาหนะ ค่าขนส่ง เบี้ยเลี้ยง อาสาสมัคร เป็นต้น

(2) การใช้จ่ายเงินในการเลือกตั้งที่ไม่เป็นทางการ หมายถึง การใช้จ่ายเงินในการเลือกตั้งที่เป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์หาเสียงโดยตรง แต่เป็นส่วนสำคัญที่จะสนับสนุนให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้รับการเลือกตั้ง ที่สำคัญ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในกิจกรรมสังคม เช่น การใช้จ่ายในงานสังคม การสนับสนุนการแข่งขันกีฬาในชุมชน เงินบริจาคการกุศล เป็นต้น รวมไปถึงเงินที่ใช้จ่ายในการซื้อสิทธิ์ขายเสียงด้วย

2) การใช้จ่ายตามกระบวนการเลือกตั้ง หมายถึง การใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการจำแนกออกตามกระบวนการในการเลือกตั้ง จำแนกออกได้สองส่วน คือ การใช้จ่ายในการลงสมัครรับเลือกตั้ง กับการใช้จ่ายในระหว่างการเลือกตั้ง กล่าวคือ การใช้จ่ายในการลงสมัครรับเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งจะต้องเสียค่าธรรมเนียมในการลงสมัครรับเลือกตั้ง รวมถึงค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ค่ารูป การลงทะเบียน เป็นต้น

4.7 ระบบการเลือกตั้ง

ธโรธร ผู้ทองคำ (2549: 544-545) กล่าวว่าระบบการเลือกตั้งที่สำคัญ แบ่งออกได้เป็นสองประเภท คือ ระบบการเลือกตั้งแบบคะแนนเสียงข้างมาก และระบบการเลือกตั้งแบบคะแนนเสียงตามสัดส่วน กล่าวคือ

1) ระบบการเลือกตั้งแบบเสียงข้างมากหรือระบบการเลือกตั้งแบบคะแนนเสียงข้างมาก (Majority Electoral System) คือ ระบบการเลือกตั้งที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนสูงสุดจะเป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นๆ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใดที่ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดตามจำนวนที่นั่งที่จะพึงมีในเขตการเลือกตั้งนั้นเป็นผู้ได้รับการเลือกตั้ง

2) ระบบการเลือกตั้งแบบสัดส่วนหรือระบบการเลือกตั้งที่เป็นระบบคะแนนตามสัดส่วน (Proportional Representation Electoral System หรือ PR) หรือ ระบบการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ (List system) ระบบการเลือกตั้งแบบสัดส่วน หมายถึง ระบบการเลือกตั้งที่ระบบคะแนนที่ได้รับกับสัดส่วนของจำนวนที่นั่งในการเป็นตัวแทนเป็นสัดส่วนกันหรือแนวเดียวกันหรือสัมพันธ์กัน ระบบการเลือกตั้งแบบสัดส่วนจึงเป็นระบบการเลือกตั้งที่เชื่อมโยงระหว่างคะแนนที่ได้รับกับจำนวนที่นั่ง หลักการสำคัญของระบบการเลือกตั้งแบบสัดส่วน ได้แก่ การกำหนดโควตาหรือจำนวนคะแนนมาตรฐานสำหรับตัดสินผลการเลือกตั้งในแต่ละที่นั่งในแต่ละเขตการเลือกตั้ง อันนำไปสู่การที่ระบบการเลือกตั้งนี้เป็นระบบการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ วิธีการสำคัญในการ

เลือกตั้งคือ พรรคการเมืองจะส่งรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งในแต่ละเขตการเลือกตั้ง เพื่อให้ผู้เลือกตั้งเป็นผู้ออกเสียงลงคะแนน

5. แนวคิดเกี่ยวกับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

5.1 ความหมายการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

ความหมายของการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง การรณรงค์หาเสียง (Campaign) มีผู้ให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

ศุภชัย วงษ์บรรใจ (2548) อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคนพยายามที่จะแสดงต่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งว่าตนเองมีความเหมาะสมที่จะได้รับความไว้วางใจให้ไปทำหน้าที่ผู้แทนในการใช้อำนาจอธิปไตย ซึ่งเป็นของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งแต่ละคน

ธ โสธร ตู้อทองคำ (2549: 562) อธิบายว่า การรณรงค์หาเสียง หมายถึง ความพยายามในวิธีการนานัปการ เพื่อให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้รับเลือกตั้ง

กนก วงษ์ตระหง่าน (2530: 39-40) อธิบายว่า การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนั้น เป็นการศึกษาการแข่งขันทางการเมืองในการรณรงค์หาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งการแข่งขันอาจจะมีทั้งการต่อสู้ ขัดแย้ง ร่วมมือกันทางการเมือง โดยที่ผู้สมัครจะต้องคำนึงถึงข้อได้เปรียบและเสียเปรียบต่างๆ ของตนเองและของกลุ่ม และสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงอีกประการก็คือ กติกาการเลือกตั้งที่จะส่งผลถึงแนวทางและแผนการรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร เพราะหากกติกาการเลือกตั้งเปลี่ยนแปลงไป ข้อได้เปรียบเสียเปรียบของผู้สมัครก็จะเปลี่ยนแปลงไปด้วย

สรุปได้ว่า การรณรงค์หาเสียง หมายถึง ความพยายามในวิธีการต่างๆ เพื่อให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้รับเลือกตั้งจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

5.2 วัตถุประสงค์ของการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

การรณรงค์หาเสียงจึงมีความสำคัญในการทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้รับการเลือกตั้ง และเป็นการระดมการมีส่วนร่วมทางการเมือง รวมทั้งเป็นขั้นตอนในการนำเสนอนโยบายการบริหารประเทศของพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้ง เพื่อให้ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยได้แสดงเจตนารมณ์ในทางการเมือง

การรณรงค์หาเสียงอาจดำเนินการอย่างต่อเนื่อง หรือเฉพาะในช่วงของการเลือกตั้งก็ได้ โดยปกติในแต่ละประเทศจะมีกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ หรือระเบียบปฏิบัติ และกรอบทางสังคม เป็นตัวกำหนดถึงวิธีการหาเสียงและเงินทุนที่ใช้ในการรณรงค์หาเสียง ทั้งนี้เพื่อ

เป็นการสร้างความยุติธรรมและความเสมอภาคให้เกิดขึ้นระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้ง (พิมลจรรย์ นามวัฒน์ 2534: 20-26) ได้แก่

1) เพื่อชักจูงผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ซึ่งเป็นกลุ่มผู้สนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งให้ออกมาลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอย่างเปิดเผย การระดมผู้สนับสนุนเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้รับคะแนนเสียงจากกลุ่มเป้าหมาย

2) เพื่อกระตุ้นให้ผู้สนับสนุนที่ซ่อนเร้น (talent support) ให้ออกมาใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ทั้งนี้เพราะ ในจำนวนผู้ที่ไม่ได้ใช้สิทธิเลือกตั้งจะมีส่วนหนึ่งที่สนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งฝ่ายตนเอง เพื่อให้ได้รับคะแนนเสียงที่สูงขึ้น

3) เพื่อเปลี่ยนใจผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง เป็นการสนับสนุนฝ่ายตรงข้ามให้มาสนับสนุนฝ่ายตน อันเป็นการ โน้มน้าวให้ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งที่มีได้เป็นฐานเสียงคนให้สนับสนุนตนเองด้วย ซึ่งการดำเนินการควรเป็นไปอย่างรอบคอบและรัดกุม เนื่องจากเป็นการดำเนินการที่มีความยากลำบาก และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างจำกัด

การจำแนกวิธีการในการรณรงค์หาเสียง (พิมลจรรย์ นามวัฒน์ 2534: 20-26) แบ่งเป็น 4 ประเภท ประเภทแรก คือ วิธีการในการรณรงค์หาเสียงที่จำแนกตามรูปแบบ ประเภทที่สอง วิธีการในการรณรงค์หาเสียงที่จำแนกตามสื่อ ประเภทที่สาม วิธีการในการรณรงค์หาเสียงที่จำแนกออกตามบุคคล และประเภทที่สี่ คือ วิธีการรณรงค์หาเสียงที่จำแนกตามกฎหมาย

1) วิธีการในการรณรงค์หาเสียงที่จำแนกออกได้ตามรูปแบบและวิธีการในการรณรงค์หาเสียง แบ่งออกได้เป็นสองประเภทคือ การประชาสัมพันธ์ และการโฆษณา

(1) การประชาสัมพันธ์ ในการรณรงค์หาเสียง หมายถึง การโน้มน้าวและให้ข้อคิดเห็นหรือคำเสนอแนะให้กับบุคคลอื่นที่เป็นผู้รับสาร จึงเป็นการให้ข้อมูลกับผู้ลงคะแนนในฐานะที่เป็นผู้รับสาร องค์ประกอบที่สำคัญของการประชาสัมพันธ์ในการรณรงค์หาเสียง ได้แก่ ผู้ส่งสาร อันได้แก่ ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ผู้รับสาร อันได้แก่ ผู้ออกเสียงเลือกตั้ง สารประชาสัมพันธ์เป็นสิ่งที่สร้างความเข้าใจระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้งกับผู้ออกเสียงเลือกตั้ง

(2) การโฆษณา ในการรณรงค์หาเสียง การโฆษณาเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้สมัครรับเลือกตั้งในการสื่อสารกับผู้ออกเสียงลงคะแนน ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง องค์ประกอบสำคัญของการโฆษณาในการรณรงค์หาเสียงได้แก่ ป้ายโฆษณา และใบโฆษณา โดยป้ายโฆษณาจะนำไปใช้ในที่สาธารณะเพื่อเห็นได้ง่าย มีรูปแบบ สีสันสะดุดตา องค์ประกอบสำคัญของป้ายโฆษณาจะมีชื่อ รูปภาพ หมายเลข และพรรคการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส่วนในโฆษณาเป็นเอกสารที่ใช้ในการโฆษณา มีหลากหลายรูปแบบและขนาด

2) วิธีการในการรณรงค์หาเสียงที่จำแนกตามสื่อ วัตถุประสงค์สำคัญของการใช้สื่อ โดยผ่านสื่อมวลชน เป็นการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งที่มีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล และประหยัด เนื่องจากมีขอบข่ายในการเข้าถึงประชาชนได้มากกว่าการรณรงค์ในรูปแบบอื่น แบ่งออกได้เป็นสองประเภท คือ สื่อสิ่งพิมพ์ กับสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยที่ สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง สื่อที่เป็นเอกสาร ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วารสาร เป็นต้น สื่อสิ่งพิมพ์จึงเหมาะกับการรณรงค์หาเสียงในกรณีที่ประชากรจำนวนมากอ่านออกเขียนได้ และมีรายได้ประจำระดับปานกลางถึงสูง และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ และคอมพิวเตอร์

3) วิธีการในการรณรงค์หาเสียงที่จำแนกออกตามบุคคล แบ่งออกได้เป็นสองประเภท ได้แก่ การรณรงค์หาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยตนเอง เป็นการรณรงค์หาเสียงที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งดำเนินการต่างๆ ด้วยตนเอง เช่น การเคาะประตูบ้าน การปราศรัยในที่สาธารณะ เป็นต้น และการรณรงค์หาเสียงโดยใช้ตัวแทน เป็นการรณรงค์หาเสียงที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งใช้ตัวแทนทำหน้าที่ในการหาคะแนนนิยม ตัวแทนเหล่านี้จะประกอบด้วยครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูงพรรคพวก และห้วคะแนน เพื่อให้การหาเสียงเป็นไปอย่างทั่วถึง

4) วิธีการในการรณรงค์หาเสียงจำแนกตามกฎหมาย แบ่งออกได้เป็นสองประเภท คือ การรณรงค์หาเสียงที่ถูกกฎหมาย และการรณรงค์หาเสียงที่ผิดกฎหมาย โดยที่ การรณรงค์หาเสียงที่ถูกกฎหมาย หมายถึง การรณรงค์หาเสียงที่เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย ทั้งโดยการรณรงค์หาเสียงโดยผ่านสื่อมวลชน การรณรงค์หาเสียงด้วยตนเอง หรือรูปแบบอื่นใด เป็นต้น การรณรงค์หาเสียงที่ถูกกฎหมายยังเกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายเงิน และรูปแบบวิชาการในการหาเสียง และการรณรงค์หาเสียงที่ผิดกฎหมาย เป็นการรณรงค์หาเสียงที่ดำเนินการฝ่าฝืนกฎหมาย ได้แก่ การซื้อเสียง การแจกสิ่งของ และการให้คำมั่นสัญญาต่อสาธารณะ การใช้อำนาจ/อิทธิพลข่มขู่ บังคับ เป็นต้น

5.3 ขั้นตอนการหาเสียงเลือกตั้ง

เพิ่มพงษ์ เชาวลิต และศรีสมภพ จิตรภิมย์ศรี (2531) กล่าวถึงขั้นตอนการหาเสียงเลือกตั้งว่า ปรากฏการณ์ของการใช้เงินในการเลือกตั้ง และการใช้บทบาทของห้วคะแนนในการหาเสียง การจัดกองอำนวยการในการรณรงค์หาเสียง รวมทั้งการรณรงค์ในรูปแบบอื่นๆ เริ่มเปลี่ยนแปลงจากการเน้นบทบาทส่วนบุคคลอย่างมากมาเป็นการใช้เทคนิควิทยาการสมัยใหม่ที่ซับซ้อนกว่าการไปเน้นบุคคลเป็นด้านหลัก ซึ่งสามารถสรุปขั้นตอนและระยะเวลาการรณรงค์หาเสียงรับเลือกตั้งโดยส่วนใหญ่แบ่งเป็นขั้นตอนใหญ่ๆ ได้ 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ระยะก่อนวันรับสมัครเข้ารับเลือกตั้ง และระยะที่ 2 ระยะหลังวันรับสมัครเข้ารับเลือกตั้ง สรุปสาระโดยสังเขปได้ดังนี้

1) ระยะที่ 1 ระยะก่อนวันรับสมัครรับเลือกตั้ง เป็นระยะเวลาผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องสร้างตนเองให้เป็นที่รู้จักของประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง การหาเสียงก่อนวันสมัครไม่มีกำหนดช่วงระยะเวลาว่าควรนานเท่าใด ขึ้นอยู่กับสถานะ วิธีการ เงินทุน ฯลฯ ของแต่ละคน โดยผู้ที่เคยเป็นผู้แทนราษฎรมาก่อนแล้ว หรือ เป็นผู้ที่มีประกอบอาชีพที่ต้องพบปะผู้คนและได้มีการสร้างความรู้จักคุ้นเคยกับผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งมาโดยตลอดแล้ว จะไม่ต้องหาเสียงหนักมากเท่ากับผู้ที่เป็นผู้สมัครหน้าใหม่ เพราะผู้สมัครหน้าใหม่ต้องพยายามให้เป็นที่รู้จักมากกว่า

2) ระยะที่ 2 ระยะหลังวันรับสมัคร การรณรงค์หาเสียงในระยะนี้ แยกย่อย ได้ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การจัดตั้งองค์กรบริหารการหาเสียงและระยะเวลาการจัดทำแผนการหาเสียง ขั้นตอนที่ 2 การหาเสียงเลือกตั้งและการจัดตั้งห้วคะแนน และขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการในวันเลือกตั้ง ซึ่งมีรายละเอียดโดยสรุปดังต่อไปนี้

(1) ขั้นตอนที่ 1 การจัดตั้งองค์กรบริหารการหาเสียงและระยะเวลาการจัดทำแผนการหาเสียง ปัจจัยสำคัญที่สุดประการหนึ่งในการกำหนดประสิทธิภาพของการหาเสียงคือ องค์กรหาเสียงของผู้สมัคร โดยเฉพาะในเขตเลือกตั้งที่กว้างและมีผู้สมัครจำนวนมาก ซึ่งส่งผลให้การหาเสียงต้องเป็นไปอย่างเข้มข้น การจัดตั้งองค์กรหาเสียงก็คือ การบริหารปัจจัยต่างๆ ที่มีอยู่ของผู้สมัคร หรือผู้ใกล้ชิดกับผู้สมัคร เพื่อให้เกิดคุณประโยชน์และเอื้ออำนวยต่อการให้ผู้สมัครบรรลุเป้าหมายแห่งชัยชนะในการเลือกตั้ง การจัดองค์กรบริหารการหาเสียง อาจจะแบ่งได้เป็นสองลักษณะ คือ รูปแบบการจัดการหาเสียงที่ไม่มีลักษณะองค์กรของผู้สมัคร ซึ่งมักจะเป็นการจัดการหาเสียงของผู้สมัครที่เคยใช้บทบาทความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างผู้สมัครกับญาติมิตรเพื่อนฝูง หรือผู้สมัครที่ไม่ค่อยมีเงินทุน และรูปแบบการจัดการหาเสียงที่จัดองค์กรอย่างเป็นระบบ

การจัดองค์กรบริหารในการหาเสียงเลือกตั้ง จะมีศูนย์อำนวยการเลือกตั้งเป็นศูนย์กลางในการวางแผนสั่งงาน ประสานงานในการรณรงค์หาเสียง ซึ่งแบ่งแยกโครงสร้างหน้าที่ตามภารกิจ เช่น มีฝ่ายแผนงานวางแผนหาเสียงเลือกตั้งตลอดกระบวนการ มีการเก็บข้อมูลสถิติต่างๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง การประเมินผลการหาเสียง การวางแผนทั้งรุก-รับ และโต้ตอบฝ่ายปฏิบัติการประกอบด้วยอาสาสมัคร ฝ่ายจัดตั้งห้วคะแนน กำลังหนุนในการหาเสียง ฝ่ายข่าวและประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่ด้านการข่าว หาข่าว ปลอ่ยข่าว รวมทั้งประชาสัมพันธ์รูปแบบต่างๆ ฝ่ายการเงินมีหน้าที่เตรียมเงินเป็นค่าใช้จ่าย ทำบัญชีรับ-จ่ายเงิน และฝ่ายวัสดุและเสบียงมีหน้าที่จัดการดูแลเก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์ในการหาเสียง โดยแต่ละฝ่ายมีหน้าที่รับผิดชอบที่แน่นอน และทั้งหมดอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของผู้อำนวยการหาเสียงเลือกตั้ง ซึ่งมีหน้าที่อำนวยการและวางแผนตัดสินใจแทนผู้สมัคร ในการเลือกตั้ง นอกจากผู้สมัครจัดตั้งศูนย์อำนวยการเลือกตั้งเป็นศูนย์กลางของตนแล้ว ยังจะต้องมีการจัดตั้งองค์กรสาขา แยกไปตามอำเภอต่างๆ ด้วย

(2) ขั้นตอนที่ 2 การหาเสียงเลือกตั้งและการจัดตั้งห้วคะแนน กล่าวโดยสรุปได้ว่าในการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครจะดำเนินการได้ผลดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับปัญหาในการจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการหาเสียงได้อย่างเหมาะสม องค์ประกอบเหล่านี้คือ

1) การจัดการปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างแนวทางกว้างกับแนวทางลึก การหาเสียงแนวทางลึก คือ การหาเสียงโดยเคาะประตู หรือการเข้าพบปะรายบุคคล กลุ่มบุคคล ส่วนการหาเสียงแนวทางกว้าง คือ การโฆษณาให้เป็นที่รับรู้ของคนส่วนมาก เช่น การโฆษณาแผ่นพับ โปสเตอร์

2) การจัดการความสัมพันธ์ระหว่างผู้สมัคร-ห้วคะแนน-อาสาสมัคร จากการที่ห้วคะแนน เป็นผู้ที่ทำหน้าที่รับจะหาห้วคะแนนเสียงให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง และ อาสาสมัคร หมายความว่า ทีมงานที่ทำหน้าที่เสมือนตัวแทนของผู้สมัครในการประสานงานกับประชาชน หรือทำการหาเสียงแทนผู้สมัครตามโอกาสต่างๆ อาสาสมัครจึงเป็นตัวเชื่อมกลางระหว่างผู้สมัครกับห้วคะแนนในการเลือกตั้ง

3) การจัดการความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือกลุ่มที่เป็นฝ่ายของผู้สมัคร กลุ่มที่อยู่ฝ่ายตรงกันข้าม และกลุ่มที่ยังมิได้ตัดสินใจว่าจะเลือกผู้ใด อัตราการแปรเปลี่ยนของสัดส่วนใน 3 กลุ่มเป้าหมายจะเป็นดัชนีชี้ว่าวิธีการรณรงค์หาเสียงของผู้สมัครนั้นมีประสิทธิภาพหรือไม่ และการแปรเปลี่ยนสัดส่วนที่พึงปรารถนาของผู้สมัครแต่ละคน ก็คือ การเพิ่มปริมาณขึ้นของฝ่ายตน การลดปริมาณลงของฝ่ายตรงกันข้าม และทำให้ฝ่ายเป็นกลางหันมาอยู่ฝ่ายตน

(3) ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการในวันเลือกตั้ง การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งก่อนหน้าวันเลือกตั้ง ไม่กี่วันเป็นการระดมหาเสียงเพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจในการลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้ง ในขณะที่เดียวกันก็พยายามสกัดกั้นหนทางทุกอย่างที่อาจจะเกิดการเปลี่ยนใจในภายหลัง จึงเป็นหน้าที่ของห้วคะแนน อาสาสมัคร หรือทีมงานของผู้สมัครทุกๆ คน ที่จะต้องทำงานอย่างหนักเพื่อรักษาฐานภาพด้านคะแนนเสียง หรือเร่งสะสมคะแนนเสียงให้พอ แล้วแต่กรณี

5.4 พรรคการเมืองกับการรณรงค์ทางการเมือง (Political campaign)

พรรคการเมืองกับการรณรงค์ทางการเมือง (Political campaign) การรณรงค์ทางการเมืองนับได้ว่าเป็นภารกิจหน้าที่หนึ่งที่พรรคการเมืองที่ดีควรต้องปฏิบัติอยู่เป็นประจำสม่ำเสมอ ไม่ว่าจะเป็นช่วงก่อนการเลือกตั้ง หรือหลังจากการเลือกตั้งก็ตาม โดยที่พรรคการเมืองจะทำหน้าที่เป็นเสมือนองค์กรที่จะค้นหาว่ากระบวนการหรือวิธีการใดที่เหมาะสมที่จะดึงดูดหรือโน้มน้าวใจให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เลือกผู้สมัครจากพรรคตนให้เข้าไปมีที่นั่งในสภาได้มากที่สุด พร้อมทั้งต้องรักษาภาพลักษณ์ที่ดีต่างๆ ของพรรคให้ออกสู่สาธารณะอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งยังต้องคอย

ตรวจสอบความต้องการของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งว่า ณ ปัจจุบันเขามีความต้องการอย่างไร และนำความต้องการเหล่านั้นมาแปลงเป็นนโยบายพรรค (Political Policies) (กฤษเอื้อวงศ์ 2547: 27-30) ซึ่งวิธีการรณรงค์ทางการเมืองของพรรคการเมืองสามารถแบ่งออกได้ ดังนี้

1) การรณรงค์ทางการเมืองผ่านทางสาร (Campaign message) เป็นการรณรงค์ที่พรรคการเมืองจะจัดเตรียมสารและวาทะทางการเมืองซึ่งต้องแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องระหว่างความคิด จุดยืน และตัวตนของผู้สมัครรับเลือกตั้งกับนโยบายของพรรค และจำต้องเผยแพร่สารและวาทะทางการเมืองต่างๆ ออกสู่สาธารณชนอย่างเป็นประจำ เพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งรู้สึกประทับใจ อีกทั้งพรรคและผู้สมัครรับเลือกตั้งยังต้องคอยเตรียมสาร และวาทะทางการเมืองเพื่อตอบโต้พรรคการเมืองคู่แข่งที่พยายามจะโจมตีสาร หรือวาทะทางการเมืองของผู้สมัครพรรคตรงกันข้ามด้วยการชูนโยบายที่ดีกว่า หรือต้องคอยพยายามเตรียมการตั้งรับกับคำถามอันเกี่ยวกับพฤติกรรม บุคลิกลักษณะต่างๆ ของผู้สมัครหรือพรรคการเมืองคู่แข่ง ด้วยข้อความที่สั้นได้ใจความ และสามารถจะแสดงถึงด้านลบของอีกฝ่ายได้อย่างรวดเร็ว

2) การเงินกับการรณรงค์ทางการเมือง (Campaign finance) การรณรงค์ทางการเมืองที่ดีสามารถทำให้พรรคการเมืองมีเงินทุนเพิ่มขึ้นเพื่อดำเนินกิจกรรมทางการเมืองต่อไป ด้วยการที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องออกพบปะสาธารณชน หรือกลุ่มผลประโยชน์อยู่เป็นประจำและหากสาร วาทะทางการเมือง หรือนโยบายของพรรคประทับใจผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือกลุ่มผลประโยชน์ พวกเขาจะบริจาคเงินให้แก่พรรคการเมืองเพื่อสนับสนุนพรรคที่เขาชื่นชอบ

3) การรณรงค์ทางการเมืองยุคใหม่ ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่าพรรคการเมืองได้นำเทคนิคทางการบริหารธุรกิจมาใช้ในการรณรงค์ทางการเมืองอย่างแพร่หลาย ลักษณะของโครงสร้างองค์กรพรรคการเมือง การดำเนินการบริหารพรรคต่างๆ มีสภาพไม่แตกต่างจากบริษัท หากต่างแต่เพียงอย่างเดียว คือตัวสินค้า เพราะพรรคการเมืองจะขายนโยบายและผู้สมัครให้แก่ประชาชน ดังนั้นในการรณรงค์ทางการเมืองพรรคการเมืองจึงมีการจัดตั้งทีมรณรงค์ทางการเมือง (Political consultants and the campaign's staff) เช่นเดียวกับทีมขาย ประกอบกับการใช้เทคนิคการทำตลาดทางการเมือง (Political Marketing) อาทิ การสร้างภาพลักษณ์ในตัวพรรค (Brand Royalty) นโยบายและผู้สมัครรับเลือกตั้งในแต่ละคน ให้ตรงใจผู้มีสิทธิเลือกตั้งด้วยการทำโพลล์สำรวจว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องการสิ่งใด ปรับภาพลักษณ์ให้เป็นที่สะดุดใจและสร้างให้เกิดความประทับใจทันทีเมื่อแรกพบ ปรับสารและวาทะทางการเมืองตลอดจนนโยบายให้เป็นข้อความที่สั้นกระชับและตรงใจผู้มีสิทธิเลือกตั้งทันทีเมื่อได้ยิน โดยการใช้เทคนิคการโฆษณาต่างๆ (Advertising and propaganda) ไม่ว่าจะเป็นโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต ฯลฯ เข้ามาช่วยเสริม อีกทั้งยังมีการจัดตั้งตำแหน่งผู้จัดการส่วนตัวให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคน (Richard, Jose and Linz.2002) เพื่อให้

ผู้จัดการสามารถเป็นทั้งผู้ช่วยที่คอยปรับบุคลิก สารและวาทะทางการเมือง ให้คำปรึกษาในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับการณรงค์ทางการเมืองเพื่อสร้างความประทับใจให้แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเมื่อแรกพบเห็น และจัดทำสำรวจโพลล์ทั้งเพื่อวัดความนิยมในตัวผู้สมัคร วัดความต้องการของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และวัดความนิยมของผู้สมัคร ในพรรคคู่แข่ง (Benchmark) หรือแม้กระทั่งต้องตอบคำถามต่างๆ กับสื่อมวลชนแทนผู้สมัคร

4) เทคนิคการณรงค์ทางการเมือง มีตั้งแต่เทคนิคแบบเก่า เช่น การเยี่ยมชมเด็กตามโรงเรียน พบปะคนชรา ปรากฏตัวในหมู่บ้านเล็กๆ (Whistlestop tour) เดินตลาด เคาะประตูบ้าน ลงหนังสือพิมพ์ ส่งจดหมายไปยังสมาชิกพรรค จัดงานเลี้ยงเชิญสมาชิกพรรคเพื่อเพิ่มผู้สนับสนุน เผชิญหน้ากับผู้สมัครคู่แข่งในที่ต่างๆ ไปจนกระทั่งเทคนิคสมัยใหม่ด้วยการเปิดเว็บไซต์ผู้สมัคร ส่งจดหมายทาง e-mail อันเป็นเทคนิคที่เข้าถึงผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้มากที่สุด เร็วที่สุด และทันสมัยที่สุด หรือการหันไปรณรงค์ทางการเมืองในกลุ่มผู้มีสิทธิเลือกตั้งเล็กๆ (Microtargeting) ของสังคม ฯลฯ

พรรคการเมืองกับการณรงค์ทางการเมืองในประเทศไทย ในอดีตการณรงค์ทางการเมืองเพื่อการหาเสียงเลือกตั้งในประเทศไทยไม่ว่าจะกระทำโดยผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมืองยังมีการนำระบบอุปถัมภ์ ผลประโยชน์แลกเปลี่ยนและปัจจัยทางสังคม หรือภูมิหลังของบุคคลเป็นหลัก โดยมีให้เห็นความสำคัญหรือมีความเชื่อในสำนึกเหตุผล ทำให้การรณรงค์ทางการเมืองโดยเฉพาะช่วงการเลือกตั้งเป็นการแข่งขันในลักษณะของการให้ผลประโยชน์ในรูปแบบของเงินทอง และสิ่งของแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยผ่านระบบอุปถัมภ์ หรือผู้นำในชุมชนต่างๆ รวมทั้งมีการโจมตีให้ร้ายแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองคู่แข่งด้วยวิธีการต่างๆ แต่อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากการปฏิรูปการเมือง โดยวางกฎกติกาทางการเมืองใหม่ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และมีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.2541 (เสถียร เชยประทับ 2551) ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงระบบการเลือกตั้ง อันมีทั้งการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ และการเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง รวมทั้งยังมีคณะกรรมการเลือกตั้ง อันเป็นองค์กรอิสระ เข้ามาทำหน้าที่ควบคุมและจัดการเลือกตั้ง ทำให้พรรคการเมืองต้องปรับกลยุทธ์ในการณรงค์หาเสียงและสร้างจุดขายเพื่อหาคะแนนนิยมให้ตนเองมากกว่าแต่ก่อน จึงได้เกิดมิติใหม่ในการณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมือง โดยพรรคการเมืองมีการนำเสนอนโยบายสาธารณะของพรรคการเมืองผ่านสื่อต่างๆ อย่างกว้างขวางมากขึ้น มีการใช้ริเริ่มที่จะนำรูปแบบการณรงค์ทางการเมืองเพื่อการหาเสียงเลือกตั้งแบบใหม่ของต่างประเทศมาใช้ ด้วยวิธีการทำการตลาดทางการเมือง (Political Marketing)

ดังที่ นันทนา นันทวโรภาส (2549) กล่าวสรุปในงานวิจัยเรื่อง “ชนะเลือกตั้งด้วยพลังการตลาด” ว่าพรรคไทยรักไทย นำกรอบแนวคิดการตลาดทางการเมืองทุกชนิดมาใช้ได้อย่าง

เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพสังคมการเมืองไทยทั้งการแบ่งส่วนตลาดผู้เลือกตั้ง (Voter segmentation) ที่สามารถจำแนกได้ละเอียดชัดเจนและเข้าถึงได้ทุกกลุ่ม การจัดวางตำแหน่งของพรรคและหัวหน้าพรรค (Product positioning) เป็นตำแหน่งที่แตกต่างและสร้างประโยชน์แก่พรรค ขณะเดียวกันพรรคก็ใช้ส่วนผสมของการตลาด 4Ps อย่างมีประสิทธิภาพโดยการใช้การวิจัย (Polling) เป็นตัวนำในการออกแบบผลิตภัณฑ์ (Product) คือ นโยบายที่ตอบสนองความพอใจของผู้เลือกตั้ง และใช้ทั้งการตลาดแบบผลักดัน (Pushmarketing) ผ่านกิจกรรมต่าง และการตลาดแบบดึงดูด (Pull marketing) ผ่านทางสื่อมวลชนอย่างกว้างขวาง โดยมีกลไกของรัฐเป็นตัวสนับสนุนโดยไม่มีข้อจำกัด ซึ่งเมื่อพิจารณาผลการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2548 ที่พรรคไทยรักไทยได้รับเลือกตั้งสูงถึง 377 ที่นั่งย่อมเป็นเครื่องยืนยันความสำเร็จของการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งภายใต้กรอบการตลาดเป็นอย่างดี ปานหทัย ดันดิเตชา (2546) ได้สัมภาษณ์นาย สุรนันทน์ เวชชาชีวะ ถึงลักษณะของโปสเตอร์แผ่นพับ ใบปลิวว่า “สำหรับสื่อสิ่งพิมพ์ส่วนใหญ่แล้วเราจะชูท่านหัวหน้าพรรคเป็นหลัก ในระยะแรกพรรคก็เหมือนกับหัวหน้าพรรค เราจึงเน้นที่รูปของท่าน และเนื้อหาคำกล่าวของท่าน...มีคำกล่าวสั้นๆ ที่หัวหน้าพรรคต้องการสื่อสาร ซึ่งเป็นข้อความสั้นๆ และสามารถเข้าใจง่าย กินใจ หรือ โดนใจที่สุด อันเป็นกลยุทธ์เดียวกับการรณรงค์ทางการเมืองด้านสารและวาทีทางการเมืองของสหรัฐอเมริกา

ความสำเร็จในการนำการตลาดทางการเมืองมาใช้ในการรณรงค์ทางการเมืองเพื่อหาเสียงเลือกตั้งของไทยรักไทยนั้น ส่งผลให้พรรคอื่นๆ จำต้องปรับกลยุทธ์ในการรณรงค์ทางการเมืองให้ทันต่อกระแสความต้องการของผู้มีสิทธิเลือกตั้งชาวไทย ไม่ว่าจะเป็นพรรคประชาธิปัตย์ ด้วยการ RE-BRANDING พรรคประชาธิปัตย์ หรือการปรับใช้เทคนิคการ BRANDING นักการเมืองของพรรคชาติไทย เป็นต้น แนวโน้มในการรณรงค์ทางการเมืองเพื่อหาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองไทย (กาลัญญ วรพิทยุต 2548:94-95)

1) พรรคการเมืองมีแนวโน้มในการรณรงค์หาเสียง โดยเน้นการประกาศนโยบาย สาธารณะแบบประชานิยม ดังเช่นที่ นิยม รัฐอมฤต ได้กล่าวว่า “...ทิศทางของพรรคการเมืองไทยในการเลือกตั้งครั้งหน้า จะยังไม่มีอะไรมากไปกว่าการแข่งขัน เพื่อให้ตนเองได้มี ส.ส.มากที่สุด และยุทธวิธีที่หนีไม่พ้นก็คือการใช้เงิน และระบบอุปถัมภ์ และที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ การแข่งขันประกาศนโยบายประชานิยม โดยมุ่งหวังที่จะสร้างคะแนนนิยมจากประชาชน”

2) ประชาชนที่มีความใกล้ชิดกับข้อมูลข่าวสารจะให้ความสำคัญกับนโยบายของพรรคการเมืองมากขึ้น

3) สื่อมวลชน ทั้งโทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ และอื่นๆ จะเข้ามามีบทบาทในการรณรงค์ทางการเมืองเพื่อหาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองมากขึ้น

4) เงินยังคงเป็นปัจจัยที่สำคัญในการรณรงค์ทางการเมืองเพื่อหาเสียงเลือกตั้ง แต่อาจมีค่าใช้จ่ายที่ขาดถึงผลสำเร็จของการเลือกตั้ง เพราะหากใช้จ่ายเงินในทางที่ผิดไม่เป็นไปตามกฎหมายอาจจะถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งได้ (ส่วนที่ 6 ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียงเลือกตั้ง มาตรา 49-60)

5) จะมีการใช้ข้อมูลสารสนเทศสำหรับวางแผนและดำเนินการในการรณรงค์ทางการเมืองเพื่อหาเสียงเลือกตั้งมากขึ้น เช่น มีการทำแบบสำรวจโพลล์ เพื่อค้นหาความต้องการของประชาชนมากำหนดเป็นนโยบายของพรรคการเมืองเพื่อใช้ในการหาเสียงมากขึ้น รวมทั้งมีการสำรวจความนิยมของพรรคการเมือง ผู้สมัครรับเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำข้อมูลมาปรับกลยุทธ์ในการรณรงค์ทางการเมืองเพื่อหาเสียงเลือกตั้งให้มีประสิทธิภาพตรงกับผู้มีสิทธิเลือกตั้ง มีการปรับวาระทางการเมืองให้สั้น กระชับ เพื่อดึงดูดใจ และให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งประทับใจในช่วงเวลาอันรวดเร็วและตรงจุดความต้องการ

6) พรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งจะรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งควบคู่ไปกับการจับจ้องพฤติกรรมหาเสียงเลือกตั้งของคู่แข่งมากยิ่งขึ้น เพื่อหวังผลในการร้องเรียน ร้องคัดค้านอันจะนำมาสู่การไม่ประกาศผลการเลือกตั้งจาก ก.ก.ต. (กรณีที่ตนเองแพ้การเลือกตั้ง) และเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งฝ่ายตรงข้าม (มาตรา 114)

6. แนวคิดเกี่ยวกับห้วคะแนน

6.1 ความหมายของห้วคะแนน

จากการศึกษาเกี่ยวกับห้วคะแนน พบว่า มีผู้ที่ให้ความหมายของคำว่า ห้วคะแนน ไว้ก่อนข้างใกล้เคียงกัน สรุปได้ดังต่อไปนี้

เพิ่มพงษ์ เชาวลิต และศรีสมภพ จิตรภิมย์ศรี (2531) อธิบายว่า ห้วคะแนน หมายถึง บุคคล หรือกลุ่มคน ซึ่งมีความสามารถใช้วิธีใดวิธีหนึ่งให้ประชาชนลงคะแนนให้กับผู้สมัคร

เพียงกมล มานะรัตน์ (2547: 42) อธิบายว่า ห้วคะแนนเป็นผู้ที่มีบทบาทและเป็นกลไกที่สำคัญยิ่งในกระบวนการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง นับแต่การสร้างเสียงและเปลี่ยนเสียงให้เป็นคะแนน ห้วคะแนนยังกำหนดหน้าที่ผู้ให้ข่าวสารการเมือง ช่วยเหลือ ชักนำ และควบคุมให้ประชาชนมาลงคะแนนเสียงในวันเลือกตั้ง ห้วคะแนนจึงเปรียบเสมือนแขนขาที่สำคัญของนักการเมืองในการประสานงานและติดต่อกับประชาชนเพื่อปลุกกระดม กระตุ้นให้ประชาชนเหล่านั้นดำเนินกิจกรรมทางการเมืองตามที่นักการเมืองผู้นั้นต้องการ

อมรา พงศาพิชญ์ และปรีชา कुมินทร์พันธ์ (2543: 100-106) ระบุว่า หัวคะแนน คือ ตัวกลางที่เชื่อมโยงระหว่างผู้อุปถัมภ์ที่เป็นศูนย์กลางกับผู้รับอุปถัมภ์ที่เป็นประชาชนทั่วไปในกระบวนการเลือกตั้ง เพราะในสังคมไทยผู้สมัครเป็นผู้นำในเชิงอุปถัมภ์ และมีอิทธิพลบารมีมากจึงมีผู้รับอุปถัมภ์อยู่ภายใต้สัมพันธภาพของตนเองจำนวนมากตามไปด้วยนั่นคือ มีพรรคพวกหรือเพื่อนคอยช่วยเหลือ ทั้งเรื่องจำนวนคะแนนเสียงที่อยู่ในมือหรือการช่วยหาเสียงให้ ถ้ามีผู้รับอุปถัมภ์หรือพรรคพวกกระจายไปในทุกๆ พื้นที่ทั่วเขตเลือกตั้ง ผู้สมัครนั้นก็จะมีโอกาสได้รับการเลือกตั้งมากกว่าคนอื่นๆ และเนื่องจากกลุ่มความสัมพันธ์อุปถัมภ์เหล่านี้มักจะเป็นกลุ่มใหญ่ มีสมาชิกจำนวนมาก แต่กลับมีความสัมพันธ์กันในแนวดิ่ง คือ ขึ้นอยู่กับผู้สมัครเพียงคนเดียว จึงเกิด “ตัวกลาง” ทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมประสานความสัมพันธ์ระหว่างผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์ ซึ่งได้แก่ หัวคะแนน

6.2 ประเภทของหัวคะแนน

เพิ่มพงษ์ เชาวลิต และ ศรีสมภพ จิตรภิมย์ศรี (2531: 27-35) แบ่งหัวคะแนนออกเป็น 5 ประเภท ตามลักษณะการเป็นหัวคะแนน และระบุว่า การจัดประเภทของหัวคะแนนเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การแยกลักษณะของหัวคะแนน วิธีการ ได้มาซึ่งหัวคะแนนของผู้สมัครแต่ละคน โดยอาศัยวิธีการที่แตกต่างกัน การรู้จักจำแนกประเภทของหัวคะแนนและการกำหนดกลยุทธ์ในการช่วงชิงหัวคะแนน จัดเป็นเงื่อนไขสำคัญของผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วย การแบ่งประเภทของหัวคะแนนกล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

1) การแบ่งประเภทหัวคะแนนโดยยึดความสัมพันธ์กับผู้สมัคร แบ่งได้ 3 ประเภท ได้แก่ 1. กลุ่มหัวคะแนนที่เป็นเครือญาติกับผู้สมัคร ซึ่งถือเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความผูกพันกับผู้สมัครรับเลือกตั้งมากที่สุด และมีส่วนช่วยเหลือผู้สมัครในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งทุกรูปแบบมากที่สุด รวมทั้งมีความซื่อสัตย์กับผู้สมัครมากที่สุดเช่นกัน 2. กลุ่มหัวคะแนนที่เป็นเพื่อนฝูงหรือเป็นกลุ่มคนที่รู้จักกับผู้สมัคร ดังนั้น การช่วยเหลือผู้สมัครจึงขึ้นอยู่กับความสนิทส่วนตัวกับผู้สมัครว่ามากหรือน้อยอย่างไร 3. กลุ่มหัวคะแนนที่ได้รับการแนะนำอีกต่อหนึ่ง ซึ่งอาจจะไม่ได้มีความสัมพันธ์กับผู้สมัครโดยตรง แต่เป็นกลุ่มคนที่รู้จักกับหัวคะแนนประเภทอื่นของผู้สมัคร โดยมากจึงไม่ค่อยได้รับความคาดหวังคะแนนเสียงและความไว้วางใจจากผู้สมัครมากนัก

2) การแบ่งประเภทหัวคะแนนตามอาชีพของหัวคะแนน การแบ่งประเภทหัวคะแนนตามอาชีพของหัวคะแนนทำให้ทราบว่าหัวคะแนนอาชีพใดจะใช้ปัจจัยด้านใดในการหาเสียง ซึ่งแบ่งได้เป็น 6 ประเภท ดังนี้ 1. กลุ่มข้าราชการ หรือ อดีตข้าราชการ เป็นกลุ่มที่มีอิทธิพล เพราะมีผู้ได้บังคับบัญชาและมีผู้เคารพนับถือมาก 2. กลุ่มผู้นำท้องถิ่นที่ได้รับการแต่งตั้งจากทางราชการ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล กรรมการระดับตำบลกรรมการระดับ

หมู่บ้าน เป็นต้น 3. กลุ่มนักการเมืองท้องถิ่น เช่น สมาชิกสภาจังหวัด (ส.จ.) สมาชิกสภาเทศบาล (ส.ท.) สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล (ส.อบต.) นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น ความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมืองท้องถิ่นเหล่านี้กับ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีลักษณะพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ทั้งด้านฐานะคะแนนเสียงและผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ เช่น การให้ ส.จ. หรือ ส.ท. รับเหมาก่อสร้างโดยงบประมาณพัฒนา จังหวัด ซึ่งรัฐบาลได้จัดสรรให้กับ ส.ส. ทุกคน การตอบแทนผลประโยชน์ในลักษณะนี้ ทำให้นักการเมืองท้องถิ่นจัดเป็นหัวคะแนนระดับสำคัญของผู้สมัคร 4. กลุ่มนักธุรกิจ พ่อค้า คหบดี ท้องถิ่น ได้แก่ กลุ่มพ่อค้าวานิชย์ที่มีฐานะร่ำรวยจนเป็นที่เคารพนับถือยำเกรงของบรรดาพ่อค้าด้วยกัน และเป็นผู้ที่มีความกว้างขวางในเชิงธุรกิจ และมีความสัมพันธ์กับประชาชนทั่วไปในท้องถิ่น เช่น ความเป็นพ่อค้า-ลูกค้า เจ้าหนี้-ลูกหนี้ เป็นต้น 5. วัด เนื่องจากในสังคมไทย บ้านกับวัดเป็นของคู่กัน พระสงฆ์เป็นผู้ที่มีอิทธิพลทางจิตใจต่อชาวบ้านเป็นอย่างสูง หากผู้สมัครคนใดสามารถชักชวนให้พระสงฆ์เป็นหัวคะแนนทำการสนับสนุนช่วยเหลือในการหาเสียงก็จะมีโอกาสได้รับคะแนนเสียงมาก 6. กลุ่มอาชีพอื่นๆ ที่เป็นผู้มีอิทธิพล เป็นหัวคะแนนอีกประเภทหนึ่งที่แตกต่างกันไป โดยส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ประกอบอาชีพไม่ซื่อสัตย์สุจริตและไม่ถูกกฎหมาย ตัวอย่างเช่น เจ้ามือหวยเถื่อนเมื่อรับหน้าที่หัวคะแนน โครงสร้างธุรกิจหวยเถื่อนจึงถูกปรับเปลี่ยนเป็น โครงสร้างของหัวคะแนนเพื่อการหาเสียงได้

3) การแบ่งหัวคะแนนตามลักษณะการจัดตั้ง แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ 1. หัวคะแนนที่มีการจัดตั้งโดยตรงจากผู้สมัคร หรือพรรคการเมืองของผู้สมัคร การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง นั้นผู้สมัครจะพยายามสรรหาและจัดตั้งหัวคะแนนระดับต่างๆ เพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่มากที่สุดเท่าที่จะทำได้และอาศัยบทบาทของหัวคะแนนเหล่านี้ ชักนำให้ประชาชนที่หัวคะแนนแต่ละบุคคลชักชวนมาลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครนั้น ด้วยวิธีการต่างๆ ซึ่งรู้จักกันทั่วไปว่าเป็น “หัวคะแนนจัดตั้ง” หมายถึง ผู้มาลงคะแนนเสียงเลือกตั้งโดยการชักนำของหัวคะแนนของผู้สมัครนั่นเอง และ 2. หัวคะแนนที่ไม่ใช่หัวคะแนนจัดตั้ง และไม่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับผู้สมัคร หมายถึงผู้ที่ให้การสนับสนุนผู้สมัครและได้อาสาเข้าไปช่วยเหลือด้วยตนเอง ไม่ได้เกิดจากการชักนำโดยตรงจากผู้สมัครหรือพรรคการเมือง ความต้องการเข้าไปสนับสนุนการเลือกตั้งเกิดขึ้นจากความรู้สึกศรัทธาในผู้สมัครหรือพรรคการเมืองนั้นๆ

4) การแบ่งประเภทหัวคะแนนตามลักษณะของความชำนาญ แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ 1. หัวคะแนนที่มีความชำนาญ เพราะได้ทำหน้าที่เป็นหัวคะแนนในทุกสมัยที่มีการเลือกตั้ง จึงมีความชำนาญในการหาเสียงสนับสนุนช่วยเหลือผู้สมัคร มีฐานะคะแนนเสียงของตนเองอยู่ระดับหนึ่ง หากผู้สมัครคนใดได้บุคคลเหล่านี้เป็นหัวคะแนน ก็จะมีหลักประกันในการหาเสียง 2. หัวคะแนนที่

ยังไม่เคยเป็นหัวหน้าคนมาก่อน และเพิ่งได้เป็นหัวหน้าในการเลือกตั้งเป็นครั้งแรก จึงไม่ค่อยมีความชำนาญในการหาเสียง และยังคงคาดคะเนฐานคะแนนเสียงที่แท้จริงได้ยาก และ 3. หัวหน้าคนจอมปลอม หรือ หัวหน้าคนหลอกลวง

5) การแบ่งประเภทหัวหน้าคนตามระดับและโครงสร้างของหัวหน้าคน แบ่งได้ดังนี้

(1) หัวหน้าคนหลัก หรือ หัวหน้าคนระดับเขตเลือกตั้ง หรือ หัวหน้าคนระดับจังหวัด ได้แก่ หัวหน้าคนที่มีฐานคะแนนเสียงในขอบเขตจังหวัด จัดเป็นหัวหน้าคนที่มีฐานะสูงสุดเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการหาเสียงเลือกตั้งมาก่อน หัวหน้าคนระดับนี้อาจจะมีเครือข่ายคะแนนเสียงเป็นช่วงชั้นลงมาถึงระดับฐานคะแนนเสียงระดับต่ำที่สุดได้

(2) หัวหน้าคนระดับรอง หรือ หัวหน้าคนระดับอำเภอ ได้แก่ หัวหน้าคนที่มีความรู้ฐานคะแนนเสียงในขอบเขตอำเภอ มีฐานะรองจากหัวหน้าคนระดับจังหวัด มีคุณสมบัติในการเชื่อมโยงระหว่างผู้สมัคร หรือ ผู้อำนวยการเลือกตั้งกับหัวหน้าคนระดับต่ำกว่านี้ได้ ในบางกรณีหัวหน้าคนระดับอำเภอจะมีเครือข่ายเชื่อมโยงกับหัวหน้าคนระดับตำบลและหมู่บ้านเป็นสายเดียวกัน แต่ในบางกรณีจะไม่มีสายเชื่อมโยงกับหากหัวหน้าคนระดับอำเภอเป็นผู้ควบคุมฐานคะแนนเสียงรอง โดยทั่วไปผู้สมัครควรจะมีหัวหน้าคนระดับอำเภอประมาณ 2-5 คน ในอำเภอหนึ่งๆ และจะควบคุมคะแนนเสียงที่จุดใดตำบลใด ก็ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของแต่ละบุคคล

(3) หัวหน้าคนระดับตำบล ได้แก่ หัวหน้าคนที่มีความรู้ฐานคะแนนเสียงในขอบเขตตำบล มีคุณสมบัติในการประสานกับหัวหน้าคนระดับหมู่บ้าน และหัวหน้าคนระดับอำเภอเป็นผู้ที่ได้รับความเคารพนับถือจากชาวบ้าน ผู้มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง จัดเป็นหัวหน้าคนระดับพื้นฐาน ซึ่งผู้สมัครจะขาดเสียมิได้ ผู้สมัครควรจะมีหัวหน้าคนระดับตำบลอย่างน้อย 1-3 คน ต่อหนึ่งอำเภอ หากตำบลใหญ่ๆ ประกอบด้วยหลายหมู่บ้าน ย่อมต้องการหัวหน้าคนมากตามไปด้วย

(4) หัวหน้าคนระดับหมู่บ้าน ได้แก่ หัวหน้าคนที่มีความรู้ฐานคะแนนเสียงในขอบเขตหมู่บ้าน เป็นหัวหน้าคนที่มีความใกล้ชิดกับผู้เลือกตั้งมากที่สุด เป็นผู้ติดต่อระหว่างหัวหน้าคนระดับตำบลกับชาวบ้านผู้เลือกตั้ง โดยปกติผู้สมัครควรมีหัวหน้าคนระดับหมู่บ้านอย่างน้อย 1 คน ในแต่ละหมู่บ้าน

(5) หัวหน้าคนระดับคุ้ม หรือ กลุ่ม ในแต่ละหมู่บ้าน จะมีหน้าที่ควบคุมคะแนนเสียงในระดับกลุ่มย่อยๆ ภายในแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งหัวหน้าคนระดับนี้แต่ละคนจะควบคุมเสียงประมาณ 10-20 เสียงเท่านั้น ในความเป็นจริงแล้ว การเลือกตั้งในแต่ละครั้ง การกำหนดโครงสร้างของหัวหน้าคนจะแตกต่างกันตามสภาพของพื้นที่และบรรยากาศการแข่งขันในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง แต่ก็ยังคงมีความสัมพันธ์เชื่อมประสานระหว่างผู้สมัครและหัวหน้าคนอยู่เสมอ กล่าวโดย

สรุปแล้ว การจัดประเภทของห้วคะแนน เป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การแยกลักษณะห้วคะแนน วิธีการได้มาซึ่งห้วคะแนนของผู้สมัครแต่ละคน โดยอาศัยวิธีการที่แตกต่างกัน การรู้จักจำแนกประเภทของห้วคะแนนและการกำหนดกลยุทธ์ในการช่วงชิงห้วคะแนน เป็นปมเงื่อนไขสำคัญของผู้สมัครในการเลือกตั้ง

6.3 วัตถุประสงค์ของการเป็นห้วคะแนน

ห้วคะแนนแต่ละประเภทข้างต้น มีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับมูลเหตุปัจจัยของแต่ละกลุ่ม บุคคล หากจะประมวลวัตถุประสงค์ดังกล่าว (เพิ่มพงษ์ เชาวลิต และ ศรีสมภพ จิตรภรณ์ศรี 2531: 27-35) สรุปได้ดังนี้

1) ห้วคะแนนซึ่งเป็นโดยความต้องการด้านผลประโยชน์ส่วนตัวแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ ผลประโยชน์เฉพาะหน้า และผลประโยชน์ระยะยาว ในด้านผลประโยชน์เฉพาะหน้า ได้แก่ การเป็นห้วคะแนน เพื่อหวังประโยชน์ในการสนับสนุนในด้านต่างๆ เช่น เงิน สิ่งของ เป็นต้น จากผู้สมัคร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การได้เงินรางวัลเป็นค่าจ้างในฐานะที่ช่วยเหลือผู้สมัคร การแบ่งเปอร์เซ็นต์จากเงินที่ผู้สมัครจ่ายให้เป็นค่าซื้อคะแนนเสียงจากผู้เลือกตั้ง และในด้านผลประโยชน์ระยะยาว ได้แก่ การที่ห้วคะแนนบางคนมีฐานะทางเศรษฐกิจดี ไม่มีความจำเป็นต้องเอาเงินจากผู้สมัครมาใช้ในการหาเสียง ตรงกันข้าม บางรายกลับเป็นฝ่ายที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายบางรายการให้แก่ผู้สมัครเสียอีก แต่ผลประโยชน์ที่ห้วคะแนนระดับนี้ต้องการเป็นผลประโยชน์ระยะยาว โดยเฉพาะอย่างยิ่งหวังผลเต็มที่จากการที่ผู้สมัครที่ตนสนับสนุนได้รับตำแหน่งทางการเมือง เช่น มีตำแหน่งในคณะรัฐบาล เป็นต้น ผลประโยชน์เหล่านี้ เช่น การประมูลรับเหมาในทางธุรกิจ อภิสิทธิ์ทางการเมือง เป็นต้น

2) ห้วคะแนนซึ่งเป็นไปโดยความสำนึกทางการเมือง ลักษณะนี้มีได้หวังผลทางด้านผลประโยชน์ส่วนตน หากเป็นบุคคล กลุ่มบุคคลที่มีจิตสำนึกทางการเมือง ให้ความช่วยเหลือผู้สมัครที่มีแนวความคิด อุดมการณ์สอดคล้องต้องกัน โดยวิธีการที่เป็นประชาธิปไตยและสร้างสรรค์ เป็นห้วคะแนนที่มีความแตกต่างอย่างสิ้นเชิงกับห้วคะแนนที่หวังผลประโยชน์ส่วนตน

3) ห้วคะแนนซึ่งเป็นไปโดยความผูกพันกับผู้สมัคร จุดประสงค์ของห้วคะแนนประเภทนี้ อาจจะไม่หวังผลประโยชน์เฉพาะตน หรือเป็นผู้มีจิตสำนึกทางการเมือง หากแต่เป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับผู้สมัคร ในฐานะญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง ฯลฯ มีความปรารถนาเป็นอย่างยิ่งที่จะให้ผู้สมัครคนนั้นๆ ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้ง

เมื่อพิจารณาในการเลือกตั้ง พบว่า บุคคลที่เป็นห้วคะแนนมีวัตถุประสงค์ในด้านผลประโยชน์ส่วนตนมากที่สุด ส่วนที่มีวัตถุประสงค์ในด้านความคิดเห็นทางการเมืองมีน้อยมาก ด้วยเหตุนี้การแปรเปลี่ยนของฝักฝ่ายห้วคะแนนที่มีฐานจากผลประโยชน์ส่วนตนจึงเป็นปัจจัยที่มีโอกาสพลิกกลับได้โดยตลอด

6.4 วิธีการสรรหาหัวคะแนนของผู้สมัคร

การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครแต่ละคนจะได้รับชัยชนะ หรือความพ่ายแพ้ บุคคลที่สำคัญที่สุดในการมีส่วนช่วยผู้สมัคร คือ หัวคะแนน ดังนั้น ในขั้นตอนแรกๆ ของการวางแผนการหาเสียงเลือกตั้ง ผู้สมัครจึงต้องดำเนินการวางแผน สรรหา คัดเลือกบุคคลที่จะมาเป็นหัวคะแนนให้กับตน (เพิ่มพงษ์ เชาวลิต และ ศรีสมภพ จิตรภิมย์ศรี 2531: 27-35) มีวิธีการดังนี้

1) หัวคะแนนที่ได้มาโดยผ่านความสัมพันธ์กันเป็นส่วนตัว เริ่มจากบุคคลที่รู้จักเป็นการส่วนตัวก่อนและมีความสามารถในการแสวงหาคะแนนได้ จึงได้แก่ เครือญาติ พี่น้อง เพื่อนฝูง เพื่อนร่วมอาชีพ ลูกน้อง ลูกหนี้ หรือผู้ที่เคยมีบุญคุณต่อกัน เป็นต้น หัวคะแนนลักษณะนี้มักยินดีให้ความร่วมมือกับผู้สมัครตามลักษณะของระบบอุปถัมภ์ ระบบพรรคพวกที่ต้องช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันโดยส่วนตัว จึงเป็นหัวคะแนนที่ผู้สมัครไว้วางใจได้มากที่สุด

2) หัวคะแนนที่ได้มาโดยการผ่านการแนะนำอีกต่อหนึ่ง โดยการผ่านบทบาทของบุคคลที่รู้จักเป็นการส่วนตัวทำหน้าที่เสมือนสื่อกลางในการชักชวนให้หัวคะแนนเข้าร่วมทีมหาเสียงของตนเอง การชักชวนดังกล่าวนี้อาจจะเป็นข้อตกลงต่างๆ ระหว่างผู้สมัครกับหัวคะแนน เช่น การใช้นโยบายพรรคหรือนโยบายของผู้สมัคร การใช้การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ การใช้เงินตอบแทนการช่วยหาเสียง เป็นต้น

3) หัวคะแนนที่ได้มาโดยการเข้ามาหาผู้สมัครเอง เป็นหัวคะแนนที่มีฐานคะแนนเสียงอยู่จำนวนหนึ่ง เมื่อถึงช่วงระยะเวลาเลือกตั้ง หัวคะแนนเหล่านี้จะนำฐานคะแนนเสียงที่มีไปเจรจาต่อรองเพื่อแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ที่อาจจะได้รับจากผู้สมัคร โดยการอ้างว่า เป็นฐานคะแนนเสียงที่พร้อมจะลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครทันทีหากตกลงผลประโยชน์กันได้

6.5 หน้าที่ของหัวคะแนน

ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง หัวคะแนนแต่ละฝ่ายมีหน้าที่โดยทั่วไปคล้ายกัน คือ พยายามที่จะเพิ่มคะแนนเสียงให้แก่ฝ่ายตนทุกวิถีทาง และในทางกลับกันก็พยายามลดคะแนนเสียงจากฝ่ายตรงกันข้ามทุกวิถีทาง ทั้งขั้นตอนก่อนวันเลือกตั้ง ขั้นตอนวันเลือกตั้ง และขั้นตอนภายหลังจากวันเลือกตั้ง (เพิ่มพงษ์ เชาวลิต และ ศรีสมภพ จิตรภิมย์ศรี 2531: 27-35)

1) ขั้นตอนก่อนวันเลือกตั้ง หน้าที่ของหัวคะแนน คือ

(1) ประชาสัมพันธ์ในทางหลักการ การประชาสัมพันธ์ของหัวคะแนนคือ การโฆษณาให้ผู้เลือกตั้งทราบถึงประวัติชีวิต การศึกษา การทำงาน ประสบการณ์ และนโยบายของผู้สมัคร (คมกริช วัฒนเสถียร ,เพิ่มพงษ์ เชาวลิต และศรีสมภพ ภิมย์ศรี: 2531) ซึ่งเป็นการยากที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะทราบเรื่องเกี่ยวกับผู้สมัครทุกคนจึงจำเป็นต้องมีหัวคะแนนที่ทำหน้าที่แทนผู้สมัคร อย่างไรก็ตาม วิธีการประชาสัมพันธ์ของหัวคะแนนแต่ละคนจะแตกต่างกันไป โดยขึ้นอยู่กับ

นโยบายการหาเสียงของผู้สมัครที่หวัะแนนรับจะแสวงหาและรวบรวมคะแนนเสียงให้ ตัวอย่างเช่น หากผู้สมัครมีนโยบายเน้นหนักด้านอุดมการณ์ทางการเมือง การประชาสัมพันธ์ของ หวัะแนนจะเน้นไปที่อุดมการณ์ของผู้สมัคร แต่หากเป็นผู้สมัครที่มุ่งใช้เงิน หวัะแนนก็จะมุ่งไปที่ การสัญญาเรื่องการจ่ายเงิน การสัญญาว่าจะสร้างถาวรวัตถุให้แก่ชุมชน เป็นต้น

(2) การสำรวจหาข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่นที่จะมีผลต่อการเลือกตั้ง เนื่องจาก หวัะแนนมีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด มีความรู้ ความเข้าใจในสภาพท้องถิ่น ความนิยม ทศนคติ และความต้องการของชุมชนเป็นอย่างดี รวมถึงประสบการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งที่ผ่านมา ข้อมูลเหล่านี้ผู้สมัครต้องนำไปประกอบการวางแผนรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ดังนั้น หวัะแนน จะต้องทำการสำรวจรายชื่อให้ละเอียดเท่าที่กระทำได้โดยไม่มีข้อตกหล่น หรือผิดพลาด และพยายาม แสวงหา หรือชักชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งบางคนซึ่งไม่อยู่ในพื้นที่ หรือไม่มีรายชื่อในบัญชีเลือกตั้งให้ กลับมาอยู่ในพื้นที่ หรือย้ายกลับมาให้มีชื่ออยู่ในบัญชีเลือกตั้งให้ได้ เพื่อเพิ่มจำนวนคะแนนเสียง ให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง

(3) งานการข่าว งานการข่าวในการหาเสียงเลือกตั้งเป็นสิ่งสำคัญมาก และมีผล ไม่น้อยต่อชัยชนะหรือความพ่ายแพ้ของผู้สมัคร ในที่นี้ กิจกรรมการข่าวหมายรวมถึงการหาข่าว สร้างข่าว ปลอ่ยข่าว ลวงข่าว ตอบโต้ข่าว โดยมีวัตถุประสงค์หลักของงานคือ การสืบทราบความ เคลื่อนไหวของฝ่ายตน กระทั่งล่อลวงให้คู่แข่งขันเข้าใจสภาพของตนผิดพลาดไป โดยมีจุดมุ่งหมาย คือ เพื่อให้ผู้สมัครได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประเด็นสำคัญในการหาข่าวของ ผู้สมัครแต่ละคน โดยผ่านหวัะแนน แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ การหาข่าวเกี่ยวกับความ เคลื่อนไหวของฝ่ายตรงข้าม กับการหาข่าวสถานการณ์อันเกิดจากการเคลื่อนไหวของฝ่ายตน ซึ่งใน ประเด็นแรก มีข่าวสารสำคัญที่ต้องสืบหา เช่น คะแนนนิยมของกลุ่มแข่งขันในแต่ละพื้นที่ที่มีความ เคลื่อนไหวเป็นรูปธรรมที่คู่แข่งขันได้เข้ามาในท้องถิ่นถึงระดับใด ใครเป็นหวัะแนนให้คู่แข่งขัน คนใด ผลการเคลื่อนไหวของกลุ่มแข่งขันส่งผลกระทบต่อคะแนนเสียงหรือไม่ ความเรียกร้องต้องการ ของคนในท้องถิ่น กระแสข่าวเกี่ยวกับทศนคติ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อผู้สมัครฝ่ายตน เสนอแนะวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร ประเมินความเคลื่อนไหวจากประชาชนในพื้นที่ ตอบโต้ข่าว เป็นกระบอกเสียงให้แก่ผู้สมัครเพื่อจุดมุ่งหมายในการดำเนินสงครามจิตวิทยา เป็นต้น

(4) การประสานกับฝ่ายผู้สมัครในการดำเนินงานในพื้นที่ ในการรณรงค์หา เสียงเลือกตั้งผู้สมัครมีหน้าที่สำคัญ คือ การปราศรัย การออกเยี่ยมเยียนประชาชนในเขตเลือกตั้งให้ มากที่สุดเท่าที่กระทำได้ การวางแผนออกปรากฏตัวของผู้สมัครในหมู่บ้าน ชุมชนต่างๆ จึงต้อง อาศัยการประสานงานที่ีระหว่างผู้สมัครกับหวัะแนน หากพิจารณาในแง่ของบทบาท การปราศรัย ของผู้สมัครเปรียบเสมือนการทำงานในด้านกว้าง มุ่งหวังการเป็นที่รู้จักของประชาชนในการ

เลือกตั้งมากกว่า ส่วนการดำเนินการของห้วคะแนนเป็นการทำงานด้านลึก พื้นที่เป้าหมายที่ผู้สมัครจะต้องเข้าทำการปราศรัยได้แก่ หมู่บ้านขนาดใหญ่ โดยก่อนที่จะไปปราศรัย ห้วคะแนนจะทำหน้าที่ชักชวน หรือเกณฑ์ประชาชนไปฟังผู้สมัคร นอกจากนี้ ในหมู่บ้านเล็กๆ รอบๆ หมู่บ้านที่ผู้สมัครไปปราศรัย ห้วคะแนนจะไปชักนำให้ประชาชนไปร่วมกิจกรรมนี้ด้วย โดยห้วคะแนนรับหน้าที่จัดหารถบริการ และบางครั้งจะมีการแจกจ่ายเงินแก่ผู้ไปฟังผู้สมัครอีกด้วย ขณะที่ผู้สมัครกำลังปราศรัย ห้วคะแนนจะสังเกตสภาพการณ์ ทศนคติ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อผู้สมัคร หลังจากที่สรุปเสร็จสิ้นแล้ว ห้วคะแนนจะส่งข้อเท็จจริงเหล่านี้ไปยังศูนย์อำนวยการเลือกตั้งของผู้สมัครให้ได้ทราบ นอกจากนี้ ห้วคะแนนต้องถือเป็นหน้าที่ที่จะทราบว่างานสำคัญของประชาชนในท้องถิ่นตน เช่น งานบวช งานแต่งงาน งานศพ เป็นต้น และประสานกับผู้สมัครให้ไปปรากฏตัวในงานเหล่านี้ แต่ถ้าผู้สมัครไม่อาจไปได้ ห้วคะแนนจะทำหน้าที่เป็นตัวแทนผู้สมัครเอง

(5) การรักษาฐานคะแนนเสียงของผู้สมัคร ในการเลือกตั้ง การรักษาหรือขยายฐานคะแนนเสียงเป็นสิ่งที่ผู้สมัครมุ่งหวังมากที่สุด การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งทุกรูปแบบของทั้งฝ่ายผู้สมัครและห้วคะแนน ต่างกระทำเพื่อการรักษาหรือขยายฐานคะแนนเสียงทั้งสิ้น ซึ่งห้วคะแนนมีส่วนสำคัญในการรักษาฐานคะแนนเสียงไว้ให้คงอยู่ เพราะความสัมพันธ์ระหว่างห้วคะแนนกับชาวบ้านจะอาศัยความผูกพันตามระบบอุปถัมภ์ ระบบเครือญาติ และระบบอาวุโส หากห้วคะแนนรักษาความสัมพันธ์เหล่านี้ไว้ได้ ฐานคะแนนเสียงก็จะยังคงอยู่

2) ขั้นตอนในวันเลือกตั้ง

(1) การเตรียมการเพื่อนำคนไปลงคะแนน ในหมู่บ้านชนบท การจัดหาหนะนำคนไปใช้สิทธิเลือกตั้งมีความจำเป็น และเป็นธรรมเนียมปฏิบัติแล้วว่า หน้าที่ของการจัดหาหนะนำรับส่งคนไปใช้สิทธิเป็นภาระของผู้สมัครรับเลือกตั้งทุกคน โดยในบางครั้งอาจจะมีการจ่ายเงินซื้อเสียงบนรถรับ-ส่งด้วย

(2) การจัด “หน่วยเซะ” เพื่อเก็บตกคะแนนเสียงที่ยังเหลืออยู่ กล่าวคือ ห้วคะแนนต้องสำรวจว่า มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนใดยังไม่ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และต้องชักชวนให้บุคคลเหล่านี้ออกไปใช้สิทธิโดยจ่ายเงินทันทีเป็นค่าซื้อเสียง พร้อมกับแนะนำให้เลือกหมายเลขใด เมื่อตกลงได้ก็จะจัดหาหนะนำรับส่งไปลงคะแนนที่หน่วยเลือกตั้ง

(3) การสังเกตการณ์ในหน่วยเลือกตั้ง เมื่อห้วคะแนนคนใดไม่มีภาระพิเศษในการเลือกตั้ง ก็จะไปที่หน่วยเลือกตั้งแต่เช้า เพื่อคอยต้อนรับประชาชนและคอยสังเกตสภาพการณ์ต่างๆ เพื่อตรวจสอบผู้ที่ไปใช้สิทธิและไม่ไปใช้สิทธิ รวมทั้งคอยดูความสงบเรียบร้อยเพื่อไม่ให้ผู้สมัครคนอื่นๆ ใช้กลโกงการเลือกตั้ง หรือชักชวนให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเปลี่ยนใจไปลงคะแนนเสียงให้แก่ฝ่ายตน

3) ขั้นตอนภายหลังการเลือกตั้ง

ภายหลังการเลือกตั้งสิ้นสุดลง ไม่ว่าผลการเลือกตั้งจะเป็นอย่างไร หัวหน้าคณะจะต้องมีหน้าที่ขอบคุณประชาชนที่ลงคะแนนเสียงให้แทนผู้สมัคร ซึ่งอาจจะใช้วิธีการจัดเลี้ยงสังสรรค์อย่างไม่เป็นทางการ

6.6 การซื้อเสียงเลือกตั้ง

การซื้อสิทธิขายเสียงมีรูปแบบการซื้อเสียงดังนี้

1) การซื้อเสียงด้วยเงินสด

2) การซื้อเสียงด้วยระบบเช็คล่วงหน้า โดยการจ่ายเงินซื้อเสียงเป็นเงินสดเพียงส่วนหนึ่ง และเช็คล่วงหน้าอีกส่วนหนึ่ง ซึ่งจะเบิกได้เมื่อพ้นวันเลือกตั้งไปแล้ว และอาจมีข้อตกลงระหว่างผู้สมัครกับหัวหน้าคณะว่า หากคะแนนเสียงเป็นไปตามที่ตกลงไว้จึงสามารถเบิกเงินตามเช็คนั้นๆ ได้ แต่ถ้าหากน้อยกว่าที่ตกลงจะอายัดเช็ค และหัวหน้าคณะก็จะไม่ได้รับเงินส่วนดังกล่าว

3) การซื้อเสียงโดยซื้อบัตรประจำตัวประชาชน มีจุดมุ่งหมายแตกต่างกัน 2 กรณี คือ กรณีแรก ซื้อบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อเก็บและตัดคะแนนคู่แข่งกัน ไม่ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งไปลงคะแนนเลือกตั้งได้ และกรณีที่สอง เป็นการซื้อบัตรประชาชนเพื่อลงคะแนนเสียง ซึ่งจะคืนให้ในวันเลือกตั้งเพื่อให้ได้ถือไปลงคะแนนเสียงให้แก่ฝ่ายตนเอง

4) การซื้อเสียงโดยซื้อกรรมการในหน่วยเลือกตั้ง กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการควบคุมหน่วยเลือกตั้งให้อยู่ในความเรียบร้อย และในทางกลับกันก็มีบทบาทอย่างสูงในการช่วยเหลือผู้สมัครให้มีโอกาสได้รับเลือกตั้ง รูปแบบการช่วยเหลือของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง เช่น การเปิดโอกาสให้สามารถเวียนลงคะแนน การใช้บัตรปลอม รวมทั้งการลงคะแนนแทนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่ไปใช้สิทธิ

วิธีการจ่ายเงินซื้อเสียง มี 3 วิธี ได้แก่

1) วิธีการซื้อเสียงโดยแจกผ่านหัวหน้าคณะ โดยทั่วไปบุคคลที่ควบคุมฐานคะแนนเสียงให้แก่ผู้สมัครในพื้นที่ต่างๆ

2) วิธีซื้อเสียงโดยไม่ผ่านหัวหน้าคณะ เป็นวิธีการจ่ายเงินโดยตรงระหว่างฝ่ายผู้สมัครกับประชาชน

3) วิธีซื้อเสียงแบบใต้ดินหรือโดยใช้อำนาจอิทธิพลช่วยเหลือ

7. แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง

7.1 แนวคิดการสื่อสารทางการเมือง (Political Communication Theory)

การสื่อสารทางการเมืองถือกำเนิดมาตั้งแต่ยุคกรีกโบราณ ตามหลักฐานที่บันทึกไว้ราว 500 ปีก่อนคริสตกาล อริสโตเติลกล่าวว่า “การสื่อสารคือการแสวงหาวิธีการจูงใจทุกรูปแบบ” เดวิด เค. เบร์โล (David K. Berlo) กล่าวถึงความหมายของการสื่อสาร หมายถึง การส่งข้อมูลข่าวสารจากบุคคลหนึ่ง หรือกลุ่มบุคคลไปยังอีกบุคคลหนึ่งหรืออีกกลุ่มหนึ่ง ผ่านกระบวนการ (process) ที่ประกอบด้วยผู้ส่งสาร สาร ผู้รับสาร ช่องทาง และผู้รับสาร และเป็นกิจกรรมที่มีการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา ไม่อยู่นิ่งและไม่มีจุดเริ่มต้นหรือจุดจบที่ชัดเจน และยังมีปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการสื่อสารไว้ 5 ประการ ในกระบวนการสื่อสาร ได้แก่ ทักษะในการสื่อสาร (communication skills) ทักษะคติ (attitudes) ความรู้ (knowledge) ระบบสังคม (social system) ระบบสังคมเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมกรรมการสื่อสารของบุคคลและวัฒนธรรม (culture) เป็นความเชื่อ ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณีที่เหมือนหรือต่างกัน (David K. Berlo 1960:7-12) แม้ว่าการสื่อสารทางการเมืองจะเป็นเรื่องที่มีมายาวนาน แต่ศาสตร์แห่งการสื่อสารทางการเมือง กลับเป็นเรื่องใหม่ที่มีการศึกษาอย่างกว้างขวางเมื่อไม่นานมานี้ การสื่อสารทางการเมืองที่ได้รับการศึกษาในฐานะศาสตร์นั้น เริ่มต้นพร้อมกับการเกิดของสื่อโทรทัศน์ในช่วงคริสต์ทศวรรษ 1950 เพราะพลังอำนาจของสื่อโทรทัศน์ที่มีอิทธิพลอย่างสูงต่อผู้ที่รับชม ทำให้นักการเมืองมองเห็นช่องทางการสื่อสารที่สำคัญนี้ จึงหยิบมาใช้ในทางการเมือง

โดยเริ่มต้นจาก นายพลไอเซนฮาวร์ (Dwight D. Eisenhower) ที่ใช้สื่อโทรทัศน์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ประธานาธิบดีใน ค.ศ. 1956 และตามมาด้วย จอห์น เอฟ. เคนเนดี (John F. Kennedy) ใน ค.ศ. 1960 ซึ่งในกรณีของ เคนเนดีนั้น นับเป็นตัวอย่างของการใช้โทรทัศน์เป็นสื่อในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งที่มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยจอห์น เอฟ. เคนเนดีได้โต้แย้ง (Debates) กับรองประธานาธิบดีริชาร์ด นิกสัน (Richard Nixon) ซึ่งเป็นที่รู้จักของชาวอเมริกันมากกว่า แต่จากการปรากฏตัวการวางบุคลิก และการพูดที่โดดเด่นกว่าของ จอห์น เอฟ. เคนเนดี ที่ถูกถ่ายทอดผ่านสื่อโทรทัศน์ไปยังชาวอเมริกันกว่าร้อยล้านคน สร้างความประทับใจอย่างสูง จนส่งผลให้ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งประธานาธิบดีในที่สุด (เสถียร เขยประดับ 2540: 1)

การสื่อสารทางการเมืองเป็นพื้นฐานสำคัญของระบบการเมืองทฤษฎีการสื่อสารทางการเมืองของไบอัน แม็กแนร์ (Brian McNair) อธิบายว่า การสื่อสารทางการเมืองนั้น เริ่มต้นจากองค์กรทางการเมือง อันได้แก่ นักการเมือง พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์กลุ่มก่อการร้าย ฯลฯ ส่งสารไปยังสื่อมวลชนแขนงต่างๆ อันได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ เพื่อให้สื่อมวลชน

ส่งข้อมูลต่างๆเหล่านั้น ไปยังประชาชน ซึ่งข้อมูลข่าวสารที่ส่งจากนักการเมืองนั้น สื่อมวลชนอาจจะนำเสนอ หรือไม่นำเสนอ หรือนำเสนอเป็นบางส่วนก็ได้ ขณะเดียวกันสื่อมวลชนก็อาจทำหน้าที่เป็นแหล่งสารเอง โดยการนำเสนอบทบรรณาธิการคอลัมน์วิพากษ์วิจารณ์การเมือง ส่งไปยังผู้อ่าน ซึ่งมีสถานะเป็นผู้รับสาร แต่ในทำนองกลับกัน ประชาชนก็อาจทำหน้าที่ผู้ส่งสารโดยการส่งจดหมายร้องเรียน เดินประท้วง เพื่อให้สื่อมวลชนส่งสารนั้น ไปยังนักการเมือง (Brian McNair 1999: 4)

7.2 แนวคิดเกี่ยวกับการตลาดทางการเมือง

แนวคิดการตลาดทางการเมือง (Political Marketing) พรรคประชาธิปัตย์ได้นำแนวคิดหลักการตลาดการเมือง มาประยุกต์ใช้ในการหาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ตามกรอบแนวคิดการตลาดการเมืองที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ ซึ่งพรรคการเมืองที่นำมาใช้และประสบความสำเร็จอย่างเห็นได้ชัดคือ พรรคไทยรักไทย แต่อย่างไรก็ตาม พรรคประชาธิปัตย์ถึงแม้ว่าพรรคจะนำหลักการตลาดมาประยุกต์ใช้ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา แต่ก็ยังยึดหลักอุดมการณ์เดิมในความเป็นพรรคที่ยึดมั่นในความซื่อสัตย์ มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ซึ่งเป็นจุดแข็งของพรรคประชาธิปัตย์ แนวคิดหลักการตลาดในครั้งนี้จะมุ่งเน้นไปที่ผู้ลงคะแนนเสียง ซึ่งจะเห็นได้จากการนำเสนอนโยบายการทำงานร่วมกับพรรค จุดประสงค์เพื่อผลักดันนโยบายลงสู่พื้นที่อย่างรวดเร็วและทั่วถึง และผลักดันโครงการต่างๆ การกำหนดนโยบายจึงสอดคล้องกับความต้องการของผู้เลือกตั้งอันเปรียบเสมือนผู้บริโภคนั่นเอง มีการทำงานตามนโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่โดยตลอด ทั้งนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และการลงพื้นที่ต่างๆ จะมีการประชาสัมพันธ์การทำงานให้ประชาชนทราบผลงานตลอดระยะเวลาการทำงาน ทำให้ประชาชน รู้สึกผูกพันและคุ้นเคย กับตัวผู้สมัครเอง

8. แนวความคิดเกี่ยวกับลักษณะสังคมไทย

ไพฑูรย์ เครือแก้ว (2518: 4-6) อธิบายลักษณะสังคมไทย และแบ่งประเภทของสังคมไทย ดังนี้

8.1 ลักษณะทั่วไปของสังคมไทย

ลักษณะของสังคมไทย (The Characteristics of Thai Society) เป็นสังคมที่บุคคลสามารถเลือกปฏิบัติในสิ่งที่ตนพอใจ ไม่ยึดถือว่าต้องปฏิบัติเป็นแบบเดียวกัน สังเกตได้จากค่านิยมของคนไทยหลายประการที่ขัดกันเอง เช่น " ซ้ำๆ ได้พริ้วสองเล่มงาม" ในขณะที่เดียวกันก็มีค่านิยมว่า

"น้ำขึ้นให้รีบตัก" หรือ "มือใครยาว สาวได้สาวเอา" เป็นการแสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ที่ยึดมั่นในสิ่งใดหรือไม่จริงจังกตอสิ่งใด ขอให้สบายก็แล้วกัน บุคคลจะทำตามความพอใจของตนมากกว่า สังคม มีการยึดหยุ่น ไม่มีกฎตายตัวแต่ก็ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง หรือถึงกับทำให้เดือดร้อนจนอยู่ในสังคมนี้ไม่ได้

สังคมไทย (Thai Society) จัดเป็นรูปแบบสังคมเกษตรกรรม (Agrarian Society) ประมาณ ร้อยละ 80 ของประชากรทั่วประเทศทำการเพาะปลูก และเลี้ยงสัตว์ ระบบสังคมไทย (Society system) อาจแบ่งเป็น 2 ระบบ คือ สังคมชนบท (Rural Society) และสังคมเมือง (Urban Society) ทั้งสองระบบนี้เป็นตัวกำหนดบทบาทหน้าที่ และวิถีชีวิตของคนในสังคมไทยซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงน้อย จะเปลี่ยนแปลงเฉพาะผู้อยู่ในเมืองเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งถือว่าเป็นเพียงคนกลุ่มน้อยของสังคมไทย เพราะประชากรส่วนใหญ่จะอยู่ในชนบท ทำการเกษตร ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณี มีการศึกษาน้อย ฐานะยากจน ไม่ค่อยยอมรับความคิดเห็นใหม่ๆ ยึดถือเงินตรา เกียรติอำนาจ มีโครงสร้างของชนชั้น ยกย่องความเป็นเจ้าคนนายคน ยึดบุคคลเป็นหลัก ยกย่องผู้อาวุโส

สังคมไทยเป็นสังคมเกษตรกรรม (Agrarian Society) ที่เรียกว่าสังคมไทยเป็นสังคมเกษตรกรรมนั้น ก็เพราะว่า การคงอยู่ของสังคมไทยนั้นขึ้นอยู่กับเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ อาชีพทางการเกษตรเป็นอาชีพหลักที่เป็นตัวผลิตรายได้ส่วนใหญ่ของประเทศร้อยละ 90 ของประชากรที่ทำงานได้ (อายุ 15 - 60 ปี) มีอาชีพและกิจกรรมประจำวันโดยตรงในการเกษตร เช่น ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ จับปลา ฯลฯ ร้อยละ 90 ของประชากรไทยทั้งหมดมีกิจกรรมอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการกสิกรรม ซึ่งนอกจากชาวนาที่ทำการเกษตรเป็นอาชีพโดยตรงแล้ว ก็มีพวกช่างไม้ ช่างจักสาน ช่างต่างๆ และพ่อค้า ที่ดำเนินชีวิตอยู่ด้วยการติดต่อซื้อขาย แลกเปลี่ยนสินค้าทางการเกษตรหรือสินค้าที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของชาวนาเรามีประชากรจำนวนไม่กี่เปอร์เซ็นต์ ที่มีอาชีพในการบริการและการอุตสาหกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเกษตร แม้แต่คนที่มีอาชีพในทางการบริการเอง ก็มีจำนวนไม่น้อยที่กิจกรรมของอาชีพต้องเกี่ยวข้องกับการเกษตร หรือผลิตผลและในชีวิตของเกษตรกร เช่น ข้าราชการทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับชาวนา การค้าสินค้าทางเกษตร ข้าว ไม้ ยาง ฯลฯ ทั้งทางตรงและทางอ้อม และคนที่ทำงานในหน้าที่บริการขนส่งสินค้าดิบจากการเกษตรกรรมเป็นต้น

ในแง่เศรษฐกิจ พบว่าเศรษฐกิจของชาติไทยถูกครอบคลุมโดยอาชีพการเกษตร โดยมีประชาชนถึงร้อยละ 85 ที่ประกอบอาชีพในทางเกษตรกรรม เศรษฐกิจในส่วนอื่นๆ เช่น การอุตสาหกรรม การค้า และการธุรกิจ มีความสำคัญน้อยมาก หรือจะเรียกว่า เกือบไม่มีความหมายต่อชีวิตเศรษฐกิจของคนไทยเลยก็ได้ ทั้งนี้ ก็เพราะว่าเรามีประชาชนประกอบการอุตสาหกรรมและการบริการต่างๆ เพียงไม่กี่เปอร์เซ็นต์ ผลิตผลทางเศรษฐกิจที่ได้จากอุตสาหกรรมสินค้าสำเร็จรูปและการบริการ ก็มีสัดส่วนน้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับผลิตผลเศรษฐกิจส่วนรวมของประเทศชาติ

ความหมายก็มีอยู่ว่า การที่คนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในทางเกษตรนั้น มันได้ทำให้คนไทยส่วนใหญ่เหล่านี้เป็นผู้ผลิตวัตถุดิบทางการเกษตรเพื่อเอาไปใช้ในประเทศ แล้วก็เหลือส่งออกไปขายยังต่างประเทศ เพื่อจะได้เงินตราต่างประเทศมาซื้อสินค้าสำเร็จรูปซื้อสินค้าอุตสาหกรรมและความสะดวกสบายในด้านบริการต่างๆ ที่เราไม่มี เราทราบแล้วว่า วัตถุดิบเป็นสินค้าที่มีราคาต่ำมากเมื่อเปรียบเทียบกับสินค้าสำเร็จรูปทางอุตสาหกรรมและในบริการ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ประเทศเรามีรายได้ได้น้อย และเป็นประเทศที่จน คนไทยกลายเป็นคนจน แรงงานไทยเป็นแรงงานที่ถูกความสามารถของคนไทยกลายเป็นความสามารถที่ไร้ค่า ทั้งนี้ ก็เพราะว่าเศรษฐกิจเราเป็นเศรษฐกิจที่ขึ้นอยู่กับการผลิตวัตถุดิบในการเกษตร เป็นเศรษฐกิจที่ประชาชนส่วนใหญ่ผลิตของถูกออกไปขาย แต่ต้องซื้อของแพงเข้ามาใช้ในชีวิตประจำวัน

ความจริงทางเศรษฐกิจอีกอย่างหนึ่งก็คือว่า ผลผลิตที่เป็นวัตถุดิบในทางเกษตรที่เศรษฐกิจของไทยต้องขึ้นอยู่กับนั้นเป็นผลผลิตที่มาจากพืชหลักสองสามอย่าง เช่น ข้าว ไม้สัก ยาง เป็นต้น และสินค้าเหล่านี้เราต้องขายแก่เจ้าจำนำเพียงไม่กี่ประเทศและโดยกลับกันเราก็จำเป็นต้องซื้อสินค้าอุตสาหกรรมที่มีราคาแพงจากประเทศเหล่านี้มาใช้ในประเทศ ความโน้มเอียงที่เราจะเสียดุลการค้าหนึ่ง และความเสียเปรียบที่เศรษฐกิจเราต้องขึ้นอยู่กับการขึ้นๆ ลงๆ ของราคาสินค้าทั้งขาออกและขาเข้าที่เราไม่อาจควบคุมน้อย เนื่องจากเราจำเป็นต้องขายวัตถุดิบเพราะเราผลิตสินค้าอุตสาหกรรมไม่ได้ ทำให้อิสรภาพในทางเศรษฐกิจของไทยไม่มี หรือมีอย่างไม่เต็มที่

ในแง่สังคม จากรูปโครงสร้างของสังคมไทยตามลักษณะการผลิตทางเศรษฐกิจ ถ้าเรายอมรับในความจริงที่ว่าประชาชนส่วนใหญ่ที่ประกอบอาชีพในทางเกษตรและประชาชนอีกจำนวนเล็กน้อยที่เป็นกรรมกรในงานอุตสาหกรรมต่างๆ เป็นกลุ่มชนที่มีรายได้ได้น้อย มีฐานะความเป็นอยู่ในทางเศรษฐกิจที่กล่าวมาแล้วข้างต้น พบว่าในโครงสร้างของสังคมไทยตามชนชั้นของบุคคลนั้น คนส่วนใหญ่เป็นชนชั้นต่ำที่ยากจน และมีจำนวนน้อย ที่เป็นฝ่ายปกครอง เป็นผู้นำ ผู้มีอำนาจ ในทางการค้า การอุตสาหกรรมและการเมือง เป็นชนชั้นสูงที่มีฐานะแตกต่างจากชนชั้นอย่างมากมาย ชนชั้นกลางที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระหว่างชนสองชั้นนี้เรายังไม่มีหรือมีน้อย เพียงแต่กำลังจะเริ่มเกิดขึ้นเท่านั้น

สังคมไทยเป็นสังคมที่ประกอบด้วยชนสองชั้น คือ คนส่วนใหญ่ซึ่งเป็นชนชั้นต่ำพวกหนึ่ง และคนส่วนน้อยที่เป็นชนชั้นสูงพวกหนึ่ง และมีชนชั้นกลางที่เพิ่งเกิดเพียงเล็กน้อยเท่านั้น เช่น พวกที่มีอาชีพเป็นอิสระและฐานะปานกลาง พวกช่าง หมอ หมายคามขนาดกลาง ข้าราชการ ที่มีรายได้เดือนละระหว่าง 800 - 2,650 บาท พ่อค้าขนาดกลางทั้งหลายเหล่านี้ จากความจริงอันนี้จึงเห็นว่า สังคมไทยเป็นสังคมที่ขาดความเสมอภาค และเท่าเทียมกัน ในทางสังคมและเศรษฐกิจ เป็นสังคมที่ขาดความเป็นธรรม และเป็นสังคมที่ชนส่วนใหญ่และชนชั้นสูงมีความ

แตกต่างกันในฐานะ และความเห็นห่างในความเข้าใจในความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอย่างมากมาย ซึ่งตรงกันข้ามกับสังคมตามอุดมคติที่ประเทศชาติที่เจริญแล้วทั้งหลายพยายามสร้างสรรค์อยู่คือ ใ้คนส่วนใหญ่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นชนชั้นกลาง โดยพยายามยกชนชั้นต่ำขึ้นมา และพยายามดึงชนชั้นสูงไว้อย่าให้สูงขึ้นไปมากนัก

8.2 ลักษณะสังคมอื่นๆ ของเมืองไทย

1) สังคมไทยเป็นสังคมที่ให้ความสำคัญแก่ส่วนกลาง (Centralized Society)

ประวัติศาสตร์ในการปกครอง และลัทธิสังคมของสมัยสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ซึ่งเป็นลัทธิสังคมที่ฝังรากอยู่ในเมืองไทยมานับเป็นร้อยๆ ปี สังคมไทยในปัจจุบันจึงเป็นสังคมที่ตัวเมืองหลวงหรือกรุงเทพฯ มีความสำคัญอย่างมากมายเมื่อเปรียบเทียบกับความจริงที่ว่ากรุงเทพฯ เป็นเพียงจังหวัดหนึ่งในจำนวน 77 จังหวัดของประเทศไทย และมีพลเมืองที่เป็นคนไทยประมาณ 1 ใน 20 ของพลเมืองทั้งหมดเท่านั้น กรุงเทพฯ มีความสำคัญและสิ่งที่มีความสำคัญเกือบทุกสิ่งทุกอย่างในประเทศ ได้ถูกนำเอามารวมไว้ในกรุงเทพฯ ไม่ได้กระจายออกไปสู่ส่วนอื่นๆ หรือจังหวัดอื่นๆ ของประเทศไทย สถาบันและสิ่งสำคัญๆ ที่มารวมอยู่ในกรุงเทพฯ จำแนกออกได้ 2 พวก คือ

(1) อำนาจ (Power and Authority)

อำนาจหมายถึงความสามารถของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ไปมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลอื่นๆ หรือความสามารถที่จะทำให้บุคคลอื่นมีพฤติกรรม รวมไปถึงความคิด ความอ่าน คล้อยตามตามความประสงค์ของตนเองอำนาจเป็นไปได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ตรายใดที่ทำให้เกิดแบบฉบับของอิทธิพลดังที่ได้กล่าวมาแล้ว สำหรับประเทศไทยพบว่าอำนาจที่มีอยู่เกือบทั้งหมดได้มารวมอยู่ที่กรุงเทพฯ เหลือออกไปสู่ต่างจังหวัด หรือประชาชนส่วนใหญ่ย่อยอำนาจทางการเมืองและการปกครองนั้น กระทรวงทบวง กรม และอำนาจในการตัดสินใจดำเนินงานทั้งหลายก็เป็นสถาบันที่จะต้องอยู่ในส่วนกลาง คือในกรุงเทพฯ กลุ่มชนที่มีเกียรติและอำนาจในต่างจังหวัดก็ประกอบไปด้วย ผู้ว่าราชการ และคณะกรรมการจังหวัดซึ่งเราก็มักทราบกันดีว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือที่ชาวบ้านเรียกว่า “เจ้าเมือง” ก็เป็นเพียงข้าราชการชั้นผู้ใหญ่คนหนึ่งของกระทรวงมหาดไทยเท่านั้น ซึ่งต้องรับคำสั่งและนโยบายไปจากส่วนกลางคือ กระทรวงมหาดไทยเท่านั้น คณะกรรมการจังหวัดคนอื่นๆ ก็เช่นกัน แต่ละคนก็เป็นเพียงข้าราชการที่สังกัดกระทรวงต่างๆ ในส่วนกลางทั้งนั้น สำหรับอำนาจด้านอื่นๆ ของชาติ เช่น อำนาจทางสังคมและเศรษฐกิจก็เช่นเดียวกัน ทุกสิ่งทุกอย่างย่อมไปจากกรุงเทพฯ ทั้งนี้ สถาบันหรือกลุ่มบุคคลที่ตัดสินใจในทางการเงิน การค้า การอุตสาหกรรมและนโยบายทางสังคมอื่นๆ การศึกษาก็ล้วนแล้วแต่รวมกันอยู่ในกรุงเทพฯ แม้แต่หนังสือพิมพ์ที่มีอิทธิพลเกือบทุกฉบับ นักเขียน นักวรรณคดี ที่มีชื่อเสียง ที่มีอิทธิพลต่อจิตใจต่อแนวความคิดความฝันของประชาชนส่วนใหญ่ต่างก็อยู่ในกรุงเทพฯ และก็เขียนบทประพันธ์จาก

ประสบการณ์ จากทัศนชีวิต จากความรู้สึกของชาวกรุงผู้ที่มีความรู้ความเห็นในชีวิตประจำวันอยู่ในขอบเขตของเมืองหลวง

(2) บริการความเจริญ (Functions)

สถาบันทางสังคมที่เป็นความเจริญและเป็นบริการอันบุคคลพึงจะได้รับและใช้ประกอบความสุขสบาย ความสะดวกความปลอดภัย เกียรติ ชื่อเสียง และความก้าวหน้าในชีวิต สิ่งเหล่านี้อยู่ในกรุงเทพฯ เป็นส่วนใหญ่ คนไทยต้องการใช้ชีวิตอยู่กรุงเทพฯ เพราะเป็นแหล่งที่เจริญ หมายความว่า มีคนที่มีวิชาความรู้ มีเกียรติ มีบริการความเจริญในสังคม เช่น โรงพยาบาล โรงเรียน มหาวิทยาลัย สถานศึกษาอาชีพ บริการตำรวจ ถนนหนทาง น้ำไฟ หรือแม้แต่โรงงานอุตสาหกรรมและองค์การสถาบันทางเศรษฐกิจต่างๆ มีโอกาสก้าวหน้าในชีวิต แม้แต่ระเบียบแบบแผนและวิธีการพิจารณาความดีความชอบที่จะให้ข้าราชการได้ก้าวหน้า ได้ไปเมืองนอกเมืองนา หรือทำให้ประชาชนได้รับเกียรติต่างๆ ในสังคมก็พิจารณากันอยู่ในกรุงเทพฯ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ โรงภาพยนตร์ โรงละคร ความสะดวกสบายในบริการร้านค้า เช่น การธนาคาร การท่องเที่ยว การจับจ่ายซื้อของ หรือสถาบันที่ให้ความสุขความก้าวหน้าทางด้านจิตใจ เช่น วัด สมาคม พิพิธภัณฑสถาน ห้องสมุด วงดนตรีต่างๆ วิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ ก็แตกต่างกันระหว่างกรุงเทพฯ กับหัวเมืองรองๆ อย่างเห็นชัด

2) สังคมไทยเป็นสังคมเจ้านาย (Prestige Society)

ตั้งแต่เราเกิดมาไม่ว่าเราจะเป็นใคร เป็นเจ้านายชั้นสูง หรือเป็นชาวบ้านนอก เรามักจะได้ยินคำอวยพรของพ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่เสมอๆ ว่า ขอให้ได้เป็นใหญ่เป็นโต เป็นเจ้าคนนายคน อยู่สุขสบายไม่ต้องทำการทำงาน และให้มั่งคั่งไปด้วยข้าทาสบริวารทั้งหลายเหล่านี้เป็นลักษณะสำคัญยิ่งอันหนึ่งของสังคมไทย มันกลายเป็นค่านิยมทางสังคม (Social Values) ที่ฝังแน่นอยู่ในจิตใจของคนไทยมาช้านานว่า ให้นิยามการมีเกียรติ และยกย่องการเป็นเจ้านาย การเป็นเจ้าคนนายคน เกียรติหรือภาษาอังกฤษเรียกว่า Prestige นี้เป็นสิ่งที่มีความหมายมากยิ่งขึ้นเรียกว่าเงินทองมากกว่าความสัมพันธ์ทางครอบครัวและเพื่อนฝูง อย่างที่เราเรียกกันทั่วๆ ไปว่า “ไม่ยอมให้เสียเกียรติ” ลักษณะอันแรกของการมีเกียรติหรือการเป็นเจ้านายก็บอกได้โดย อาชีพ ลักษณะของงาน และโดยฐานะทางสังคมและครอบครัวของบุคคล คนไทยนิยมการมีเกียรติและการเป็นเจ้านายโดยการนิยมนำราชการ การคิดเครื่องแบบ การประดับเหรียญตราจากพระเจ้าอยู่หัว การนั่งโต๊ะเช่นชื่อ เพราะถือว่าเป็นงานของเจ้านาย เป็นงานที่มีเกียรติกว่างานชนิดอื่น เช่น อาชีพพ่อค้า ช่าง หรือกรรมกร เราจะเห็นเสมอในพิธีการต่างๆ ของสังคมกลุ่มชนอันดับแรกที่ได้รับเกียรติอยู่แถวหน้านั่งเก้าอี้ต้องเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ และรองลงมาตามลำดับแล้วจึงมาถึงพ่อค้าประชาชน สาเหตุง่ายๆ ที่เห็นชัดก็คือว่า ในสมัยสมบูรณาญาสิทธิราชย์ข้าราชการเป็นตัวแทนของพระเจ้าแผ่นดินที่ไปเป็น

ผู้ปกครองและเป็นเจ้านายของประชาชนในด้านต่างๆ อีกต่อหนึ่ง ลักษณะอันแรกของการเป็นเจ้านายของคนไทยนี้เรายังรวมไปถึงการทำงานเบาๆ และเหยียดหยามการทำงานหนักและการทำงานด้วยมือ เช่น การเป็นกรรมกร การเป็นชาวนาอีกด้วย เราจึงเห็นเสมอที่คนไทยนิยมและต้นตอต้นกับคนที่มีการครอบครัวยุติ หรือที่เรียกว่า “ตระกูลดี” คือ หมายความว่า เป็นครอบครัวที่พ่อแม่หรือญาติผู้ใหญ่ได้รับเกียรติ หรือเคยได้รับเกียรติอย่างสูงจากพระเจ้าแผ่นดินหรือวราชการ เป็นครอบครัวที่มีฐานะการกินอยู่ดีคือ หมายความว่า มีมรดก มีรายได้โดยไม่ต้องไปทำงานผลิตด้วยมือ มีวิถีชีวิตที่แตกต่างจากคนธรรมดาออกไป เช่น มีวงสังคมเฉพาะ ส่งลูกหลานไปเรียน โรงเรียนที่ดี หรือไปศึกษาต่างประเทศ มีตำแหน่งราชการหรือในห้างร้านที่สูงๆ และมีเกียรติ มีรถยนต์ขับขี่ แต่งตัวสวยงาม และภาคภูมิใจในความเป็นเจ้านาย ในการที่ไม่ต้องทำงานหนัก ไม่ต้องหาความสำเร็จในชีวิตจากอาชีพจากการทำงานเต็มที่ สิ่งเหล่านี้ไม่เพียงแต่เป็นสิ่งที่คนชั้นสูง หรือเจ้านายเองนิยมชมชอบเท่านั้น คนทั่วๆ ไปในสังคม โดยเฉพาะชนชั้นต่ำและชั้นกลางก็นิยมชมชอบและใฝ่ฝันอยากจะเป็นเช่นนั้น ทั้งนี้เพราะเขาได้ถูกธรรมเนียมของสังคมสั่งสอนให้มีความเชื่อฝังในสังคม เช่นนั้นตลอดมา พอรู้ความได้เขาก็เริ่มรำเรียนจากระเบียบแบบแผน ขนบธรรมเนียมในการสังคม ในโรงเรียน ในวงราชการและจากสถาบันและตัวสื่อสารทางสังคมต่างๆ เช่น ภาพยนตร์ ละครวรรณคดี หนังสือพิมพ์ นวนิยาย ฯลฯ ให้เชื่อถือเช่นนั้น เราจึงจะพบเห็นเป็นของธรรมดาที่คนไทยทั่วๆ ไปนิยมยกย่องคนที่ฐานะร่ำรวย นิยมการไปต่างประเทศ และนิยมดำเนินชีวิตตามแบบฉบับของเจ้านายหรือของเมืองนอก ในระหว่าง หนุ่มๆ สาวๆ ก็เป็นเรื่องธรรมดาที่ความฝันและความหวัง ความทะเยอทะยานที่จะมีความสุขใจ ความหรูหรา จากการได้พบพระเอกที่จี๋ม้าขาวของบรรดา สาวๆ หรือการได้สอยดอกฟ้าของหนุ่มๆ เหล่านี้ก็เป็นเรื่องของการนิยมยกย่องเจ้านาย ตามวิถีชีวิตของครอบครัวของอาชีพ และ Background ที่ต้องการไม่ใช่คนธรรมดา

ลักษณะของการเป็นเจ้านายอีกอย่างหนึ่ง ที่นอกเหนือไปจากแบบแผนของชีวิตชนิดของอาชีพ และการทำงานเบาหรือไม่ทำงานแล้วก็คือ การที่แสดงการเป็นเจ้านายโดยการมีข้าทาสบริวาร เลี้ยงลูกน้องหรือมีสมุน ลักษณะอันนี้ก็ทำให้คนที่ป็นเจ้านายมีจิตใจกว้างขวาง ไปไหนต้องมีคนบอบบอบ เป็นผู้ที่มิใจกว้างขวางแจกจ่ายเงินไม้อั้น นี่ก็เป็นลักษณะทั่วๆ ไปของคนไทยที่มินิสัยขอให้ได้หรูหรา ให้ได้เลี้ยงเพื่อนเลี้ยงฝูง ใช้เงินทอง ให้มีเกียรติ เราจะเห็นว่าคนไทยเรามีการใช้เงินอย่างฟุ่มเฟือยในพิธีกรรมต่างๆ เช่น ในพิธีแต่งงาน บวชนาค ฉลองวันเกิด ฉลองวันครบรอบต่างๆ ฯลฯ ซึ่งก็ล้วนแล้วแต่เป็นการเลี้ยงผู้เลี้ยงคนอย่างเอิกเกริก หมดเงินหมดทอง ถึงกับบางคนเป็นหนี้เป็นสินเดือดร้อนก็ยังมี ความประสงค์เหล่านี้ก็โดยการถือว่าเป็นสิ่งที่ต้องทำ เพราะมันเป็นเรื่องของเกียรติเรื่องของการมีหน้ามีตา ในวงสังคมที่มีการพบปะ กินอาหารหรือชุมนุมกันทั่วไปก็เช่นกัน เราจะพบว่าคนที่ฐานะดีกว่าก็มักจะเป็นผู้ออกเงินเสมอเป็นขั้นๆ ไป คนที่มีเงินมากหรือ

คิดว่าตัวเองควรมีเงินมากเพราะฐานะร่ำรวย ก็ต้องมีการเลี้ยงหรือใช้จ่ายเงินกันมากขึ้นตามส่วน ในสมัยโบราณบางแห่งเราจะเห็นว่าการแจกจ่ายเงินทอง การเลี้ยงดู การให้ทาน หรือการโยนเงิน ให้แย่งกันในพิธีงานศพ ตามฐานะของความมั่งมีของบุคคลนั้นๆ

ความหมายของการที่คนไทยนิยมเป็นเจ้านาย ทางเศรษฐกิจก็มีมาก และสำคัญ ไม่ใช่บ่อย อันแรกก็คือว่า เนื่องจากคนไทยนิยมใช้เงินในทางส่งเสริมเกียรติ เราจึงมีเงินเก็บน้อย และเงินที่เก็บไว้ก็เอาไปใช้จ่ายในทางที่ส่งเสริมเกียรติ เช่น ทำบุญต่างๆ แต่งงาน บวชนาคและเลี้ยงดูเพื่อนฝูง จึงทำให้เราไม่มีการเกิดทุนทางเศรษฐกิจ (Capital formation) เมื่อเป็นเช่นนี้ เราก็ไม่มีการลงทุน หรือเรียกว่าไม่มี Investment ยิ่งคนไทยนิยมทำราชการและงานเบาๆ และไม่นิยมการค้าขาย หรือธุรกิจที่เป็นความสามารถส่วนตัวด้วย การลงทุน โดยคนไทยจึงมีน้อย ความหมายที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือว่า ในการดำเนินงานทางธุรกิจนั้นคนไทยทำได้ด้วยความลำบาก คือมีกำไรน้อย ทั้งนี้ก็เพราะว่ามีประสิทธิภาพต่ำและต้นทุนสูง อันเนื่องมาจากคนไทยถือเรื่องเกียรติและความโก้เก๋ในการดำเนินงานมากกว่าเนื้อหาของงานอันแท้จริง คือ กำไรจากประสิทธิภาพและความยืนนานของกิจการนั้นๆ เช่นว่า เราจะคิดถึงความโก้เก๋ของ Office ของตำแหน่งตน ความฟุ่มเฟือย และระเบียบแบบแผนที่ทำให้งาน โก้ มีเกียรติ มากกว่าคิดถึงประสิทธิภาพและผลประโยชน์ที่จะได้รับจากงานนั้นๆ แบบ “ธุรกิจ”

ลักษณะของการยกย่องหรือนิยมลัทธิสังคมนิยมแบบ “เจ้านาย” ของคนไทยนี้ ทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่มีการทำงานจาก “เบื้องบน” หรือ Authoritarian ประชาชนทั่วไป และผู้น้อยที่อยู่ “เบื้องล่าง” ไม่มีโอกาส และถูกอบรมสั่งสอนให้ไม่ชอบมีโอกาสดที่จะทำงานออกความคิดเห็น หรือออกสิทธิออกเสียง ในการบริหารงาน และพัฒนาประเทศด้านต่างๆ

จากความสัมพันธ์ระหว่างผู้น้อยกับผู้ใหญ่ ระหว่างผู้บังคับบัญชาชั้นต่ำกับผู้บังคับบัญชาชั้นสูงระหว่างประชาชนกับข้าราชการ (โดยเฉพาะข้าราชการฝ่ายปกครอง) ระหว่างสมาชิกครอบครัวกับหัวหน้าครอบครัว ระหว่างนักเรียนกับครูและระหว่างคนในวงงานกับหัวหน้างานโดยทั่วไป ที่ฝ่ายแรกเป็นฝ่ายที่เชื่อฟังและเกรงกลัว หรือต้องการและชอบที่จะเชื่อฟังและเกรงกลัวฝ่ายหลังอยู่ตลอดเวลา ฝ่ายหลังหรือผู้ที่มีตำแหน่งหน้าที่และฐานะทางสังคมที่เหนือกว่าจึงมักจะเป็นฝ่ายที่ถืออำนาจ คือเป็นฝ่ายออกความคิดเห็นและคำสั่งแต่ฝ่ายเดียว โดยอีกฝ่ายหนึ่งต้องยอมรับฟังและทำตามเสมอ ดังนั้น อำนาจในการออกความคิดเห็นในการสั่งงาน ในการทำงานในสถาบันราชการ สถาบันเอกชน ในครอบครัวและตลอดจนความหมายและน้ำหนักของคำพูด ของความคิดเห็น จึงมักจะมาจากฝ่ายที่มีตำแหน่งหน้าที่สูงหรือฐานะเหนือกว่าฝ่ายเดียว เปรียบก็เหมือนน้ำตก ในการเปรียบกระแสแห่งอำนาจและความคิดเห็นในสังคมเสมือนน้ำตก ก็หมายความว่า กระแสแห่งน้ำตกมีแต่จากข้างบนลงมาสู่เบื้องล่างเท่านั้น ข้างล่างไม่มีสิทธิ์มีเสียง ไม่มี ความหมาย

หรือมีความหมายน้อย อย่างที่พูดกันทั่วๆ ไปว่า “เป็นผู้น้อยก็ต้องเฉยไว้ก่อน” ซึ่งลักษณะเช่นนี้ก็มี ความหมายอยู่ว่า ผู้ใหญ่เท่านั้นที่เสียงดัง สั่งอะไรผู้น้อยหรือประชาชนต้องทำตาม ลักษณะเช่นนี้ได้ ถูกกำหนดขึ้นในสังคมไทยกฎเกณฑ์ ระเบียบแบบแผนของวงราชการ และของสถาบันและ ขนบธรรมเนียมของสังคมทั่วๆ ไป จะเป็นโดยกฎเกณฑ์ระเบียบแบบแผนที่ตั้งขึ้น หรือโดยความ ต้องการของตัวเองก็ตามมักจะนิยมออกคำสั่งฝ่ายเดียว ไม่ให้ผู้น้อยหรือไม่เปิดโอกาสให้ผู้น้อยได้ ออกความคิดความเห็น หรือออกมาแล้วก็ไม่ฟัง หรือมีความหมายน้อย เมื่อลักษณะ “อำนาจจาก เบื้องบนลงมา” ได้รับการปฏิบัติอยู่ในสังคมเป็นเวลานานเข้าก็เลยกลายเป็นขนบธรรมเนียม ประเพณีและนิสัย ที่ผู้น้อยเองก็ต้องการเช่นนั้น ผู้น้อยในวงราชการหรือประชาชน จึงเป็นฝ่ายที่ไม่ นิยมหรือไม่ต้องการที่จะออกความคิดเห็น จึงเป็นฝ่ายที่ไม่ค่อยจะทำอะไร ไม่ค่อยรับผิดชอบ ไม่พยายามจะริเริ่ม คอยแต่ทำตามคำสั่งเท่านั้น เราจะเห็นเสมอว่า พวกลูกๆ ในครอบครัว นักเรียน ในชั้น หรือข้าราชการชั้นผู้น้อยที่เป็นกรรมการต่างๆ และประชาชนมักจะคอยแต่ทำตาม และ say “ yes” อย่างเดียว ไม่มีใครกล้าออกความคิดเห็นหรือถกเถียง และก็ไม่ต้องการที่ออกความ คิดเห็นหรือถกเถียง ด้วยเหตุนี้ ในเมืองไทยจึงมักจะมีบุรุษเหล็ก มีนักเผด็จการ มีกฏอัยการศึก ฯลฯ ซึ่งคนไทยทั่วๆ ไปก็ไม่เดือนร้อน เพราะยังงั้นๆ ผู้น้อยและประชาชนก็ต้องคอยทำตามคำสั่งอยู่วันยัง คำ ดีเสียอีกไม่ต้องคิดเลือกผู้แทนให้เปลืองสมอง ลักษณะเช่นนี้เป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของ สังคมไทยในปัจจุบัน

3) สังคมไทยมีปรัชญาชีวิตที่สงบสุข

จากอิทธิพลของปรัชญาพุทธศาสนาที่ได้มีการรับ ดัดแปลง และแก้ไขโดยกลุ่ม บุคคลในสังคมแล้วถ่ายทอดคำสั่งสอนมาเป็นรุ่นๆ คนไทยจึงมีปรัชญาชีวิตที่รักสงบ พุทธศาสนา สอนให้คนไทยรู้จักการฆ่าสัตว์ตัดชีวิตและความโหดร้ายของเวรต่างๆ นอกจากนี้พุทธศาสนายัง สอนให้คนไทยรู้จักการให้อภัยเพราะ ถ้าใครทำชั่ว ผลชั่วนั้นก็ตามไปทำโทษคนๆ นั้นเอง ในแง่ ปรัชญาแห่งการดำเนินชีวิต การปฏิบัติทั่วๆ ไปในพุทธศาสนาในปัจจุบันก็ให้ถือหลักแห่งการเสาะ แสวงหาความสุขโดยใช้วิธีสันโดษ และสละซึ่งสิ่งที่เป็นกิเลสในชีวิตธรรมดาประจำวัน ด้วยเหตุนี้เองจึงเป็นผลให้คนไทยส่วนใหญ่ไม่มีใครจะมีความกระตือรือร้นในชีวิต และมักจะดำเนินชีวิตอย่าง สงบสุขและสันโดษกันทั่วๆ ไป ลักษณะของอิทธิพล พุทธศาสนาในปัจจุบันที่มีอิทธิพลต่อชีวิตของ คนไทยก็คือ แนวความคิด (Concept) ในเรื่อง “กรรม” ความหมายทางปรัชญาของ “กรรม” ที่มีต่อ ชีวิตของคนไทยก็มีอยู่ว่า ถ้าเราถือว่าปรากฏการณ์ของสังคมและมนุษย์ในโลกนี้ เช่น ความพิการ ต่างๆ ของสังคมและของมนุษย์ ความจน ความมั่งมี การเจ็บการป่วย ความสวยงามและความไม่ พอดีของรูปร่างลักษณะหน้าตา ฯลฯ เป็นผล (Effects) แล้วเราก็จำเป็นจะต้องทราบ ว่า อะไรเล่าที่ เป็นเหตุ (Causes) ของสิ่งเหล่านี้ เรื่องของกรรมทางพุทธศาสนาในปัจจุบันได้อธิบายว่า ผลทั้งหลาย

แหล่งที่เกิดแก่บุคคลไม่ว่าจะเป็นความมี ความจน ความมีชื่อเสียง การมีเกียรติ มีหน้ามีตา จนกระทั่งถึงความสมบูรณ์พูนสุข ความอับลัทธิในรูปร่างหน้าตา และความอับโชคทั้งหลายเหล่านี้ มิได้มีสาเหตุจากสิ่งใดหรือหากแต่ว่าเป็นเพราะการกระทำในอดีตที่บุคคลนั้นๆ ได้ประกอบขึ้นเองอย่างที่เราเรียกว่า เป็นกรรมแต่หนหลังหรือชาติก่อน ดังนั้นเราจึงจะได้ยินเป็นของธรรมดาที่ว่า ถ้าใครเกิดเป็นอะไรหรือมีอะไรขึ้น ถ้าเป็นทางที่ดีเราก็เรียกว่าเป็นบุญและกรรมดีของคนๆ นั้น ถ้าเป็นในทางที่เลว ก็เรียกว่าเป็นกรรมที่เลวและโชควาสนาที่ต่ำต้อยของคนๆ นั้นมีอยู่อย่างที่เรียกว่า ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ซึ่งเป็นกฎแห่งกรรมของชีวิตอันไม่เกี่ยวข้องกับสังคม จากเรื่องกรรมอันนี้เราจะพบว่า สังคมเรากลายเป็นสังคมที่สงบ คนต่างๆ ไปไม่ได้กล่าวหาหรือกล่าวโทษคนอื่น โทษสังคม หรือโทษรัฐ ว่าได้ทำให้เขาลำบาก หรือเป็นสาเหตุทำให้เขาเกิดความลำบาก ทั้งนี้ ก็เพราะว่า ปรัชญาที่ฝังลึกเข้าไปในจิตใจของแต่ละคนนั้น ได้ทำให้เขามีความคิดอยู่เสมอว่า ในการที่ตัวเองมีความลำบาก มีความจน มีความทรนงค์ต่างๆ หรือมีเกียรติน้อย ฯลฯ ไม่ได้เป็นความผิดของใคร ไม่ได้เป็นความผิดของรัฐบาล หรือของสังคม หากแต่ว่าเป็นความผิดของตนเอง เป็นกรรมแต่หนหลังที่ตนเองได้สร้างสมไว้ เมื่อคนส่วนมากคิดเสียอย่างนี้แล้ว คนในสังคมก็ไม่กล่าวหาคนอื่น หรือรัฐว่า เป็นสาเหตุ (Causes) ของความอับโชคต่างๆ (effects) ของตัวเอง หรือของสังคม สังคมไทยจึงสงบสุข ไม่มีการจ้องแค้น มีแต่ความยิ้มแย้มแจ่มใสเพราะว่าทุกคนไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อน

4) สังคมไทยเป็นสังคมอุปถัมภ์

อकिन รพีพัฒน์ (2543: 3-4) อธิบายว่า ระบบอุปถัมภ์เป็นลักษณะเด่นประการหนึ่งของสังคมไทย เนื่องจากเป็นสังคมที่มีการกำหนดสถานภาพของบุคคลลดหลั่นจากบนมาสู่ล่าง กล่าวคือ สังคมไทยเป็นสังคมที่มีโครงสร้างที่เน้นความแตกต่างระหว่างฐานะ ตำแหน่ง ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้อุปถัมภ์ที่มีฐานะสูงกว่า และผู้ใ้อุปถัมภ์ที่มีฐานะต่ำกว่า เมื่อมีการยึดถือความแตกต่างในระดับสูง-ต่ำของฐานะ ตำแหน่งเป็นหลัก เราจึงพบว่า ความสัมพันธ์ของบุคคลที่แตกต่างกันเป็นแบบแผนที่มีความสำคัญยิ่งในการจัดระเบียบสังคมในด้านพฤติกรรม ความสัมพันธ์ที่สำคัญและเห็นได้ง่ายที่สุด คือ ความสัมพันธ์แบบผู้ใหญ่-ผู้น้อย หรือ ความสัมพันธ์แบบลูกพี่-ลูกน้อง อันเป็นลักษณะความสัมพันธ์ที่ตั้งอยู่บนรากฐานความไม่เสมอภาคในการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม และสำหรับผลกระทบทางการเมืองจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง เนื่องจากความเป็นผู้นำในเชิงอุปถัมภ์หมายถึงระดับอิทธิพลซึ่งมีต่อประชาชนหรือกลุ่มบุคคล การมีอิทธิพลดังกล่าวจะส่งผลมากน้อยเท่าใดนั้น ขึ้นอยู่กับบารมีของผู้นำคนนั้นๆ เป็นสำคัญ ประชาชนหรือกลุ่มบุคคลภายใต้ผู้นำดังกล่าวหมายถึงคะแนนเสียงที่จะทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งประสพชัยชนะหรือพ่ายแพ้ก็

ได้ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำชุมชนท้องถิ่นกับประชาชนเหล่านี้ ในกระบวนการเลือกตั้งถูกเรียกว่า ระบบหัวคะแนน

เจมส์ ซี สก็อตต์ (James C. Scott) (ธีรยุทธ บุญมี 2535 : 199) ระบุถึงคำจำกัดความของความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ว่า เป็นความสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยนระหว่างคนในสังคมที่มีฐานะบทบาทต่างกัน และอาจพิจารณาเป็นแบบหนึ่งของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 2 คน ซึ่งเป็นความผูกพันของมิตรภาพแบบประโยชน์ใช้สอย โดยคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมสูงกว่า หรือเรียกว่า “ผู้อุปถัมภ์” จะใช้อิทธิพลและสิ่งที่มีอยู่คุ้มครอง ให้ประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่าง แก่ผู้มีฐานะต่ำกว่า หรือเรียกว่า “ผู้รับอุปถัมภ์” ซึ่งผู้ได้รับการอุปถัมภ์ก็มักจะต้องตอบแทนผู้อุปถัมภ์ด้วยการให้ความจงรักภักดีแบบช่วยเหลือตอบแทน ซึ่งทั้งนี้รวมทั้งการอุทิศตนรับใช้ผู้อุปถัมภ์ โดยการตอบแทนที่ผู้รับการอุปถัมภ์มีให้แก่ผู้อุปถัมภ์ของตนนั้น กระทำได้ 4 ทางดังต่อไปนี้

- 1) ตอบแทนด้านแรงงานหรือด้านวัตถุ เช่น ในบางโอกาสผู้รับการอุปถัมภ์ก็จะนำเอาสิ่งของมากำหนดแก่ผู้อุปถัมภ์เพื่อแสดงถึงความผูกพัน ความจงรักภักดี หรือตอบแทนโดยการทำงานให้แก่ผู้อุปถัมภ์ เป็นต้น
- 2) การช่วยเหลือในการต่อสู้ เช่น การเป็นพรรคพวกช่วยเหลือเมื่อผู้อุปถัมภ์ของตนถูกรังแกจากฝ่ายอื่น เป็นต้น
- 3) การช่วยเหลือตอบแทนทางการเมือง เช่น การเป็นหัวคะแนนให้กับผู้อุปถัมภ์ การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้ และช่วยเหลือเกี่ยวกับการเมืองในด้านอื่นๆ ให้กับผู้อุปถัมภ์ เป็นต้น
- 4) การตอบแทนเชิงพิธีกรรมหรือศาสนา อันเป็นการแสดงออกถึงความจงรักภักดี เช่น การที่ผู้ได้อุปถัมภ์ต้องไปรดน้ำขอพรผู้อุปถัมภ์ในวันเกิดหรือวันสงกรานต์ การไปร่วมงานและช่วยงานในการประกอบพิธีที่ผู้อุปถัมภ์จัดขึ้น เป็นต้น

ลักษณะของความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ (เพียงกมล มานะรัตน์ 2547: 36 – 42) ประกอบด้วย

- 1) การแลกเปลี่ยนที่ไม่สมดุล เกิดจากผู้อุปถัมภ์มักจะมีทรัพย์สิน อำนาจ และสถานภาพมากกว่าผู้รับอุปถัมภ์ เหตุเพราะผู้อุปถัมภ์มักจะเป็นผู้ควบคุมหรือผูกขาดทรัพยากรที่มีความสำคัญๆ เช่น เงิน อำนาจ อิทธิพล สถานะทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง ทำให้คนอื่นๆ ที่ไม่มีทรัพยากรเหล่านี้จำใจ หรือเต็มใจเข้าไปพึ่งพาผู้อุปถัมภ์ เพื่อขอใช้ทรัพยากรเหล่านั้น กระบวนการแลกเปลี่ยนที่ไม่สมดุลจึงเริ่มต้นขึ้น ในที่สุดผู้ที่เข้าไปพึ่งพิงผู้ที่มีทรัพยากรก็ตกเป็นผู้รับการอุปถัมภ์

2) ความสัมพันธ์แบบตัวต่อตัว ความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์นั้น ต้องเป็น ความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างผู้อุปถัมภ์กับผู้รับการอุปถัมภ์ ผลประโยชน์ที่แลกเปลี่ยนกันจึงเป็น ผลประโยชน์ที่เฉพาะเจาะจงเป็นการส่วนตัว ผลจากการแลกเปลี่ยนที่ไม่สมดุลทำให้เกิดความรู้สึก เป็นหนี้บุญคุณ ความจงรักภักดี เช่น เมื่อผู้รับการอุปถัมภ์ต้องการเงิน หรือต้องการให้มีคนช่วย คิดต่อ ไกล่เกลี่ย พุดจากับผู้มีอำนาจอื่นๆ เขาก็จะรู้สึกว่า เขาจะต้องพึ่งพาอาศัยผู้อุปถัมภ์ของเขา ส่วนผู้อุปถัมภ์ก็จะรู้ว่า “คนของเขา” ก็จะช่วยเหลือเขาในยามที่เขาต้องการ หรือการเอื้อประโยชน์ ต่อกันระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับพ่อค้า เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจที่จะให้ผลประโยชน์แก่พ่อค้า พ่อค้าก็ให้ เงินหรือสิ่งของแลกเปลี่ยน

3) ความสัมพันธ์แบบรอบด้าน หรือซับซ้อน ความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์จะมี ลักษณะไม่แน่นอนตายตัวเหมือนความสัมพันธ์แบบเป็นทางการ ผู้อุปถัมภ์ก็อาจจะมีความสัมพันธ์ กับผู้รับการอุปถัมภ์ของตนได้ในหลายลักษณะและซับซ้อน เช่น จากการให้เช่าทรัพย์สิน อาศัย ความผูกพันระหว่างรุ่นพี่ รุ่นน้อง อาศัยความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพ่อของผู้รับการอุปถัมภ์ เป็นต้น ความสัมพันธ์ที่มีที่มอันหลากหลาย ซับซ้อนนี้ทำให้เกิดการตอบแทนหรือการแลกเปลี่ยนกันอย่าง หลากหลายและรอบด้าน เช่น ผู้อุปถัมภ์อาจขอให้ผู้รับการอุปถัมภ์ช่วยเหลือกิจการตน ผู้รับการ อุปถัมภ์อาจขอให้ผู้อุปถัมภ์ช่วยแก้ไขปัญหิต่างๆ ให้ตน เป็นต้น

4) เป็นความสัมพันธ์ที่มีลักษณะเปราะบาง เพราะขึ้นอยู่กับตัวบุคคลมากกว่า หลักการ ดังนั้น การที่จะรักษาเสถียรภาพของความสัมพันธ์ไว้ให้ได้ก็จะต้องมีการแลกเปลี่ยน ผลประโยชน์ระหว่างกันอยู่อย่างต่อเนื่อง ตรีบาใดที่แต่ละฝ่ายต่างก็มีสิ่งที่มีอีกฝ่ายหนึ่งต้องการจะได้ แต่ถ้าเมื่อใดฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้ง 2 ฝ่ายไม่พอใจ ผู้รับการอุปถัมภ์อาจจะเปลี่ยนผู้อุปถัมภ์ใหม่ได้ หากเขาเห็นว่าผู้อุปถัมภ์เดิมไม่สามารถให้ผลประโยชน์กับผู้รับการอุปถัมภ์ได้อีกต่อไป

รูปแบบและโครงสร้างความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้อุปถัมภ์ และผู้รับอุปถัมภ์ แบ่งได้ 2 ลักษณะ (อมรา พงศาพิชญ์ และปรีชา คุวินทร์พันธ์ 2543: 3-4) ดังนี้

1) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์เพียงสายเดียว หรือกลุ่มเดียว เป็นโครงสร้างที่เป็นการรวมเอาสายสัมพันธ์แบบกลุ่มมารวมกันไว้โดยมีศูนย์กลางอยู่ที่บุคคลเดียว

2) ความสัมพันธ์แบบพีระมิด ความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ในรูปแบบนี้ เป็น ความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่าง ผู้อุปถัมภ์ เอ (A) และผู้รับอุปถัมภ์ บี (B) และ ระหว่างผู้ อุปถัมภ์ บี (B) และผู้รับอุปถัมภ์ ซี (C) โดยที่ บี (B) และเอฟ (F) ก็จะไม่มีความสัมพันธ์กันโดยตรง และ เอ (A) ก็ไม่จำเป็นจะต้องมีความสัมพันธ์โดยตรงกับ ซี (C) ดี (D) เอฟ (F) จี (G) เอช(H)

ซึ่งการที่ผู้อุปถัมภ์จะให้ความช่วยเหลือหรือให้ผลประโยชน์แก่ผู้รับการอุปถัมภ์ได้ นั้นจะต้องมีทรัพยากรหรือผลประโยชน์อยู่ 3 ลักษณะ คือ

- 1) ความรู้และทักษะ
- 2) การควบคุมโดยตรงเหนือทรัพย์สิน หรือสิทธิในปัจจัยต่างๆ เช่น เงิน การเป็นเจ้าของธุรกิจ หรือกิจการต่างๆ เป็นต้น ซึ่งสามารถใช้เพื่อสร้างความจงรักภักดีจากผู้ที่มิฐานะต่ำกว่าตนได้
- 3) การควบคุมโดยอ้อมเหนือทรัพย์สินหรืออำนาจหน้าที่บางด้าน เช่น การอยู่ในตำแหน่งทางการเมืองหรือการปกครอง แล้วผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือการปกครองนั้นอาศัยอำนาจ และความชอบธรรมของตนเองสร้างผู้รับอุปถัมภ์ เป็นต้น

9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556 ได้ศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์ต่างๆ ที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งใช้ในการหาเสียงเลือกตั้งในบทบาทที่เป็นผู้แสวงหา และรวบรวมการสนับสนุนเป็นคะแนนเสียง ซึ่งอาจได้รับการให้ความหมายแตกต่างกัน เช่น หมายถึง หัวคะแนน หรือ หมายถึง ฐานคะแนนเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นต้น และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนบทบาทของผู้บริหารส่วนท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ดังต่อไปนี้

วิทยา โยธารินทร์ (2543: บทคัดย่อ) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของหัวคะแนนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด : ศึกษาเฉพาะกรณีเขตอำเภอหนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2533 พบว่า วิธีการจัดตั้งและควบคุมหัวคะแนนของผู้สมัคร มี 3 วิธี คือ ผู้สมัครเข้าหาหัวคะแนนด้วยตนเอง เชิญหัวคะแนนมาประชุมและจัดเลี้ยงที่บ้าน และผู้สมัครอาศัยบุคคลที่สองช่วยจัดตั้ง ส่วนการควบคุมหัวคะแนนนั้น ประกอบด้วย การควบคุมการแจกเงินเพื่อซื้อคะแนนเสียง โดยผู้สมัครควบคุมเอง มอบหมายให้คนสนิทช่วยควบคุม และสอบถามผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ในด้านการควบคุมการแจกสิ่งของซึ่งมีมูลค่าต่อหน่วยไม่มากนัก ผู้สมัครก็จะใช้วิธีการสอบถามผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งว่า ได้รับการแจกสิ่งของหรือไม่ และในด้านการควบคุมค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าน้ำมันรถ ในระหว่างการหาเสียงของหัวคะแนน ผู้สมัครส่วนใหญ่ใช้วิธีการเดียวกัน คือ จ่ายเงินสดให้หัวคะแนนไปเติมน้ำมัน แล้วนำไปเสิร์ฟรับเงินมาแสดงภายหลัง กระบวนการและวิธีการที่หัวคะแนนช่วยหาเสียงเลือกตั้ง หัวคะแนนได้ดำเนินการช่วยหาเสียงให้แก่ผู้สมัครที่ตนสนับสนุน 7 วิธี ได้แก่ การโฆษณาประชาสัมพันธ์ในโอกาสและสถานการณ์ที่เอื้ออำนวย การซื้อคะแนนเสียง การแจกสิ่งของ การโจมตีคู่แข่ง การจัดเลี้ยงอาหาร สุรา และเครื่องดื่ม การรวบรวมข้อมูลเสนอ

ผู้สมัคร และวิธีการสุดท้าย คือ การให้ความช่วยเหลือประชาชนในด้านต่างๆ บทบาทของห้วคณะแนนนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด เขตอำเภอหนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ในการเลือกตั้งครั้งนี้ ห้วคณะแนนนมีบทบาทสำคัญในการใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัว การใช้เงิน การใช้สิ่งของแลกเปลี่ยนกับคณะแนนนเสียง การรวบรวมรายชื่อหรือเลขบัตรประจำตัวประชาชน การซื้อบัตรประจำตัว การปล่อยข่าวลวง การแก้ไขข่าวลวง การจัดเลี้ยงอาหารและเครื่องดื่ม การหาเสียงทั้งในและนอกสถานที่ การหาเสียงในงานสังคมและงานประเพณี การสรรเสริญผู้สมัครที่ตนสนับสนุน การเสนอแนวทางพัฒนาท้องถิ่น การเสนอปัญหาและความต้องการของประชาชน ไปยังผู้สมัคร การเข้าร่วมงานสังคมและประเพณีต่างๆ การให้บริการสาธารณประโยชน์ การช่วยอำนวยความสะดวกในการเดินทางไปลงคะแนนเสียง และบทบาทในการรายงานความเคลื่อนไหวของกลุ่มแข่งขัน

ธเนศวร์ เจริญเมือง (2546) กล่าวว่าหากต้องการให้ประชาชนในสังคมไทย ซึ่งส่วนใหญ่ขาดความสนใจทางการเมืองได้เข้าไปมีบทบาทในทางการเมืองการปกครองท้องถิ่นมากขึ้น การให้นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจะมีบทบาทมากกว่าในการพัฒนาประชาธิปไตยระดับท้องถิ่น เพราะอย่างน้อยนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจะกระตุ้นความตื่นตัวทางการเมืองจะเข้าหาประชาชนมากขึ้น ประชาชนจะเข้าหาฝ่ายบริหารมากขึ้น การถกเถียงกันด้านนโยบายระหว่างผู้สมัครตำแหน่งนายกเทศมนตรีและการติดตามการทำงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจะช่วยอุดช่องว่างของสถาบันอุดมศึกษา ที่ผ่านมานั้นที่นักศึกษาแต่ละคณะให้เก่งในแต่ละสาขาวิชาชีพ แต่อ่อนในด้านความสนใจต่อการเมืองท้องถิ่น ปัญหาต่างๆ ในระดับท้องถิ่น และการช่วยหาทางแก้ไขปัญหาท้องถิ่น ระบบการศึกษาจึงควรได้รับการแก้ไขโดยด่วน เพื่อให้ให้นักเรียนนักศึกษาสนใจปัญหาต่างๆ ของท้องถิ่น มีความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกการทำงานของหน่วยการปกครองท้องถิ่น และเข้ามามีบทบาทจัดการดูแลท้องถิ่นของตนเองให้มากขึ้น

โกวิท พวงงาม (2546) กล่าวว่านับแต่มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยตรงในจังหวัดบุรีรัมย์ที่จัดให้มีการเลือกตั้งขึ้นเป็นครั้งแรก ในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงมีข้อสังเกตว่า ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจต่อระบบการเลือกตั้ง วิธีการเลือกตั้ง และที่สำคัญประชาชนไม่เข้าใจการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างขององค์การปกครองท้องถิ่นที่ให้มีการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรง ซึ่งประชาชนควรเรียนรู้ว่าเลือกตั้งไปทำไม เลือกคนอย่างไร และมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ต่อตัวเองและชุมชนอย่างไร ซึ่งสิ่งเหล่านี้ประชาชนไม่ค่อยได้รับรู้ข้อมูลจากรัฐบาล และผู้เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สื่อมวลชนในหลายประเภททั้งหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ มักไม่ค่อยสนใจเกี่ยวกับการให้ความรู้ในเรื่องขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมากนัก เมื่อมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายการ

ปกครองท้องถิ่นแล้ว ก็ควรจะเปิดช่องทางการเรียนรู้ให้กับประชาชน เท่ากับเป็นการรณรงค์ให้เกิดการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นให้มากขึ้น

เพียงกมล มานะรัตน์ (2547:บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การเมืองเรื่องการเลือกตั้ง : ศึกษากรณีการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ของเทศบาลนครเชียงใหม่ พ.ศ. 2547 โดยศึกษากระบวนการรณรงค์หาเสียงในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ของเทศบาลนครเชียงใหม่ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547 ซึ่งเป็นการเลือกตั้งครั้งแรกภายใต้พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2543 พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 ระเบียบข้อกำหนด ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่องการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

กฎหมายต่างๆ เหล่านี้ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในการเลือกตั้งเทศบาลนครเชียงใหม่ ในหลายแง่มุม เช่น วิธีการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นจากการเลือกตั้งโดยอ้อมมาเป็นการเลือกตั้งโดยตรง ความเปลี่ยนแปลงในเรื่องขององค์กรที่เข้ามาดูแลควบคุมจัดการการเลือกตั้ง จากกระทรวงมหาดไทยมาเป็นคณะกรรมการเลือกตั้ง และความเปลี่ยนแปลงในด้านความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายเลือกตั้ง ที่มีมาตรการลงโทษอย่างจริงจัง เป็นต้น จากการศึกษาพบว่า 1) การจัดตั้งองค์กรหาเสียง วิธีการ-ยุทธวิธี และความสัมพันธ์ระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้ง หัวคะแนน และประชาชนส่วนใหญ่ เป็นเรื่องของความสัมพันธ์ส่วนบุคคลในรูปแบบความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ โดยมีผลประโยชน์เป็นตัวเชื่อมทั้งสามฝ่ายเข้าด้วยกัน แต่ในอีกส่วนหนึ่งได้เกิดความเปลี่ยนแปลงด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สมัคร หัวคะแนนและประชาชน โดยไม่ได้เป็นเรื่องของความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ทั้งสามฝ่ายมิได้มีความสัมพันธ์ส่วนตัวใดๆ ระหว่างกัน 2) กฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ที่ถูกนำมาใช้เป็นครั้งแรกส่งผลให้กระบวนการเลือกตั้ง โดยเฉพาะกระบวนการรณรงค์หาเสียงเปลี่ยนแปลงไป ทั้งในแง่บวกและแง่ลบ แง่ลบคือ เกิดการปรับตัวด้านกลยุทธ์/วิธีการหาเสียงที่ไม่สุจริตต่างๆ ให้แยบยลซับซ้อนมากขึ้นจนกฎหมายไม่สามารถเอาผิดได้ ส่วนในแง่บวกคือ เป็นการเลือกตั้งครั้งแรกของเทศบาลที่นโยบาย ได้เข้ามามีบทบาทในการรณรงค์หาเสียง ในฐานะส่วนประกอบสำคัญที่มีผลต่อชัยชนะในการเลือกตั้ง ควบคู่ไปกับการใช้กลยุทธ์หาเสียงด้วยวิธีการเดิม

สุจิตบุญบงการและพรศักดิ์ผ่องแผ้ว (2547) ศึกษาถึงพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของคนไทยพ.ศ. 2546 สรุปได้ว่าผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับปานกลางขึ้นไปมีการศึกษาอยู่ในช่วงวัยสูงอายุวัยหนุ่มสาวถึงวัยกลางคนและอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครมีแนวโน้มที่จะไปลงคะแนนเสียงด้วยความสำนึกว่าเป็นหน้าที่พลเมืองดีสามารถตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะเลือกผู้สมัครคนใดและมักจะคำนึงถึงพรรคและนโยบายของพรรคมากกว่าตัวผู้สมัครส่วนผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำมีการศึกษาต่ำและอยู่ในเขตชนบทในการลงคะแนนเสียงมักจะคำนึงถึงตัว

ผู้สมัครมากกว่าพรรคและให้ความสำคัญกับความสามารถของผู้สมัครในการสงเคราะห์คนท้องถิ่นของตนมากกว่านโยบายนอกจากนี้ยังมีโอกาสที่จะไปลงคะแนนเสียงโดยการรับเร้าชักจูงจากผู้อื่นรวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลมากกว่าผู้ที่อยู่ในฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูงจากการศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยรวมถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องพบว่าพฤติกรรมการออกไปใช้เสียงเลือกตั้งขึ้นอยู่กับสถานะทางสังคมเศรษฐกิจการศึกษาและการตัดสินใจที่จะเลือกผู้แทนรวมทั้งความสำคัญทางการเมืองก็มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออกเสียงเลือกตั้งการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างสม่ำเสมอก็เป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมเลือกตั้งของประชาชนเพราะผู้ที่มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงจะเป็นผู้ที่สามารถตัดสินใจในทางการเมืองได้ดีกว่าผู้ที่มีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำอาจเป็นด้วยสาเหตุของความมีประสบการณ์มากกว่าสาเหตุสำคัญๆที่มีอิทธิพลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองและวัฒนธรรมทางการเมืองในการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในแต่ละครั้งนั้นมีความแตกต่างกันทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่างดังนี้

- 1) สถานภาพทางสังคม (เพศ,อายุ)
- 2) สถานภาพทางเศรษฐกิจ (อาชีพ, รายได้)
- 3) ความสำคัญทางการเมืองและการตัดสินใจเลือกผู้แทน (การกล่อมเกลாத่างสังคมครอบครัวเพื่อนและการรับรู้ข้อมูลจากสื่อ)
- 4) ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองและวัฒนธรรมทางการเมือง

พองจันทร์วุฒินันชัย (2548: บทคัดย่อ) ศึกษาบทบาทของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่โดยตรงในอำเภอแม่อาวจังหวัดเชียงใหม่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทอัตราส่วน/ระดับการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งรวมทั้งปัจจัยและเหตุผลที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่โดยตรงของประชาชนในอำเภอแม่อาวการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มประชากรในการศึกษาวิจัยคือประชาชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่อำเภอแม่อาวจังหวัดเชียงใหม่เครื่องมือที่ใช้แบบสอบถามจำนวน 350 ฉบับโดยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติในเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือการแจกแจงความถี่ (Frequency) ทั้งในรูปแบบของจำนวนนับ (Count) และค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อพรรณนาลักษณะทั่วไปของประชากรผลการวิจัยพบว่าประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่โดยตรงส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 55.4 มีอายุ 51 ปีขึ้นไปร้อยละ 28.9 มีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่าร้อยละ 43.7 มีอาชีพรับจ้างร้อยละ 42.6 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 3,000 บาท ร้อยละ 43.7 ส่วนใหญ่พักอาศัยในเขตเทศบาลร้อยละ 57.4

ผลการวิจัยบทบาทและพฤติกรรมกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งพบว่าประชาชนอำเภอแม่สายส่วนใหญ่มีบทบาทและพฤติกรรมในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการไปใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสูงผลการวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในอำเภอแม่สายส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์หาเสียงมาฟังการปราศรัยหาเสียงติดตามการเมืองทางสื่อต่างๆ ไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับต่างๆ มีส่วนร่วมในการร่วมจัดการเลือกตั้งลงสมัครรับเลือกตั้งระดับต่างๆ และการเข้าร่วมรณรงค์เพื่อประชาธิปไตยเช่นเรียกร้องรัฐธรรมนูญฯ การแจ้งเหตุการณ์กระทำผิดกฎหมายเลือกตั้งทั้งนี้การเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองอาจจะได้รับการสนองความต้องการในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่รวดเร็วขึ้นด้วยจึงเป็นเหตุให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองระดับที่สูงขึ้นซึ่งตรงตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

วนิภาศศิลปกุล (2550: บทคัดย่อ) จากการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยศึกษาจากกรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบางโหลงอำเภอบางพลีจังหวัดสมุทรปราการสามารถสรุปได้ว่าในส่วนของปัจจัยส่วนบุคคลนั้นผลการศึกษาพบว่ามีเพียงอาชีพเพียงปัจจัยเดียวที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่ดังกล่าว จำแนกตามอาชีพพบว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ประกอบอาชีพที่น่าจะมีเวลาเพียงพอที่ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งในท้องถิ่นและในส่วนของปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสารนั้นพบว่าเมื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งมากขึ้นจะมีผลทำให้แนวโน้มที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะตัดสินใจไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสูงขึ้นตามไปด้วยอย่างมีนัยสำคัญและในประเด็นที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้สมัครสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพบว่าในด้านคุณสมบัติของพรรคการเมืองนั้นกลุ่มการเมืองที่มีคณะบริหารที่ดีเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งมากที่สุดขณะที่ในด้านคุณสมบัติของผู้สมัครนั้นผู้สมัครที่มีความรู้ความสามารถเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งมากที่สุดและสุดท้ายในด้านคุณสมบัติของหัวหน้าพรรคการเมืองนั้นหัวหน้ากลุ่มการเมืองที่มีความเป็นผู้นำสูงเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งมากที่สุด

ชนกรณัฏวองไว (2550: บทคัดย่อ) ศึกษาการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด : ศึกษากรณีเขตเลือกตั้งที่ 1 อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี พบว่า การมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่งของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและการรู้จักกันเป็นการส่วนตัว เป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญลำดับสุดท้ายของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกลุ่มตัวอย่างส่วน

ใหญ่ไม่ค่อยให้ความสำคัญในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าการแบ่งเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นดี

ฉกาจพรหมคีสาร์ (2551: บทคัดย่อ) วิจัย เรื่อง ปัจจัยความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาของนายแพทย์สำเริงแห่งกระโทกกรณีศึกษาการเลือกตั้งวันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551 ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2551 ได้แก่ปัจจัยภายในซึ่งประกอบด้วย 1.ภูมิหลังและคุณสมบัติของนายแพทย์สำเริงแห่งกระโทก คือด้านประวัติชีวิตและครอบครัวด้านการประกอบวิชาชีพแพทย์ด้านผลงานทางวิชาการด้านการบริหารพัฒนาบุคลากร/หน่วยงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน/ชุมชน 2.นโยบายของผู้สมัครที่ใช้ในการหาเสียงคือการให้เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและการเพิ่มค่าตอบแทนรายเดือนให้กับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน 3.ทุนสนับสนุนในการหาเสียงที่ใช้คือทุนทางสังคมคือความน่าเชื่อถือเป็นที่รักเคารพและศรัทธาของประชาชน 4.ทีมงานสนับสนุนในการหาเสียงคือทีมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านและทีมผู้นำท้องถิ่น 5.วิธีการสำคัญในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งที่สำคัญคือการใกล้ชิดเป็นกันเองกับประชาชนและปัจจัยภายนอกซึ่งประกอบด้วย 1) คู่แข่งในการเลือกตั้งซึ่งเป็นอดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและผู้สมัครหน้าใหม่ที่ได้รับความนิยมอยู่ในคนจำนวนน้อยกลุ่มเดิม 2) บรรยากาศการเลือกตั้งที่ประชาชนมีความตื่นตัวทางการเมืองสูงต้องการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง 3)การเกื้อหนุนของกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดคือนักธุรกิจและนักการเมืองท้องถิ่นให้การสนับสนุน 4)สื่อมวลชนคือหนังสือพิมพ์และวิทยุให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง 5) กระบวนการจัดการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีความบริสุทธิ์ยุติธรรมส่วนผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณพบว่าปัจจัยภายในมีผลต่อความสำเร็จในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมามากกว่าปัจจัยภายนอก

10. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา

10.1 ประวัติความเป็นมา

การจัดรูปแบบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาซึ่งเป็นแบบการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่ใช้อยู่ในปัจจุบันได้มีการปรับปรุงแก้ไขและวิวัฒนาการมาตามลำดับโดยจัดให้มีสภาจังหวัดขึ้นเป็นครั้งแรกใน พ.ศ.2476 ตามความในพระราชบัญญัติ จัดระเบียบเทศบาล

พ.ศ. 2476 ฐานะของสภาจังหวัดขณะนั้น มีลักษณะเป็นองค์การแทนประชาชนทำหน้าที่ให้คำปรึกษาหารือ แนะนำแก่คณะกรรมการจังหวัดยังมีได้มีฐานะเป็นนิติบุคคลที่แยกต่างหากจากราชการบริหารส่วนภูมิภาค หรือเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นตามกฎหมาย

พ.ศ.2481 ได้มีการตราพระราชบัญญัติสภาจังหวัดขึ้น โดยมีความประสงค์ที่จะแยกกฎหมาย ที่เกี่ยวกับสภาจังหวัดไว้โดยเฉพาะ สำหรับสาระสำคัญของพระราชบัญญัติฯ นั้นยังมีได้มีการเปลี่ยนแปลงฐานะและบทบาท ของสภาจังหวัดไปจากเดิมกล่าวคือ สภาจังหวัดยังคงทำหน้าที่เป็นสภาที่ปรึกษาของคณะกรรมการจังหวัดเท่านั้น จนกระทั่งได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2495 ซึ่งกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นหัวหน้าปกครองบังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบบริหารราชการในส่วนจังหวัดของกระทรวง ทบวงกรมต่างๆ โดยตรงแทนคณะกรรมการจังหวัดเดิม โดยผลแห่งพระราชบัญญัตินี้ทำให้สภาจังหวัดมีฐานะเป็นสภาที่ปรึกษา ของผู้ว่าราชการจังหวัด แต่เนื่องจากบทบาทและการดำเนินงานของสภาจังหวัดในฐานะที่ปรึกษา ซึ่งคอยให้คำแนะนำและควบคุม ดูแลการปฏิบัติงานของจังหวัด ไม่ประสบผลตามความมุ่งหมายเท่าใดนักจึงทำให้เกิดแนวคิดที่จะปรับปรุงบทบาทของสภาจังหวัดให้มีประสิทธิภาพโดยให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนในการปกครองตนเองยิ่งขึ้น ใน พ.ศ.2498 อันมีผลให้เกิดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขึ้นตามภูมิภาค ต่อมาได้มีการประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 218 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2515 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีฐานะเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งเมื่อสภาจังหวัดแปรสภาพมาเป็น สภาการปกครองท้องถิ่นจึงมีบทบาทและอำนาจหน้าที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก ดังนั้นเพื่อประโยชน์ในการทำความเข้าใจอำนาจหน้าที่และบทบาทของสภาจังหวัดจากอดีตจนถึงปัจจุบัน สามารถแบ่งระยะวิวัฒนาการของสภาจังหวัดออกเป็นดังนี้

นับตั้งแต่ พ.ศ.2476 ได้มีการจัดตั้งสภาจังหวัดขึ้น ตามพระราชบัญญัติระเบียบเทศบาล พ.ศ.2476 ซึ่งนับเป็นจุดกำเนิด และรากฐานของการพัฒนาที่ทำให้มีหน่วยปกครองท้องถิ่นในรูปองค์การบริหารส่วนจังหวัดขึ้น จนถึง พ.ศ. 2498 นั้น อาจกล่าวโดยสรุปถึงฐานอำนาจหน้าที่ บทบาทของสภาจังหวัดได้ว่ามีลักษณะ ดังนี้ ฐานะสภาจังหวัดในขณะนั้นก็ยังมีได้มีฐานะเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นและเป็นนิติบุคคลที่แยกต่างหากจากการบริหารส่วนภูมิภาคตามกฎหมาย เป็นเพียงองค์กรตัวแทนประชาชนรูปแบบหนึ่งทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำแก่จังหวัดซึ่งพระราชบัญญัติ บริหารราชการแห่งพระราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2476 กำหนดให้จังหวัดเป็นหน่วยราชการบริหาร ส่วนภูมิภาค การบริหารงานในจังหวัดอยู่ภายใต้การดำเนินงานของคณะกรรมการจังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานสภา จึงมีบทบาทเป็นเพียงที่ปรึกษาเกี่ยวกับกิจการของสภา

พ.ศ.2498-2540 การจัดตั้งและการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในปัจจุบันเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 ซึ่งกำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีฐานะเป็นนิติบุคคลและประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 218 ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหน่วยปกครองท้องถิ่นที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และในพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าวได้กำหนด อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดไว้เช่น การรักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน การศึกษา การทำนุบำรุงศาสนา การส่งเสริมวัฒนธรรม การสาธารณสุข การป้องกันโรค การบำบัดโรคและการจัดตั้งและบำรุงสถานพยาบาล ฯลฯ เป็นต้น นอกจากนี้้องค์การบริหารส่วนจังหวัดยังอาจทำกิจการซึ่งอยู่นอกเขตเมื่อกิจการนั้นจำเป็นต้องทำและเป็นการเกี่ยวเนื่องกับกิจกรรมที่ดำเนินตามอำนาจหน้าที่ที่อยู่ในเขตของตน โดยได้รับความยินยอมจากสภาเทศบาล คณะกรรมการสุขาภิบาลสภาจังหวัดหรือสภาตำบลที่เกี่ยวข้องนั้น และได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแล้วด้วย

นับตั้งแต่ พ.ศ.2540 ถึงปัจจุบัน พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 ได้ผ่านการพิจารณาของรัฐสภาและประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม 114 ตอนที่ 62 ลงวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2540 โดยใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นกฎหมายที่กล่าวถึงระเบียบวิธีการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นแทนที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ.2498 สำหรับเหตุผลของการใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้อาจพิจารณาได้จากบทบัญญัติของพระราชบัญญัติซึ่งระบุว่าโดยที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ.2498 เป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นที่รับผิดชอบในพื้นที่จังหวัดที่อยู่นอกเขตสุขาภิบาลและเทศบาล เมื่อได้มีพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ในการนี้สมควรปรับปรุงบทบาทและอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้สอดคล้องกัน และปรับปรุงโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เหมาะสมยิ่งขึ้นซึ่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่3 (พ.ศ.2546) มีการกำหนดภารกิจ อำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ให้ซ้ำซ้อนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น นอกจากนั้นยังปรับปรุงโครงสร้างให้เหมาะสมเพื่อให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นรวมทั้งให้การได้มาซึ่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนซึ่งจะสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนอกจากจะมีอำนาจและหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมแล้ว ยังมีอำนาจ

และหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองตาม มาตรา 12 (15) 17 และมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

10.2 ข้อมูลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา

ความเป็นมาของการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

พ.ศ. 2543 ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด มาจากการเลือกตั้งทางอ้อม ด้วยการยกมือสนับสนุนจากสมาชิกสภาจังหวัด ผู้ที่ได้รับความไว้วางใจจากสมาชิกสภาจังหวัดให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาคนแรกคือ “นายวรวิทย์ ขาวทอง” อดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา เขตอำเภอรัตภูมิ หรือเป็นอดีตนายก อบจ. สงขลา ในยุคแรกๆ ที่มีการให้ สจ.เลือกผู้แทนมาทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร โดยทางอ้อม

พ.ศ. 2547 นายนवल บุญญามณี ได้รับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา นายนवल บุญญามณี เกิดเมื่อ 7 ตุลาคม พ.ศ.2506 เป็นชาวอำเภอเมืองสงขลา การศึกษาปริญญาโท สำเร็จการศึกษาจาก คณะรัฐประศาสนศาสตร์ (M.P.A) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA) ประสบการณ์การทำงาน เป็นผู้ก่อตั้งสมาพันธ์นักศึกษา 14 จังหวัดภาคใต้ เป็นผู้ช่วยดำเนินงาน ส.ส.นิพนธ์ บุญญามณี และเป็นกรรมการรองผู้จัดการบริษัท อาคเนย์ คอนกรีต จำกัด, พ.ศ. 2358 ได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาจังหวัดสงขลา, พ.ศ. 2539 ได้รับเลือกเป็นรองประธานสภาจังหวัดสงขลา, พ.ศ. 2542 ได้รับเลือกเป็นรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา คนที่ 1, พ.ศ. 2547 ได้รับเลือกเป็นนายกสมาคมกีฬาจังหวัดสงขลา

27 เมษายน พ.ศ. 2551 เลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา

หลังจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เปิดรับสมัครการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) สงขลา ตั้งแต่วันที่ 24-28 มีนาคม พ.ศ.2551 และกำหนดให้มีการเลือกตั้งในวันอาทิตย์ที่ 27 เมษายน พ.ศ.2551 มีผู้สมัครรับเลือกตั้งเพียง 2 คน โดยทั้ง 2 คน มีพรรคประชาธิปัตย์ให้การสนับสนุน คือ หมายเลข 1 นายนवल บุญญามณี หรือ แก่น บุญญามณี หัวหน้าทีมสงขลาพัฒนา และนายวรวิทย์ ขาวทอง หรือ ชาย ขาวทอง ผู้สมัครหมายเลข 2 การเลือกตั้งเมื่อ 4 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2547) นายวรวิทย์ ขาวทอง พ่ายแพ้ให้กับนายนवल การเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลาครั้งนี้ ทั้งสองทีมต่างมีคนของพรรคประชาธิปัตย์ให้การสนับสนุน โดยนาย นवल บุญญามณี มีพี่ชายคือ นายนิพนธ์ บุญญามณี ส.ส.พรรค ปชป.และอดีตเลขาพรรคฯ ให้การสนับสนุนมาโดยตลอด ส่วนด้านนายวรวิทย์ ขาวทอง มีนายถาวร เสนเนียม ส.ส.พรรค ปชป.ให้การสนับสนุน ในการเลือกตั้งครั้งนี้ นับได้ว่าเป็น “นัดล้างตา” ของการเลือกตั้งการเมืองท้องถิ่น ทั้ง

2 ทีม มีคนในพรรค ปชป.ที่สนับสนุนผู้สมัครนายก อบจ.สงขลา ถึงแม้ว่าผู้สมัครทั้ง 2 ทีมไม่มีผู้ใดสมัครในนามพรรค ปชป.แต่ก็เป็นที่ทราบโดยทั่วกันในจังหวัดสงขลาว่า ทั้ง 2 คนได้รับการสนับสนุนด้วยสายการเมืองของ ปชป. โดยนายวรวิทย์ ขาวทอง มีนายถาวร เสนเนียม รองเลขาธิการพรรคปชป.พร้อมกับส.ส.ในสังกัดให้การสนับสนุนและช่วยเหลือ มีด้วยกัน 5 คน ประกอบด้วย นายวินัย เสนเนียม นายศิริโชค โสภา นายวิรัตน์ กัลยาศิริ เป็นต้น ส่วนทางด้านนาย นवल บุญญามณี มีนายนิพนธ์ บุญญามณี พี่ชายให้การสนับสนุน มี ส.ส.ในพรรค อีก 2 ท่านคือ นายนาราช สุวิทย์ และนายประพร เอกอรรุ ช่วยเหลือให้ แสดงให้เห็นชัดเจนว่า สายการเมืองของพรรคปชป.ในจังหวัดสงขลา ระหว่างนายนิพนธ์ บุญญามณี กับนายถาวร เสนเนียม ยังคงต้องแข่งขันกันอีกยาวนาน

สำหรับนาย นवल บุญญามณี อดีตนายก อบจ.สงขลา สมัยล่าสุด ที่ผ่านมา 4 ปี ได้ทำนโยบาย เมืองแห่งการเรียนรู้ โครงสร้างพื้นฐานเพียงพอและทันสมัย คุณภาพชีวิตที่ดี ส่งเสริมการท่องเที่ยวและอาชีพ สิ่งแวดล้อมยั่งยืนศาสนาประเพณี วัฒนธรรม และการบริหารจัดการที่ดี พร้อมทั้งจะสานต่อนโยบายที่ผ่านมามีให้ดีขึ้น โดยมีสโลแกน “ผมตั้งใจ ทำงาน เพื่อชาวสงขลา ทุกคน”

ด้านนายวรวิทย์ ขาวทอง ชูนโยบายเศรษฐกิจการลงทุน ความมั่นคง การศึกษา และทรัพยากรสิ่งแวดล้อม โดยมีสโลแกน “รับผิดชอบทุกคำพูด พิสูจน์ได้ทุกการกระทำ” หลังจากที่ยนายวรวิทย์ ขาวทอง เสียตำแหน่ง นายก อบจ.สงขลา เมื่อ 4 ปีที่ผ่านมา (การเลือกตั้ง นายก อบจ. พ.ศ. 2547) ก็ได้เดินเกมส์ทำการเมืองอย่างเงียบๆ พร้อมกับเข้าหาประชาชนในอำเภอต่างๆ ของจังหวัดสงขลาอยู่ตลอดเวลา จึงมีความมั่นใจในการเลือกตั้งว่าจะสามารถชิงตำแหน่งกลับคืนมาให้ได้ แต่ทางนาย นवल บุญญามณี ตั้งแต่ชนะการเลือกตั้ง ก็ได้เร่งรีบสร้างผลงานตามนโยบายจนชาวสงขลาได้เห็นผลงานที่ชัดเจน

การเลือกตั้งครั้งนั้นมีใช้ศึกแห่งศักดิ์ศรีของนาย นवल บุญญามณี กับนายวรวิทย์ ขาวทอง ที่แย่งชิงตำแหน่งเก้าอี้ นายก อบจ.สงขลาเท่านั้น แต่ยังเป็นการประลองเสียงของคนในพรรคปชป.ระหว่างตัวของนายนิพนธ์ บุญญามณี กับนายถาวร เสนเนียม ว่าใครจะมีบารมีและเสียงมากกว่ากัน โดยแบ่งแยกการสนับสนุนผู้ลงสมัครอย่างชัดเจน การเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา เมื่อวันที่ 27 เมษายน พ.ศ.2551 จึงเป็นศึกสายเลือดของพรรคปชป.อย่างเห็นได้ชัด

ผลการเลือกตั้งนายกและ ส.อบจ.สงขลา เมื่อวันที่ 27 เมษายน พ.ศ.2551 นาย นवल บุญญามณี หัวหน้าทีมสงขลาพัฒนา ชนะการเลือกตั้งด้วยคะแนนรวม 234,353 คะแนน ในขณะที่นายวรวิทย์ ขาวทอง หัวหน้าทีมรักสงขลา ได้ 228,623 คะแนน แพ้ชนะกัน 5,730 คะแนน โดยผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น 899,976 คน ผู้มาใช้สิทธิ 510,885 คน คิดเป็นร้อยละ 56.77 บัตรเสีย 20,175 ใบ คิดเป็นร้อยละ 3.95 และไม่ประสงค์ลงคะแนน 27,734 ใบ คิดเป็นร้อยละ 5.43 ชัยชนะของนาย นवल บุญญามณี พร้อมกับการนำทีม ส.อบจ.เข้าสภา 18 ที่นั่ง ทีมรักสงขลา 16 ที่นั่ง และทีมอิสระ 2 ที่นั่ง

แต่ก็มากพอที่จะช่วยให้ฝ่ายบริหารของนายนวนพล บุญญามณี ทำงานได้อย่างราบรื่น ผลการเลือกตั้งครั้งนั้นนับว่าเป็นการย้ำเส้นสมัชชาที่ 2 หลังจากเมื่อ 4 ปีที่แล้วนายนวนพล บุญญามณี ก็ชนะนายวรวิทย์ ขาวทอง ส่งผลให้ชื่อนายกชาย กลายเป็นอดีตต่ออีก 4 ปี และนายกแกน ก็ได้สานต่อนโยบายอีก 4 ปี การเลือกตั้งครั้งนั้นเป็นการแข่งขันชิงตราปชป.มากกว่าแข่งขันที่นโยบาย นายนวนพล บุญญามณี มีแรงหนุนจากพี่ชาย นิพนธ์ บุญญามณี และ 2 ส.ส.สงขลา ประพร เอกอรรถุ และนราชา สุวิทย์ ส่วนนายวรวิทย์ ขาวทอง มีถึง 6 คน ซึ่งเป็น ส.ส.สงขลาทั้งหมด

ชัยชนะของนายนวนพล บุญญามณี มาจาก 2 ปัจจัยหลัก คือผลงานเก่า 4 ปีที่ผ่านมา และภาพความเป็น ปชป.ที่ชัดเจนกว่า ขณะที่นายวรวิทย์ ขาวทอง ห่างสนามไปถึง 4 ปี และเข้าสังกัดพรรคไทยรักไทยในขณะนั้น แม้มี 6 ส.ส.สนับสนุนก็สู้ไม่ได้ และตัวแปรสำคัญคือการที่ประชาชนจำนวนมากเบื่อหน่ายการเลือกตั้งทำให้มีผู้มาใช้สิทธิแค่ร้อยละ 56 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนนและบัตรเสียนับหมื่นใบ สะท้อนถึงความเบื่อหน่ายของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งที่ไม่รู้จะเลือกใครจึงออกมาใช้สิทธิตามกฎหมายเท่านั้น

11 ตุลาคม พ.ศ.2552 เลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา

ภายหลัง กกต.กลางมีมติให้ใบเหลืองนายนวนพล บุญญามณี นายจ.สงขลา หลังจากที่มีผู้ยื่นคำร้องเรื่องการทุจริตการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ในการเลือกตั้ง เมื่อ 27 เมษายน พ.ศ.2551 พร้อมกันนี้ กกต.ได้ส่งเรื่องต่อไปยังศาลอุทธรณ์ เพื่อให้พิจารณาคดีอีกครั้ง

12 พฤษภาคม พ.ศ.2552 ศาลอุทธรณ์ได้รับเรื่องและทำหนังสือแจ้งให้นายนวนพล บุญญามณี ทราบเพื่อให้หยุดการปฏิบัติหน้าที่ชั่วคราว เพื่อเข้าสู่ระบบการนัดไต่สวนความผิด โดยจะต้องเรียกสอบสวนทั้งผู้ที่ยื่นคัดค้านและผู้ที่ถูกคัดค้านอย่างละเอียดเพื่อนำไปสู่การพิจารณาคัดสินคดีต่อไป หากพิจารณาแล้วมีความผิดจริงก็ต้องพ้นสภาพจากการเป็นนายก อบจ.และเลือกตั้งใหม่ ขณะเดียวกันหากศาลระบุไม่พบความผิดก็สามารถกลับเข้ามาปฏิบัติหน้าที่เหมือนเดิม

เมื่อคดีถึงที่สุด ศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิพากษายืนตามคำตัดสินที่ กกต. เสนอให้ “ใบเหลือง” แก่ นายนวนพล บุญญามณี ส่งผลให้นายนวนพลกลายเป็นอดีตนายก อบจ.สงขลา 2 สมัย เมื่อปลายเดือนสิงหาคม พ.ศ.2552 ทำให้ กกต.ต้องจัดการเลือกตั้งใหม่ เนื่องจากนายนวนพล บุญญามณี ดำรงตำแหน่งนายก อบจ.มาแล้ว 2 วาระ จึงไม่มีสิทธิ์ลงสมัครได้ในการเลือกตั้งครั้งต่อไป และขณะนั้น ได้มีผู้เปิดตัวและออกพบปะหัวคะแนน เพื่อเตรียมตัวจะลงสมัครชิงตำแหน่งนายก อบจ.สงขลาแล้ว 2 คน คือ นายอุทิศ ชูช่วย นายกเทศมนตรีเทศบาลนคร กับนายวรวิทย์ ขาวทอง อดีตนายก อบจ.สงขลา

ในการเลือกตั้ง นายก อบจ.สงขลา เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ.2552 มีผู้สมัคร 3 คน คือ หมายเลข 1 นายวรวิทย์ ขาวทอง ทีมรักษ์สงขลา หมายเลข 2 นายอุทิศ ชูช่วย ทีมสงขลาพัฒนา และหมายเลข 3 นายอนันต์ กาญจนสุวรรณ ทีมทางเลือกใหม่คนสงขลา

ข้อมูลเบื้องต้นของผู้สมัครทั้ง 2 คนนั้น เรียกว่าไม่ธรรมดาเพราะเป็นอดีต นายกรัฐมนตรี โดยผู้สมัครหมายเลข 1 นายวรวิทย์ ขาวทอง หรือที่เรียกกันติดปากว่านายชวย อดีต สจ. เขตอำเภอรัตภูมิ และเป็นอดีตนายก อบจ.สงขลา ในยุคแรกๆ ที่มีการให้ สจ.เลือกผู้แทนมาทำหน้าที่ ฝ่ายบริหารโดยทางอ้อม แต่เมื่อมาถึงการเลือกตั้งนายก อบจ. โดยตรง ปราบฎว่านายวรวิทย์ ขาวทอง พ่ายแพ้ต่อนายนวพล บุญญามณี 2 ครั้งติดต่อกัน นายวรวิทย์ ขาวทอง เปิดตัวในนามทีมรักษ์สงขลา ที่มีนายถาวร เสนเนียม คอยผลักดันพร้อมสมาชิกพรรค และส.ส.สงขลาอีกหลายคน ส่วน หมายเลข 2 นายอุทิศ ชูช่วย หรือนายกค้อย อดีตนายกเถื่อนนครสงขลา 3 สมัย ที่มาลงสมัครในนามทีมสงขลาพัฒนา ต่อก่อนายนวพล บุญญามณี ที่โค่นไบเหลือ่ง นายอุทิศ ชูช่วย เดินสายเปิดตัวมานานในแทบ ทุกพื้นที่ของจังหวัดสงขลา และทีมสงขลาพัฒนา มีผู้สนับสนุนคือ ส.ส.คนสำคัญของสงขลา นาย นิพนธ์ บุญญามณี พี่ชายของนายถาวร เสนเนียม

การเลือกตั้ง นายก อบจ.สงขลา เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ.2552 เป็นชัยชนะของ นายอุทิศ ชูช่วย ถือเป็นการแข่งขันกันเองของพรรคประชาธิปัตย์ ที่สนับสนุน 2 ผู้สมัครสำคัญ คือ นายวรวิทย์ ขาวทอง ซึ่งมี ส.ส.สงขลา พรรคประชาธิปัตย์ หลายคนช่วยหาเสียง ส่วนนายอุทิศ ชูช่วย มีนายนิพนธ์ บุญญามณี ส.ส.สงขลา พรรคประชาธิปัตย์ พี่ของนายถาวร เสนเนียม อดีตนายก อบจ.ก่อนหน้า การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) สงขลา ซึ่งมีผู้สมัครแข่งขัน ด้วยกัน 3 คน หมายเลข 1 นายวรวิทย์ ขาวทอง อดีตนายกอบจ.สงขลา ทีมรักสงขลา หมายเลข 2 นายอุทิศ ชูช่วย อดีตนายกเทศมนตรีนครสงขลา ทีมสงขลาพัฒนา และหมายเลข 3 นายอนันต์ กาญจนสุวรรณ อดีตหัวหน้าพรรคพลังเกษตรกร ทีมทางเลือกใหม่คนสงขลา การเลือกตั้งเป็นการ แข่งขันกันเองของสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์โดย นายถาวร เสนเนียม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ในขณะนั้น และนายไพโร พัฒโน นายกเทศมนตรีเทศบาลนครหาดใหญ่ และ ส.ส.สงขลา พรรคประชาธิปัตย์สนับสนุน ขณะที่ นายอุทิศ ชูช่วย ซึ่งใกล้ชิดนายนิพนธ์ บุญญามณี พร้อมด้วย ส.อบจ.สาขานายนวพล บุญญามณี ได้ช่วยหาเสียงและส่งผลให้นายอุทิศ ชูช่วย ได้รับการเลือกตั้งเป็นนายก อบจ.สงขลา ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ.2552

นายอุทิศ ชูช่วย นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ลาออกจากตำแหน่ง วันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ.2556 ก่อนที่จะครบวาระในวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ.2556 โดยให้เหตุผล 2 ประเด็นคือ 1.ก่อนที่จะครบวาระขอมอบอำนาจให้ประชาชนตัดสินใจว่า จะมอบหมายให้ใครเข้ามา เป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดสงขลาสู่ความยั่งยืน 2.

คือการเตรียมความพร้อมในการเลือกตั้ง หากปล่อยให้ครบวาระ ก็จะมีการกำหนดการเลือกตั้งใหม่ในช่วงปลายเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2556 ซึ่งในช่วงดังกล่าว เป็นช่วงฤดูน้ำหลากต้องมีการเฝ้าระวังภัยพิบัติที่อาจจะเกิดขึ้น จึงตัดสินใจที่จะให้อำนาจกับประชาชนเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับผู้ที่ได้รับเลือกที่จะมาเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาได้มีความพร้อมในการเตรียมตัวช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยพิบัติ

ตาม พ.ร.บ.การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.2545 แก้ไขเพิ่มเติมกำหนดให้มีการเลือกตั้งภายใน 60 วันนับจากวันพ้นจากตำแหน่ง กกต.สงขลา จึงกำหนดให้ วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556 เป็นวันเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา

จากข้อมูลความเป็นมาของการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา สรุปได้ว่า การเมืองท้องถิ่นไม่ว่าระดับใดของจังหวัดสงขลา พรรคประชาธิปัตย์ซึ่งเป็นพรรคการเมืองระดับประเทศและเป็นที่ศรัทธาของประชาชนในจังหวัดภาคใต้ โดยเฉพาะจังหวัดสงขลาที่เป็นถิ่นกำเนิดของนักการเมืองมีชื่อเสียงมากมาย การเข้ามาสนับสนุนนักการเมืองท้องถิ่นของพรรคการเมืองใหญ่ ถือเป็นเรื่องสำคัญในการแข่งขันเพื่อชิงความได้เปรียบในด้านฐานเสียงระดับล่างเพื่อหวังผลสู่การเมืองระดับประเทศในอนาคต การเมืองของจังหวัดสงขลาจึงเป็นการเมืองสองแนวทางคือ แนวทางแรกเป็นการเมืองที่ยึดเอาพื้นที่หาเสียงคือ จังหวัดสงขลา เป็นพื้นที่ฐานคะแนนเสียง ไม่นั่นนโยบาย แต่เน้นความเป็นพรรคพวกสมาชิกชาว ปชป.ว่าต้องสนับสนุนคนของพรรค ปชป. และนำบุคคลสำคัญในพรรคมาช่วยสนับสนุนเพื่อก้าวสู่ชัยชนะ แนวทางที่สองเป็นการใช้พื้นที่เขตเลือกตั้งคือ จังหวัดสงขลา เป็นฐานนโยบาย พยายามนำเสนอมาตรการ และแนวทางในการแก้ปัญหา เพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนในเขตเลือกตั้ง ตามบทบาทและศักยภาพของตำแหน่งนายก อบจ.สงขลา ไม่มีประเด็นแอบแฝงเป็นพิเศษ ประกาศชัดเจนว่าไม่สังกัดพรรคการเมืองใดแต่เป็นพรรคการเมืองที่สังกัด “พรรคของประชาชน”

10.3 ประวัติความเป็นมาของจังหวัดสงขลา

สงขลา ตั้งอยู่ฝั่งตะวันออกของประเทศไทย มีชุมชนโบราณและเมืองเก่าแก่ มีโบราณสถาน โบราณวัตถุ ขนบธรรมเนียมประเพณี และการละเล่นพื้นเมือง ศิลปะพื้นบ้าน เป็นมรดกทางวัฒนธรรมจังหวัดสงขลาปรากฏเป็นครั้งแรกในบันทึกของพ่อค้าและนักเดินทางเรือชาวอาหรับ-เปอร์เซีย ระหว่างพ.ศ.1993-2093 ในนามของเมืองซิงกูร์ หรือซิงกอร่า แต่ในหนังสือประวัติศาสตร์ธรรมชาติและการเมืองแห่งราชอาณาจักรสยาม ของนายกิโยลาส แซร์แวส เรียกชื่อเมืองสงขลา ว่า "เมืองสิงขร" จึงมีการสันนิษฐานว่า คำว่า สงขลา เพี้ยนมาจากชื่อ "สิงหลา" (อ่านสิง-หะ-ลา) หรือสิงขร เหตุผลที่สงขลามีชื่อว่า สิงหลา แปลว่าเมืองสิงห์ โดยได้ชื่อนี้มาจากพ่อค้าชาวเปอร์เซีย อินเดีย แล่นเรือมาค้าขาย ได้เห็นเกาะหนู เกาะแมว เมื่อมองแต่ไกล จะเห็นเป็นรูปสิงห์

สองตัวหมอบเฝ้าปากทางเข้าเมืองสงขลา ชาวอินเดียจึงเรียกเมืองนี้ว่า สิงหลา ส่วนไทยเรียกว่า เมืองสทิง เมื่อมลายูเข้ามาติดต่อกำขายกับเมืองสทิง ก็เรียกว่า เมืองสิงหลา แต่ออกเสียงเพี้ยนเป็น ลำเนียงฝรั่งคือ เป็นซิงกอร่า (Singora) คนไทยเรียกตามเสียงมลายูและฝรั่งเศสเพี้ยนเป็นสงขลา อีกเหตุผลหนึ่งอ้างว่า สงขลาเพี้ยนมาจาก "สิงขร" แปลว่า ภูเขา โดยอ้างว่าเมืองสงขลาตั้งอยู่บริเวณเชิงเขาแดง ต่อมาได้มีการพระราชทานนามเจ้าเมืองสงขลาว่า "วิเชียรคีรี" ซึ่งมีความหมายสอดคล้องกับ ลักษณะภูมิประเทศ

ในพุทธศตวรรษที่ 19 ชื่อเมืองสทิงพระเริ่มเลือนหายไปและเกิดชุมชนแห่งใหม่ ใกล้เคียงขึ้นแทน เรียกว่า "เมืองพัทลุงที่พะโคะ" ได้เจริญรุ่งเรืองเป็นศูนย์กลางทางพุทธศาสนาลัทธิ ลังกาวงศ์ ต่อมาระหว่างพุทธศตวรรษที่ 20-22 พวกโจรสลัดมลายูได้เข้าคุกคามบ่อยๆ ทำให้เมือง พัทลุงที่พะโคะค่อยๆ เสื่อม หลังจากนั้นเกิดชุมชนขนาดใหญ่ขึ้น 2 แห่ง บริเวณรอบทะเลสาบ สงขลา คือ บริเวณเขาแดงปากทะเลสาบสงขลา และได้กลายเป็นเมืองสงขลาริมเขาแดง และอีกแห่ง ที่บางแก้ว อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุงและกลายเป็นเมืองพัทลุง

พ.ศ.2162 ถึง พ.ศ.2223 เมืองสงขลาริมเขาแดงมีความเจริญด้านการค้าขายกับ ต่างประเทศ โดยมีเจ้าเมืองเชื้อสายมลายูอพยพมาจากอิน โดนีเซีย พวกมลายูเหล่านี้ได้หลบหนี การค้าแบบผูกขาดของพวกคัทซ์มาเป็นการค้าแบบเสรีที่สงขลา โดยมีอังกฤษเป็นผู้สนับสนุนอยู่ เบื้องหลัง ในระยะแรกระหว่าง พ.ศ.2162-2185 เจ้าเมืองสงขลาเป็นมุสลิม หลังจากนั้นในช่วง พ.ศ.2185-2223 เจ้าเมืองสงขลาเป็นกบฏไม่ยอมขึ้นต่อกรุงศรีอยุธยา ในที่สุดจึงถูกสมเด็จพระ นารายณ์มหาราชปราบปรามจนราบคาบ และถูกปล่อยให้ทรุดโทรม และตกเป็นเมืองขึ้นของเมือง พัทลุง จนถึงช่วง พ.ศ.2242-2319 เมืองสงขลาไปตั้งขึ้นใหม่ที่บริเวณบ้านแหลมสน เรียกว่า เมือง สงขลาฝั่งแหลมสน ตั้งอยู่ตรงข้ามกับที่ตั้งตัวเมืองสงขลาปัจจุบัน

เมืองสงขลาได้พัฒนาเป็นหัวเมืองขนาดใหญ่ในสมัยกรุงธนบุรีและสมัยกรุง รัตนโกสินทร์ตอนต้น เมื่อ พ.ศ.2310 ประเทศสยามเสียดังกรุงศรีอยุธยาแก่พม่า ได้เกิดก๊กต่างๆ ขึ้น เจ้าพระยานครซึ่งตั้งตัวเป็นใหญ่ได้ตั้งนายวิเชียร ญาติมาเป็นเจ้าเมือง เมื่อพระเจ้ากรุงธนบุรีปราบก๊ก เจ้านครได้แต่งตั้งให้ จินเหนียง แซ่เฮ่า ซึ่งเป็นนายอากรรังนก เป็นเจ้าเมืองใน พ.ศ.2318 ได้รับ พระราชทินนามเป็น "หลวงสุวรรณคีรีสมบัติ" (ต้นตระกูล ณ สงขลา) เชื้อสายของตระกูลนี้ได้ ปกครองเมืองสงขลาติดต่อกันมาไม่ขาดสายถึง 8 คน (พ.ศ.2318-2444)

จนกระทั่ง พ.ศ.2379 สมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 3 แห่งกรุงรัตน โกสินทร์ (สมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว) โปรดเกล้าให้พระยาวิเชียรคีรี (เถี้ยนเส้ง) ก่อสร้างป้อมกำแพงเมือง ระหว่างที่ก่อสร้าง ตวนกู อหัมัดสะอัด ชักชวนหัวเมืองไทรบุรี ปัตตานี และหัวเมืองทั้ง 7 ยกมาตี สงขลา เมื่อปราบปรามขบถเรียบร้อยแล้ว จึงได้สร้างป้อมและกำแพงเมืองสงขลาจนเสร็จ และได้

จัดให้มีการฝังหลักเมืองและได้ย้ายเมืองสงขลามายังฝั่งตะวันออกของแหลมสน "ตำบลบ่อยาง" คือ เขตเทศบาลนครสงขลาปัจจุบัน ครั้นถึงในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้มีการปฏิรูปการปกครอง ได้ทรงจัดตั้งมณฑลเทศาภิบาลขึ้นและได้ส่งพระวิจิตรวรสาสน์ (ปั้น สุขุม) ลงมาเป็นข้าหลวงพิเศษตรวจราชการเมืองสงขลาใน พ.ศ.2438 เป็นแห่งแรก และใน พ.ศ.2439 จึงได้จัดตั้งมณฑลนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2439-2458) และเป็นที่ตั้งศาลาว่าการภาคใต้ (พ.ศ.2458-2468) นอกจากนี้เมืองสงขลาเคยเป็นที่ประทับของสมเด็จพระบรมวงศ์เธอกรมหลวงลพบุรีราเมศวร์ เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งสมุหเทศาภิบาลและอุปราชภาคใต้ จนสิ้นสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ครั้นถึง พ.ศ.2475 ได้มีการยุบมณฑลและภาคเปลี่ยนเป็นจังหวัด สงขลาจึงเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคใต้จนถึงปัจจุบัน

10.3.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดสงขลาตั้งอยู่ฝั่งตะวันออกของภาคใต้ตอนล่าง ระหว่างละติจูดที่ 617-756 เหนือ ลองจิจูด 10001-10106 ตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเลโดยเฉลี่ย 4 เมตร อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ตามเส้นทางรถไฟ 947 กิโลเมตร และทางหลวงแผ่นดิน 950 กิโลเมตร จังหวัดสงขลามีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดพัทลุง ทิศตะวันออก ติดต่อกับอ่าวไทยทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี รัฐเคดาห์ และรัฐเปอรลิตของประเทศมาเลเซีย

1) ขนาดพื้นที่ จังหวัดสงขลามีพื้นที่ 7,765,323 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 4,854,249 ไร่ มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 27 ของประเทศ และใหญ่เป็นอันดับที่ 3 ของภาคใต้ รองจากจังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดนครศรีธรรมราช

2) ลักษณะภูมิประเทศ ทางตอนเหนือเป็นคาบสมุทรแคบและยาวยื่นลงมาทางใต้เรียกว่า "คาบสมุทรสทิงพระ" กับส่วนที่เป็นแผ่นดินรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางตอนใต้ แผ่นที่ทั้งสองส่วนเชื่อมต่อกันโดยสะพานติณสูลานนท์ พื้นที่ทางตอนเหนือส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ทิศตะวันออกเป็นที่ราบริมทะเล ทิศใต้และทิศตะวันตกเป็นภูเขาและที่ราบสูง ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำลำธารที่สำคัญ

3) ลักษณะภูมิอากาศ จังหวัดสงขลาอยู่ในเขตอิทธิพลของลมมรสุมเมืองร้อน ตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงกลางเดือนมกราคม เป็นช่วงลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม จะเป็นช่วงลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ มีฤดูกาล 2 ฤดู คือฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนมิถุนายน ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ถึงเดือนมกราคม

4) สภาพทางเศรษฐกิจ โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดสงขลาขึ้นอยู่กับการผลิตในสาขาอุตสาหกรรม และสาขาเกษตรกรรม สาขาขายส่ง-ขายปลีก และสาขาการประมงเป็นสำคัญ

คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 29.79 , 19.35 , 10.41 และ 8.40 ตามลำดับ ทั้งนี้ปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ คือ ยางพารา อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับยางพารา และผลิตภัณฑ์แปรรูปอาหารทะเล

10.3.2 สภาพทางสังคมและประชากร

1) ประชากร ประชากรจังหวัดสงขลา ณ เดือน ธันวาคม พ.ศ.2556 จำนวนรวมทั้งสิ้น 1,343,954 คน เพศชาย 656,113 คน คิดเป็นร้อยละ 48.82 และเพศหญิง 687,841 คน คิดเป็นร้อยละ 51.18 จำนวนครัวเรือน 421,168 ครัวเรือน

2) การนับถือศาสนา ประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ 64.71 นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาร้อยละ 31.98 นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 3.31 นับถือศาสนาอื่นๆ (ศาสนาคริสต์ ฮินดู) จังหวัดสงขลา มีวัด จำนวน 401 แห่ง ที่พักสงฆ์ จำนวน 95 แห่ง มัสยิด จำนวน 367 แห่ง โบสถ์คริสต์ จำนวน 16 แห่ง

3) การศึกษา การศึกษานอกโรงเรียนมีสถานศึกษานอกระบบ 16 แห่ง ในพื้นที่ 16 อำเภอ มีห้องสมุดประชาชนอำเภอ 15 แห่ง ห้องสมุดเฉลิมพระเกียรติราชกุมารี อำเภอสิงหนคร 1 แห่ง และศูนย์การเรียนรู้ชุมชน จำนวน 125 แห่ง การศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่ 3อำเภอ จังหวัดสงขลา มีทั้งหมด จำนวน 9 แห่ง ประกอบด้วย อำเภอสะบ้าย้อย จำนวน 2 แห่ง อำเภอนาทวี 2 แห่ง อำเภอสะเดา 4 แห่ง การศึกษาพื้นฐานของรัฐจังหวัดสงขลา มีโรงเรียนในสังกัด สพท. ในจังหวัดทั้ง 3 เขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 665 โรง แยกเป็นสังกัด สพท. จำนวน 526 โรง และสังกัดเอกชน เอกชนสามัญ จำนวน 139 โรงอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยการศึกษา

จังหวัดสงขลาเป็นศูนย์กลางการศึกษาของภูมิภาค โดยมีมหาวิทยาลัยในพื้นที่ที่เป็นของรัฐ จำนวน 4 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา และเอกชน จำนวน 1 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ เปิดสอนตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปวส. ถึง ระดับปริญญาเอก

4) ประเพณีวัฒนธรรม จังหวัดสงขลาเป็นจังหวัดที่มีมรดกแดนติดกับประเทศมาเลเซีย ประชาชนมีการนับถือทั้งศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม และศาสนาอื่นๆ จึงมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม เป็นเมืองเก่าแก่มีความเป็นมาทางประวัติศาสตร์อย่างยาวนาน จึงมีมรดกทางวัฒนธรรมด้านต่างๆ จิตรกรรมหรือภาพเขียน ที่โดดเด่น คือ งานจิตรกรรมในวัดต่างๆ เช่น ฝาผนังวัดมัสยิดมิมาวาสวรวิหาร เป็นภาพเขียนสีฝุ่น บนฝาผนังปูนเป็นงานช่างหลวงฝีมือสูงมาก จิตรกรรมฝาผนังวัดสุวรรณคีรี วัดโพธิ์ปฐมมาวาส วัดจะทิ้งพระ วัดคูเต่า วัดพะโคะ สถาปัตยกรรมที่สำคัญ เช่น อุโบสถวัดมัสยิดมิมาวาสวรวิหาร อาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสงขลา พระมาลากเจดีย์ ศรีรัตนมหาธาตุ วัดพะโคะ สถาปัตยกรรมจีน ได้แก่ อาคารที่พักอาศัย อาคารศาลเจ้า ฮวงซุ้ย สถาปัตยกรรมจีนในวัดต่างๆ งานช่างท้องถิ่น ฝีมือช่างพื้นบ้านที่ปรากฏในงานหัตถกรรมที่มี

เอกลักษณ์และมีความงาม จนกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ได้แก่ หัตถกรรมกระจูด สะกอม หัตถกรรมทอผ้าเกาะยอ เครื่องปั้นดินเผาสทิงหม้อ กระเบื้องดินเผาสงขลา และกีฬาพื้นบ้าน ที่เล่นเป็นทีมและบุคคล มีทั้งกีฬากลางแจ้งและในร่ม แสดงให้เห็นถึงสภาพสังคม และภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวใต้ เช่น หมากขุม ว้าว สะบ้า ราวเต๋อ ลูกไสว บูลู ไม้ฮู้ เป็นต้น

10.3.3 โครงสร้างพื้นฐาน

1) ทางรถยนต์ จังหวัดสงขลา มีเส้นทางคมนาคมทั้งทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงจังหวัด เชื่อมต่อระหว่างจังหวัด อำเภอ และประเทศเพื่อนบ้าน ทางหลวงแผ่นดินที่สำคัญ ได้แก่ ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 4 หมายเลข 42 และหมายเลข 43

2) ทางรถไฟ จังหวัดสงขลา มีสถานีรถไฟ จำนวน 22 สถานี โดยเฉพาะสถานีรถไฟหาดใหญ่ เป็นชุมทางการขนส่งที่สำคัญของภาคใต้ มีขบวนรถไฟให้บริการแก่ผู้โดยสารหลายขบวน และมีการเดินรถระหว่างประเทศด้วย

3) ทางน้ำ จังหวัดสงขลา มีท่าเรือน้ำลึกตั้งอยู่ที่ตำบลหัวเขา อำเภอสิงหนคร มีท่าเทียบเรือ 3 ท่า รองรับสินค้าได้กว่า 1.1 ล้านตันต่อปี นอกจากนี้ยังมีท่าเทียบเรือประมง ท่าเทียบเรือของกองทัพเรือ และท่าเทียบเรือของสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ 4

4) ท่าอากาศยาน จังหวัดสงขลา มีสนามบินหาดใหญ่เป็นสนามบินนานาชาติ ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอคลองหอยโข่ง ห่างจากตัวเมืองหาดใหญ่ระยะทาง 12 กิโลเมตร มีเที่ยวบินภายในประเทศและเที่ยวบินระหว่างประเทศทุกวัน และยังมีสนามบินสงขลา ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลนครสงขลา อยู่ในความรับผิดชอบของกองทัพเรือ

10.3.4 การเมือง-การปกครอง

การเมือง จังหวัดสงขลา มีเขตการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) และสมาชิกวุฒิสภา (สว.) 8 เขตการเลือกตั้ง จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 8 คน โดย พ.ศ.2554 มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) แบบแบ่งเขตการเลือกตั้ง ผลการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2554 ดังนี้

จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	964,925 คน	
จำนวนผู้มีมาใช้สิทธิ	746,255 คน	(ร้อยละ 79.34)
จำนวนบัตรดี	636,664 บัตร	(ร้อยละ 85.31)
จำนวนบัตรเสีย	62,643 บัตร	(ร้อยละ 8.38)
จำนวนบัตรไม่ลงคะแนน	47,048 คน	(ร้อยละ 6.30)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เขตเลือกตั้งที่ 1 นายเจือ ราชสีห์

เขตเลือกตั้งที่ 2 นายภริพล ลาภาโรจน์กิจ

เขตเลือกตั้งที่ 3 นายวิรัตน์ กัลยาศิริ

เขตเลือกตั้งที่ 4 นายชัยวุฒิ ผ่องแผ้ว

เขตเลือกตั้งที่ 5 นายประพร เอกอูรู

เขตเลือกตั้งที่ 6 นายถาวร เสนเนียม

เขตเลือกตั้งที่ 7 นายศิริโชค โสภา

เขตเลือกตั้งที่ 8 พล.ต.ต. สุรินทร์ ปาลาเร่

สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดสงขลา จำนวน 1 คน คือ นายประเสริฐ ชิตพงศ์

(ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสงขลา)

การปกครอง จังหวัดสงขลา มีรูปแบบการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน 3 รูปแบบ คือ

1) การบริหารราชการส่วนกลาง ประกอบด้วยส่วนราชการสังกัดส่วนกลาง จำนวน 221 ส่วนราชการ และหน่วยงานอิสระ จำนวน 4 ส่วนราชการ

2) การบริหารราชการส่วนภูมิภาค จัดรูปแบบการปกครองและการบริหารราชการ ออกเป็น 2 ระดับ คือ

(1) ระดับจังหวัด ประกอบด้วยส่วนราชการประจำจังหวัด 34 ส่วนราชการ

(2) ระดับอำเภอ ประกอบด้วย 16 อำเภอ 127 ตำบล 1,023 หมู่บ้าน

3) การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น จำนวน 141 แห่ง ประกอบด้วย

(1) องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง

(2) เทศบาล 47 แห่ง แยกเป็น

เทศบาลนคร จำนวน 2 แห่ง คือ (1) เทศบาลนครสงขลา (2) เทศบาลนครหาดใหญ่

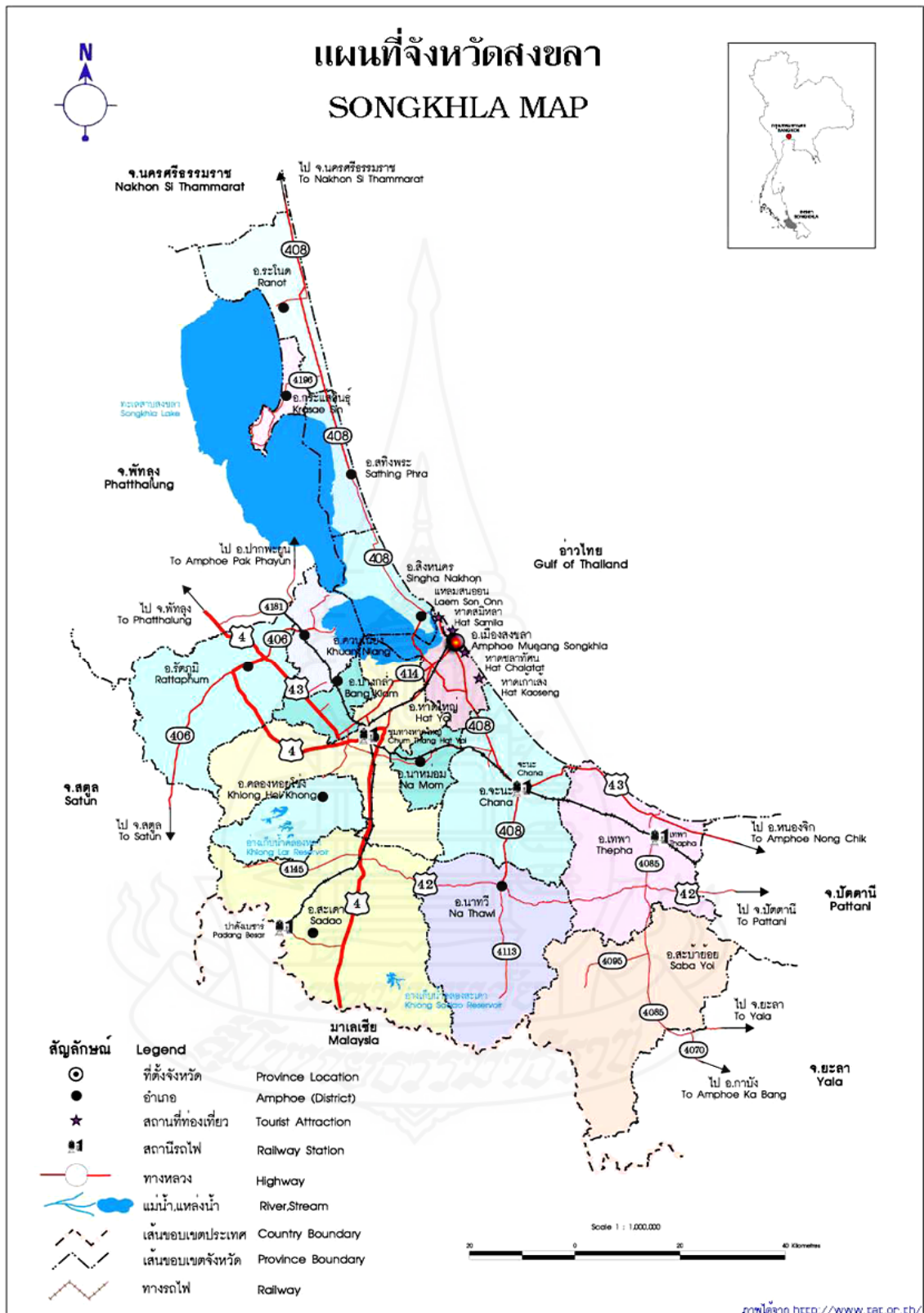
เทศบาลเมือง จำนวน 11 แห่ง คือ (1) เทศบาลเมืองคอหงส์ (2) เทศบาลเมืองบ้านพรุ (3) เทศบาลเมืองควนลัง (4) เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ (5) เทศบาลเมืองคลองแห (6) เทศบาลเมืองสะเดา (7) เทศบาลเมืองสิงหนคร (8) เทศบาลเมืองเขารูปช้าง (9) เทศบาลเมืองกำแพงเพชร (10) เทศบาลเมืองทุ่งตำเสา (11) เทศบาลเมืองม่วงงาม

เทศบาลตำบล จำนวน 34 แห่ง คือ (1) เทศบาลตำบลพะตง (2) เทศบาลตำบลกำแพงเพชร (3) เทศบาลตำบลจะนะ (4) เทศบาลตำบลควนเนียง (5) เทศบาลตำบลระโนด (6) เทศบาลตำบลพะวง (7) เทศบาลตำบลคลองแงะ (8) เทศบาลตำบลน้ำน้อย (9) เทศบาลตำบลเทพา (10) เทศบาลตำบลนาทวี (11) เทศบาลตำบลบ่อตรู (12) เทศบาลตำบลปรีก (13) เทศบาล

ตำบลสำนักขาม (14) เทศบาลตำบลท่าช้าง (15) เทศบาลตำบลบ้านไร่ (16) เทศบาลตำบลนาสีทอง (17) เทศบาลตำบลสทิงพระ (18) เทศบาลตำบลลำไพล (19) เทศบาลตำบลโลกม่วง (20) เทศบาลตำบลบ้านหาร (21) เทศบาลตำบลคูเต่า (22) เทศบาลตำบลชะบ้าย้อย (23) เทศบาลตำบลเกาะเต่า (24) เทศบาลตำบลกระเสสันธุ์ (25) เทศบาลตำบลทุ่งลาน (26) เทศบาลตำบลชะแล้ (27) เทศบาลตำบลเชิงแส (28) เทศบาลตำบลบ้านนา (29) เทศบาลตำบลบางเหรียง (30) เทศบาลตำบลนาทวี (31) เทศบาลตำบลปากแตระ (32) เทศบาลตำบลคูหาใต้ (33) เทศบาลตำบลป่าดงเบงชาร (34) เทศบาลตำบลนาทับ

(3) องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 93 แห่ง

ภาพที่ 2.1 แสดงแผนที่จังหวัดสงขลา(ที่มา:สำนักงานจังหวัดสงขลา)

ตารางที่ 2.1 แสดงจำนวนประชากรจังหวัดสงขลา พ.ศ.2556

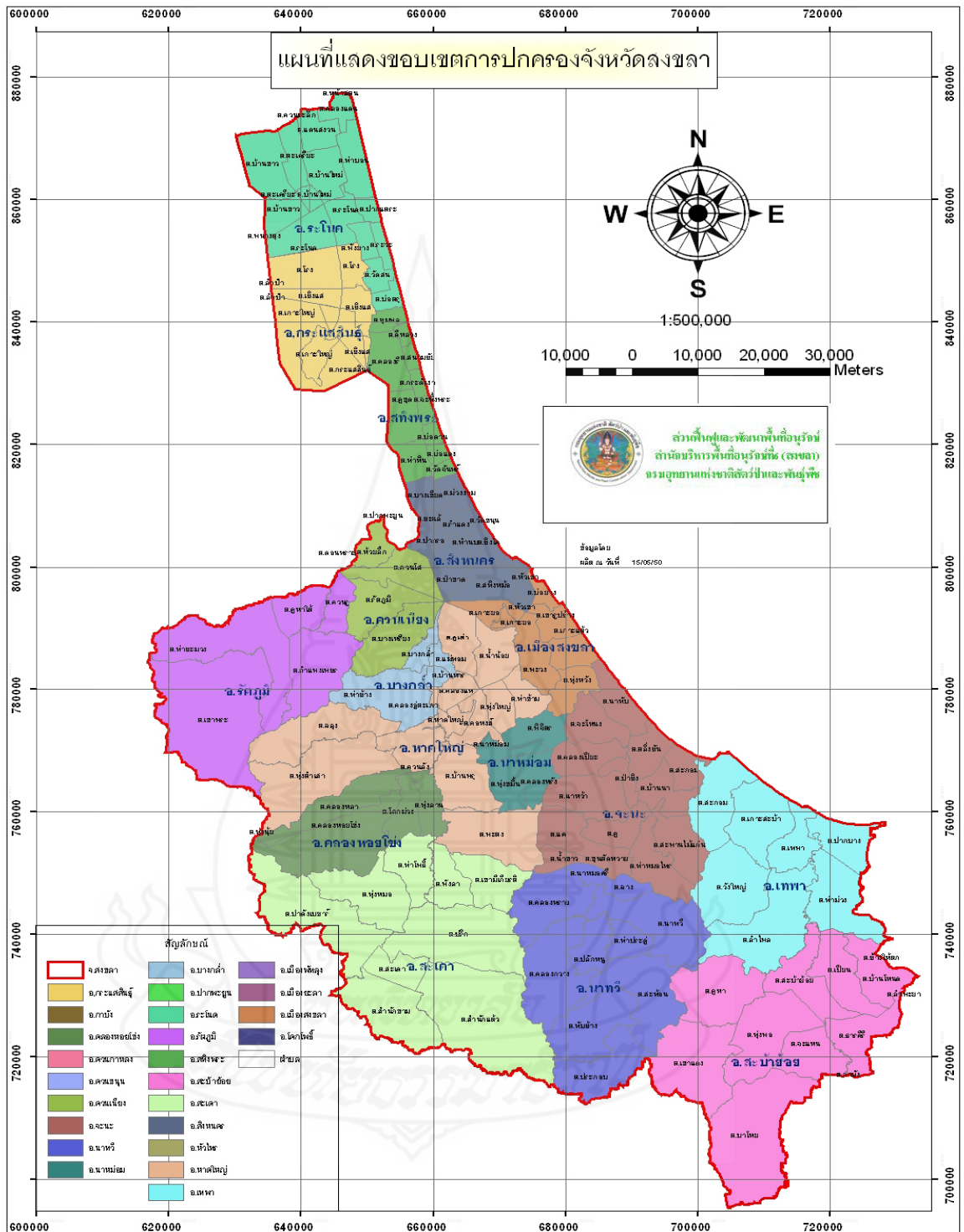
จำนวนประชากรจังหวัดสงขลา พ.ศ.2556				
อำเภอ	จำนวนประชากร ชาย	จำนวนประชากร หญิง	รวมจำนวน ประชากร	จำนวน ครัวเรือน
อำเภอเมืองสงขลา	77,865	84,239	162,104	62,200
อำเภอสทิงพระ	23,685	24,858	48,543	13,601
อำเภอจะนะ	50,492	51,517	102,009	26,165
อำเภอนาทวี	33,449	32,746	66,195	20,419
อำเภอเทพา	36,593	36,864	73,457	18,966
อำเภอสะบ้าย้อย	36,655	36,367	73,022	16,948
อำเภอระโนด	33,063	33,888	66,951	22,403
อำเภอกระแสสินธุ์	7,637	7,861	15,498	4,711
อำเภอรัตนภูมิ	35,792	36,576	72,368	21,868
อำเภอสะเดา	61,559	61,821	123,380	43,447
อำเภอหาดใหญ่	180,689	201,443	382,132	153,710
อำเภอนาหม่อม	10,787	11,517	22,304	7,587
อำเภอกวนเนียง	16,794	17,498	34,292	10,125
อำเภอบางกล่ำ	14,564	14,802	29,367	10,201
อำเภอสิงหนคร	40,171	41,275	81,446	23,209
อำเภอคลองหอยโข่ง	12,979	12,527	25,506	8,701
รวม	672,775	705,799	1,378,574	464,261

ที่มา: ที่ทำการปกครองจังหวัดสงขลา

ตารางที่ 2.2 แสดงพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมืองประจำจังหวัดสงขลา

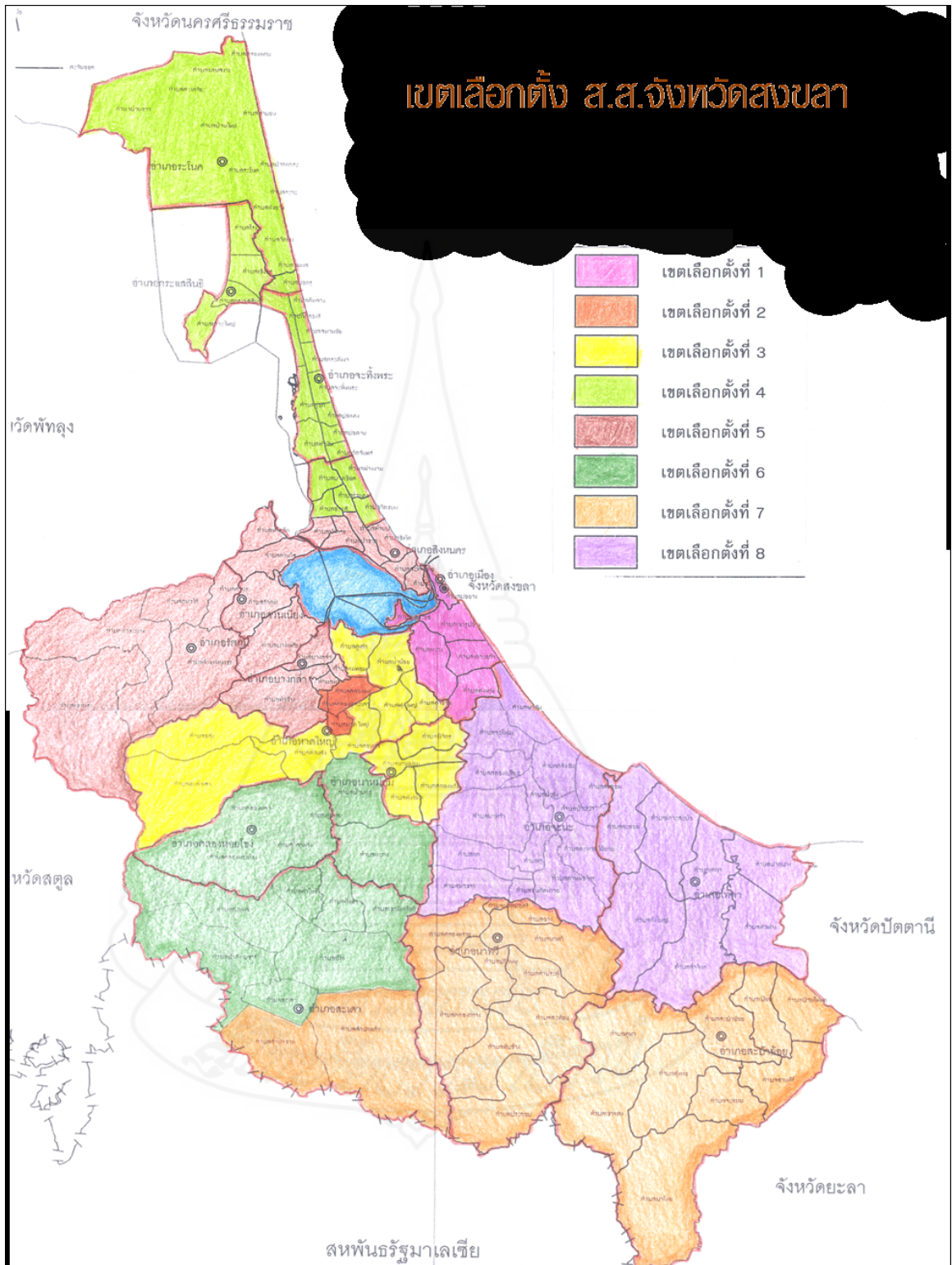
พรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมืองประจำจังหวัดสงขลา				
ที่	วัน/เดือน/ปีจัดตั้ง	พรรค/สาขาพรรค	ลำดับ	ที่ตั้ง
1	22 ส.ค. 2526	ประชาธิปัตย์ เขต 1	49	เลขที่ 27 หมู่ที่ 9 ต.เกาะยอ อ.เมือง จ.สงขลา 90100
2	4 ม.ค. 2542	ประชาธิปัตย์ เขต 5	187	เลขที่ 6/16 หมู่ที่ 6 ต.สทิงหม้อ อ.สิงหนคร จ.สงขลา 90280
3	2 เม.ย.2542	ประชาธิปัตย์ เขต 4	206	เลขที่ 152/6 หมู่ที่ 4 ต.ท่าบอน อ.ระโนด จ.สงขลา 90140
4	17 ก.พ. 2542	ประชาธิปัตย์ เขต 2	190	เลขที่ 195 ถ.กาญจนวณิชย์ ต.หาดใหญ่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110
5	17 ก.พ. 2542	ประชาธิปัตย์ เขต 6	191	เลขที่ 640 หมู่ที่ 3 ถ.สนามบิน ต.ควนลัง อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110
6	14 ก.พ. 2528	ประชาธิปัตย์ เขต 3	87	เลขที่ 19 ถ.โปะหมอพัฒนา 5 ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90250
7	8 มี.ค.2542	ประชาธิปัตย์ เขต 7	200	เลขที่ 162 หมู่ที่ 4 ต.นาทวี อ.นาทวี จ.สงขลา 90160
8	28 ก.ย. 2535	ประชาธิปัตย์ เขต 8	155	เลขที่ 114/23 หมู่ที่ 1 ต.บ้านนา อ.จะนะ จ.สงขลา 90130
9	27 ต.ค.2553	พลังคนกีฬา เขต 2	5	เลขที่ 26/26 ถ.ราษฎร์ยินดี อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110
10	10 พ.ย. 2552	พลังพัฒนา เขต 1	1	เลขที่ 93 หมู่ที่ 5 ต.ทุ่งหวัง อ.เมือง จ.สงขลา 90000

(ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสงขลา)

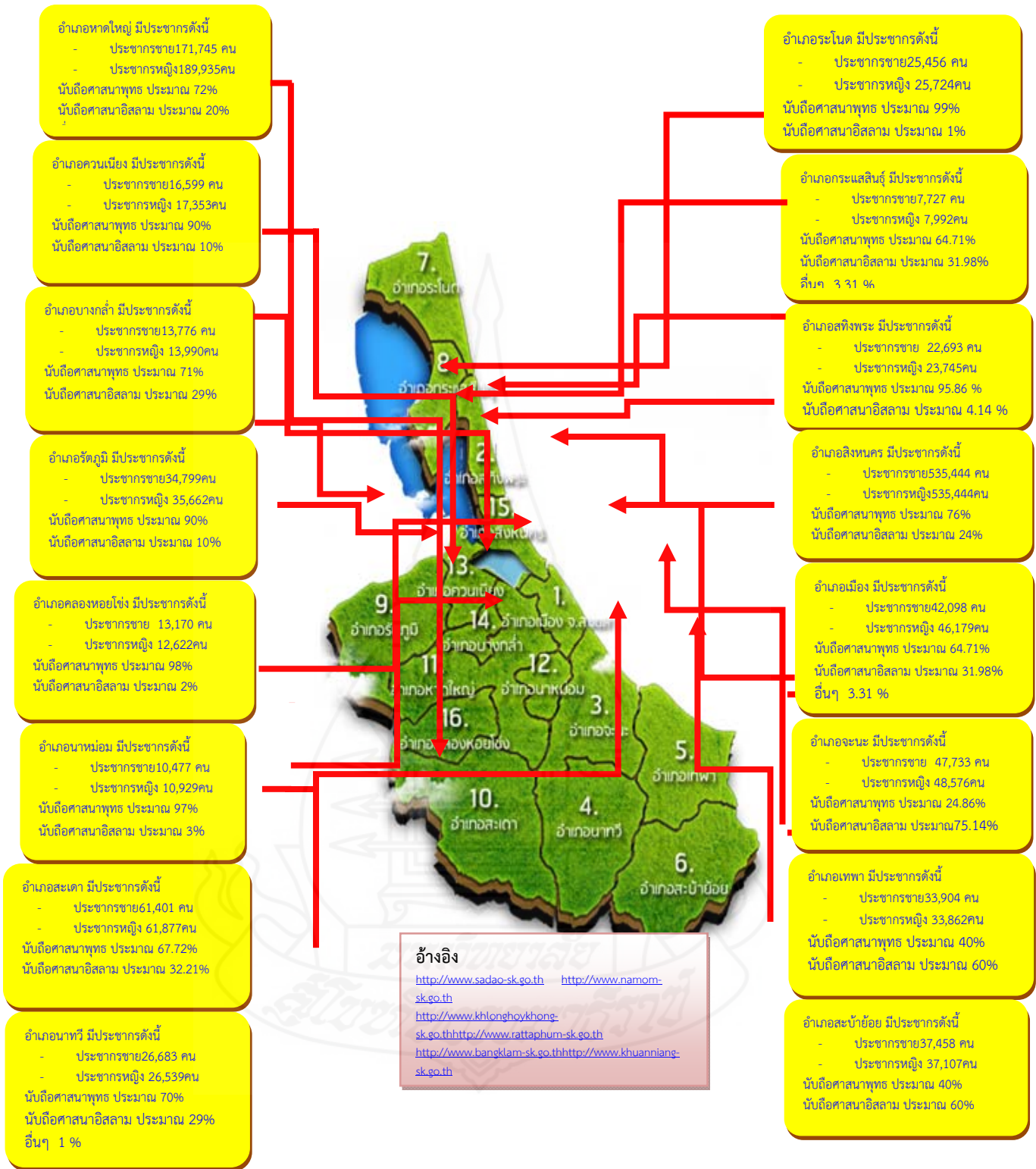
ภาพที่ 2.2 แสดงขอบเขตการปกครองจังหวัดสงขลา

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสงขลา

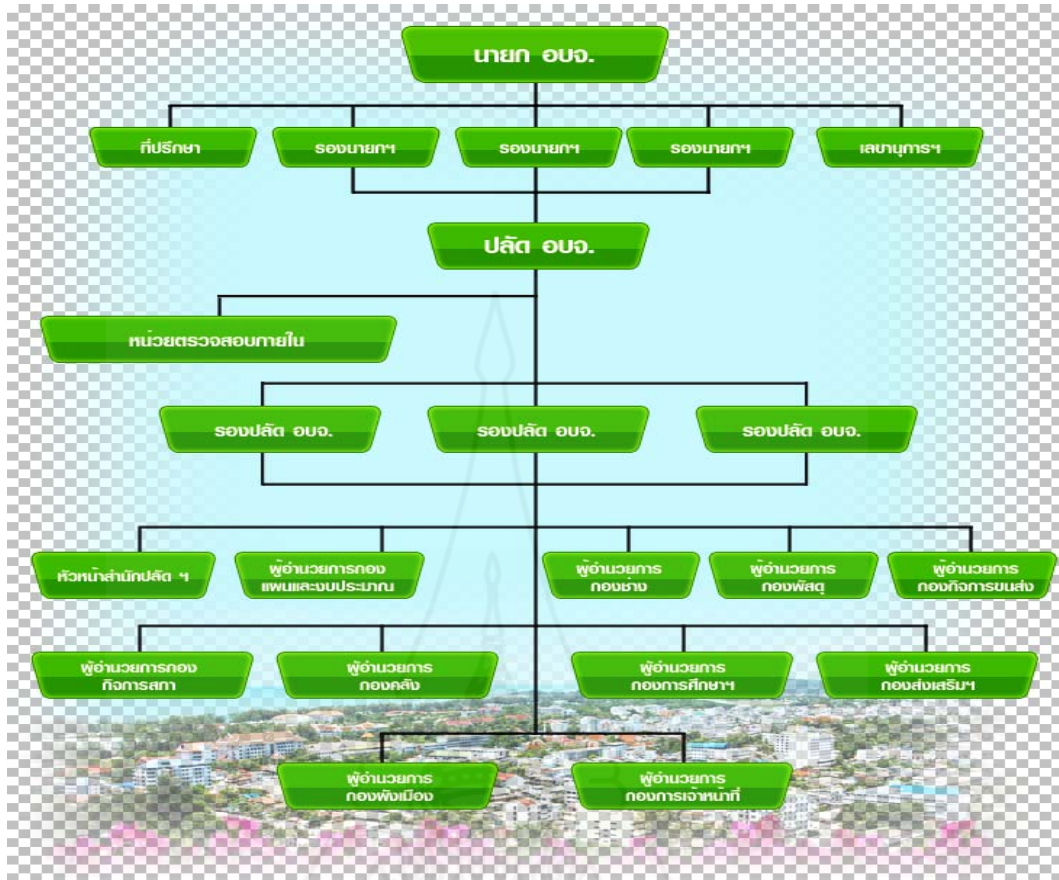

ภาพที่ 2.3 แสดงเขตเลือกตั้ง สส.จังหวัดสงขลา

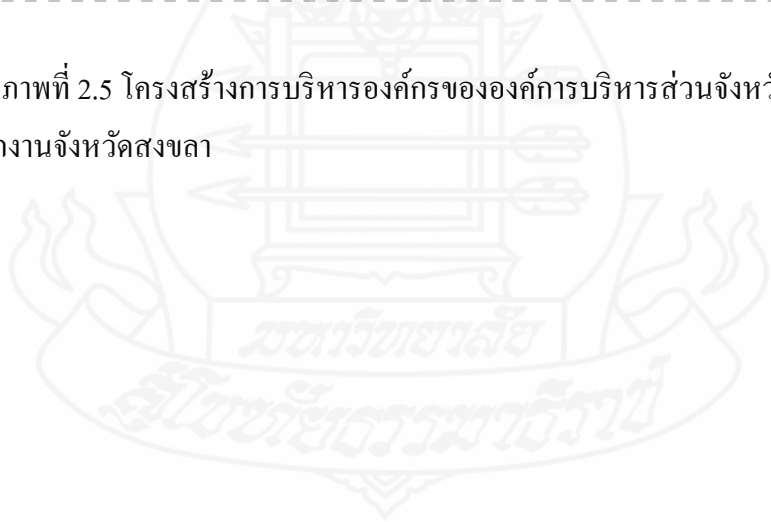
ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสงขลา

ภาพที่ 2.4 แผนที่แสดงจำนวนประชากรแบ่งตามเพศและการนับถือศาสนาในจังหวัดสงขลา

ภาพที่ 2.5 โครงสร้างการบริหารองค์กรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา
ที่มา:สำนักงานจังหวัดสงขลา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษากลยุทธ์การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556 ระหว่าง นายนิพนธ์ บุญญามณี และ นายอุทิศ ชูช่วย ประกอบด้วยขั้นตอนและรายละเอียดซึ่งดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลักเน้นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วมและการวิจัยเอกสารประกอบ เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบบันทึกการสังเกตการณ์และแบบเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ทั้งเอกสารปฐมภูมิและทุติยภูมิ รายงานของทางราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนถึงประชากรกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร/กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ประกอบการศึกษารวม 38 คน ประกอบด้วย 4 กลุ่มดังนี้

1.1 ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา 2 คน คือ

นายอุทิศ ชูช่วย ผู้สมัครหมายเลข 1 สังกัด ทีมสงขลาพัฒนา

นายนิพนธ์ บุญญามณี ผู้สมัครหมายเลข 2 สังกัด พรรคประชาธิปัตย์

1.2 นักการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ระดับประเทศและระดับ

ท้องถิ่น อย่างละ 2 คน รวม 4 คน

นายสุรศักดิ์ มณี สมาชิกพรรคเพื่อไทย

นายจรัญ วงศ์กระจ่าง สมาชิกพรรคชาติพัฒนา

นายเกษรา เบ็ญจการ นายกเทศบาลตำบลสำนักขาม

นายประสิทธิ์ ลิกกะ นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลท่าพระยา

1.3 เจ้าหน้าที่รัฐ ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ข้าราชการ อย่างละ 2 คน รวม 6 คน

นางรำไพ ขวัญนิมิตร ปลัดอำเภอคลองหอยโข่ง

นายทรงศักดิ์ เรืองสงฆ์ หัวหน้าฝ่ายความมั่นคง อำเภอคลองหอยโข่ง

นายประสิทธิ์ ทองจีน กำนันตำบลโคกม่วงอำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา

นายจรัส หมัดเสี่ยะ กำนันตำบลสำนักขาม อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

นายไมตรี แก้วนิล ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 5 อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา
 นายวิโรจน์ ทิพย์เรืองผล ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 2 อำเภอกระเสสินธุ์ จังหวัดสงขลา

1.4 นักวิชาการ สื่อมวลชน ผู้นำศาสนา อย่างละ 2 คน รวม 6 คน และประชาชนทั่วไป
 ในพื้นที่เลือกตั้ง จำนวน 20 คน รวมเป็น 26 คน

นักวิชาการ นายอนุวัฒน์งามสมชาติ ครู ค.ศ.2 นักวิชาการอิสระสงขลา
 นางสาวอินทิราผลกฤษณ์ ครู ค.ศ.2 นักวิชาการอิสระสงขลา
 สื่อมวลชน นายประสิทธิ์ รัตนถาวร บรรณาธิการข่าว จังหวัดสงขลา
 นางถนอม อินแก้ว บรรณาธิการข่าว จังหวัดสงขลา
 ผู้นำศาสนา นายคอเอ๊ะ สาหะมะ อิหม่ามประจำมัสยิดศรียาภูมิลูม อำเภอเทพา
 จังหวัดสงขลา, นายสุริยา สายวาริ อิหม่ามประจำมัสยิด
 พิศุขอิสลามิ จังหวัดสงขลา

ประชาชนทั่วไป ในพื้นที่เลือกตั้งจังหวัดสงขลา

นางสาวสุรี จันทะรัตน์ ตำบล เขารูปช้าง อำเภอ เมืองสงขลา
 นางสาวสุภา ยอดชู ตำบล ตำบล เกาะขย อำเภอ เมืองสงขลา
 นางสาวปราณี พิทักษ์บุตร ตำบลเขามิเกียรติ อำเภอสะเดา
 นางอุไร โชติรุ่งโรจน์ ตำบลเขามิเกียรติ อำเภอสะเดา
 นางกานดา มาลา ตำบล สะท้อน อำเภอ นาทวี
 นายนิศ หมดอะดัม ตำบล คลองแห อำเภอ หาดใหญ่
 นางสาวภาวดี คงจันทร์ ตำบล สะกอม อำเภอ จะนะ
 นางสาวเมษา เทพแก้ว ตำบล จะโหนด อำเภอ จะนะ
 นางปรีดา เรืองสงข์ ตำบล ระโนด อำเภอ ระโนด
 นางสาวพัชรี อังกินัน ตำบล เขาพระ อำเภอ รัตภูมิ
 นางลัดดา ลังศิริรักษ์ ตำบล เปียน อำเภอ สะบ้าย้อย
 นายเอกพงษ์ มุขแก้ว ตำบล สนามชัย อำเภอ สทิงพระ
 นางสาวเพชรดา มาตาเฮ ตำบล เกาะสะบ้าย อำเภอ เทพา
 นายวัฒนา ศรีวุฒิ ตำบล เกาะใหญ่ อำเภอ กระเสสินธุ์
 นายอนุวัตร ถาวรพันธ์ทิพย์ ตำบล นาหม่อม อำเภอ นาหม่อม
 นางสาว อมลวรรณ แซ่กวัง ตำบล บางเหรียง อำเภอ ควนเนียง
 นางสาวศุคนธา แซ่ลิ้ม ตำบล บ้านหาร อำเภอ บางกล่ำ

นายจรัสศักดิ์ เจริญรัตนกรตำบล ม่วงงาม อำเภอ สิงหนคร
นายสุทธิศักดิ์ ว่องวิทยา ตำบล สะเดา อำเภอสะเดา

2. เครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการวิจัยครั้งนี้ โดยใช้ แบบสัมภาษณ์ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ด้านความตรงและความเข้าใจในภาษาจากผู้เชี่ยวชาญก่อนดำเนินการเก็บข้อมูล/สัมภาษณ์

2.1 การสร้างเครื่องมือ

2.1.1 ศึกษาจากเอกสาร ดังต่อไปนี้

- 1) เอกสารชั้นต้น ได้แก่บันทึกประวัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง, สื่อสิ่งพิมพ์ท้องถิ่น ,ข่าวสารประชาสัมพันธ์ของอบจ. เป็นต้น
- 2) เอกสารชั้นรอง ได้แก่วิทยานิพนธ์หนังสือตำราและวารสารต่างๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยต่างๆ โดยพิจารณาถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับงานวิจัยในครั้งนี้และสร้างแบบเก็บข้อมูลจากเอกสาร

2.1.2 การสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยผู้วิจัยได้จัดทำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างขึ้นจากการกำหนดประเด็นคำถามซึ่งรวบรวมและวิเคราะห์มาจากการที่ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมทั้งประยุกต์จากเครื่องมือวิจัยบางส่วนที่เคยปรากฏในงานวิจัยที่มีลักษณะใกล้เคียงกันกับงานวิจัยครั้งนี้ ทั้งนี้ ได้คำนึงถึงความสอดคล้องตรงตามกรอบแนวคิดการวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์ผู้สมัครรับเลือกตั้งคู่แข่งในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556

2.1.3 แบบบันทึกการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม เพื่อใช้ในการบันทึกพฤติกรรมของทีมงานสนับสนุนในการหาเสียงและพฤติกรรมของผู้สมัครรับเลือกตั้งรวมทั้งเหตุการณ์ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556

2.1.4 แบบบันทึกข้อมูลเอกสาร ใช้สำหรับบันทึกงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหนังสือตำราบทความทางวิชาการรายงานทางวิชาการบทความจากหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่ได้มาจากการจดบันทึกศึกษาด้วยตัวเอง

2.1.5 การตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากข้อ 2.1.2 ให้คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เพื่อให้ได้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิดการวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้

2.2 โครงสร้างแบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาสอบถามผู้สมัครรับเลือกตั้ง, คู่แข่งทีมงานสนับสนุนในการหาเสียงและผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556 ระหว่าง นายนิพนธ์ บุญญามณี และ นายอุทิศ ชูช่วยประกอบด้วย

- 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้สัมภาษณ์ได้แก่เพศอายุการศึกษาอาชีพรายได้
- 2) คำถามเกี่ยวกับกลยุทธ์ที่มีผลต่อความสำเร็จในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556 ระหว่าง นายนิพนธ์ บุญญามณี และ นายอุทิศ ชูช่วย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 2 องค์ประกอบดังต่อไปนี้

3.1 ข้อมูลจากเอกสาร โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือตำราวิทยานิพนธ์เอกสารราชการรายงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งเอกสารการรายงานข่าวจากแหล่งข่าวต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นหนังสือพิมพ์ระดับประเทศ เป็นต้น

3.2 กำหนดเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพระหว่างกุมภาพันธ์- มิถุนายนพ.ศ.2557

ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยการทบทวนเอกสาร (Documentary review) ที่เกี่ยวข้องกับด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2546 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัดพ.ศ. 2498 และพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นพ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2546 ดำเนินการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured of Formal Interview) โดยรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ต่อไป

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) โดยผู้วิจัยเข้าไปใกล้ชิดสถานการณ์และกลุ่มบุคคลที่ศึกษาเพื่อค้นหาข้อเท็จจริงด้วยตนเองและด้วยประสบการณ์ตรง ด้วยความเชื่อมั่นในหลักอัตวิสัย (intersubjectivity) และเก็บข้อมูลเชิงสัญชัญะ ประกอบการวิจัยเชิงตีความ (interpretive research) ใช้เครื่องมือการศึกษาเก็บข้อมูลที่มีความยืดหยุ่นสูงและปรับเปลี่ยน

ไปตามบริบทจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (non-participant observation) และการศึกษาจากเอกสารจากแหล่งข้อมูลต่างๆ (document studies) โดยใช้ เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการรวบรวมและเก็บข้อมูล มีการนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Research) (จุมพล หนิมพานิช 2551: 53)

ตารางที่ 3.1 กรอบระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

วันเดือนปี	การดำเนินงาน	หมายเหตุ
1- 28 ก.พ. 57	-ศึกษาและรวบรวมเอกสารบทความหนังสือแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	
1- 31 มี.ค. 57	-ร่างแบบสัมภาษณ์ (แบบเจาะลึก) สำหรับประชากร /กลุ่มตัวอย่าง	-ปรึกษาอาจารย์ -ส่งผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือ
	-ดำเนินการทำความรู้จักกับประชากร/กลุ่มตัวอย่าง (เริ่มแบบบันทึกผลการสังเกตแบบมีส่วนร่วม)	-เพื่อสร้างความคุ้นเคยกับ ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง
1-30 เม.ย. 57	-ดำเนินการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่างดังนี้ 1.1 ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา 1.2 นักการเมือง 1.3 เจ้าหน้าที่รัฐ 1.4 นักวิชาการ สื่อมวลชน ผู้นำศาสนาประชาชน ทั่วไป	สัปดาห์ที่ 1 สัปดาห์ที่ 2 สัปดาห์ที่ 3 สัปดาห์ที่ 4
1-31 พ.ค. 57	-รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ให้เรียบร้อย -ส่งอาจารย์เพื่อปรับปรุงแก้ไข (ข้อมูลเชิงคุณภาพ)	-เพิ่มเติมส่วนที่ขาด
1 พ.ค. - 30 มิ.ย. 57	-เตรียมดำเนินการสารนิพนธ์ที่ 4 ,5	

4. เครื่องมือการศึกษาวิจัย

ผู้วิจัยใช้ตนเองเป็นเครื่องมือหลักในการศึกษาวิจัยโดยเข้าสู่แหล่งข้อมูลด้วยตนเอง มีทีมงานคอยสนับสนุนด้านการจัดเก็บข้อมูล มีการวางแผนวิธีการจัดเก็บหรือเข้าหาแหล่งข้อมูล ตลอดจนเทคนิคในการจัดเก็บข้อมูล ดังนี้

การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) เป็นการสนทนากับผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informant) ได้แก่ ตัวผู้สมัคร 2 ท่าน คือ นายนิพนธ์ บุญญามณี และนายอุทิศ ชูช่วย ซึ่งทั้งสองเป็นผู้สมัครจากจำนวนทั้งหมด 4 คน และถือเป็นผู้สมัครคู่แข่งที่น่าสนใจเนื่องจากการใช้กลยุทธ์ในการช่วงชิงคะแนนเสียงกันอย่างเข้มข้นนอกจากนี้ยังมีนักการเมืองระดับประเทศ ระดับท้องถิ่น นักวิชาการ ผู้นำท้องถิ่น และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัคร โดยมีการตั้งคำถามให้ตรงวัตถุประสงค์ของการวิจัยมากที่สุด การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงอุปนัยโดยทยอยสะสมข้อมูลจนครบถ้วน รอบด้าน ชัดเจน ถูกต้อง จัดเก็บและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการดำเนินการ ด้านสารสนเทศ ผ่านการใช้การสัมภาษณ์ทั้งแบบมีโครงสร้าง (structured interview) และแบบไม่มีโครงสร้าง (unstructured interview) แบบเป็นทางการหรือกึ่งทางการ (formal or semi-formal interview) ตลอดจนการสนทนาแบบอิสระเป็นไปตามธรรมชาติ (natural conversation) ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ในรูปแบบการสนทนาระหว่างผู้วิจัยกับผู้ให้ข้อมูลรอง (general informants) เมื่อต้องการข้อมูลเพิ่มเติมหรือขอคำอธิบายเหตุผลของปรากฏการณ์ต่างๆ (ศิริพร จิรวัดณ์กุล 2552: 141-142)

การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (non-participant observation) เป็นการวิจัยและรวบรวมข้อมูล โดยสังเกตปรากฏการณ์ หรือบริบทต่างๆ ที่เกิดขึ้นโดยผู้วิจัยไม่ได้เข้าร่วมในบริบทนั้นโดยตรง เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยกระบวนการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา โดยผู้วิจัยสนใจเป็นอย่างยิ่งในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา เพราะเป็นการแข่งขันระดับท้องถิ่นของคู่แข่งจากพรรคประชาธิปัตย์ด้วยตนเอง ในฐานะผู้มีสิทธิ์ลงคะแนนเสียงคนหนึ่งในการเลือกตั้ง จึงมีความสนใจในกิจกรรมการรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร และติดตามสังเกตการณ์การใช้กลยุทธ์ในรูปแบบต่างๆ ผ่านสื่อสารมวลชนและสื่ออื่นๆ ได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างครอบคลุมครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

การศึกษาจากเอกสารจากแหล่งข้อมูลต่างๆ (document studies) เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของผลงานวิจัยมากยิ่งขึ้น ตลอดจนการอ้างอิงหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้ได้รับความน่าเชื่อถือต่อผลการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยจึงได้มีการค้นคว้า และรวบรวมข้อมูล เพิ่มเติมนอกเหนือจากผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ เอกสารการรณรงค์ของผู้สมัคร เอกสารทางราชการ สื่อสิ่งพิมพ์ เทปบันทึกเสียงและภาพ

แผ่นพับ ใบปลิว รูปถ่ายต่างๆ รวมทั้งสื่ออื่นๆ ทุกชนิดที่ผู้สมัครใช้ในการรณรงค์หาเสียง โดยการรวบรวมเป็นหมวดหมู่ จัดเก็บ เพื่อนำมาวิเคราะห์ประกอบร่วมกับข้อมูลหลักที่ได้มา

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informant) ได้แก่ตัวผู้สมัคร 2 ท่านคือนายนินพธ์ บุญญามณี และนายอุทิศ ชูช่วย ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา นักการเมืองเจ้าหน้าที่รัฐ นักวิชาการ สื่อมวลชน ผู้นำศาสนาและประชาชนทั่วไป โดยคัดเลือกตามเป้าหมายการวิจัย ใช้วิธีคัดเลือก 2 วิธีคือ (1) การคัดเลือกโดยพิจารณาเปรียบเทียบ (judgmental sampling) คือการคัดเลือกตามคุณสมบัติไว้ในวัตถุประสงค์ของการวิจัย (2) การคัดเลือกโดยคำแนะนำ (snowball sampling) หรือการคัดเลือกจากกลุ่มตัวอย่างแนะนำบุคคลอื่นๆ โดยรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์แล้วดำเนินการจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นจัดการจำแนกหมวดหมู่ให้เป็นระบบตรวจสอบความเพียงพอและความเที่ยงตรงของข้อมูลทำการวิเคราะห์เบื้องต้นในภาคสนามตีความโดยอาศัยการทบทวนวรรณกรรม และทฤษฎีต่างๆ ตามกรอบแนวคิดที่เสนอพิจารณาถึงความสอดคล้องกันระหว่างกลุ่มข้อมูล นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาโดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ในการสัมภาษณ์
2. จำแนกข้อมูลเป็นหมวดหมู่ตามประเด็นการวิจัย
3. เขียนรายงานการวิจัยเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ผู้ศึกษาได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ถึงบริบททางการเมืองและปัจจัยที่มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ได้แก่ ปัจจัยภายนอก ด้านการเมือง ประกอบด้วย พรรคการเมือง กลุ่มการเมือง การเมืองระดับประเทศ การเมืองระดับท้องถิ่น ด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาด้านการค้าและการลงทุน การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว ด้านสังคม ประกอบด้วย เครือข่ายต่างๆ สโมสร ภาคประชาสังคม ชาติพันธุ์ ปัจจัยภายใน คือ ตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556

ขั้นตอนที่ 2 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ถึงกลยุทธ์ทางการตลาดที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาใช้ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ได้แก่ กลยุทธ์ด้าน

นโยบาย กลยุทธ์ด้านผลงานที่ผ่านมา กลยุทธ์ด้านวิธีการเข้าถึงผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง กลยุทธ์ด้าน
ภาพลักษณ์ส่วนบุคคลของผู้สมัครรับเลือกตั้ง กลยุทธ์ด้านภูมิหลัง และกลยุทธ์ด้านความสัมพันธ์
ระหว่างบุคคลของผู้สมัครรับเลือกตั้ง และส่งผลให้นายนิพนธ์ บุญญามณี ได้รับการเลือกตั้งเป็น
นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556 ระหว่างนายนิพนธ์ บุญญามณี และ นายอุทิศ ชูช่วยเป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูล โดยใช้กรอบแนวคิดและทฤษฎีเรื่องการสื่อสารทางการเมือง (Political Communication Theory) แนวคิดการตลาดทางการเมือง (Political Marketing) และแนวคิดเรื่องระบบอุปถัมภ์ (The patron-client system) เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ใช้การเก็บข้อมูล โดยวิธีสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 4 กลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่างที่ 1 ได้แก่ ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา จำนวน 2 คน คือ นายอุทิศ ชูช่วย และ นายนิพนธ์ บุญญามณี กลุ่มตัวอย่างที่ 2 ได้แก่ นักการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นอย่างละ 2 คน รวม 4 คน กลุ่มตัวอย่างที่ 3 ได้แก่ เจ้าหน้าที่รัฐ ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ข้าราชการในพื้นที่เลือกตั้งอย่างละ 2 คน รวม 6 คน กลุ่มตัวอย่างที่ 4 ได้แก่ นักวิชาการ สื่อมวลชน ผู้นำศาสนาอย่างละ 2 คน รวม 6 คน และประชาชนทั่วไปในพื้นที่เลือกตั้ง จำนวน 20 คนรวมเป็น 26 คน จำนวนประชากร/กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ประกอบการศึกษา รวมทั้งสิ้น 38 คน และจากการค้นคว้าเอกสารจากแหล่งข้อมูล โดยผู้วิจัยเป็นเครื่องมือหลักในการศึกษา ซึ่งสามารถวางกรอบการศึกษาวิจัยได้ดังนี้

การศึกษากลยุทธ์การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556 ระหว่าง นายนิพนธ์ บุญญามณี และ นายอุทิศ ชูช่วย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงบริบททางการเมืองและปัจจัยที่มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาและเพื่อศึกษาและวิเคราะห์กลยุทธ์ทางการตลาดที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา การนำแนวทางการตลาดทางการเมือง (Political Marketing) มาปรับประยุกต์ใช้ในกระบวนการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ทั้งการศึกษาวิจัย การคัดเลือกประเด็น ตลอดจนวิธีการนำเสนอแนวนโยบาย (Policy Platform) ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษากระบวนการสื่อสารทางการเมือง โดยมีนายนิพนธ์ บุญญามณี ผู้สมัครสังกัดพรรคประชาธิปัตย์ และนายอุทิศ ชูช่วย ผู้สมัครจากทีมสงขลาพัฒนา ในฐานะผู้สังสาร เนื่องจาก นายอุทิศ ชูช่วย จาก

ทีมสงขลาพัฒนาในฐานะอดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาคนที่ผ่านมา ได้นำแนวคิดหลักการตลาดการเมืองมาประยุกต์ใช้ในการหาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ตามกรอบแนวคิดการตลาดทางการเมือง อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าจะนำหลักการตลาดมาประยุกต์ใช้ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งดังกล่าว แต่คู่แข่งจากพรรคการเมืองใหญ่อย่างพรรคประชาธิปัตย์ก็ได้นำเอาแนวทางการตลาดทางการเมืองมาใช้เช่นกัน อีกทั้งยังมีปัจจัยแทรกซ้อนอีกหลายประการ ซึ่งเป็นปัจจัยปกปิดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งของประชาชน จึงทำให้ผู้สมัครของพรรคประชาธิปัตย์สามารถได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาในครั้งนี้

1. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อกระบวนการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ซึ่งประกอบด้วย

1.1 ด้านการเมือง ปัจจัยด้านการเมืองสามารถแยกเป็นประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1.1.1 พรรคการเมือง

ก่อนการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาในวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556 สถานการณ์ทางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์มีความได้เปรียบคู่แข่งจากพรรคอิสระคือนายอุทิศ ชูช่วย ผู้สมัครสังกัดทีมสงขลาพัฒนา อย่างชัดเจน ซึ่งประเด็นหลักคือการได้รับการสนับสนุนจากพรรคการเมืองใหญ่อย่างพรรคประชาธิปัตย์ มีกำลังสำคัญคือนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ซึ่งดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรค มีภาพลักษณ์สำคัญในการดำเนินงานตามนโยบายของพรรคอุดมการณ์พรรคที่มีมายาวนาน และในสถานการณ์ปัจจุบันที่ประชาชนเบื่อหน่ายกับการเมืองที่กำลังสับสนวุ่นวาย จึงถือเป็นทางเลือกใหม่ของประชาชน สำหรับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาในครั้งนี้ การลงพื้นที่ของตัวแทนพรรคประชาธิปัตย์แบบวิถีเคาะประตูบ้าน การขึ้นเวทีปราศรัยของนักการเมืองฝักใฝ่แบบหลากหลาย ถึงแม้ว่านายอุทิศ ชูช่วย คู่แข่งจะนำเสนอนโยบายการทำงานร่วมกับประชาชน ส่วนราชการต่างๆ และผลงานที่ผ่านมาในอดีตในการรณรงค์หาเสียงเป็นปัจจัยที่ส่งผลในเชิงบวกแก่ทีมสงขลาพัฒนาที่จริง แต่ในเรื่องของการลงพื้นที่ใกล้ชิดประชาชนของพรรคประชาธิปัตย์ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการชนะการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาในครั้งนี้ ซึ่งพรรคการเมืองเป็นตัวกลางเสนอความต้องการของประชาชนให้แก่รัฐบาล ตลอดจนเปิดโอกาสให้ประชาชนที่สนใจเข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองในส่วนการใช้อำนาจอธิปไตย พรรคการเมืองเหล่านั้นทำหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตยให้แก่ประชาชน ความจำเป็นที่จะต้องมีการเมืองก็ปรากฏเด่นชัดขึ้น เพราะผู้แทนอิสระนั้นมีความ

คิดเห็นต่างๆ ได้หลากหลายกันออกไป การรวมตัวกันเป็นพรรคการเมืองโดยยอมทิ้งความเห็นเล็กน้อยที่ไม่ตรงกันเพื่อผลประโยชน์ร่วมกันที่สำคัญกว่าจะช่วยลดความสับสนในการเลือกผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้มีตัวเลือกที่น้อยลงและชัดเจนมากยิ่งขึ้น การจัดตั้งขึ้นเป็นพรรคการเมืองนั้นทำให้การเรียกร้องของประชาชนดำรงอยู่ต่อไปโดยไม่ขึ้นอยู่กับปัจเจกแต่ละคน เพราะแม้ว่าผู้ก่อตั้งพรรคการเมืองจะไม่ได้อยู่ในตำแหน่งใดในพรรค พรรคการเมืองก็ไม่สิ้นสุดลงไปด้วย หากแต่สามารถถูกรับช่วงต่อไปโดยสมาชิกพรรคคนอื่นๆ ในด้านการใช้อำนาจนิติบัญญัติ พรรคการเมืองจะช่วยพิจารณาค้นกรองความคิดเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยถี่ถ้วนภายในพรรคการเมืองก่อน จึงเสนอต่อสภา ทำให้การทำงานของฝ่ายนิติบัญญัติรวดเร็วทันเหตุการณ์ และรอบคอบมากขึ้น พรรคการเมืองทำให้รัฐบาลมีเสถียรภาพมากขึ้น หากรัฐบาลจะดำเนินนโยบายในทางใดก็สามารถรู้ได้ว่ามีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ยังสนับสนุนตนอยู่เท่าใด เพราะผู้แทนเหล่านั้นสังกัดในพรรคร่วมรัฐบาลเดียวกัน หากผู้แทนคนใดจะกระทำตนออกนอกลู่นอกทางก็ยังมีวินัยพรรคการเมืองที่ตนสังกัดอยู่คอยควบคุมอยู่อีกชั้นหนึ่ง หน้าที่ต่างๆ ที่พรรคการเมืองเคยมีอาจเริ่มถูกแทนที่ด้วยสถาบันอื่น อาทิ สื่อ หรือ องค์การภาคประชาชน เข้ามาตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐแทนพรรคการเมือง และในบางคราว อาจทำได้ดีกว่าพรรคการเมือง หรือ การที่ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองได้โดยตรง อาทิ เข้าชื่อเสนอกฎหมาย หรือถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ทำให้พรรคการเมืองไม่ได้มีบทบาทเท่าเดิมเช่นที่เคยมีมา (ปิยะ โชติ อินทรนิवास 2555)

ความคิดเห็นต่อพรรคการเมืองของผู้สมัคร นายนิพนธ์ บุญญามณี กล่าวว่า “การลงสมัครรับเลือกตั้งครั้งนี้ เป็นที่เข้าใจกันชัดเจนว่า ลงสมัคร ในนามของพรรคประชาธิปัตย์ ดังนั้น การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งย่อมเป็นไปตามนโยบายของพรรค ไม่ว่าจะรูปแบบการหาเสียงหรือนโยบายที่จะใช้ในการรณรงค์หาเสียง พรรคการเมืองเป็นส่วนสำคัญในการผลักดันให้มีโอกาสว่าชัยชนะในครั้งนี้เพราะต้องยอมรับว่าพรรคประชาธิปัตย์เป็นพรรคการเมืองที่เติบโตมาเพราะพี่น้องชาวไทย เราอยู่ได้ด้วยผลงานและสืบสานนโยบายพรรครุ่นต่อรุ่น สร้างสังคมคนสงขลาให้เจริญรุ่งเรืองเป็นเมืองหน้าด่านของภาคใต้ที่จะต้อนรับนักท่องเที่ยวจากนานาประเทศอย่างภาคภูมิใจ” สำหรับพรรคการเมืองในความคิดของนายนิพนธ์ ถือว่าเป็นส่วนสำคัญในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งครั้งนี้ (นายนิพนธ์ บุญญามณี 2557: บทสัมภาษณ์) ส่วนนายอุทิศ ชูช่วย กล่าวว่า “พรรคการเมืองมีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งครั้งนี้อย่างมาก และเห็นได้ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างนายนิพนธ์ บุญญามณี ผู้สมัครหมายเลข 2 ซึ่งพรรคประชาธิปัตย์ส่งเข้าชิงชัยนั้น เป็นพรรคการเมืองเก่าแก่และครองเสียงผู้มีสิทธิเลือกตั้งในสงขลาอยู่แล้ว ทำให้เป็นจุดขายในการใช้เป็นกลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงและน่าจะเป็นจุดแข็งหลักในการต่อสู้กับคู่แข่งซึ่งมาจาก

ทีมจัดตั้งต่างๆ แต่สำหรับผมแล้วพรรคการเมืองแม้จะมีบทบาทในการสนับสนุนผู้สมัครให้ได้รับคะแนนนิยมก็จริง ในทางปฏิบัติจริงๆแล้วการอยู่กับประชาชนและได้ช่วยเหลือพ่อแม่พี่น้องชาวสงขลามาหลายปีก็อาจจะเป็นจุดเปลี่ยนในการการตัดสินใจลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้งครั้งนี้ก็ได้ซึ่งต้องสู้กันให้ถึงที่สุดครับ ผมหมายถึงสู้กันด้วยผลงานและนโยบาย”(นายอุทิศ ชูช่วย 2557: บทสัมภาษณ์)

ความคิดเห็นต่อพรรคการเมืองของนักการเมืองระดับประเทศ พบว่า จากการสัมภาษณ์นายเจริญ วงศ์กระจ่าง สมาชิกพรรคชาติพัฒนาได้ ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “พรรคการเมืองมีเครือข่ายและสมาชิกเพิ่มมากขึ้น ทำให้กระจายนโยบายเข้าถึงได้ทุกพื้นที่” (นายเจริญ วงศ์กระจ่าง 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับนายสุรศักดิ์ มณี สมาชิกพรรคเพื่อไทย ที่ให้สัมภาษณ์ว่า “พรรคการเมืองมีการเข้าถึงฐานเสียงและพบปะพูดคุยกับพี่น้องประชาชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อประชาสัมพันธ์นโยบายพรรคและจุดยืนในการเป็นพรรคการเมืองยุคใหม่คิดเร็ว ทำเร็ว การแก้ปัญหาเรื่องเศรษฐกิจปากท้องประชาชนถือเป็นงานหลัก ภาพรวมของนโยบายพรรค จะผลักดันสงขลาเป็นเมืองหลวงของภาคใต้ตอนล่าง สร้างเครือข่ายการพัฒนาเชื่อมโยง สงขลา พัทลุง และสตูล ครอบคลุมทั้งด้านการท่องเที่ยว ด้านเศรษฐกิจ การคมนาคม การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านความมั่นคง และด้านการเกษตร โดยเฉพาะนโยบายสำคัญซึ่งถือเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ทางพรรคจะผลักดันให้เกิดเป็นรูปธรรมไม่ว่าผู้สมัครของกลุ่มสองเลได้จะได้รับการเลือกตั้งหรือไม่ก็ตาม” (นายสุรศักดิ์ มณี 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ นายประสิทธิ์ รัตนถาวร บรรณาธิการข่าว ให้สัมภาษณ์ว่า “การเลือกตั้งครั้งนี้พรรคการเมืองมีผลต่อการเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา อย่างเห็นได้ชัดเจนมาก เพราะ ในจังหวัดสงขลา นั้น พรรคประชาธิปัตย์ เป็นพรรคที่เก่าแก่และเป็นที่ยอมรับของคนจังหวัดสงขลา ทำให้ผู้สมัครหมายเลข 1 ที่ลงในนามพรรคประชาธิปัตย์นั้นสามารถมีคะแนนเสียงที่เพิ่มขึ้นมาได้อย่างชัดเจน” (นายประสิทธิ์ รัตนถาวร 2557: บทสัมภาษณ์)

ในภาคประชาชนนั้นมีความคิดเห็นว่าอิทธิพลของพรรคการเมืองพรรคใหญ่มีผลโดยตรงกับการหาเสียงในการเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลาในครั้งนี้ เป็นสาเหตุหลักต่อผลการแพ้-ชนะ การเลือกตั้งในครั้งนี้ โดย นางสาวสุรี จันทะรัตน์ ประชาชนใน จังหวัดสงขลาให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “การเลือกตั้งครั้งนี้พรรคการเมืองมีผลต่อการเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา อย่างแน่นอน มีผลในกระแสพรรคเพราะพรรคการเมืองบ่งบอกถึงนโยบายและผลงานของพรรคที่ได้สร้างมา” (นางสาวสุรี จันทะรัตน์ 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ นางสาวสุภา ยอดชู ประชาชนใน จังหวัดสงขลา ให้สัมภาษณ์ในทำนองเดียวกันว่า “การเลือกตั้งครั้งนี้พรรคการเมืองมีผลต่อการเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา เพราะพรรคการเมืองมีสมาชิกของพรรคทุกภาคส่วน” (นางสาวสุภา ยอดชู 2557: บทสัมภาษณ์) ในทำนองเดียวกับ นางสาวเมษา เทพแก้วประชาชนในจังหวัดสงขลา ที่ให้

สัมภาษณ์ว่า “การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาในระดับพรรคการเมือง มีผลมาก เพราะ พรรคการเมืองเป็นกลุ่มบุคคลที่มีเป้าหมายเดียวกัน ที่จะต้องออกมารณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ในครั้งนี้ เพื่อที่จะทำให้ประชาชนได้หันมาสนใจและให้ความร่วมมือ ในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาด้วยกันมากยิ่งขึ้น” (นางสาวเมษา เทพแก้ว 2557: บทสัมภาษณ์)

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะพบว่า ในการเลือกตั้งครั้งนี้พรรคการเมืองมีผลต่อการเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา อย่างเห็นได้ชัดเพราะนายนิพนธ์ บุญญามณี ผู้สมัครหมายเลข 2 ซึ่งพรรคประชาธิปัตย์ส่งเข้าชิงชัยนั้น เป็นพรรคการเมืองเก่าแก่และครองเสียงผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในสงขลาอยู่แล้ว ทำให้เป็นจุดขายในการใช้เป็นกลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงและน่าจะเป็นจุดแข็งหลักในการต่อสู้กับคู่แข่งซึ่งมาจากทีมจัดตั้งต่างๆ ถือเป็นความได้เปรียบประเด็นสำคัญในการชิงชัยในครั้งนี้

1.2.2 กลุ่มการเมือง

กลุ่มการเมืองล้วนมีบทบาทและมีความสำคัญในการเคลื่อนไหวทางการเมืองในจังหวัดสงขลาทั้งสิ้น และมีอยู่หลายกลุ่มการเมืองไม่ว่าจะเป็นการเมืองระดับท้องถิ่นหรือระดับประเทศกลุ่มการเมืองแบ่งออกได้คือ

1) กลุ่มการเมืองที่เป็น กลุ่มพรรคพวก (factional cliques) เป็นกลุ่มที่ก่อตั้งขึ้นจากบุคคลที่มีผลประโยชน์บางอย่างร่วมกัน เช่น อุดมการณ์ นโยบาย เรื่องส่วนตัวหรืออื่นๆ โดยที่ไม่ได้มีเป้าหมายในการรวมตัวกันเพื่อแสวงหาเป้าหมายหรือผลประโยชน์ของกลุ่ม กลุ่มการเมืองประเภทนี้มักเป็นกลุ่มที่ไม่เป็นทางการ สมาชิกของกลุ่มมีจำนวนไม่แน่นอนและความเหนียวแน่นของสมาชิกในกลุ่มค่อนข้างสั้น ซึ่งกลุ่มประเภทนี้มักจะปรากฏในช่วงที่มีประเด็นปัญหาหนึ่งภายในพรรคหรือในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

2) กลุ่มการเมืองที่เป็นกลุ่มอุปถัมภ์และความสัมพันธ์ส่วนตัว (personal and client-group factions) กลุ่มในลักษณะนี้ ยังหมายความได้ถึงกลุ่มผู้อุปถัมภ์-ผู้รับการอุปถัมภ์ ซึ่งกลุ่มประเภทนี้ต่างจากกลุ่มประเภทแรก ตรงที่จะมีการรวมกลุ่มกันอย่างเป็นทางการ มีกระบวนการวิธีการสรรหาและรักษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกลุ่มกับสมาชิก กลุ่มการเมืองประเภทนี้จะอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวของผู้นำกลุ่มเป็นสำคัญ ทำให้สมาชิกของกลุ่มประเภทนี้มีจำนวนน้อย และมักใช้หรืออ้างถึงหัวหน้ากลุ่มมาเป็นสัญลักษณ์ของกลุ่ม ด้านความยั่งยืนของกลุ่มลักษณะนี้ขึ้นอยู่กับอำนาจทางการเมืองของผู้นำกลุ่มเป็นสำคัญ

3) กลุ่มการเมืองที่มีความเป็นสถาบันหรือองค์การ (institutionalized or organizational factions) กลุ่มในลักษณะนี้มักเป็นกลุ่มที่มีความเป็นทางการ หรือ กลุ่มที่มีพัฒนาการ

ซึ่งไม่พึงพิงหรือผูกพันกันด้วยความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์กันระหว่างผู้นำกับสมาชิก แต่จะมีลักษณะความสัมพันธ์แบบร่วมมือกันอย่างเท่าเทียม มีตำแหน่งหรือกฎระเบียบที่แน่นอน ทั้งนี้พื้นฐานของการดำรงอยู่ของกลุ่มแบบนี้ คือ ผลประโยชน์ในทุกๆ เรื่องตั้งแต่เชิงอุดมการณ์ ประโยชน์เชิงวัตถุ ผลประโยชน์สาธารณะ ไปจนถึงผลประโยชน์ส่วนตัว โดยสมาชิกในกลุ่มแบบนี้ มักมีการรวมกลุ่มกันอย่างถาวรหรือเป็นระยะเวลายาวนาน

นายนิพนธ์ บุญญามณี ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ได้กล่าวว่า “ในพรรคการเมืองใดก็ตามต้องมีกลุ่มการเมืองย่อยๆ อยู่ในพรรคทั้งสิ้น แล้วแต่ว่ากลุ่มการเมืองนั้นๆ จะมีอุดมการณ์สร้างสรรค์ผลงานให้แก่ส่วนรวมแค่ไหน จะสร้างชื่อเสียงหรือว่าชื่อเสียงให้กับพรรค แต่ที่สำคัญกลุ่มการเมืองจะช่วยนำพาพรรคให้บรรลุวัตถุประสงค์ของพรรคได้มากน้อยเพียงใด โดยเฉพาะกลุ่มการเมืองในพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งกลุ่มการเมืองที่มีอยู่แม้คิดต่างกันบ้างแต่ก็ยังยึดแนวทางและนโยบายพรรคเป็นหลักในการดำเนินงานเพื่อรับใช้ประชาชนเพื่อประโยชน์ของคนส่วนรวมเป็นหลัก โดยกลุ่มการเมืองมีผลต่อการรณรงค์หาเสียงในครั้งนี้แน่นอน”(นายนิพนธ์ บุญญามณี 2557: บทสัมภาษณ์) ส่วนนายอุทิศ ผู้สมัครรับเลือกตั้ง กล่าวว่า “กลุ่มการเมืองก็เป็นส่วนหนึ่งของพรรคการเมืองย่อมมีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา ครั้งนี้อย่างแน่นอนเนื่องจากในพื้นที่เลือกตั้งจังหวัดสงขลามีหลายกลุ่มและหลายพรรคที่มีความเคลื่อนไหวทางการเมืองอย่างต่อเนื่องดังนั้นพรรคการเมืองใดที่มีกลุ่มการเมืองในพรรคที่เข้มแข็งและเป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไปก็จะชิงความได้เปรียบครองพื้นที่เลือกตั้งได้ไม่น้อย ในทางกลับกันนะครับที่ผมมีประสบการณ์เล่นการเมืองมานานกลุ่มการเมืองในจังหวัดสงขลามีไม่มากหรือครับเพราะพื้นที่เลือกตั้งของสงขลาเป็นที่รู้ๆกันว่าเป็นพื้นที่ของใครพรรคการเมืองใดครองพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น บางครั้งปัญหาของกลุ่มการเมืองที่แยกย่อยอยู่ในพรรคการเมืองใหญ่ๆก็สร้างปัญหามากกว่าสนับสนุนพรรคนะครับ เพราะอาจขัดแย้งกันเองทั้งด้านความคิดเห็นหรือผลประโยชน์ที่ไม่ลงตัวก็เป็นไปได้ครับ” (นายอุทิศ ชูช่วย 2557: บทสัมภาษณ์)

นายอนุวัฒน์ งามสมชาตินักวิชาการ กล่าวว่า “กลุ่มการเมือง มีผลต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลา เพราะว่า กลุ่มการเมืองมีผลต่อการรณรงค์หาเสียงซึ่งในแต่ละกลุ่มก็จะมีฐานเสียงที่แตกต่างกันออกไป ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์ หรือผู้สมัครที่ไม่ได้สังกัดพรรคใดพรรคหนึ่งผู้สมัครท่านใดที่สังกัดพรรคประชาธิปัตย์มีความได้เปรียบมากกว่า” (นายอนุวัฒน์ งามสมชาติ 2557: บทสัมภาษณ์) ในทำนองเดียวกัน นางสุภา ยอดชู ประชาชนใน จังหวัดสงขลา ให้สัมภาษณ์ว่า “กลุ่มการเมืองมีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา เพราะนักการเมืองทุกคนมีประชาชนรู้จักมาก” (นางสุภา ยอดชู 2557: บทสัมภาษณ์) นายคอเลาะ สาหะมะ อิหม่ามประจำมัสยิดศรียาภูลสุลุม อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา

ให้สัมภาษณ์ว่า “กลุ่มการเมือง มีผล ต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลา เพราะหากว่าพรรคการเมืองพรรคไหนใช้กลุ่มการเมืองเข้าถึงในท้องที่ในจังหวัดสงขลา ก็จะทำให้สามารถเอาชนะคู่แข่งกันได้เลยทีเดียว” (นายคอเถาะ สาหะมะ 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ นางสุปราณี พิทักษ์บุตร ประชาชนใน จังหวัดสงขลาที่ให้สัมภาษณ์ว่า “กลุ่มการเมือง อาจจะไม่มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลา เพราะในจังหวัดสงขลามีหลายกลุ่มและหลายพรรคการเมือง อยู่ที่ประชาชนจะตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาจากนโยบายหรือวิสัยทัศน์” (นางสุปราณี พิทักษ์บุตร 2557: บทสัมภาษณ์)

ดังนั้น จะเห็นว่ากลุ่มการเมืองมีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา ครั้งที่ผ่านมามาก เนื่องจากในพื้นที่เลือกตั้งจังหวัดสงขลามีหลายกลุ่มและหลายพรรคการเมืองเช่นเดียวกับพื้นที่เลือกตั้งทั่วไป แต่กลุ่มการเมืองที่มีบทบาทมากที่สุดคือกลุ่มการเมืองในสังกัดพรรคประชาธิปัตย์ เหตุเพราะกลุ่มการเมืองเหล่านี้ล้วนเติบโตมาจากฐานเสียงดั้งเดิมที่ฝังตัวอยู่ในสังคมคนสงขลามายาวนาน แล้วก็พัฒนาขึ้นมาเป็นกลุ่มการเมืองเพื่อวัตถุประสงค์ในการเป็นกำลังหลักที่จะครองพื้นที่ระดับล่างให้มากที่สุด

1.1.3 การเมืองระดับประเทศ

หลังจากประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองใน พ.ศ. 2475 จึงมีการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2476 โดยการเลือกตั้งครั้งนั้นเป็น "การเลือกตั้งทางอ้อมครั้งแรกและครั้งเดียวของไทย" โดยจังหวัดสงขลามีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนแรก คือ นายเจือ ศรียาภัยนักรการเมืองที่ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมากที่สุด คือ 9 สมัย ได้แก่ นายอำนาจ สุวรรณคีรี ทั้งนี้ มีตระกูลการเมืองที่ได้รับเลือกตั้งมากที่สุด คือ ตระกูลทิพย์มณี มี 2 คน คือ นายเชื้อ ทิพย์มณี และ นายสงบ ทิพย์มณี ตระกูลสุวรรณคีรี มี 2 คน คือ นายอำนาจ สุวรรณคีรี และ นายไตรรงค์ สุวรรณคีรี ตระกูลพัฒโน มี 2 คน คือ นายไสว พัฒโน และ นายไพโร พัฒโน ตระกูลเสนเนียม มี 2 คน คือ นายวินัย เสนเนียม และ นายถาวร เสนเนียม ตระกูลสุวิทย์ มี 2 คน คือ พันตำรวจโทวิจิตร สุวิทย์และนายนาราช สุวิทย์ ตระกูลลาภาโรจน์กิจ มี 2 คน คือ นายลาภศักดิ์ ลาภาโรจน์กิจ และ นายภีรพล ลาภาโรจน์กิจ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ทั้งสิ้น จะเห็นได้ว่า นักการเมืองที่ได้รับการเลือกตั้งในจังหวัดสงขลาส่วนใหญ่เป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ในการเลือกตั้งทุกครั้งพรรคประชาธิปัตย์มีบทบาทมากที่สุดในการเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา ระหว่างนายอุทิศ ชูช่วย หมายเลข 1 กับนายนิพนธ์ บุญญามณี หมายเลข 2 โดยมีผู้สมัครอีก 2 คนที่ประชาชนชาวสงขลาไม่ผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งไม่ทราบรายละเอียดมากนัก คือ นายพิณ คงเอียง หมายเลข 3 และนายจรัญ อรุณพันธุ์ หมายเลข 4 หากศึกษาจากเวทีปราศรัยและป้ายหาเสียงเห็นได้ชัดว่า เป็นการแข่งขันระหว่างการเมืองแบบฐานคะแนน

เสียง กับการเมืองแบบฐานนโยบายเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน (วิกิพีเดีย 2557
<http://th.wikipedia.org/>)

นายนิพนธ์ บุญญามณี อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์ ยอมลาออกจากตำแหน่งมาลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาซึ่งเป็นการเมืองระดับท้องถิ่น โดยให้เหตุผลว่ามาตามนโยบายของพรรคประชาธิปัตย์ที่ต้องการกระจายอำนาจ และทำท้องถิ่นให้เข้มแข็ง เพื่อประเทศไทยเข้มแข็ง ความหวังของนายนิพนธ์ บุญญามณี จึงอยู่ที่กระแสของความเป็นประชาธิปัตย์ของภาคใต้ ป้ายหาเสียงของนายนิพนธ์ บุญญามณี จึงมีคนอื่นที่ไม่ได้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายก อบจ.สงขลา แต่เป็นคนทีชาวสงขลาและชาวไทยรู้จักดีคือ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์และนายชวน หลีกภัย อดีตหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ อดีตนายกรัฐมนตรีน และปัจจุบันเป็นประธานที่ปรึกษาพรรคประชาธิปัตย์และดูเหมือนจะเป็นจุดขายของนายนิพนธ์ที่ใช้สโลแกนว่า “เชื่อมั่นประชาธิปัตย์ เชื่อมั่นนิพนธ์ บุญญามณี เบอร์ 2” นับเป็นการเมืองแบบฐานคะแนนเสียงที่เคยใช้ได้ผลมาแล้วของพรรคประชาธิปัตย์ ตั้งแต่หลังเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ 2535 ยุคที่ชูกระแสสนับสนุนคนใต้เป็นนายกรัฐมนตรีน ส่วนนโยบายที่นำเสนอต่อสาธารณชนก็ไม่มีอะไรน่าสนใจ เมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่งนายนิพนธ์ บุญญามณี มีความคิดเห็นต่อการเมืองระดับประเทศว่า “คนทั่วไปมองว่าผมสังกัดพรรคใหญ่และคร่ำหวอดอยู่กับการเมืองระดับประเทศย่อมได้เปรียบผู้สมัครคนอื่น ๆ ซึ่งประเด็นนี้ผมมองอีกมุมหนึ่งครับ การที่ผมลงสมัครในนามของพรรคใหญ่เหมือนเป็นการสร้างแรงกดดันให้ผมเป็นอย่างมากเพราะพรรคประชาธิปัตย์เป็นพรรคเก่าแก่มีชื่อเสียงเป็นที่ศรัทธาของคนทั่วไป การเป็นตัวแทนพรรคลงรับเลือกตั้งจึงถือเป็นภาระใหญ่หลวงครับในการที่จะต้องนำพาชื่อเสียงของพรรคที่สะสมมานานให้คงอยู่คู่คนสงขลาตลอดไป ที่อยากว่านั่นคือจะทำอย่างไรให้คนสงขลาอยู่ดีกินดีมีความสุขบนพื้นฐานความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมีความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมกลุ่มประเทศอาเซียน ตรงนี้ผมคิดว่าสำคัญมากกว่าครับ แต่อย่างไรก็ตามกับคำถามที่ว่าพรรคการเมืองระดับชาติมีผลกับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งครั้งนี้หรือไม่ ตอบว่ามีครับแต่ตามที่ผมพูดนั่นแหละพรรคที่ดี กลุ่มการเมืองที่ดี การเมืองระดับประเทศที่ดี มีผลทั้งสิ้นเพราะเราได้รับความไว้วางใจจากพี่น้องชาวสงขลาตลอดครับ” (นายนิพนธ์ บุญญามณี 2557: บทสัมภาษณ์)

ส่วน นายอุทิศ ชูช่วย หมายเลข 1 ฐานนโยบายที่หลากหลาย จนกล่าวได้ว่าไม่เหลืออะไรให้นายนิพนธ์ บุญญามณี ได้นำเสนอ และเน้นว่า “เป็นจริงได้” ทุกนโยบาย การปรากฏตัวของป้ายหาเสียงและเวทีปราศรัยของนายอุทิศ ชูช่วย สร้างบรรยากาศของการนำเสนอนโยบายที่จะทำให้กับชาวสงขลา และหลายเรื่องได้ทำมาแล้วในช่วง 4 ปีที่ผ่านมา และหากได้กลับเข้ามาอีก

สมัยที่จะเดินหน้าต่อไป ถือได้ว่านายอุทิศ ชูช่วย เน้นการเมืองแบบฐานนโยบายประเภทว่า “เอาผลงานมาแลกคะแนน” ชูภาพลักษณ์ “นักพัฒนา” แม้แต่ภาพถ่ายที่ปรากฏบนป้ายหาเสียง และเวทีปราศรัยก็เน้นภาพเดิมภาพเดียว ข้อความและภาพประกอบนโยบายสะท้อนถึงความ “เป็นมืออาชีพ” ชัดเจนทั้งความคิด ข้อความ สีหน้า แววตา รอยยิ้มที่มุ่งมั่นและเป็นมิตร โดยนายอุทิศ มีความคิดเห็นต่อการเมืองระดับประเทศว่า “เป็นที่เข้าใจกันของพี่น้องชาวสงขลาอยู่แล้วครับว่าการเลือกตั้ง นายก อบจ.สงขลา ครั้งนี้เป็นการเลือกตั้งที่ไม่ใช่การเมืองท้องถิ่น แต่เป็นการเลือกตั้งการเมืองระดับชาติอย่างแน่นอนเพราะผู้สมัครบางคนได้รับการสนับสนุนจากพรรคการเมืองใหญ่ให้ลงสมัครในนามของพรรคและพรรคก็ออกมาให้การช่วยเหลืออย่างเต็มกำลังทั้งด้านนโยบายและกระบวนการหาเสียง โดยเฉพาะที่สำคัญที่สุดที่เป็นจุดเปลี่ยนก็คือด้านงบประมาณ พรรคการเมืองใหญ่เมื่อพรรคมีมติส่งคนของพรรคลงชิงชัยในสนามเลือกตั้งไม่ว่าระดับใดก็ตาม พรรคจะให้การสนับสนุนในทุกด้านทั้งกำลังคน งบประมาณที่จัดสรรอย่างเป็นรูปธรรม หรือถ้าพรรคตั้งใจว่าต้องได้เค้าก็จะต้องแสดงกันอย่างเต็มที่แน่นอนครับ พูดกันง่ายๆ ว่าเล่นกันทุกทางว่างั้นเถอะ แต่พรรคการเมืองใหญ่ก็เป็นเป้าใหญ่ นะครับทำอะไรก็ต้องระวังเพราะเป็นที่จับตาของคนทั่วไปโอกาสพรรคก็มีเยอะนะครับ สู้กันแบบลูกทุ่งอย่างผสมสบายใจกว่าเดินเท้าเคาะประตูบ้านนั่งจิบน้ำชากับพี่น้องประชาชนรับฟังปัญหาและหาแนวทางแก้ไขร่วมกันสบายใจกว่า” (นายอุทิศ ชูช่วย 2557: บทสัมภาษณ์)

นายอนุวัฒน์ งามสมชาติให้สัมภาษณ์ว่า “กลุ่มพรรคการเมืองระดับชาติมีส่วนสำคัญในการที่จะให้ประชาชนได้ตัดสินใจเลือกบุคคลที่มีฐานเสียงที่ดีเข้ามาบริหารจัดการจังหวัดสงขลา ให้มีฐานเศรษฐกิจที่ดีและพัฒนาจังหวัดสงขลาให้มีความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน” (นายอนุวัฒน์ งามสมชาติ 2557: บทสัมภาษณ์) นายคอเอื้อ สาหะมะ อีหม่ามประจำมัสยิดศรียาฏลุดดูม อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ให้สัมภาษณ์ว่า “การเมืองระดับประเทศ มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลา เพราะหากว่าพรรคการเมืองระดับประเทศเข้ามามีบทบาทในการเลือกตั้งในการเลือกนายกองค์การบริหารจังหวัดชลกาก็จะทำให้พรรคการเมืองนั้นมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น” (นายคอเอื้อ สาหะมะ 2557: บทสัมภาษณ์) เช่นเดียวกับนางสุภาวดี คงจันทร์ประชาชนใน จังหวัดสงขลา ให้สัมภาษณ์ว่า “การเมืองระดับประเทศ มีผลเป็นอย่างยิ่ง ต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลา เพราะ การหาเสียงในการเลือกตั้งของพรรคการเมืองนั้นๆ ย่อมต้องการพรรคการเมืองระดับประเทศเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อที่จะให้พรรคการเมืองของตนเองเอาชนะคู่แข่งได้” (นางสุภาวดี คงจันทร์ 2557: บทสัมภาษณ์)

ที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า การเมืองระดับประชาติมีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา ครั้งนี้อย่างมากจนพูดได้ว่าไม่เคยมีมาก่อนในประวัติศาสตร์การเลือกตั้งระดับท้องถิ่นของจังหวัดสงขลา เพราะอย่างที่เห็นและรับรู้กันของชาวจังหวัดสงขลาว่าแม้ผู้สมัครหมายเลข 2 จะสังกัดพรรคใหญ่และเป็นเจ้าของพื้นที่เลือกตั้งอยู่แล้ว แต่การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งก็ยังใช้รูปแบบการหาเสียงแบบเดียวกับการเลือกตั้งระดับประเทศ โดยการให้ผู้นำพรรคและบุคคลสำคัญของพรรคลงพื้นที่เลือกตั้งเพื่อเรียกคะแนนเสียง แทนการเน้นตัวผู้สมัครที่พรรคส่งเข้าประกวด

1.1.4 การเมืองระดับท้องถิ่น

สงขลา เป็นเมืองหลวงของภาคใต้ตอนล่างมีบทบาทสำคัญในฐานะเมืองศูนย์กลางการปกครองตั้งแต่สมัยอยุธยาและกรุงรัตน โกสินทร์ เป็นเมืองศูนย์กลางการค้าในช่วงเวลาเดียวกันเป็นศูนย์กลางทางด้านคมนาคมติดต่อทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศเป็นศูนย์กลางทางการศึกษา ฯลฯ ปัจจุบันตัวจังหวัดสงขลา และอำเภอหาดใหญ่ซึ่งเป็นอำเภอใหญ่ที่สุดของจังหวัดสงขลามีฐานะเป็นเทศบาลนครทั้งสองแห่งคือ เทศบาลนครหาดใหญ่ และเทศบาลนครสงขลามีกุ่มทางการเมืองท้องถิ่นสองกลุ่มได้รับความไว้วางใจจากประชาชนในเขตเลือกตั้งให้เข้าบริหารจัดการ คือเทศบาลนครหาดใหญ่บริหารจัดการ โดย ดร.ไพโร พัฒโน อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคประชาธิปัตย์หลายสมัย ทายาทนักการเมืองอาวุโสไพโร พัฒโนการเมืองท้องถิ่นสงขลา จึงมาถึงทางสองแพร่งของการเมืองสองแนวทางคือ แนวทางแรกเป็นการเมืองที่ยึดเอาพื้นที่หาเสียงคือ จังหวัดสงขลา เป็นพื้นที่ฐานคะแนนเสียงคือ ไม่นั่นนโยบาย แต่เน้นความเป็นพรรคพวก ปชป. ว่าต้องสนับสนุนคนของพรรคประชาธิปัตย์และเอาผู้ใหญ่ในพรรคมาช่วยสนับสนุนการันตีเพื่อกรุยทางผู้ชัยชนะ ในขณะที่แนวทางที่สองใช้พื้นที่เขตเลือกตั้งคือ จังหวัดสงขลา เป็นฐานนโยบายพยายามนำเสนอมาตรการ แนวทางในการแก้ปัญหา เพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนในเขตเลือกตั้ง ตามบทบาทและศักยภาพของตำแหน่งนายก อบจ.สงขลา ไม่มีการแอบอ้างแอบอิงใครเป็นพิเศษ ประกาศชัดเจนว่าไม่สังกัดพรรคการเมืองใด “สังกัดพรรคของประชาชน” (มติชน 2556 www.matichon.co.th/news_detail.php)

นายนิพนธ์ บุญญามณี มีความคิดเห็นต่อการเมืองระดับท้องถิ่นว่า “เพราะโตมาจากการเมืองระดับท้องถิ่นได้สัมผัสชาวบ้านระดับรากหญ้ามาตลอดเส้นทางชีวิตการเมืองมีความเข้าใจความต้องการของพ่อแม่พี่น้องที่อยู่ในทุกท้องที่ของจังหวัดสงขลา ตอนที่ผมเล่นการเมืองท้องถิ่นและได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัดถึงสองสมัยใน พ.ศ.2528 และ พ.ศ.2533 การอยู่ในตำแหน่งนี้จึงสร้างความผูกพันให้ผมกับประชาชนตลอดถึงผู้นำชุมชนต่างๆ ได้มีความใกล้ชิดและรู้ซึ่งถึงความต้องการของพี่น้องประชาชนเป็นอย่างดี จุดนี้ผมจึงพูดได้เต็มปากว่า

การเมืองระดับท้องถิ่นมีส่วนช่วยในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้ผมในครั้งนี้อย่างแน่นอนครับ” (นายนิพนธ์ บุญญามณี 2557: บทสัมภาษณ์) ขณะที่นายอุทิศ มีความคิดเห็นต่อการเมืองระดับท้องถิ่นว่า “การเมืองระดับท้องถิ่นมีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา ครั้งนี้อย่างมากจนพูดได้ว่าผมต้องใช้ท้องถิ่นเป็นจุดแข็งในการรณรงค์หาเสียงครับ ผมโตและประสบความสำเร็จในการเล่นการเมืองมาจากการเมืองระดับท้องถิ่นทั้งผลงาน ทีมงานและความผูกพันที่มีต่อพื้นที่มานานหลายปี หลายๆ โครงการทั้งใหญ่และเล็กที่ผมพยายามผลักดันงบประมาณลงสู่ท้องถิ่นเพื่อให้เกิดการกระจายรายได้และความเสมอภาคที่เท่าเทียมกันไม่ให้ความเจริญไปกระจุกตัวอยู่ที่ใดที่หนึ่งลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมให้คนสงขลามีความทัดเทียมกันและรู้สึกถึงความสำเร็จในการกระจายอำนาจการปกครองจากส่วนกลางออกภูมิภาคและท้องถิ่นตามรูปแบบการปกครองประชาธิปไตยอย่างแท้จริงครับ การเลือกตั้งครั้งนี้การเมืองระดับท้องถิ่นที่ผมคร่ำหวอดมานานคงช่วยสนับสนุนให้ผมประสบความสำเร็จแน่นอนครับ” (นายอุทิศ ชูช่วย 2557: บทสัมภาษณ์)

นายประสิทธิ์ รัตนถาวร บรรณาธิการข่าว ให้สัมภาษณ์ว่า “การเมืองระดับท้องถิ่นนั้นจะมีนักการเมืองที่สนับสนุนนักการเมืองท้องถิ่นเข้ามาเกี่ยวข้องกันอยู่แล้ว ทำให้การเมืองระดับท้องถิ่นมีความเข้มข้น ไม่แพ้การแข่งขันทางการเมืองระดับประเทศเช่นเดียวกัน” (นายประสิทธิ์ รัตนถาวร 2557: บทสัมภาษณ์) การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาครั้งนี้มีความเข้มข้นและรุนแรงกว่าทุกครั้งที่ผ่านมา จึงไม่ใช่เป็นการเมืองระดับท้องถิ่นแบบธรรมดาที่ทุกคนเข้าใจ แต่เป็นการแข่งขันทางการเมืองในระดับชาติที่ต้องใช้กลยุทธ์ต่างๆ อันหลากหลายในการรณรงค์หาเสียงเพื่อชัยชนะในการเลือกตั้งนายจรัสศักดิ์ เจริญรัตนกรอายุ 36 ปี ประชาชนในจังหวัดสงขลา มีความคิดเห็นที่ “การเมืองระดับท้องถิ่นก็มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา เพราะการเมืองระดับท้องถิ่น และการเมืองระดับชาตินั้น มีส่วนเกี่ยวข้องกันไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม ทำให้การเมืองระดับท้องถิ่นมีการแข่งขันที่สูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด” (นายจรัสศักดิ์ เจริญรัตนกร 2557: บทสัมภาษณ์)

จะพบว่าที่กล่าวมาข้างต้น การเมืองระดับท้องถิ่นก็มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา ครั้งนี้อย่างมากจนพูดได้ว่าไม่เคยมีมาก่อนในประวัติศาสตร์การเลือกตั้งระดับท้องถิ่นของจังหวัดสงขลา เพราะอย่างที่เห็นและรับรู้กันของชาวจังหวัดสงขลาว่าแม้ผู้สมัครหมายเลข 2 จะสังกัดพรรคใหญ่และเป็นเจ้าของพื้นที่เลือกตั้งอยู่แล้ว แต่การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งก็ยังใช้รูปแบบการหาเสียงแบบเดียวกับการเลือกตั้งระดับชาติ โดยการให้ผู้นำพรรคและบุคคลสำคัญของพรรคลงพื้นที่เลือกตั้งเพื่อเรียกคะแนนเสียง แทนการเน้นตัวผู้สมัครที่พรรคส่งเข้าประกวด

1.2 ด้านเศรษฐกิจ

1.2.1 การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ

จังหวัดสงขลาเป็นจังหวัดที่มีความพร้อมในการเป็นเมืองท่าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เพราะมีประตูเปิดสู่การคมนาคมและทางเข้าออกของสินค้ามากถึง 5 ช่องทาง ได้แก่ สนามบินหาดใหญ่ ด้านสะเดา ด้านปาดังเบซาร์ ด้านนาทวี และท่าเรือน้ำลึกสงขลา ด้วยความพร้อมและได้เปรียบในเรื่องโลจิสติกส์ สงขลาสามารถเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคที่เชื่อมโยงเศรษฐกิจที่สำคัญระหว่างไทยกับมาเลเซียและจีน รวมทั้งรองรับกับการเปิดเขตเศรษฐกิจเสรีอาเซียนต่อไปได้” ในอนาคตการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดสงขลา ทางสถาบันการเงิน ภาคประชาชน และภาควิชาการ ได้ให้ความเห็นและเสนอแนะแนวทางไว้หลายประเด็น เช่น ตัวแทนธนาคารวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้ความเห็นว่า “ผู้ประกอบการเอสเอ็มอีในท้องถิ่นยังมีความอ่อนแอ อันเนื่องมาจากการขาดความสามารถในด้านการตลาด ซึ่งประเด็นส่วนนี้ควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้เข้มแข็งขึ้นเพื่อสร้างศักยภาพของเอสเอ็มอีสงขลาให้สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างยั่งยืนต่อไป

ปัญหาแรงงานเป็นเรื่องสำคัญอีกประการหนึ่ง เนื่องจากปัจจุบันและอนาคตอันใกล้นี้ การขาดแคลนแรงงานนับเป็นปัจจัยสำคัญที่จะฉุดรั้งการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดสงขลา ทั้งการขาดซึ่งแรงงานมีฝีมือ แรงงานทั่วไป และแรงงานต่างด้าว ในเรื่องเดียวกัน มีแนวความคิดจากหลายฝ่ายอยากให้มีโลจิสติกส์ทางน้ำ เพื่อเชื่อมโยงกับโครงสร้างระบบขนส่งทางบก ได้แก่ ระบบรถไฟรางคู่ และมอเตอร์เวย์อย่างเป็นระบบ เพราะช่วยลดต้นทุนการขนส่งได้มหาศาล เนื่องจากสงขลามีโอกาสในการพัฒนาด้านนี้สูงมาก แนวโน้มเศรษฐกิจจังหวัดสงขลา พ.ศ.2556 โดยรวมคาดว่าเศรษฐกิจขยายตัว สืบเนื่องจากมีปัจจัยบวกที่สำคัญ ได้แก่ ราคาสินค้าเกษตร คือ ยางพาราและสัตว์น้ำ มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น ภาคอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องกับยางพารา และอุตสาหกรรมแปรรูปสัตว์น้ำ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมหลักของจังหวัดผลิตเพื่อส่งออกมีแนวโน้มดีขึ้นจากความต้องการสินค้าของต่างประเทศ และภาวะเศรษฐกิจโลกที่เริ่มฟื้นตัว อย่างไรก็ตามเศรษฐกิจจังหวัดสงขลา ยังคงมีปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญ ได้แก่ ราคาน้ำมัน และราคาสินค้า และเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ ซึ่งจะเป็อุปสรรคต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจโดยรวม

นายคอเลาะ สาหะมะ อิหม่ามประจำมัสยิดริยาฎลุลูม อำเภอกงหรา จังหวัดสงขลา ให้สัมภาษณ์ว่า “ลักษณะสภาพเศรษฐกิจของจังหวัดสงขลา มีลักษณะที่ดี เพราะจังหวัดสงขลาที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจเป็นอย่างดี มีการซื้อขายกันอย่างกว้างขวาง ซึ่งมีนักท่องเที่ยวที่เป็นเพื่อนบ้านเข้ามาเที่ยวซื้อของในจังหวัดสงขลาจำนวนมากขึ้น” (นายคอเลาะ สาหะมะ 2557: บทสัมภาษณ์) นายประสิทธิ์ รัตนถาวร ให้สัมภาษณ์ว่า “จังหวัดสงขลาถือได้ว่าเป็นประตู

เศรษฐกิจของชายแดนภาคใต้ ก็เป็นไปได้ไม่ว่าจะเป็นทางการท่องเที่ยว เศรษฐกิจ เพราะมีชายแดนที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างประเทศมาเลเซีย ซึ่งในแต่ละปีนั้น นักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียมาท่องเที่ยวที่จังหวัดสงขลาเป็นจำนวนมาก ทำให้จังหวัดสงขลา มีการพัฒนาเศรษฐกิจที่ดี” (นายประสิทธิ์ รัตนถาวร 2557: บทสัมภาษณ์)

นายนิพนธ์ บุญญามณี มีความคิดเห็นว่าการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ “จังหวัดสงขลาของเราเป็นจังหวัดใหญ่มีอาณาเขตถึงสิบหกอำเภอและมีพื้นที่กว้างขวางมีความหลากหลายทั้งด้านศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณี หลายเชื้อชาติหลายภาษาทำให้การพัฒนาในทุกๆด้านต้องทำควบคู่กันไปจะเน้นส่วนใดส่วนหนึ่งคงไม่ได้ แต่สำหรับการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจก็ถือเป็นเรื่องสำคัญระดับต้นๆ เพราะสงขลาเป็นเมืองที่มีเศรษฐกิจขยายตัวค่อนข้างรวดเร็ว มีนักลงทุนทั้งไทยและเทศให้ความสนใจเข้ามาใช้สงขลาเป็นฐานการลงทุนเพื่อเป็นศูนย์กลางทางการค้าของภาคใต้ ดังนั้น การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจจึงถือเป็นเรื่องสำคัญเร่งด่วนที่จะต้องพูดถึงใน โครงสร้างการพัฒนาจังหวัด ผมจึงเห็นว่าการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจจึงมีผลต่อการรณรงค์หาเสียงในการเลือกตั้งครั้งนี้เพราะถ้าใครมีแนวทางและวิธีการในการพัฒนาที่เด่นชัดผู้นั้นย่อมได้เปรียบในการสร้างคะแนนเสียง” (นายนิพนธ์ บุญญามณี 2557: บทสัมภาษณ์)

นายอุทิศ ชูช่วย มีความคิดเห็นว่า “การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ ในสมัยที่ผมอยู่ในวาระหรือดำรงตำแหน่ง นายก อบจ.สงขลา จนครบวาระ 4 ปี ผมได้เสนอโครงการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดสงขลาเข้าสู่สภาหลายโครงการล้วนเป็นประโยชน์และสามารถสร้างงานสร้างรายได้ให้พี่น้องชาวสงขลาได้อย่างมากมายและยั่งยืนด้วยปัจจัยความพร้อมในหลากหลายของจังหวัดสงขลาทำให้กับการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจมีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา ครั้งนี้แน่นอนเพราะจังหวัดสงขลา มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วและนั่นหมายถึงผลประโยชน์มากมายมหาศาลที่จะเกิดแก่สังคม โดยรวมที่จะหมุนกลับมาเป็นงบประมาณในการพัฒนาความก้าวหน้าของการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาในการพัฒนาสงขลาให้ก้าวหน้าต่อไประยะเวลา 4 ปี ที่ผมทุ่มเทให้กับการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดสงขลาผมคิดว่าสิ่งที่ผมทำไว้คงตอบสนองกลับคืนให้ผมในการเลือกตั้งครั้งนี้แน่นอน” (นายอุทิศ ชูช่วย 2557: บทสัมภาษณ์)

การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจคือหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่มีความกินดีอยู่ดี ซึ่งเป็นปัญหาหลักของสังคมไทย การกระจายรายได้และความเป็นธรรมทางสังคมเป็นปัจจัยที่ทำให้ประชาชนเลือกผู้นำที่สามารถช่วยให้ชีวิตความเป็นอยู่ของเขาดีขึ้นได้ นายสุรศักดิ์ มณี ได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “ถ้าพัฒนาเศรษฐกิจดี ทำให้ประชาชนอยู่ดีกินดี อยากรับเลือกตั้งมากขึ้น” (นายสุรศักดิ์ มณี 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ ความคิดเห็นของนายเจริญ

วงศ์กระจ่างที่คิดว่า“การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจมีผลอย่างมาก เพราะเป็นการพัฒนาที่ประชาชนมีความต้องการมากที่สุด หากเศรษฐกิจดี รายได้ก็ดีขึ้นตามไปด้วย การที่ผู้สมัครให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ ก็จะเป็นจุดเด่นที่ประชาชนให้ความสนใจอย่างมาก”(นายเจริญ วงศ์กระจ่าง 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ นายคอเลาะ สาหะมะ อิหม่ามประจำมัสยิดริยาฏุลฮูฎุม อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ที่เห็นว่า“การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ มีผลเป็นอย่างมาก ต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลา เพราะถ้าหากว่าผู้สมัครลงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ได้นำนโยบายทางด้านนี้เข้ามาหาเสียงก็จะทำให้มีคะแนนเสียงที่ดีขึ้น” (นายคอเลาะ สาหะมะ 2557: บทสัมภาษณ์)

อาจกล่าวได้ว่า จากผลการศึกษาถึงลักษณะสภาพเศรษฐกิจของจังหวัดสงขลา มีลักษณะเป็นเมืองเศรษฐกิจที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ด้วยปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่อาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านคือมาเลเซีย ทำให้มีนักท่องเที่ยวและนักลงทุนเข้ามาแสวงหาความสุขและความบันเทิงอย่างต่อเนื่องและมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดจากการเติบโตของสถานประกอบการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นโรงแรมหรือแหล่งท่องเที่ยวการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจจึงมีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา ครั้งนี้อย่างแน่นอนเพราะจังหวัดสงขลา มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วและนั่นหมายถึงผลประโยชน์มากมายมหาศาลที่จะเกิดแก่สังคมโดยรวมที่จะหมุนกลับมาเป็นงบประมาณในการพัฒนาความก้าวหน้าของการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาในการพัฒนาสงขลาให้ก้าวหน้าต่อไป

1.2.2 การพัฒนาด้านการค้าและการลงทุน

จังหวัดสงขลาเป็นหัวเมืองหลักของภาคใต้ตอนล่างที่มีความเจริญด้านพาณิชยกรรมมาช้านาน ด้วยเป็นจังหวัดศูนย์กลางรวมการคมนาคมขนส่งของภูมิภาค มีเส้นทางรถยนต์รถไฟ เชื่อมติดต่อไปยังประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ มีสนามบินพาณิชย์ซึ่งมีเที่ยวบินทั้งภายในประเทศ และระหว่างประเทศ และมีท่าเรือ น้ำลึกสามารถจอดเรือขนถ่ายสินค้าขนาดใหญ่ได้สะดวกมีชายแดนติดต่อกับประเทศมาเลเซีย ทำการค้าขายระหว่างกันบริเวณอำเภอสะเดา ทางด้านศุลกากร 2 จุด คือ ด้านศุลกากรสะเดา และด้านศุลกากรปาดังเบซาร์ซึ่งมีนักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเดินทางมาซื้อสินค้าและใช้บริการเป็นจำนวนมาก และยังมีด่าน บ้านประกอบ อำเภอนาทวี ซึ่งเป็นด่านที่เปิดใหม่ด้วยนอกจากนี้จังหวัดสงขลายังเป็นแหล่งผลิตสินค้าวัตถุดิบการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ยางพารา และมีท่าเทียบเรือประมง ทำให้มีการประกอบกิจการค้าและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องอีกมากมาย จึงทำให้จังหวัดสงขลา มีความเจริญทางด้านพาณิชยกรรม มีการประกอบธุรกิจการค้าประเภทต่างๆ เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่และเทศบาลนครสงขลา มีการประกอบธุรกิจการค้าหลายประเภท เช่น ภัตตาคาร โรงแรม ร้านค้าส่ง ร้านค้าปลีก

สินค้าอุปโภคบริโภค สินค้าผลิตผลทางการเกษตร ตลอดจนธุรกิจท่องเที่ยวจึงเป็นปัจจัยให้นักลงทุนทั้งชาวไทยและต่างชาติต่างแสวงหาแหล่งลงทุนในจังหวัดสงขลา ทำให้เกิดการขยายตัวทางด้านการค้าการลงทุนอย่างรวดเร็ว

แม้จะมีสถานการณ์การก่อความไม่สงบจากกลุ่มผู้ไม่หวังดีอยู่บ้าง แต่ดูเหมือนจะมีมูลเหตุจากการเสียผลประโยชน์ของนักการเมืองบางกลุ่มมากกว่าเป้าหมายเรื่องการแบ่งแยกดินแดน จึงชวนให้ศึกษาในประเด็นการพัฒนาการค้าและการลงทุนว่าเกี่ยวข้องกับเมืองท้องถิ่นเห็นได้ว่าผู้สมัครมีความสนใจต่อการพัฒนาการค้าและการลงทุนเป็นอย่างมากจากการสัมภาษณ์นายนิพนธ์ บุญญามณี พบว่ามีความคิดเห็นว่าการพัฒนาด้านการค้าและการลงทุนว่า “การพัฒนาการค้าและการลงทุนก็เช่นเดียวกันครับ ย่อมมีผลต่อการบรรเทาความเสี่ยงเลือกตั้งนายก อบจ. สงขลา เช่นเดียวกับการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ เพราะจังหวัดสงขลามีการพัฒนาทางด้านการค้าและการลงทุนควบคู่กับการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจอยู่แล้ว ดังนั้น ผมคิดว่าการเลือกตั้งครั้งนี้จึงต้องเน้นหาเสียงด้านแนวทางการพัฒนาการค้าและการลงทุนเพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่คะแนนเสียงที่เป็นกลุ่มพ่อค้าหรือนักลงทุนต่างๆ เป็นสำคัญ” (นายนิพนธ์ บุญญามณี 2557: บทสัมภาษณ์)

นายอุทิศ ชูช่วย ก็มีความคิดเห็นว่า “การพัฒนาการค้าและการลงทุนว่า การพัฒนาการค้าและการลงทุนมีผลต่อการบรรเทาความเสี่ยงเลือกตั้งนายก อบจ. สงขลา เพราะจังหวัดสงขลามีการพัฒนาทางด้านการค้าและการลงทุนควบคู่กับการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจอยู่แล้ว ดังนั้น ผมจึงต้องเน้นหาเสียงด้านแนวทางการพัฒนาการค้าและการลงทุนเพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่คะแนนเสียงที่เป็นกลุ่มพ่อค้าหรือนักลงทุนต่างๆ โดยเฉพาะผลงานทั้ง 4 ปี ที่ผมและทีมงานได้ร่วมกันวางแนวนโยบายไว้จะต้องมีการสานต่อครับ เพราะเป็นโครงการระยะยาวและจะส่งผลแบบยั่งยืนมีความเจริญก้าวหน้าแบบค่อยเป็นค่อยไป ไม่ใช่สำเร็จวันสองวันแต่อยู่ได้ไม่นานก็ล้มแบบไม่เป็นที่ เราต้องสร้างความเชื่อมั่นให้นักลงทุนและนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมเยือนบ้านเรา ให้เขาเกิดความประทับใจแล้วอยากกลับเข้ามาอีกทุกครั้งที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาบ้านเรานั้นหมายถึงเม็ดเงินที่หลั่งไหลเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจของจังหวัดสงขลา พ่อแม่พี่น้องประชาชนได้มีรายได้ เศรษฐกิจโดยรวมก็จะออกมาดีใครๆก็อยากมาสงขลาเพราะมาแล้วมีความสุข” (นายอุทิศ ชูช่วย 2557: บทสัมภาษณ์)

นายสุรศักดิ์ มณี ให้สัมภาษณ์ถึงการพัฒนาการค้าและการลงทุนของจังหวัดสงขลาว่า “การพัฒนาการค้าและการลงทุนทำให้มีเศรษฐกิจมีความเจริญรุ่งเรือง ทำให้กระตุ้นการค้า การลงทุนหมุนเวียน เกิดรายได้แก่ประชาชน ซึ่งถ้าผู้สมัครใช้เป็นนโยบายก็จะเกิดประโยชน์แก่ประชาชนเป็นอย่างมาก” (นายสุรศักดิ์ มณี 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ นายอนุวัฒน์

ที่ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “นโยบายด้านการค้าและการลงทุนมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาจังหวัดสงขลาให้มีเศรษฐกิจที่ดี ซึ่งจะได้รับผลการตอบรับกลับมาเป็นจำนวนมาก เช่น การมีอุตสาหกรรมการผลิตในจังหวัดสงขลา ก็จะทำให้การว่างงานลดลง ประชาชนมีการประกอบอาชีพมากขึ้น การซื้อขายในจังหวัดก็จะดีขึ้น นักลงทุนก็กล้าที่จะลงทุนมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือประเทศเพื่อนบ้าน อย่างมาเลเซียก็กล้าที่จะเข้ามาลงทุนในจังหวัดสงขลา ก็จะทำให้มีเงินหมุนเวียนเป็นจำนวนมาก” (นายอนุวัฒน์ งามสมชาติ 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับนายจรรย์ วงศ์กระจำ ให้สัมภาษณ์ว่า “เชื่อว่าการพัฒนาการค้าและการลงทุนมีผลต่อการบรรเทาความเสี่ยงเล็กน้อย เพราะเป็นส่วนสำคัญของรายได้ประชาชน การติดต่อค้าขายและการลงทุนทำให้เกิดเงินหมุนเวียนในจังหวัดสงขลาเพิ่มขึ้น ผู้สมควรให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ด้วย” (นายจรรย์ วงศ์กระจำ 2557: บทสัมภาษณ์) ส่วน นายเอกพงษ์ มุขแก้ว ประชาชนในจังหวัดสงขลา กล่าวว่า “จังหวัดสงขลามีความเจริญก้าวหน้าทางการค้ามากขึ้น ชาวต่างชาติมีบทบาทเข้ามาลงทุนทำธุรกิจกันเยอะหากว่าผู้ส่งเสริมการเมืองสามารถนำนโยบายในการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจมาหาเสียงก็จะเป็นผลดีให้กับพรรคของตนเองได้” (นายเอกพงษ์ มุขแก้ว 2557: บทสัมภาษณ์)

กล่าวได้ว่า การพัฒนาการค้าและการลงทุนมีผลต่อการบรรเทาความเสี่ยงเล็กน้อย อบจ. สงขลา เช่นเดียวกับการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ เพราะจังหวัดสงขลามีการพัฒนาทางการค้าและการลงทุนควบคู่กับการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจอยู่แล้ว ดังนั้น ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายก อบจ. สงขลา ครั้งนี้จึงต้องเน้นหาเสียงด้านแนวทางการพัฒนาการค้าและการลงทุนเพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่คะแนนเสียงที่เป็นกลุ่มพ่อค้าหรือนักลงทุนต่างๆ

1.2.3 การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว

จังหวัดสงขลา เป็นจังหวัดชายแดน โดยพื้นที่บางส่วนติดกับประเทศมาเลเซีย และเป็นเมืองท่าค้าขายที่สำคัญมาแต่โบราณกาล มีโบราณสถาน โบราณวัตถุ อีกทั้งขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษาและการละเล่นพื้นเมืองที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของบรรพบุรุษตกทอดให้ชนรุ่นหลังได้ศึกษา จังหวัดสงขลา มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจมากมายทั้งโบราณสถาน โบราณวัตถุ ชายทะเล น้ำตก เป็นแหล่งศูนย์กลางการค้า โรงแรม ภัตตาคาร จำนวนมาก และเส้นทางคมนาคมที่สะดวก ทำให้นักท่องเที่ยวโดยเฉพาะชาวมาเลเซีย และสิงคโปร์นิยมเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดสงขลา จะเห็นว่าควรทำการศึกษาในเรื่องทิศทางการท่องเที่ยวของจังหวัดสงขลาที่มีเป้าหมายการทำงานที่ชัดเจนขึ้น กรณี อ.หาดใหญ่ควรเน้นไปที่การเป็นเมืองศูนย์กลางทางการค้าและแหล่งช้อปปิ้งที่สำคัญของภูมิภาค ขณะที่ อ.เมือง ควรเน้นในเรื่องอาหารท้องถิ่น แหล่งท่องเที่ยวตามวัฒนธรรม มากกว่าที่จะชูเป็นเมืองท่องเที่ยวตามแหล่งธรรมชาติเหมือนจังหวัดอื่นๆ ใกล้เคียง

นายนิพนธ์ บุญญามณี มีความคิดเห็นว่า “จังหวัดสงขลาได้ชื่อว่าเป็นเมืองท่องเที่ยวขึ้นชื่อของภาคใต้ตอนล่าง จากคำขวัญที่ว่า นกน้ำเพลินตา สมิหลาเพลินใจเมืองใหญ่สองทะเล เสน่ห์สะพานป๋า ศูนย์การค้าแดนใต้ทำให้การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา เช่นเดียวกับการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุน เพราะจังหวัดสงขลามีการพัฒนาและส่งเสริมธุรกิจท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ด้วยความได้เปรียบทางด้านปัจจัยหลายประการ เช่น มีทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมากมาย ไม่ว่าจะเป็น น้ำตก ทะเลสาบสงขลา หรือแหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ผมคิดว่าแนวทางการพัฒนาสิ่งเหล่านี้จะเป็นกลยุทธ์ในการสร้างจุดขายช่วยให้การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งมีผลในทางบวกอย่างแน่นอน”(นายนิพนธ์ บุญญามณี 2557: บทสัมภาษณ์)

นายอุทิศ ชูช่วย มีความคิดเห็นว่า “การท่องเที่ยวถือเป็นจุดขายของจังหวัดสงขลาเพราะเราเป็นศูนย์กลางการค้าและการลงทุนที่สำคัญของภาคใต้นักลงทุนนอกจากจะมาค้าขายแล้วอีกประการหนึ่งที่เค้าต้องการคือได้ท่องเที่ยวไปด้วย การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว จึงมีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา เช่นเดียวกับการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุน เพราะจังหวัดสงขลามีการพัฒนาและส่งเสริมธุรกิจท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ด้วยความได้เปรียบทางด้านปัจจัยหลายประการ เช่น มีทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมากมาย ไม่ว่าจะเป็น น้ำตก ทะเลสาบสงขลา หรือแหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ผมจึงต้องใช้กลยุทธ์ในการดึงจุดเด่นเหล่านี้มาเป็นจุดขายในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งอย่างแน่นอน ผมทุ่มเทกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในสมัยที่ผมอยู่ในวาระจนได้รับความชื่นชมจากทุกฝ่ายว่า อบจ.สงขลาพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจนเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไปและไม่จบแค่นี้เรายังมีโครงการพัฒนาต่อเนื่องระยะยาวอีกหลายโครงการทั้งโครงการขนาดเล็กและใหญ่” (นายอุทิศ ชูช่วย 2557: บทสัมภาษณ์)

การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว มีความสำคัญต่อจังหวัดสงขลา เพราะ “จังหวัดสงขลามีอาณาเขตติดต่อกับประเทศมาเลเซีย หากผู้สมัครใช้นโยบายนี้ทำให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดมากเท่าไร การเกิดรายได้ก็จะมากขึ้น ถือได้ว่าเป็นนโยบายที่ควรนำไปทำเป็นโครงการต่อไป” นายจรูญ วงศ์กระจ่าง 2557: บทสัมภาษณ์) ซึ่ง นาย สุรศักดิ์ มณี ให้ความเห็นว่า “การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทำให้กระตุ้นการเข้ามาเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติทำให้เกิดรายได้มหาศาล สามารถนำมาซึ่งการพัฒนาประเทศได้อย่างมั่นคง หากผู้สมัครใช้นโยบายนี้ก็สามารถดึงดูดความสนใจจากประชาชนได้มากขึ้น” (นายสุรศักดิ์ มณี 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ นายอนุวัฒน์ ที่เห็นว่า “นโยบายด้านการพัฒนาและส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวมีความสำคัญอีกอย่างหนึ่ง ที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการค้าและการลงทุน ซึ่งจังหวัดสงขลามี

แหล่งท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ สถานที่เรียนรู้ ห้างสรรพสินค้าต่างๆ” (นายอนุวัฒน์ งามสมชาติ 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ นายคอเถาะ สาหะมะ อีหม่ามประจำมัสยิดศรียาภูลสุลุม อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสงขลา ที่ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “พัฒนา และส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว มีผลเป็นอย่างดี ต่อการบรรเทาความเสี่ยงเลือกตั้งนายกองค์การบริหาร จังหวัดสงขลา ถ้าหากว่า ได้มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสงขลาได้ก็จะทำให้เกิดความ สบายใจ สะดวกสบาย โดยไม่ต้องเที่ยวที่อื่นให้เสียเวลา” (นายคอเถาะ สาหะมะ 2557: บทสัมภาษณ์)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นพบว่า การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว มี ผลต่อการบรรเทาความเสี่ยงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา เช่นเดียวกับการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุน เพราะจังหวัดสงขลามีการพัฒนาและส่งเสริมธุรกิจท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ด้วยความได้เปรียบทางด้านปัจจัยหลายประการ เช่น มีทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ มากมาย ไม่ว่าจะเป็น น้ำตก ทะเลสาบสงขลา หรือแหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ผู้สมัครรับ เลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา ต้องใช้กลยุทธ์ในการดึงดูดคนเหล่านี้มาเป็นจุดขายในการบรรเทา ความเสี่ยงเลือกตั้งอย่างแน่นอน

1.3 ด้านสังคม

1.3.1 เครือข่ายต่างๆ

จังหวัดสงขลา มีเครือข่ายความร่วมมือของประชาชน เช่น มูลนิธิชุมชน สงขลา สภาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา เป็นต้น มีความสัมพันธ์การประชาชนในพื้นที่ มีลักษณะเป็น เครือข่ายสภาองค์กรชุมชน เป็นเครือข่ายหนึ่งที่มีความเป็นผู้นำธรรมชาติของชุมชน ที่มีการรวมตัว ตามพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน เป็นเสมือนคลังสมองและสภาที่ปรึกษาของชุมชน ที่ใน อนาคตจะเติบโตขึ้นมาควบคู่กับสถาบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันกำนันผู้ใหญ่บ้านและ อีกรวมหลายเครือข่ายที่มีบทบาทในการเมืองการปกครองท้องถิ่นของจังหวัดสงขลา มีผลโดยตรง ในการบรรเทาความเสี่ยงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาเพราะการเป็นเครือข่าย ชุมชนจึงมีการเกี่ยวข้องกับกลุ่มคนจำนวนมาก เหมาะแก่การที่จะเข้าถึงเป้าหมายของผู้สมัครรับ เลือกตั้งในทุกรูปแบบการปกครอง โดยเฉพาะการปกครองส่วนท้องถิ่น (หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น เกียรติศักดิ์ 2556) เครือข่ายในจังหวัดสงขลาเป็นการรวมตัวกันของคนในท้องถิ่นที่มีความคิดเห็น ตรงกันในเรื่อง เป็นพื้นฐานในการเมือง เช่น กลุ่มสงขลาพัฒนาของนายอุทิศ ชูช่วย เป็นต้น

นายนิพนธ์ บุญญามณี มีความคิดเห็นว่า “เครือข่ายต่างๆ ในจังหวัดสงขลา มีส่วนสำคัญเช่นเดียวกันที่จะส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา เพราะ เครือข่ายต่างๆ เหล่านี้เป็นตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรมทางสังคมในจังหวัดสงขลา ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา ที่เข้าถึงกลุ่มเครือข่ายจึงมีความได้เปรียบคู่แข่งในการบรรเทา ความเสี่ยงเลือกตั้ง

หาเสียงเลือกตั้งในครั้งนี้อย่างแน่นอน โดยเฉพาะเครือข่ายที่เป็นสื่อออนไลน์ต่างๆ เช่น สถานีวิทยุชุมชน เครือข่ายสื่อท้องถิ่น คลื่นความถี่ต่างๆ เครือข่ายวิทยุสมัครเล่น เหล่านี้ล้วนมีผลต่อการรณรงค์หาเสียงทั้งสิ้นส่วนนี้ผมเองให้ความสำคัญมาโดยตลอดครับ เพราะสามารถเป็นหูเป็นตาให้กับเราได้และเข้าถึงเป้าหมายที่เราต้องการได้รวดเร็ว มีทั้งเครือข่ายของภาครัฐและเอกชนและทำงานร่วมกันด้วยดี รับผิดชอบพี่น้องประชาชนชาวสงขลามาโดยตลอด” (นายนิพนธ์ บุญญามณี 2557: บทสัมภาษณ์)

ส่วนนายอุทิศ ชูช่วย มีความคิดเห็นว่าเครือข่ายต่างๆว่า “เครือข่ายต่างๆ ในจังหวัดสงขลา มีมากมายและมีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา อย่างแน่นอน เพราะเครือข่ายต่างๆ เหล่านี้เป็นตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรมทางสังคมในจังหวัดสงขลา ผมเองก็ได้สัมผัสและร่วมกันทำงานกับกลุ่มเครือข่ายต่างๆ ในจังหวัดสงขลาอย่างต่อเนื่องในระยะเวลา 4 ปีที่ผ่านมา มีความเข้าใจและรู้ซึ่งถึงความเสียดสีของกลุ่มเครือข่ายเหล่านี้เพราะพวกเขาทำงานแบบไม่มีค่าตอบแทนทำด้วยใจรักและอยากเห็นสงขลาเจริญก้าวหน้า ช่วยกันสอดส่องดูแลหลายหุลหลายตาแล้วมาบอกเล่ากันตรงไหนที่ยังด้อยอยู่ที่ช่วยกันดึง ตรงไหนมันดึงเกินไปก็ช่วยกันทำให้มันหย่อนลงหน่อย ช่วยกันคนละไม้คนละมือ แบบนี้ดีครับไม่ได้คิดคนเดียวทำคนเดียว กระจายงานกระจายรายได้ตามรูปแบบการปกครองท้องถิ่นตรงนี้สำคัญที่สุดครับและการเข้าถึงกลุ่มเครือข่ายของผมจึงมีความได้เปรียบคู่แข่งในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งในครั้งนี้อย่างแน่นอนครับ” (นายอุทิศ ชูช่วย 2557: บทสัมภาษณ์)

เครือข่ายภาคประชาชนมีความสำคัญต่อการเลือกตั้ง โดย นายเกษ า เบ็ญจการ นายกเทศบาลตำบลสำนักขาม กล่าวว่า “เครือข่ายต่างๆ ในจังหวัดสงขลา มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งมาก เพราะเป็นสิ่งที่ช่วยเหลือให้ผู้สมัครได้เข้าถึงประชาชน และสามารถปราศรัยนโยบายได้อย่างดี” (นายเกษ า เบ็ญจการ 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ นายคอเถาะ สาหมะ อีหม่ามประจำมัสยิดริยาฏลฮูลุม อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ให้สัมภาษณ์ว่า “กลุ่มเครือข่ายต่างๆ มีผลต่อเป็นอย่างมาก ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลา เพาะถ้าผู้ลงคะแนนเสียงพรรคใดพรรคใดพรรคหนึ่งสามารถเข้าถึงกลุ่มเครือข่ายต่างๆ นี้ได้ก็สามารถมีคะแนนเสียงที่ดีกว่าคู่แข่งขั้นได้” (นายคอเถาะ สาหมะ 2557: บทสัมภาษณ์)

จากผลการสัมภาษณ์พอสรุปได้ว่า เครือข่ายต่างๆ ในจังหวัดสงขลา มีมากมายและมีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา อย่างแน่นอน เพราะเครือข่ายต่างๆ เหล่านี้เป็นตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรมทางสังคมในจังหวัดสงขลา ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา ที่เข้าถึงกลุ่มเครือข่ายจึงมีความได้เปรียบคู่แข่งในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งในครั้งนี

1.3.2 สโมสร

สโมสรต่างๆ ที่มีมากมายในจังหวัดสงขลา เช่น สโมสรโรตารีหาดใหญ่ สโมสรไลออนส์ สโมสรฟุตบอลจังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นองค์กรหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างกระแสนิยมทางการกีฬาเนื่องจากอยู่ในพระบรมมอุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาในระดับชั้นอุดมศึกษา ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ภาคใต้ และได้ร่วมลงนามบันทึกความเข้าใจร่วมกัน (MOU) เพื่อพัฒนาและยกระดับกีฬาฟุตบอลของจังหวัดสงขลาสู่ความเป็นเลิศ ตลอดจนพัฒนานักกีฬาผู้การเป็นนักฟุตบอลอาชีพในอนาคต ซึ่งโครงการดังกล่าวสโมสรฟุตบอลสงขลาได้ร่วมมือกับสถาบัน การศึกษาในจังหวัดสงขลา คัดเลือกเยาวชนที่มีความสามารถ และทักษะด้านกีฬาฟุตบอลเข้าศึกษาในระดับชั้นม.1-ม.6 ณ โรงเรียนมหาวิชราวุธ จังหวัดสงขลาในพระบรมมอุปถัมภ์ฯ และเมื่อนักเรียนสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ก็จะศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยทั้ง 4 สถาบันที่ร่วมลงนามในครั้งนี้นี้การร่วมมือกันในครั้งนี้ถือเป็นการเปิดศักราชใหม่ ของการพัฒนากีฬาฟุตบอลในจังหวัดสงขลา และหากเยาวชนในโครงการดังกล่าว ผ่านการคัดเลือกให้เป็นนักฟุตบอลของสโมสรสงขลา เอฟซี สโมสรก็จะมีเงินเดือนและสวัสดิการให้กับเยาวชนเหล่านั้น ตั้งแต่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษา จนถึงขั้นได้รับการคัดเลือก ให้เข้าสู่สโมสรสงขลาเอฟซี ในอนาคต จึงเป็นข้อได้เปรียบผู้สมัครคนใดสามารถเข้าใจและเข้าถึงสโมสรฟุตบอลจังหวัดสงขลาเพราะมีความสำคัญในการพัฒนาสงขลาในหลากหลายมิติ ผู้นำทางการกีฬาจึงมักเป็นผู้นำทางการเมืองด้วยเสมอโดยเฉพาะการเมืองท้องถิ่นซึ่งได้ใกล้ชิดฐานเสียงโดยตรง

หนังสือพิมพ์เสียงใต้รายวัน รายงานว่า การหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา มีความเข้มข้นมาก โดยเฉพาะการหาเสียงกับกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ในจังหวัดสงขลา ด้วยความได้เปรียบของนายนิพนธ์ บุญญามณีที่เป็นประธานสโมสรสงขลา ยูไนเต็ด ที่ผลักดันจนสโมสรฟุตบอลได้เล่นในลีกสูงสุดในประเทศไทย จึงเป็นที่นิยมชมชอบของประชาชนแฟนลูกหนัง และยังเป็นผู้ที่มีตำแหน่งในสถาบันการศึกษาต่างๆ ในจังหวัดสงขลา เป็นผู้ที่ประชาชนในจังหวัดสงขลาให้ความเคารพรักเป็นอย่างยิ่ง (หนังสือพิมพ์เสียงใต้รายวัน 2556)

นายนิพนธ์ บุญญามณี มีความคิดเห็นต่อสโมสรสงขลา ยูไนเต็ดว่า “ถือเป็นการภาคภูมิใจของคนสงขลาเพราะเราใช้เวลาในการสร้างทีมฟุตบอลทีมนี้ค่อนข้างยาวนานเพื่อให้เป็นสัญลักษณ์ของคนสงขลา ในการใช้กีฬาฟุตบอลเป็นสื่อกลางเพื่อพัฒนาศักยภาพของเยาวชนให้มีความทัดเทียมกับอารยประเทศที่รายล้อมอยู่รอบจังหวัดของเรา ไม่ว่าจะเป็นมาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย หรือฟิลิปปินส์ ที่สำคัญที่สุดเราใช้สโมสรฟุตบอลเป็นเครื่องมือขับเคลื่อนนโยบายการปราบปรามยาเสพติดที่แพร่ระบาดหนักอยู่ในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง โดยเฉพาะจังหวัดสงขลาซึ่งมี

พรหมแดนติดกับพื้นที่สามจังหวัดตอนล่างมีความอ่อนไหวด้านขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม วิถีชีวิต ชาวชนมีโอกาสถูกชักจูงไปในทางที่ผิดได้ง่าย เป็นต้นเหตุของปัญหาอาชญากรรมต่างๆ ดังนั้น การใช้กีฬาอดนียมอย่างฟุตบอลจึงถือเป็นจุดแข็งอย่างหนึ่งของเราในการต่อสู้กับปัญหายาเสพติด โดยให้เยาวชนหันมาสนใจการเล่นกีฬาฟุตบอล มีการแข่งขันเป็นประจำและเรามีทีมงานที่มีความสามารถ เป็นมืออาชีพ อย่างที่เค้าว่ากัน กีฬา กีฬา เป็นยาวิเศษ จริงๆครับ และยังมีสโมสรอื่นๆ ในสงขลาอีกมากมายที่ช่วยพัฒนาสงขลาให้มีความเจริญก้าวหน้า ผมจึงขอเน้นย้ำว่าสโมสรต่างๆ ในจังหวัดสงขลาส่งผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลาครั้งนี้อย่างแน่นอน” (นาย นิพนธ์ บุญญามณี 2557: บทสัมภาษณ์)

ส่วน นายอุทิศ ชูช่วย มีความคิดว่า “สโมสร ในจังหวัดสงขลา มีมากมาย หลายสโมสรและมีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลาอย่างมาก ผมคิดว่าสโมสร เป็นการรวมตัวกันของผู้คนที่มีอุดมการณ์และวัตถุประสงค์ที่เป็นไปในแนวทางเดียวกันและเป็นตัว ขับเคลื่อนกิจกรรมทางสังคมในจังหวัดสงขลา ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการพัฒนาในด้านต่างๆหรืองาน บำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม ต่อสู้กับความไม่ชอบธรรมต่างๆและในทางกลับกันก็ให้การ สนับสนุน โครงการดีๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อพ่อแม่พี่น้องชาวสงขลา ผมเองได้ให้การสนับสนุนการ ดำเนินกิจกรรมของสโมสรต่างๆ ในจังหวัดสงขลาอย่างต่อเนื่องจนผมอยู่ครบวาระ ทำงานร่วมกัน ด้วยดีตลอดมาครั้นหาข้อมูลจากสโมสรต่างๆ ที่เคยทำงานร่วมกับ อบจ.สงขลาตลอด 4 ปีที่ผ่านมา ได้เลยครับ ดังนั้น ผมมั่นใจว่าจากการที่ผมให้การสนับสนุนกิจกรรมของสโมสรต่างๆ ในจังหวัด สงขลา ผลงานเหล่านี้คงส่งเสริมให้ผมมีชัยชนะในครั้งนี้” (นายอุทิศ ชูช่วย 2557: บทสัมภาษณ์)

นายเกชา เบ็ญจการ นายกเทศบาลตำบลสำนักขาม กล่าวว่า “สโมสร ใน จังหวัดสงขลา ก็เช่นเดียวกันมีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง เพราะเป็นศูนย์รวมสมาชิกในกลุ่ม เพื่อทำตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้สมัครจึงต้องใช้วิธีเข้าถึงบุคคลกลุ่มนี้เพื่อกระจายนโยบายไปยัง ประชาชนอีกที” (นายเกชา เบ็ญจการ 2557: บทสัมภาษณ์) นางสาวอินทรีรา ผลกฤษณ์ ให้สัมภาษณ์ ว่า “สโมสร ในจังหวัดสงขลา ก็เช่นเดียวกันมีมากมายหลายสโมสรและมีผลต่อการรณรงค์หาเสียง เลือกลงตั้งนายก อบจ.สงขลาอย่างมาก เพราะสโมสรเป็นการรวมตัวกันของผู้คนที่มีอุดมการณ์ เดียวกันมีกิจกรรมการพัฒนาในด้านต่างๆ หรืองานบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม ที่เห็นได้ชัด ถ้าผู้สมัครลงเลือกตั้งสามารถเข้าถึงสโมสรเหล่านี้ได้ก็จะสามารถครองเสียงได้อย่างแน่นอน” (นางสาวอินทรีรา ผลกฤษณ์ 2557: บทสัมภาษณ์)

ดังนั้น อาจพอสรุปได้ว่า สโมสร ในจังหวัดสงขลา ก็เช่นเดียวกันมีมากมาย หลายสโมสรและมีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลาอย่างมาก เพราะสโมสรเป็น การรวมตัวกันของผู้คนที่มีอุดมการณ์และวัตถุประสงค์ที่เป็นไปในแนวทางเดียวกันและเป็นตัว

ขับเคลื่อนกิจกรรมทางสังคมในจังหวัดสงขลา ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการพัฒนาในด้านต่างๆหรืองานบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม ที่เห็นได้ชัด เช่น สโมสรไลออนส์สงขลา สโมสรฟุตบอลสงขลา อยู่ในเต็ดของนายนิพนธ์ บุญญามณี ซึ่งเรียกคะแนนเสียงได้เป็นอย่างดี เพราะกระแสความนิยมกีฬาฟุตบอลของคนสงขลา กำลังมาแรง

1.3.3 ประชาสังคม

ในยุคปัจจุบันขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมภาคประชาชนได้เข้ามามีบทบาทในเรื่องของการผลักดันและเรียกร้องเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ อย่างโดดเด่นด้วยกระบวนการเพื่อแสดงออกทางความคิดและกระบวนการทวงท่าของผู้คนที่ต้องการตอบสนองความต้องการของกลุ่มหมุ่คณะและชุมชนสังคมซึ่งได้รับผลพวงจากการพัฒนาของนโยบายของรัฐในการจัดสรรประโยชน์เพื่อสาธารณะหรือประโยชน์แห่งรัฐ แต่อาจมีผลกระทบต่อกลุ่มคนส่วนใหญ่หรืออาจเป็นส่วนน้อยแต่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตที่มีผลเกิดขึ้นในความขัดแย้ง แย่งชิงฐานทรัพยากรและปกป้องพื้นที่และ อัตลักษณ์ของตนเองเพื่อให้มีอำนาจต่อรองต่อรัฐและกลุ่มทุน กลุ่มผลประโยชน์ที่เป็นการแสดงออกโดยการรวมกลุ่มรวมตัวแสดงให้เห็นถึงพลังสร้างสรรค์และคุณค่าของกลุ่มคนเหล่านั้น โดยมีจุดมุ่งหมายเจตนารมณ์ของกลุ่มที่มีการตื่นตัวและเกิดจิตสำนึกทางการเมือง เป็นที่น่าสนใจว่ากลุ่มขบวนการเคลื่อนไหวจะมีกระบวนการในการแสดงออกด้วยทวงท่าที่มีท่าทีของการท้าทายอำนาจรัฐเพื่อให้เห็นถึงปัญหาความเดือดร้อนทุกข์ยากของกลุ่มคนที่มีการแสดงด้วยกิริยาท่าทางที่ก่อให้เกิดความรู้สึกต่อการกระทำและการแสดงออกด้วยอารมณ์และคำพูดที่มีวาทกรรมอันรุนแรงเพื่อแสดงให้เห็นถึงการเคลื่อนไหวที่มีต่อผู้คนที่ได้รับรู้เพื่อเป็นการสื่อกับคนในกลุ่มอื่นได้รับการรับรู้และได้สร้างแรงกดดัน ของคนในสังคม และทวงท่าที่มีพลังเป็นการก่อให้เกิดผู้สะท้อน ไปถึงผู้รับผิดชอบและเพื่อให้เกิดผลในทางลดทอนคุณค่าของผู้ที่ได้ทำให้เขาได้รับผลกระทบ เช่น รัฐบาลไม่ได้รับความไว้วางใจเชื่อมั่นศรัทธาต่อรัฐและกลไกที่รับผิดชอบ การประท้วง การแสดงปฏิกริยาของผู้คนเป็นปรากฏการณ์ที่เรียกร้องความสนใจมีการวิพากษ์วิจารณ์เพื่อให้สังคมเกิดความกระตือรือร้น แสดงพลังการผลิตซ้ำเพื่อต่อย้ำให้เห็นถึงข้อเท็จจริงและการเปลี่ยนแปลงทางความคิด ทศนคติ และความรู้สึกต่อความจำเป็นของปัญหาประเด็น พื้นที่การแสดงออกของการแสวงหาทางออก โดยการรวบรวมพลัง และการแสดงออกทางสิทธิทางการเมือง ในระบอบประชาธิปไตย แต่เป็นการแสดงออกซึ่งความคาดหวังของประชาชนที่ไม่สามารถพึ่งพานักการเมืองที่มาจาก การเลือกตั้งที่เป็นตัวแทนตามครรลองของประชาธิปไตย ดังนั้น จึงเป็นเงื่อนไขที่ภาคประชาสังคมต้องรวมตัวเพื่อเปิดพื้นที่ของระบอบประชาธิปไตยรองรับเจตนารมณ์เพื่อสร้างคุณภาพของสังคมในกระบวนการด้วยลีลาท่าทางให้เกิดความเคลื่อนไหวโดยเหตุผลในเชิงหลักการของวิถีชีวิต และการดำรงอยู่เพื่อการแสดงตัวตนและการมีอยู่ของผู้คนที่ได้รับ

ผลกระทบโดยการแสดงออกอาจจะไม่เป็นที่พึงพอใจของคนในสังคมด้วยการแสดงที่มีผลกระทบกับผู้คนในแง่เศรษฐกิจและสังคมของคนอื่น เช่น การปิดถนนประท้วง และการปิดอ่าวในบางครั้ง จะมีความรู้สึกที่เป็นความโกรธเกรี้ยวของผู้คน

อย่างไรก็ตาม กระบวนการประชาสังคมในพื้นที่จังหวัดสงขลามีการเคลื่อนไหวที่มีการต่อสู้เพื่อปกป้องพื้นที่ที่อยู่อาศัย วิถีชีวิต และถิ่นฐานความสัมพันธ์ของผู้คนและฐานทรัพยากรการอาศัยอยู่กินในพื้นที่ถิ่นของตนเองในท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ การพัฒนาของทุนและการแข่งขันทางธุรกิจของผู้ที่มีอำนาจทางการเงินในการสัมปทานและการเข้ามาของความทันสมัยและการพัฒนาและผลของการพัฒนาในพื้นที่จังหวัดสงขลามิโครงการต่างๆ ที่เข้ามาสู่พื้นที่ทำให้เกิดการปะทะและความขัดแย้งความรุนแรงที่จะต้องมีการสร้างพลังของประชาสังคมจึงมีการปรับตัวเชิงสร้างสรรค์ต่อการหาแนวทางการยืนหยัดของคนในพื้นที่จังหวัดสงขลา

ภาคประชาสังคมได้มีกระบวนการขับเคลื่อนแผนสุขภาพจังหวัดสงขลา มาตั้งแต่ พ.ศ. 2547 ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา (อบจ.) และได้เป็นหนึ่งในกระบวนการพัฒนาที่มีภาคประชาสังคมเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนสังคมสงขลาสู่สุขภาวะ ผ่านเครือข่ายเชิงประเด็นและเครือข่ายระดับตำบล และยังมีภาคประชาสังคมอีกจำนวนมากที่มีศักยภาพในการพัฒนาการเมืองการปกครองของจังหวัดสงขลา ดังนั้น การศึกษาปัจจัยด้านประชาสังคมจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการสนับสนุนให้การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็นการบูรณาการร่วมกันระหว่างภาครัฐและองค์กรอิสระในการพัฒนากระบวนการเลือกตั้งของจังหวัดสงขลาให้มีคุณภาพ ประชาสังคม หมายถึง การที่คนในสังคม ซึ่งมีจิตสำนึก (Civic Consciousness) ร่วมกัน มารวมตัวกันในลักษณะที่เป็น หุ้นส่วนกัน (Partnership) ในการกระทำบางอย่าง ทั้งนี้ด้วยความรักและความเอื้ออาทรต่อกัน ภายใต้ระบบการจัดการให้เกิดความรู้สึกร่วมกันเพื่อประโยชน์สาธารณะ ประชาสังคม จะก่อให้เกิด อำนาจที่สาม นอกเหนือจาก อำนาจรัฐ และอำนาจธุรกิจ อำนาจที่สามนี้อาจไม่ต้องการคนจำนวนมาก แต่เป็นกลุ่มเล็กน้อย กระจายกระจายและอาจมีความเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายย่อย ๆ (Civic Network) การรวมตัวกันนั้น อาจไม่ต้องอยู่ใกล้ชิดกัน แต่สามารถสื่อสารกันได้ เกิดเป็นองค์กรขึ้น (Civic Organization) ซึ่งอาจเป็นองค์กรทางการ (นิติบุคคล) หรือไม่เป็นทางการก็ได้ การรวมตัวในลักษณะประชาสังคมจะก่อให้เกิด โครงสร้างสังคมแนวใหม่ที่มีความสัมพันธ์กันในแนวราบที่เท่าเทียมกัน ซึ่งหากประสานกับ โครงสร้างที่มีความสัมพันธ์ในแนวตั้งด้วยความสมานฉันท์แล้ว ก็จะทำให้สังคมทั้งสังคมมีความเข้มแข็งเหมือนผืนผ้าที่มีเส้นใยแนวตั้งและแนวนอน ถักทอกัน เป็นผืนผ้าที่มีความงามและแข็งแรง ในประชาสังคมความสัมพันธ์ของคนไม่ว่าจะเป็นรูปองค์กรหรือเครือข่ายทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการมักเป็น

ความสัมพันธ์ต่อกันในแนวระนาบในชุมชนที่ไม่เป็นประชาสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคน และคนกับสถาบันทางสังคมเป็นความสัมพันธ์ในแนวดิ่งหรือแบบอุปถัมภ์ ข้อมูล ที่ไหลตามช่องทางความสัมพันธ์ในแนวดิ่งมักเชื่อถือได้น้อย ความสัมพันธ์ใน แนวดิ่งก่อให้เกิดการปกครองแบบมาเฟียและเศรษฐกิจการเมืองดำหลัง

การเคลื่อนไหวประชาสังคมเพื่อการจัดการตนเองจังหวัดสงขลา เป็นกระบวนการประชาสังคมที่มีการเคลื่อนไหวเพื่อหลอมรวมพลังในการปกป้องคุณค่าสำนึกในถิ่นฐานความสัมพันธ์ของผู้คนและวิถีวัฒนธรรมการดำรงอยู่รวมถึงฐานทรัพยากรในพื้นที่ของตนเอง ท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ การเคลื่อนไหวประชาสังคมเป็นปฏิบัติการเคลื่อนไหวของเจตนารมณ์สาธารณะในพื้นที่ของการจัดการปัญหาของท้องถิ่นในการทำงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนท้องถิ่นจังหวัดสงขลาโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของพื้นที่ของภาคประชาสังคม ด้วยวิธีการรับรู้ปัญหารวบรวมจัดตั้งแกนนำวางแผนจัดการแบ่งหน้าที่บทบาทข้อมูลแถลงข่าว ประชาสัมพันธ์ระบบความปลอดภัยสัญลักษณ์ อัตลักษณ์การเคลื่อนไหวกดดัน เจริญต่อรองลดการปะทะเจ้าหน้าที่รัฐยึดหลักอหิงสา กลุ่มมีอุปสรรคด้วยความสงบ ประท้วงแบบอารยะขัดขืน (Civil Disobedience) การจัดการคนและฐานทรัพยากร กฎ กติกาที่มีความเป็นธรรมต่อผู้คนในชุมชนท้องถิ่นจังหวัดสงขลาที่ยั่งยืน ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคนและคนกับสถาบันทางสังคมเป็นความสัมพันธ์ในแนวดิ่งหรือแบบอุปถัมภ์ ข้อมูล ที่ไหลตามช่องทางความสัมพันธ์ในแนวดิ่งมักเชื่อถือได้น้อย ความสัมพันธ์ใน แนวดิ่งก่อให้เกิดการปกครองแบบมาเฟียและเศรษฐกิจการเมืองดำหลัง (หนังสือพิมพ์บ้านข่าว 2556)

นายนิพนธ์ บุญญามณี มีความคิดเห็นต่อประชาสังคม “ภาคประชาสังคมของจังหวัดสงขลาที่มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะภาคประชาสังคมเป็นองค์กรที่จัดตั้ง โดยกลุ่มบุคคลที่มีแนวคิดและหลักการที่จะดำรงไว้ซึ่งความเป็นอยู่ที่เป็นวิถีทางของความเป็นไทย มีเอกลักษณ์ของตนเองโดยรักษาขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดีงามของสังคมนั้นไว้คู่กับผู้คนในสังคมตลอดไป เช่น ภาคประชาสังคมลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาที่ต่อสู้กับกลุ่มทุนในการรักษาสภาพธรรมชาติและวิถีชีวิตความเป็นชุมชนเก่าแก่ มีศิลปวัฒนธรรมที่ดีงามมาช้านาน ไม่ให้ความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุมาบ่อนทำลายสิ่งดีงามเหล่านี้ และมีอีกหลากหลายภาคประชาสังคมในจังหวัดสงขลาที่ยืนหยัดต่อสู้เพื่อสิทธิของชาวสงขลาและจะอยู่คู่กับสังคมคนสงขลาไปอีกยาวนาน ดังนั้น ภาคประชาสังคมต่างๆ ในจังหวัดสงขลาจึงมีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งครั้งนี้อย่างแน่นอนครับ” (นายนิพนธ์ บุญญามณี 2557: บทสัมภาษณ์)

นายอุทิศ ชูช่วย มีความคิดเห็นว่า “ภาคประชาสังคมของจังหวัดสงขลาช่วยมีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ครับเพราะภาคประชา

สังคมเป็นองค์กรที่จัดตั้งโดยกลุ่มบุคคลที่มีแนวคิดและหลักการที่จะดำรงไว้ซึ่งความเป็นอยู่ที่เป็นวิถีทางของความเป็นไทย มีเอกลักษณ์ของตนเอง โดยรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของสังคมนั้นไว้คู่กับผู้คนในสังคมตลอดไป ผมได้คลุกคลีกับแกนนำภาคประชาสังคมหลายท่านทั้งที่คิดเหมือนกันและต่างกันจนบางครั้งกลายเป็นความขัดแย้งจนสังคมมองว่าเป็นศัตรูกันก็มีครับ แต่ในทางข้อเท็จจริงแล้วเราไม่คิดใจอะไรเลยไม่ว่าสังคมจะมองอย่างไรเราทำงานเพื่อความเจริญของจังหวัดสงขลาครับ ไม่มีอะไรแอบแฝงมากกว่าผลประโยชน์ของพี่น้องประชาชนชาวสงขลาครับ อยากให้สังคมเข้าใจตรงนี้และไว้วางใจเรามองเราที่ผลงานมากกว่ามองเราจากด้านอื่นๆ ครับผมทำงานร่วมกับภาคประชาสังคมต่างๆ มาตลอดระยะเวลา 4 ปี มีทั้งเห็นตรงและเห็นต่าง มีตั้งต่อต้านและให้การสนับสนุน เราเข้าใจรับการกระจายอำนาจการปกครองออกสู่ท้องถิ่นตามวัตถุประสงค์ของรัฐธรรมนูญจริงๆ ก็เพื่อให้เกิดการแสดงความคิดเห็น มีเวทีหรือพื้นที่สาธารณะให้แก่สังคมวิพากษ์วิจารณ์การทำงานร่วมกันเพื่อนำไปสู่การหาข้อยุติและบทสรุปที่เป็นประชามติแล้ววางเป็นแผนงานหรือนโยบายการพัฒนาให้เกิดประโยชน์สุขแก่สังคมส่วนรวมต่อไป ตรงนี้ครับสำคัญที่สุดของการเมืองภาคประชาชนหรือภาคประชาสังคม” (นายอุทิศ ชูช่วย 2557: บทสัมภาษณ์)

นายเกชา เบ็ญจการ นายกเทศบาลตำบลสำนักขาม กล่าวว่า “ประชาสังคมของจังหวัดสงขลามีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง เพราะจะแสดงให้เห็นว่าผู้สมัครรับฟังความคิดเห็นส่วนใหญ่จากประชาชน เข้าถึงกลุ่มคะแนนที่จะได้รับเลือกมากขึ้น” (นายเกชา เบ็ญจการ 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ นางสาวอินทรา ที่เห็นว่า “ภาคประชาสังคมของจังหวัดสงขลามีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เพราะภาคประชาสังคมเปิดโอกาสให้ประชาชน กลุ่มคน หรือองค์กรต่างๆ ได้เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาสังคม” (นางสาวอินทรา ผลกฤษณ์ 2557: บทสัมภาษณ์) ขณะที่ นายประสิทธิ์ รัตนถาวร ให้สัมภาษณ์ว่า “ประชาสังคมของจังหวัดสงขลามีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา เพราะกลุ่มประชาสังคมนั้นเป็นกลุ่มคนที่มีความเชื่อในเรื่องเดียวกัน ความคิดเห็นค่อนข้างจะตรงกัน หากผู้สมัครคนใดสามารถเข้าถึงกลุ่มประชาสังคมได้แล้วก็สามารถมีฐานเสียงที่เพิ่มขึ้นได้” (นายประสิทธิ์ รัตนถาวร 2557: บทสัมภาษณ์)

นายอนุวัฒน์ งามสมชาติ นักวิชาการพนักงานของรัฐ กล่าวว่า “จากการเลือกตั้ง นายก อบจ.ที่เกิดขึ้นในจังหวัดสงขลา ครั้งนี้ สามารถสรุปได้ว่า การดำเนินการของขบวนการประชาสังคมในประเด็น “ร้อน” นั้นไม่ได้มีเป็นการเคลื่อนไหวในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงกลุ่มเดียว โดยเฉพาะประเด็นร้อนนี้การเคลื่อนไหวของภาคประชาสังคมที่มีหลายกลุ่ม บางกลุ่มเล็ก บางกลุ่มใหญ่ กลุ่มมีการเคลื่อนไหวในรูปแบบที่มีการเผชิญหน้า มีการแสดงออกเป็นการต่อต้านแบบไร้ ความรุนแรง ไม่มีการจำกัดว่าหนึ่งกลุ่มจะสามารถมีการเคลื่อนไหวได้ในรูปแบบเดียว แต่

รูปแบบการเคลื่อนไหวจะสามารถใช้ได้หลากหลายวิธีเป็นรูปแบบการแสดงออกแบบเผชิญหน้า มีความท้าทาย ต่อกัน การเคลื่อนไหวต่างๆ ที่เกิดขึ้นไม่ได้ใช้ความรุนแรงแต่เป็นการกระทำที่แสดง การเคลื่อนไหวต่อต้านภาครัฐ โดยไม่ยอมรับอำนาจของรัฐ เพื่อไม่ให้สิ่งที่ภาครัฐกระทำมากระทบ การดำรงชีวิต การดำเนินชีวิตตามวิถีแห่งชีวิตชุมชนของตนเองที่เป็นมาในอดีตที่อยู่อย่างมีความสุข เพื่อเป็นการรักษาสิทธิของตนเอง หรือการที่ภาครัฐทำงานล่าช้าไม่ทันกับสถานการณ์และความ ต้องการ การไม่สามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิก ชุมชน ท้องถิ่นได้ จึงทำให้เกิดความ เคลื่อนไหวโดยภาคประชาสังคมได้ตลอดเวลา จนกว่าภาครัฐจะสามารถตอบสนองได้ตามสิ่งที่ ต้องการและคาดหวังไว้ส่วนการเคลื่อนไหวที่เป็นการต่อสู้โดยการใช้อำนาจในการตอบโต้กันไปมา ผ่านสื่อต่างๆ เป็นอีกรูปแบบของการเคลื่อนไหวที่ไม่ใช้ความรุนแรงทางกาย แต่ใช้วาจาสื่อภาษาใน การโต้ตอบเพื่อให้ได้ผลตามที่ต้องการ รวมถึงการเคลื่อนไหวเพื่อสร้างเงื่อนไขกดดัน ทั้งนี้อาจจะ มาจากมีความต้องการให้เกิดความสูญเสียน้อยที่สุดหากไม่ยอมทำตามข้อเรียกร้องของผู้ที่ใช้การ ประท้วงแบบไม่ใช้ความรุนแรง หรืออาจมาจากกลุ่มผู้ต่อต้านคัดค้านมีจำนวนมากมายเกินกว่าที่จะ ทำการควบคุมให้เป็นไปตามที่ต้องการได้ ดังนั้นภาคประชาสังคมต่างๆ ในจังหวัดสงขลา จึงเป็น รูปแบบของการรวมตัวเพื่อปกป้องวิถีชีวิตที่สงบสุขของแต่ละชุมชนไว้ การเลือกผู้นำในตำแหน่งที่ สำคัญต่างๆจึงมีผลทั้งทางตรงและทางอ้อมในการดำเนินชีวิตของคนทั่วไป การเข้าถึงภาคประชา สังคมของผู้สมัครนายก อบจ.สงขลา จึงเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง” (นายอนุวัฒน์ งามสมชาติ 2557: บทสัมภาษณ์)

จากคำกล่าวข้างต้น จะพบว่า ประชาสังคมของจังหวัดสงขลา มีผลต่อการ ผนึกกำลังหาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เพราะภาคประชาสังคมเป็นองค์กรที่ จัดตั้งโดยกลุ่มบุคคลที่มีแนวคิดและหลักการที่จะดำรงไว้ซึ่งความเป็นอยู่ที่ เป็นวิถีทางของความเป็น ไทย มีเอกลักษณ์ของตนเองโดยรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของสังคมนั้นไว้คู่กับผู้คน ในสังคมตลอดไป เช่น ภาคประชาสังคมกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาที่ต่อสู้กับกลุ่มทุนในการรักษา สภาพธรรมชาติและวิถีชีวิตความเป็นชุมชนเก่าแก่ มีศิลปวัฒนธรรมที่ดีงามมาช้านาน ไม่ให้ความ เจริญก้าวหน้าทางวัตถุมาบ่อนทำลายสิ่งดีงามเหล่านี้ และมีอีกหลากหลายภาคประชาสังคมใน จังหวัดสงขลาที่ยืนหยัดต่อสู้เพื่อสิทธิของชาวสงขลาและจะอยู่คู่กับสังคมนสงขลาไปอีกยาวนาน

1.3.4 ชาติพันธุ์

เมืองสงขลา มีประวัติพัฒนาการที่ยาวนาน มีการเจริญเติบโต มีการเสื่อมถอย ครั้งแล้วครั้งเล่า ตามเหตุตามปัจจัย เป็นที่ตั้งเมืองมาหลายแห่งก่อนจะมาตั้ง ณ ที่ตั้งปัจจุบันคือ ณ ตำบลบ่อยาง ทั้งนี้ด้วยเหตุปัจจัยทั้งทางภูมิประเทศ สังคม และวัฒนธรรม ที่เกิดขึ้นคงอยู่ในช่วง นั้นๆ ลักษณะทางภูมิประเทศ ที่ประกอบด้วยภูเขา แม่น้ำ ลำคลอง ที่ราบ ป่าไม้ และชายฝั่งทะเล

ซึ่งมีทั้งทะเลสาบ และทะเลหลวง ปัจจัยเหล่านี้ได้เป็นตัวดึงดูดให้ผู้คนเข้ามาตั้งรกราก โดยเฉพาะบริเวณปากน้ำ ทั้งปากทะเลสาบ และปากคลองน้อยใหญ่ แล้วค่อยขยายตัวขึ้นไปตามสายน้ำ เช่น สายคลองภูมิ คลองอุตะเถา คลองนาทับ คลองเทพา เป็นต้น ที่เอื้อต่อการติดต่อสื่อสารทางน้ำ ระหว่างเมือง หรือชุมชน ทางด้านการค้ากับต่างประเทศ สงขลามิทะเล มีลำน้ำ ลำคลอง เป็นเส้นทางคมนาคม ที่เอื้อต่อการทำการค้าระหว่างประเทศมาช้านาน โดยลงทุนน้อย คือลงทุนเฉพาะการต่อเรือ ก็สามารถเดินทาง และนำผลผลิตไปซื้อขายกันได้โดยง่ายทำให้สงขลาเป็นสังคมพหุเชื้อชาติ และวัฒนธรรมมายาวนาน กลุ่มชาติพันธุ์ที่มีบทบาทอยู่ในสังคมปัจจุบัน ก็คือกลุ่มชาติพันธุ์ที่เคยมีมาในอดีต เช่น กลุ่มไทยเชื้อสายจีน เชื้อสยามมลายู และกลุ่มฝรั่ง ที่เคยเข้ามาทำธุรกิจการค้าในอดีต ปัจจุบันกลุ่มเหล่านี้ก็ยังมีบทบาทอยู่ และเติบโตไปด้วยกัน แต่กลุ่มที่มีอิทธิพลสูงสุดปัจจุบันเป็นคนไทยเชื้อสายจีน และเชื้อชาติไทย และรองลงมาคือกลุ่มเชื้อชาติมลายูและกลุ่มฝรั่งยุโรป ด้วยความหลากหลายทางชาติพันธุ์ทำให้จังหวัดสงขลามีความแตกต่างทางด้านขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม โดยเฉพาะทางด้านศาสนาซึ่งบางอำเภอในจังหวัดสงขลาประชาชนนับถือศาสนาอิสลามเป็นส่วนใหญ่ทำให้การสื่อสารทางการเมืองการปกครองต้องมีความเข้าใจและเข้าถึงกลุ่มพี่น้องไทยมุสลิมการณรงค์หาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งจึงต้องมีความละเอียดอ่อนทั้งด้านพฤติกรรมและการใช้ภาษาที่แตกต่าง ดังนั้น ปัจจัยด้านชาติพันธุ์จึงเป็นประเด็นสำคัญอย่างมากในการศึกษาวิจัยการณรงค์หาเสียงเลือกตั้งในครั้งนี้

นายนิพนธ์ บุญญามณี มีความคิดเห็นต่อชาติพันธุ์ “ผมได้สัมผัสพี่น้องสงขลาในทุกพื้นที่ มีความลึกซึ้งและเข้าใจถึงชาติพันธุ์ ที่หลากหลายของชาวจังหวัดสงขลาและมีผลโดยตรงต่อการณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา อย่างแน่นอน เพราะความแตกต่างด้านชาติพันธุ์ของประชากรในจังหวัดสงขลาซึ่งเป็นที่รวมตัวกันของผู้คนหลายเชื้อชาติอย่างที่กล่าวข้างต้น ย่อมส่งผลต่อการหาแนวทางรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของผู้รับสมัครเลือกตั้งอย่างมาก เนื่องจากเป็นเรื่องละเอียดอ่อนและเปราะบาง โดยเฉพาะความเชื่อทางด้านศาสนาของแต่ละเชื้อชาติ ดังนั้น การเข้าถึงและการเข้าใจความแตกต่างด้านชาติพันธุ์จึงถือเป็นข้อเจียม ในการเอาชนะคู่แข่งในการเลือกตั้งครั้งนี้” (นายนิพนธ์ บุญญามณี 2557: บทสัมภาษณ์) ส่วนนายอุทิศ ชูช่วย ผู้สมัครรับเลือกตั้งอีกคน มีคิดเห็นต่อชาติพันธุ์ว่า “ผมให้ความสำคัญกับด้านชาติพันธุ์ ที่หลากหลายของชาวจังหวัดสงขลาครับและยอมรับว่ามีผลต่อการณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา อย่างแน่นอน เพราะความแตกต่างด้านชาติพันธุ์ของประชากรในจังหวัดสงขลาซึ่งเป็นที่รวมตัวกันของผู้คนหลายเชื้อชาติอย่างที่กล่าวข้างต้น ย่อมส่งผลต่อการหาแนวทางรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของผมอย่างแน่นอน เนื่องจากเป็นเรื่องละเอียดอ่อนและเปราะบาง โดยเฉพาะความเชื่อทางด้านศาสนาของแต่ละเชื้อชาติ ดังนั้น กลยุทธ์ที่สำคัญประการหนึ่งของผมในการเลือกตั้งครั้งนี้จึงต้องศึกษาแนวคิด

และวิถีชีวิตของผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งเป็นอย่างดี เพื่อเป็นแนวทางในการแสวงหาวิธีการใหม่ๆ ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งต่อไป ซึ่งผมไม่หนักใจในเรื่องนี้เลยครับและคิดว่าสามารถนำมาเป็นจุดแข็งในการรณรงค์หาเสียงด้วยซ้ำเพราะผมทำงานอยู่กับความแตกต่างๆ ด้านเชื้อชาติและชาติพันธุ์มาตลอดระยะเวลา 4 ปี ทั้งทีมงาน เพื่อนร่วมงาน สังคมที่เราอยู่ล้วนมีความแตกต่างด้านชาติพันธุ์อย่างมาก อย่างที่รู้จักกันสงขลาเป็นจังหวัดที่มีรอยต่อติดกับสามจังหวัดภาคใต้ตอนล่างที่เป็นสังคมของพี่น้องไทยมุสลิมซึ่งมีประเพณีและวัฒนธรรมการปฏิบัติที่อาจแตกต่างกับพี่น้องเราชาวไทยพุทธแต่ก็ไม่ใช่ประเด็นปัญหาครับ เพราะเราอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขได้ถ้ามีความเข้าใจกัน ยอมรับกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกันแบ่งปันกันเหมือนที่ผ่านมา ทุกวันนี้ที่สังคมของพี่น้องสามจังหวัดมีปัญหาความรุนแรงนั้น ไม่ใช่ความแตกต่างเรื่องชาติพันธุ์หรือครับแต่เป็นปัญหาเรื่อง การด้อยโอกาสทางการศึกษา ความไม่เสมอภาคด้านการปฏิบัติของภาครัฐ นำมาซึ่งการแสวงหาผลประโยชน์บนความเลื่อมล้ำทางสังคมมากกว่าครับ ตรงนี้เป็นจุดสำคัญและอ่อนไหวผมไม่ขอลงรายละเอียดนะครับเอาเป็นว่าสำหรับแนวคิดของผมแล้วความแตกต่างเรื่องชาติพันธุ์ถือเป็นเรื่องสำคัญในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งในครั้งนี้อย่างมาก” (นายอุทิศ ชูช่วย 2557: บทสัมภาษณ์)

นายอนุวัฒน์ งามสมชาติ ให้สัมภาษณ์ว่า “ชาติพันธุ์ถือได้ว่าเป็นกลุ่มคนที่มีความคิดเดียวกัน ซึ่งคำว่าชาติพันธุ์อาจให้ความหมายได้หลายรูปแบบ ซึ่งขึ้นอยู่กับว่าจะนำคำๆ นี้ ไปใช้ในลักษณะใด เช่นการใช้ในการหาเสียงเลือกตั้งนั้น ก็เป็นการหาเสียงในกลุ่มคนที่ให้การยอมรับนับถือ ซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่และมีส่วนสำคัญในการแนะนำให้ข้อมูล แก่บุคคลอื่น ให้มีความตัดสินใจเลือกบุคคลคนนี้ได้ในระดับหนึ่ง” (นายอนุวัฒน์ งามสมชาติ 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับนางสาวเพชรดา มาตาเฮ ประชาชนในจังหวัดสงขลาเล่าว่า “ชาติพันธุ์ที่หลากหลายของชาวจังหวัดสงขลามีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา อย่างแน่นอน เพราะในจังหวัดสงขลาเป็นที่รวมตัวกันของผู้คนหลายเชื้อชาติ ย่อมส่งผลต่อการหาแนวทางรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของผู้รับสมัครเลือกตั้งผู้สมัครจะต้องเข้าถึงวิถีชีวิตของประชาชนเป็นอย่างดีด้วย (นางสาวเพชรดา มาตาเฮ 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ นายเกษ เบ็ญจการ นายกเทศบาลตำบลสำนักขาม ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า “ชาติพันธุ์ ส่งผลต่อคะแนนของผู้สมัคร ในด้านความชอบพวักพ้องเดียวกันต้องช่วยเหลือกัน คนบ้านเดียวกันก็ต้องดูแลกัน เป็นต้น” (นายเกษ เบ็ญจการ 2557: บทสัมภาษณ์) ขณะที่ นายคอเลาะ สาหะมะ อิหม่ามประจำมัสยิดริยาฎลุลูม อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ให้สัมภาษณ์ว่า “ถ้าหากว่าผู้ลงคะแนนเสียงพรรคใดพรรคหนึ่งสามารถเข้าถึงกลุ่มชาติพันธุ์นั้นได้ก็จะทำให้สามารถเอาชนะคู่แข่งกันได้เป็นอย่างดี” (นายคอเลาะ สาหะมะ 2557: บทสัมภาษณ์)

อย่างไรก็ตามจากการวิจัยพบว่า ชาติพันธุ์ที่หลากหลายของชาวจังหวัดสงขลามีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา อย่างแน่นอน เพราะความแตกต่างด้าน

ชาติพันธุ์ของประชากรในจังหวัดสงขลาซึ่งเป็นที่รวมตัวกันของผู้คนหลายเชื้อชาติอย่างที่กล่าวข้างต้น ย่อมส่งผลต่อการหาแนวทางรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของผู้รับสมัครเลือกตั้งอย่างมาก เนื่องจากเป็นเรื่องละเอียดอ่อนและเปราะบางโดยเฉพาะความเชื่อทางด้านศาสนาของแต่ละเชื้อชาติ ดังนั้น ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา ในการเลือกตั้งครั้งนี้จึงต้องศึกษาแนวคิดและวิถีชีวิตของผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นอย่างดี เพื่อเป็นแนวทางในการแสวงหากลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งต่อไป

นอกเหนือจากบริบททางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมแล้ว ปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ตามกรอบแนวคิดเรื่องการตลาดทางการเมือง (Political Marketing) ยังมีปัจจัยอีก 3 ประการคือ

1. ปัจจัยทางด้านเทคโนโลยี ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบันมีผลต่อการรณรงค์ แม้ว่านักการเมืองท้องถิ่นหลายคนจะยังไม่มีการจัดทำเว็บไซต์ของตนเองอย่างจริงจัง โดยส่วนใหญ่จะเป็นการสื่อสารผ่านเว็บไซต์ของพรรค ทั้งในเรื่องข้อมูลของสมาชิกพรรค การสมัครเป็นสมาชิกพรรค แต่สำหรับการสมัครนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา นั้น ผู้สมัครจะมีเว็บไซต์เป็นของตนเองเพื่อแนะนำตนเอง แสดงแนวนโยบายของพรรค ประวัติ ผลงานดำเนินงานที่ผ่านมาของตน รวมถึงสามารถฝากเรื่องร้องเรียนได้โดยตรง ซึ่งเว็บไซต์สามารถเชื่อมต่อกับพรรค ส่วนราชการอื่นๆ ทำให้สามารถเข้าถึงประชาชนได้โดยตรงโดยไม่ต้องเดินทางไปเคาะประตูบ้าน สร้างภาพลักษณ์ที่รวดเร็วทันสมัยในสายตาของประชาชน

2. การเปลี่ยนแปลงของกลุ่มตัวแทนอำนาจ มีดังต่อไปนี้

2.1 กลุ่มสื่อมวลชน เป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งพอสมควร แต่ในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นการเลือกตั้งท้องถิ่น ความสนใจของสื่อต่อการเมืองท้องถิ่นและการเมืองระดับประเทศ ระดับความสนใจจึงแตกต่างกัน การนำเสนอข่าวจะเป็นการนำเสนอในสถานการณ์ต่างๆ ไป แต่ผู้สมัครหลายคนก็พยายามยึดพื้นที่สื่อและทำตัวให้เป็นข่าวที่ไม่ต้องจ่ายเงิน (Free Media) แต่ในการใช้สื่อวิธีดังกล่าวมีทั้งผลดีและผลเสีย ดังนั้น จากสถิติการครองพื้นที่ของสื่อตัวแทนผู้สมัครนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาของพรรคประชาธิปัตย์สามารถครองสื่อในเชิงบวกได้มากกว่าตัวแทนผู้สมัครของตัวแทนอิสระ

2.2 โพลสำนักต่างๆ ในการเมืองระดับประเทศการจัดทำโพลอาจเสมือนการงูใจ ซึ่งต่างจากโพลของการเมืองท้องถิ่นซึ่งจัดทำเพื่อสำรวจคะแนนนิยมของตนเอง ซึ่งการจัดทำโพลสำรวจตนเองก่อนการเลือกตั้งพรรคที่นำมาใช้อย่างจริงจังคือพรรคประชาธิปัตย์ จากผลสำรวจตัวแทนผู้สมัครจากพรรคประชาธิปัตย์มีคะแนนนิยมที่น่าพอใจและมีโอกาสชนะก็จะ

ส่งลงเลือกตั้ง ซึ่งจากผลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาพรรคประชาธิปัตย์จึงยังคงครองพื้นที่ไว้ได้เช่นเดิม

2.3 กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดัน เนื่องจากพื้นที่จังหวัดสงขลาเดิมเป็นพื้นที่ของพรรคประชาธิปัตย์ นายอุทิศ ชูช่วย และนายนิพนธ์ บุญญามณี จากเพื่อนรัก นักธุรกิจร่วมทุนผู้สนามการเมืองที่ต้องแข่งขันกันเองในสนามใหญ่สุดของท้องถิ่นอย่าง อบจ.สงขลา นายอุทิศ ชูช่วย มีเดิมพันด้วยอนาคตทางการเมืองทั้งชีวิต เพราะวันนี้ภาพลักษณ์ที่สะสมมาในสมัยดำรงตำแหน่งนายก อบจ.สงขลา ต้องมาด่างพร้อยด้วยคดีนายกพีระ ดันดิเสรณี เป็นมูลเหตุให้เกิด “กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดัน” ส่งผลต่อการได้รับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาทั้งสิ้น เหมือนเป็นศึกสายเลือดหรือการหักเหลี่ยมระหว่างเพื่อนรักที่เติบโตจากสายการเมืองเดียวกัน มีความน่าสนใจและชวนให้น่าศึกษาเพื่อเป็นประโยชน์ใช้ประกอบการวิจัยกลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาต่อไป

2.4 ที่ปรึกษาเมื่ออาชีพประเทศไทยเริ่มมีผู้นำมาใช้แต่ก็ยังไม่เป็นที่นิยม ในกลุ่มนักการเมืองท้องถิ่นเท่าไรนัก กรณีการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง นายก อบจ.สงขลา ส่วนใหญ่กลุ่มผู้บริหารพรรคจะเป็นผู้ให้แนวนโยบายในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ซึ่งการสร้างสรรค์สื่อต่างๆ จะกันไปในแนวทางเดียวกันในทุกๆ เขต รวมถึงผู้สมัครจากทีมอิสระก็เช่นกัน

2. ปัจจัยภายในด้านตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา

2.1 นายนิพนธ์ บุญญามณี ผู้สมัครสังกัดพรรคประชาธิปัตย์

นายนิพนธ์ บุญญามณีอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบัญชีรายชื่อและรองเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ ลาออกจากตำแหน่งนักการเมืองระดับประเทศ เพื่อสมัครชิงเก้าอี้นายก อบจ.สงขลาแม้ว่านายนิพนธ์ บุญญามณี จะยืนยันหนักแน่นว่า “ไม่มีนัยยะทางการเมืองอะไรทั้งสิ้น” แต่เหตุผลที่ตัดสินใจนั้น เป็นเพราะโตมาจากการเมืองท้องถิ่น เคยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาจังหวัดสงขลา 2 สมัย เป็นระยะเวลา 8 ปี อีกทั้งยังเคยดำรงตำแหน่งเป็นประธานสภาจังหวัดสงขลา ก่อนที่จะตัดสินใจก้าวเข้าสู่เวทีการเมืองระดับประเทศในฐานะ ส.ส.พรรคประชาธิปัตย์ อย่างไรก็ตาม สมัยที่ทำหน้าที่ในฐานะนักการเมืองท้องถิ่นนั้น ทำงานด้วยความรักและความชอบส่วนตัว และเป็นคนที่เชื่อมั่นในแนวทางกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นมาโดยตลอด เพราะหากทำให้ท้องถิ่นเข้มแข็งได้แล้ว ประเทศก็จะเข้มแข็งตามไปด้วย ดังนั้น เมื่อวันนี้มีโอกาสกลับไปทำงานท้องถิ่น จึงขอโอกาสพรรค และพรรคประชาธิปัตย์ก็มีความดีให้การสนับสนุนการเน้นลงไปทำงาน

การเมืองท้องถิ่นมากขึ้น ถือเป็นแนวทางการปฏิรูปพรรคประชาธิปัตย์หรือไม่เรื่องการกระจายอำนาจเป็นอุดมการณ์ของพรรคประชาธิปัตย์มายาวนาน และในขณะนี้ท้องถิ่นก็โตขึ้นทุกวัน

พรรคประชาธิปัตย์มีความต้องการให้การบริหารส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญมากขึ้นในทุกพื้นที่ สังเกตได้ชัดเจนจากความตั้งใจในการเลือกตั้งผู้ว่าฯ กทม. ครั้งที่ผ่านมา และพรรคประชาธิปัตย์ก็ประสบความสำเร็จในการเลือกตั้ง การทำงานในระดับท้องถิ่นจะทำให้ได้มีโอกาสแสดงผลงานด้านการบริหารมากขึ้นนั่นก็คือเป็นเหตุผลหนึ่ง เพราะการนำนโยบาย รวมทั้งนวัตกรรมใหม่ๆ ของพรรคลงไปปฏิบัติในพื้นที่จริง จะทำให้ประชาชนเห็นผลงานที่เป็นรูปธรรม นอกจากนี้ ยังเป็นโอกาสให้ได้เรียนรู้ถึงข้อดีและข้อเสียของนโยบายต่างๆ ซึ่งจะนำไปสู่การปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น ก่อนที่จะผลักดันและนำเสนอให้เป็นนโยบายระดับประเทศต่อไป และขณะนี้ได้ทำการรับฟังความเห็นจากประชาชนในจังหวัดสงขลา รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนในการบริหารงานในท้องถิ่น เพื่อรับทราบปัญหาในพื้นที่กำลังประสบอยู่ จะได้นำมากำหนดเป็นแนวนโยบายในการหาเสียงต่อไปตำแหน่งรองเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ จะมีการปรับเปลี่ยนหรือไม่ไม่มีการปรับ แม้ว่าจะลงไปเล่นการเมืองระดับท้องถิ่น แต่ก็ยังคงเป็นรองเลขาฯเหมือนเดิม ส่วนเรื่องการปฏิรูปพรรคประชาธิปัตย์ของส่วนกลางหรือยุทธศาสตร์หลักๆ ของพรรคนั้น ต้องรอฟังจากหัวหน้าพรรค ขณะนี้ในส่วนของนายนิพนธ์ บุญญามณี เป็นเรื่องเฉพาะบุคคลที่ทำหน้าที่ของตนเองตามที่เห็นว่าเหมาะสมมีความกังวลในการลงแข่งขันในสนามเลือกตั้งที่ดูเด็ดปฏิบัติไม่ได้ว่าการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดสงขลามีความดูเด็ด เพราะช่วงไม่กี่เดือนที่ผ่านมา ก็มีความสูญเสียเกิดขึ้น ในกรณีที่น่ายพืระ ดันติเศรณี อดีตนายกเทศมนตรีนครสงขลา ถูกยิงเสียชีวิต

ดังนั้น นายนิพนธ์บุญญามณีเองก็ต้องทำงานด้วยความระมัดระวัง ส่วนการลาออกจากตำแหน่งนักการเมืองระดับประเทศ ไปสู่สนามการเมืองท้องถิ่นในครั้งนี้ นายนิพนธ์ บุญญามณี มีความมั่นใจมากโดยเชื่อมั่นว่าด้วยประสบการณ์การทำงานในฐานะนักการเมืองท้องถิ่นมา 8 ปี รวมกับการทำงานในฐานะ ส.ส.อีก 21 ปี และการทำงานในตำแหน่งบริหารพรรคประชาธิปัตย์ ด้วยประสบการณ์ที่มีมายาวนาน ทำให้มองเห็นปัญหาและแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น โดยเชื่อมั่นว่าสามารถพัฒนาจังหวัดสงขลาให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชนในพื้นที่ได้ โดยเฉพาะการเป็นจังหวัดนำร่องในการเปิดประชาคมอาเซียน สงขลาเป็นประตูของการค้าอาเซียนในภาคใต้ ในแต่ละปีมีมูลค่าการค้าในแนวชายแดนปีละ 7 แสนล้านบาท

ในอนาคตการบริหารจัดการท้องถิ่นต้องมีบทบาทมากขึ้นและต้องดูแลชีวิตประชาชนทุกมิติทั้งนี้ นายนิพนธ์ บุญญามณีอดีตรองเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ และสส.ระบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งเป็นคู่แข่งนายอุทิศ ชูช่วย อดีตนายก อบจ.สงขลา ที่กำลังเตรียมลงสมัครชิงเก้าอี้ นายก อบจ.สงขลา ในนามพรรคประชาธิปัตย์ได้แถลงข่าวถึงความพร้อมที่เตรียม

ลงสมัคร ว่า “สาเหตุที่นายอุทิศ ชูช่วย ชิงลาออกจากตำแหน่งเนื่องจากได้ใช้เงินงบประมาณไปกับการนำคนของตนเองไปเที่ยวตามสถานที่ต่างๆ และพานักร้องเอกชัย เดินสายใช้จ่ายเงินงบประมาณโดยไม่คำนึงถึงเงินภาษีของประชาชน จึงได้เสนอตัวต่อพรรคประชาธิปัตย์เพื่อให้ส่งตนเองลงสมัครรับเลือกตั้งในนามพรรค ซึ่งพรรคประชาธิปัตย์ก็ได้อนุมัติเมื่อ 13 พฤษภาคม พ.ศ.2556 ที่ผ่านมาโดยเน้นนโยบายการทำงานเป็นประเด็นหลักโดยชูนโยบาย อบจ.สีขาว โทแล้ว ไม่โกง ให้มีการบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ ซึ่งผมและทีมงานได้เตรียมพร้อมไว้ก่อนแล้วและพร้อมที่จะลงสมัครเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา ในครั้งนี้ โดยจะร่วมกันขับเคลื่อนพัฒนาท้องถิ่น พัฒนาชนบท ยกความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชนชาวจังหวัดสงขลาได้อยู่ดี กินดี ซึ่งผมและทีมงานมีความพร้อมที่จะขอโอกาสเข้ามารับใช้พี่น้องประชาชนชาวจังหวัดสงขลา”

นายนิพนธ์ บุญญามณีกล่าวเพิ่มเติมว่า “สำหรับการเลือกตั้งในครั้งนี้ เชื่อว่า คงไม่มีอะไรที่รุนแรง เพราะทุกคนมีวุฒิภาวะกัน ใครจะรุนแรงหรือไม่ผมไม่มั่นใจ แต่สำหรับผมไม่มี ผมเป็นคนทำกีฬา เพราะการกีฬามันสอนผม ให้รู้แพ้รู้ชนะและเคารพกฎกติกา เวลาแข่งขันต้องแข่งขันกันอย่างเต็มที่ ในสนามฟุตบอลผมพูดตลอดผมไม่เคยยอมใคร เวลาฟุตบอลแข่งขันกันต้องสู้กันเต็มที่ อยู่ที่ความสามารถแต่พอฟุตบอลจบทุกอย่างก็จบ เพราะฉะนั้นเรื่องความรุนแรงสำหรับผมไม่มี ผมถือว่า การเมืองคือเรื่องของการแข่งขันกัน เราเคารพกฎกติกา เรามีกติกา เมื่อกรรมการเป่านกหวีดเริ่มการแข่งขัน เราก็แข่งขันกัน จนหมดเวลา กรรมการตัดสินใจแล้ว หย่อนบัตรลงคะแนนแล้ว หรือว่าหมดเวลาหาเสียงแล้ว ก็ต้องเคารพกฎกติกา แล้วรอฟังการตัดสินใจของพี่น้องประชาชน จบก็คือจบ ส่วนที่ถามว่า มั่นใจหรือไม่ ผมพูดสั้นว่า มั่นใจ ถ้าไม่มั่นใจคงไม่ลาออกจาก ส.ส.มาเป็นนายก อบจ.สงขลา” (บทสัมภาษณ์ กรุงเทพธุรกิจ ข่าวการเมือง วันที่ 8 มิถุนายน 2556)

ผศ.ดร.ธำรงค์ศักดิ์ เพชรเลิศอนันต์ ประธานหลักสูตรรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต กล่าวไว้ว่า “ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อ มีขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ ดังนี้ ประการแรก เป็นการระดมผู้ที่มีความรู้ความสามารถในทุกวงการของพรรคการเมืองเพื่อให้คนเหล่านี้ที่ไม่มีฐานเสียงในการเลือกตั้งระดับเขตมีที่นั่งในสภาได้ ประการที่สอง คือ ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อ เชื่อกันว่าเป็นกระบวนการในการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ามาทำหน้าที่ในฝ่ายบริหารของรัฐบาล เพราะการเป็น ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อนั้น การสละสิทธิความเป็น ส.ส.ของตัวเอง ทิ้งเพื่อไปดำรงตำแหน่งหนึ่งหรือตำแหน่งใดก็สามารถเลื่อนบุคคลที่อยู่ในลำดับถัดไปขึ้นมาเป็น ส.ส.แทนได้โดยไม่ต้องเสียต้นทุนสำหรับการเลือกตั้งใหม่ กรณีของนายนิพนธ์ บุญญามณี ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อ ปชป.ที่ขอลาออกเพื่อไปลงสมัครรับเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา นั้น คิดว่าคงไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่ออะไร เพราะเป็นสิ่งที่สามารถทำได้ อีกทั้งยังสามารถเลื่อนบุคคลที่อยู่ในลำดับบัญชีรายชื่อถัดไปได้ทันที โดยไม่ต้องใช้งบประมาณในการเลือกตั้งซ่อม ทั้งนี้ ในปัจจุบันแนวทางของการเมืองท้องถิ่น โดยเฉพาะตำแหน่ง นายก อบจ.

ถือได้ว่าเป็นตำแหน่งที่มีอำนาจและงบประมาณของตนเอง เป็นที่ทราบกันดีว่า ตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น อย่าง อบจ.เป็นตำแหน่งที่สำคัญสามารถเพิ่มบทบาทต่อไปในอนาคตได้ เป็นที่คาดการณ์กันโดยทั่วไปอยู่แล้วว่า ต่อไปผู้ว่าราชการจังหวัดที่ผ่านการแต่งตั้งจากกระทรวงมหาดไทยจะหมดไป ตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่นจะเป็นส่วนหนึ่งของการกระจายอำนาจ

จะเห็นได้ว่า ส.ส.ที่มีบทบาทในแต่ละจังหวัด เริ่มเลือกลงรับเลือกตั้งเป็นผู้บริหารท้องถิ่นกันมากขึ้นเรื่อยๆ ส่วนกรณีของนายยุรนันท์ ภมรมนตรี ส.ส.บัญชีรายชื่อ พรรคเพื่อไทย ที่ขอลาออกเพื่อมาสมัครรับเลือกตั้ง ส.ส.เขตคอนเมืองแทนนายการุณ โหสกุล เป็นเรื่องตลกอยู่พอสมควร เพราะนายยุรนันท์ก็เป็น ส.ส.อยู่แล้ว แต่มีเรื่องให้นำวิเคราะห์ที่อยู่เหมือนกันว่า แน่นนอนการลาออกของนาย ยุรนันท์ไม่ส่งผลกระทบต่องบประมาณในการจัดการเลือกตั้งใหม่ เพราะสามารถเลื่อนบุคคลที่อยู่ในลำดับถัดไปของบัญชีรายชื่อได้ แต่การลาออกในครั้งนี้เพื่อเป้าหมายในการได้รับชัยชนะสถานเดียวของพรรค เพื่อไทยต้องอย่าลืมว่านายยุรนันท์ผ่านสนามเลือกตั้งผู้ว่าฯ กทม.มาแล้ว

ดังนั้น หากจะถามว่าทั้ง 2 กรณีแตกต่างกันหรือไม่ คงไม่แตกต่างกัน เพียงแต่ว่ากรณีการลาออกจากตำแหน่ง ส.ส.บัญชีรายชื่อ เพื่อไปสมัครรับเลือกตั้ง ส.ส.เขตของนายยุรนันท์คงเป็นเรื่องตลกอยู่นิดหน่อย แสดงให้เห็นเหมือนกันว่า ในทรรศนะของพรรคเพื่อไทย สนามเลือกตั้งซ่อมอาจจะถูกใช้ในการประเมินว่า เสี่ยงสนับสนุนของตัวเองหรือต่อรัฐบาลยังคืออยู่หรือไม่ กล่าวคือ หากแพ้การเลือกตั้งซ่อมอาจจะเกิดผลกระทบในเชิงภาพลักษณ์ และอาจถูกนำมาใช้เป็นประเด็นในการข่มเสถียรภาพของรัฐบาลก็ได้ว่า ประชาชนกำลังเปลี่ยนใจหรือไม่ ดังนั้น เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการสันตะเทือนต่อภาพลักษณ์ของรัฐบาล พรรคเพื่อไทยจึงส่งบุคคลที่ได้รับการคาดหมายว่าจะได้รับชัยชนะอย่างเดียว เป็นอย่างอื่น ไปไม่ได้”

ศิริโรตม์ กล้ามไพบูลย์ นักวิชาการอิสระด้านรัฐศาสตร์ กล่าวว่า “การที่ ส.ส.ระบบบัญชีรายชื่อ มักจะลาออกไปสมัครลงเลือกตั้งการเมืองท้องถิ่นนั้น ไม่ใช่เรื่องที่น่าตื่นเต้น เป็นกระแสสังคมมาพอสมควรแล้ว เหตุผลน่าจะมาจากอำนาจในการบริหารงบประมาณที่ค่อนข้างสูง โดยส่วนตัวคิดว่า ส.ส.ส่วนใหญ่น่าจะคิดว่ามันเป็นตัวเลือกที่ดีกว่าการทำงานในระบบนิติบัญญัติระดับประเทศที่ไม่มีอำนาจในการบริหารงบประมาณ หรือพูดง่ายๆ ว่า มันมีอำนาจในการเข้าถึงทรัพยากรเรื่องงบประมาณ การใช้พื้นที่ของชุมชนมันเยอะกว่าแน่นอน คือถ้า ส.ส.คนไหนเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรธรรมดาหรือเป็นวุฒิสมาชิกธรรมดา มันไม่มีอำนาจในการบริหารทรัพยากรอะไรนอกจากการอภิปรายหรือการผลักดันกฎหมาย”

ปัจจัยที่ทำให้ปัจจุบันนักการเมืองระดับประเทศหันมาเล่นการเมืองท้องถิ่น มาจากองค์กรส่วนท้องถิ่นที่ค่อนข้างเข้มแข็ง ที่สำคัญงบประมาณที่ได้รับจัดสรรแก่องค์กรท้องถิ่นเพิ่มมาก

ขึ้นเรื่อยๆ ถ้ามองในแง่นี้ถือว่าเป็นแนวโน้มที่ดี เพราะตอนนี้คิดว่าระบบ ส.ส.บัญชีรายชื่อของไทย นั้น ไม่ค่อยประสบความสำเร็จ จะมีอยู่ช่วงหนึ่งที่ ส.ส.ระบบบัญชีรายชื่อมีความเข้มแข็งคือช่วงที่ สมัย พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี เพราะเขตเลือกตั้งเป็นเขตเดียวทั่วประเทศ จะเห็น ได้ชัดว่า ส.ส.บัญชีรายชื่อค่อนข้างมีคุณภาพ แต่หลังจากนั้นเป็นเพราะรัฐธรรมนูญพ.ศ.2550 ออกแบบให้ระบบบัญชีรายชื่อแบ่งเป็นเขตย่อยๆ ทำให้คุณภาพลดลง ใครที่เป็น ส.ส.ระบบบัญชี รายชื่อหวังจะได้มีบทบาทในกระทรวงต่างๆ มันสะท้อนในแง่หนึ่งว่า ส.ส.ที่ไม่ได้อยู่ฝ่ายรัฐบาล หรือถ้าเป็นฝ่ายค้านแต่ไม่มีบทบาทในการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล โอกาสที่จะมีบทบาทนั้น แทบจะเป็นศูนย์ สำหรับคนที่จะเล่นการเมืองในระยะยาวนั้นจึงไม่ใช่ทางเลือกที่ดีนัก และที่เห็น ชัดเจนคือการเมืองท้องถิ่นนั้นทำให้นักการเมืองที่ลงไปเล่นมีอำนาจในการต่อรองในมือมากขึ้น คิดว่าเป็น ส.ส.บัญชีรายชื่อที่แทบจะไม่มีอำนาจบทบาทในการต่อรองอะไรเลย

นายนิพนธ์ บุญญามณี ให้สัมภาษณ์ว่า “เหตุผลในการตัดสินใจลงสมัครรับ เลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาของนายนิพนธ์ เพราะ เชื่อมั่นว่าด้วยประสบการณ์การ ทำงานในฐานะนักการเมืองท้องถิ่นมา 8 ปี ร่วมกับการทำงานในฐานะ ส.ส.อีก 21 ปี และการทำงาน ในตำแหน่งบริหารพรรคประชาธิปัตย์ ด้วยประสบการณ์ที่มีมายาวนาน ทำให้มองเห็นปัญหาและ แนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น ผมเชื่อมั่นว่าสามารถพัฒนาจังหวัดสงขลาให้เกิดประ โยชน์สูงสุดกับ ประชาชนในพื้นที่ได้ โดยเฉพาะการเป็นจังหวัดนำร่องในการเปิดประชาคมอาเซียน สงขลาเป็น ประชูปของการค้าอาเซียนในภาคใต้ ในแต่ละปีมีมูลค่าการค้าในแนวชายแดนปีละ 7 แสนล้านบาท ดังนั้น ในอนาคตการบริหารจัดการท้องถิ่นต้องมีบทบาทมากขึ้นและต้องดูแลชีวิตประชาชนทุกมิติ ซึ่งผมได้สัมผัสพี่น้องสงขลาในทุกพื้นที่ มีความลึกซึ้งและเข้าใจถึงชาติพันธุ์ ที่หลากหลายของชาว จังหวัดสงขลาเป็นอย่างดี”(นายนิพนธ์ บุญญามณี 2557: บทสัมภาษณ์)

นายนิพนธ์บุญญามณีเป็นนักการเมืองที่มีบทบาทสำคัญในพรรค ปชป.และเป็นที่ รักใคร่ชอบพของประชาชนชาวจังหวัดสงขลาเพียงแต่ในการหาเสียงครั้งนี้อาจจะชูความเป็น พรรค ปชป.ความเป็นทีมมากเกินไปจนลืมความมีศักยภาพของผู้สมัครไปการทำงานใน ระดับประเทศ ของนายนิพนธ์คือภาพที่แสดงออกสู่สายตาของประชาชน ผลงานที่ผ่านมาในนาม ของรองเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ยังคงได้รับความศรัทธาจากประชาชนในจังหวัดสงขลา สอดคล้องกับ การให้สัมภาษณ์ของนายเกษฯ เบ็ญจการ ที่ให้สัมภาษณ์ว่า “นายนิพนธ์มีภาพลักษณ์ ที่ดี เนื่องจากเคยดำรงตำแหน่ง ส.ส.พรรคประชาธิปัตย์มาก่อน ทำให้ประชาชนรู้จักมักคุ้นกันดี” (นายเกษฯ เบ็ญจการ2557:บทสัมภาษณ์)

2.2 นายอุทิศ ชูช่วย ผู้สมัครสังกัดทีมสงขลาพัฒนา

นายอุทิศ ชูช่วย เป็นหัวหน้าทีมสงขลาพัฒนา และเริ่มต้นในทางการเมืองเทศบาล ยุคเลือกตั้งนายกโดยอ้อมผ่านการลงคะแนนของสภาเทศบาล ยุคนั้นคือ พ.ศ.2542 โดยอุทิศ ชูช่วย นำทีมคนหนุ่มสาวไฟแรง จัดตั้งทีมสงขลาพัฒนา ในช่วงการเลือกตั้ง พ.ศ.2542 เทศบาลเมืองสงขลายุคนั้นยังเป็นการเลือกตั้งฝ่ายบริหาร โดยอ้อม คือประชาชนเลือกสมาชิกสภาเทศบาล แล้วสมาชิกสภาฯ โหวตเลือกฝ่ายบริหาร อุทิศ ชูช่วยและทีมงานตั้งใจแน่วแน่ที่จะเข้ารับบริหารเทศบาลฯ ดังนั้นสมาชิกของทีมต้องได้รับเลือกเข้าไปเป็นเสียงข้างมากในสภา แต่บรรยากาศการแข่งขันคุน่าจะรุนแรงเพราะมีผู้สมัครลงชิงชัยสู่สมาชิกสภาเทศบาลฯ สูงมาก ถึง 125 คนจากจำนวนที่นั่ง 24 ที่นั่งเท่านั้น ซึ่งถือว่าเป็นสนามการเลือกตั้งระดับเทศบาลที่มีผู้สมัครมากที่สุดในประเทศของยุคนั้น การหาเสียงในยุคนั้น อุทิศ ชูช่วย เลือกวิธีการหาเสียงแบบง่ายๆ แต่เหนื่อยยาก ลำบากกาย คือ “การเดินทางเล่าโนบาย” ที่ทีมจะทำหากได้รับเลือกตั้งเข้าไปบริหารเทศบาลฯ เดินกันทุกตรอก ซอก ซอย อธิบายนโยบายและโครงการต่างๆ แบบนอนสตอป (Non Stop) ไม่รู้จักเหน็ด, ไม่รู้จักเหนื่อย ทำแบบนี้ ทุกคน ทั้งทีม ของทีมสงขลาพัฒนา ทีมเล็กๆ ของคนรุ่นใหม่ไฟแรง “ทีมสงขลาพัฒนา” ได้ปลุกจิต ใ้ใจ ให้พี่น้องประชาชนเข้าใจถึง คำว่า “งานการเมือง” มิใช่ “เล่นการเมือง” คนหนุ่มเหล่านี้จึงได้รับเลือกเข้ามาถึง 18 คน จากที่นั่งในสภาเทศบาลฯ 24 ที่นั่ง เป็นผลให้ “ทีมสงขลาพัฒนา” ได้เสียงข้างมาก และ “ทีมสงขลาพัฒนา” สามารถเลือกนายอุทิศ ชูช่วยให้หนึ่งเป็นนายกเทศมนตรี (ตามข้อกำหนดในสมัยนั้น) โดยนายอุทิศ ชูช่วย และ ทีมสงขลาพัฒนาเมื่อรับเลือกตั้งเข้ารับบริหารเทศบาลฯ ได้สร้างปรากฏการณ์ “สัญญาประชาคม” กล่าวคือ เมื่อนายอุทิศ ชูช่วย ได้รับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีฯ นายอุทิศ ชูช่วย ได้ดำเนินโครงการต่างๆ ที่ได้พูดไว้ขณะหาเสียง เพียง 1 ปีของการบริหาร นายอุทิศ ชูช่วย ลงมือทำมากกว่า 10 โครงการฯ ตามที่ได้พูดไว้ตอนหาเสียง ผลงานเกิดเป็นรูปธรรม เกิดเป็นปรากฏการณ์ “สัญญาประชาคม” ที่เคยให้ไว้ ซึ่งได้รับคำชมมากมาย พ.ศ.2543 จึงเป็นจุดเริ่มต้นแห่งการเปลี่ยนแปลง (Change) ของเมืองสงขลา เป็นจุดเริ่มต้นของนักบริหารจัดการองค์กรภาครัฐฯ ที่ดูแลพี่น้องในพื้นที่ ภายใต้การบริหารของ อุทิศ ชูช่วย และ ยังเกิดโครงการฯ ต่อเนื่องอีกหลายสิบ โครงการฯ ที่ทยอยออกมาแบบนอนสตอป (Non Stop)

ต่อมาวันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2550 องค์กรปกครองท้องถิ่นในจังหวัดสงขลา จำนวน 7 แห่ง ได้หมดวาระลง และได้มีการเลือกตั้งใหม่ในวันที่ 9 มีนาคม พ.ศ. 2550 ปีนั้นมืองค์กรปกครองท้องถิ่น จำนวน 4 แห่งที่มีผู้สมัครนายกฯ เพียง 1 คน ได้แก่ เทศบาลตำบลกำแพงเพชร อ.รัตภูมิ, เทศบาลตำบลปริก อ.สะเดา, เทศบาลตำบลคลองแงะ อ.สะเดา และเทศบาลนครสงขลาซึ่งนายอุทิศ ชูช่วย นำทีมสงขลาพัฒนา ลงสมัครรับเลือกตั้ง นายกเทศมนตรี และ สมาชิกสภาเทศบาล แบบไร้คู่แข่งติดต่อกันเป็นสมัยที่ 2 และมีเพียงเทศบาลนครสงขลาหนึ่งเดียวของประเทศเท่านั้น ที่

เกิดปรากฏการณ์การเลือกตั้ง “ไร้คู่แข่ง 2 สมัยติดต่อกัน” จากผลการเลือกตั้งครั้งนี้คงเป็นคำตอบแทนความนิยมจากประชาชนในพื้นที่ เน้นความสวยงามของภูมิทัศน์ งานสถาปัตยกรรม งานประติมากรรมสาธารณะ จากหัวแหลมสนยาวจนสุดถนนชลลาทัศน์ คือประจักษ์พยาน และบทพิสูจน์ของการมีวิสัยทัศน์การทำ “งานการเมือง” ของนักการเมืองท้องถิ่นคนนี้ หรือ บทพิสูจน์ความเป็นเลิศทางการบริหารเงินงบประมาณ (จากอดีตสมุหบัญชีธนาคารฯ อุทิศ ชูช่วย) ด้วยการดึงงบประมาณส่วนกลางมาดำเนินการในโครงการบ่อบำบัดน้ำเสีย ใช้ระยะเวลากว่า 8 ปี ผ่าน 7 นายกรัฐมนตรี เพื่อนำสงขลา สู่มืองน่าอยู่ เมืองน่าเที่ยว แบบยั่งยืน

เหตุผลในการตัดสินใจลงสมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาของ นายอุทิศ นายอุทิศ ให้สัมภาษณ์ว่า “เนื่องจากได้อยู่ในวาระมาจนครบ 4 ปี และคิดว่าทำผลงานจนเป็นที่ประจักษ์ไว้เยอะและมีงานที่ต้องทำต่อเพื่อประโยชน์ของพี่น้องชาวสงขลาอีกมาก เพราะหลายโครงการอยู่ระหว่างการการดำเนินงานและหลายโครงการอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาเข้าสู่วาระการลงมติ ผมต้องการอยู่ต่อเพื่อสานต่อนโยบายครับนี่คือคำตอบสั้นๆ และสำคัญที่สุดและผมคิดว่าผมเดินมาถูกทางแล้วจากการประเมินความพึงพอใจของพี่น้องประชาชนชาวสงขลาเราพอใจอย่างมาก เพราะมีกระแสตอบรับจากฝ่ายต่างๆ เป็นอย่างดี ทั้งด้านนโยบายและผลงานที่เราทำไปแล้ว การแก้ปัญหา น้ำท่วมซ้ำซากในตัวเมืองหาดใหญ่ การพัฒนาสงขลาให้พร้อมต้อนรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในพ.ศ.2558 ที่จะถึงนี้และอีกมากมายหลายโครงการครับที่เราต้องสานต่อเพื่อประโยชน์สุขของพ่อแม่พี่น้องชาวจังหวัดสงขลาครับ ผมจึงขอโอกาสสักอีกครั้งในการเข้ามาบริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาและขอสัญญาว่าจะไม่ทำให้ต้องผิดหวัง”(นายอุทิศ ชูช่วย 2557: บทสัมภาษณ์)

ภาพลักษณ์เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งนายก อบจ.สงขลา ของนายอุทิศ ชูช่วย ถือได้ว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถและได้รับการยอมรับจากประชาชนพอสมควร แต่จากการตายของ นายพีระ ที่ทำให้นายอุทิศ ชูช่วย ต้องเป็นผู้ต้องสงสัย เนื่องจากความขัดแย้งระหว่างกัน เป็นปมที่ติดตัวนายอุทิศ ชูช่วย ในการเลือกตั้งครั้งนี้ ทำให้ประชาชนเกิดความไม่ไว้วางใจนายอุทิศชูช่วยซึ่งตกเป็นจำเลยของสังคมในคดีถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้อยู่เบื้องหลังการฆาตกรรม นายพีระต้นดีเศรณีอดีตนายกเทศมนตรีนครสงขลาแม้ว่าคดีจะยังไม่ถึงที่สุดและอยู่ระหว่างการถูกดำเนินคดีแต่ประชาชนส่วนใหญ่เชื่อว่าข้อกล่าวหาดังกล่าวเป็นความจริงจากความมัวหมองของนักการเมืองจากการถูกกล่าวหาซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องจริงแค่ประชาชนส่วนใหญ่เชื่อว่าจริงมันก็ส่งผลต่อชื่อเสียงและความเชื่อถือของประชาชนแล้วสอดคล้องกับ การให้สัมภาษณ์ของ นายเกษ เบ็ญจการ ให้สัมภาษณ์ว่า “ภาพลักษณ์ของนายอุทิศ มีทั้งบวกและลบ ในส่วนที่ดีคือภาพการเป็นนายก อบจ.สงขลาคนที่ทำมีผลงาน ส่วนภาพลักษณ์ที่ไม่ดี เนื่องจากตัวผู้สมัครน่าจะมีส่วนเกี่ยวกับการเสียชีวิตของนายกเทศมนตรีเมืองสงขลา” (นายเกษ เบ็ญจการ 2557: บทสัมภาษณ์)

นางถนอม อินแก้ว บรรณาธิการข่าว จังหวัดสงขลา ในฐานะผู้ทำหน้าที่สื่อมวลชน กล่าวว่า “เทคโนโลยีและการแข่งขันในปัจจุบันส่งผลให้ผู้คนในสังคมมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลา ข้อมูลข่าวสารที่หลั่งไหลมาจากทุกช่องทาง ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร วิทยุ โทรทัศน์ และอินเทอร์เน็ต ต่างก็ส่งผลต่อการรับรู้และการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ของผู้คนในสังคมเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเรื่องการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อปากท้อง ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ทำให้นักการเมืองกลายเป็นที่จับตามอง ดังนั้น เพื่อให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่น ศรัทธา เราจึงเห็นนักการเมืองหลายคนพยายามสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ตนเอง”

จากข่าวสารการเมืองส่วนใหญ่ที่ผ่านมา เห็นได้ว่าพฤติกรรมของนักการเมืองมักมีข่าวในทางที่ไม่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นการคอร์รัปชัน แบ่งพรรคแบ่งฝ่าย ทะเลาะเบาะแว้ง หรือแม้กระทั่งการประทุษร้ายต่อกัน เพราะขาดองค์ประชุม ฯลฯ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนทำให้เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดีต่อนักการเมืองโดยรวม ทั้งๆ ที่มีไม่น้อยที่เป็นนักการเมืองน้ำดี เมื่อภาพลักษณ์ไม่ดี สิ่งตามมาคือ ความรู้สึกไม่ไว้วางใจและไม่เชื่อถือ ทำให้เกิดความระแวงสงสัย ส่งผลให้การปฏิบัติงานต่างๆ ต้องล่าช้า หรือเสียโอกาสที่จะพัฒนาประเทศไปอย่างน่าเสียดาย

สวนดุสิตโพลได้สำรวจความคิดเห็นจากประชาชนที่มีต่อพฤติกรรมนักการเมือง ทำให้รู้ว่า การทะเลาะกัน ตีกันในที่สาธารณะหรือที่ประชุม ไม่มีความสามัคคี ขัดแย้งกันเอง ทุจริต คอร์รัปชัน การพุดคุยร้ายฝ่ายตรงข้ามให้เสียหาย ล้วนเป็นพฤติกรรมที่ทำลายภาพลักษณ์นักการเมืองเมื่อสองปีที่ผ่านมา และเอแบคโพลล์ทำการวิจัยเชิงสำรวจเรื่อง“เสียงสะท้อนของสาธารณชนต่อนักการเมืองฯ” พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ยังเห็นว่านักการเมืองมุ่งแต่ผลประโยชน์ส่วนตัวและพวกพ้อง ฯลฯ

ผลการวิจัยดังกล่าวเป็นสิ่งที่สะท้อนภาพลักษณ์ของนักการเมืองในสายตาของประชาชนที่ดูไม่ดีมากกว่าดี ทำให้นักการเมืองหลายคนพยายามใช้กลยุทธ์สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ตนเอง โดยอาศัยสื่อต่างๆ เป็นช่องทางการสื่อสารไปถึงประชาชน ทำให้เกิดมูลค่า เพิ่มความน่าเชื่อถือ และความศรัทธา นักการเมืองที่โดดเด่นและผู้คนรู้จักกันมากมักจะต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีกับสื่อมวลชน หรือเสแสร้งทำความดี เพื่อให้สื่อมวลชนออกข่าวประชาสัมพันธ์ความดีหรือผลงานของตน เพราะหากนักการเมืองมีผลงานมากมายขนาดไหน แต่สื่อมวลชนไม่ร่วมมือด้วยการลงข่าวประชาสัมพันธ์ให้ ประชาชนส่วนมากก็คงไม่รับรู้

จึงไม่แปลกใจถ้าจะมีนักการเมืองบางคนยอมลงทุนลงพื้นที่ไปตรวจจับสิ่งผิดกฎหมายตามสถานที่ต่างๆ อยู่เป็นระยะๆ ทั้งที่ก่อนหน้านี้ตนเองก็อาจเคยเป็นหนึ่งในผู้กระทำความผิดมาก่อน ก็เพื่อให้เป็นข่าวเกิดกระแสทำให้ตนเองอยู่ในความสนใจของสังคมและของสื่อมวลชนตลอดเวลา ประชาชนจะได้รับรู้และชื่นชมในการกระทำของตนเอง ซึ่งวิธีการนี้ที่ถูกต้องแล้ว

ต้องเรียกว่าเป็นการ “สร้างภาพ” ไม่ใช่ “สร้างภาพลักษณ์” เพราะการสร้างภาพเป็นของปลอม ในขณะที่การสร้างภาพลักษณ์ต้องอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง

แต่การศึกษาทำให้ประชาชนฉลาดขึ้น ถึงแม้ว่าการเมืองบางคนจะพยายามสร้างภาพดีขนาดไหน ก็ไม่สามารถปกปิดความจริงได้ ยิ่งสื่ออินเทอร์เน็ตเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการแสดงความคิดเห็นของประชาชนผ่านทางชุมชนออนไลน์ ยิ่งทำให้เห็นถึงพัฒนาการของการสื่อสารทางการเมืองของประเทศไทย ซึ่งเริ่มจากการสื่อสารแบบทางเดียวมาเป็นการสื่อสารแบบสองทาง และมีการโต้ตอบทางการเมืองมากขึ้น และการสื่อสารทางการเมืองจากรัฐเป็นผู้กุมอำนาจเพียงผู้เดียวมาสู่การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการสื่อสารมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น ในที่สุดแล้วนักการเมืองที่เป็นน้ำดีมีคุณภาพทำงานเพื่อชาติบ้านเมืองด้วยความทุ่มเทซื่อสัตย์สุจริต ประชาชนก็จะยกย่องสรรเสริญและชื่นชม ตรงกันข้ามถ้าประพฤติไม่ดีหรือไม่ดีจริงตาม “ภาพ” ที่พยายาม “สร้าง” ขึ้นมา สื่อออนไลน์ก็จะตีแผ่สิ่งที่ไม่ดีออกสู่สายตาประชาชนทั่วไป แฉจนจาริกไว้เป็นประวัติศาสตร์ยาวนานชั่วลูกหลาน ในความคิดเห็นส่วนตัวไม่ว่าใครจะได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งครั้งนี้ การสร้างภาพลักษณ์ของนักการเมืองไม่ว่าระดับใด จำเป็นต้องสร้างแรงศรัทธาให้แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ได้มากที่สุด (นางณอม อินแก้ว 2557: บทสัมภาษณ์)

จากผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้นจะพบว่า การเลือกตั้งครั้งนี้ทั้งนายอุทิศ ชูช่วย และนายนิพนธ์ บุญญามณี ต่างใช้กลยุทธ์ในการ “สร้างภาพลักษณ์ของนักการเมือง” โดยพอสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

- การสร้างภาพลักษณ์ของนักการเมืองผ่านการใช้สื่อ เช่น สื่อหนังสือพิมพ์ สื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์สื่ออินเทอร์เน็ต ฯลฯ นักการเมืองที่โดดเด่นและผู้คนรู้จักกันมาก มักจะต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีกับสื่อมวลชน เพื่อให้สื่อมวลชนออกข่าวประชาสัมพันธ์ความดีหรือผลงานของตน เพราะหากนักการเมืองมีผลงานมากมายขนาดไหนแต่สื่อมวลชนไม่ลงข่าวประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนส่วนมากก็คงไม่ทราบ จึงไม่แปลกใจที่นักการเมืองหลายคนเป็นเจ้าของสื่อหรือยอมลงทุนที่จะทำธุรกิจสื่อต่างๆ ที่ การทำสื่อบางประเภทขาดทุนหรือกำไรน้อยแต่ก็ต้องทำทั้งนี้เพื่อสื่อประชาสัมพันธ์ผลงานของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์ เจ้าของสถานีวิทยุ เจ้าของสถานีโทรทัศน์ ฯลฯ อีกทั้งนักการเมืองอีกหลายท่านหรืออดีตนายกรัฐมนตรีหลายท่าน ถึงกับใช้เวลาและพื้นที่สื่อในการจัดรายการวิทยุหรือโทรทัศน์ด้วยตนเองหรือเขียนบทความลงหนังสือพิมพ์ด้วยตนเอง เพราะการจัดรายการวิทยุ โทรทัศน์ เขียนบทความลงหนังสือพิมพ์ ด้วยตนเอง ถือว่าได้เปรียบกว่านักการเมืองคนอื่นที่มีนักข่าวช่วยประชาสัมพันธ์เขียนให้พูดให้ ก็เนื่องมาจากนักการเมืองผู้นั้น ได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อไปยังประชาชนได้โดยตรงโดยไม่ต้องผ่าน

บรรณาธิการสื่อตั้งนั้น ในการเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา ครั้งนี้ การช่วงชิงพื้นที่สื่อสาธารณะต่างๆ จึงเป็นการชิงความได้เปรียบในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งอย่างเห็นได้ชัด

- การสร้างภาพลักษณ์ของนักการเมืองผ่านการตลาด ปัจจุบันทฤษฎีการตลาดได้นำมาใช้กับการเมืองมากขึ้นสำหรับกลยุทธ์การทำการตลาดการเมืองที่ดีนั้น จะต้องมีการจัดการด้านสื่อ คอยช่วยทำธนาคารข้อมูล ทำงานวิจัย ทำโพลในเรื่องต่างๆ มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน มีการวิเคราะห์สถานการณ์ว่า ควรจะให้นักการเมืองที่ทำการตลาดการเมือง พูดย่อเมื่อไร เวลาไหน เพราะหากนักการเมืองไม่มีประเด็นในการนำเสนออีกก็จะเป็นที่สนใจของสื่อมวลชน และก็ไม่เป็นข่าว อีกทั้งต้องรู้จักเรื่องของการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับลูกค้าหรือประชาชน และต้องวิเคราะห์ว่าลูกค้าหรือประชาชนที่ไม่เลือกนักการเมืองที่ทำการตลาดนั้นให้ได้ ว่าทำไมเขาถึงไม่เลือกหรือลังเล การวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งของตนเองและคู่แข่งก็มีความสำคัญเพราะจะได้ทราบถึงแนวทางในการเจาะกลุ่มเป้าหมายผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งโดยใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์เพื่อหากลยุทธ์ในการเข้าถึงฐานคะแนนเสียงต่อไป

- การสร้างภาพลักษณ์ของนักการเมืองผ่านสถานการณ์ทางการเมืองการเมืองทุกยุคทุกสมัยมักมีความคล้ายคลึงกัน ประวัติศาสตร์ทางการเมืองของทุกประเทศในอดีต จะเห็นได้ว่าบ้านเมืองเคยสงบแล้วก็กลับมาวุ่นวาย จากความวุ่นวายก็กลับมาสงบ เช่นเดียวกับการเมืองระดับชาติ พรรคประชาธิปัตย์เป็นรัฐบาลแล้วก็กลับเป็นฝ่ายค้าน เป็นฝ่ายค้านแล้วก็กลับเป็นรัฐบาล หรือการเมืองระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด คนที่เคยได้รับเลือกตั้งแล้วก็กลับไม่ได้รับเลือกตั้ง จากไม่ได้รับเลือกตั้งก็กลับเป็นรับเลือกตั้ง ดังนั้นการสร้างภาพลักษณ์ของนักการเมืองต้องสร้างทั้งตอนที่มิอำนาจอยู่ในตำแหน่งและสร้างตอนที่มิได้อยู่ในอำนาจในตำแหน่ง เช่นเมื่อมิได้รับเลือกตั้งก็ต้องนั่งรถตระเวนไปพบปะประชาชนให้ความช่วยเหลือประชาชน ยังภาคต่างๆ จังหวัดต่างๆ ท้องที่ต่างๆ เพื่อเก็บคะแนนในการเลือกตั้งในครั้งต่อไป

ดังข้อความข้างต้น จะเห็นได้ว่า การสร้างภาพลักษณ์ของนักการเมืองไม่ว่าระดับใดล้วนมีความสำคัญและความจำเป็น ที่จะทำให้นักการเมืองผู้นั้นชนะการเลือกตั้งหรือเป็นที่ยอมรับ เป็นที่เคารพ เป็นที่ศรัทธาของประชาชน สำหรับการสร้างภาพลักษณ์ของนักการเมืองนั้น ต้องอาศัยสื่อ อาศัยทฤษฎีทางการตลาดและสถานการณ์ทางการเมืองในการสร้างภาพลักษณ์ของนักการเมืองด้วยเช่นเดียวกันกับการเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา ในครั้งนี้ที่ผู้ลงชิงชัยต้องทุ่มเทกำลังสติปัญญาและความสามารถตลอดถึงปัจจัยสนับสนุนต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้ตนเองคว้าชัยชนะเหนือคู่แข่งให้ได้ ที่สำคัญยิ่งจากที่กล่าวข้างต้นแม้จะไม่ได้เป็นผู้คว้าชัยในการเลือกตั้งแต่อย่างน้อยก็เพื่อสร้างภาพลักษณ์แบบสั่งสมไว้ในโอกาสต่อไปซึ่งชัยชนะนั้นอาจกลับมาเป็นของตนอีกครั้ง

3. กลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา

3.1 กลยุทธ์ด้านนโยบาย

กลยุทธ์ด้านนโยบายของนายนิพนธ์ บุญญามณี

ภายใต้การสนับสนุนของพรรคประชาธิปัตย์นโยบายในการหาเสียงของนายนิพนธ์ บุญญามณี จึงเป็นแนวทางเดียวกับนโยบายของพรรคประชาธิปัตย์ เช่น นโยบายเรื่องความปลอดภัยในชีวิตพี่น้องประชาชน รวมทั้งนักท่องเที่ยว ด้วยการตัดสินใจที่วิญญูญะ เพื่อป้องกันและป้องปรามไม่ให้มีการก่อเหตุในพื้นที่ โดยเฉพาะ อ.หาดใหญ่ ซึ่งเป็นเมืองเศรษฐกิจเมื่อมีปัญหาจะกระทบไปทุกภาคส่วน ส่งผลต่อภาคการท่องเที่ยว เรื่องรถพยาบาลที่จะนำส่งพี่น้องชาวสงขลาเมื่อเจ็บป่วยเพื่อให้ถึงมือหมอเร็วที่สุด เรื่องรถตรวจการออกลาดตระเวน โดยเฉพาะ 5 อำเภอเสี่ยงภัยที่จะต้องดูแลเข้มข้น นอกจากรถตรวจการแล้วก็เรือตรวจการที่จะต้องให้การช่วยเหลือเรือประมงขนาดเล็กที่เกิดอุบัติเหตุทางน้ำด้วยโดยมีนโยบายเร่งด่วนที่ 4 คือ ยาเสพติด อบจ.จะต้องทำงานเชิงรุก อบจ.สีขาว และต้องทำกิจกรรมเพื่อดึงเยาวชนกลับมา จัดกีฬาพร้อมมือกับชุมชนทำสังคมนักกีฬาซึ่งต้องดำเนินการไม่ใช่เฉพาะแต่ผู้ชาย ทุกวันนี้สังคมสงขลามีปัญหาเสพติดเยาวชนผู้หญิงส่วนหนึ่งก็จะมีปัญหาจะต้องทำงานร่วมกับองค์กรอื่น ต้องบูรณาการแก้ไขเป็นระบบ ครบวงจร ทุกวันนี้ยาเสพติดถือเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ต้องแก้ไขและนโยบายที่จะต้องทำทันทีคือเรื่องดูแลผู้สูงอายุ มีความจำเป็นต้องทำเป็นศูนย์ระดับจังหวัดดูแลผู้สูงอายุ มีการตรวจสุขภาพ รวมทั้งดูแลในเรื่องของการมีงานทำ ซึ่งแนวโน้ม จ.สงขลา ผู้สูงอายุมิเพิ่มสูงขึ้นตามแนวโน้มประชากรของประเทศ ในส่วนของกระแสข่าวหากเข้ามาบริหารก็คงจะไม่สานต่อด้วยเหตุผลว่าโครงการดังกล่าวก่อให้เกิดความขัดแย้งเยอะมาก อีกทั้งยังไม่ชัดเจนเรื่องของการศึกษาสิ่งแวดล้อม ความคุ้มค่าของการลงทุน ซึ่งหากได้รับเลือกเป็นนายก อบจ.ก็จะทำเรื่องสงขลาเมืองเก่าเป็นจุดขายรวมทั้งหาดสมิหลา โดยปรับปรุงภูมิทัศน์ ห้องน้ำ ห้องส้วม รวมทั้งร้านอาหารให้ถูกสุขลักษณะ นอกจากนี้จะสนับสนุนโครงการถนนคนเดินซึ่งวันนี้กลายเป็นแหล่งอาชีพให้คนสงขลาทุกเสาร์-อาทิตย์ วันนี้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวกันจำนวนมากไม่เฉพาะนักท่องเที่ยวไทย แม้แต่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศก็สนใจเช่นกัน

นายนิพนธ์ บุญญามณี ให้สัมภาษณ์ว่า “การเน้นนโยบายลงไปทำงานการเมืองท้องถิ่นมากขึ้น ถือเป็นแนวทางการปฏิรูปพรรคประชาธิปัตย์ เรื่องการกระจายอำนาจเป็นอุดมการณ์ของพรรคประชาธิปัตย์มายาวนาน และในขณะนี้ท้องถิ่นก็โตขึ้นทุกวัน ดังนั้น การบริหารจัดการท้องถิ่นจึงต้องสอดคล้องและใกล้ชิดกับการบริหารระดับประเทศ พรรคประชาธิปัตย์

มีความต้องการให้การบริหารส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญมากขึ้นในทุกพื้นที่ สังเกตได้ชัดเจนจากความตั้งใจในการเลือกตั้งผู้ว่าฯกทม.ครั้งที่ผ่านมา และพรรคประชาธิปัตย์ก็ประสบความสำเร็จในการเลือกตั้ง การทำงานในระดับท้องถิ่นจะทำให้ได้มีโอกาสแสดงผลงานด้านการบริหารมากขึ้นนั้นก็ถือเป็นเหตุผลหนึ่ง เพราะการนำนโยบาย รวมทั้งนวัตกรรมใหม่ๆ ของพรรคลงไปปฏิบัติในพื้นที่จริง จะทำให้ประชาชนเห็นผลงานที่เป็นรูปธรรม นอกจากนี้ยังเป็นโอกาสให้ได้เรียนรู้ถึงข้อดีและข้อเสียของนโยบายต่างๆ ซึ่งจะนำไปสู่การปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น ก่อนที่จะผลักดันและนำเสนอให้เป็นนโยบายระดับประเทศต่อไป และขณะนี้ได้ทำการรับฟังความเห็นจากประชาชนในจังหวัดสงขลา รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนในการบริหารงานในท้องถิ่น เพื่อรับทราบปัญหาที่พื้นที่กำลังประสบอยู่ จะได้นำมากำหนดเป็นแนวนโยบายในการหาเสียงต่อไป” (นายนิพนธ์ บุญญามณี 2557: บทสัมภาษณ์)

นายอนุวัฒน์ งามสมชาตินักวิชาการ ให้สัมภาษณ์ว่า “นายนิพนธ์ บุญญามณีมีนโยบายที่สามารถรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้เป็นอย่างดีและครอบคลุมในทุกส่วนไม่ว่าจะเป็นการสร้างรถไฟฟ้ามอเตอร์ในจังหวัดสงขลาให้มีการคมนาคมที่สะดวกสบาย มีการศึกษาและการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาเศรษฐกิจในจังหวัดให้มีความเจริญมากยิ่งขึ้น” (นายอนุวัฒน์ งามสมชาติ 2557: บทสัมภาษณ์)

จากที่กล่าวมา นายนิพนธ์ บุญญามณี มีการวางนโยบายหาเสียงตามนโยบายพรรคประชาธิปัตย์อย่างเห็นได้ชัด แต่ก็น่าสนใจและเป็นที่ต้องการของชาวสงขลา โดยเฉพาะนโยบายเร่งด่วนที่ 4 คือ ยาเสพติด ซึ่งนายนิพนธ์ได้กล่าวว่า อบจ.จะต้องทำงานเชิงรุกตามคำขวัญที่ว่า อบจ.สีขาว และต้องทำกิจกรรมเพื่อดึงเยาวชนกลับมา จัดกีฬาพร้อมมือกับชุมชนทำสังคมกีฬาซึ่งต้องดำเนินการไม่ใช่เฉพาะแต่ผู้ชาย ทุกวันนี้สังคมสงขลามีปัญหายาเสพติดเยาวชนผู้หนึ่งส่วนหนึ่งก็มีปัญหาจะต้องทำงานร่วมกับองค์กรอื่น ต้องบูรณาการแก้ไขเป็นระบบ ครบวงจร ทุกวันนี้ยาเสพติดถือเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ต้องแก้ไขและที่น่าสนใจอีกประการคือ นโยบายที่ 5 คือเรื่องดูแลผู้สูงอายุ โดยหาเสียงว่าจะทำศูนย์ระดับจังหวัดดูแลผู้สูงอายุ มีการตรวจสุขภาพ รวมทั้งดูแลในเรื่องของกรมงานทำ ซึ่งแนวโน้ม จ.สงขลา ผู้สูงอายุมีเพิ่มสูงขึ้นตามแนวโน้มประชากรของประเทศ

กลยุทธ์ด้านนโยบายของนายอุทิศ ชูช่วย

นายอุทิศ ชูช่วย ได้กำหนดว่าจะให้สงขลาเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนในภาคใต้ ประกอบด้วย สงขลา นครศรีธรรมราช พัทลุง ตรัง สตูล ยะลา นราธิวาส และปัตตานี ซึ่งมีประชากรรวมกันกว่า 5 ล้านคน จะพัฒนาให้สงขลาเป็นศูนย์กลางในทุกด้าน ทั้งการจับจ่ายใช้สอย การใช้บริการและการเพิ่มมูลค่าด้านเศรษฐกิจ โดยดำเนินการตามยุทธศาสตร์ให้หาดใหญ่เป็นเมืองขับเคลื่อนเศรษฐกิจและใช้หลัก 3 ศ. คือ ศูนย์กลางการค้าคมนาคมขนส่ง ศ.ที่ 2 คือศูนย์กลางการ

เดินทางทางอากาศ และ ศ.ที่ 3 ศูนย์การท่องเที่ยวและศูนย์กลางการคมนาคมจะผลักดันให้เกิดมอเตอร์เวย์ศูนย์กลางการเดินทางอากาศจะผลักดันต่อเนื่องให้มีการเปิดเที่ยวบินทั้งภายในและต่างประเทศ เช่น ภายในประเทศหาดใหญ่เชื่อม-ขอนแก่น ต่างประเทศก็จะผลักดันให้มีการเชื่อมสายการบินไปจีน กวางโจว กวางตุ้ง เกาหลี และอินโดนีเซีย ศูนย์กลางด้านการท่องเที่ยวก็จะจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยจะสร้างจุดขายใหม่ที่ตลาดโค้งโค้ง “เป็นตลาดโค้งโค้งวิลล่ามาร์เก็ต” ซึ่งมีพื้นที่ใกล้โรงแรมลีการ์เด็นใจกลางเมืองหาดใหญ่เนื้อที่ 2 ไร่ครึ่ง นอกจากนี้ก็จะสร้างสวนสนุกขนาดย่อมๆ เป็นแดนเนรมิตให้เด็กๆ และครอบครัวพามาพักผ่อน

ทั้งหมดเป็นการสร้างเพื่อให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ให้ชาวสงขลาโดยภาพรวม โดยโครงการใหญ่อีกโครงการที่จะทำทันที คือ หาดใหญ่ไชน่าทาวน์ เป็นย่านการค้าของชุมชนคนไทยเชื้อสายจีน ซึ่งจะทำร่วมกับหอการค้า นอกจากนี้ก็เรื่องความปลอดภัยหาดใหญ่ต้องเน้นเป็นพิเศษ จะให้มีชุดลาดตระเวนหรือสามล้ออัจฉริยะ ที่นอกจากจะลาดตระเวนแล้วก็จะให้บริการนักท่องเที่ยวไปด้วย โครงการแก้ปัญหาคาจรจรในเขตหาดใหญ่ซึ่งจัดเป็นนโยบายสำคัญในการสร้างคะแนนนิยมให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งอย่างนายอุทิศ ชูช่วย “การดำเนินนโยบายของนายอุทิศ จะทำให้จังหวัดสงขลาเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนใน โดยดำเนินการตามยุทธศาสตร์ให้หาดใหญ่เป็นเมืองขับเคลื่อนเศรษฐกิจ นโยบายที่กล่าวมาผู้สมัครจะต้องกระทำอย่างจริงจังเพื่อให้ประชาชนเห็นว่าท่านไม่ได้โกหกประชาชน เพราะจะเป็นเครื่องพิสูจน์ให้ประชาชนเชื่อถือลงคะแนนเสียงในครั้งต่อไปอีกด้วย” (นายเกษรา เบ็ญจการ 2557: บทสัมภาษณ์)

นายอุทิศ ชูช่วยให้สัมภาษณ์ว่า “หากได้รับเลือกตั้งเป็นนายก อบจ.สงขลา อีกวาระหนึ่งสิ่งที่จะทำทันทีที่เป็นเป้าหมายที่กำหนดว่าจะให้สงขลาเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนในภาคใต้ ประกอบด้วย สงขลา นครศรีธรรมราช พัทลุง ตรัง สตูล ยะลา นราธิวาส และปัตตานี ซึ่งมีประชากรรวมกันกว่า 5 ล้านคน จะพัฒนาให้สงขลาเป็นศูนย์กลางในทุกด้าน ทั้งการจับจ่ายใช้สอย การใช้บริการและการเพิ่มมูลค่าด้านเศรษฐกิจ โดยดำเนินการตามยุทธศาสตร์ให้หาดใหญ่เป็นเมืองขับเคลื่อนเศรษฐกิจและใช้หลัก 3 ศ. คือ ศูนย์กลางการคมนาคมขนส่ง ศ.ที่ 2 คือศูนย์กลางการเดินทางทางอากาศ และ ศ.ที่ 3 ศูนย์การท่องเที่ยวศูนย์กลางการคมนาคมจะผลักดันให้เกิดมอเตอร์เวย์ศูนย์กลางการเดินทางอากาศจะผลักดันต่อเนื่องให้มีการเปิดเที่ยวบินทั้งภายในและต่างประเทศ เช่น ภายในประเทศหาดใหญ่เชื่อม-ขอนแก่น ต่างประเทศก็จะผลักดันให้มีการเชื่อมสายการบินไปจีน กวางโจว กวางตุ้ง เกาหลี และอินโดนีเซีย ศูนย์กลางด้านการท่องเที่ยวก็จะจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยจะสร้างจุดขายใหม่ที่ตลาดโค้งโค้ง “เป็นตลาดโค้งโค้งวิลล่ามาร์เก็ต” ซึ่งมีพื้นที่ใกล้โรงแรมลีการ์เด็นใจกลางเมืองหาดใหญ่เนื้อที่ 2 ไร่ครึ่ง อบจ. ได้จัดสรรงบประมาณไปก่อนหน้านี้แล้วจำนวน 22 ล้านบาทบาทในการสร้างให้เป็นศูนย์กลางเป็นแหล่งพักผ่อนทั้งชาวหาดใหญ่และ

นักท่องเที่ยวต่างประเทศ “ที่นี่จะเป็นการแสดง แสงสี เสียง โดยการนำดารากรจากกรุงเทพฯ ซึ่งได้ดำเนินการไปแล้ว จะสร้างอนาคตให้นักท่องเที่ยวต่างประเทศรู้สึกเหมือนที่วัยรุ่นไทยกำลังห่อคาราเกะทลี จะเป็นจุดเริ่มต้นให้นักท่องเที่ยวห่อคาราไทย โดยเริ่มจากที่นี่ ซึ่งกิจกรรมจะมีทุกวันศุกร์-เสาร์-อาทิตย์ จะทำติดต่อกัน 3 เดือน นอกจากนี้ก็จะสร้างสวนสนุกขนาดย่อมๆ เป็นแดนเนรมิตให้น้องๆ หนู ที่ครอบครัวพามาพักผ่อน ทั้งหมดเป็นการสร้างเพื่อให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ให้ชาวสงขลาโดยภาพรวม” โดยมีแนวคิดที่จะทำโครงการใหญ่อีกโครงการที่จะทำทันที คือ หาดใหญ่ไซนาทาวน์ เป็นย่านการค้าของชุมชนคนไทยเชื้อสายจีน ซึ่งจะทำงานร่วมกับหอการค้า นอกจากนี้ก็เรื่องความปลอดภัยหาดใหญ่ต้องเน้นเป็นพิเศษ จะให้มีชุดลาดตระเวนหรือสามล้ออัจฉริยะ ที่นอกจากจะลาดตระเวนแล้วก็จะให้บริการนักท่องเที่ยวไปด้วย โครงการที่ 4 ที่จะทำเลยคือแก้ปัญหาการจราจรในเขตหาดใหญ่ โดยการขุดอุโมงค์ใน 3 จุด จุดละ 100 ล้านบาท จุดที่ 1 ถนนสามสิบเมตรแยกกิสซาเนล จุดที่ 2 ถนนสามสิบเมตร แยกธรรมณูวิถีที่ตั้งโรงแรมโนราเก่า จุดที่ 3 ลีแยกสะพานดำ ไปเขต 8

ทุกโครงการที่เสนอไปสามารถทำได้จริง ซึ่งหลายจังหวัดเช่นเชียงใหม่ก็ทำไปแล้วที่ผ่านมามองว่าสงขลาพัฒนาช้าไป 10 ปีด้วยซ้ำไป โครงการที่ 5 คือการเร่งแก้ปัญหาหน้าท่วม โดยจะสานต่อโครงการขุดลอกคูคลองเพื่อระบายน้ำไปสู่ทะเลอ่าวไทยและเพิ่มศักยภาพในการระบายน้ำในคลองต่างๆ ส่วนโครงการกระเช้าลอยฟ้าก็จะสานงานต่อแต่ในขณะนี้ไม่อาจจะให้ข้อมูลในเรื่องนี้ได้มากนัก เนื่องจากอยู่ในขั้นตอนของศาล ส่วนเรื่องที่กำลังกลไกล้วนเลือกตั้งก็มีการใช้แผนทำลายป้ายหาเสียงซึ่งก็ต้องยอมรับว่านโยบายของกลุ่มถูกตาต้องใจและประชาชนชาวสงขลาได้ประโยชน์และต้องยอมรับเหมือนที่เขาว่าคือประชานิยม เราเป็นนักการเมืองหากประชาไม่นิยมก็ไม่รู้ว่าจะ เป็นนักการเมืองไปทำไม” (นายอุทิศ ชูช่วย 2557: บทสัมภาษณ์)

นายอนุวัฒน์ งามสมชาติให้สัมภาษณ์ว่า “นโยบายของนายอุทิศ คือ การสานต่อนโยบายเดิมเพื่อความต่อเนื่องในการจัดการไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม คมนาคม การท่องเที่ยว การศึกษา การดำรงชีพของประชาชน ต่าง ๆ มากมาย รวมทั้งแก้ไขปัญหาเร่งด่วนในระดับแรก ปรับปรุงการจัดการเรื่องน้ำท่วม” (นายอนุวัฒน์ งามสมชาติ 2557: บทสัมภาษณ์) ส่วนนางสาวอินทรีรา ผลกฤษณ์ ให้สัมภาษณ์ว่า “กลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งด้านนโยบายของนายอุทิศ ชูช่วย มีนโยบายให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานประเภทสาธารณูปโภค เพราะเป็นปัจจัยหลักพื้นฐานที่ก่อให้เกิดความสะดวกสบายกับชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนใน จ.สงขลา” (นางสาวอินทรีรา ผลกฤษณ์ 2557: บทสัมภาษณ์)

จากการศึกษากรณีดังกล่าวพบว่า นายอุทิศ ชูช่วย ผู้สมัครเบอร์ 1 จากทีมสงขลาพัฒนา ได้หาเสียงเกี่ยวกับนโยบายไว้ว่า หากได้รับเลือกตั้งเป็นนายก อบจ.สงขลา สิ่งที่จะทำทันที

เป็นเป้าหมายที่กำหนดจะให้สงขลาเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนในภาคใต้ ประกอบด้วย สงขลา นครศรีธรรมราช พัทลุง ตรัง สตูล ยะลา นราธิวาส และปัตตานี ซึ่งมีประชากรรวมกันกว่า 5 ล้านคน จะพัฒนาให้สงขลาเป็นศูนย์กลางในทุกด้าน ทั้งการจับจ่ายใช้สอย การใช้บริการและการเพิ่มมูลค่าด้านเศรษฐกิจ โดยดำเนินการตามยุทธศาสตร์ให้ภาคใหญ่เป็นเมืองขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และใช้หลัก 3 ศ. คือ ศูนย์กลางการคมนาคมขนส่ง ศ.ที่ 2 คือศูนย์กลางการเดินทางทางอากาศ และ ศ.ที่ 3 ศูนย์การท่องเที่ยว ซึ่งเป็นที่น่าสนใจและที่สำคัญคือ นายอุทิศ ชูช่วย มีบุคลิกที่มุ่งมั่น น่าเชื่อถือตลอดทั้งฝากผลงานให้คนสงขลาได้ประจักษ์หลากหลายโครงการตลอดระยะเวลาที่อยู่ในสมัยจนเกือบครบวาระ 4 ปี

เปรียบเทียบกลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งด้านนโยบายของผู้สมัคร

กลยุทธ์ด้านนโยบายของ นายนิพนธ์ บุญญามณี จากการสัมภาษณ์นายประสิทธิ์ ลิกกะนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลท่าพระยา ให้สัมภาษณ์ว่า “นายนิพนธ์ บุญญามณี ใช้นโยบายที่ได้มาจากพรรคประชาธิปัตย์ เป็นสัญลักษณ์ที่ชัดเจน เพราะประชาชนส่วนใหญ่ก็ชื่นชอบการทำงาน of พรรคประชาธิปัตย์เป็นจำนวนมากอยู่แล้ว” (นายประสิทธิ์ ลิกกะ 2557: บทสัมภาษณ์) “โดยมีการวางแผนนโยบายโดยเรียกฐานเสียงจากพรรคประชาธิปัตย์ ที่เป็นหนึ่งในภาคใต้ เนื่องจากเดิมผู้สมัครเคยสังกัดอยู่พรรคการเมืองดังกล่าว” (นายทรงศักดิ์ เรืองสงฆ์ 2557: บทสัมภาษณ์) “และมีการวางนโยบายหาเสียงตามนโยบายพรรคประชาธิปัตย์อย่างเห็นได้ชัด แต่ก็ น่าสนใจและเป็นที่ต้องการของชาวสงขลา โดยเฉพาะนโยบายเร่งด่วนที่ 4 คือ ยาเสพติด ที่ ประชาชนให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก” (นายไมตรี แก้วนิล 2557: บทสัมภาษณ์) ส่วนกลยุทธ์ของ นายอุทิศ ชูช่วย นายประสิทธิ์ ลิกกะนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลท่าพระยา ให้สัมภาษณ์ว่า “นายอุทิศ ชูช่วย ใช้ประสบการณ์ด้านการทำงานมากกว่า 4 ปี มาช่วยเพื่อให้ประชาชนเห็นเป็นรูปธรรม” (นายประสิทธิ์ ลิกกะนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลท่าพระยา 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ บทสัมภาษณ์นายทรงศักดิ์ เรืองสงฆ์ หัวหน้าฝ่ายความมั่นคง อำเภอคลองหอยโข่งกล่าวว่า “มีการร่วมมือกับหน่วยงานในระบบอุปถัมภ์กัน และการเดินหาเสียงเพื่อให้เข้าถึงประชาชน” (นายทรงศักดิ์ เรืองสงฆ์ 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้อง นายอนุวัฒน์ งามสมชาตินักวิชาการ ให้สัมภาษณ์ถึงกลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งด้านนโยบายของผู้สมัครว่า “กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี คือ มีนโยบายที่สามารถรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้เป็นอย่างดีและครอบคลุมในทุกส่วน ไม่ว่าจะเป็นการสร้างรถไฟฟ้ในจังหวัดสงขลาให้มีการคมนาคมที่สะดวกสบาย มีการศึกษา และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาเศรษฐกิจในจังหวัดให้มีความเจริญมากยิ่งขึ้น ส่วนกลยุทธ์ของ นายอุทิศ ชูช่วย คือ การสานต่อนโยบายเดิมเพื่อความต่อเนื่องในการจัดการ ไม่ว่าจะ เป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม คมนาคม การท่องเที่ยว การศึกษา การดำรงชีพของประชาชน ต่าง ๆ

มากมาย รวมทั้งแก้ไขปัญหาเร่งด่วนในระดับแรก ปรับปรุงการจัดการเรื่องน้ำท่วม” (นายอนุวัฒน์ งามสมชาติ 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ นางสาว อมลวรรณ แซ่กวาง อายุ 28 ปี ประชาชน ใน จังหวัดสงขลา ให้สัมภาษณ์ว่า “นายนิพนธ์ บุญญามณี มีการวางนโยบายหาเสียงในรูปแบบของ พรรคการเมือง เนื่องจากนายนิพนธ์ บุญญามณี นั้นหาเสียงในรูปแบบของพรรคประชาธิปัตย์ ดังนั้น นโยบายของนายนิพนธ์ บุญญามณี จึงมาจากนโยบายของพรรคประชาธิปัตย์ ส่วนนายอุทิศ ชูช่วย ผู้สมัครเบอร์ 1 จากทีมสงขลาพัฒนา ได้หาเสียงเกี่ยวกับนโยบายไว้ว่า หากได้รับเลือกตั้งเป็น นายก อบจ.สงขลา จะสามารถสานงานต่อจากเดิมได้ ทำให้งานไม่ล่าช้า สามารถที่จะตัดสินใจทำ โครงการต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว”(นางสาว อมลวรรณ แซ่กวาง 2557: บทสัมภาษณ์)

3.2 กลยุทธ์ด้านผลงานที่ผ่านมา

กลยุทธ์ด้านผลงานที่ผ่านมาของนายนิพนธ์ บุญญามณี

กลยุทธ์ด้านผลงานที่ผ่านมาของนายนิพนธ์ นายนิพนธ์ เป็นนักการเมืองระดับประเทศ มีบทบาทในการพัฒนาและจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาจังหวัดสงขลาและพื้นที่ภาคใต้ การทำงานที่ผ่านมาอยู่ในสายตาของประชาชน ด้วยภาพลักษณ์ของนักการเมืองระดับประเทศของนาย นิพนธ์ ที่ได้รับจัดสรรเงินงบประมาณ และการเข้าถึงในระดับหน่วยงานทางราชการทุกภาคส่วนทำให้มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ต่อประชาชนในจังหวัดสงขลาพอสมควร นายเกชา เบ็ญจการ ให้ สัมภาษณ์ว่า การดำเนินนโยบายของนายนิพนธ์ ว่า “นโยบายเรื่องความปลอดภัยให้ชีวิตพี่น้อง ประชาชน นโยบายเรื่องยาเสพติด นโยบายเรื่องดูแลผู้สูงอายุ นโยบายที่กล่าวมา ผู้สมัครจะต้อง กระทำอย่างจริงจังเพื่อให้ประชาชนเห็นว่าท่านไม่ได้โกหกประชาชน เพราะจะเป็นเรื่องพิสูจน์ให้ ประชาชนเชื่อถือลงคะแนนเสียงในครั้งต่อไปอีกด้วย” (นายเกชา เบ็ญจการ 2557: บทสัมภาษณ์) นายนิพนธ์ บุญญามณี ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับกลยุทธ์ถึงผลงานที่ผ่านมาว่า “ถ้ากล่าวถึงผลงานที่ผ่านมา ของผมในฐานะส.ส. ระบบบัญชีรายชื่อพรรคประชาธิปัตย์ อีกทั้งเป็นคนพื้นเพภาคใต้ ทำให้ผมได้ เข้าไปมีส่วนขับเคลื่อนการดำเนินการแก้ไขปัญหาค่าไม่สงบในจังหวัดชายแดน ภาคใต้ ตลอด ช่วงเวลา 7-8 ปี ที่ผ่านมา อย่างต่อเนื่อง จนขึ้นชื่อว่า เป็นบุคคลหนึ่งที่คร่ำหวอดอยู่ในพื้นที่ปลาย ด้านขวาน ด้วยเป้าหมายหลักที่ต้องการนำความสันติสุขกลับคืนมาสู่ประชาชนในพื้นที่โดย เร็ว นั่นเอง ประสบการณ์ที่ผ่านมา ทำให้เกิดความเข้าใจสถานการณ์ในหลากหลายมิติ กระทั่งได้เป็นส่วนหนึ่งของการพลิกฟื้นให้เกิด “ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้” หรือ ศอ.บต. ขึ้นมาอีกครั้ง เพื่อวางรากฐานการดำเนินการแก้ไขปัญหามีระบบ ขั้นตอนและกระบวนการที่มี ประสิทธิภาพมากขึ้น จนการเลือกตั้งในช่วงกลาง พ.ศ.2554 ที่ผ่านมา ได้เข้ามาบริหารจัดการดูแล การเลือกตั้งในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ สามารถนำทีมพรรคประชาธิปัตย์ได้รับเลือกตั้งมากถึง 9 ที่นั่ง จากจำนวน 11 ที่นั่ง แม้ว่าบนเส้นทางการเมืองจะไม่สามารถจัดตั้งเป็นรัฐบาลได้ แต่ด้วย

ความเข้าใจและความห่วงใยในสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ ทำให้ยังคงต้องเดินหน้าติดตาม และดูแลปัญหาอย่างเนื่องๆ โดยเฉพาะความห่วงใยในประเด็นความไม่เป็นธรรม ตลอดจนการสร้างความชอบธรรมให้กับสังคมในพื้นที่ รวมถึงการดูแลมาตรการการเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบ และครอบครัวผู้สูญเสียจากเหตุการณ์ความรุนแรง ซึ่งต้องได้รับความเป็นธรรมอย่างเท่าเทียมกัน "ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ เกิดจากสังคมชาวบ้านไม่ได้รับความเป็นธรรมจากองค์กรของรัฐในอดีต ดังนั้นแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ตรงจุด คือ ต้องสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในพื้นที่ให้จงได้ ดังนั้นเงื่อนไขใดๆ ก็ตาม ที่นำมาสู่การขัดแย้งและไม่เป็นธรรม รัฐบาลต้องเลี้ยงให้ไกล เพื่อหันหน้านำความเป็นธรรม และความเท่าเทียมกัน มาสู่สังคมปลายด้ามขวานอย่างแท้จริง"(นายนิพนธ์ บุญญามณี 2557: บทสัมภาษณ์)

นางสาวอินทิรา ผลกฤษณ์ ให้สัมภาษณ์ว่า “ถ้ากล่าวถึงผลงานที่ผ่านมาของนายนิพนธ์ บุญญามณี เคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในฐานะ สส.บัญชีรายชื่อของจังหวัดสงขลา และสิ่งที่นายนิพนธ์ ได้ดำเนินการไว้ให้กับชาวสงขลาก็คือผลงานชิ้นเดียวกันกับที่พรรคประชาธิปัตย์” (นางสาวอินทิรา ผลกฤษณ์ 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ นายอนุวัฒน์ งามสมชาตินักวิชาการ ให้สัมภาษณ์ว่า “ผลงานที่ผ่านมาของนายนิพนธ์ คือ การแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประชาชนชาวจังหวัดสงขลาในแต่ละท้องถิ่น โดยใช้นโยบายที่อำนวยความสะดวกในด้านการคมนาคม การศึกษา ทางด้านความปลอดภัยของประชาชน มาพัฒนาจังหวัดสงขลาให้มีความเจริญ” (นายอนุวัฒน์ งามสมชาติ 2557: บทสัมภาษณ์)

จะเห็นว่า จากที่กล่าวมาในประเด็นผลงานที่ผ่านมาของนายนิพนธ์ บุญญามณี ผู้สมัครหมายเลข 1 สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งทางการเมืองในฐานะ สส.บัญชีรายชื่อของจังหวัดสงขลา ก่อนจะลาออกเพื่อลงเล่นการเมืองระดับท้องถิ่นตามนโยบายพรรค สิ่งที่นายนิพนธ์ ได้ดำเนินการไว้ให้กับชาวสงขลาก็คือผลงานชิ้นเดียวกันกับที่พรรคประชาธิปัตย์เป็นผู้ดำเนินการ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาจังหวัดด้านต่างๆ การจัดสรรงบประมาณ และการบูรณาการกับหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ล้วนสะท้อนให้เห็นถึงภาพลักษณ์ของพรรคทั้งสิ้น

กลยุทธ์ด้านผลงานที่ผ่านมาของนายอุทิศ ชูช่วย

จากการดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาจนเกือบครบวาระ เนื่องจากต้องลาออกมาลงสมัครในวาระใหม่ตามกลยุทธ์ทางการเมือง ตลอดระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งได้ทำผลงานต่างๆ ไว้มากมาย เริ่มตั้งแต่การดำเนินนโยบายตามที่ได้หาเสียงไว้ก่อนการเลือกตั้งจนเป็นผลสำเร็จหลายโครงการเป็นที่ประจักษ์แก่ฝ่ายสนับสนุนและประชาชนชาวสงขลาทั่วไป ตลอดทั้งดำเนินนโยบายใหม่ที่เป็น การเข้าถึงกลุ่มประชาชนรากหญ้าโดยเฉพาะผลงานด้านการเข้าถึงชุมชน ไม่ว่าจะเป็นชมรมผู้สูงอายุที่ส่งเสริมให้มี กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพแก่ผู้สูงอายุใน

ชุมชนครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัดสงขลา การแก้ปัญหาการจราจร การวางระบบสายไฟฟ้าใต้ดินในอำเภอหาดใหญ่ที่เป็นเมืองท่องเที่ยวสำคัญ การแก้ปัญหาน้ำท่วมเมื่อถึงฤดูน้ำหลาก และอีกหลายโครงการที่มีผลเป็นรูปธรรมสามารถใช้เป็นจุดแข็งในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายประสิทธิ์ ลิกกะนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลท่าพระยาวกล่าวว่า “ผลงานที่ผ่านมาของนายอุทิศ ชูช่วย ผลงานที่ได้จากการทำงานในตำแหน่ง ซึ่งได้ทำให้ยังคงเห็นเด่นชัดและเป็นรูปธรรม” (นายประสิทธิ์ ลิกกะ 2557: บทสัมภาษณ์) นายอุทิศ ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “ผลงานที่ผ่านมาของผม ดูเหมือนจะเป็นข้อได้เปรียบคู่แข่งกันในฐานะที่เป็นนายก อบจ.สงขลาคนปัจจุบัน เนื่องจากผมได้ลาออกก่อนครบวาระเพียงสองเดือนเพื่อเตรียมการหาเสียงเลือกตั้งในสมัยต่อไปหลังครบวาระ ดังนั้น ผลงานที่ผมได้ทำให้จึงยังคงเห็นเด่นชัดและเป็นรูปธรรมไม่ว่าจะเป็นการแก้ปัญหาเรื่องน้ำท่วมขังในตัวเมืองหาดใหญ่ช่วงฤดูน้ำหลาก การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และการจัดทำเวทีสาธารณะเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน จนเป็นที่ยอมรับของนักวิชาการและประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะโครงการดูแลผู้สูงอายุที่สามารถชนะใจผู้สูงอายุทั้งจังหวัดและมีแนวทางสานต่อนโยบายเหล่านี้อย่างต่อเนื่อง การที่ผมมีความโดดเด่นส่วนตัวด้านความเป็นกันเองทำให้การเข้าถึงประชาชนจึงเป็นเรื่องง่ายและสามารถครองพื้นที่เลือกตั้งได้อย่างดี” (นายอุทิศ ชูช่วย 2557: บทสัมภาษณ์)

นายอนุวัฒน์ งามสมชาติให้สัมภาษณ์ว่า “ผลงานที่ผ่านมาของนายอุทิศ คือนโยบายการพัฒนาจังหวัดสงขลาให้มีความต่อเนื่อง และเสริมสร้างนโยบายอื่น ๆ ที่ให้เข้ากับสภาวะปัจจุบัน ทั้งในด้านเศรษฐกิจการคมนาคม สังคม การศึกษา นโยบายการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประชาชนจังหวัดสงขลาในแต่ละท้องถิ่น” (นายอนุวัฒน์ งามสมชาติ 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับนางสาวอินทิรา ผลกฤษณ์ ให้สัมภาษณ์ว่า “ผลงานที่ผ่านมาของนายอุทิศ ชูช่วย ได้ดำเนินโครงการต่างๆที่ได้พูดไว้ขณะหาเสียง เพียงปี 1 ของการบริหาร นายอุทิศ ลงมือทำมากกว่า 10 โครงการฯ ตามที่ได้พูดไว้ตอนหาเสียง ผลงานเกิดเป็นรูปธรรม ซึ่งได้รับคำชมมากมาย” (นางสาวอินทิรา ผลกฤษณ์ 2557: บทสัมภาษณ์)

จากการศึกษาข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า ผลงานที่ผ่านมาของนายอุทิศ ชูช่วย ผู้สมัครเบอร์ 1 จากทีมสงขลาพัฒนา ดูเหมือนจะเป็นข้อได้เปรียบคู่แข่งกันในฐานะที่เป็นนายก อบจ.สงขลาคนปัจจุบัน เนื่องจากนายอุทิศได้ลาออกก่อนครบวาระเพียงสองเดือนเพื่อเตรียมการหาเสียงเลือกตั้งในสมัยต่อไปหลังครบวาระ ดังนั้น ผลงานที่ได้ทำให้จึงยังคงเห็นเด่นชัดและเป็นรูปธรรมไม่ว่าจะเป็นการแก้ปัญหาเรื่องน้ำท่วมขังในตัวเมืองหาดใหญ่ช่วงฤดูน้ำหลาก การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และการจัดทำเวทีสาธารณะเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน จนเป็นที่ยอมรับของนักวิชาการและประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะโครงการดูแลผู้สูงอายุที่สามารถชนะใจผู้สูงอายุทั้งจังหวัดและมีแนวทางสานต่อนโยบายเหล่านี้อย่างต่อเนื่อง การที่นายอุทิศมีความโดดเด่น

เด่นส่วนตัวด้านความเป็นกันเองทำให้การเข้าถึงประชาชนจึงเป็นเรื่องง่ายและสามารถครองพื้นที่เลือกตั้งได้อย่างดี

เปรียบเทียบกลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งด้านผลงานที่ผ่านมาของผู้สมัคร

นายประสิทธิ์ ลีกคะ นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลท่าพระยากว่าว่า “กลยุทธ์ของนายนิพนธ์ บุญญามณี คือ ผลงานที่ผ่านมาของนายนิพนธ์ บุญญามณี ถ้ามองในภาพรวมแล้ว ผลงานที่ผ่านก็เหมือนผลงานที่พรรคประชาธิปัตย์ทำไว้ เพราะเมื่อก่อนผู้สมัครเคยเป็น ส.ส.สังกัดอยู่พรรคประชาธิปัตย์ ส่วนนายอุทิศ ชูช่วยใช้ ผลงานที่ได้จากการทำงานในตำแหน่ง ซึ่งได้ทำไว้ยังคงเห็นเด่นชัดและเป็นรูปธรรม เป็นกลยุทธ์ในการหาเสียง” (นายประสิทธิ์ ลีกคะ นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลท่าพระยา 2557: บทสัมภาษณ์) นายประสิทธิ์ ทองจีน กำนันในอำเภอคลองหอยโข่งกล่าวว่า “นายนิพนธ์ บุญญามณี ใช้ผลงานที่ผ่านมา ครั้งที่ยังคงเป็น ส.ส.ของพรรคประชาธิปัตย์มาหลายปี ส่วน นายอุทิศ ชูช่วย ใช้ฐานเสียงในหน่วยงานต่างๆ ที่เคยให้ความช่วยเหลือที่ผ่านมาในการทำงาน ครั้งยังดำรงตำแหน่ง นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา” (นายประสิทธิ์ ทองจีน กำนัน 2557: บทสัมภาษณ์) นายอนุวัฒน์ งามสมชาติ นักวิชาการ ได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “กลยุทธ์ของนายนิพนธ์ บุญญามณี คือ การตั้งนโยบายปัญหาเร่งด่วนของประชาชนชาวจังหวัดสงขลาในแต่ละท้องถิ่น ใช้นโยบายที่อำนวยความสะดวกในด้านการคมนาคม การศึกษา ทางด้านความปลอดภัยของประชาชน มาพัฒนาจังหวัดสงขลาให้มีความเจริญ ส่วนกลยุทธ์ของ นายอุทิศ ชูช่วย คือ สานนโยบายการพัฒนาจังหวัดสงขลาให้มีความต่อเนื่อง และเสริมสร้างนโยบายอื่นๆ ที่ให้เข้ากับสภาวะปัจจุบัน ทั้งในด้านเศรษฐกิจการคมนาคม สังคม การศึกษา นโยบายการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประชาชนจังหวัดสงขลาในแต่ละท้องถิ่น” (นายอนุวัฒน์ งามสมชาติ 2557: บทสัมภาษณ์) ในทำนองเดียวกับ นายประสิทธิ์ รัตนถาวร ให้สัมภาษณ์ว่า “ผลงานที่ผ่านมาของนายนิพนธ์ บุญญามณีนั้นเป็นภาพของนักการเมืองระดับประเทศ ที่ประชาชนส่วนมากจะยังไม่รู้จักที่ดีพอ เพราะเป็น ส.ส บัญชีรายชื่อของพรรคประชาธิปัตย์ ส่วน นายอุทิศ ชูช่วย มีผลงานที่ผ่านมาคือ การเป็นนักการเมืองท้องถิ่น มาโดยตลอด มีผลงานที่ประชาชนค่อนข้างที่จะเห็นอยู่พอสมควรอยู่แล้ว” (นายประสิทธิ์ รัตนถาวร 2557: บทสัมภาษณ์)

3.3 กลยุทธ์ด้านวิธีการเข้าถึงผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

กลยุทธ์ด้านวิธีการเข้าถึงผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ของนายนิพนธ์ บุญญามณี

นายนิพนธ์ บุญญามณี ผู้สมัครจากพรรคประชาธิปัตย์ใช้วิธีการเจาะกลุ่มเป้าหมายผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยการ เดินเคาะประตูบ้านหมายถึงการเข้าถึงกลุ่มคะแนนเสียงแบบประชิดตัวอย่างเป็นกันเองและเลือกพื้นที่ที่มีฐานเสียงเก่าที่ยังฝังรากลึกอยู่ในหลายส่วนของจังหวัดสงขลา ซึ่งโดยปกติชาวสงขลามีความพึงพอใจและศรัทธาในความเป็นพรรคประชาธิปัตย์อย่างเหนียวแน่น

อยู่แล้ว ทำให้เป็นจุดแข็งอย่างหนึ่งในการเพิ่มคะแนนเสียงให้แก่นายนิพนธ์ บุญญามณี นายประสิทธิ์ ลิกกะนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลท่าพระยากว่าว่า “ผลงานที่ผ่านมานายนิพนธ์ บุญญามณี ถ้ามองในภาพรวมแล้วผลงานที่ผ่านก็เหมือนผลงานที่พรรคประชาธิปัตย์ทำไว้ เพราะเมื่อก่อนผู้สมัครเคยเป็น ส.ส.สังกัดอยู่พรรคประชาธิปัตย์” (นายประสิทธิ์ ลิกกะ 2557: บทสัมภาษณ์)

นายนิพนธ์ บุญญามณี ให้สัมภาษณ์ว่า “การเข้าถึงผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือฐานคะแนนเสียงของผมนั้นคงใช้รูปแบบการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายคะแนนเสียงตามวิธีการของพรรคประชาธิปัตย์ คือการเน้นสัญลักษณ์และอุดมการณ์พรรคและการลงพื้นที่สัมผัสฐานเสียงโดยตรง เพื่อพบปะพูดคุยกับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เรามีจุดแข็งคือผู้บริหารพรรคระดับสูงที่เป็นอดีตผู้นำของประเทศอย่างเช่น นายชวน หลีกภัย นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ และอีกหลายคนเป็นสัญลักษณ์ของความซื่อสัตย์สุจริตในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองสร้างความเชื่อมั่นให้แก่พี่น้องประชาชนชาวสงขลา เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาในการตัดสินใจให้คนในสังกัดพรรคประชาธิปัตย์ได้เข้ามาดูแลรับใช้คนสงขลาต่อไป” (นายนิพนธ์ บุญญามณี 2557: บทสัมภาษณ์)

อาจกล่าวได้ว่าการหาเสียงแบบใกล้ชิดสนิทสนมกับประชาชนเป็นกลยุทธ์หลักของนาย นิพนธ์ บุญญามณี ด้วยความใกล้ชิดจากการเป็นอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจึงทำให้มีความใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างดี

นายอนุวัฒน์ งามสมชาติกล่าวว่า “กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี คือ การปราศรัยถึงผลงานที่ผ่านมา ทีมงาน นโยบาย ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ในการบริหารจัดการพัฒนาจังหวัดสงขลา ให้กับประชาชนในแต่ละท้องที่ต่างๆ ซึ่งเป็นวิธีการเข้าถึงประชาชนที่ได้รับความนิยมนโยบายการพัฒนาจังหวัดสงขลา มากที่สุด” (นายอนุวัฒน์ งามสมชาติ 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ นางสาวอินทรีรา ผลกฤษณ์ ให้สัมภาษณ์ว่า “การเข้าถึงผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือฐานคะแนนเสียงของนายนิพนธ์ บุญญามณี ใช้รูปแบบการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายตามรูปแบบของพรรคประชาธิปัตย์ คือการเน้นสัญลักษณ์และอุดมการณ์พรรคมากกว่าการลงพื้นที่” (นางสาวอินทรีรา ผลกฤษณ์ 2557: บทสัมภาษณ์)

ผลการสัมภาษณ์ พอสรุปกรณีดังกล่าวข้างต้นได้ว่า การเข้าถึงผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือฐานคะแนนเสียงของนายนิพนธ์ บุญญามณี ผู้สมัครหมายเลข 2 สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ยังคงใช้รูปแบบการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายคะแนนเสียงตามวิธีการของพรรคประชาธิปัตย์ คือการเน้นสัญลักษณ์และอุดมการณ์พรรคมากกว่าการลงพื้นที่สัมผัสฐานเสียงโดยตรง โดยมุ่งเน้นเป้าหมายที่เป็นหัวคะแนนของพรรคแทนการพบปะพูดคุยโดยตรงกับประชาชนในพื้นที่เลือกตั้ง ทำให้ความใกล้ชิดระหว่างตัวผู้สมัครกับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งยังมีระยะห่างพอสมควร จนทำให้เกิด

มุมมองจากคนทั่วไปว่า นักการเมือง ไม่ว่าจะระดับใดในสังกัดพรรคประชาธิปัตย์มักอยู่สูงเกินจะคบค้าสมาคมด้วยเมื่อได้รับการเลือกตั้ง

กลยุทธ์ด้านวิธีการเข้าถึงผู้มีสิทธิเลือกตั้งของนายอุทิศ ชูช่วย

แม้จะไม่มีนักการเมืองระดับชาติมาร่วมรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งอย่างพรรคประชาธิปัตย์แต่ด้วยการที่มีผู้สนับสนุนหลากหลายวงการทั้งนักการเมืองท้องถิ่น กลุ่มกำนันผู้ใหญ่บ้านที่เคยทำงานร่วมกันได้ร่วมทุกข์ร่วมสุขกันมาก่อนและยังมีสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในปัจจุบันหรือสามารถขอคะแนนเสียงกันได้แบบมีผลงานอ้างอิง จึงเป็นจุดแข็งที่สำคัญที่ทำให้นายอุทิศ ชูช่วย สามารถมีข้อมูลในการเข้าถึงประชาชนและใช้ในการพูดปราศรัยบนเวทีหาเสียงไม่ว่าพื้นที่ใดก็ตาม และยังมีผู้สนับสนุนหลักที่เป็นขวัญใจคนใต้ อย่างนายเอกชัย ศรีวิชัย ศิลปินนักร้องช่วยขึ้นเวทีหาเสียงตลอด สร้างทั้งความบันเทิงและเนื้อหาสาระไปพร้อมกัน เพราะเอกชัย ศรีวิชัย เป็นบุคคลที่ชาวบ้านให้การยอมรับด้านฝีมือการแสดงและได้ลงสัมผัสการเมืองท้องถิ่นมาโดยตลอด สามารถชักนำในการหาเสียงเลือกตั้งได้เป็นอย่างดีเนื่องจากกลุ่มแม่ยกลิเก ของนักร้องผู้นี้จัดเป็นหัวคะแนนที่สำคัญอย่างหนึ่งในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายอุทิศ ได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “การเข้าถึงผู้มีสิทธิเลือกตั้งของผม ถือเป็นจุดเด่นและความแตกต่างที่เห็น ได้ชัดถ้าเทียบกับผู้สมัครคนอื่น ๆ เพราะผมเน้นการลงพื้นที่พบปะกลุ่มเป้าหมายผู้มีสิทธิเลือกตั้งแบบเดินเคาะประตูบ้าน ร่วมกิจกรรมทางสังคมกับชุมชนในทุกระดับ ไม่เลือกปฏิบัติได้ใจชาวบ้านระดับรากหญ้าอย่างมาก โดยเฉพาะกับกลุ่มผู้สูงอายุในสมัยที่ผมอยู่ในวาระ ได้มีการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุในทุกพื้นที่ของจังหวัดสงขลา ในช่วงที่ผมดำรงตำแหน่งนายก อบจ. สงขลา และหลายพื้นที่ที่สามารถดำเนินกิจกรรมได้บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการ ทำให้เกิดกระแสนิยมชมชอบผลงานของเราเป็นอย่างมาก ซึ่งผมเองก็ได้ลงพื้นที่ร่วมกิจกรรมกับผู้สูงอายุด้วยตัวเองอย่างสม่ำเสมอ ตลอดถึงหลากหลายโครงการที่ได้รับการตอบรับจากสังคมอย่างดีด้วยอุปนิสัยความเป็นคนอัธยาศัยดียิ้มแย้มแจ่มใสตลอดเวลาของผม ทำให้ผมเข้าถึงประชาชนได้เป็นอย่างดีและได้รับความไว้วางใจจากทุกฝ่ายในการทำงานร่วมกันครบตรงนี้จะเป็นจุดแข็งในการใช้เป็นกลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งในครั้งนี้ด้วย” (นายอุทิศ ชูช่วย 2557บทสัมภาษณ์)

นายอนุวัฒน์ งามสมชาติให้สัมภาษณ์ว่า “การพบปะกับพี่น้องชาวจังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นวิธีการที่ได้รู้ถึงปัญหาของประชาชนในจังหวัดสงขลาโดยส่วนใหญ่ ประชาชนในแต่ละท้องถิ่นก็จะบอกเล่าถึงปัญหาที่จะให้ดำเนินการแก้ไขหรือพัฒนาด้านการประกอบอาชีพ ด้านความปลอดภัย และด้านเศรษฐกิจต่างๆ” (นายอนุวัฒน์ งามสมชาติ 2557: บทสัมภาษณ์) ในทำนองเดียวกับ นางสาวอินทรา ผลกฤษณ์ ที่ให้สัมภาษณ์ว่า “การเข้าถึงผู้มีสิทธิเลือกตั้งของนายอุทิศ ชูช่วย นั้น ลือวิธีการหาเสียงแบบง่ายๆ แต่เหนื่อยยาก ลำบากกาย คือ “การเดินสายเล่านโยบาย”

ที่ทีมจะทำหากได้รับเลือกตั้งเข้าไปบริหารเทศบาลฯ เดินกันทุกตรอก ซอกซอย อธิบายนโยบาย และโครงการต่างๆ แบบนอนสตอป (NON STOP)” (นางสาวอินทิรา ผลกฤษณ์ 557: บทสัมภาษณ์)

จากที่กล่าวมา ชี้ให้เห็นว่าการเข้าถึงผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งของนายอุทิศ ชูช่วย ผู้สมัครเบอร์ 1 จากทีมสงขลาพัฒนา ถือเป็นจุดเด่นและความแตกต่างที่เห็นได้ชัดถ้าเทียบกับนายนิพนธ์ บุญญามณี เพราะนายอุทิศ ชูช่วย เน้นการลงพื้นที่พบปะกลุ่มเป้าหมายผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งแบบเดินเคาะประตูบ้าน ร่วมกิจกรรมทางสังคมกับชุมชนในทุกระดับไม่เลือกปฏิบัติได้ใจชาวบ้านระดับรากหญ้าอย่างมาก โดยเฉพาะกับกลุ่มผู้สูงอายุได้มีการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุในทุกพื้นที่ของจังหวัดสงขลาในช่วงที่นายอุทิศดำรงตำแหน่งนายก อบจ.สงขลา และหลายพื้นที่สามารถดำเนินกิจกรรมได้บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการ ทำให้เกิดกระแสนิยมชมชอบเจ้าของโครงการเป็นอย่างมากซึ่งนายอุทิศเองก็ได้ลงพื้นที่ร่วมกิจกรรมกับผู้สูงอายุด้วยตัวเองอย่างสม่ำเสมอ ตลอดถึงหลากหลายโครงการที่ได้รับการตอบรับจากสังคมอย่างดีด้วยอุปนิสัยความเป็นคนอริยาศยดีมีเมตตาใจดีใจงามใฝ่ดีตลอดเวลา ทำให้เข้าถึงประชาชนได้เป็นอย่างดี

เปรียบเทียบกลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งด้านวิธีการเข้าถึงผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งของผู้สมัคร

นายประสิทธิ์ ลิกกะ นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลท่าพระยาให้สัมภาษณ์ว่า “กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี คือ การใช้ผู้นำของพรรคประชาธิปัตย์ เข้าพบปะพูดคุย ปราศรัย กับประชาชน เป็นกลยุทธ์ที่ดีมากเพราะในพื้นที่จังหวัดสงขลา ฐานเสียงก็เป็นของพรรคประชาธิปัตย์อยู่แล้ว ส่วนตัวผู้สมัครจะไม่ค่อยได้พบปะกับประชาชนมากนักแต่ นายอุทิศ ชูช่วย ใช้การลงพื้นที่ด้วยตนเอง พบปะพูดคุย ร่วมทำกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของชุมชนอยู่เสมอ และใช้เครือข่ายที่ให้การช่วยเหลือร่วมกันในการประชาสัมพันธ์นโยบายของพรรค” (นายประสิทธิ์ ลิกกะนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลท่าพระยา 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ นายทรงศักดิ์ เรืองสงฆ์หัวหน้าฝ่ายความมั่นคง อำเภอคลองหอยโข่ง ให้สัมภาษณ์ว่า “นายนิพนธ์ บุญญามณี ใช้ตัวแทนพรรคประชาธิปัตย์เป็นตัวช่วยในการเข้าถึงประชาชน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการหาเสียงเพราะตัวแทนพรรคดังกล่าวได้ครองใจประชาชนในภาคใต้ไว้ทั้งหมด ส่วนนายอุทิศ ชูช่วย ใช้กลยุทธ์ ใช้เครือข่ายของตนเข้าถึงประชาชน โดยการเดินหาเสียง ชูป้ายนโยบายกระแทกไหล่กับประชาชนทำให้ประชาชนเห็นว่าตนเป็นกันเอง ถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะซื้อใจประชาชนได้เหมือนกัน” (นายทรงศักดิ์ เรืองสงฆ์ 2557: บทสัมภาษณ์)

สอดคล้องกับ นายจรัส หมดเสี้ยน กล่าวว่า “นายนิพนธ์ บุญญามณี ยังคงใช้แกนนำพรรคประชาธิปัตย์เข้าช่วย หาเสียงตามนโยบายที่ตั้งไว้ ถือเป็นกลยุทธ์ที่โดดเด่นอย่างมาก ส่วนนายอุทิศ ชูช่วย ใช้การเข้าถึงตัวประชาชนทุกระดับ ทุกเพศ ทุกวัย ร่วมทำกิจกรรมของคนในชุมชน

มีการพบปะกับประชาชนเพื่อรับฟังปัญหา และข้อคิดเห็นต่างๆ ทำให้เข้าถึงประชาชนได้เป็นอย่างดี” (นายจรัส หมัดเสี่ยะ 2557: บทสัมภาษณ์) ใช้วิธีเดินหาเสียง เปิดเวทีในสถานที่ต่างๆ ในจังหวัดสงขลา พร้อมกับใช้ขุนพลของพรรคประชาธิปัตย์ ให้ปราศรัยหาเสียง ชูผลงานที่ผ่านมาให้ประชาชนเห็น ส่วนนายอุทิศ ชูช่วย ใช้วิธีให้สมาชิก องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นลูกทีม เป็นฐานเสียงในพื้นที่ต่างๆ (นายประสิทธิ์ ทองจีน กำนัน 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับนายอนุวัฒน์ งามสมชาตินักวิชาการ ให้สัมภาษณ์ ถึงวิธีการเข้าถึงผู้มีสิทธิเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งว่า “นายนิพนธ์ บุญญามณี ใช้ การปราศรัยถึงผลงานที่ผ่านมา ทีมงาน นโยบาย ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ในการบริหารจัดการพัฒนาจังหวัดสงขลา ให้กับประชาชนในแต่ละท้องถิ่นต่างๆ ซึ่งเป็นวิธีการเข้าถึงประชาชนที่ได้รับรู้ นโยบายการพัฒนาจังหวัดสงขลา มากที่สุด ส่วนนายอุทิศ ชูช่วย ใช้การพบปะกับพี่น้องชาวจังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นวิธีการที่รับรู้ถึงปัญหาของประชาชนในจังหวัดสงขลาโดยส่วนใหญ่ ประชาชนในแต่ละท้องถิ่นก็จะบอกเล่าถึงปัญหาที่จะให้ดำเนินการแก้ไขหรือพัฒนาด้านการประกอบอาชีพ ด้านความปลอดภัย และด้านเศรษฐกิจต่างๆ (นายอนุวัฒน์ งามสมชาตินักวิชาการ 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ นายประสิทธิ์ รัตนถาวร ให้สัมภาษณ์ว่า “การเข้าถึงผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือฐานคะแนนเสียงของนายนิพนธ์ บุญญามณี ยังคงใช้รูปแบบการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายคะแนนเสียงตามวิธีการของพรรคประชาธิปัตย์ ลงพื้นที่สัมผัสฐานเสียงโดยตรง โดยมุ่งเน้นเป้าหมายที่เป็นหัวคะแนนของพรรคแทนการพบปะพูดคุยโดยตรงกับประชาชนในพื้นที่เลือกตั้ง ไม่ได้มีการพบปะพูดคุยกับประชาชนโดยตรง ส่วนกลยุทธ์การเข้าถึงผู้มีสิทธิเลือกตั้งของนายอุทิศ ชูช่วย เน้นการลงพื้นที่พบปะกลุ่มเป้าหมายผู้มีสิทธิเลือกตั้งแบบเดินเคาะประตูบ้าน ร่วมกิจกรรมทางสังคมกับชุมชนในทุกระดับ ไม่เลือกปฏิบัติได้ วัตถุประสงค์ของโครงการ ทำให้เกิดกระแสนิยมชมชอบเจ้าของโครงการเป็นอย่างมากซึ่งนายอุทิศเองก็ได้ลงพื้นที่ร่วมกิจกรรมกับผู้สูงอายุด้วยและเป็นคนที่มีอุปนิสัยความเป็นคนอัธยาศัยดียิ้มแย้มแจ่มใสตลอดเวลา ทำให้เข้าถึงประชาชนได้เป็นอย่างดี” (นายประสิทธิ์ รัตนถาวร 2557: บทสัมภาษณ์)

3.4 กลยุทธ์ด้านภาพลักษณ์ส่วนบุคคล

กลยุทธ์ด้านภาพลักษณ์ส่วนบุคคล ของนายนิพนธ์ บุญญามณี

ถือเป็นความได้เปรียบคู่แข่งอย่างนายอุทิศ ชูช่วย ผู้สมัครจากทีมสงขลาพัฒนาเป็นอย่างมาก เนื่องจากนายนิพนธ์ บุญญามณี มีพรรคการเมืองระดับชาติลงมาให้การสนับสนุนอย่างชัดเจน มีการนำผู้ทรงคุณวุฒิของพรรคหลายคนมาเป็นสโลแกนในการหาเสียงไม่ว่าจะเป็น นายชวน หลีกภัย, นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ซึ่งบุคคลทั้งสองของพรรคเคยดำรงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีมาแล้วจึงเป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้ภาพลักษณ์ของการมีคุณธรรม ความซื่อสัตย์ ความโปร่งใสในการบริหารประเทศยังคงอยู่ในใจของประชาชน โดยเฉพาะชาวจังหวัดสงขลาที่ถือเป็น

ฐานเสียงสำคัญของพรรคประชาธิปัตย์มาโดยตลอด อีกทั้งยังมีนักการเมืองที่เป็นแกนนำคนสำคัญของพรรคซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่อย่างนายถาวร เสนเนียม, ดร. ไตรรงค์ สุวรรณคีรี เหล่านี้ล้วนส่งผลต่อภาพลักษณ์ให้แก่ตัวผู้สมัครในการช่วงชิงคะแนนเสียงจากคู่แข่งเป็นอย่างดี

นายนิพนธ์ บุญญามณี ให้สัมภาษณ์ถึงภาพลักษณ์ส่วนตัวว่า “เป็นคนสบายๆ ไม่เรื่องมากเพราะใช้ชีวิตแบบคิดดินมาโดยตลอดตั้งแต่สมัยเด็กๆ มาแล้ว ชอบพบปะพูดคุยกับคนทั่วไปจุดหนึ่งเพื่อเป็นข้อมูลมาปรับใช้ในหน้าที่การงาน ผูกมิตรคิดว่าสร้างศัตรูผมรับใช้พี่น้องชาวสงขลามานานนับสิบปี ใครก็รู้ว่าผมเข้าหาไม่ยาก มีเรื่องเดือดเนื้อร้อนใจอะไรผมรับฟังได้หมดแก้ได้ก็แก้ให้ แก้ไม่ได้ก็หาวิธีหรือแนะนำแนวทางให้ สิ่งเหล่านี้อาจเป็นภาพลักษณ์ดีๆ ที่คงติดตามพี่น้องชาวสงขลาอยู่บ้าง แต่ที่สำคัญการเป็นตัวแทนพี่น้องในระดับชาติน่าจะอยู่ในใจพี่น้องมากกว่า เพราะผมเองได้พยายามผลักดัน โครงการที่มีประโยชน์ต่อพี่น้องชาวใต้เข้าสู่สภาผู้แทนราษฎรเป็นจำนวนมาก แม้จะเป็นฝ่ายค้านแต่เราก็ทำงานเต็มที่ ผลักดันนโยบายที่มีผลต่อการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นเพื่อประโยชน์สุขของพี่น้องชาวใต้ทุกคน โดยเฉพาะเรื่องสิทธิของพี่น้องในพื้นที่สามจังหวัดภาคใต้ตอนล่างที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากนโยบายสองมาตรฐานของรัฐบาล” (นายนิพนธ์ บุญญามณี 2557: บทสัมภาษณ์)

นายอนุวัฒน์ งามสมชาติให้สัมภาษณ์ว่า “กลยุทธ์การหาเสียงด้านภาพลักษณ์ของท่านคือ เป็นผู้ที่ทำประโยชน์ส่วนร่วมต่อสังคม ไม่ว่าจะเส้นทางด้านการกีฬา ทางด้านเศรษฐกิจ ทางด้านสังคม และเป็น สส. พรรคการเมืองที่เข้าไปมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาในระดับประเทศและถ่ายทอดลงสู่ระดับจังหวัด” (นายอนุวัฒน์ งามสมชาติ 2557: บทสัมภาษณ์) นางสาวอินทรีรา ผลกฤษณ์ ให้สัมภาษณ์ว่า “นายนิพนธ์ บุญญามณี มีภาพลักษณ์ของการเป็นนักการเมืองระดับชาติ เป็นสื่อกลางรับสนองนโยบายจากพรรคแล้วถ่ายทอดลงสู่ระดับผู้ปฏิบัติงานของพรรค” (นางสาวอินทรีรา ผลกฤษณ์ 2557: บทสัมภาษณ์)

สรุปได้ว่า จากการศึกษากลยุทธ์ด้านภาพลักษณ์ส่วนตัวของนายนิพนธ์ บุญญามณี ผู้สมัครหมายเลข 2 สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ มีความเป็นเอกลักษณ์ของนักการเมืองระดับประเทศเปรียบเสมือนตัวแทนของพรรคประชาธิปัตย์ที่คอยเป็นสื่อกลางรับสนองนโยบายจากพรรคแล้วถ่ายทอดลงสู่ระดับผู้ปฏิบัติงานของพรรคเพื่อให้วัตถุประสงค์ของพรรคเป็นไปตามที่กรรมการพรรคได้วางไว้ อย่างไรก็ตามด้านภาพลักษณ์ส่วนบุคคลของนายนิพนธ์ บุญญามณี ถือว่าไม่เป็นที่สนใจของประชาชนทั่วไปนักเพราะไม่ได้ลงพื้นที่สัมผัสชาวบ้านมากนัก การวิพากษ์วิจารณ์เรื่องส่วนตัวจึงมีน้อยมากถ้าเทียบกับคู่แข่ง

กลยุทธ์ด้านภาพลักษณ์ส่วนบุคคลของนายอุทิศ ชูช่วย

แม้จะถูกประชาชนพิพากษาทางการเมือง ก่อนที่ศาลยุติธรรมจะดำเนินการ ซึ่งต้องอาศัยเวลา และขั้นตอนที่ยาวนานหลายสมัยเลือกตั้ง ในคดีจ้างวานฆ่านายพีระ ดันติเศรษฐี นักอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมคนสำคัญของจังหวัดสงขลา แต่ถึงอย่างไรหากคดียังไม่สิ้นสุดนายอุทิศ ชูช่วย ก็ยังถือว่าเป็นผู้บริสุทธิ์อยู่ ในทางกลับกันทางฝ่ายของผู้สนับสนุนนายอุทิศ ชูช่วย ได้พลิกวิกฤตเป็นโอกาสโดยใช้คดีดังกล่าวว่าเป็นการจัดฉากโดยฝ่ายตรงข้ามในการทำลายคะแนนนิยมของนายอุทิศ ชูช่วย ซึ่งเป็นผู้นำมาโดยตลอดจากมุมมองของประชาชนทั่วไป และโจมตีการหาเสียงของนายนิพนธ์ บุญญามณี ว่าสร้างภาพการหาเสียงแบบประชาธิปไตยมากเกินไป เน้นสัญลักษณ์หรือบุคคลมากกว่านโยบายที่เป็นรูปธรรม ปราศรัยโจมตีการทำงานของรัฐบาลมากกว่าที่จะมุ่งเน้นผลประโยชน์ปากท้องของชาวบ้าน ดังนั้น ภาพลักษณ์ที่เป็นคนขยันทำงานมาโดยตลอด เข้าถึงชาวบ้านแบบเป็นกันเอง ประสานงานกับส่วนราชการต่างๆ ในองค์กรได้ดี จึงเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญที่ใช้ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของนายอุทิศ ชูช่วย

นายอุทิศ ชูช่วยได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “ภาพลักษณ์ส่วนตัวของผม จากการสัมผัสประชาชนและการลงพื้นที่ด้วยตัวเอง ทำงานร่วมกับผู้นำชุมชนและข้าราชการปกครองส่วนท้องถิ่นตลอดระยะเวลา 4 ปี จนใกล้ครบวาระ ผมได้รับแรงศรัทธาจากประชาชนทั่วไปอย่างมาก การร่วมกิจกรรมทางสังคมกับชุมชนในทุกระดับโดยการใช้งบประมาณของจังหวัดอย่างคุ้มค่า และมีการนำเสนอผลงานที่ได้ทำสำเร็จให้สาธารณชนรับรู้ในรูปแบบของป้ายประชาสัมพันธ์ก็ดี การนำเสนอโดยสื่อต่างๆก็ดี โดยเฉพาะในโลกออนไลน์ ผมได้ใช้สื่อออนไลน์ประชาสัมพันธ์นโยบายต่างๆที่ได้ลงมือทำและประสบผลสำเร็จไปแล้ว และบอกกล่าวถึงโครงการใหม่ๆที่วางแผนงานเอาไว้เพื่อคนสงขลา ทำให้สังคมทั่วไปได้เห็นผลงานและการมีภาพลักษณ์ของผู้นำที่ดีครับ จุดนี้น่าจะเป็นส่วนสำคัญในการเพิ่มความเชื่อมั่นให้แก่พ่อแม่พี่น้องชาวจังหวัดสงขลาในการตัดสินใจจากบาทลงคะแนนเสียงให้ผมในการเลือกตั้งครั้งนี้ผมมั่นใจอย่างนั้น” (นายอุทิศ ชูช่วย 2557: บทสัมภาษณ์)

นายอนุวัฒน์ งามสมชาติ ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “นายอุทิศเป็นผู้ที่มีผลงานมากมายในการบริหารจัดการในจังหวัดสงขลาให้ดีขึ้น มีวิสัยทัศน์ก้าวไกล พัฒนาในด้านเศรษฐกิจ สังคม การท่องเที่ยว ได้อย่างเป็นรูปธรรม เป็นที่ยอมรับมายมายทั้งในหมู่ประชาชนและนักการเมืองด้วยกัน และเป็นผู้ที่ผลักดันให้ยกเลิกเรื่องการดำรงตำแหน่งนายกได้ 2 สมัยติดต่อกัน” (นายอนุวัฒน์ งามสมชาติ 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ นางสาวอินทิรา ผลกฤษณ์ ให้สัมภาษณ์ว่า “ภาพลักษณ์ส่วนตัวของนายอุทิศ ชูช่วย มีภาพลักษณ์จากการเป็นนักการเมืองท้องถิ่นที่ประสบความสำเร็จในช่วงระยะเวลา 4 ปี ที่ผ่านมา มีผลงานต่างๆ มากมายหลายโครงการ ทำให้ จ.สงขลาเกิดความเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น” (นางสาวอินทิรา ผลกฤษณ์ 2557: บทสัมภาษณ์)

จากประเด็นข้างต้นพบว่า ภาพลักษณ์ส่วนตัวของนายอุทิศ ชูช่วย ผู้สมัครเบอร์ 1 จากทีมสงขลาพัฒนา จากการสัมผัสประชาชนและการลงพื้นที่ด้วยตัวเอง ทำงานร่วมกับผู้นำชุมชน และข้าราชการปกครองส่วนท้องถิ่นตลอดระยะเวลา 4 ปี จนใกล้ครบวาระ ทำให้นายอุทิศ ชูช่วย ได้รับแรงศรัทธาจากประชาชนทั่วไปอย่างมาก การร่วมกิจกรรมทางสังคมกับชุมชนในทุกระดับ โดยการใช้งบประมาณของจังหวัดอย่างคุ้มค่า และมีการนำเสนอผลงานที่ได้ทำสำเร็จให้สาธารณชนรับรู้ในรูปแบบของป้ายประชาสัมพันธ์ที่ดี การนำเสนอโดยสื่อต่างๆก็ดี โดยเฉพาะในโลกออนไลน์ นายอุทิศ ชูช่วย ได้ใช้สื่อออนไลน์ประชาสัมพันธ์นโยบายต่างๆที่ได้ลงมือทำและประสบความสำเร็จ

เปรียบเทียบกลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งด้านภาพลักษณ์ส่วนบุคคลของผู้สมัคร

“กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี คือ ด้านภาพลักษณ์ส่วนตัวของผู้สมัครเป็นตัวกลางรับสนองนโยบายจากพรรคแล้วถ่ายทอดลงสู่ระดับผู้ปฏิบัติงานของพรรคเพื่อให้วัตถุประสงค์ของพรรคเป็นไปตามที่กรรมการพรรคได้วางไว้ ส่วนกลยุทธ์ของ นายอุทิศ ชูช่วย คือ ภาพลักษณ์ส่วนตัวของผู้สมัคร จากการสัมผัสประชาชนและการลงพื้นที่ด้วยตัวเอง ทำงานร่วมกับผู้นำชุมชนและข้าราชการปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกิจกรรมทางสังคมกับชุมชนในทุกระดับ” (นายไมตรี แก้วนิล 2557: บทสัมภาษณ์) “นายนิพนธ์ บุญญามณี มีภาพลักษณ์ของผู้สมัครนั้นคืออยู่แล้ว เพราะใช้สัญลักษณ์พรรคทางการเมืองใหญ่ ทำให้ใครๆ ก็รู้จักมักคุ้นกันดี นายอุทิศ ชูช่วย คือ ด้านภาพลักษณ์ของผู้สมัครคนนี้ บางส่วนอาจจะดูไม่ค่อยดีมากนัก เนื่องจากบางคนคิดว่าผู้สมัครเป็นคนมีอิทธิพลต่อการเมือง มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเสียชีวิตของนายกเทศมนตรีเมืองสงขลา” (นายวิโรจน์ ทิพย์เรืองผล 2557: บทสัมภาษณ์)

นายอนุวัฒน์ งามสมชาตินักวิชาการ ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “นายนิพนธ์ บุญญามณี มีกลยุทธ์การหาเสียงด้านภาพลักษณ์ คือ เป็นผู้ที่ทำประโยชน์ส่วนร่วมต่อสังคม ไม่ว่าจะเส้นทางด้านการกีฬา ทางด้านเศรษฐกิจ ทางด้านสังคม และเป็น สส. พรรคการเมืองที่เข้าไปมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาในระดับประเทศและถ่ายทอดลงสู่ระดับจังหวัด ส่วนนายอุทิศ ชูช่วย เป็นผู้ที่มีผลงานมากมายในการบริหารจัดการในจังหวัดสงขลาให้ดีขึ้น มีวิสัยทัศน์ก้าวไกล พัฒนาในด้านเศรษฐกิจ สังคม การท่องเที่ยว ได้อย่างเป็นรูปธรรม เป็นที่ยอมรับมายมายทั้งในหมู่ประชาชนและนักการเมืองด้วยกัน และเป็นผู้ที่ผลักดันให้ยกเลิกเรื่องการดำรงตำแหน่งนายกได้ 2 สมัยติดต่อกัน” (นายอนุวัฒน์ งามสมชาตินักวิชาการ 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ นายประสิทธิ์ รัตนถาวร ให้สัมภาษณ์ว่า “ภาพลักษณ์ส่วนตัวของนายนิพนธ์ บุญญามณี มีความเป็นเอกลักษณ์ของนักการเมืองระดับชาติ อย่างไรก็ตามด้านภาพลักษณ์ส่วนบุคคลของนายนิพนธ์ถือว่าไม่เป็นที่สนใจ

ของประชาชนทั่วไปนักเพราะตัวนายนิพนธ์เองไม่ได้ลงพื้นที่สัมผัสชาวบ้านมากนัก ขณะที่ภาพลักษณ์ส่วนตัวของนายอุทิศ ชูช่วย จากการสัมผัสประชาชนและการลงพื้นที่ด้วยตัวเอง ทำงานร่วมกับผู้นำชุมชนและข้าราชการปกครองส่วนท้องถิ่นตลอดระยะเวลา 4 ปี จนใกล้ครบวาระ ทำให้นายอุทิศ ชูช่วย ได้รับแรงศรัทธาจากประชาชนทั่วไปอย่างมาก” (นายประสิทธิ์ รัตนถาวร 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกันกับ นายวัฒนา ศรีวุฒิชญาประชาชนใน จังหวัดสงขลา ให้สัมภาษณ์ว่า “ภาพลักษณ์ส่วนตัวของนายนิพนธ์ บุญญามณี ผู้สมัครหมายเลข 2 สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ ยังคงไม่โดดเด่นสักเท่าไรนัก เพราะ ภาพลักษณ์นายนิพนธ์ บุญญามณี เป็นแบบพรรคการเมืองที่ไม่ได้เข้าถึงประชาชนสักเท่าไรนัก ส่วนภาพลักษณ์ส่วนตัวของนายอุทิศ ชูช่วย ผู้สมัครเบอร์ 1 จากทีมสงขลาพัฒนา โดยจากการที่อดีตเคยเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลามีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เข้าถึงประชาชนอย่างทั่วถึงทำให้ประชาชนเห็นถึงภาพลักษณ์ของนายอุทิศ ชูช่วย ได้เป็นอย่างดี” (นายวัฒนา ศรีวุฒิชญา 2557: บทสัมภาษณ์)

3.5 กลยุทธ์ด้านภูมิหลัง

กลยุทธ์ด้านภูมิหลังของนายนิพนธ์ บุญญามณี

ภูมิหลังของนายนิพนธ์ นายนิพนธ์ บุญญามณี อายุ 57 ปี นับถือศาสนาพุทธสำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรี สาขานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงเนติบัณฑิตไทย (สำนักอบรมกฎหมาย) ระดับปริญญาโท สาขารัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และปริญญาโทเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

จากการสัมภาษณ์นายนิพนธ์ บุญญามณี พบว่า เส้นทางนักการเมืองมีความใกล้ชิดกับประชาชนเพราะลงรับสมัครเลือกตั้งทางการเมืองในทุกระดับ “ผมเติบโตมาจากการเมืองระดับท้องถิ่นของสงขลามาก่อน เส้นทางการเป็นนักการเมืองมีอาชีพทำให้คนทั่วไปรู้จักผมดี ผมต่อสู้เพื่อคนสงขลา มาโดยตลอด ผมมีความสุขในฐานะบุรุษนักต่อสู้เพื่ออุดมการณ์ของพรรคประชาธิปัตย์ซึ่งผมได้รับความนิยมนิยมชอบจากผู้คนเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว การอยู่ในทีมของพรรคหรือ สังกัดพรรคทำให้เพิ่มความเข้มแข็งแก่ภูมิหลังของผม ด้วยพรรคประชาธิปัตย์มีความเป็นเอกลักษณ์ของพรรคการเมืองน้ำดี มีอุดมการณ์พรรคที่ชัดเจนและเป็นของพี่น้องประชาชนทุกคนไม่ใช่ของใครคนใดคนหนึ่ง ดังนั้น ภูมิหลังของผมจึงเกี่ยวเนื่องผูกพันกับพรรคประชาธิปัตย์อย่างมาก ส่วนสำหรับพี่น้องชาวจังหวัดสงขลาเองคงทราบกันดีอยู่แล้วว่าผลงานที่ผมทำมาตลอดเพื่อชาวสงขลา มีมากมาย ทั้งการเมืองท้องถิ่นและการเมืองที่เป็นนโยบายระดับชาติ” (นายนิพนธ์ บุญญามณี 2557: บทสัมภาษณ์)

จุดเปลี่ยนประการหนึ่งที่มีผลต่อชัยชนะของนายนิพนธ์ บุญญามณี เห็นือนายอุทิศ ชูช่วย ในครั้งนี้คือ ภาพลักษณ์ของ นายอุทิศ ชูช่วย ที่ตกเป็นจำเลยของสังคมในคดีถูกกล่าวหาว่า

เป็นผู้อยู่เบื้องหลังการฆาตกรรมนายพีระ ดันติเศรณี อดีตนายกเทศมนตรีนครสงขลา แม้ว่าคดีจะยังไม่ถึงที่สุดและอยู่ระหว่างการถูกดำเนินคดี แต่ประชาชนส่วนใหญ่เชื่อว่าข้อกล่าวหาดังกล่าวเป็นความจริงในทางการเมืองเชื่อและกล่าวกันว่า ความมัวหมองของนักการเมืองจากการถูกกล่าวหา ไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องจริง แค่ประชาชนส่วนใหญ่เชื่อว่าจริง มันก็ส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง และความเชื่อถือของประชาชนแล้ว ในขณะที่ประวัติความเป็นมาและประสบการณ์ทางการเมืองท้องถิ่นของนายนิพนธ์ บุญญามณี มีความก้าวหน้าและได้รับความไว้วางใจจากพี่น้องประชาชนจังหวัดสงขลามามาก โดยตลอดจนสามารถก้าวสู่เส้นทางการเมืองระดับประเทศในที่สุด

นายอนุวัฒน์ งามสมชาติให้สัมภาษณ์ว่า “กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี ด้านกฎหมาย ก็คือ ท่านเคยเล่นการเมืองมาก่อน และอยู่ในสังกัดพรรคการเมืองระดับประเทศที่ปฏิบัติงานเพื่อส่วนร่วม และเติบโตมาจากการเมืองระดับท้องถิ่นมีความเข้าใจจนระดับรากหญ้าเป็นอย่างดี”(นายอนุวัฒน์ งามสมชาติ 2557: บทสัมภาษณ์) นางสาวอินทรีรา ให้สัมภาษณ์ในทำนองเดียวกันว่า “กฎหมายของนายนิพนธ์ บุญญามณี คือ ประชาชนเข้าถึงตัวคนได้ไม่ยาก เนื่องจากนายนิพนธ์ บุญญามณี ก่อนเป็นนักการเมืองระดับประเทศ ได้ลงเล่นการเมืองท้องถิ่นและอยู่ในพื้นที่จังหวัดสงขลาโดยตลอด การเข้าถึงประชาชนจึงเป็นไปได้อย่างต่อเนื่อง” (นางสาวอินทรีรา ผลกฤษณ์ 2557: บทสัมภาษณ์)

ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากลยุทธ์ด้านกฎหมายของนายนิพนธ์ บุญญามณี ผู้สมัครหมายเลข 2 สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งเติบโตมาจากการเมืองระดับท้องถิ่นของสงขลามาก่อน เส้นทางความเป็นนักการเมืองมีอาชีพทำให้คนทั่วไปมองนายนิพนธ์ บุญญามณี ในลักษณะของดาราคณหนึ่ง เหมือนนักแสดงที่ต้องเล่นตามบทที่ผู้กำกับละครเขียนไว้ มีความเป็นสุภาพบุรุษนักต่อสู้เพื่ออุดมการณ์ของพรรคประชาธิปัตย์ซึ่งได้รับความนิยมชมชอบจากผู้คนเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว การอยู่ในทีมของพรรคหรือสังกัดพรรคทำให้เพิ่มความเข้มขลังแก่กฎหมายของนายนิพนธ์ บุญญามณีไปโดยปริยายหรือกล่าวได้ว่าผู้ใดสังกัดพรรคประชาธิปัตย์ผู้นั้นย่อมมีความดีอยู่ในตัว จนบางครั้งไม่ได้มองถึงตัวตนที่แท้จริงของเขา

กลยุทธ์ด้านกลยุทธ์ด้านกฎหมายของนายอุทิศ ชูช่วย

นายอุทิศชูช่วย ชุนโยบาย 30. เพื่อการเมืองแบบใหม่ของ อบจ.สงขลา ได้เสนอหลักคิดด้วยนโยบาย 30. สู่การเมืองใหม่ 1.อดีต ต้องคู่อิตถุ์กฎหมายของผู้สมัครว่า “เคยทำความดีอะไรบ้าง” “มีผลงานหรือไม่” “เคยทำงานระดับประเทศหรือไม่” เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมหรือไม่ เพราะผู้สมัครทุกคน เมื่อขึ้นเวทีแล้ว มักพูดว่าจะทำแต่สิ่งที่ดี แต่คนที่มีอดีตไม่ดี คงทำดีไม่ได้ 2.อบายมุข ต้องไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุข เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกองค์กร มีงบประมาณจำกัด แต่ความต้องการในการพัฒนาของพี่น้องประชาชน มีมากไม่จำกัด หากนายกฯ

อยู่ในวังวนของอบายมุข จะแสวงหาประโยชน์เพื่อสนองอบายมุข 3.อบจ. ส่วนหน้า การกระจายการบริหารออกเป็น 4 ส่วน เรียกว่า อบจ. ส่วนหน้า 1) จัดตั้ง อบจ. ส่วนหน้าระโนด คูแล อ.ระโนด อ.กระแสดินธุ์ อ.สทิงพระ 2) จัดตั้ง อบจ. ส่วนหน้าควนเนียง คูแล อ.รัฐภูมิ อ.บางกล้า อ.ควนเนียง 3) จัดตั้ง อบจ. ส่วนหน้านาทวีคูแล อ.จะนะ อ.เทพา อ.นาทวี อ.สะบ้าย้อยและ 4) อ.ที่เหลือขึ้นกับ อบจ. สงขลา (เอกสารแผ่นพับของ นาย อุทิศ ชูช่วย ทีมสงขลาพัฒนา) โดย นายอุทิศ ได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “ด้านภูมิหลังของผม ความเป็นนักการเมืองท้องถิ่นมาโดยตลอดและเติบโตมากับอุดมการณ์ทางการเมืองเช่นเดียวกับนักการเมืองในสังกัดพรรคประชาธิปัตย์ทุกคน เพราะผมเองก็อยู่ในเครือข่ายของพรรคประชาธิปัตย์เช่นเดียวกับผู้สมัครบางคนเพียงแต่ความแตกต่างด้านความคิดอาจต่างกัน เช่นเดียวกับสังคมทั่วไปทำให้การลงชิงชัยครั้งนี้ผู้ที่ได้ลงสมัครในนามพรรคจึงอาจถือได้ว่าได้รับความไว้วางใจจากพรรคมากกว่า แต่อย่างไรก็ตามแม้ผมจะไม่ได้ลงสมัครรับเลือกตั้งในนามพรรคประชาธิปัตย์แต่ถ้าติดตามถึงภูมิหลังของผมแล้วจะรู้ว่าผมเป็นบุคคลที่ต่อสู้เพื่อประโยชน์ของคนสงขลาโดยตลอด ภูมิหลังของผมจึงมีส่วนผลักดันในการใช้เป็นเครื่องมือในการรณรงค์หาเสียงได้เป็นอย่างดีและครองใจคนสงขลาได้มากพอสมควร” (นายอุทิศ ชูช่วย 2557: บทสัมภาษณ์)

นายอนุวัฒน์ งามสมชาติ ให้สัมภาษณ์ว่า “นายอุทิศ ชูช่วย เป็นผู้ที่มีอุดมการณ์ที่ชัดเจนตั้งแต่สมัยยังหนุ่ม ประวัติการศึกษา ประวัติการดำเนินงาน โดยเริ่มจากการเป็นนายกเทศมนตรีนครสงขลา” (นายอนุวัฒน์ งามสมชาติ 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับนางสาวอินทรี ผลกฤษณ์ ให้สัมภาษณ์ว่า “ภูมิหลังของนายอุทิศ ชูช่วย มีความเป็นนักการเมืองท้องถิ่นมาโดยตลอดต่อสู้เพื่อประโยชน์ของคนสงขลา จึงมีภูมิหลังที่ดีที่ซึ่งใช้ในการรณรงค์หาเสียงและครองใจคนสงขลาได้มากพอสมควร” (นางสาวอินทรีรา ผลกฤษณ์ 2557: บทสัมภาษณ์)

จากผลการสัมภาษณ์ดังกล่าวข้างต้น กล่าวได้ว่า ด้านภูมิหลังของนายอุทิศ ชูช่วย ผู้สมัครเบอร์ 1 จากทีมสงขลาพัฒนา ความเป็นนักการเมืองท้องถิ่นมาโดยตลอดและเติบโตมากับอุดมการณ์ทางการเมืองเช่นเดียวกับนักการเมืองในสังกัดพรรคประชาธิปัตย์ทุกคน เพราะนายอุทิศ ชูช่วยก็อยู่ในเครือข่ายของพรรคประชาธิปัตย์เช่นเดียวกับนายนิพนธ์ บุญญามณี เพียงแต่ความแตกต่างด้านความคิดของคนในพรรคอาจต่างกัน เช่นเดียวกับสังคมทั่วไปทำให้การลงชิงชัยครั้งนี้ผู้ที่ได้ลงสมัครในนามพรรคจึงอาจถือได้ว่าได้รับความไว้วางใจจากพรรคมากกว่า แต่อย่างไรก็ตามแม้นายอุทิศ ชูช่วย จะไม่ได้ลงสมัครรับเลือกตั้งในนามพรรคประชาธิปัตย์แต่ถ้าติดตามถึงภูมิหลังของนายอุทิศแล้วจะพบว่า เป็นบุคคลที่ต่อสู้เพื่อประโยชน์ของคนสงขลาโดยตลอด ภูมิหลังของนายอุทิศจึงมีส่วนผลักดันในการใช้เป็นเครื่องมือในการรณรงค์หาเสียงได้เป็นอย่างดีและครองใจคนสงขลาได้มากพอสมควร

เปรียบเทียบกลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งด้านภูมิหลังของผู้สมัคร

นายประสิทธิ์ ลิกกะให้สัมภาษณ์ว่า “กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี คือ เคยเป็นนักการเมืองระดับประเทศ เป็น ส.ส.สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ นายอุทิศ ชูช่วย คือ เคยได้รับตำแหน่งนายก อบจ.สงขลา ครั้งที่ผ่านมา” (นายประสิทธิ์ ลิกกะ นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลท่าพระยา 2557: บทสัมภาษณ์) นายทรงศักดิ์ เรืองสงฆ์ ให้สัมภาษณ์ว่า “กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี คือ นำเสนอผลงาน ประวัติการทำงานทางการเมืองที่ชัดเจนนำเสนอให้ประชาชนได้รับทราบ นายอุทิศ ชูช่วย คือ การดำรงตำแหน่งมาก่อน แต่ดีต่ออาจจะมีข้อครหาเกี่ยวข้องกับคดีนายกเทศมนตรีเมืองสงขลาซึ่งนายนิพนธ์ บุญญามณี มีภูมิหลังของผู้สมัคร เดิมโตมาจากการเมืองระดับท้องถิ่นของสงขลามาก่อน แล้วมาเล่นการเมืองระดับประเทศ โดยสังกัดพรรคประชาธิปัตย์ ส่วนกลยุทธ์ของ นายอุทิศ ชูช่วย มีภูมิหลัง เป็นบุคคลที่ต่อสู้เพื่อประโยชน์ของคนสงขลามาโดยตลอด มีส่วนผลักดันในการใช้เป็นเครื่องมือในการรณรงค์หาเสียง ได้เป็นอย่างดีและครองใจคนสงขลาได้มากพอสมควร” (นายทรงศักดิ์ เรืองสงฆ์ 2557: บทสัมภาษณ์) นายประสิทธิ์ ทองจีน ให้สัมภาษณ์ในทำนองเดียวกันว่า “นายนิพนธ์ บุญญามณี ประชาชนเชื่อว่าสามารถทำงานได้ดีกว่า เพราะเคยสร้างผลงานมาครั้งยังดำรงตำแหน่ง ส.ส.พรรคประชาธิปัตย์มาหลายสมัย ส่วนกลยุทธ์ของ นายอุทิศ ชูช่วย ประชาชนทั่วไปยังให้ความเชื่อมั่นในผลงานที่สร้างสมไว้ในขณะดำรงตำแหน่ง นายก อบจ.สงขลา (นายประสิทธิ์ ทองจีน กำนัน 2557: บทสัมภาษณ์)

สอดคล้องกับ นายจรัส หมดเสียด ให้สัมภาษณ์ว่า “กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี เป็นนักการเมืองที่เคยสังกัดพรรคประชาธิปัตย์ ย่อมมีผลงานที่พรรคร่วมกันสร้างและได้รับความนิยมนับเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ส่วนกลยุทธ์ของ นายอุทิศ ชูช่วย ผู้สมัครเคยอยู่ในเครือข่ายของพรรคประชาธิปัตย์เช่นเดียวกัน แต่ภายหลังได้ผันตัวเองมาเล่นการเมืองระดับท้องถิ่นและระดับจังหวัด” (นายจรัส หมดเสียด 2557 :บทสัมภาษณ์) เช่นเดียวกับ นายอนุวัฒน์ งามสมชาติมองว่า “กลยุทธ์ด้านภูมิหลังของผู้สมัครมีความแตกต่างกัน กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี ด้านภูมิหลัง ก็คือ ท่านเคยเล่นการเมืองมาก่อน และได้สังกัดเป็นนักการเมืองที่อยู่สังกัดเดียวกับพรรคการเมืองระดับประเทศที่ปฏิบัติงานเพื่อส่วนร่วมเป็นอย่างดี และท่านถือได้ว่าได้เติบโตมาจากการเมืองระดับท้องถิ่นมาก่อน ส่วน นายอุทิศ ชูช่วย เป็นผู้ที่มีอุดมการณ์ที่ชัดเจน ซึ่งเคยบริหารจัดการ อบจ.สงขลา ให้มีความเจริญระดับหนึ่ง” (นายอนุวัฒน์ งามสมชาตินักวิชาการ 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ นายอนุวัตร ดาวรพันธ์ทิพย์ ประชาชนในจังหวัดสงขลา ให้สัมภาษณ์ว่า “นายนิพนธ์ บุญญามณี เดิมโตจากเมืองระดับท้องถิ่นของสงขลา ก่อนที่จะผันผวนไปเล่นการเมืองระดับประเทศโดยได้ไปสังกัดอยู่พรรคประชาธิปัตย์ และชาวจังหวัดสงขลา ชอบพรรคประชาธิปัตย์ เป็นทุนเดิมทำให้นายนิพนธ์ บุญญามณี มีฐานเสียงเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก ส่วนนายอุทิศ ชูช่วย มีกลยุทธ์ในการรณรงค์หา

เสียงเลือกตั้งด้านภูมิหลังของผู้สมัคร เดิมโตมาจากการเมืองท้องถิ่น และเป็นบุคคลที่ต่อสู้เพื่อสังคม มาโดยตลอด” (นาย อนุวัตร ถาวรพันธ์ทิพย์ 2557: บทสัมภาษณ์)

3.6 กลยุทธ์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

กลยุทธ์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ของนายนิพนธ์ บุญญามณี

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของนายนิพนธ์ บุญญามณี ผู้สมัครจากพรรคประชาธิปัตย์ กับบุคคลต่างๆ ในพื้นที่เลือกตั้งถือเป็นกลยุทธ์สำคัญอีกประการหนึ่งที่มีผลต่อการใช้เป็นจุดขายในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง เนื่องจากสนามเลือกตั้งอย่างจังหวัดสงขลาเป็นสนามแข่งขันที่จัดว่าเป็นเวทีใหญ่ ทั้งด้านภูมิศาสตร์ จำนวนประชากร เศรษฐกิจและปัจจัยต่างๆ ที่เป็นแรงจูงใจให้บรรดานักการเมืองต้องการมีอำนาจในการบริหารไม่ว่าจะเป็นการเมืองระดับใดก็ตาม ส่งผลให้มีบุคคลและกลุ่มบุคคลที่รวมตัวกันในรูปแบบของสมาคม สโมสร เครือข่าย ชมรมต่างๆ บุคคลและกลุ่มบุคคลเหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีบทบาทในการเป็นฐานเสียงที่สำคัญทั้งสิ้น จัดเป็นหัวคะแนนอย่างหนึ่ง เพราะการเข้าถึงบุคคลและกลุ่มบุคคลเป็นการสร้างสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะนายนิพนธ์ บุญญามณี ก่อนการก้าวเข้าสู่การเมืองระดับชาติได้เติบโตจากการเมืองระดับท้องถิ่นของจังหวัดสงขลามาก่อน จึงสามารถสร้างสัมพันธ์อันดีกับบุคคลและกลุ่มบุคคลในองค์กรต่างๆ ไว้มากมาย อีกทั้งมีส่วนสำคัญในการผลักดันสโมสรฟุตบอลของจังหวัดสงขลาให้มีความเข้มแข็งและก้าวหน้ามาโดยตลอด ซึ่งกีฬาฟุตบอลจัดเป็นเครื่องมือสำคัญที่นักการเมืองมักใช้เป็นจุดเด่นในการสร้างฐานเสียงเพราะสามารถเข้าถึงกลุ่มบุคคลต่างๆ ได้อย่างเจาะลึก กลยุทธ์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จึงเป็นประเด็นสำคัญประการหนึ่งที่ใช้ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

นายนิพนธ์ ให้สัมภาษณ์ว่า “ความสัมพันธ์ระหว่างผมกับผู้สมัครคนอื่นๆ หรือ คู่แข่งทางการเมืองนั้น ผมพูดได้เต็มปากว่าเราต่างเป็นที่นอกรันทุกคน โดยเฉพาะคุณอุทิศ ชูช่วย เราก็โตมาด้วยกัน เล่นการเมืองท้องถิ่นด้วยกันอยู่ในเครือข่ายพรรคประชาธิปัตย์เหมือนกัน ผมไม่มีศัตรูทางการเมืองผมมีแต่จะผูกมิตรกับทุกคนเพื่อร่วมกันพัฒนาสงขลาให้เจริญก้าวหน้า อาจจะคิดต่างกันแต่จุดมุ่งหมายเดียวกัน คือความก้าวหน้าของบ้านเมืองและประโยชน์สุขของพี่น้องประชาชน ผมได้นำเสนอแนวทางพัฒนาให้แก่พี่น้องประชาชนชาวสงขลา เน้นเรื่องของการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อต่อยอดไปถึงการพัฒนาจังหวัด โดยเน้นไปที่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทุกอย่าง ให้มีความพร้อม เน้นการดูแลเรื่องปากท้อง นำภาษีของท้องถิ่นกลับมาพัฒนาท้องถิ่น ต้องการนำสงขลาไปสู่ “เมืองกีฬา” ซึ่งจังหวัดสงขลาที่มีศักยภาพพร้อมอยู่แล้วในด้านนี้ และจุดมุ่งหมายสูงสุดคือ การนำสงขลาไปสู่ความเป็นสหกรณ์ของอาเซียนให้ได้ เหล่านี้เป็นสิ่งที่ผมอยากให้ทุกผ่านเข้าใจ และร่วมกันเป็นหนึ่งเดียวในการพัฒนาสงขลา” โดยสาเหตุที่ตัดสินใจลงสมัครรับเลือกตั้งในการเมืองระดับท้องถิ่นนั้น ในครั้งนี้ไม่มีนัยยะทางการเมืองอะไรทั้งสิ้น แต่เหตุผลที่ตัดสินใจครั้งนี้

เป็นเพราะผมโตมาจากการเมืองท้องถิ่น เคยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาจังหวัดสงขลา 2 สมัย เป็นระยะเวลา 8 ปี อีกทั้งยังเคยดำรงตำแหน่งเป็นประธานสภาจังหวัดสงขลา ก่อนที่จะตัดสินใจก้าวเข้าสู่เวทีการเมืองระดับประเทศในฐานะ ส.ส.พรรคประชาธิปัตย์ อย่างไรก็ตาม สมัยที่ทำหน้าที่ในฐานะนักการเมืองท้องถิ่นนั้น ทำงานด้วยความรักและความชอบส่วนตัว และผมเป็นคนที่มีเชื่อมั่นในแนวทางกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นมาโดยตลอด เพราะหากทำให้ท้องถิ่นเข้มแข็งได้แล้ว ประเทศก็จะเข้มแข็งตามไปด้วย ดังนั้น เมื่อวันนี้มีโอกาสกลับไปทำงานท้องถิ่น จึงขอโอกาสพรรค และพรรคประชาธิปัตย์ก็มีความสนใจให้การสนับสนุนผมจึงตั้งปณิธานแน่วแน่หากได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งครั้งนี้ก็เหมือนเป็นชัยชนะของพี่น้องชาวสงขลาในการที่จะร่วมกันพัฒนาสงขลาให้เจริญก้าวหน้าต่อไป ส่วนอุปสรรคจากการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองและมีแนวทางแก้ไข ปฏิเสธไม่ได้ว่าการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดสงขลา มีความคึกคัก เพราะช่วงไม่กี่เดือนที่ผ่านมา ก็มีความสูญเสียชีวิตเกิดขึ้น ในกรณีที่น่ายพืระ ดันดิเศรณี อดีตนายกเทศมนตรีนครสงขลา ถูกยิงเสียชีวิต ดังนั้น เราเองก็ต้องทำงานด้วยความระมัดระวัง เราไม่ใช่คนกำหนดเกมส์นี้ ต้องระมัดระวัง แต่ต้องไม่กลัว” (นายนิพนธ์ บุญญามณี 2557: บทสัมภาษณ์)

นายอนุวัฒน์ งามสมชาติให้สัมภาษณ์ว่า “กลยุทธ์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ของนายนิพนธ์ บุญญามณี คือ การนำบุคคลสำคัญที่สังกัดพรรคการเมืองใหญ่มาเป็นจุดแข็งในการช่วยหาเสียง เพราะพรรคประชาธิปัตย์เป็นที่นิยมของประชาชนภาคใต้และยังเป็นฐานเสียงที่สำคัญซึ่งถือเป็นการสร้างความมั่นใจให้ประชาชนในการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาได้” (นายอนุวัฒน์ งามสมชาติ 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ นางสาวอินทรีรา ผลกฤษณ์ ที่ได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของนายนิพนธ์ บุญญามณี กับคู่แข่งทางการเมืองคือ นายอุทิศ ชูช่วยนั้น เป็นนักการเมืองที่มีอุดมการณ์พรรคทั้งคู่แต่จะแตกต่างกันที่แนวความคิด มีจุดยืนทางการเมืองและนโยบาย ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนนั้น อาจจะเสียเปรียบกว่านายอุทิศ เนื่องจากนายนิพนธ์ ไม่ได้ลงหาเสียงโดยตรงกับประชาชน” (นางสาวอินทรีรา ผลกฤษณ์ 2557: บทสัมภาษณ์)

ที่กล่าวมาข้างต้นพอจับประเด็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของนายนิพนธ์ บุญญามณี ผู้สมัครหมายเลข 2 สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ อาจมองได้สองมุม คือ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยกันหรือความสัมพันธ์ระหว่างคู่แข่ง อีกมุมหนึ่งคือความสัมพันธ์ระหว่างตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งกับบุคคลทั่วไป ถ้ามองในมุมแรกนายนิพนธ์กับนายอุทิศต่างเติบโตมาด้วยกันตั้งแต่เด็กๆ กินข้าวหม้อเดียวกัน เรียนที่เดียวกัน ต่อสู้กับอุดมการณ์ทางการเมืองมาด้วยกันตลอด จึงมีความผูกพันแบบเพื่อนรัก แต่ด้วยจุดยืนที่ตั้งสองฝ่ายเป็นอยู่จึงต้องเปลี่ยนสภาพจากเพื่อนรักเป็นคู่แข่งทางการเมือง ต่างฝ่ายต้องช่วงชิงความได้เปรียบให้มากที่สุด ส่วนในมุมของ

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวนายนิพนธ์กับคนทั่วไปคงอยู่ในรูปแบบของนักการเมืองที่ไม่ค่อยได้สัมผัสผู้คนมากนักเพราะต้องดำเนินกิจกรรมการเมืองระดับประเทศ ในแง่ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของนายนิพนธ์จึงไม่น่าจะเป็นจุดขายในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งในครั้งนี้

กลยุทธ์ด้านกลยุทธ์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของนายอุทิศ ชูช่วย

นายอุทิศ ชูช่วย ได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของผม อย่างที่กล่าวมาโดยตลอดครับว่าผมเติบโตมาด้วยกันกับผู้สมัครนายก อบจ. สงขลา ในครั้งนี้ทุกท่านเพราะเราเล่นการเมืองท้องถิ่นมาด้วยกัน ก้าวลงสนามการเมืองมาพร้อมๆกัน และอยู่ในสังกัดเครือข่ายพรรคเดียวกัน ต่างกันที่ใครจะเป็นที่ยอมรับของสังคมมากกว่ากันแค่นั้นเอง ผมเล่นการเมืองระดับท้องถิ่นมาโดยตลอดมีความเข้าใจความต้องการของประชาชนและนำปัญหาต่างๆที่พบเจอจากการลงพื้นที่มาปรับแผนพัฒนาเรียงตามลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหา มีทีมงานสจ. ที่มีความสามารถเกาะติดพื้นที่เดินเคียงข้างผมมาโดยตลอด” ดังนั้นในแง่ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จึงเป็นจุดแข็งประการหนึ่งของนายอุทิศในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ. สงขลา ครั้งนี้

นายอุทิศ ชูช่วย มีแผนการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง โดยกล่าวว่า “เหตุผลในการลาออก 2 ประเด็นหลัก คือ ประเด็นแรก ก่อนที่จะครบวาระใน 3 เดือน เพื่อมอบอำนาจคืนให้ประชาชน โดยได้ตัดสินใจว่าจะมอบหมายให้ใครเข้ามาเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาต่อไป เพื่อที่จะขับเคลื่อนและพัฒนาจังหวัดสงขลาไปสู่ความยั่งยืนประเด็นที่สอง เพื่อเตรียมความพร้อมในการเลือกตั้ง เพราะหากอยู่จนครบวาระวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2556 ก็จะมีการกำหนดการเลือกตั้งใหม่ในช่วงปลายเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2556 ซึ่งในช่วงดังกล่าวเป็นช่วงฤดูน้ำหลาก และเป็นช่วงที่จะต้องมีการเฝ้าระวังภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นเป็นพิเศษ จึงต้องตัดสินใจที่จะให้อำนาจกับประชาชน เตรียมความพร้อมเลือกผู้ที่จะมาเป็น นายก อบจ. สงขลา จะได้มีการเตรียมตัวในการช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยพิบัติทั้ง 16 อำเภอ ในจังหวัดสงขลาซึ่งมีพื้นที่หลากหลายประชาชนจะต้องได้คนที่มีความสามารถ มีความรู้ มีประสบการณ์ เข้ามาทำงานให้กับประชาชนในจังหวัดสงขลาต่อไปครับ ส่วนแผนงานกิจกรรมทางการเมืองในอนาคตถ้าได้รับความไว้วางใจอีกสมัยหนึ่งก็จะดำเนินการตามนโยบายที่ได้ตอบไว้ชัดเจนตามคำถามที่ผ่านมาแล้วครับถ้ากล่าวถึงอุปสรรคจากการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองที่ผ่านมาของผม แทบจะนึกไม่ออกเลยครับเพราะถ้ามองย้อนกลับไปผมมีผลงานทางการเมืองฝากไว้ให้คนสงขลามากมายและนำเสนอเป็นนโยบายที่หลากหลาย จนพูดได้ว่า “เป็นจริงได้” ทุกนโยบาย อาจจะมีบ้างเรื่องของการทำงานร่วมกันแล้วคิดต่างกันแต่ไม่ใช่ปัญหาครับเพราะทุกฝ่ายยึดถือประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญครับ ส่วนอนาคตเส้นทางการเมืองของผมจะเป็นอย่างไรนั้น ต้องติดตามกันต่อไปครับและขอฝากไว้ท้ายที่สุดนี้ว่า

ขอโอกาสให้ผมได้สานต่อนโยบายดีๆ เพื่อคนสงขลาอีกครั้งนะคะ” (นายอุทิศ ชูช่วย 2557: บทสัมภาษณ์)

นายอนุวัฒน์ งามสมชาติ ให้สัมภาษณ์ว่า “การใช้ฐานเสียงเดิมในแต่ละท้องถิ่นร่วมหาเสียงการเลือกตั้งนายก อบจ. บริหารส่วนจังหวัดสงขลา เพราะมีความสัมพันธ์ในการบริหารงานร่วมกันกับประชาชน ซึ่งเป็นวิธีการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของจังหวัดสงขลาได้” (นายอนุวัฒน์ งามสมชาติ 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ นางสาวอินทรีรา ผลกฤษณ์ ให้สัมภาษณ์ว่า “ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของนายอุทิศ ชูช่วย กับคู่แข่งทางการเมืองคือนายนิพนธ์ บุญญามณี ก็เช่นเดียวกันเป็นนักการเมืองที่มีอุดมการณ์พรรค แต่มีจุดยืนทางการเมืองและนโยบายที่แตกต่างกัน ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนนั้น นายอุทิศจะได้เปรียบกว่า เพราะจะลงมาสัมผัสประชาชนโดยตรง รับรู้และรับฟังถึงปัญหาและนำมาแก้ไขอย่างตรงจุด ทำให้โครงการหลายโครงการเป็นผลสำเร็จ” (นางสาวอินทรีรา ผลกฤษณ์ 2557: บทสัมภาษณ์) ส่วน นางสุปราณี พิทักษ์บุตร ประชาชนในจังหวัดสงขลา ให้สัมภาษณ์ว่า “ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของนายอุทิศ ชูช่วย กับนายนิพนธ์ บุญญามณี นั้นมีอุดมการณ์ทางการเมืองมาด้วยกัน เป็นคู่แข่งทางการเมือง มุมความสัมพันธ์ระหว่างนายอุทิศ ชูช่วยกับประชาชนจะเข้าถึงและเข้าใจความต้องการของประชาชนโดยแท้จริง” (นางสุปราณี พิทักษ์บุตร 2557: บทสัมภาษณ์)

ดังนั้น จากการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของนายอุทิศ ชูช่วย ผู้สมัครหมายเลข 2 สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ มองได้สองมุมเช่นเดียวกัน คือความสัมพันธ์ระหว่างตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยกันหรือความสัมพันธ์ระหว่างคู่แข่ง อีกมุมหนึ่งคือความสัมพันธ์ระหว่างตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งกับบุคคลทั่วไป มุมแรกนายอุทิศกับนายนิพนธ์เติบโตมาด้วยกัน ก้าวลงสนามการเมืองพร้อมๆ กัน และอยู่ในสังกัดเครือข่ายพรรคเดียวกัน ต่างกันที่นายอุทิศเล่นการเมืองระดับท้องถิ่นมาโดยตลอดมีความเข้าใจความต้องการของประชาชนและนำปัญหาต่างๆ ที่พบจากการลงพื้นที่มาปรับแผนพัฒนาเรียงตามลำดับความเร่งด่วนของปัญหา มีทีมงาน สจ. ที่มีความสามารถเกาะติดพื้นที่เดินเคียงข้างนายอุทิศมาโดยตลอด ดังนั้นในแง่ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของนายอุทิศ ชูช่วย จึงเป็นจุดแข็งประการหนึ่งในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ. ในครั้งนี้

เปรียบเทียบกลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของผู้สมัคร

นายทรงศักดิ์ เรืองสงฆ์ ให้สัมภาษณ์ว่า “กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี คือความสัมพันธ์ระหว่างตัวผู้สมัครคงอยู่ในรูปแบบของนักการเมืองที่ไม่ค่อยได้สัมผัสผู้คนมากนัก เพราะต้องดำเนินกิจกรรมการเมืองระดับประเทศส่วนนายอุทิศ ชูช่วย คือ ผู้สมัครที่เล่นการเมืองระดับท้องถิ่นมาโดยตลอดมีความเข้าใจความต้องการของประชาชนและนำปัญหาต่างๆ ที่พบจาก

การลงพื้นที่มาปรับแผนพัฒนา ลงมือทำให้เห็นจริง” (นายทรงศักดิ์ เรืองสงฆ์ 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ นายอนุวัฒน์ งามสมชาตินักวิชาการ ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “นายนิพนธ์ บุญญามณี ใช้การนำบุคคลสำคัญที่สังกัดพรรคการเมืองมาเป็นจุดแข็งในการช่วยหาเสียง เพราะพรรคการเมืองพรรคนั้นเป็นที่นิยมของประชาชนภาคใต้และยังเป็นฐานเสียงที่สำคัญด้วยซึ่งถือเป็นการสร้างความมั่นใจให้ประชาชนในการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาได้ ส่วนนายอุทิศ ชูช่วย ใช้ฐานเสียงเดิมในแต่ละท้องถิ่น ร่วมหาเสียงการเลือกตั้งนายก อบจ. บริหารส่วนจังหวัดสงขลา เพราะมีความสัมพันธ์ในการบริหารงานร่วมกันกับประชาชน ซึ่งเป็นวิธีการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของจังหวัดสงขลาได้” (นายอนุวัฒน์ งามสมชาติ 2557: บทสัมภาษณ์) ส่วน นายประสิทธิ์ ทองจีน ให้สัมภาษณ์ว่า “นายนิพนธ์ บุญญามณีและนายอุทิศชูช่วย ต่างไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน ทำอย่างไรก็ได้เพื่อให้ตน ได้มาซึ่งฐานเสียงที่มากกว่าฝ่ายตรงข้าม ขาดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน” (นายประสิทธิ์ ทองจีน 2557: บทสัมภาษณ์)

3.7 กลยุทธ์ในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

การใช้กลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครทั้ง 2 หมายเลขดังกล่าว จัดว่าเป็นการแข่งขันที่มีความเข้มข้นและรุนแรงมาก เท่าที่เคยมีการเลือกตั้งท้องถิ่นสงขลา ในห้วงเวลาที่ผ่านๆ มาเนื่องจากทั้งผู้สมัครและผู้สนับสนุนต่างยึดมั่นถือมั่นในคำว่า “แพ้ไม่ได้” ด้วยกันทั้งคู่ ที่สำคัญทั้งคู่เป็นอดีต “เพื่อนรัก” แต่ต้องมา “หักเหลี่ยม” กันในเรื่องของการเมืองท้องถิ่น และที่เหมือนกันอีกอย่างคือ ทั้งคู่นอกจากเป็นนักการเมืองแล้ว ยังเป็นนักธุรกิจใหญ่ และเป็นผู้กว้างขวางในจังหวัดสงขลาอีกด้วย ส่วนที่ไม่เหมือนกันนั้น ได้แก่ นายอุทิศ ชูช่วย เกิดและมุ่งมั่นในการเป็นนักการเมืองท้องถิ่น โดยลงป้องกันแชมป์ของตนเองคือ ตำแหน่ง นายก อบจ.สงขลา ในขณะที่นายนิพนธ์ บุญญามณี เกิดจากการเมืองท้องถิ่น เคยเป็น อดีต สจ. แล้วได้เข้าไปเป็นสู่การเมืองระดับประเทศ ตำแหน่งสุดท้ายก่อนที่จะลาออกเพื่อมาลงชิงตำแหน่ง นายก อบจ.สงขลา คือ ส.ส.บัญชีรายชื่อ จ.สงขลา และรองเลขาธิการพรรคพรรคประชาธิปัตย์

ที่ผ่านมาผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้ง 2 คนต่างใช้วิธีการที่ตนเองถนัดคือ การทำแผ่นป้ายเสนอนโยบายของทีมและของพรรค กับการเปิดเวทีปราศรัยครอบคลุมทุกพื้นที่ เวทีของนายอุทิศ ชูช่วย เป็นเวทีของทีมผู้บริหาร อบจ.สงขลาชุดเดิมทั้งหมด เน้นขายนโยบายในการพัฒนาเป็นหลัก ในขณะที่เวทีของนายนิพนธ์ บุญญามณี นอกจากทีมผู้บริหารแล้ว ยังมี นักการเมืองปากกล้าจากพรรคประชาธิปัตย์ผลัดเปลี่ยนกันขึ้นปราศรัยหนุนช่วย นับตั้งแต่หัวหน้าพรรคอย่าง นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ และขุนพลคนอื่นๆ รวมทั้ง นายชวน หลีกภัย อดีตหัวหน้าพรรคและประธานที่ปรึกษาพรรค อีกทั้งผู้ใหญ่ในพรรคยังยอมลงทุนเดินหาเสียงในตลาดหรือในงานบุญต่างๆ อีกด้วย กลยุทธ์หาเสียงที่เหมือนกันอีกอย่างคือ ทุกเวทีที่เปิดปราศรัยจะต้องมีประชาชนไปร่วมฟัง 5,000-20,000

คน แต่ที่ไม่เหมือนกันก็มีคือ เวทีปราศรัยของนายอุทิศ ชูช่วย เน้นในเรื่องสาระของการพัฒนาเป็นหลัก ไม่พยายามหยิบเรื่องส่วนตัวมาเรียกเสียงเฮฮา แต่เวทีปราศรัยของนายนิพนธ์ บุญญามณี เน้นเรื่องระดับประเทศ ปะปนกันไปกับนโยบายการพัฒนาจังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นลีลาการปราศรัยหาเสียงที่ถนัดของขุนพลพรรคประชาธิปัตย์นั่นเอง แต่ก็เป็นที่ชื่นชอบของคนฟังที่น่าเสียดายคือ พรรคประชาธิปัตย์ไม่ได้บอกกับคนสงขลาว่า การส่งตัวแทนมาให้เลือกนั้นพรรคจะให้อะไรที่ดีกว่าผู้สมัครที่ไม่ใช่คนของพรรค เพราะเท่าที่เห็นปัญหาเสียง การโฆษณา หรือบนเวทีปราศรัย พรรคยังไม่ได้นำเสนอสิ่งที่ “เหนือกว่า” ผู้สมัครทีมอื่นให้กับประชาชนได้ใช้เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจที่จะเลือกตัวแทนของพรรคแต่อย่างใด

แม้จะมีกระแสวิเคราะห้จากสื่อการเมืองในพื้นที่ค่อนข้างตรงกันว่า มีความเป็นไปได้อย่างมากที่ผู้จะเชื่อคนเอนอาชนะคว่ำซ้อย่างเฉียดฉิวคือ นายอุทิศ ชูช่วย เพราะได้เปรียบทั้งในเรื่องของการเกาะพื้นที่ การเข้าถึงประชาชนและมีผลงานตลอดระยะเวลา 4 ปี ที่ผ่านมา รวมทั้งยุทธศาสตร์หาเสียงที่มีความพร้อม และมี ส.อบจ.อยู่ในมือถึง 30 คน จากทั้งหมด 36 คนประชาชนทั่วไปยังมีท่าทีลังเลว่า เมื่อถึงวันเลือกตั้งจริงคือ วันอาทิตย์ที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556 ทุกอย่างอาจเปลี่ยนไปได้ เพราะแท้จริงแล้วคู่ต่อสู้ของนายอุทิศ ชูช่วย ในการเลือกตั้งครั้งนี้ไม่ใช่แค่ นายนิพนธ์ บุญญามณี แต่กลับเป็นพรรคประชาธิปัตย์ที่มีนายชวน หลีกภัย เป็นประธานที่ปรึกษาพรรค และเป็นผู้ที่สนับสนุนนายนิพนธ์ บุญญามณี ให้สมัครรับเลือกตั้ง นายก อบจ.สงขลาในครั้งนี้ (หนังสือพิมพ์ออนไลน์ สมิหลาไทม์2556)

หลังจากที่มีการทำโพลแล้วพบว่า นายนิพนธ์ บุญญามณี ยังเป็นรองนายอุทิศ ชูช่วย อยู่ในหลายพื้นที่ กลยุทธ์ใหม่ขงพรรคประชาธิปัตย์จึงคือ การใช้ภาพของ “นายหัวชวน” ถูกปูพรมไปทั้งจังหวัด พร้อมข้อความขอคะแนนเสียงให้กับนายนิพนธ์ บุญญามณี และพร้อมกันนั้นยังมีการส่งจดหมายถึงสมาชิกและประชาชนใน จังหวัดสงขลา เพื่อขอคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครของพรรค อีกทั้งใช้วิธีเปิดปราศรัยใหญ่ในพื้นที่เขตเมืองช่วงโถ้งสุดท้าย เพราะพรรคประชาธิปัตย์เชื่อว่าเป็นพื้นที่ตัดสินใจแพ้-ชนะ โดยเฉพาะเมืองใหญ่อย่างเมืองหาดใหญ่แน่นอนว่าสิ่งที่สำคัญที่สุดของการเลือกตั้งทุกระดับคือ การ “ยิง” และ “กระสุน ใช้อย่างไร” ซึ่งในศึกครั้งนี้มีการวิเคราะห์ว่าผู้สมัครทั้ง 2 ค่ายต้องใช้กระสุนไม่ต่ำกว่า 1,000 ล้านบาท และแน่นอนว่าการใช้ “กระสุนเงิน” ในการเรียกคะแนนเสียงถ้าทำไม่เนียนจะเป็นเรื่องผิดกฎหมาย ถ้าถูกจับได้พรรคการเมืองที่ผู้สมัครในสังกัดอาจจะต้องถูกสั่งยุบก็เป็นได้และที่สำคัญมีข่าวที่สะพัดว่า สนามเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลามีการใช้เงินซื้อเสียงกันหลายพื้นที่ แลมีชื่อกันสูงถึงเสียงละ 2,000 บาท

นอกจากนั้นยังมีเรื่องการพนันขันต่อเกิดขึ้น เช่น ใน อ.ระโนด ซึ่งเป็นบ้านเกิดของนายอุทิศ ชูช่วย มีการให้นายนิพนธ์ บุญญามณี เป็นต่อ “ล้านละหกแสน” เช่นเดียวกับหลายพื้นที่ที่

ใช้วิธีตั้งโต๊ะพนันสร้างคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ที่จะต้องสืบสวน ป้องกันและจับกุมผู้ทำความผิดกฎหมายเลือกตั้งมาลงโทษ สิ่งที่ประชาชนอยากเห็นคือ การจับกุมผู้ซื้อเสียง ผู้แจกของ ผู้จัดเลี้ยง ก่อนที่จะมีการหย่อนบัตร เพราะตลอดเวลาที่มี กกต.เกิดขึ้นมา กกต.ไม่มีผลงานในการจับกุมผู้ทำความผิดระหว่างการหาเสียง แต่จะรอให้เลือกตั้งเสร็จและมีผู้ฟ้องร้องว่ามีการทำผิด กกต.จึงจะทำหน้าที่หาข้อมูล หลักฐานเพื่อเอาผิดกับผู้ถูกร้องเรียนนอกจากนั้น สิ่งที่ กกต.ต้องปรับตัวให้ทันกับเหตุการณ์คือ ในการเลือกตั้งขณะนี้ไม่มี “คินหมาฮอน” อีกแล้ว เพราะ “นักเลือกตั้ง” เขารู้ว่า การซื้อเสียงในคินหมาฮอนทำได้ยาก การซื้อเสียงในขณะนี้จึงเปลี่ยนไปเป็น ซื้อกันทั้งเดือน และซื้อกันหลายรอบก่อนที่จะถึงวันเลือกตั้ง โดยเฉพาะห้วง 7 วันสุดท้ายได้กลายเป็น “สัปดาห์หมาฮอน” กกต.ต้องไม่รอที่จะทำงานแต่เฉพาะในคินหมาฮอนเหมือนกับในอดีตที่ผ่านมา(สงขลಾನิวส์2557 <http://www.songkhla.com/>)

นายประสิทธิ์ ลีกคะนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลท่าพระยา ให้สัมภาษณ์ว่า “กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี คือ การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของผู้สมัคร เป็นไปตามนโยบายหลักของพรรคประชาธิปัตย์ เพราะเป็นที่ชื่นชม น่าเชื่อถือ และคิดว่าประชาชนมั่นใจ เพราะพื้นที่ในจังหวัดสงขลาส่วนใหญ่แล้วเป็นฐานเสียงของพรรคประชาธิปัตย์เกือบทั้งหมด ส่วนกลยุทธ์ของ นายอุทิศ ชูช่วย คือ การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของสมัคร ใช้การเน้นภาพลักษณ์ นักพัฒนาและการลงพื้นที่พบปะประชาชนแบบเป็นกันเอง เข้าถึงได้ง่าย ไม่ถือตัว มีความโปร่งใส ในการบริหารงาน ตั้งใจทำงาน มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ที่ทำให้ประชาชนเห็นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน” (นายประสิทธิ์ ลีกคะ 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ นายทรงศักดิ์ เรื่องสงฆ์ ให้สัมภาษณ์ว่า “กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี ความเป็นนักการเมืองมานาน และประสบการณ์จากการสังกัด พรรคประชาธิปัตย์ ทำให้ดำเนินการกิจกรรมทางการเมืองได้ดี และหาแนวทางแก้ไขปัญหา เข้าถึงตัวประชาชนได้ง่ายขึ้น ส่วนกลยุทธ์ของ นายอุทิศ ชูช่วย เพราะ การดำรงตำแหน่งทางการเมืองระดับท้องถิ่นยาวนาน ทำให้เข้าถึงประชาชนได้รวดเร็วเหมือนกัน” (นายทรงศักดิ์ เรื่องสงฆ์ 2557: บทสัมภาษณ์)

นายไมตรี แก้วนิลให้สัมภาษณ์ถึงกลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี คือ “การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของผู้สมัคร ขึ้นต่อนรูปแบบวิธีการทางการเมืองจึงถูกกำหนดโดยพรรคประชาธิปัตย์อย่างชัดเจน กลยุทธ์ของ นายอุทิศ ชูช่วยคือ การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของผู้สมัคร มีทีมงานคุณภาพในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองที่ช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ให้ผู้สมัคร เป็นนักการเมืองท้องถิ่นที่ทรงคุณค่าคนหนึ่ง” (นายไมตรี แก้วนิล 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ นายวิโรจน์ ทิพย์เรืองผลที่ให้สัมภาษณ์ว่า กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี คือ “การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของนายนิพนธ์ บุญญามณี จะใช้แนวทางการปฏิบัติตามนโยบาย

ของพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งเป็นอุดมการณ์ที่พรรคตั้งเอาไว้ให้แก่ผู้สมัครอยู่แล้วกลยุทธ์ของ นายอุทิศ ชูช่วย คือ การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของนายอุทิศ ชูช่วย จะใช้การทำงานเป็นหลัก เน้นทำงานจริง ได้ผลจริง เป็นรูปธรรมที่เห็นได้ชัดเจน” (นายวิโรจน์ ทิพย์เรืองผล 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ นายอนุวัฒน์ งามสมชาตินักวิชาการให้สัมภาษณ์ว่า “การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของ นายนิพนธ์ บุญญามณี ก็คือ การใช้บุคคลสำคัญทางการเมืองเข้ามามีบทบาทในการร่วมหาเสียงการเลือกตั้ง โดยการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ในการหาเสียงการเลือกตั้ง เช่น ทำแผ่นป้ายสื่อออนไลน์ หรือเสียงตามสาย ส่วนการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของ นายอุทิศ ชูช่วยคือการปราศรัย ถึงนโยบายยุทธศาสตร์ แนะนำตัวเองในท้องที่ต่าง ๆ ให้ประชาชนรับทราบและเข้าใจถึงปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการลงพื้นที่ที่พบปะประชาชน เพื่อรับรู้ถึงปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน” (นายอนุวัฒน์ งามสมชาติ 2557: บทสัมภาษณ์)

ช่วงสุดท้ายการหาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา แต่ผลการแข่งขันยังคงใกล้เคียง เพราะอดีตนาย ก อบจ.สงขลา หาเสียงอย่างต่อเนื่อง แต่ผู้ท้าชิงจากพรรคการเมืองใหญ่ยังอิงกระแสตอบรับจากหัวหน้าพรรคที่ได้รับเสียงสนับสนุนจากคนในพื้นที่ทำให้คะแนนเสียงยังคงสูสีกัน โดยนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ลงพื้นที่ อ.จะนะ และ อ.นาทวี จ.สงขลา ช่วยนายนิพนธ์ บุญญามณี ผู้สมัครนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือ อบจ.สงขลา ในนามพรรคหาเสียง โดยได้รับการตอบรับอย่างดีจากกลุ่มแม่บ้านในพื้นที่ แม้จะเป็นพื้นที่เสี่ยง และอยู่ระหว่างการถือศีลออกในช่วงเดือนรอมฎอน ท่ามกลางการดูแลรักษาความปลอดภัยอย่างเข้มงวดโดย นายอภิสิทธิ์ ย้ำว่าการส่งนายนิพนธ์ลงสมัครในนามพรรค เพราะการทำงานเป็น ส.ส.มา 8 สมัย รู้จักพื้นที่เป็นอย่างดี รองรับการทำงานให้ จ.สงขลา ที่เป็นเมืองใหญ่ให้เชื่อมต่อกับด้านนโยบายระหว่างงานท้องถิ่น และระดับชาติได้ส่วนนายอุทิศ ชูช่วย อดีตนาย ก อบจ.สงขลา ผู้สมัครหมายเลข 1 ในวันนี้ได้ร่วมกับทีมหาเสียง ลงพื้นที่ที่พบปะประชาชน ย่านตลาดสดหาดใหญ่ ซึ่งนายอุทิศยังคงนำเสนอแนวทางในการพัฒนาที่สานต่อจากแนวนโยบายเดิม ขอให้ประชาชนให้การสนับสนุน ซึ่งนายอุทิศจะเน้นการลงพื้นที่ที่พบปะประชาชนในชุมชน และเคาะประตูบ้าน พร้อมเปิดเวทีปราศรัยย่อย ทำให้ได้รับการตอบรับจากประชาชนในพื้นที่สนามการเลือกตั้ง นาย ก อบจ.สงขลา เริ่มเข้าสู่โค้งสุดท้ายของการหาเสียง แต่การแข่งขันยังคงสูสี โดยนายอุทิศ อดีตนาย กฯ ลงพื้นที่ต่อเนื่อง ขณะที่นายนิพนธ์ ยังคงอิงกระแสคะแนนนิยมของหัวหน้า และขุนพลของพรรคประชาธิปัตย์หลายคนที่ช่วยลงพื้นที่หาเสียง ทำให้ไม่สามารถวัดความได้เปรียบเสียเปรียบของผู้สมัครพรรคการเมืองใหญ่ และผู้สมัครคนเดิมได้ว่าท้ายสุดใครจะชนะการเลือกตั้ง

กรณีดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า กลยุทธ์ในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของนายนิพนธ์ บุญญามณี เป็นไปตามรูปแบบของนักการเมืองสังกัดพรรคประชาธิปัตย์ เนื่องจาก

นายนิพนธ์เติบโตมาจากการเล่นการเมืองระดับท้องถิ่นของจังหวัดสงขลามาก่อน ตั้งแต่การเป็นสมาชิกสภาจังหวัดและได้รับเลือกเป็นประธานสภาจังหวัดใน พ.ศ. 2533 ก่อนลงสนามการเมืองระดับประเทศด้วยการได้รับเลือกตั้งเป็น สส.สงขลาหลายสมัย นายนิพนธ์ บุญญามณี จึงมีความใกล้ชิดและคุ้นเคยเป็นอย่างดีกับคนสงขลา โดยเฉพาะผู้นำชุมชนและบุคคลระดับรากหญ้าซึ่งมีความนิยมชมชอบกับความเป็นพรรคประชาธิปัตย์เป็นทุนเดิมอยู่แล้ว การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของนายนิพนธ์จึงเสมือนเป็นตัวเชื่อมพรรคกับคนสงขลาเข้าด้วยกัน ขั้นตอนรูปแบบวิธีการทางการเมืองจึงถูกกำหนดโดยพรรคประชาธิปัตย์อย่างชัดเจน ส่วนการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของนายอุทิศ ชูช่วย เน้นภาพลักษณ์นักพัฒนาและการลงพื้นที่พบปะประชาชนแบบเป็นกันเอง เข้าถึงได้ง่าย ไม่ถือตัว มีความโปร่งใสในการบริหารงาน แต่เดิมก็เติบโตจากการเล่นการเมืองท้องถิ่นและสังกัดเครือข่ายพรรคประชาธิปัตย์เช่นเดียวกัน แต่มีความเป็นเอกลักษณ์ด้านการทำงานแบบทำจริงมากกว่าการพูดว่าจะทำแต่ไม่ดำเนินการตามที่พูดเหมือนนักการเมืองทั่วไป มีทีมงานคุณภาพในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองที่ช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ให้นายอุทิศ ชูช่วย เป็นนักการเมืองท้องถิ่นที่ทรงคุณค่าคนหนึ่งในสายตาประชาชนทั่วไป

3.8 หลักเกณฑ์ในการเลือกบุคคลเข้าไปเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง หลักเกณฑ์ในการเลือกบุคคลเข้าไปเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา พบว่าประชาชนมีหลักเกณฑ์ในการเลือกบุคคลเข้าไปเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา คือ

นายไมตรี แก้วนิล กล่าวว่า “นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ต้องเป็นคนที่มีความรู้ คู่คุณธรรม ไม่เห็นแก่พวกพ้อง ซื่อสัตย์ทั้งต่อหน้าและลับหลัง เข้าถึงประชาชน” (นายไมตรี แก้วนิล 2557: บทสัมภาษณ์) ส่วน นายวิโรจน์ ทิพย์เรืองผลเห็นว่า “ต้องเป็นคนรุ่นใหม่ของจังหวัดสงขลา มีความรู้ ความคิดและทันโลกทันเหตุการณ์คงมีการปรับเปลี่ยนความคิดและมุมมองในการตัดสินใจเลือกคนที่จะมาเป็นตัวแทนในการนำพาอนาคตบ้านเมืองมากกว่าการปฏิบัติตามคำสั่งสอนเดิมๆ ของคนรุ่นเก่าที่ไม่รู้ว่าบ้านเมืองเปลี่ยนไปมากแล้ว” (นายวิโรจน์ ทิพย์เรืองผล 2557: บทสัมภาษณ์)

อนุวัฒน์ งามสมชาติเห็นว่า “ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทางการบริหารการเมืองในแต่ละหน่วยงานท้องถิ่น ไม่ต่ำกว่า 4 ปี และต้องเป็นผู้มีประวัติการทำงาน ที่ซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม เห็นประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก และอุทิศเวลาส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนในจังหวัดได้” (อนุวัฒน์ งามสมชาติ 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ อินทิรา ผลกฤษณ์ ที่เห็นว่า “เลือกบุคคลที่สามารถทำประโยชน์

ให้กับประชาชน จ.สงขลา ได้ ไม่ทิ้งประชาชนและสามารถเข้าถึงได้ง่ายไม่ว่าจะเป็นก่อนเลือกตั้งหรือหลังเลือกตั้ง” (อินทิรา ผลกฤษณ์ 2557: บทสัมภาษณ์)

นายคอเถาะ สาหะกล่าวว่ “เลือกคนดี มีความรู้ความสามารถ เสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม หลังเลือกตั้งต้องดีกว่าก่อนเลือกตั้ง พัฒนาจังหวัดสงขลาให้พร้อมรองรับปีแห่งประชาคมอาเซียนเพื่ออนาคตของลูกหลานและส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศไทยต่อไป” (นายคอเถาะ สาหะ 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ นายสุริยา สายวาริที่เห็นว่า “เลือกคนดี มีความรู้ความสามารถ และมีความตั้งใจจริงในการพัฒนา จังหวัดสงขลา” (นายสุริยา สายวาริ 2557: บทสัมภาษณ์)

นายประสิทธิ์ รัตนถาวรสื่อมวลชนให้สัมภาษณ์ว่า “หลักเกณฑ์ในการเลือก นายกอ.บจ.สงขลา คือ เลือกคนดี มีความรู้ความสามารถ ซื่อสัตย์ สุจริต มีความโปร่งใส มีคุณธรรมจริยธรรม ทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าสิ่งอื่นใด คอยช่วยเหลือดูแลประชาชนในทุกๆ เรื่องได้เป็นอย่างดี” (นายประสิทธิ์ รัตนถาวร 2557: บทสัมภาษณ์)

นางถนอม อินแก้วให้สัมภาษณ์ว่า “เลือกคนดี มีความตั้งใจในการทำงาน มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาจังหวัดสงขลา ให้เป็นที่ต้องการของประชาชน เข้าใจถึงความทุกข์ยากของประชาชน ไม่ทอดทิ้งประชาชนในยามที่ประชาชนต้องการความช่วยเหลือ” (นางถนอม อินแก้ว 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ นางสาวสุริ จันทะรัตน์เห็นว่า “เลือกคนดี มีความรู้ความสามารถ เสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม พัฒนาสงขลาให้เจริญก้าวหน้าต่อไป” (นางสาวสุริ จันทะรัตน์ 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ นางสุปราณี พิทักษ์บุตรที่ให้ความเห็นว่า “เลือกคนที่คิดว่าจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อ จังหวัดสงขลา ได้สูงสุด” (นางสุปราณี พิทักษ์บุตร 2557: บทสัมภาษณ์)

นางอุไร โชติรุ่งโรจน์ให้สัมภาษณ์ว่า “การเลือกบุคคลเข้าไปเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาต้องเป็นบุคคลที่มีความน่าเชื่อถือ มีความเสียสละประโยชน์ต่อส่วนรวม เสนอนโยบายและปฏิบัติให้เกิดเป็นผลสัมฤทธิ์ได้จริง” (นางอุไร โชติรุ่งโรจน์ 2557: บทสัมภาษณ์)

นางกานดา มาลาให้สัมภาษณ์ว่า “เลือกคนดี มีความรู้ความสามารถ ไม่คอร์รัปชั่น มีการพัฒนา จ.สงขลา ในหลายๆ ด้าน อย่างจริงจัง” (นางกานดา มาลา 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ นายนริศ หมัดอะดัมให้สัมภาษณ์ว่า “เลือกคนที่มีความรู้ความสามารถ ในการที่จะเข้าไปพัฒนา จ.สงขลา เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม” (นายนริศ หมัดอะดัม 2557: บทสัมภาษณ์)

นางสาวเมษา เทพแก้วให้สัมภาษณ์ว่า “จะต้องเป็นบุคคลที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เข้ากับประชาชน ได้เป็นอย่างดีและเข้ากับประชาชน ได้ทุกระดับชั้น ก่อนการเลือกตั้งเป็นอย่างไร

หลังจากการเลือกตั้งก็ควรที่จะเป็นแบบนั้น เพราะพรรคการเมืองในสมัยนี้ก็จะมีไม่ค่อยมีตามแบบที่พูดมา” (นางสาวเมษา เทพแก้ว 2557: บทสัมภาษณ์)

นางสุภาวดี คงจันทร์ให้สัมภาษณ์ว่า “ในการที่จะเลือกบุคคลเข้าเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น ตามหลักแล้ว จะต้องมีการตรวจสอบประวัติของผู้สมัครให้ละเอียดว่าเคยมีประวัติในด้านใดมาบ้าง ไม่ว่าจะเป็นประวัติในทางที่ดี และประวัติในทางที่ไม่ดี” (นางสุภาวดี คงจันทร์ 2557: บทสัมภาษณ์)

นางปรีดา เรืองสงฆ์ให้สัมภาษณ์ว่า “หลักเกณฑ์ในการเลือกบุคคลเข้ามาเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา จะต้องนึกถึงงานส่วนร่วมมากกว่างานส่วนตัวให้มากกว่า มีความตั้งใจในหน้าที่การงาน มีความรับผิดชอบ และต้องไม่มีการคอร์รัปชันเกิดขึ้น” (นางปรีดา เรืองสงฆ์ 2557: บทสัมภาษณ์)

นางสุพัตรา สุวรรณจันทร์ให้สัมภาษณ์ว่า “หลักเกณฑ์ในการเลือกบุคคลเข้าไปเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา จะต้องเป็นคนดี มีมนุษยธรรม มีความรู้ความสามารถในการทำงานได้เป็นอย่างดี ไม่คดโกงประชาชน มีความซื่อสัตย์ต่อพรรคการเมืองของตัวเอง ไม่เอาเปรียบเปรียบในหน้าที่การงาน” (นางสุพัตรา สุวรรณจันทร์ 2557: บทสัมภาษณ์)

นางสาวพัชรี อังกินัน ให้สัมภาษณ์ว่า “เลือกคนดี มีความรู้ความสามารถ เสียสละ และประโยชน์ส่วนตนให้กับประโยชน์ส่วนรวม คิดก่อนทำ ทำมากกว่าพูด พัฒนาจังหวัดสงขลาให้มีความเจริญก้าวหน้า ไม่ทิ้งประชาชนและสามารถเข้าถึงได้ง่ายเหมือนตอนรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง” (นางสาวพัชรี อังกินัน 2557: บทสัมภาษณ์)

นางลัดดา ลังศิริรักษ์ให้สัมภาษณ์ว่า “หลักเกณฑ์ในการเลือกบุคคลเข้าไปเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ก็คือ บุคคลนั้นจะต้องมีความรู้ความสามารถที่จะนำนโยบายต่าง ๆ มาพัฒนาจังหวัดสงขลาให้มีความเจริญก้าวหน้าในทุกๆ ด้าน เพื่อให้ประชาชนชาวจังหวัดสงขลาที่มีความเป็นอยู่ที่ดี” (นางลัดดา ลังศิริรักษ์ 2557: บทสัมภาษณ์)

นายเอกพงษ์ มุขแก้วให้สัมภาษณ์ว่า “จะต้องคัดเลือกบุคคลที่มีคุณภาพ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรมจริยธรรม ไม่โกงบ้านโกงเมือง และจะต้องมีการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป โดยจะต้องไม่เคยมีประวัติเกี่ยวกับการต้องคดีมาก่อน และจะต้องเป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถือได้” (นายเอกพงษ์ มุขแก้ว 2557: บทสัมภาษณ์)

นางสาวเพชรลดา มาตาเฮให้สัมภาษณ์ว่า “เลือกคนดีมีผลงาน ทำงานเพื่อประชาชน พัฒนาสงขลาให้มีความเจริญก้าวหน้า พร้อมกับมีการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม พร้อมทั้ง รมรณรงค์รักษาทรัพยากรธรรมชาติและส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เป็นที่ต้องการของบุคคลทั่วไป” (นางสาวเพชรลดา มาตาเฮ 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ นายวัฒนา ศรีวุฒิชชาญ

ให้สัมภาษณ์ว่า “เลือกคนดี มีความรู้ความสามารถ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ปฏิบัติตามนโยบายที่ได้วางไว้ได้เป็นอย่างดี พัฒนาท้องถิ่นของจังหวัดสงขลา ให้เป็นอย่างดี ไม่คดโกง ซื่อสัตย์ สุจริต” (นายวัฒนา ศรีวุฒิชญา 2557: บทสัมภาษณ์)

นาย อนุวัตร ถาวรพันธ์ทิพย์ ให้สัมภาษณ์ว่า “ต้องการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาที่เป็นคนดี วางนโยบายใดๆ แล้วทำตามที่ได้กล่าวไว้ให้ได้โดยทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ไม่ละทิ้งประชาชนในยามที่เค้าต้องการความช่วยเหลือทุกครั้งที่ประชาชนต้องการ” (นาย อนุวัตร ถาวรพันธ์ทิพย์ 2557: บทสัมภาษณ์) ในทำนองเดียวกัน นางสาว อมลวรรณ แซ่กวง ให้สัมภาษณ์ว่า “เลือกคนดี มีศีลธรรม จรรยา เห็นถึงประโยชน์ของประชาชนมากกว่าที่จะเห็นถึงประโยชน์ของพวกเขา” (นางสาว อมลวรรณ แซ่กวง 2557: บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกันกับ นายจรัสศักดิ์ เจริญรัตนกร ให้สัมภาษณ์ว่า “เป็นคนดี มีความรู้ความสามารถ พัฒนาสงขลาให้มีศักยภาพที่ดี” (นายจรัสศักดิ์ เจริญรัตนกร 2557: บทสัมภาษณ์)

นางสุคนธา แซ่ลิ้ม ให้สัมภาษณ์ว่า “เลือกคนดี มีความรู้ความสามารถ เสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม คิดก่อนทำ ทำมากกว่าพูดพัฒนาให้สงขลาเจริญก้าวหน้าไปพร้อมๆกับการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น รักษาทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวซึ่งมีมากมายในจังหวัดสงขลา ไม่ทิ้งประชาชนและสามารถเข้าถึงได้ง่ายเหมือนตอนรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ก่อนได้รับเลือกตั้งเป็นอย่างไร หลังเลือกตั้งต้องดีกว่าก่อนเลือกตั้ง พัฒนาสงขลาให้พร้อมรองรับปีแห่งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเพื่ออนาคตของลูกหลานและส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศไทยต่อไป ที่สำคัญต้องดูแลประชาชนเป็นอย่างดี และทำตามนโยบายที่ได้วางไว้ให้ได้มากที่สุด” (นางสุคนธา แซ่ลิ้ม 2557: บทสัมภาษณ์)

จากการศึกษากลุ่มประชากรตัวอย่างข้างต้น สรุปได้ว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาที่ประชาชนต้องการควรมีคุณสมบัติคือ เป็นคนดีมีศีลธรรมจรรยาไม่คดโกง ซื่อสัตย์ สุจริต มีความรู้ความสามารถ มีประวัติการทำงานที่ดี คำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนส่วนรวมช่วยเหลือประชาชน สามารถดำเนินการตามนโยบายที่ได้วางไว้ได้สำเร็จ พัฒนาจังหวัดสงขลาให้เจริญรุ่งเรืองและจะต้องมีการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป

ผลการสำรวจหาดีใหญ่โพล (HATYAI POLL) ของสำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ (2556) เรื่องทัศนคติของประชาชนในจังหวัดสงขลาที่มีต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา (อบจ.สงขลา) ซึ่งได้สำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาหาดีใหญ่โพลระบุนชาวสงขลาต้นตัวการเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลาส่วนใหญ่อยากได้นายก อบจ.สงขลาที่มีวิสัยทัศน์และสามารถทำตามนโยบายได้จริงความนิยมของผู้สมัครจากพรรคการเมืองเก่ากำลังนำ โดยกลุ่มตัวอย่างที่สำรวจครั้งนี้เป็น

ประชาชนในจังหวัดสงขลาจำนวน 800 คนโดยใช้แบบสำรวจเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการสำรวจระหว่างวันที่ 9-16 กรกฎาคมพ.ศ.2556 ผลการสำรวจ พบว่า

สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการสำรวจครั้งนี้พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 57.8) มีอายุระหว่าง 21-30 ปี (ร้อยละ 29.9) รองลงมาอายุ 31-40 ปี (ร้อยละ 23.9) และอายุ 41-50 ปี (ร้อยละ 22.3) ตามลำดับนอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างมีอาชีพพนักงานบริษัท/ลูกจ้าง (ร้อยละ 20.9) รองลงมาประกอบกิจการส่วนตัว/ค้าขาย (ร้อยละ 19.2) นักเรียน/นักศึกษา (ร้อยละ 15.8) และอาชีพรับจ้างทั่วไป (ร้อยละ 14.1) ตามลำดับโดยที่กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 49.8) รองลงมาระดับการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 46.2)

สรุปผลการสำรวจหาดีใหญ่โพล พบว่าประชาชนต้องการนายกองจัดการบริหารส่วนจังหวัดสงขลา (อบจ. สงขลา) ที่มีวิสัยทัศน์และสามารถทำตามนโยบายได้จริงมากที่สุด (ร้อยละ 40.8) รองลงมามีความคล่องตัวในการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ (ร้อยละ 14.4) การปฏิบัติงานที่ผ่านมามีความโปร่งใส (ร้อยละ 11.4) และสามารถแก้ปัญหาได้ฉับไว (ร้อยละ 10.4) นอกจากนี้ประชาชนมีการตัดสินใจเลือกนายกองจัดการบริหารส่วนจังหวัดสงขลา (อบจ. สงขลา) โดยดูจากผลงานในอดีตเป็นหลัก (ร้อยละ 43.7) รองลงมาดูจากนโยบายที่ใช้หาเสียง (ร้อยละ 21.3) และมีความโปร่งใสในการบริหารงาน (ร้อยละ 16.0)

จากผลการสำรวจหาดีใหญ่โพล พบว่าคนสงขลาต้องการให้นายกนิพนธ์บุญญามณี เป็นนายกองจัดการบริหารส่วนจังหวัดสงขลา (นายก อบจ. สงขลา)มากที่สุด (ร้อยละ 45.3) รองลงมานายอุทิศชูช่วย (ร้อยละ 38.6) นายจรัญอรุณพันธ์ (ร้อยละ 3.6) และนายพิณคงเอียง (ร้อยละ 3.0) โดยที่มีประชาชนร้อยละ 9.5 ที่ไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนายกองจัดการบริหารส่วนจังหวัดสงขลาทั้งนี้ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 85.7 ทราบดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกองจัดการบริหารส่วนจังหวัดสงขลาประชาชนคิดว่าการที่พรรคประชาธิปัตย์เข้ามาสนับสนุนการเมืองท้องถิ่นแบบเต็มตัวจะส่งผลต่อคะแนนนิยมของผู้สมัครเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 46.7) ไม่ส่งผลต่อคะแนนของผู้สมัคร (ร้อยละ 45.4) ส่งผลต่อคะแนนของผู้สมัครในทางลบ (ร้อยละ 7.9) ทั้งนี้ประชาชนต้องการเลือกผู้สมัครนายกองจัดการบริหารส่วนจังหวัดสงขลา (อบจ. สงขลา) ในนามพรรคประชาธิปัตย์ (ร้อยละ 55.1) รองลงมาผู้สมัครนายกองจัดการบริหารส่วนจังหวัดสงขลา (อบจ. สงขลา) ในนามทีมท้องถิ่น (ร้อยละ 31.1) และเลือกผู้สมัครในนามอิสระ (ร้อยละ 13.9) และประชาชนส่วนใหญ่ประทับใจการบริหารงานของนายอุทิศชูช่วย (ร้อยละ 63.6)

จากการศึกษาข้อมูลข้างต้นพบว่าหลักเกณฑ์ในการเลือกบุคคลเข้าไปเป็นนายกองจัดการบริหารส่วนจังหวัดสงขลา เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา เพราะหลักเกณฑ์ต่างๆ ดังกล่าวมีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการ

เลือกตั้ง ผู้สมัครคนใดที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่สังคมยอมรับยอมเป็นฝ่ายได้เปรียบมากกว่า
ผู้สมัครคนอื่นๆ ดังนั้น หลักเกณฑ์ในการเลือกบุคคลนับเป็นปัจจัยหนึ่ง ที่มีผลต่อความสำเร็จในการ
รณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายท อบจ.สงขลา ในการเลือกตั้งวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด สงขลา ในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556 ระหว่าง นายนิพนธ์ บุญญามณี และ นายอุทิศ ชูช่วย ผู้วิจัยนำเสนอข้อสรุปผลการวิจัยอภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556 ระหว่าง นายนิพนธ์ บุญญามณีและ นายอุทิศ ชูช่วย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นหลัก ซึ่งมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบริบททางการเมืองและปัจจัยที่มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา 2) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์กลยุทธ์ทางการตลาดที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลานำมาใช้ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง วิธิดำเนินการวิจัยทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจากประชากรจำนวน 4 กลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่างที่ 1 ได้แก่ ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา จำนวน 2 คน คือ นายอุทิศ ชูช่วย และ นายนิพนธ์ บุญญามณี กลุ่มตัวอย่างที่ 2 ได้แก่ นักการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นอย่างละ 2 คน รวม 4 คน กลุ่มตัวอย่างที่ 3 ได้แก่ เจ้าหน้าที่รัฐ ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ข้าราชการในพื้นที่เลือกตั้งอย่างละ 2 คน รวม 6 คน กลุ่มตัวอย่างที่ 4 ได้แก่ นักวิชาการ สื่อมวลชน ผู้นำศาสนาอย่างละ 2 คน รวม 6 คน และประชาชนทั่วไปในพื้นที่เลือกตั้ง จำนวน 20 คนรวมเป็น 26 คน จำนวนประชากร/กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ประกอบการศึกษา รวมทั้งสิ้น 38 คน

ศูนย์อำนวยการเลือกตั้ง องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา รายงานผลการเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลาหลังจากที่ได้มีการรวบรวมคะแนนเสร็จสิ้นจากหน่วยเลือกตั้งทั้ง 1,701 หน่วยเลือกตั้ง ใน 16 อำเภอ สรุปผลการเลือกตั้ง ผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง 974,035 คน ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 652,239 คน (ร้อยละ 66.96) บัตรดี 601,685 บัตร (ร้อยละ 92.25) บัตรเสีย 14,094 บัตร (ร้อยละ 2.16) บัตรไม่

ประสงค์ลงคะแนน 36,757 บัตร (ร้อยละ 5.64) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสงขลา ประกาศผลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556

ผู้สมัครหมายเลข 1 นายอุทิศ ชูช่วย	ได้คะแนน	243,639 คะแนน
ผู้สมัครหมายเลข 2 นายนิพนธ์ บุญญามณี	ได้คะแนน	347,589 คะแนน
ผู้สมัครหมายเลข 3 นายพิณ คงเอียง	ได้คะแนน	4,114 คะแนน
ผู้สมัครหมายเลข 4 นายจรัญ อรุณพันธ์	ได้คะแนน	6,343 คะแนน

ผลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556 มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง จากการรวบรวมข้อมูลเอกสารงานวิจัยต่างๆ และการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสรุปได้ว่า

1.1 ปัจจัยภายนอก

1.1.1 ปัจจัยด้านการเมือง

1) พรรคการเมืองที่ผู้สมัครสังกัดอยู่ในการศึกษาครั้งนี้พบว่า บทบาทของพรรคประชาธิปัตย์ที่นายนิพนธ์ บุญญามณี สังกัดอยู่มีส่วนช่วยให้มีฐานคะแนนเสียงเหนือคู่แข่งอย่างเห็นได้ชัด เพราะพรรคประชาธิปัตย์เป็นที่นิยมของประชาชนในภาคใต้มาอย่างต่อเนื่อง หากเป็นพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมืองที่ได้รับความสนใจจากประชาชนอยู่ก่อนแล้วก็จะกลายเป็นปัจจัยสนับสนุนให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งสามารถรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งได้ง่ายและได้รับความนิยสูงจึงทำให้การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งกระทำได้ง่ายจนสามารถชนะการเลือกตั้งนับเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลส่งผลให้ผู้สมัครประสบผลสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดความมุ่งหวังประการสำคัญของการเลือกตั้งคือต้องการให้การเลือกตั้งเป็นเครื่องสะท้อนความต้องการที่แท้จริงของประชาชน ผ่านการเลือกผู้แทนหรือกลุ่มทางการเมืองหรือพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์หรือมีนโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ทำให้นายนิพนธ์ บุญญามณี มีฐานคะแนนเสียงเพิ่มมากขึ้น

2) กลุ่มการเมืองที่ให้การสนับสนุนผู้สมัคร เป็นการรวมตัวของกลุ่มต่างๆ ภายในสังคมที่มีความต้องการทางการเมืองที่เหมือนกัน เนื่องจากพื้นที่จังหวัดสงขลาเดิมเป็นพื้นที่ของพรรคประชาธิปัตย์ นายอุทิศ ชูช่วย และนายนิพนธ์ บุญญามณี จากเพื่อนรัก นักธุรกิจร่วมทุนผู้สนาการเมืองที่ต้องแข่งขันกันเองในสนามใหญ่สุดของท้องถิ่นอย่าง อบจ.สงขลา นายอุทิศ ชูช่วยมีเดิมพันด้วยอนาคตทางการเมืองทั้งชีวิต เพราะวันนี้ภาพลักษณ์ที่สะสมมาในสมัยดำรงตำแหน่งนายก อบจ.สงขลา ต้องมาต่างพริ้วด้วยคดีนายกพิระ ดันติเศรณี ยังเป็นสิ่งที่ชาวบ้านรอความกระจ่างจากกระบวนการยุติธรรมว่าท้ายที่สุดแล้วผลจะออกมาเช่นไร ขณะที่ นิพนธ์ บุญญามณี ก็มีเดิมพันสูงเป็นเก้าอี้ในสนามการเมืองระดับชาติ ซึ่งก่อนลงสมัครรับเลือกตั้ง นายก อบจ.สงขลา

เป็นที่ สส.บัญญัติรายชื่อและรองเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งการลาออกครั้งนี้แม้เจ้าตัวจะยืนยันว่าลาออกมาลงในนามทีมพรรคประชาธิปัตย์แน่นอน และได้รับการฉันทามติจากหัวหน้าพรรค อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ รวมถึงผู้ใหญ่ในพรรคทั้งนายชวน หลีกภัย นายบัญญัติ บรรทัดฐาน และแกนนำพรรคที่จะช่วยคลี่คลายให้ในการเลือกตั้งครั้งนี้ โดยเส้นทางของนายนิพนธ์ บุญญามณี ได้รับการสนับสนุนจากหลายกลุ่มการเมืองรวมถึงกลุ่มผลประโยชน์อื่นๆที่หันมาสนับสนุนนายนิพนธ์ เนื่องจากภาพลักษณ์ที่ติดลบของนายอุทิศ ชูช่วยในคดี ฆ่านายพีระ

3) การเมืองระดับประเทศ นายนิพนธ์ บุญญามณี เป็นอดีตนักการเมืองระดับประเทศ เป็นที่รู้จักของประชาชนทั่วไปในจังหวัดสงขลา และได้สร้างผลงานจากการดำรงตำแหน่งทางการเมืองมายาวนาน มีการสร้างความสัมพันธ์แบบพึ่งพกันระหว่างนักการเมืองระดับประเทศกับนักการเมืองท้องถิ่นและผู้นำชุมชนในระดับตำบล หมู่บ้านในจังหวัดสงขลาไว้มากเพราะเท่าที่ผ่านมาระยะก้าวเข้าสู่เวทีการเมืองของนักการเมืองระดับประเทศและระดับท้องถิ่นจำนวนมากมักเกิดจากการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์และการผูกสัมพันธ์อย่างแนบแน่นกับนักการเมืองระดับประเทศและระดับท้องถิ่น ภาพนักการเมืองผู้คร่ำหวอดทางการเมืองระดับประเทศช่วยสร้างภาพลักษณ์ในการทุ่มเททำงานเพื่อประชาชนความเป็นมืออาชีพและประสิทธิภาพที่เหนือกว่าของนายนิพนธ์ บุญญามณี จึงเหนือกว่า นายอุทิศ ชูช่วย ที่เป็นนักการเมืองระดับท้องถิ่นเท่านั้น

4) การเมืองระดับท้องถิ่น นายนิพนธ์ บุญญามณี เมื่อครั้งดำรงตำแหน่ง สส.ของพรรคประชาธิปัตย์ ได้เอื้อประโยชน์และมีความผูกพันกับนักการเมืองท้องถิ่นเป็นจำนวนมาก ทำให้มีฐานเสียงในระดับท้องถิ่นเป็นแรงสนับสนุน ความสัมพันธ์ต่อนักการเมืองระดับท้องถิ่นของนายนิพนธ์มีมากกว่านายอุทิศ ชูช่วย เนื่องจากนายนิพนธ์เคยดำรงตำแหน่ง รองเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ จึงทำให้มีการสร้างฐานหัวคะแนน และผู้นำชุมชนไว้มากมาย เมื่อนายนิพนธ์ลงสมัครรับเลือกตั้ง นายก อบจ.สงขลา จึงมีกลุ่มนักการเมืองระดับท้องถิ่นสนับสนุนเป็นจำนวนมาก ความสัมพันธ์ในการเอื้อประโยชน์แก่นักการเมืองท้องถิ่นจึงกลายมาเป็นจุดแข็งของนายนิพนธ์ เนื่องจากมีกลุ่มผู้สนับสนุนเป็นจำนวนมาก

5) กฎหมายและสถาบันเนื่องจาก มีความไว้วางใจการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ยุติธรรมโปร่งใสและเป็นกลางในการจัดการเลือกตั้งทั้งนี้อาจเป็นเพราะสาระสำคัญของกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งได้กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ควบคุมและดำเนินการจัดหรือจัดให้มีการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมโดยคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นและได้รับข่าวสาร

การประชาสัมพันธ์ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในรูปของสื่อต่างๆ จากโทรทัศน์วิทยุ หนังสือพิมพ์สอดคล้องกับงานวิจัยของกรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย ที่พบว่าแหล่งข่าวที่ทำให้ประชาชนทราบว่ามีการเลือกตั้งมากที่สุดคือ โทรทัศน์และแหล่งข่าวที่ทำให้ประชาชนทราบว่ามิใครเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งคือใบปลิวโปสเตอร์และแผ่นโฆษณา (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง 2550: 1- 48) กฎหมายได้กำหนดไว้ให้ประชาชนชาวไทยมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งบุคคล ซึ่งไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งย่อมเสียสิทธิบางประการตามที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลส่งผลให้ประชาชนในจังหวัดสงขลาไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งภาพรวมที่มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นจำนวนมาก ถึง ร้อยละ 80 ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งจึงทำให้คะแนนเสียงของ นายนิพนธ์ ชนะที่คู่แข่งเป็นจำนวนมาก

1.1.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

1) การพัฒนาด้านเศรษฐกิจสภาพเศรษฐกิจของจังหวัดสงขลามีความเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องเพราะเป็นจังหวัดที่ค้าขายกับประเทศมาเลเซียรวมทั้งมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นประจำทำให้ประชาชนคาดหวังว่าการพัฒนาจังหวัดสงขลาจะทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ด้านเศรษฐกิจของประชาชนเองดีขึ้นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจจึงเป็นปัจจัยที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งให้ความสำคัญเนื่องจากปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมเลือกตั้งการศึกษาวัยด้านสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมเช่นเพศเชื้อชาติอายุระดับการศึกษาอาชีพรายได้การนับถือศาสนา และที่อยู่อาศัยเป็นต้นมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเลือกตั้งของประชาชนผลการศึกษาวัยเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของสุจิตบุญบงการและพรรคดีฟองแก้วพบว่าผู้ที่อยู่ในสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำมีแนวโน้มที่จะไปลงคะแนนเสียงมากกว่าผู้มีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูงผู้ที่อยู่ในชนบทมีแนวโน้มไปลงคะแนนสูงกว่าผู้ที่อยู่ในเมืองใหญ่และยังพบเพิ่มเติมในปัจจัยอื่นๆ อีกว่าเพศชายไปลงคะแนนเสียงโดยตัดสินใจได้เร็วกว่าเพศหญิงขณะที่คนในวัยกลางคนและในวัยหนุ่มสาวมีแนวโน้มที่จะเลือกพรรคมากกว่าตัวบุคคลรวมทั้งยังพบว่าผู้มีการศึกษาสูงจะไปลงคะแนนด้วยจิตสำนึกความเป็นพลเมืองมากกว่าผู้มีการศึกษาต่ำ

2) ผลประโยชน์ตอบแทนเพราะผู้สมัครสัญญาว่าจะสร้างสิ่งสาธารณะประโยชน์ให้เมื่อได้รับเลือกตั้งเป็นปัจจัยส่งผลต่อความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งในระดับมากและผู้สมัครให้เงินและสิ่งตอบแทนเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการแลกเปลี่ยนของซอลดิสเบอรี (Robert H. Salisbury) โดยเสนอว่ากลุ่มเกิดจากการประสานผลประโยชน์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มหรือผู้จัดตั้งกลุ่มกับสมาชิกในกลุ่มผลประโยชน์ซึ่งต่างคนต่างได้รับจากกลุ่มอาจจะเป็นวัตถุประสงค์ของความร่วมมืออุดมการณ์หรือจุดมุ่งหมายบางอย่างจะทำให้มีความผูกพันแน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้นสอดคล้องกับทฤษฎีการแลกเปลี่ยน

ผลประโยชน์ระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้งและประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในรูปแบบการตอบแทนการช่วยเหลือซึ่งกันและกันการที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งแก้ปัญหาต่างๆ ให้กับประชาชนเช่น การสร้างถนนสะพานและสิ่งสาธารณูปโภคต่างๆ ให้กับท้องถิ่นจะได้รับการยอมรับและลงคะแนนเสียงตอบแทนจากประชาชน

1.1.3 ปัจจัยด้านสังคม

1) เครือข่ายต่างๆ โดยเฉพาะในท้องถิ่นจะให้ความสำคัญกับผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่นจะอยู่ในฐานะผู้มีอำนาจซึ่งได้อาศัยความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์เป็นเครื่องมือในการสร้างบารมีและบิรวาร นายนิพนธ์ เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งทางการเมืองระดับประเทศ ก็ได้สร้างฐานอำนาจกับกลุ่มการเมืองและเครือข่ายต่างๆ ไว้มากมายซึ่งกลุ่มต่างๆ ต้องการหาผลประโยชน์ให้กับกลุ่มของตน จึงทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ต่อกัน โดยความสัมพันธ์ดังกล่าวมีส่วนสัมพันธ์กับความสัมพันธ์ในเครือข่ายกับผู้นำทางการเมืองและเครือข่ายภายนอกชุมชน และกลุ่มอุปถัมภ์โดยใช้อำนาจทางการเมืองเป็นฐานของการรักษาความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเพื่อเข้าสู่อำนาจทางการเมือง สอดคล้องกับสุวัจน์ ศิริ โภคาภิรมย์ (2540) ทำการศึกษาอิทธิพลของผู้นำชุมชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน: ศึกษากรณีผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลหัวหิน พบว่า ตัวผู้นำชุมชนและการเข้าไปมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนที่มีลักษณะความเป็นเมือง คือ ชุมชนพลสุข และชุมชนที่มีลักษณะความเป็นชนบท คือ ชุมชนบ้านใหม่-หัวนา ไม่มีความแตกต่างกัน โดยสมาชิกของทั้งสองชุมชนมีความยอมรับในตัวผู้นำชุมชน และผู้นำชุมชนมีอิทธิพลต่อการชักจูง โน้มน้าวให้สมาชิกในชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วย

2) ภาคประชาสังคม มีบทบาทในการช่วยผู้สมัครหาเสียงเลือกตั้ง จากการเดินทางเปิดตัวระหว่างนิพนธ์กับอุทิศในสนาม อบจ.สงขลา นายนิพนธ์ เน้นไปที่สปอร์ตมาร์เก็ตติ้ง นอกเหนือจากทีมฟุตบอลสงขลา ยูไนเต็ท ที่นั่งแท่นเป็นประธานอยู่แล้ว ยังมีการจัดมวย ทั้งมวยไทยตามอำเภอต่างๆ และมวยระดับประเทศที่มีการถ่ายทอดสดผ่านฟรีทีวี โดยเดินทางส่วนตัวในนามตัวแทนพรรคประชาธิปัตย์ส่วนกลยุทธ์ของอุทิศ ใช้ทางที่ถนัดและตัวเองได้เปรียบในการกุมตำแหน่งนายก อบจ.คนปัจจุบันพร้อมฐาน สจ.ในทีมไว้ให้เหนียวที่สุด มีการเปิดเวที เลี้ยง โต๊ะจีน พบปะหัวคะแนนในทุกพื้นที่ ซึ่งมีการตั้งเป้าไว้ทั้งจังหวัดกว่า 100 เวที ในการเลือกตั้งครั้งนี้พบว่า ลักษณะของความนิยมชมชอบในตัวผู้สมัครและความใกล้ชิดสนิทสนมกับตัวผู้สมัครมีลักษณะของการหาเสียงเลือกตั้งแบบเครือข่ายโดยการบอกต่อ แบบปากต่อปาก และการเข้าถึงประชาชนเป็นไปอย่างทั่วถึง เป็นกลยุทธ์หาเสียงด้วยความคุ้นเคย โดยพฤติกรรมเลือกตั้งของประชาชนที่อยู่ภายใต้อิทธิพลของการโน้มน้าวชักจูงด้วยวิธีการต่างๆ โดยเฉพาะวิธีการเสนอผลประโยชน์ตอบแทนให้ได้นำไปสู่ปัญหาทางการเมืองต่างๆ จำนวนมาก และสำหรับระบบการเมืองไทยเท่าที่ผ่านมาเป็นที่

ยอมรับโดยทั่วไปว่าปัญหาเหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาระบบประชาธิปไตย จากการศึกษาปัจจัยในแง่กฎหมายและกรอบกติกาสถาบันของการเลือกตั้งที่ผ่านมาพบว่ามีส่วนสนใจทำการศึกษาวิจัยอยู่พอสมควร โดยเฉพาะผู้ที่มิพบทาบที่สำคัญเกี่ยวกับการเลือกตั้งทุกยุคทุกสมัยซึ่งมีความมุ่งหมายคล้ายคลึงกันคือต้องการแสวงหารูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมสำหรับเป็นกรอบกติกาในการเลือกตั้งในรูปกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ โดยคาดหวังว่ากรอบกติกาและกฎระเบียบที่เอื้อต่อการพัฒนากระบวนการเลือกตั้งให้มีความบริสุทธิ์ยุติธรรมตามครรลองของการปกครองระบอบประชาธิปไตยจะมีส่วนผลักดันให้ประชาชนมีการตัดสินใจและมีพฤติกรรมการเลือกตั้งที่พึงปรารถนา อย่างไรก็ตาม ถือเป็นเรื่องยากที่จะมีกฎหมายหรือกรอบกติกาที่สมบูรณ์แบบการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรูปแบบ วิธีการ และข้อกำหนดในการเลือกตั้งจึงเป็นเรื่องปกติ ทำให้การศึกษาถึงอิทธิพลของปัจจัยในแง่กฎหมายและกรอบกติกาสถาบันของการเลือกตั้งต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งยังมีประเด็นที่ต้องพิจารณาจากการศึกษา พบว่าพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงของผู้มีสิทธิเลือกตั้งขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ 2 ประการคือเงินและหวัคະແນนนอกจากนี้กลุ่มคนที่รับเงินส่วนใหญ่มักจะมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำกว่าและผู้ที่ได้รับเงินยังถือว่าเงินเป็นสินน้ำใจที่แสดงถึงความแน่นแฟ้นระหว่างคนกับหวัคະແນนตามระบบโครงสร้างอำนาจในชุมชนของคนไทยที่มีผู้อุปถัมภ์และผู้ใ้ด้อุปถัมภ์ (เอนก เหล่าธรรมทัศน์ 2543)

3) ชาติพันธุ์ ชาติพันธุ์ คือ การมีวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีภาษาพูดเดียวกัน และเชื่อว่าสืบเชื้อสายมาจากบรรพบุรุษกลุ่มเดียวกัน ในจังหวัดสงขลามีกกลุ่มชาติพันธุ์ในลักษณะของคนปักยี่ได้ เป็นคนที่เกิดและเติบโตในจังหวัดสงขลาโดยกลุ่มชาติพันธุ์หรือกลุ่มวัฒนธรรมมีลักษณะเด่นคือเป็นกลุ่มคนที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษเดียวกันบรรพบุรุษในที่นี้หมายถึงบรรพบุรุษทางสายเลือด ซึ่งมีลักษณะทางชีวภาพและรูปพรรณเชื้อชาติเหมือนกัน รวมทั้งบรรพบุรุษทางวัฒนธรรมด้วยผู้ที่อยู่ในกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกันจะมีความรู้สึกผูกพันทางสายเลือดและทางวัฒนธรรมพร้อมๆ กันไปเป็นความรู้สึกผูกพันที่ช่วยเสริมสร้างอัตลักษณ์ของบุคคลและของชาติพันธุ์และในขณะเดียวกันก็สามารถเร้าอารมณ์ความรู้สึกให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าผู้ที่อยู่ในกลุ่มชาติพันธุ์นับถือศาสนาเดียวกันความรู้สึกผูกพันนี้เป็นสิ่งที่นักการเมืองนำมาเป็นแนวทางการหาเสียงเลือกตั้ง ในลักษณะภูมิภาคนิยมเนื่องจากการมีฐานเสียงที่ชัดเจนของพรรคการเมืองซึ่งในภาคใต้จะยึดพรรคประชาธิปัตย์อย่างเหนียวแน่นท้องถิ่นนิยมหรือภูมิภาคนิยมเป็นความรู้สึกที่สังคมสร้างขึ้นตั้งแต่สมัยโบราณมาแล้ว ความเป็นท้องถิ่นส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการเมืองหรือรัฐสูงมากเพราะรัฐไทยมีโครงสร้างรวมศูนย์มาตั้งแต่โบราณครอบงำให้คนรู้สึกว่าท้องถิ่น คือสิ่งที่รัฐกำหนดให้เป็นเรื่องการเมืองจึงแยกออกจากเรื่องท้องถิ่นนิยมหรือภูมิภาคนิยมไม่ได้โดยสามารถแบ่งท้องถิ่นนิยมหรือภูมิภาคนิยมที่อยู่ในการเมืองออกเป็นสองระดับ

คือการเมืองของพลเมืองและการเมืองของนักการเมือง โดยในส่วนของเมืองของพลเมืองพบว่า ประชาชนไทยกำลังเปลี่ยนท้องถิ่นนิยมหรือภูมิภาคนิยมไปเป็นหน้าที่ (Functional) ในชีวิตจริงมากขึ้นในการสร้างเครือข่ายหน่วยท้องถิ่นใหม่ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงของประชาชนมากขึ้นและใน ส่วนท้องถิ่นนิยมหรือภูมิภาคนิยมที่อยู่ในการเมืองของนักการเมืองที่เป็นความพยายามของนักการเมือง หรือก็คือนายทุนที่มีผลประโยชน์ในท้องถิ่นในการอาศัยอารมณ์ปลุกเร้าท้องถิ่นนิยมเพื่อฐานคะแนนของตน

1.2 ปัจจัยภายในด้านตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง

1.2.1 ลักษณะส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556 เนื่องจากภูมิหลังและคุณสมบัติส่วนตัวของนายนิพนธ์ บุญญามณี อดีต ส.ส.บัญชีรายชื่อ และรองเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ ลาออกจาก ส.ส. ไปสมัครชิงเก้าอี้นายก อบจ.สงขลาที่เป็นคนมีชื่อเสียงมีความซื่อสัตย์มีความรู้ความสามารถและมีผลงานที่ผ่านมาเป็นที่น่าพอใจ โดยให้เหตุผลที่ตัดสินใจนั้น เป็นเพราะ โทมจากการเมืองท้องถิ่น และเคยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาจังหวัดสงขลา 2 สมัย เป็นระยะเวลา 8 ปี อีกทั้งยังเคยดำรงตำแหน่งเป็นประธานสภาจังหวัดสงขลา ก่อนที่จะตัดสินใจก้าวเข้าสู่เวทีการเมืองระดับประเทศในฐานะ ส.ส.พรรคประชาธิปัตย์ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงของคนไทยในการเลือกตั้งการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งของคนไทยส่วนใหญ่นิยมเลือกตัวบุคคลมากกว่าพรรคการเมืองส่วนใหญ่มุ่งเน้นถึงความผูกพันส่วนตัวและคุณสมบัติเฉพาะของผู้สมัคร (กรมการปกครอง 2529: 1-3) ซึ่งบุคคลลักษณะ ทำทางหน้าตาภิรยามารยาทความเป็นกันเองของผู้สมัครภูมิลำเนาและชาติกำเนิดเป็นปัจจัยที่ดึงดูดจิตใจของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้เป็นอย่างดีส่งผลต่อความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกอบจ.สงขลาเพราะผู้สมัครที่เป็นคนท้องถิ่นย่อมได้เปรียบคู่แข่งขั้นที่ชาวบ้านไม่รู้จักประวัติจากการศึกษาพบว่าประชาชนในการเลือกตั้งนายกอบจ.สงขลา มักจึงมักจะเลือกผู้แทนที่เป็นคนท้องถิ่นเดียวกันเพราะมีความไว้วางใจกันมากและเป็นบุคคลที่คุ้นเคยกันจากปัญหาความของ นายอุทิศ เป็นปัจจัยหนึ่งที่ปฏิเสธไม่ได้ว่ามีผลต่อความปราชัยของ นายอุทิศในครั้งนี้เพราะการที่นายอุทิศ ตกเป็นจำเลยของสังคมในคดีถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้อยู่เบื้องหลังการฆาตกรรม นายพิระ ตันติเศรณี อดีตนายกเทศมนตรีนครสงขลาแม้ว่าคดีจะยังไม่ถึงที่สุดและอยู่ระหว่างการถูกดำเนินคดี แต่ประชาชนส่วนใหญ่เชื่อว่าข้อกล่าวหาดังกล่าวเป็นความจริงอย่างแน่นอน (ผู้จัดการออนไลน์ 13 สิงหาคม พ.ศ.2556)

1.2.2 มุมมองของประชาชนต่อผู้สมัครด้านนายนิพนธ์ บุญญามณี ได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่จาก พรรคการเมืองใหญ่อย่างพรรคประชาธิปัตย์ ด้วยสาเหตุมาจากปัจจัย “แพ้ไม่ได้”

ของพรรคประชาธิปัตย์และการหนุนช่วยของผู้หลักผู้ใหญ่ในพรรค ปชป. และศักยภาพของ นายนิพนธ์ บุญญามณี นักการเมืองคุณภาพหลายสมัยแล้ว ปัจจัยหนึ่งที่ปฏิเสธไม่ได้ว่ามีผลต่อความ ปรารถนาของนายอุทิศในครั้งนี้คือการที่ นายอุทิศ ชูช่วย ตกเป็นจำเลยของสังคมในคดีถูกกล่าวหาว่า เป็นผู้อยู่เบื้องหลังการฆาตกรรม นายพีระตันติเศรณีอดีตนายกเทศมนตรีนครสงขลาแม้ว่าคดีจะยังไม่ถึงที่สุดและอยู่ระหว่างการถูกดำเนินคดีแต่ประชาชนส่วนใหญ่เชื่อว่าข้อกล่าวหาดังกล่าวเป็น ความจริงอย่างแน่นอนในทางการเมืองเชื่อและกล่าวกันว่าความมัวหมองของนักการเมืองจากการ ถูกกล่าวหาไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องจริงแก่ประชาชนส่วนใหญ่เชื่อว่าเป็นความจริงดังนั้นการ เลือกตั้งครั้งนี้จึงเป็น โอกาสที่ชาวสงขลาหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยเฉพาะผู้ที่ใกล้ชิดสนิทสนมกับ นายพีระ จะส่งสัญญาณให้ทราบว่าพวกเขาไม่ต้องการสนับสนุนคนเป็นฆาตกรแม้ว่าบางคนอาจจะ ไม่อยากเลือกคนอื่นแต่ถ้าให้เลือกเขาขึ้นดีจะเลือกคนอื่นหรือไม่เลือกใครแทนที่จะเลือกคนที่พวกเขาเชื่อว่าเป็นฆาตกร แม้ว่านายอุทิศ จะมีผลงานมีความคิดมีวิสัยทัศน์ก้าวหน้ากว้างไกลอย่างไรแต่ ไหนมีนโยบายหรือโครงการที่โดนใจแก่ไหนแต่ประชาชนส่วนใหญ่รับไม่ได้กับพฤติกรรมความ เป็นผู้มีอิทธิพลใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง โดยเฉพาะมากระทำต่อคนดีๆ และเป็น เพื่อนสนิทเพื่อนร่วมอุดมการณ์อย่าง นายพีระตันติเศรณี นับว่า นายอุทิศ ได้ถูกประชาชนพิพากษา ทางการเมืองก่อนที่ศาลยุติธรรมจะดำเนินการซึ่งต้องอาศัยเวลาและขั้นตอนที่ยาวนานหลายสมัย เลือกตั้ง หากนายอุทิศไม่ตกเป็นจำเลยของสังคมอย่างนี้ไม่หูลุหลายคนก็เชื่อแน่ว่า นายอุทิศ น่าจะ ไม่แพ้ใครในทางการเมืองในการเลือกตั้งซึ่งตำแหน่งนายก อบจ. สงขลาแม้แต่นายนิพนธ์ บุญญามณี เพื่อนสนิทที่เคยสนับสนุนกันมาตลอดและต้องกลายมาเป็นคู่แข่งกัน ในที่สุดก็ตาม นับเป็น อุทาหรณ์สำหรับนักการเมืองทุกคนว่าหากจะก้าวเดินบนเส้นทางของการเป็นนักการเมืองอย่างมี เกียรติมีศักดิ์ศรีและอยู่ได้อย่างยาวนานอย่างนักการเมืองอาวุโสหลายคนของบ้านเมือง โดยเฉพาะ นายชวน หลีกภัยนักการเมืองที่อยู่ในหัวใจของพี่น้องประชาชนมายาวนานตั้งแต่ พ.ศ.2512 จนถึง ปัจจุบัน

1.3 กลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

1.3.1 กลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งจากการสนับสนุนของพรรคประชาธิปัตย์ นโยบายในการหาเสียงของนายนิพนธ์ บุญญามณี จึงเป็นแนวทางเดียวกับนโยบายของพรรค ประชาธิปัตย์ เช่น นโยบายเรื่องความปลอดภัยให้ชีวิตพี่น้องประชาชน รวมทั้งนักท่องเที่ยว ด้วยการ ติดซีซีทีวีจุดเสี่ยง เพื่อป้องกันและป้องปรามไม่ให้มีการก่อเหตุในพื้นที่ โดยเฉพาะ อำเภอหาดใหญ่ ซึ่งเป็นเมืองเศรษฐกิจเมื่อมีปัญหาจะกระทบไปทุกภาคส่วนส่งผลต่อภาคการท่องเที่ยว เป็นนโยบาย

หลักในการประสานการเมืองท้องถิ่นเข้ากับการเมืองระดับประเทศได้รับความนิยมนอกจากประชาชนในพื้นที่จังหวัดสงขลาเป็นอย่างมาก

1.3.2 ผลงานที่ผ่านมา ผลงานของนายนิพนธ์ บุญญามณี มีมากมาย ซึ่งนายนิพนธ์ เป็นนักการเมืองระดับประเทศมีบทบาทในการพัฒนาและจัดสรรงบประมาณในการพัฒนา จังหวัดสงขลาและพื้นที่ภาคใต้ การทำงานที่ผ่านมาอยู่ในสายตาของประชาชน ด้วยภาพลักษณ์ของ นักการเมืองระดับประเทศของนายนิพนธ์ ที่ได้รับจัดสรรเงินงบประมาณ และการเข้าถึงในระดับ หน่วยงานทางราชการทุกภาคส่วนทำให้มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ต่อประชาชนในจังหวัดสงขลาเป็น ที่พึงพอใจของประชาชน สอดคล้องกับแนวความคิดที่ว่า ถ้าผู้สมัครมีคุณงามความดีที่ได้สั่งสมไว้ การสร้างพระคุณแก่ผู้จงรักภักดีเป็นไปได้ก่อนข้างสูงที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะไปใช้สิทธิ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้เพราะเกิดความจงรักภักดีความเกรงอกเกรงใจความเคารพนับถือ เคยช่วย ฝากงานให้กับลูกหลานชาวบ้านหรือเคยให้ความช่วยเหลือด้านอื่นๆกับชาวบ้านการที่จะให้ว่าน ขอบความช่วยเหลือหรือความร่วมมือจากชาวบ้านย่อมทำได้ง่ายและได้ผลดีโดยชาวบ้านเหล่านั้นจะ ออกไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจึงทำให้ผู้สมัครประสบความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียง เลือกตั้งในขณะเดียวกัน การซื้อเสียงหรือซื้อสิทธิพลผ่านระบบห้วคะแนนก็ยังมีปรากฏให้เห็นอยู่ใน หลายพื้นที่

1.3.3 การเข้าถึงผู้มีสิทธิเลือกตั้งของผู้สมัคร เป็นกลยุทธ์การหาเสียงของผู้สมัคร โดยประชาชนมีความนิยมชมชอบวิธีการหาเสียงโดย “เคาะประตูบ้าน” ถือว่าให้ความสนิทสนม เป็นกันเองมากที่สุดจึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้ผู้สมัครประสบความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียง เลือกตั้งนายกอบจ.สงขลาสอดคล้องกับเพียงกมล มานะรัตน์ (2547: บทคัดย่อ) ศึกษากระบวนการ รณรงค์หาเสียงในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ของเทศบาลนครเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2547 จากการศึกษาพบว่า การจัดตั้งองค์กรหาเสียง วิธีการ-ยุทธวิธี และความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง หัวคะแนน และประชาชนส่วนใหญ่ เป็นเรื่องของความสัมพันธ์ส่วนบุคคลใน รูปแบบความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ โดยมีผลประโยชน์เป็นตัวเชื่อมทั้งสามฝ่ายเข้าด้วยกัน แต่ในอีก ส่วนหนึ่งได้เกิดความเปลี่ยนแปลงด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สมัครฯ หัวคะแนนและประชาชน โดยไม่ได้เป็นเรื่องของความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ทั้งสามฝ่ายมิได้มีความสัมพันธ์ส่วนตัวใดๆ ระหว่างกัน

1.3.4 ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลนายนิพนธ์ บุญญามณี ผู้สมัครจากพรรคประชาธิปัตย์ กับบุคคลต่างๆ ในพื้นที่เลือกตั้งถือเป็นกลยุทธ์สำคัญอีกประการหนึ่งที่มีผลต่อการใช้เป็นจุดขายใน การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง เนื่องจากสนามเลือกตั้งอย่างจังหวัดสงขลาเป็นสนามแข่งขันที่จัดว่าเป็น เวทีใหญ่ ทั้งด้านภูมิศาสตร์ จำนวนประชากร เศรษฐกิจและปัจจัยต่างๆ ที่เป็นแรงจูงใจให้บรรดา

นักการเมืองต้องการมีอำนาจในการบริหารไม่ว่าจะเป็นการเมืองระดับใดก็ตาม ส่งผลให้มีบุคคลและกลุ่มบุคคลที่รวมตัวกันในรูปแบบของสมาคม สโมสร เครือข่าย ชมรมต่างๆ บุคคลและกลุ่มบุคคลเหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีบทบาทในการเป็นฐานเสียงที่สำคัญทั้งสิ้นที่ทีมงานสนับสนุนหรือหัวคะแนน ที่อาศัยอยู่ตามหมู่บ้านหรือชุมชนต่างๆ เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา เพราะทีมงานสนับสนุนหรือหัวคะแนนถือเป็นตัวแทนของผู้สมัครที่ใกล้ชิดกับประชาชนและรู้จักวัฒนธรรมประเพณีตลอดจนพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของคนในชุมชนเป็นอย่างดีจึงรู้จักวิธีการรณรงค์หาเสียงที่เหมาะสมกับท้องถิ่นเพื่อให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งประสบผลสำเร็จในการเลือกตั้ง

1.3.5 การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การหาเสียงของนายนิพนธ์และนายอุทิศ มีความพยายามในการสื่อสารให้ถึงประชาชนโดยมีการใช้รถประชาสัมพันธ์และป้ายหาเสียงเพื่อให้เข้าถึงและทำความเข้าใจกับประชาชน ด้วยกระบวนการกล่อมเกลாதงสังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งผ่านสื่อกลางต่างๆ เช่น ผ่านมาทางการพูดคุยกันในครอบครัว/ชุมชน ผ่านระบบการศึกษา ผ่านสื่อมวลชน ผ่านองค์กรของรัฐ รวมทั้งผ่านทางนักการเมืองและพรรคการเมืองต่างๆ เป็นต้น จะส่งผลเป็นการสร้างและพัฒนาค่านิยมและทัศนคติเกี่ยวกับระบบการเมืองการปกครองของบุคคลผู้รับข้อมูลข่าวสาร และจะแสดงออกมาในรูปของพฤติกรรมทางการเมืองในลักษณะต่างๆ รวมถึงพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งด้วย การรับรู้ข้อมูลข่าวสารมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในหลายลักษณะ ผลของการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่ถูกต้องและครบถ้วนแก่ประชาชนจะทำให้ประชาชนสามารถออกไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงได้อย่างถูกต้อง และการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนจะทำให้ประชาชนมีความรู้ทางการเมืองสูงขึ้น เมื่อทราบว่าสถานการณ์ทางการเมืองของประเทศเป็นอย่างไร และประชาชนสามารถเข้าไปมีบทบาทได้อย่างไร ทำให้ประชาชนเห็นคุณค่าของการเข้าไปมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายซึ่งมีผลทำให้สัดส่วนประชาชนที่ออกไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มสูงขึ้นด้วย การรับรู้เหตุการณ์ข่าวสารทางการเมืองก่อนการเลือกตั้งมีอิทธิพลในระดับปานกลางถึงค่อนข้างมาก ต่อการตัดสินใจลงคะแนน

1.3.6 รูปแบบและลักษณะวิธีการหาเสียงของผู้สมัครที่โดดเด่น เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556 เพราะลักษณะวิธีการหาเสียงของผู้สมัครที่โดดเด่นของผู้สมัครรับเลือกตั้งเช่นการติดป้ายคัดเอาท์ขนาดใหญ่การแจกบัตรเบอร์การปราศรัยหาเสียงการเดินทางประตูบ้านของผู้สมัครเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งในระดับมีผลมากสอดคล้องกับจิรัฐ เสรีเกษมสันต์ (2555: 80) ที่ได้อธิบายขั้นตอนต่างๆ ในการที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งกระทำในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งรวมทั้งการเลือกใช้ยุทธวิธีต่างๆ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ

ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งต้องพร้อมด้านเงินทุนและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการหาเสียงสอดคล้องกับงานของจิตลุ่มครอง (2544: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขต 2 จังหวัดชลบุรีครั้งการเลือกตั้งทั่วไปวันที่ 6 มกราคมพ.ศ.2544 พบว่า สาเหตุที่ผู้มีสิทธิออกไปใช้สิทธิเพราะถือเป็นหน้าที่ของประชาชนในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยมากกว่าการได้รับเงินจากการซื้อสิทธิขายเสียงผู้ลงคะแนนให้ความสำคัญกับการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองมากกว่าที่จะเข้าไปร่วมกิจกรรมทางการเมืองและผู้มีสิทธิออกเสียงจะเลือกผู้สมัครโดยพิจารณาประกอบทั้งตัวบุคคลและตัวพรรคมากกว่าจะเลือกตัวบุคคล

จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยเรื่องกลยุทธ์การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556 ระหว่าง นายนิพนธ์ บุญญามณี และ นายอุทิศ ชูช่วย พบว่าปัจจัยภายในเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญมากกว่าปัจจัยภายนอกที่ส่งผลให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งประสบความสำเร็จในการเลือกตั้งครั้งนี้ตัวแปรปัจจัยภายในที่สำคัญเช่นภูมิหลังและคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้งนโยบายของผู้สมัครที่ใช้ในการหาเสียงที่ทีมงานสนับสนุนในการหาเสียงทุนสนับสนุนในการหาเสียงและวิธีการในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งเป็นปัจจัยที่ทำให้ นายนิพนธ์ บุญญามณี เป็นผู้ชนะในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556

2. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษากลยุทธ์การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556 ระหว่าง นายนิพนธ์ บุญญามณี และ นายอุทิศ ชูช่วย มีประเด็นสำคัญที่สามารถอภิปรายผลจากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาคือ

2.1 ปัจจัยภายนอก

2.1.1 ปัจจัยด้านการเมือง

1) พรรคการเมืองที่ผู้สมัครสังกัดอยู่ในการศึกษาพบว่า บทบาทของพรรคประชาธิปัตย์ที่นายนิพนธ์ สังกัดมีส่วนช่วยให้ นายนิพนธ์มีฐานคะแนนเสียงเหนือคู่แข่งอย่างเห็นได้ชัด เพราะพรรคประชาธิปัตย์เป็นที่นิยมของประชาชนในภาคใต้มาอย่างต่อเนื่อง หากเป็นพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมืองที่ได้รับความสนใจจากประชาชนอยู่ก่อนแล้วก็จะเป็ปัจจัยสนับสนุนให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งสามารถรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งได้ง่ายและได้รับความนิยมสูงจึงทำให้การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งกระทำได้ง่ายจนสามารถชนะการเลือกตั้งนับเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพล

ส่งผลให้ผู้สมัครประสบผลสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ความมุ่งหวังประการสำคัญของการเลือกตั้งคือต้องการให้การเลือกตั้งเป็นเครื่องสะท้อนความต้องการที่แท้จริงของประชาชน ผ่านการเลือกผู้แทนหรือกลุ่มทางการเมืองหรือพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์หรือมีนโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน โดยประชาชนจะถูกชักจูงหรือจูงใจด้วยวิธีการต่างๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของศิวะพรปัญญา มาลา (2537: บทคัดย่อ) พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนมากที่สุดคือพรรคการเมืองมีบทบาทมากที่สุดในการเลือกตั้ง สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของสุจิตบุญบังการและพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2547) ซึ่งได้ทำการศึกษาถึงพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของคนไทย พ.ศ.2546 ที่กล่าวว่าผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับปานกลางขึ้นไปมีการศึกษาอยู่ในช่วงวัยสูงอายุวัยหนุ่มสาวถึงวัยกลางคนและอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครมีแนวโน้มที่จะไปลงคะแนนเสียงด้วยความสำนึกว่าเป็นหน้าที่พลเมืองดีสามารถตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะเลือกผู้สมัครคนใดและมักจะคำนึงถึงพรรคและนโยบายของพรรคมากกว่าตัวผู้สมัคร ส่วนผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำมีการศึกษาต่ำและอยู่ในเขตชนบทในการลงคะแนนเสียงมักจะคำนึงถึงตัวผู้สมัครมากกว่าพรรคความนิยมในพรรคการเมือง ที่มีต่อหัวหน้าพรรคและผู้สมัครรับเลือกตั้งทัศนคติทางการเมืองพรรคหรือบุคคลที่ผู้สมัครให้ความเคารพนับถืออุปนิสัยทางการเมืองในอดีตอิทธิพลจากครอบครัว การรับรู้ทางการเมืองค่านิยมหรืออุดมการณ์ทางการเมืองและปัจจัยด้านฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมทางการเมืองโดยพฤติกรรมเหล่านี้มีความเกี่ยวพันหรือเกื้อกูลซึ่งกันและกันด้วยเหตุนี้เมื่อปัจจัยหนึ่งเปลี่ยนแปลงไปก็จะมีผลกระทบต่อพฤติกรรมอื่นๆ ต่อเนื่องกันไปในทางตรงกันข้ามเมื่ออิทธิพลน้อยลงหรือมากขึ้นแล้วแต่กรณีอย่างไรก็ตามอัตราการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยเป็นไปอย่างรวดเร็วเหมือนสังคมปฏิวัติแบบแผนของพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงมีความเกี่ยวพันระหว่างพฤติกรรมหลักด้านฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมความรู้สึกทางการเมืองสอดคล้องกับทัศนคติศิลปกุล (2550: 119) ศึกษาพบว่าคุณสมบัติของพรรคการเมืองนั้นเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกผู้สมัครอันดับที่ 1 รองลงมาคือกลุ่มการเมือง

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกอบจ.สงขลาในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556 เมื่อพิจารณาจากนโยบายที่ผู้สมัครนำเสนอในการหาเสียงหรือนำผลงานที่จะเป็นประโยชน์กับตนเองหรือส่วนรวมทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนให้ความสำคัญของการเลือกตั้งถือเป็นหัวใจของกระบวนการเลือกตั้งไปใช้สิทธิ์ด้วยความสำนึกรับผิดชอบอย่างครบถ้วน โดยพิจารณาผู้สมัครรับเลือกตั้งนโยบายและผลงานของพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมืองที่สังกัดอย่างครบถ้วนและมีเหตุผลปฏิเสธผู้สมัครและพรรคการเมืองที่ไม่มีผลงานแม้จะมีอามิสสินจ้างหรือข้อแลกเปลี่ยนคำมั่นสัญญาที่น่าสนใจเพียงใดก็ตาม (ประหยัด

หงส์ทองคำ 2547: 244-245) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุจิตบุญบงการและพรศักดิ์ผ่องแผ้ว 2527: 224-225) พบว่าเพศชายไปลงคะแนนเสียงโดยตัดสินใจได้เร็วกว่าเพศหญิงเล็กน้อยเลือกโดยคำนึงถึงพรรคมากกว่าตัวบุคคลและในการเลือกพรรคใดพรรคหนึ่งมักคำนึงถึงนโยบายของพรรคมากกว่าผู้ลงคะแนนเพศหญิงและสอดคล้องกับงานวิจัยของศิวะพร ปัญญา (2537: บทคัดย่อ) พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนมากที่สุดคือพรรคการเมืองมีบทบาทมากที่สุดในการเลือกตั้ง

2) กลุ่มการเมืองที่ให้การสนับสนุนผู้สมัคร เป็นการรวมตัวของกลุ่มต่างๆ ภายในสังคมที่มีความต้องการทางการเมืองที่เหมือนกัน เนื่องจากพื้นที่จังหวัดสงขลาเดิมเป็นพื้นที่ของพรรคประชาธิปัตย์ นายอุทิศ ชูช่วย และนายนิพนธ์ บุญญามณี จากเพื่อนรัก นักธุรกิจร่วมทุนผู้สนามการเมืองที่ต้องแข่งขันกันเองในสนามใหญ่สุดของท้องถิ่นอย่าง อบจ.สงขลา นายอุทิศ ชูช่วยมีเดิมพันด้วยอนาคตทางการเมืองทั้งชีวิต เพราะวันนี้ภาพลักษณ์ที่สะสมมาในสมัยดำรงตำแหน่งนายก อบจ.สงขลา ต้องมาต่างพร้อมด้วยคดีนายทิมระ ดันติเศรณี ยังเป็นสิ่งที่ชาวบ้านรอความกระจ่างจากกระบวนการยุติธรรมว่าทำยที่สุดแล้วผลจะออกมาเช่นไร ขณะที่ นิพนธ์ บุญญามณีก็มีเดิมพันสูงเป็นเก้าอี้ในสนามการเมืองระดับชาติ ซึ่งก่อนลงสมัครรับเลือกตั้ง นายทิม อบจ.สงขลาเป็นทั้ง สส.บัญชีรายชื่อและรองเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งการลาออกครั้งนี้แม้เจ้าตัวจะยืนยันว่าลาออกมาลงเินนามทีมพรรคประชาธิปัตย์แน่นอน และได้รับการฉันทามติจากหัวหน้าพรรค อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ รวมถึงผู้ใหญ่ในพรรคทั้งนายชวน หลีกภัย นายบัญญัติ บรรทัดฐาน และแกนนำพรรคที่จะช่วยดูหาเสียงให้ในการเลือกตั้งครั้งนี้ โดยเส้นทางของนายนิพนธ์ บุญญามณี สอดคล้องกับ เบลเลอร์ และ เบลโลนิ (Beller&Belloni) ที่ให้ความเห็นว่า กลุ่มเหล่านี้เป็นกลุ่มย่อยที่ก่อตั้งขึ้นมาในลักษณะของการแข่งขันให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์เชิงอำนาจภายในกลุ่มใหญ่ที่กลุ่มเหล่านี้ดำรงอยู่ กลุ่มการเมืองหรือกลุ่มผลประโยชน์ มีความเป็นมาหรือการก่อกำเนิด เป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติของสังคมของมนุษย์ที่ต้องการหรือที่ประสงค์ที่จะรวมกลุ่ม ไม่ว่าจะอยู่ในยุคใด สมัยใด และในสังคมใดๆ การรวมกลุ่มนั้น ถือสาเหตุที่แตกต่างกันออกไปตามสภาพของสังคม สภาพทางเศรษฐกิจ สภาพของการเมือง ในแต่ละแห่งซึ่งไม่เหมือนกัน เราจะแยกกลุ่มออกได้เป็นกลุ่มดั้งเดิมและกลุ่มสมาชิกใหม่

3) การเมืองระดับประเทศ จากการที่นายนิพนธ์ บุญญามณี เคยดำรงตำแหน่งทางการเมืองในระดับประเทศมาก่อน เป็นที่รู้จักของประชาชนในจังหวัดสงขลา และได้สร้างผลงานจากการดำรงตำแหน่งทางการเมืองมาอย่างยาวนาน จึงมีการสร้างความสัมพันธ์แบบพึ่งพากันระหว่างนักการเมืองระดับประเทศกับนักการเมืองท้องถิ่นและผู้นำชุมชนในระดับตำบล หมู่บ้านในจังหวัดสงขลาไว้มาก เพราะเท่าที่ผ่านมาเป็นการจะก้าวเข้าสู่เวทีการเมืองของนักการเมือง

ระดับประเทศและระดับท้องถิ่นจำนวนมาก มักเกิดจากการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์และการผูกสัมพันธ์อย่างแนบแน่นกับนักการเมืองระดับประเทศและระดับท้องถิ่น ดังที่ ฐปนรรต พรหมอินทร์ (2545) ศึกษาพบในกรณีของจังหวัดสุพรรณบุรีว่าความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดสุพรรณบุรีที่มีนายบรรหาร ศิลปอาชาเป็นแกนนำ ทำให้พรรคชาติไทยเป็นพรรคที่มีความมั่นคงมากในจังหวัดนี้ นักการเมืองท้องถิ่นส่วนใหญ่ทั้งในเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้านจะให้การสนับสนุนพรรคชาติไทยและนายบรรหาร ศิลปอาชาอย่างเหนียวแน่น โดยนักการเมืองระดับท้องถิ่นจำนวนมากก็อาศัยอิทธิพลหรือบารมีของนักการเมืองระดับประเทศในการก้าวเข้าสู่ตำแหน่งสอดคล้องกับ วัฒนิกาศิลปกุล (2550: บทคัดย่อ) ที่ได้ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นโดยศึกษาจากกรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลงอำเภอบางพลีจังหวัดสมุทรปราการพบว่าเมื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งมากขึ้นจะมีผลทำให้แนวโน้มที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะตัดสินใจไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสูงขึ้นตามไปด้วยอย่างมีนัยสำคัญและในประเด็นที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกผู้สมัครสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพบว่าในด้านคุณสมบัติของพรรคการเมืองนั้นกลุ่มการเมืองที่มีคณะบริหารที่ดีเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งมากที่สุดขณะที่ในด้านคุณสมบัติของผู้สมัครนั้นผู้สมัครที่มีความรู้ความสามารถเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งมากที่สุดและสุดท้ายในด้านคุณสมบัติของหัวหน้าพรรคการเมืองนั้นหัวหน้ากลุ่มการเมืองที่มีความเป็นผู้นำสูงเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งมากที่สุด

4) การเมืองระดับท้องถิ่น นายนิพนธ์ บุญญามณี เมื่อครั้งดำรงตำแหน่ง สส. ของพรรคประชาธิปัตย์ ได้เอื้อประโยชน์และมีความผูกพันกับนักการเมืองท้องถิ่นเป็นจำนวนมาก ทำให้มีฐานเสียงในระดับท้องถิ่นเป็นแรงสนับสนุน สอดคล้องกับ ทศพล สังขทรัพย์ (2545) ศึกษาเรื่อง ขบวนการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของนายทศพล สังขทรัพย์ จังหวัดเลย ระหว่าง พ.ศ.2524-2544 พบว่าการจัดตั้งหัวคะแนนในรูปแบบเดิม ก่อน พ.ศ.2536 ไม่ประสบความสำเร็จ เพราะผู้สมัครรับเลือกตั้งและหัวคะแนนไม่สามารถบริหารจัดการกับการเปลี่ยนแปลงอันเป็นผลจากการกระจายอำนาจ โดยเฉพาะการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งทำให้มีการแตกขั้วความนิยมกระจายย่อยไปในระดับท้องถิ่น ในขณะที่เดียวกันทัศนคติของประชาชนได้เปลี่ยนจากความจงรักภักดีต่อหัวคะแนนไปสู่ความต้องการที่จะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับผู้สมัครมากขึ้น และผลจากการปฏิรูปการเมืองทำให้ประชาชนคาดหวังทางเลือกเชิงนโยบายจากผู้สมัครด้วย ดังนั้นระบบหัวคะแนนหลังการปฏิรูปทางการเมืองตามแนวทางของรัฐธรรมนูญปัจจุบันจึงมีการพัฒนา

เปลี่ยนรูปไปจากเดิม โดยพรรคการเมืองได้เข้ามีส่วนในการจัดตั้งระบบหัวคะแนนในฐานะผู้กำหนดทิศทาง นโยบายและให้การสนับสนุนผู้สมัครโดยตรง สอดคล้องกับการศึกษาของ พิชายรัตน์ดิลก ณ ภูเก็ต (2541) ที่กล่าวว่าความสัมพันธ์ของระบบอุปถัมภ์ในชนบทไทยมีอยู่ด้วยกัน 3 รูปแบบ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำชุมชนในตำแหน่งกับลูกบ้าน ความสัมพันธ์ระหว่างนายทุนเจ้าของที่ดินและชาวบ้านยากจน และความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการ นักการเมือง และนายทุนจากภายนอกกับชนชั้นนำภายในหมู่บ้าน ซึ่งความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ในลักษณะต่างๆ นี้จะส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งในรูปแบบการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์กัน

5) กฎหมายและสถาบันปัจจัยที่มีผลมากต่อความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556 เพราะมีความไว้วางใจการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ยุติธรรมโปร่งใสและเป็นกลางในการจัดการเลือกตั้งทั้งนี้อาจเป็นเพราะสาระสำคัญของกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งได้กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ควบคุมและดำเนินการจัดหรือจัดให้มีการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมโดยคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นและได้รับข่าวสารการประชาสัมพันธ์ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในรูปแบบของสื่อต่างๆ จากโทรทัศน์วิทยุหนังสือพิมพ์สอดคล้องกับงานวิจัยของกรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย ที่พบว่าแหล่งข่าวที่ทำให้ประชาชนทราบว่ามีการเลือกตั้งมากที่สุดคือโทรทัศน์และแหล่งข่าวที่ทำให้ประชาชนทราบว่าใครเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งคือใบปลิวโปสเตอร์และแผ่นโฆษณา (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง 2550: 1- 48) กฎหมายได้กำหนดไว้ให้ประชาชนชาวไทยมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งบุคคลซึ่งไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งย่อมเสียสิทธิบางประการตามที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลส่งผลให้ประชาชนในจังหวัดสงขลาไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งภาพรวมที่มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นจำนวนมาก ถึงร้อยละ 80 ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งจึงทำให้คะแนนเสียงของนายนิพนธ์ ชนะที่คู่แข่งเป็นจำนวนมากสอดคล้องกับงานวิจัยของเพียงกมล มานะรัตน์ (2547: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษากระบวนการรณรงค์หาเสียงในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ของเทศบาลนครเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2547 จากการศึกษาพบว่า กฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่ถูกนำมาใช้เป็นครั้งแรกส่งผลให้กระบวนการเลือกตั้ง โดยเฉพาะกระบวนการรณรงค์หาเสียงเปลี่ยนแปลงไป ทั้งในแง่บวกและแง่ลบ แง่ลบคือ เกิดการปรับตัวด้านกลยุทธ์/วิธีการหาเสียงที่ไม่สุจริตต่างๆ ให้แยบยลซับซ้อนมากขึ้นจนกฎหมายไม่สามารถเอาผิดได้ ส่วนในแง่บวกคือ เป็นการเลือกตั้งครั้งแรกของเทศบาลที่นโยบายได้เข้ามามีบทบาทในการรณรงค์หาเสียง

ส่วนประกอบสำคัญที่มีผลต่อชัยชนะในการเลือกตั้ง ควบคู่ไปกับการใช้กลยุทธ์หาเสียงด้วยวิธีการเดิม ปัจจัยในแง่กฎหมายและกรอบกติกาสถาบัน เป็นตัวกำหนดกรอบกติกา ก็ถือว่ามีความสำคัญต่อการเลือกตั้งด้วยเช่นกัน กฎหมายและกรอบกติกาของสถาบันที่เราสังกัดอยู่ และมีประสิทธิผลในการบังคับใช้ จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกและพฤติกรรมของเราด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ศรีสมภพ จิตรภิรมย์ศรี และคณะ 2545) ซึ่งจากการสำรวจงานวิจัยในประเทศไทยพบว่าการศึกษาในแนวนี้นั้นส่วนใหญ่เน้นที่การติดตามประเมินผลการเลือกตั้ง โดยมุ่งทบทวนสภาพปัญหาจากการบังคับใช้กฎหมายและกรอบกติกาต่างๆ เพื่อแสวงหาแนวทางที่เอื้อให้เกิดพฤติกรรมการเลือกตั้งที่เหมาะสมต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศ โดยสถาบันพระปกเกล้า (2544) ได้สรุปปัญหาหลักสำคัญในกระบวนการเลือกตั้งว่าเกี่ยวข้องกับทุกฝ่าย ได้แก่ ปัญหาของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ปัญหาของพรรคการเมือง ปัญหาของบุคลากรที่จัดการเลือกตั้ง ปัญหาของหน่วยงานจัดการเลือกตั้ง ปัญหาของกระบวนการเลือกตั้ง ปัญหาขององค์กรเอกชนและสื่อมวลชน ปัญหาของประชาชนและปัญหาอื่นๆ และมีการนำเสนอแนวทางแก้ไขจำแนกเป็นมาตรการระยะสั้น เสนอให้มีการวางนโยบายในเรื่องต่างๆ

สำหรับจัดการของคณะกรรมการการเลือกตั้ง รัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การอบรม การให้การศึกษา ปลุกฝังจริยธรรมแก่ผู้สมัคร สมาชิกพรรคการเมือง ผู้นำชุมชนและประชาชน ให้เข้าใจและมีสำนึกที่ดีเกี่ยวกับการเลือกตั้ง รวมทั้งการกำหนดราคารมาตรฐานในการใช้จ่ายในการใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง รวมทั้งจัดทำมาตรฐานการใช้ดุลพินิจเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ส่วนมาตรการระยะยาวนั้น เสนอให้มีการปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งให้มีหน้าที่สำคัญเพียงสอง 2 ประการ คือ การออกกฎ ระเบียบ และการสืบสวนสอบสวนและการวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาที่โต้แย้งอันเกิดขึ้นจากกฎหมายที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งเท่านั้น ควบคู่ไปกับการให้ความรู้ การศึกษา และความเข้าใจที่ถูกต้องในเจตนารมณ์ของการเลือกตั้งและระบบการเลือกตั้งแก่ประชาชน ผู้สมัครรับเลือกตั้ง และสมาชิกพรรคการเมืองต่างๆ สอดคล้องกับ วรสิทธิ์ อภิชาติโชติ (2533) ศึกษาเรื่อง การบังคับให้ออกไปเลือกตั้ง: แนวคิดและผลพบว่า ในปัจจุบันประเทศต่างๆ ได้ยึดถือทฤษฎีเกี่ยวกับการออกเสียงเลือกตั้งใหญ่ๆ อยู่สองทฤษฎี คือทฤษฎีที่ว่า การออกเสียงเลือกตั้งเป็นสิทธิ และทฤษฎีที่ว่า การออกเสียงเลือกตั้งเป็นหน้าที่ โดยทฤษฎีที่ว่า การออกเสียงเลือกตั้งเป็นหน้าที่ กำหนดให้มีการบังคับให้ไปเลือกตั้งนั้น อยู่บนหลักการที่ว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของชาติ มิใช่ของประชาชนหรือราษฎร

อย่างไรก็ตาม ประเทศที่ถือว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของชาติก็ไม่ได้มีการบังคับให้ไปออกเสียงเลือกตั้งเสมอไป เพราะในปัจจุบันหลักที่ว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของชาติหรือของประชาชนเป็นเรื่องในทฤษฎีเท่านั้น สาเหตุที่แท้จริงของการบังคับให้ไปออกเสียงเลือกตั้ง

จึงอยู่ที่ภาคปฏิบัติมากกว่าภาคทฤษฎี นั่นคือ ความไม่สนใจในการเลือกตั้งของประชาชนซึ่งมีจำนวนมากและเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งให้มากที่สุด รวมทั้งเหตุผลที่ว่า การบังคับให้ไปออกเสียงเลือกตั้งจะเป็นการช่วยเพิ่มการศึกษาทางการเมืองแก่ประชาชน ตลอดจนความรู้สึกลึกซึ้งว่าสิ่งใดที่เป็นเรื่องของตัวเองหรือของประเทศชาติ ประชาชนต้องถือเป็นภาระหน้าที่เช่นเดียวกับหน้าที่อื่นๆ

ไพฑูรย์ บุญวัฒน์ (2538) ศึกษา ระบบการเลือกตั้งที่ลดการซื้อเสียงและให้โอกาสคนดีสมัครรับเลือกเพื่อทดแทนระบบการเลือกตั้งที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยต้องการให้มีการจัดตั้งองค์กรขึ้นมารับผิดชอบการเลือกตั้งเพื่อลดการซื้อขายเสียง แต่อาจแบ่งออกเป็น 3 องค์กร คือ (1) องค์กรบริหารการเลือกตั้ง (2) องค์กรสอดส่องกำกับดูแล และ (3) องค์กรให้ความรู้ ควบคู่กับการพัฒนาระบบพรรคการเมือง นอกจากนี้ ยังจะต้องมีมาตรการทางกฎหมายเพื่อช่วยลดการซื้อขายเสียงเลือกตั้งด้วยในลักษณะ (1) เพิ่มโทษ (2) จำกัดสิทธิเลือกตั้งตลอดชีพ (3) ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นผู้เสียหาย (4) ให้มีสินบนนำจับ (5) ให้การซื้อเสียงเป็นความผิด ส่วนการขายเสียงไม่มีความผิด และ (6) ให้ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้รับการลดหย่อนภาษี เป็นต้น สอดคล้องกับ พงษ์โรดม ลิ้มปิชเสฐียร (2543) ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พบว่า กระบวนการคัดค้านการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งยังมีข้อบกพร่องและมีความไม่เหมาะสมหลายประการ กล่าวคือ ระยะเวลาในการดำเนินการเรื่องคัดค้านการเลือกตั้งเรื่องหนึ่งๆ เป็นไปด้วยความล่าช้า เนื่องจากการสืบสวนสอบสวนพยานหลักฐานใช้เวลานาน อีกทั้งกฎหมายไม่มีการกำหนดระยะเวลาเป็นบทบังคับ ในการดำเนินการเรื่องคัดค้านการเลือกตั้งไว้ ส่วนการลงมติในการที่จะมีคำสั่งให้มีการนับคะแนนใหม่หรือเลือกตั้งใหม่กฎหมายกำหนดให้ใช้คะแนนเสียงเอกฉันท์ทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ และ คำวินิจฉัยไม่มีการให้เหตุผลประกอบการออกคำสั่งทำให้คำวินิจฉัยไม่เป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนโดยทั่วไป สอดคล้องกับ ชาตรี พลายงาม (2544) ศึกษาเรื่อง คณะกรรมการการเลือกตั้ง ศึกษากรณีขอบเขตอำนาจในการไม่ประกาศรับรองรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนอยู่ในเกณฑ์ที่ได้รับเลือกตั้งให้เป็นสมาชิกวุฒิสภา พบว่าหากผลการดำเนินการจัดการกับปัญหาทุจริตเลือกตั้ง ไม่มีผลกระทบโดยตรงต่อสิทธิของผู้สมัครรับเลือกตั้งรายใดรายหนึ่งแล้ว คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจที่จะ ดำเนินการได้ภายในอำนาจหน้าที่ของตน แต่หากผลการดำเนินการจัดการกับปัญหาทุจริตการเลือกตั้งมีผลกระทบโดยตรงต่อสิทธิผู้สมัครรับเลือกตั้งรายใดรายหนึ่งแล้ว คณะกรรมการการเลือกตั้งจะดำเนินการ ฟ้องร้องเป็นคดีต่อศาลเพื่อให้ศาลเป็นผู้พิจารณาตัดสินรวมถึงการตัดสิทธิเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งรายดังกล่าวด้วย เป็นต้น

2.1.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

1) การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจเป็นปัจจัยที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งให้ความสำคัญ เนื่องจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมเลือกตั้ง การศึกษาวิจัยด้านสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น เพศ เชื้อชาติ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ การนับถือศาสนา และที่อยู่อาศัย เป็นต้น มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเลือกตั้งของประชาชน ผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.2526 ของสุจิต บุญบงการและพรรคกิจ ผ่องแผ้ว พบว่าผู้ที่อยู่ในสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำมีแนวโน้มที่จะไปลงคะแนนเสียงมากกว่าผู้มีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูง ผู้ที่อยู่ในชนบทมีแนวโน้มไปลงคะแนนสูงกว่าผู้ที่อยู่ในเมืองใหญ่ และยังพบเพิ่มเติมในปัจจัยอื่นๆ อีกว่า เพศชายไปลงคะแนนเสียงโดยตัดสินใจได้เร็วกว่าเพศหญิง ขณะที่คนในวัยกลางคนและในวัยหนุ่มสาวมีแนวโน้มที่จะเลือกพรรคมากกว่าตัวบุคคล รวมทั้งยังพบว่าผู้มีการศึกษาสูงจะไปลงคะแนนด้วยจิตสำนึก ความเป็นพลเมืองมากกว่าผู้มีการศึกษาต่ำ (สุจิต บุญบงการ และพรรคกิจ ผ่องแผ้ว 2527)

โดยทั่วไปมีแนวคิดที่ใช้อธิบายปัจจัยที่ผลักดันให้เกิดพฤติกรรมกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง แบ่งออกได้เป็น 3 แนวทาง ได้แก่ (1) ปัจจัยส่วนบุคคล (2) อิทธิพลของสำนึกเชิงเหตุผล (3) ปัจจัยเชิงสถานการณ์ของระบบ แต่ปัจจัยส่วนบุคคล โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคล เช่น รายได้ การศึกษา อาชีพ ที่อยู่อาศัย เป็นต้น จะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมกรรมการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง สอดคล้อง สมชาย ตีลังการณ (2537) ทำการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการออกเสียงเลือกตั้งกับจิตสำนึกทางการเมืองของคนเชียงใหม่ โดยเลือกกรณีศึกษาเขตอำเภอหางดง พบว่าผู้มีการศึกษาและมีอาชีพนอกภาคการเกษตรจะเห็นว่าการเลือกตั้งเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง เพื่อประโยชน์ของประชาชนเอง และเหตุผลสำคัญในการไปเลือกตั้งเพราะต้องการปฏิบัติตามกฎหมายและอยากได้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ดีเข้าไปทำหน้าที่ในสภา สองปีถัดมา สานิตย์ ปั้นสังข์ (2539) ทำการศึกษาพฤติกรรมกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนในเขตชนบท ศึกษาเฉพาะกรณีสุขาภิบาลศรีดอนไผ่ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี พบว่าปัจจัยสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร โดยผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีการศึกษาและรายได้สูง มีแนวโน้มจะตัดสินใจเลือกผู้สมัครเร็วกว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีการศึกษาและรายได้ต่ำ และวิทยา สุวรรณมาศ (2541) ได้นำเสนอผลการศึกษาพฤติกรรมกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตอำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท ซึ่งเป็นการเลือกตั้งทั่วไปครั้งสุดท้ายตามรัฐธรรมนูญฉบับเดิมในปี 2539 พบว่า ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมมีอิทธิพลต่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในเขตอำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาทเป็นอย่างดี

มาก โดยจะเห็นได้จากปัจจัยทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมของประชาชนที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ประชาชนในแต่ละระดับมีพฤติกรรมลงคะแนนเสียงเลือกตั้งแตกต่างกัน

จิตรา พรหมชุติมา (2541) นำเสนอผลการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในชุมชนแออัด พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปกับผู้ที่มีการศึกษาดำกว่าระดับปริญญาตรี จะพบว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปจะมีความสนใจทางการเมือง มีทัศนคติความคิดเห็นในทางการเมือง มีบทบาทการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง และมีพฤติกรรมในการออกเสียงเลือกตั้งสูงกว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี สอดคล้องกับ ชนนัน อนุমানราชชน จันทนา สุทธิจารีและไพรัช ตระการศิรินนท์ (2543) ทำการศึกษาทัศนคติของประชาชนต่อการเลือกตั้งวุฒิสมาชิกจังหวัดเชียงใหม่ 4 มีนาคม 2543 พบว่า ผู้ที่มีรายได้สูงกว่า มีรายได้มากกว่า และประกอบอาชีพราชการหรือรัฐวิสาหกิจ มีแนวโน้มไม่ยอมรับผู้ชนะการเลือกตั้งมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาดำกว่า มีรายได้ต่ำกว่า และประกอบอาชีพอื่นๆ ที่ไม่ใช่ราชการหรือรัฐวิสาหกิจ เช่นเดียวกันกับคำถามที่ว่า ผู้ชนะการเลือกตั้ง ได้ใช้วิธีการที่เหมาะสมหรือไม่ในการแสวงหาความนิยม ผู้ตอบคำถามผู้ที่มีรายได้สูงกว่า มีรายได้มากกว่า และประกอบอาชีพราชการหรือรัฐวิสาหกิจ เห็นว่าผู้ชนะใช้วิธีการที่ไม่เหมาะสม แตกต่างจากผู้ที่มีการศึกษาดำกว่า มีรายได้ต่ำกว่า และประกอบอาชีพอื่นๆ ที่ไม่ใช่ราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่เห็นว่าเหมาะสมมากกว่า

พจนีย์ ไชวาริต (2543) ทำการศึกษาถึงภูมิหลังทางด้านเศรษฐกิจและสังคมต่างๆ และแรงจูงใจในการลงสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภากรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้สมัครส่วนใหญ่เป็นผู้มีสถานภาพ ทางเศรษฐกิจและสังคมสูง และดำรงตำแหน่งสูงในหน่วยงานต่างๆ เช่นเดียวกับ ถวิลวดี บุรีกุลและสตีธร ชนนานิชิโชติ (2545) ศึกษาพบว่าผู้ตอบที่อาศัยอยู่ในชนบท และมีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำกว่าจะมีระดับความพึงพอใจต่อระบอบประชาธิปไตยสูงกว่าผู้ตอบที่อาศัยอยู่ในเมือง และมีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูงกว่า นอกจากนี้ คนกรุงเทพฯ มีเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยที่คนกรุงเทพฯ จะใช้ปัจจัยเรื่อง “ความสามารถ และความซื่อสัตย์” ของผู้สมัครเป็นพื้นฐานในการประเมินผู้สมัคร ขณะที่คนที่อาศัยอยู่ต่างจังหวัดจะให้ความสำคัญกับเรื่อง “ความสัมพันธ์กับท้องถิ่น” ของผู้สมัคร การมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่ามีความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเฉพาะปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองดังที่เคยมีผู้ศึกษาไว้ อย่างมากมายในนานาประเทศ และการศึกษาที่สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมที่ผู้ชายมักมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าผู้หญิง ผู้ที่อยู่ในวัยกลางคนมีส่วนร่วมในทางการเมืองมากกว่ากลุ่มอายุอื่นๆ การมีส่วนร่วมยังมีความแตกต่างกันไปตามระดับการศึกษา อาชีพ ถิ่นที่อยู่อาศัย อย่างไรก็ดี

ตาม การศึกษานี้พบความแตกต่างของชาวกรุงเทพฯทั้งที่อยู่ในเมืองและชานเมืองที่มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำกว่าผู้อาศัยอยู่ในจังหวัดอื่นๆ ถวิลวดี บุรีกุล และคณะ (2547) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การวัดระดับความเป็นประชาธิปไตยและพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร” เป็นการสำรวจเก็บข้อมูลภาคสนามจากกลุ่มตัวอย่างผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั่วประเทศ โดยการสุ่มตัวอย่างทางสถิติ พบว่า ในเรื่องระดับความเป็นประชาธิปไตย ประชาชนชาวไทยมีระดับความพอใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับสูง ซึ่งส่งผลให้ประชาชนมีทัศนคติในเชิงบวกต่อระบอบประชาธิปไตย และสนใจเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองในที่สุด

ส่วนในเรื่องของการเลือกตั้งนั้น ประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในสองเรื่อง ได้แก่ (1) คุณสมบัติหรือความสามารถของผู้สมัคร เช่น ต้องเป็นผู้มีความคิดก้าวหน้า และมีชื่อเสียงด้านความซื่อสัตย์ (2) พื้นฐานครอบครัวของผู้สมัครและความผูกพันกับท้องถิ่น โดยที่ประชาชนส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญเป็นอย่างมากในการพิจารณาว่าผู้สมัครเคยทำประโยชน์ให้แก่ชุมชนหรือไม่ และมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาให้กับชุมชนเพียงใด ตลอดจนพื้นฐานดั้งเดิมของครอบครัวหรือชื่อเสียงของวงศ์ตระกูลในการทำประโยชน์ให้กับท้องถิ่นนั้นมานาน สอดคล้องกับ สุจิตบุญบังการและพรศักดิ์ผ่องแผ้ว (2547) ศึกษาถึงพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของคนไทย พ.ศ.2546 พบว่าผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับปานกลางขึ้นไปมีการศึกษาอยู่ในช่วงวัยสูงอายุวัยหนุ่มสาวถึงวัยกลางคนและอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครมีแนวโน้มที่จะไปลงคะแนนเสียงด้วยความสำนึกว่าเป็นหน้าที่พลเมืองดี

2) ผลประโยชน์ตอบแทน เพราะผู้สมัครสัญญาว่าจะสร้างสิ่งสาธารณะประโยชน์ให้เมื่อได้รับเลือกตั้งเป็นปัจจัยส่งผลต่อความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งในระดับมากและผู้สมัครให้เงินและสิ่งตอบแทนเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการแลกเปลี่ยนของซอลคิสเบอรี (Robert H. Salisbury) โดยเสนอว่ากลุ่มเกิดจากการประสานผลประโยชน์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มหรือผู้จัดตั้งกลุ่มกับสมาชิกในกลุ่มผลประโยชน์ซึ่งต่างคนต่างได้รับจากกลุ่มอาจจะเป็นวัตถุประสงค์ของความร่วมมืออุดมการณ์หรือจุดมุ่งหมายบางอย่างจะทำให้มีความผูกพันแน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้นสอดคล้องกับทฤษฎีการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้งและประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในรูปแบบการตอบแทนการช่วยเหลือซึ่งกันและกันการที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งแก้ปัญหาต่างๆ ให้กับประชาชนเช่นการสร้างถนนสะพานและสิ่งสาธารณะประโยชน์ต่างๆ ให้กับท้องถิ่นจะได้รับการยอมรับและลงคะแนนเสียงตอบแทนจากประชาชนเสนีย์คำสุข (2532: 46) สอดคล้องกับ ฉกาจพรหมดีสาร (2551: บทคัดย่อ) ศึกษา ปัจจัยความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาของนายแพทย์สำเริงแหงกระ โทก กรณีศึกษาการเลือกตั้งวันที่ 10

กุมภาพันธ์ พ.ศ.2551 พบว่าปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พ.ศ.2551 ได้แก่ปัจจัยภายนอกซึ่งประกอบด้วย 1. คู่แข่งในการเลือกตั้งซึ่งเป็นอดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและผู้สมัครหน้าใหม่ที่ได้รับการนิยมน้อยในคนจำนวนน้อยกลุ่มเดิม 2. บรรยากาศการเลือกตั้งที่ประชาชนมีความตื่นตัวทางการเมืองสูงต้องการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง 3. การเกื้อหนุนของกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดคือนักธุรกิจและนักการเมืองท้องถิ่นให้การสนับสนุน 4. สื่อมวลชนคือหนังสือพิมพ์และวิทยุให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง 5. กระบวนการจัดการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีความบริสุทธิ์ยุติธรรมส่วนผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณพบว่าปัจจัยภายในมีผลต่อความสำเร็จในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมามากกว่าปัจจัยภายนอก

2.1.3 ปัจจัยด้านสังคม

1) เครือข่ายต่างๆ โดยเฉพาะในท้องถิ่นจะให้ความสำคัญกับผู้นำชุมชนผู้นำท้องถิ่นจะอยู่ในฐานะผู้มีอำนาจซึ่งได้อาศัยความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์เป็นเครื่องมือในการสร้างบารมีและบริวารตลอดจนการหาผลประโยชน์ให้กับกลุ่มของตนโดยความสัมพันธ์ดังกล่าวมีส่วนสัมพันธ์กับความสัมพันธ์ในเครือข่ายกับผู้นำทางการเมืองและเครือข่ายภายนอกชุมชนและกลุ่มอุปถัมภ์โดยใช้อำนาจทางการเมืองเป็นฐานของการรักษาความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเพื่อเข้าสู่อำนาจทางการเมืองสอดคล้องกับสุวัฒน์ ศิริโกภาภิรมย์ (2540) พบในการศึกษาอิทธิพลของผู้นำชุมชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน: ศึกษากรณีผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลหัวหินพบว่าตัวผู้นำชุมชนและการเข้าไปมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนที่มีลักษณะความเป็นเมืองคือชุมชนพลสุขและชุมชนที่มีลักษณะความเป็นชนบทคือชุมชนบ้านใหม่-หัวนาไม่มีความแตกต่างกันโดยสมาชิกของทั้งสองชุมชนมีความยอมรับในตัวผู้นำชุมชนและผู้นำชุมชนมีอิทธิพลต่อการชักจูงโน้มน้าวให้สมาชิกในชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยสอดคล้องกับวิทยา โยธารินทร์ (2543: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของหัวหน้าคนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด : ศึกษาเฉพาะกรณีเขตอำเภอหนองกงศรีจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ.2533 พบว่าวิธีการจัดตั้งและควบคุมหัวหน้าคนของผู้สมัครมี3วิธีคือผู้สมัครเข้าหาหัวหน้าคนด้วยตนเองเชิญหัวหน้าคนมาประชุมและจัดเลี้ยงที่บ้านและผู้สมัครอาศัยบุคคลที่สองช่วยจัดตั้งส่วนการควบคุมหัวหน้าคนนั้นประกอบด้วยการควบคุมการแจกเงินเพื่อซื้อคะแนนเสียงโดยผู้สมัครควบคุมเองมอบหมายให้คนสนิทช่วยควบคุมและสอบถามผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในด้านการควบคุมการแจกสิ่งของซึ่งมีมูลค่าต่อหน่วยไม่มากนักผู้สมัครก็จะใช้วิธีการสอบถามผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งว่าได้รับการแจกสิ่งของหรือไม่และในด้านการควบคุมค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าน้ำมันรถในระหว่างการ

หาเสียงของหัวหน้าคณะผู้สมัครส่วนใหญ่ใช้วิธีการเดียวกันคือจ่ายเงินสดให้หัวหน้าคณะไปเติมน้ำมัน แล้วนำไปเสิร์ฟรับเงินมาแสดงภายหลัง

กระบวนการและวิธีการที่หัวหน้าคณะช่วยหาเสียงเลือกตั้งหัวหน้าคณะได้ ดำเนินการช่วยหาเสียงให้แก่ผู้สมัครที่ตนสนับสนุน 7 วิธีได้แก่การโฆษณาประชาสัมพันธ์ในโอกาสและสถานการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการซื้อหาเสียงการแจกสิ่งของ การโจมตีคู่แข่งชั้นการจัดเลี้ยงอาหารสุราและเครื่องดื่มการรวบรวมข้อมูลเสนอผู้สมัครและการให้ความช่วยเหลือประชาชนในด้านต่างๆ บทบาทของหัวหน้าคณะที่มีต่อการเลือกตั้งครั้งนี้หัวหน้าคณะมีบทบาทสำคัญในการใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวการใช้เงินการใช้สิ่งของแลกเปลี่ยนกับคณะเสียงการรวบรวมรายชื่อหรือเลขบัตรประจำตัวประชาชนการซื้อบัตรประจำตัวการปล่อยข่าวลวงการแก้ข่าวลวงการจัดเลี้ยงอาหารและเครื่องดื่มการหาเสียงทั้งในและนอกสถานที่การหาเสียงในงานสังคมและงานประเพณี การสรรเสริญผู้สมัครที่ตนสนับสนุนการเสนอแนวทางพัฒนาท้องถิ่นการเสนอปัญหาและความต้องการของประชาชนไปยังผู้สมัครการเข้าร่วมงานสังคมและประเพณีต่างๆ การให้บริการสาธารณประโยชน์การช่วยอำนวยความสะดวกในการเดินทางไปลงคะแนนเสียงและบทบาทในการรายงานความเคลื่อนไหวของกลุ่มแข่งขัน

2) ภาคประชาสังคมมีบทบาทในการช่วยผู้สมัครหาเสียงเลือกตั้งจากการเดินสายเปิดตัวระหว่างนิพนธ์กับอุทิศในสนาม อบจ.สงขลา นายนิพนธ์เน้นไปที่สปอร์ตมาร์เก็ตติ้ง นอกเหนือจากทีมฟุตบอลสงขลาอยู่ในเตี๊ยะที่นั่นแทนเป็นประธานอยู่แล้วยังมีการจัดมวยทั้งมวยไทยตามอำเภอต่างๆ และมวยระดับชาติที่มีการถ่ายทอดสดผ่านฟรีทีวีโดยเดินนำชูตัวในนามตัวแทนพรรคประชาธิปไตยส่วนกลยุทธ์ของอุทิศใช้ทางที่ถนัดและตัวเองได้เปรียบในการกุมตำแหน่ง นายก อบจ. คนปัจจุบันพร้อมฐานสง. ในทีมไว้ให้เห็นิวที่สุดมีการเปิดเวทีเลี้ยงโต๊ะจีนพบปะหัวหน้าคณะในทุกพื้นที่ซึ่งมีการตั้งเป้าไว้ทั้งจังหวัดกว่า 100 เวทีในการเลือกตั้งครั้งนี้พบว่าลักษณะของความนิยมชมชอบในตัวผู้สมัครและความใกล้ชิดสนิทสนมกับตัวผู้สมัครมีลักษณะของการหาเสียงเลือกตั้งแบบเครือข่ายโดยการบอกต่อแบบปากต่อปากและการเข้าถึงประชาชนเป็นไปอย่างทั่วถึงเป็นกลยุทธ์หาเสียงด้วยความคุ้นเคยโดยพฤติกรรมเลือกตั้งของประชาชนที่อยู่ภายใต้อิทธิพลของการโน้มน้าวชักจูงด้วยวิธีการต่างๆ โดยเฉพาะวิธีการเสนอผลประโยชน์ตอบแทนให้ได้นำไปสู่ปัญหาทางการเมืองต่างๆจำนวนมากและสำหรับระบบการเมืองไทยเท่าที่ผ่านมาเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าปัญหาเหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาระบบประชาธิปไตยจากการศึกษาวิจัยในแง่กฎหมายและกรอบกติกาสถาบันของการเลือกตั้งที่ผ่านมาพบว่าผู้มีสนใจทำการศึกษาวิจัยอยู่พอสมควร โดยเฉพาะผู้ที่มิบทบาทสำคัญเกี่ยวกับการเลือกตั้งทุกยุคทุกสมัยซึ่งมีความมุ่งหมายคล้ายคลึงกันคือต้องการแสวงหารูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมสำหรับเป็นกรอบกติกาในการ

เลือกตั้งในรูปกฎหมายถูกระเบียบและข้อบังคับต่างๆ โดยคาดหวังว่ากรอบกติกาและถูกระเบียบที่เอื้อต่อการพัฒนากระบวนการเลือกตั้งให้มีความบริสุทธิ์ยุติธรรมตามครรลองของการปกครองระบอบประชาธิปไตยจะมีส่วนผลักดันให้ประชาชนมีการตัดสินใจและมีพฤติกรรมการเลือกตั้งที่พึงปรารถนา

อย่างไรก็ตามถือเป็นเรื่องยากที่จะมีกฎหมายหรือกรอบกติกาที่สมบูรณ์แบบการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรูปแบบวิธีการและข้อกำหนดในการเลือกตั้งจึงเป็นเรื่องปกติทำให้การศึกษาถึงอิทธิพลของปัจจัยในแง่กฎหมายและกรอบกติกาสถาบันของการเลือกตั้งต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งยังมีประเด็นที่ต้องพิจารณาจากการศึกษาพบว่าพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงของผู้มีสิทธิเลือกตั้งขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ 2 ประการคือเงินและหวัคະແນນนอกจากนี้กลุ่มคนที่รับเงินส่วนใหญ่มักมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำกว่าและผู้ที่รับเงินยังถือว่าเงินเป็นสินน้ำใจที่แสดงถึงความแน่นแฟ้นระหว่างตนกับหวัคະແນນตามระบบโครงสร้างอำนาจในชุมชนของไทยที่มีผู้อุปถัมภ์และผู้ใ้ผู้อุปถัมภ์ (อเนกเหล่า ธรรมทัศน์ 2543)

3) ชาติพันธุ์คือการมีวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีภาษาพูดเดียวกันและเชื่อว่าสืบเชื้อสายมาจากบรรพบุรุษกลุ่มเดียวกันในจังหวัดสงขลามีกลุ่มชาติพันธุ์ในลักษณะของคนปักษ์ใต้เป็นคนที่เกิดและเติบโตในจังหวัดสงขลาโดยกลุ่มชาติพันธุ์หรือกลุ่มวัฒนธรรมมีลักษณะเด่นคือเป็นกลุ่มคนที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษเดียวกันบรรพบุรุษในที่นี้หมายถึงบรรพบุรุษทางสายเลือดซึ่งมีลักษณะทางชีวภาพและรูปร่างเชื้อชาติเหมือนกันรวมทั้งบรรพบุรุษทางวัฒนธรรมด้วยผู้ที่อยู่ในกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกันจะมีความรู้สึกผูกพันทางสายเลือดและทางวัฒนธรรมพร้อมๆ กัน ไปเป็นความรู้สึกผูกพันที่ช่วยเสริมสร้างอัตลักษณ์ของบุคคลและของชาติพันธุ์และในขณะเดียวกันก็สามารถเร้าอารมณ์ความรู้สึกให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าผู้ที่อยู่ในกลุ่มชาติพันธุ์นับถือศาสนาเดียวกันความรู้สึกผูกพันนี้เป็นสิ่งที่นักการเมืองนำมาเป็นแนวทางการหาเสียงเลือกตั้งในลักษณะภูมิภาคนิยมเนื่องจากการมีฐานเสียงที่ชัดเจนของพรรคการเมืองซึ่งในภาคใต้จะยึดพรรคประชาธิปัตย์อย่างเหนียวแน่นท้องถิ่นนิยมหรือภูมิภาคนิยมเป็นความรู้สึกที่สังคมสร้างขึ้นตั้งแต่สมัยโบราณมาแล้ว

ความเป็นท้องถิ่นส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการเมืองหรือรัฐสูงมากเพราะรัฐไทยมีโครงสร้างรวมศูนย์มาตั้งแต่โบราณครอบงำให้คนรู้สึกวาท้องถิ่นคือสิ่งที่รัฐกำหนดให้เป็นเรื่องการเมืองจึงแยกออกจากเรื่องท้องถิ่นนิยมหรือภูมิภาคนิยมไม่ได้โดยสามารถแบ่งท้องถิ่นนิยมหรือภูมิภาคนิยมที่อยู่ในการเมืองออกเป็นสองระดับคือการเมืองของพลเมืองและการเมืองของนักการเมืองโดยในส่วนการเมืองของพลเมืองพบว่าประชาชนไทยกำลังเปลี่ยนท้องถิ่นนิยมหรือภูมิภาคนิยมไปเป็นหน้าที่ (Functional) ในชีวิตจริงมากขึ้นในการสร้างเครือข่ายหน่วยท้องถิ่นใหม่

ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงของประชาชนมากขึ้นและในส่วนท้องถิ่นนิยมหรือภูมิภาคนิยมที่อยู่ในการเมืองของนักการเมืองที่เป็นความพยายามของนักการเมืองหรือก็คือนายทุนที่มีผลประโยชน์ในท้องถิ่นในการอาศัยอารมณ์ปลุกเร้าท้องถิ่นนิยมเพื่อฐานคะแนนของตนสอดคล้องกับชื่อนันต์สมุทวาณิช (2539) มองว่าชาติพันธุ์นิยมและท้องถิ่นนิยมเป็นปรากฏการณ์อันเกิดจากการที่ระบบการเลือกตั้งระบบพรรคการเมืองหรือระบบรัฐมนตรีมีแนวโน้มที่จะไประดมเสียงโดยอาศัยความผูกพันขั้นพื้นฐานที่สุดคือความเป็นพวกเดียวกันเป็นคนไปด้วยกันเพราะว่าไม่สามารถที่จะอ้างอุดมการณ์ประชาธิปไตยในการเลือกตั้งวิธีการระดมเสียงที่ดีที่สุดไม่ได้ระดมเสียงด้วยความเป็นประชาธิปไตยแต่ระดมด้วยความเป็นพวกเดียวกันเนื่องจากระบบประชาธิปไตยไทยยังอ่อนแอยังไม่ผนึกกำลังอ่อนแอเพราะว่าไม่เคยเคลื่อนไหวทางการเมืองมาก่อนเมื่อระบบการเมืองอ่อนแอพรรคการเมืองก็จะนำไปสู่พรรคภูมิภาคเพราะพรรคไม่สามารถที่จะนำอะไรมาระดมเสียงได้ดีเท่ากับความผูกพันกับภูมิภาคหรือท้องถิ่นการเมืองที่มีกระบวนการเลือกตั้งแบบนี้จะนำไปสู่การผนึกกำลังของภูมิภาคมากกว่าการผนึกกำลังของระบบประชาธิปไตย

2.2 ปัจจัยภายในด้านตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง

2.2.1 ลักษณะส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556 เนื่องจากภูมิลำเนาและคุณสมบัติส่วนตัวของนายนิพนธ์ บุญญามณี อดีต ส.ส.บัญชีรายชื่อ และรองเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ ลาออกจาก ส.ส.ไปสมัครชิงเก้าอี้นายก อบจ.สงขลา ที่เป็นคนมีชื่อเสียงมีความซื่อสัตย์มีความรู้ความสามารถและมีผลงานที่ผ่านมาเป็นที่น่าพอใจโดยให้เหตุผลที่ตัดสินใจนั้น เป็นเพราะโตมาจากการเมืองท้องถิ่น และเคยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาจังหวัดสงขลา 2 สมัย เป็นระยะเวลา 8 ปี อีกทั้งยังเคยดำรงตำแหน่งเป็นประธานสภาจังหวัดสงขลา ก่อนที่จะตัดสินใจก้าวเข้าสู่เวทีการเมืองระดับประเทศในฐานะ ส.ส.พรรคประชาธิปัตย์ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงของคนไทยในการเลือกตั้งการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งของคนไทยส่วนใหญ่นิยมเลือกตัวบุคคลมากกว่าพรรคการเมืองส่วนใหญ่ คำนึงถึงความผูกพันส่วนตัวและคุณสมบัติเฉพาะของผู้สมัคร (กรมการปกครอง 2529: 1-3) สอดคล้องกับงานวิจัยของสมนึก พิพิธรังสี (2540: บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนสรุปว่าส่วนใหญ่มีเหตุผลในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเพราะต้องการได้ผู้สมัครที่มีความรู้ความสามารถสอดคล้องกับ ฉกาจพรหมดีสาร (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัย ปัจจัยความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาของนายแพทย์สำเริง แหงกระโทก กรณีศึกษาการเลือกตั้งวันที่ 10 กุมภาพันธ์พ.ศ.2551 ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการเลือกตั้งนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด

นศ.รราชสีมา พ.ศ.2551 ได้แก้ปัจจัยภายในคือ ภูมิหลังและคุณสมบัติของนพ.สำเร็จแห่งกระทรวง กคือด้านประวัติชีวิตและครอบครัวด้านการประกอบวิชาชีพแพทย์ด้านผลงานทางวิชาการด้านการ บริหารพัฒนาบุคลากร/หน่วยงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน/ชุมชนบุคลิกลักษณะ ทำทางหน้าตาภิรยามารยาทความเป็นกันเองของผู้สมัครภูมิลำเนาและชาติกำเนิดเป็นปัจจัยที่ดึงดูด จิตใจของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้เป็นอย่างดีส่งผลต่อความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียง เลือกตั้งนายก อบจ.สงขลาเพราะผู้สมัครที่เป็นคนท้องถิ่นย่อมได้เปรียบคู่แข่งขั้นที่ชาวบ้านไม่รู้จัก ประวัติจากการศึกษาพบว่าประชาชนในการเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา มักจึงมักจะเลือกผู้แทนที่ เป็นคนท้องถิ่นเดียวกันเพราะมีความไว้วางใจกันมากและเป็นบุคคลที่คุ้นเคยกันจากปัญหาความ ของ นายอุทิศ เป็นปัจจัยหนึ่งที่ปฏิเสธไม่ได้ว่ามีผลต่อความปราชัยของ นายอุทิศในครั้งนี้เพราะการ ที่นายอุทิศ ตกเป็นจำเลยของสังคมในคดีถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้อยู่เบื้องหลังการฆาตกรรม นายพีระ ตันติเศรณีอดีตนายกเทศมนตรีนครสงขลาแม้ว่าคดีจะยังไม่ถึงที่สุดและอยู่ระหว่างการอุทธรณ์คดี แต่ประชาชนส่วนใหญ่เชื่อว่าข้อกล่าวหาดังกล่าวเป็นความจริง (ผู้จัดการออนไลน์. 13 สิงหาคม 2556) สอดคล้องกับการศึกษาของ เสรี วงษ์มณฑา (2550) เรื่อง BRANDING นักการเมือง ที่กล่าว ว่า ภาพลักษณ์ส่วนตัวของนักการเมืองเป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจเลือกตัวแทนของประชาชน ประชาชนพอใจกับนักการเมืองที่มีภาพลักษณ์ดี เป็นคนดี ซื่อสัตย์สุจริต น่าเชื่อถือ

2.2.2 มุมมองของประชาชนต่อผู้สมัคร นายนิพนธ์ บุญญามณี ได้รับการสนับสนุน จากพรรคประชาธิปัตย์ และผู้หลักผู้ใหญ่ในพรรค ด้วยศักยภาพของนายนิพนธ์ บุญญามณี นักการเมืองคุณภาพหลายสมัยแล้ว ปัจจัยหนึ่งที่ปฏิเสธไม่ได้ว่ามีผลต่อความปราชัยของนายอุทิศ ในครั้งนี้คือการที่ นายอุทิศ ตกเป็นจำเลยของสังคมในคดีถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้อยู่เบื้องหลังการ ฆาตกรรม นายพีระตันติเศรณีอดีตนายกเทศมนตรีนครสงขลาในทางการเมืองเชื่อและกล่าวกันว่า ความมัวหมองของนักการเมืองจากการถูกกล่าวหาไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องจริงแค่ประชาชนส่วน ใหญ่เชื่อว่าจริงมันก็ส่งผลต่อชื่อเสียงและความเชื่อถือของประชาชนแล้วกรณีของ นายอุทิศคนส่วน ใหญ่เชื่อว่าเป็นความจริงดังนั้นการเลือกตั้งครั้งนี้จึงเป็น โอกาสที่ชาวสงขลาหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยเฉพาะผู้ที่ใกล้ชิดสนิทสนมกับ นายพีระ จะส่งสัญญาณให้ทราบว่าพวกเขาไม่ต้องการ สนับสนุนคนเป็นฆาตกรแม้ว่าบางคนอาจจะไม่อยากเลือกคนอื่นแต่ถ้าให้เลือกเขายินดีจะเลือกคน อื่นหรือไม่เลือกใครแทนที่จะเลือกคนที่พวกเขาเชื่อว่าเป็นฆาตกร แม้ว่านายอุทิศ จะมีผลงานมี ความคิดมีวิสัยทัศน์ก้าวหน้ากว้างไกลอย่างไรแค่ไหนนโยบายหรือโครงการที่โดนใจแค่ไหนแต่ ประชาชนส่วนใหญ่รับไม่ได้กับพฤติกรรมความเป็นผู้มีอิทธิพลใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา ความขัดแย้งโดยเฉพาะมากระทำต่อคนดีๆ และเป็นเพื่อนสนิทเพื่อนร่วมอุดมการณ์อย่าง นายพีระ ตันติเศรณี นับว่า นายอุทิศ ได้ถูกประชาชนพิพากษาทางการเมืองก่อนที่ศาลยุติธรรมจะดำเนินการ

ซึ่งต้องอาศัยเวลาและขั้นตอนที่ยาวนานหลายสมัยเลือกตั้ง หากนายอุทิศไม่ตกเป็นจำเลยของสังคมอย่างดั้นไม่หลุดหลายคนก็เชื่อแน่ว่านายอุทิศ น่าจะไม่แพ้ใครในทางการเมืองในการเลือกตั้งจึงตำแหน่งนายกอบจ.สงขลาแม้แต่นายนิพนธ์บุญญามณีเพื่อนสนิทที่เคยสนับสนุนกันมาตลอดและกลายมาเป็นคู่แข่งกันในที่สุดก็ตาม

นับเป็นอุทาหรณ์สำหรับนักการเมืองทุกคนว่าหากจะก้าวเดินบนเส้นทางของการเป็นนักการเมืองอย่างมีเกียรติมีศักดิ์ศรีและอยู่ได้อย่างยาวนานอย่างนักการเมืองอาวุโสหลายคนของบ้านเมืองโดยเฉพาะนายชวน หลีกภัยนักการเมืองที่อยู่ในหัวใจของพี่น้องประชาชนมายาวนานตั้งแต่พ.ศ.2512 จนถึงบัดนี้ก็จะต้องไม่ตกเป็นจำเลยของสังคม โดยเฉพาะการถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้มีอิทธิพลหรือส่งเสริมนักเลงอิทธิพล

นอกจากนั้นนายอุทิศยังถูกสังคมมองว่าเป็น “นักธุรกิจการเมือง” ดังที่มีการกล่าวเปรียบเทียบกับ นายพีระตันติเสรีในขณะยังมีชีวิตอยู่ว่า “คนหนึ่งเก่งแต่โกง” หมายถึงนายอุทิศช่วยอีกคน “ไม่โกงแต่ไม่เก่ง” หมายถึงนายพีระตันติเสรี ในการเลือกตั้งนายก อบจ.ครั้งนี้คนที่สนับสนุนนายอุทิศช่วยในการเลือกตั้งครั้งที่แล้วครั้งนี้กลับสนับสนุนนายนิพนธ์ด้วยเหตุผล “ไม่ชอบผู้มีอิทธิพล” เมื่อ นายนิพนธ์ ลงสมัครด้วยหลายคนหันมาสนับสนุนนายนิพนธ์ทั้งในฐานะคนของพรรคปชป.และทั้งในฐานะคนใกล้ชิดสนิทสนมกันจนทำให้นายอุทิศ ช่วย ต้องพ่ายแพ้ให้แก่ นายนิพนธ์ บุญญามณี สอดคล้องกับ ชนกรรมว่องไว (2550: บทคัดย่อ) ศึกษาการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด : ศึกษากรณีเขตเลือกตั้งที่ 1 อำเภอสตึกจังหวัดชลบุรี พบว่าการมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่งของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและการรู้จักกันเป็นการส่วนตัว เป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญลำดับสุดท้ายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

2.3 กลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

2.3.1 กลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง จากการสนับสนุนของพรรคประชาธิปัตย์ นโยบายในการหาเสียงของนายนิพนธ์ บุญญามณี จึงเป็นแนวทางเดียวกับนโยบายของพรรคประชาธิปัตย์ เช่น นโยบายเรื่องความปลอดภัยให้ชีวิตพี่น้องประชาชน รวมทั้งนักท่องเที่ยว ด้วยการดิถีชีวิตที่วิจุดเสี่ยง เพื่อป้องกันและป้องปรามไม่ให้มีการก่อเหตุในพื้นที่โดยเฉพาะ อำเภอ

หาดใหญ่ ซึ่งเป็นเมืองเศรษฐกิจเมื่อมีปัญหาจะกระทบไปทุกภาคส่วนส่งผลต่อภาคการท่องเที่ยว เป็นนโยบายหลักในการประสานการเมืองท้องถิ่นเข้ากับการเมืองระดับประเทศได้รับความนิยมนอกจากประชาชนในพื้นที่จังหวัดสงขลาเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับ บรรลือศักดิ์ แสงสว่าง (2543) ศึกษาเรื่อง กระบวนการสร้างภาพทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้ง: ศึกษาการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร 2543 พบว่าในการรณรงค์หาเสียงรับเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2543 คนสำคัญๆ นอกจากมีการนำเสนอเนื้อหาทางด้านนโยบายในการบริหารกรุงเทพมหานครแล้ว ยังนำเอาวิธีการ โฆษณา และการประชาสัมพันธ์มาใช้ในการรณรงค์หาเสียงรับเลือกตั้ง เพื่อปรุงแต่งภาพของตนแล้วขายไปสู่ผู้เลือกตั้งเพื่อให้ผู้เลือกตั้งเกิดความรู้สึกที่ดีต่อผู้สมัคร อันมีลักษณะของการสร้างภาพของสินค้าในเชิงพาณิชย์ด้วย เช่นเดียวกับพรรคการเมืองต่างๆ ความสำคัญของสื่อรูปแบบต่างๆ ต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองไว้อย่างชัดเจนว่า ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคการเมืองต่างๆ ได้ใช้กลยุทธ์และวิธีการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งหลายรูปแบบ มีการใช้กลไกทางการตลาดในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ใช้วิธีการทั้งการปราศรัย การเข้าถึงผู้มีสิทธิเลือกตั้งแบบเคาะประตูบ้าน การหาสมาชิกพรรค การสร้างเครือข่าย การฝึกอบรมสัมมนา การใช้ความผูกพันใกล้ชิด ผ่านระบบอุปถัมภ์ และใช้แนวคิดของ ความเป็นภาคินิยมหรือท้องถิ่นนิยมโดยการนำสื่อในการรณรงค์หาเสียงที่หลากหลาย มีการเน้นการนำเสนอ นโยบาย และแนวทางปฏิบัติตามนโยบาย สอดคล้องกับสุจิต บุญบงการ (2528) ศึกษาเกี่ยวกับแบบแผนการหาเสียงและปัจจัยอันเป็นผลให้ได้รับการเลือกตั้งจากการศึกษาวิจัยการเลือกตั้งซ่อมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม เมื่อ พ.ศ.2528 ว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งจะประสบความสำเร็จในการเลือกตั้งได้ ต้องมีองค์การหาเสียงที่มีประสิทธิภาพ มีข่ายงานครอบคลุมพื้นที่เขตการเลือกตั้งทั้งหมด และมีคณะทำงานซึ่งประกอบด้วยผู้ที่มีความสามารถในการระดมคะแนนเสียงสนับสนุน การสนับสนุนจากผู้มีอิทธิพลจะช่วยให้ได้คะแนนเสียงที่แน่นอนจำนวนหนึ่ง เพราะผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ที่มีเสียงสนับสนุนอยู่ในมือสามารถคะแนนให้ใครก็ได้ และยังมีสมัครพรรคพวก และข่ายงานของตนเองที่ช่วยในการหาเสียงได้

2.3.2 ผลงานที่ผ่านมา ที่ผ่านมาผลงานของนายนิพนธ์ นายนิพนธ์ มีมากมาย ซึ่งนายนิพนธ์ เป็นนักการเมืองระดับประเทศมีบทบาทในการพัฒนาและจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาจังหวัดสงขลาและพื้นที่ภาคใต้ การทำงานที่ผ่านมาอยู่ในสายตาของประชาชน ด้วยภาพลักษณ์ของนักการเมืองระดับประเทศของนายนิพนธ์ ที่ได้รับจัดสรรเงินงบประมาณ และการเข้าถึงในระดับหน่วยงานทางราชการทุกภาคส่วนทำให้มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ต่อประชาชนในจังหวัดสงขลาเป็นที่พึงพอใจของประชาชน สอดคล้องกับแนวความคิดที่ว่า ถ้าผู้สมัครมีคุณงามความดีที่ได้สั่งสมไว้การสร้างพระคุณแก่ผู้จงรักภักดีเป็นไปได้ค่อนข้างสูงที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะไป

ใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้เพราะเกิดความจงรักภักดีความเกรงอกเกรงใจความเคารพนับถือ เคยช่วยฝากงานให้กับลูกหลานชาวบ้านหรือเคยให้ความช่วยเหลือด้านอื่นๆ กับชาวบ้านการที่จะให้ว่าวนขอความช่วยเหลือหรือความร่วมมือจากชาวบ้านย่อมทำได้ง่ายและได้ผลดีโดยชาวบ้านเหล่านั้นจะออกไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจึงทำให้ผู้สมัครประสบผลสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งในขณะเดียวกัน การซื้อเสียงหรือใช้อิทธิพลผ่านระบบห้วคะแนนก็ยังมีปรากฏให้เห็นอยู่ในหลายพื้นที่ จากการศึกษารอง นพรัตน์ ทวี (2536) พบจากการศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง: ศึกษาเฉพาะกรณีการใช้ทรัพยากรที่สำคัญ ในการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาครว่าผู้สมัครที่ได้รับคะแนนนิยมหรือได้รับเลือกตั้งมักเป็นผู้สมัครที่มีทรัพยากรที่สำคัญในการรณรงค์หาเสียงได้แก่ เงิน ผู้ช่วยเหลือในการรณรงค์หาเสียง องค์กรในการรณรงค์หาเสียง โดยสามารถนำทรัพยากรเหล่านี้ไปใช้ผ่านผู้นำชุมชนภายใต้ระบบอุปถัมภ์

ทศพล สมพงษ์ (2544) ศึกษา เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาในกรณีของจังหวัดสกลนคร พบว่ามีการจูงใจให้ประชาชนไปลงคะแนนโดยใช้ทั้งสิ่งของ บริจาคเงิน แจกเงินและสนับสนุนกิจกรรมสาธารณะประโยชน์แก่ชุมชน โดยเฉพาะในเรื่องการแจกเงินนั้นในหมู่บ้านหนึ่งๆ จะมีห้วคะแนนประจำกลุ่มครัวเรือนควบคุมครัวเรือนเป้าหมายเพื่อทำการแจกเงินให้ประชาชนประมาณ 20-30 คน ยิ่งกว่านั้น ในปีต่อมาเมื่อมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยทั่วไป โดยรูปแบบการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพผ่านการควบคุมระบบห้วคะแนน ซึ่งห้วคะแนนถือว่ามีอิทธิพลอย่างมากในการโน้มน้าวให้ประชาชนไปลงคะแนนให้ผู้สมัครที่ห้วคะแนนให้การสนับสนุน นโยบายที่ผู้สมัครนำเสนอในการหาเสียงและการนำผลงานที่จะเป็นประโยชน์กับส่วนรวมอาจเป็นเพราะประชาชนให้ความสำคัญของการเลือกตั้งถือเป็นหัวใจของกระบวนการเลือกตั้งไปใช้สิทธิด้วยความสำนึกรับผิดชอบอย่างครบถ้วน โดยพิจารณาผู้สมัครรับเลือกตั้งนโยบายและผลงานของพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมืองที่สังกัดอย่างครบถ้วนและมีเหตุผล (ประหยัดหงส์ทองคำ 2547: 244-245)

ศิวะพรปัญญาจมาลา (2537: บทคัดย่อ) พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนมากที่สุดคือพรรคการเมืองมีบทบาทมากที่สุดในการเลือกตั้งสอดคล้องกับงานของสุวัตร์ตั้งจิตรเจริญ (2548: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในระหว่างการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง: จังหวัดระยองโดยศึกษาพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งทั่วไปในพ.ศ. 2548 ของกลุ่มตัวอย่างผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดระยองพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งในระบบบัญชีรายชื่อ โดยเลือกพรรคไทยรักไทยมาเป็นอันดับแรกเนื่องจากความพอใจนโยบายของพรรคไทยรักไทย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉกาจ

พรหมดีสาร (2551: บทคัดย่อ) ศึกษา ปัจจัยความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาของนายแพทย์สำเร็จแห่งกระทรวงสาธารณสุขการเลือกตั้งวันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2551 ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พ.ศ.2551 ได้แก่ปัจจัยภายในซึ่งประกอบด้วย 1. นโยบายของผู้สมัครที่ใช้ในการหาเสียงคือการให้เบี่ยยังชีพผู้สูงอายุและการเพิ่มค่าตอบแทนรายเดือนให้กับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน 2. ทุนสนับสนุนในการหาเสียงที่ใช้คือทุนทางสังคมคือความน่าเชื่อถือเป็นที่รักเคารพและศรัทธาของประชาชน 3. ทีมงานสนับสนุนในการหาเสียงคือทีมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านและทีมผู้นำท้องถิ่นและ 4. วิธีการสำคัญในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งที่สำคัญคือการใกล้ชิดเป็นกันเองกับประชาชน

2.3.3 การเข้าถึงผู้มีสิทธิเลือกตั้งของผู้สมัคร เป็นกลยุทธ์การหาเสียงของผู้สมัคร โดยประชาชนมีความนิยมชมชอบวิธีการหาเสียงโดย “เคาะประตูบ้าน” ถือว่าให้ความสนิทสนมเป็นกันเองมากที่สุดจึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้ผู้สมัครประสบความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกอบจ.สงขลาสอดคล้องกับเพียงกมล มานะรัตน์ (2547: บทคัดย่อ) ศึกษากระบวนการรณรงค์หาเสียงในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ของเทศบาลนครเชียงใหม่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547 จากการศึกษาพบว่า การจัดตั้งองค์กรหาเสียง วิธีการ-ยุทธวิธี และความสัมพันธ์ระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้ง หัวคะแนน และประชาชนส่วนใหญ่ เป็นเรื่องของความสัมพันธ์ส่วนบุคคลในรูปแบบความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ โดยมีผลประโยชน์เป็นตัวเชื่อมทั้งสามฝ่ายเข้าด้วยกัน แต่ในอีกส่วนหนึ่งได้เกิดความเปลี่ยนแปลงด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สมัครฯ หัวคะแนนและประชาชน โดยไม่ได้เป็นเรื่องของความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ทั้งสามฝ่ายมิได้มีความสัมพันธ์ส่วนตัวใดๆ ระหว่างกันสอดคล้องกับ วัฒนิกาศิลปะกุล (2550: บทคัดย่อ) ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นศึกษาการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบางโหลงอำเภอบางพลีจังหวัดสมุทรปราการสรุปว่าในส่วนของผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้นมิใช่เพียงอาชีพเพียงปัจจัยเดียวที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่ดังกล่าวจำแนกตามอาชีพพบว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ประกอบอาชีพที่น่าจะมีเวลาเพียงพอที่ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งในท้องถิ่นและในส่วนของผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้นพบว่าเมื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งมากขึ้นจะมีผลทำให้แนวโน้มที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะตัดสินใจไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสูงขึ้นตามไปด้วยอย่างมีนัยสำคัญการเข้าถึงผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นวิธีการที่ส่งผลต่อคะแนนเสียงเลือกตั้งมาก

ห้วคะแนนกับกลุ่มการเมือง เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556 เพราะห้วคะแนนสามารถโน้มน้าวชักชวนประชาชนให้มาออกเสียงเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง สอดคล้องกับฉกาจพรหมดีสาร (2553: 200) พบว่า ผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในกระบวนการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนับแต่การสร้างเสียงและเปลี่ยนเสียงให้เป็นคะแนนสนับสนุนผู้สมัครในวันเลือกตั้งก็คือห้วคะแนนโดยห้วคะแนนเป็นผู้ที่ทำให้ข่าวสารการเมืองแก่ประชาชนชักนำ และควบคุมให้ประชาชนมาลงคะแนนเสียงในวันเลือกตั้งที่ทีมงานสนับสนุนในการหาเสียงของนายแพทย์สำริงแหงกระโทก คือทีมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านและทีมผู้นำท้องถิ่นห้วคะแนนจึงเป็นกลไกที่สำคัญสำหรับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งในต่างจังหวัด สอดคล้องกับจิรัฐ เสรีเกษมสันต์ (2555: 80) พบว่า ห้วคะแนนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมทางการเมืองและรูปแบบในการหาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

2.3.4 ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล นายนิพนธ์ บุญญามณี ผู้สมัครจากพรรคประชาธิปัตย์กับบุคคลต่างๆ ในพื้นที่เลือกตั้งถือเป็นกลยุทธ์สำคัญอีกประการหนึ่งที่มีผลต่อการใช้เป็นจุดขายในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง เนื่องจากสนามเลือกตั้งอย่างจังหวัดสงขลาเป็นสนามแข่งขันที่จัดว่าเป็นเวทีใหญ่ ทั้งด้านภูมิศาสตร์ จำนวนประชากร เศรษฐกิจและปัจจัยต่างๆ ที่เป็นแรงจูงใจให้บรรดานักการเมืองต้องการมีอำนาจในการบริหารไม่ว่าจะเป็นการเมืองระดับใดก็ตาม ส่งผลให้มีบุคคลและกลุ่มบุคคลที่รวมตัวกันในรูปแบบของสมาคม สโมสร เครือข่าย ชมรมต่างๆ บุคคลและกลุ่มบุคคลเหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีบทบาทในการเป็นฐานเสียงที่สำคัญทั้งสิ้นที่ทีมงานสนับสนุนหรือห้วคะแนน ที่อาศัยอยู่ตามหมู่บ้านหรือชุมชนต่างๆ เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา เพราะทีมงานสนับสนุนหรือห้วคะแนนถือเป็นตัวแทนของผู้สมัครที่ใกล้ชิดกับประชาชนและรู้จักวัฒนธรรมประเพณีตลอดจนพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของคนในชุมชนเป็นอย่างดีจึงรู้จักวิธีการรณรงค์หาเสียงที่เหมาะสมกับท้องถิ่นเพื่อทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งประสบผลสำเร็จในการเลือกตั้ง

การศึกษาพบว่า การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งในครั้งนี้ผู้ที่มิบทบาทสำคัญนอกจากพรรคการเมืองและตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งแล้ว ห้วคะแนนยังเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมทางการเมืองของพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งและยังเป็นผู้กำหนดรูปแบบในการหาเสียงเลือกตั้งการเลือกตั้งครั้งนี้มีห้วคะแนนหลายประเภทซึ่งห้วคะแนนแต่ละประเภทจะกำหนดรูปแบบการหาเสียงต่างกันการทำงานของระบบห้วคะแนนในพื้นที่แบ่งได้ออกเป็น 3 ช่วงคือช่วงก่อนวันเลือกตั้งช่วงวันเลือกตั้งและช่วงหลังวันเลือกตั้งรูปแบบและวิธีการทำงานจะกระทำและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วขึ้นเมื่อใกล้วันเลือกตั้งโดยจะมีลักษณะเปลี่ยนแปลงไปเสมอเมื่อ

สถานการณ์การเลือกตั้งหรือสถานการณ์ในเวลานั้นเปลี่ยนแปลงไปการทำงานใหม่การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในวงจรการทำงานนี้คือสถานการณ์ความนิยมในตัวผู้สมัครเปลี่ยนแปลงและหมายถึงสถานการณ์ทางสังคมเช่นข่าวสารและแนวโน้มทางการเมืองเป็นต้นหวัคະແນจึงมีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งตัดสินใจลงคะแนนให้ผู้สมัครเนื่องจากความเกรงใจต่อหวัคະແນส่วนการตัดสินใจลงคะแนนเสียงโดยการได้รับการแจกล้างหรือการคาดว่าจะได้รับผลประโยชน์อื่นเช่นระบบสาธารณสุขปกคในท้องถิ่นมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

อภิชาติ นาคสุข (2536) ศึกษาพฤติกรรมมการเลือกตั้งของประชาชนในพื้นที่เขตบางรักและเขตมีนบุรีพบว่าการชักชวนให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปลงคะแนนเสียงมีแนวโน้มว่าจะได้รับอิทธิพลจากผู้เป็นกลไกของรัฐเป็นส่วนใหญ่ จะเห็นได้ว่า การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์โดยการสร้างความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ของคนในสังคมส่งผลโดยตรงต่อผลทางการเมืองและพฤติกรรมมการเลือกตั้ง จนเกิดเป็นระบบที่ในกระบวนการเลือกตั้งเรียกกันว่า “ระบบหวัคະແນ” ที่มีมีการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์กัน ทั้งในรูปการให้ความช่วยเหลือในเรื่องส่วนตัว การตั้งโครงการพัฒนาเข้ามาสู่พื้นที่ และการตอบแทนกันด้วยข่าวของเงินทอง การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ในเชิงอุปถัมภ์จึงมีความเชื่อมโยงกับการจูงใจโดยผู้สมัคร/ตัวแทนที่เรียกว่าหวัคະແນ ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งออกไปลงคะแนนเสียงให้โดยการจ่ายค่าตอบแทน สอดคล้องกับการศึกษาของเสาวนีย์ ศิริพจนานนท์ (2544) เรื่อง การตัดสินใจของประชาชนในการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: ศึกษาเฉพาะกรณีเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดสุโขทัย พบว่าการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นได้รับอิทธิพลจากการชักนำของบุคคลอื่นๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพื่อนและหวัคະແນ และจากสื่อทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อต่างๆ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในระดับหนึ่ง ผู้สมัครและพรรคการเมืองต่างๆ จึงมักใช้สื่อเป็นเครื่องมือในการสร้างภาพลักษณ์เพื่อจูงใจให้ประชาชนเกิดความสนใจและลงคะแนนให้ สอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญกมล มานะรัตน์ (2547: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การเมืองเรื่องการเลือกตั้ง : ศึกษากรณีการณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ของเทศบาลนครเชียงใหม่ พ.ศ.2547 โดยศึกษากระบวนการณรงค์หาเสียงในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ของเทศบาลนครเชียงใหม่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2547 จากการศึกษาพบว่า การจัดตั้งองค์กรหาเสียง วิธีการ-ยุทธวิธี และความสัมพันธ์ระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้ง หวัคະແນ และประชาชนส่วนใหญ่ เป็นเรื่องของความสัมพันธ์ส่วนบุคคลในรูปแบบความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ โดยมีผลประโยชน์เป็นตัวเชื่อมทั้งสามฝ่ายเข้าด้วยกัน แต่ในอีกส่วนหนึ่ง

ได้เกิดความเปลี่ยนแปลงด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สมัครฯ หัวคะแนนและประชาชน โดยไม่ได้เป็นเรื่องของความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ทั้งสามฝ่ายมิได้มีความสัมพันธ์ส่วนตัวใดๆ ระหว่างกัน

2.3.5 การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การหาเสียงของนายนิพนธ์และนายอุทิศ มีความพยายามในการสื่อสารให้ถึงประชาชนโดยมีการใช้รถประชาสัมพันธ์และป้ายหาเสียงเพื่อให้เข้าถึงและทำความเข้าใจกับประชาชน ด้วยกระบวนการกล่อมเกลாதงสังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งผ่านสื่อกลางต่างๆ เช่น ผ่านมาทางการพูดคุยกันในครอบครัว/ชุมชน ผ่านระบบการศึกษา ผ่านสื่อมวลชน ผ่านองค์กรของรัฐ รวมทั้งผ่านทางนักการเมืองและพรรคการเมืองต่างๆ เป็นต้น จะส่งผลเป็นการสร้างและพัฒนาค่านิยมและทัศนคติเกี่ยวกับระบบการเมืองการปกครองของบุคคลผู้รับข้อมูลข่าวสาร และจะแสดงออกมาในรูปของพฤติกรรมทางการเมืองในลักษณะต่างๆ รวมถึงพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งด้วย การรับรู้ข้อมูลข่าวสารมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในหลายลักษณะ ผลของการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่ถูกต้องและครบถ้วนแก่ประชาชนจะทำให้ประชาชนสามารถออกไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงได้อย่างถูกต้อง และการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนจะทำให้ประชาชนมีความรู้ทางการเมืองสูงขึ้น ทราบว่าสถานการณ์ทางการเมืองของประเทศเป็นอย่างไร และประชาชนสามารถเข้าไปมีบทบาทได้อย่างไร ทำให้ประชาชนเห็นคุณค่าของการเข้าไปมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายซึ่งมีผลทำให้สัดส่วนประชาชนที่ออกไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มสูงขึ้นด้วย

การให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง โดยการนำเสนอผลการสำรวจประชามติหรือโพล รวมถึงการคาดการณ์ผลการเลือกตั้งโดยผู้เชี่ยวชาญในอีกแง่หนึ่งอาจส่งผลในทางลบต่อกระบวนการประชาธิปไตยได้เช่นกัน เนื่องจากมีความเป็นไปได้ที่ประชาชนจะเชื่อว่าผลการเลือกตั้งที่เกิดขึ้นจริงจะเป็นไปตามข้อมูลข่าวสารที่ได้รับและตัดสินใจไม่ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งในที่สุด

นฤพนธ์ เศรษฐสุวรรณ (2533) วิจัยเรื่อง การรับรู้ข่าวสารและพฤติกรรมกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง พบว่า สื่อมวลชนที่ได้รับความเชื่อถือมากที่สุดในการเผยแพร่ข่าวการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครคือโทรทัศน์ และผู้ที่เปิดรับข่าวการเลือกตั้งมากจะตัดสินใจได้เร็วกว่าผู้ที่เปิดรับข่าวสารน้อย สอดคล้องกับ จิตติพล ผลพฤษยา (2536) ศึกษา อิทธิพลของการรับรู้เหตุการณ์ทางการเมืองที่มีผลต่อพฤติกรรมลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากรับรู้ข่าวสารจากสื่อมวลชน โดยให้ความเชื่อถือกับแหล่งข่าวสารคือ โทรทัศน์มากที่สุดและติดตามเกือบทุกวัน และการรับรู้เหตุการณ์ข่าวสารทางการเมืองก่อนการเลือกตั้งมีอิทธิพลในระดับปานกลางถึงค่อนข้างมาก ต่อการตัดสินใจลงคะแนน สอดคล้องกับ จริญญา เจริญสุขใส (2538) ศึกษา การเปิดรับข่าวสารทางการเมือง วัฒนธรรมทางการเมืองกับการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร พบว่าผลการศึกษาที่น่าสนใจว่าการเปิดรับข่าวสารทางการเมือง

เนื่องจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคล มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจทางการเมือง และการใช้สิทธิออกเสียงของเยาวชน เช่นเดียวกับ จิตรา พรหมชุติมา (2541) พบตรงกันกรณีศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในชุมชนแออัดว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการเมืองผ่านสื่อ โดยเฉพาะ โทรทัศน์มีส่วนช่วยให้ประชาชนในชุมชนแออัดได้รับความรู้ทางการเมืองเป็นอย่างดี

จากการศึกษาของนิลบล ใจอ่อนนุ่ม (2543) เกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครพบเพิ่มเติมว่าการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองและความเข้าใจวิธีการเลือกตั้งแบบใหม่ ถึงแม้ว่าความเข้าใจวิธีการเลือกตั้งแบบใหม่นั้นจะไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนก็ตาม สอดคล้องกับ จุฑาทิพย์ ชยางกูร (2541) ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของการโฆษณาทางการเมืองที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรมของผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง พบว่า การโฆษณาทางการเมืองมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ลงคะแนนเสียงในระดับปานกลาง โดยส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าจำเป็นต้องพิจารณาการโฆษณาหาเสียงของแต่ละพรรคก่อนการตัดสินใจ และรู้สึกเฉยๆ กับข้อความที่ว่า การโฆษณาหาเสียงของพรรคการเมืองสามารถเปลี่ยนการตัดสินใจได้ ยิ่งกว่านั้นในการศึกษาเรื่องเดียวกันยังพบด้วยว่า การปราศรัยหาเสียง การให้ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ บทความทางหนังสือพิมพ์ กระแสสังคม และบุคคลใกล้ชิดมีอิทธิพลต่อการลงคะแนนเสียงในระดับปานกลาง

2.3.6 รูปแบบและลักษณะวิธีการหาเสียงของผู้สมัครที่โดดเด่น เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาในการเลือกตั้งวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556 เพราะลักษณะวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งเช่นการติดป้ายคัดค้านที่ขนาดใหญ่การแจกบัตรเบอร์การปราศรัยหาเสียงการเดินเคาะประตูบ้านของผู้สมัครเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งอย่างมากสอดคล้องกับจิรัฐ เสรีเกษมสันต์ (2555: 80) อธิบายขั้นตอนต่างๆ ในการที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งกระทำในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งรวมทั้งการเลือกใช้ยุทธวิธีต่างๆ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งต้องพร้อมด้านเงินทุนและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการหาเสียงสอดคล้องกับงานของจิตลคุ้มครอง (2544: บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขต 2 จังหวัดชลบุรีครั้งการเลือกตั้งทั่วไปวันที่ 6 มกราคมพ.ศ.2544 พบว่า สาเหตุที่ผู้มีสิทธิออกไปใช้สิทธิเพราะถือเป็นหน้าที่ของประชาชนในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยมากกว่าการได้รับเงินจากการซื้อสิทธิขายเสียงผู้ลงคะแนนให้ความสำคัญกับการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองมากกว่าที่จะเข้าไปร่วมกิจกรรมทางการเมืองและผู้มีสิทธิออกเสียงจะเลือกผู้สมัคร โดยพิจารณาประกอบทั้งตัวบุคคลและตัวพรรคมากกว่าจะเลือกตัวบุคคลสอดคล้องกับงานของกฤษเอื้อวงศ์ (2547: 27-30) ศึกษาพบว่า ประชาชนผู้

มีสิทธิออกเสียงจะให้ความสำคัญกับนโยบายพรรคการเมืองมากขึ้นและสื่อมวลชนรวมถึงเครื่องมือในการสื่อสารจะเข้ามามีบทบาทสำคัญในการเข้าถึงผู้มีสิทธิออกเสียง

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 จากผลการศึกษาพบว่าบริบททางการเมืองเป็นปัจจัยสำคัญที่นำมาสู่ความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556 ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านการเมือง ได้แก่ พรรคการเมือง กลุ่มการเมือง การเมืองระดับประเทศ และการเมืองระดับท้องถิ่นที่พรรคการเมืองระดับประเทศส่งตัวแทนพรรคลงสมัครรับเลือกตั้งการเมืองระดับท้องถิ่นถือเป็นนัยทางการเมืองที่สำคัญเพราะอาจส่งผลได้ทั้งในทางบวกและทางลบนั้นหมายถึงถ้าพรรคการเมืองมุ่งแต่จะสร้างรากฐานคะแนนเสียงของพรรคให้แข็งแกร่งเพียงอย่างเดียวโดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม สังคมก็จะเกิดความเสียหายในทางกลับกันหากพรรคการเมืองส่งตัวแทนพรรคที่มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาลงสมัครและได้รับการรับเลือกตั้ง สังคมและส่วนรวมก็จะได้รับคุณประโยชน์จากการตัดสินใจเลือกตั้งตัวแทนจากพรรคการเมืองนั้น

ดังนั้นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับพรรคการเมือง กลุ่มการเมือง การเมืองระดับประเทศ หรือการเมืองระดับท้องถิ่น ทั้งหัวหน้าพรรคและสมาชิกพรรคต้องมีมาตรฐานทางการเมืองที่ชัดเจน มีนโยบายพรรคและการทำงานของพรรคเพื่อสร้างความศรัทธาให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนในพื้นที่และทำให้พรรคการเมืองมีความมั่นคงเข้าถึงประชาชนอย่างทั่วถึง สมาชิกพรรคต้องสร้างภาพพจน์ของตนเองในการเป็นบุคคลของประชาชนที่ต้องกล้าแสดงความคิดเห็นสามารถเสนอแนะหรือรับฟังความคิดเห็นของประชาชนได้รวมทั้งสามารถเป็นผู้ที่รองรับความสนใจทางการเมืองของประชาชน ได้ด้านผู้สมัครรับเลือกตั้งก็ต้องมีการปรับเปลี่ยนตนเองเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและความสนใจของประชาชน โดยการพัฒนาตนเองทั้งด้านความรู้ความสามารถ ความเป็นผู้นำการประสานงานมีความโปร่งใสและการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกล้าพูดกล้าแสดงออกต่อหน้าสาธารณชนเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการที่จะนำพาสังคมและประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

3.1.2 จากผลการศึกษาพบว่าปัจจัยภายนอกด้านเศรษฐกิจและสังคม เป็นปัจจัยหนึ่งที่นำมาสู่ความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาในการเลือกตั้งวันที่ 4 สิงหาคมพ.ศ.2556 โดยเฉพาะปัจจัยทางด้านสังคม ซึ่งประกอบด้วย เครือข่าย

ต่างๆ สโมสรภาคประชาสังคม และความหลากหลายของชาติพันธุ์ การมีส่วนร่วมที่เกิดจากภาคประชาสังคมและชุมชนที่เข้มแข็งเป็นผลจากสถานการณ์ผลักดันให้ประชาชนรวมตัวกันเป็นองค์กรของประชาชนเพื่อมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการทำงานของภาครัฐ ตัวอย่างเช่น เมื่อเกิดเหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่ในพื้นที่เขตเทศบาลนครหาดใหญ่ทำให้ประชาชนและชุมชนได้รับความเสียหายอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อนบุคคลกลุ่มต่างๆ เห็นว่าปัญหาที่เกิดขึ้นนี้คงจะเกิดขึ้นอีกถ้าไม่มีการหาทางป้องกันและแก้ไขและคงจะปล่อยให้หน่วยงานของรัฐโดยเฉพาะเทศบาลนครซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบดูแลพื้นที่ให้ทำการวางแผนและดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวแต่ลำพังมิได้ชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการเสนอแนะและดูแลการทำงานของโครงการที่จะเกิดขึ้นด้วยจึงได้มีการรวมตัวของบุคคลต่างๆ ทั้งที่เป็นนักธุรกิจนักวิชาการผู้นำชุมชนผู้นำองค์กรประชาชนและประชาชนทั่วไป จัดตั้งขึ้นเป็นสภาประชาชนหาดใหญ่ และในรูปแบบของเครือข่ายภาคประชาสังคม เปิดให้มีเวทีแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับทิศทางของการพัฒนาเมืองหาดใหญ่ โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเรื่องน้ำท่วม ได้มีการเชิญทั้งฝ่ายเทศบาลและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นของชุมชนอย่างน้อยที่สุดก็สะท้อนถึงความตื่นตัวของชุมชนที่ห่วงใยชุมชนของตนเองเมื่อเกิดปัญหาและทำให้หน่วยงานของรัฐรวมทั้งหน่วยการปกครองท้องถิ่น เช่นเทศบาลนครต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและมีแผนการทำงานที่รัดกุมขึ้นรวมทั้งความโปร่งใสในการทำงานด้วยซึ่งในลักษณะนี้เป็นการควบคุมเชิงนโยบายที่ภาคประชาชนสามารถดำเนินการได้ด้วยตัวเอง

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า เครือข่ายต่างๆ ภาคประชาสังคม สโมสร และความหลากหลายของชาติพันธุ์ มีผลต่อการพัฒนาประชาธิปไตย จากตัวอย่างข้างต้นทำให้เห็นว่ารูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการดำเนินการของภาคประชาชนเองเป็นสิ่งที่เป็นไปได้และมีประสิทธิภาพรูปแบบหนึ่ง บทบาทของรัฐในกรณีเช่นนี้คือ ค้นหาศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นและเปิดโอกาสให้แสดงออกไม่ขัดขวางหรือมองชุมชนในแง่ลบว่าเป็นปฏิปักษ์กับรัฐในเรื่องความสงบเรียบร้อยภาคประชาชนจะสามารถพัฒนาความเข้มแข็งและช่วยดูแลตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

อย่างไรก็ตามมีข้อจำกัดและปัญหาบางประการที่ควรคำนึงถึงสำหรับรูปแบบดังกล่าว ประการแรกคือท้องถิ่นต่างๆ ในปัจจุบันที่ชุมชนหรือองค์กรประชาชนมีความเข้มแข็งมีค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบสัดส่วนกับจำนวนหน่วยการปกครองท้องถิ่นทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าความซับซ้อนของสังคมและภารกิจในชีวิตประจำวันที่มีมากขึ้นรวมทั้งสิ่งดึงดูดความสนใจของแต่ละคนให้ใช้เวลาอยู่กับเรื่องของตนเองเช่นกิจกรรมบันเทิงและงานอดิเรกซึ่งมีแรงดึงดูดมากกว่าทำให้คนไทยมีความเป็นปัจเจกมากขึ้นประการที่สองการแสดงออกของประชาชนโดยตรงบางครั้งอาจนำไปสู่สภาวะ

เผชิญหน้าระหว่างขบวนการประชาชนกับผู้เสียผลประโยชน์ซึ่งอาจนำไปสู่การใช้ความรุนแรงโดยเฉพาะตัวผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการแสดงออกของประชาชนประการที่สามเจ้าหน้าที่ของรัฐบางส่วนยังคงชินกับการที่รัฐเป็นผู้มีบทบาทหลักในการจัดการเรื่องต่างๆ ของสังคมเจ้าหน้าที่จึงอาจมองการแสดงออกของประชาชนไปในทางลบและเป็นพฤติกรรมที่ขัดขวางการเติบโตในบทบาทของภาคประชาชนในขณะที่เดียวกันการแสดงออกของประชาชนด้วยตนเองก็อาจมีโอกาสดูถูกด้วยสินจ้างรางวัลหรือการได้รับข้อมูลที่ผิดๆ เพื่อผลประโยชน์ทางการเมืองของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

3.1.3 จากผลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่าปัจจัยความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาของนายนิพนธ์ บุญญามณี ในการเลือกตั้งวันที่4 สิงหาคมพ.ศ.2556 นอกจากเหตุผลจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกดังได้กล่าวมาแล้วยังเป็นผลมาจากการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล3 กลุ่มได้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งทีมงานสนับสนุนในการหาเสียงและผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งซึ่งทุกคนมีบทบาทที่ส่งผลกระทบต่อซึ่งกันและกันในการทำให้การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งครั้งนี้ประสบความสำเร็จโดยผู้สมัครรับเลือกตั้งและทีมงานสนับสนุนในการหาเสียงต้องมีการเตรียมการวางแผนในการรณรงค์หาเสียงด้วยกลวิธีต่างๆเพื่อให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นที่รู้จักและนิยมชมชอบของประชาชนมากที่สุดในระยะเวลานับจากัดก่อนที่จะมีการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งโดยเริ่มตั้งแต่การวางแผนนโยบายการปราศรัยหาเสียงการสื่อสารประชาสัมพันธ์ของผู้สมัครรับเลือกตั้งเพื่อสร้างความพึงพอใจให้ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งมาลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งให้มากที่สุดซึ่งกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่าผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งส่วนใหญ่เลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีประวัติด้านภูมิหลังและคุณสมบัติส่วนตัวที่ผ่านมาเป็นคนดีมีความรู้ความสามารถมีผลงานและแนวนโยบายที่น่าเสนอตรงกับความต้องการของประชาชนตลอดจนประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถสัมผัสตัวได้โดยง่ายไม่ถือตัว

ดังนั้นผู้สมัครรับเลือกตั้งทีมงานสนับสนุนในการหาเสียงและผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งจึงควรมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการรณรงค์หาเสียงและรวบรวมคะแนนเสียงให้เกิดความสอดคล้องต้องกันกับความต้องการของผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือประชาชนดังกล่าวตัวอย่างเช่นผลการวิจัยที่พบว่าทีมงานสนับสนุนในการหาเสียงเลือกตั้งไม่มีพฤติกรรมการบังคับขู่เข็ญหรือใช้อิทธิพลด้วยเหตุผลเพราะประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีความรู้และความเข้าใจแล้วว่าการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นซึ่งมีความใกล้ชิดตัวและส่งผลกระทบต่อชุมชนนั้นมีความสำคัญมากชี้ให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยผ่านกระบวนการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรมเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนและท้องถิ่นโดยตรง

3.1.4 ภาครัฐต้องเตรียมความพร้อมในการเลือกตั้งทุกระดับและกำหนดอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกันการทุจริตตลอดจนอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการเตรียมการเลือกตั้งให้พร้อมรวมทั้งต้องมีการกำหนดกลไกและองค์กรในการตรวจสอบและควบคุมการเลือกตั้งให้เป็นไปตามกฎหมายบริสุทธิยุติธรรมเป็นองค์กรกลางที่มีความชำนาญสามารถตรวจสอบและควบคุมการเลือกตั้งได้อย่างมีประสิทธิภาพบริสุทธิยุติธรรมภาครัฐต้องสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยต้องยกระดับคุณภาพชีวิตเพื่อให้ประชาชนมีความพร้อมและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองการประชาสัมพันธ์ภาครัฐต้องสร้างภาพพจน์ที่ดีต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนเข้าใจและไปใช้สิทธิของตนเองอย่างถูกต้องเป็นธรรม

ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่นกระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงสาธารณสุขเป็นต้นซึ่งกระทรวงดังกล่าวมีเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติงานใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่นและมักได้รับความไว้วางใจจากประชาชนในชุมชนสูงหากเจ้าหน้าที่เป็นแกนนำในการให้ความรู้ทางการเมืองที่ถูกต้องก็จะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีโดยหากพิจารณาผลการวิจัยกลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาในการเลือกตั้งวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556 ระหว่าง นายนิพนธ์ บุญญามณีและนายอุทิศชูช่วยครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ด้วยการให้ความรู้เกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของไทยและการเลือกตั้งนายกอบจ. รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและสมาชิกสภาจังหวัดตามที่กฎหมายกำหนดและหลักเกณฑ์ที่ได้รับการยอมรับว่าดีเหมาะสมและสอดคล้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของไทยอย่างจริงจังโดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้ต่อกระบวนการการเลือกตั้งซึ่งจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ไขปัญหาประชาธิปไตยของประเทศไทยได้ในอนาคต

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อเป็นการส่งเสริมให้การเมืองในระดับท้องถิ่นมีความเข้มแข็งและให้ประชาชนได้ตระหนักในการเลือกนักการเมืองที่เป็นคนดีเข้าสู่ภาคการเมืองมากยิ่งขึ้นในอนาคตทั้งนี้เพื่อให้เกิดความครอบคลุมและได้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นขอเสนอแนะให้ทำการศึกษาวิจัยในประเด็นดังต่อไปนี้

3.2.1 ศึกษาบทบาทของพรรคการเมืองกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่าพรรคการเมืองได้เข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งประสบความสำเร็จในการเลือกตั้งนายกอบจ.สงขลาโดยหวังว่าเมื่อ

ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่พรรคการเมืองให้การสนับสนุนได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งพรรคการเมืองก็จะได้อาศัยผู้สมัครดังกล่าวเป็นฐานเสียงทางการเมืองให้กับพรรคการเมืองนั้นๆ โดยในการเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา ครั้งนี้พรรคการเมืองได้ใช้ชื่อพรรคการเมืองในการสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งอย่างเป็นทางการ โดยให้สมาชิกพรรคการเมืองเป็นตัวแทนสมัครรับเลือกตั้งโดยตรงดังนั้นผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรที่จะได้ศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทของพรรคการเมืองกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นเพราะการปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเฉพาะในระดับ อบจ. จะมีความสำคัญมากขึ้นเรื่อยๆ จึงทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งจะมีความสำคัญอย่างมากต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในอนาคตควรที่จะให้พรรคการเมืองเข้ามามีบทบาทสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งอย่างเป็นทางการโดยเปิดเผยหรือไม่ทั้งนี้เพื่อทำให้เกิดความชัดเจนทางการเมืองและทำให้การเมืองในระดับท้องถิ่นมีความเข้มแข็งมั่นคงมากยิ่งขึ้นเหมือนกับการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดกรุงเทพมหานครเช่นพรรคประชาธิปัตย์ให้การสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ว่ากทม. ในการเลือกตั้งครั้งนี้ผ่านมาอย่างเปิดเผยและเป็นทางการเป็นต้น

3.2.2 ศึกษาที่มาของแหล่งเงินทุนของผู้ที่ได้รับเลือกตั้ง

สิ่งซึ่งนับว่ามีความสำคัญและเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งประสบความสำเร็จในการเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา ในการเลือกตั้งวันที่ 4 สิงหาคมพ.ศ.2556 คือปัจจัยด้านเงินทุนในการเลือกตั้งครั้งนี้มาจากแหล่งใดบ้างเพราะจังหวัดสงขลาเป็นพื้นที่ที่มีเขตการเลือกตั้งขนาดใหญ่มาก (จำนวน 16 อำเภอ) ถ้าพึ่งเพียงเงินเดือนของผู้สมัครเพียงอย่างเดียวไม่น่าจะเพียงพอในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งในครั้งนี้ดังนั้นผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรที่จะได้ศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับแหล่งเงินทุนของผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งในการเลือกตั้งครั้งนี้มาจากแหล่งใดบ้างและมีพรรคการเมืองหรือกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ให้การสนับสนุนทางด้านเงินทุนอย่างไรและในการสนับสนุนของพรรคการเมืองหรือกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆต่อผู้ได้รับเลือกตั้งมีวัตถุประสงค์เพื่อสิ่งใดบ้างทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงแหล่งเงินทุนที่สำคัญที่ทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งประสบความสำเร็จในการเลือกตั้ง

3.2.3 ศึกษาเปรียบเทียบนโยบายพรรคการเมืองบทบาทพรรคการเมืองกับทิศทางการทำงานของนักรการเมืองระดับท้องถิ่นเพื่อเป็นข้อเสนอให้กับผู้เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ประโยชน์

3.2.4 ศึกษาพฤติกรรมของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำผลการศึกษาไปปรับใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อไป

จากการศึกษาวิจัยกล่าวได้ว่านายนิพนธ์ บุญญามณี ผู้สมัครรับเลือกตั้งถือเป็นต้นแบบ (Idol) ของนักรการเมืองรุ่นใหม่ในการเลือกตั้งของนักรการเมืองระดับท้องถิ่นและ

ระดับประเทศในอนาคตเพราะจากผลการเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา ในครั้งนี้ นายนิพนธ์ บุญญามณี ได้รับคะแนนเสียงมากถึง 347,589 คะแนนนับเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งที่คนรุ่นใหม่ให้การสนับสนุน เพราะมีประวัติเป็นคนมีชื่อเสียงดีมีธรรมาภิบาลและสร้างผลงานที่ดีเพื่อสังคม มีวิสัยทัศน์ในการที่จะพัฒนาสงขลาให้พร้อมเข้าสู่การเป็นผู้นำประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและเป็นการกระจายการปกครองออกสู่ท้องถิ่นเพื่อให้ท้องถิ่นมีการพัฒนาแบบยั่งยืนสามารถพึ่งพาตนเองได้ ตามปณิธานที่ นายนิพนธ์ บุญญามณี ได้ให้ไว้ในการรณรงค์หาเสียงก่อนได้รับเลือกตั้งว่า “การที่ประเทศไทยจะเจริญรุ่งเรืองได้ต้องสร้างความเข้มแข็งจากรากฐานของประเทศก่อน นั่นคือชุมชนหรือท้องถิ่น ให้คนในท้องถิ่นรักบ้านเกิดของตนเอง ร่วมกันพัฒนาสร้างความเป็นปึกแผ่นให้มั่นคง ประชากรมีการศึกษาสร้างงานสร้างรายได้ให้ชุมชน ใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด เมื่อคนในท้องถิ่นมีการศึกษา มีงานทำ มีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว คนก็จะอยู่กับชุมชนไม่ต้องเข้ามากระจุกตัวอยู่ในเมืองหลวง ลดปัญหาสังคม ปัญหามลพิษ และอีกหลายปัญหา ที่จะเกิดจากการหลั่งไหลของประชากรจากสังคมชนบทสู่สังคมเมือง การทำให้ท้องถิ่นมีความเข้มแข็งประเทศก็จะเข้มแข็งไปด้วย” คำพูดดังกล่าว ทรายเป็นการจุดประกายให้คนรุ่นใหม่เกิดแนวคิดคล้อยตาม และให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการเมืองท้องถิ่นซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัว โดยออกมาใช้สิทธิ์เลือกตั้งเพื่อแสดงออกถึงความมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ระบอบประชาธิปไตยมีความก้าวหน้าต่อไป

ดังนั้นปัจจัยที่สำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งก็คือการทำให้ประชาชนตระหนักในบทบาทหน้าที่ของพลเมืองดีโดยการไปใช้สิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้งและเลือกคนดีเป็นผู้แทนที่จะส่งผลดีต่อประชาชน โดยตรงในลำดับแรกและส่งผลดีต่อชุมชนและประเทศในลำดับต่อมาอีกทั้งยังเป็นการช่วยลดปัญหาของการเลือกตั้งที่ไม่บริสุทธิ์ยุติธรรมให้ลดน้อยลงผลักดันให้การพัฒนาการเมืองการปกครองในระดับท้องถิ่นและการเมืองระดับประเทศมีความมั่นคงเข้มแข็งมากยิ่งขึ้นและเป็นไปในทิศทางเดียวกันในอนาคต

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ (2541) ประชาธิปไตย กรุงเทพมหานคร.
- กรมลด ท่องธรรมชาติ (2531) การเมืองและการปกครองไทย พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กนก วงษ์ตระหง่าน (2530) การเมืองในสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- กรณีกา รัตนะ (2552) กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย: กรณีศึกษา
บทบาททางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย วิทยานิพนธ์
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- กาดัญญู วรพิทยุต (2548) RE-BRANDING พรรคประชาธิปัตย์ กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มติชน
- กฤษเอื้อวงศ์ (2547) พรรคการเมืองกับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง *วารสารพรรคการเมืองสัมพันธ์*,
10(1), 27-30
- โกวิท พวงงาม (2546) การปกครองท้องถิ่นไทย พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์
วิญญูชน
- กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ (2538) แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย
กรุงเทพมหานคร การศาสนา
- คณะกรรมการการเลือกตั้ง (2557) การเลือกตั้ง. ค้นคืนจาก <http://www.ect.go.th>.
- จรัส สุวรรณมาลา (2550) เอกสารประกอบการประชุมวิชาการสถาบันพระปกเกล้าประจำปี 2550
เรื่องวัฒนธรรมการเมืองท้องถิ่นในประเทศไทย: วัฒนธรรมการเมือง จริยธรรมและ
การปกครอง กรุงเทพมหานคร สถาบันพระปกเกล้า
- จริญญา เจริญสุขใส (2538) การเปิดรับข่าวสารทางการเมือง วัฒนธรรมทางการเมืองแบบ
ประชาธิปไตย กับการไปใช้สิทธิออกเสียงของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร ปี 2538
กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรรยา สุภาพ (2534) ลัทธิการเมืองและเศรษฐกิจเปรียบเทียบ. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ และคณะ (2524) การพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารงานพัฒนา
ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและสภาตำบล กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

- จิตติพล ผลพุกษา (2536) อิทธิพลของการรับรู้เหตุการณ์ทางการเมืองที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงคะแนน เลียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- จิตรา พรหมชุติมา (2541) พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในชุมชนแออัดในกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- จิตลคุ้มครอง (2544) พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในกรอบรัฐธรรมนูญพุทธศักราช 2540: ศึกษากรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขต 2 จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา
- จิรัฐเสรีเกษมสันต์ (2555) พฤติกรรมทางการเมืองและรูปแบบของการหาเสียงของพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: กรณีศึกษาการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคมพ.ศ. 2554 ของจังหวัดชลบุรี คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2525) การกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบท กรุงเทพมหานคร การจัดระเบียบบริหาร
- ฉกาจพรหมดีสาร (2553) ปัจจัยความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาของนายแพทย์สำเริงแหงกระโทก กรณีศึกษาการเลือกตั้งวันที่ 10 กุมภาพันธ์พ.ศ. 2551 รัฐศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- นัจฉิสา เพชรหนองชุม (2547) ภาวะการเป็นผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. การศึกษาอิสระการจัดการมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
- ชัยอนันต์ สมุทวนิช (2539) ท้องถิ่นนิยมและภูมิภาคนิยมกับสังคมและการเมืองไทย นครศรีธรรมราช ไทม์พรีนติ้ง
- _____. (2544) ประชาธิปไตยสังคมนิยมและคอมมิวนิสต์กับการเมืองไทย กรุงเทพมหานคร ดวงดีการพิมพ์
- ชาติรีพลายงาม (2544) คณะกรรมการการเลือกตั้ง “ศึกษากรณีขอบเขตอำนาจในการไม่ประกาศรับรองรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนอยู่ในเกณฑ์ที่ได้รับเลือกตั้งให้เป็นสมาชิกวุฒิสภา” กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- ชูศักดิ์ เทียงตรง (2539) การปกครองท้องถิ่นไทย ไทยวัฒนาพานิช
- _____. (2518) การปกครองท้องถิ่นไทย กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ชวงส์ ฉายะบุตร (2541) การปกครองท้องถิ่นไทย กรุงเทพมหานคร ส่วนท้องถิ่น.

- ฐปนรรต พรหมอินทร์ (2545) กระบวนการเลือกตั้งและปัจจัยในการตัดสินใจเลือกตั้ง
สมาชิกรัฐสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสุพรรณบุรี กรุงเทพมหานคร สถาบันพระปกเกล้า
ถวิวัฒน์ บุรีกุล และสตีธร ธนานิธิโชติ (2545) พฤติกรรมการเลือกตั้งและปัจจัยในการตัดสินใจ
เลือกตั้งสมาชิกรัฐสภา พ.ศ.2543 กรุงเทพมหานคร ชรรคมถการพิมพ์
_____. (2547) พฤติกรรมการเลือกตั้งและปัจจัยในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภา :
รายงานการวิจัย นนทบุรี สถาบันพระปกเกล้า
- ณัชชาภัทร อุ่นตรงจิตร (2545) รัฐศาสตร์เบื้องต้น เชียงใหม่ คณิงนิการพิมพ์
- ทินพันธ์ นาคะตะ (2546) ทฤษฎี แนวความคิด ปัญหาสำคัญและแนวทางการศึกษาวิเคราะห์
การเมืองกรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ โครงการเอกสารและ
ตำราสมาคมรัฐประศาสนศาสตร์
_____. (2545) ประชาธิปไตยไทย กรุงเทพมหานคร สหายบล็อกและการพิมพ์
- ทศพล สมพงษ์ (2545) ความเคลื่อนไหวทางสังคมในกระบวนการเลือกตั้งและปัจจัยในการ
ตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภา จังหวัดสกลนคร กรุงเทพมหานคร สถาบัน
พระปกเกล้า
- ชนกรณั้วองไว (2550) การตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและสมาชิกรัฐสภา
องค์การบริหารส่วนจังหวัด : ศึกษากรณี เขตเลือกตั้งที่ 1 อำเภอเสด็จหีบ จังหวัดชลบุรี
มหาวิทยาลัยบูรพา
- ชนพล อินทมูล (2552) บทบาทการเมืองของกลุ่มรักเชียงใหม่ 51 รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ชนัน อนุমানราชชน จันทนา สุทธิจารี ไพรัช ตรีการศิรินนท์ (2543) รายงานการวิจัยเรื่องทัศนคติ
ของประชาชนต่อผลการเลือกตั้งวุฒิสมาชิก จังหวัดเชียงใหม่ 4 มีนาคม 2543. คณะ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ชเนศวร์ เจริญเมือง (2546) 100 ปี การปกครองท้องถิ่นไทย พ.ศ.2440-2540 กรุงเทพมหานคร
โครงการจัดพิมพ์คปไฟ
- ชโสธร ตู้ทองคำ (2549) วาทกรรมการเลือกตั้งของประเทศไทย วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช,15(2),
90-104
- ชिरุทธ บุญมี (2536) สังคมเข้มแข็ง กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มิ่งมิตร
- ชงชัย วงศ์ชัยสุวรรณ และเทียนชัยวงศ์ชัยสุวรรณ (2543) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ชั้นกลาง กรุงเทพมหานคร กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

- คณาธิปไตย (2550) การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหมอนอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ : ศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2548 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ณรงค์ บุญสวยขวัญ (2557) พฤติกรรมการเลือกตั้งของคนไทย.ค้นคืนเมื่อ 5 สิงหาคม 2557จาก <http://www.oknation.net/blog/baocd12/2008/01/08/entry-1>.
- ณิสรดา บุญเฉลิม (2546) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมะขุนหวาน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่.เชียงใหม่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- นฤพนธ์ เศรษฐสุวรรณ (2533) บทบาทการสำรวจประชามติในฐานะข่าวสารการเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 7 มกราคม พ.ศ.2533 กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- นันทนา นันทวโรภาส (2549) ชนะเลือกตั้ง...ด้วยพลังการตลาด กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ขอคิดด้วยคน
- นิธิ เอียวศรีวงศ์ (2550) วัฒนธรรมการเมือง จริยธรรม และการปกครอง (Political Culture, Ethics and Governance).สถาบันพระปกเกล้า
- นิลุต ใจอ่อนนุ่ม (2543) การเปิดรับข่าวสารทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นพรัตน์ ทวี (2536) ยุทธศาสตร์การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง : ศึกษาเฉพาะกรณีการใช้ทรัพยากรที่สำคัญในการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร. กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (2545) ก้าวต่อไปของการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่นไทย. ในการประชุมวิชาการสถาบันพระปกเกล้า: ครั้งที่ 3 การกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่นในประเทศไทย.กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ธรรมดาเพรส
- บุญแสง ชีระภากร (2552) ภาวะผู้นำและการบริหารงานของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- บรรเจิด สิงคะเนติ (2551) การทรยศต่อความไว้วางใจของประชาชนปัจเจกบุคคล คตส พันธกิจการตรวจสอบแทนประชาชน
- บรรลือศักดิ์ แสงสว่าง (2543) กระบวนการสร้างภาพทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้ง: ศึกษาการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร 2543 กรุงเทพมหานครสถาบันพระปกเกล้า.ช
- ประทาน คงฤทธิ์ศึกษกร (2525) ทฤษฎีการปกครองท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร

- ประหยัด หงษ์ทองคำ (2549) การพัฒนาทางการเมืองโดยกระบวนการปกครองส่วนท้องถิ่น
กรุงเทพมหานคร พาพาส
- ประยูรกาญจนกุล (2533) คำบรรยายกฎหมายปกครอง พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปริญญา เทวานฤมิตรกุล (2541) การมีส่วนร่วมในทางการเมืองของประชาชนในรัฐธรรมนูญฉบับ
ใหม่กับความเป็นประชาธิปไตยทางตรง. วารสารกฎหมายปกครอง (สิงหาคม 2541)
- ปานหทัย ดันดิเตชา (2546) การตลาดทางการเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีการใช้สื่อในการรณรงค์หา
เสียงเลือกตั้งของพรรคไทยรักไทย ในเขตกรุงเทพมหานคร, วิทยานิพนธ์ปริญญา
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปิยะ กิจถาวร ชิดชนก ราอิมมูตา (2541) พฤติกรรมในการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภา
เทศบาลศึกษากรณีเทศบาลเมืองปัตตานี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- พนัส ทศนียานนท์ (2543) หลักธรรมรัฐกับการจัดการสิ่งแวดล้อมสิ่งแวดล้อมในรัฐธรรมนูญแปลง
แนวคิดสู่การปฏิบัติ. ม.ป.ท.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต) (2543) กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคนสู่ประชาธิปไตย พิมพ์ครั้งที่ 2
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์สหธรรมิก
- พัชโรดม ลิมปิษาเชียร (2543) กระบวนการคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิก
วุฒิสภา กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต.(2541) ชนชั้นกับการเลือกตั้ง กรุงเทพมหานคร ศูนย์วิจัยและผลิตตำรา
พิมพ์จันทร์นามวัฒน์ (2534) การเลือกตั้ง. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาสถาบันและกระบวนการ
ทางการเมือง* หน้า 46-80 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ไพฑูรย์ เครือแก้ว (2518) ลักษณะสังคมไทย กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ไพฑูรย์ บุญวัฒน์ (2538) รายงานการวิจัยการจัดตั้งองค์กรเพื่อสนับสนุนการเลือกตั้งให้เป็นไปด้วย
ความบริสุทธิ์ยุติธรรม กรุงเทพมหานคร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
- พจนีย์ ไชวาริต (2543) ภูมิหลังของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภากรุงเทพมหานครและแรงจูงใจในการลง
สมัครรับเลือกตั้ง กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรศักดิ์ผ่องแผ้ว (2534) การเลือกตั้งกับการพัฒนาทางการเมืองไทย ใน *เอกสารสอนชุดวิชาปัญหา
การพัฒนาทางการเมืองไทย* นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

- เพียงกมล มานะรัตน์ (2547) การเมืองเรื่องการเลือกตั้ง : ศึกษากรณีการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง
นายกเทศมนตรี ของเทศบาลนครเชียงใหม่ ปี พ.ศ.2547 กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- เพิ่มพงษ์ เชาวลิต และศรีสมภพ จิตรภิมย์ศรี (2531) หาคะแนนอย่างไรให้ได้เป็น ส.ส.
กรุงเทพมหานคร นิติธรรม
- ฟองจันทร์ วุฒินันชัย (2548) บทบาทของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วน
จังหวัดเชียงใหม่โดยตรงในอำเภอแม่สายจังหวัดเชียงใหม่ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
(การเมืองและการปกครอง) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2547) คู่มือการพิมพ์วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ฉบับปรับปรุงพ.ศ. 2546 พิมพ์ครั้งที่ 2 นนทบุรี สำนักบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- มหาวิทยาลัยเกริก (2543) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย *วารสารพัฒนา
สังคม*.
- วัชรวิทย์ ไชยสาร (2544) ระบบการเลือกตั้งกับการเมืองไทยยุคใหม่ กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์นิติ
ธรรม
- วัฒนาศิลปกุล (2550) ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิก
สภาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษากรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหาร
ส่วนตำบลบางโหลง อำเภอบางพลีจังหวัดสมุทรปราการ. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
มหาวิทยาลัยบูรพา
- วัลลภ รัฐนิตรานนท์ และ นพพล อัครชาติ (2555) สถานภาพทางสังคมกับพฤติกรรมการเลือกตั้งใน
การเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ.2554: กรณีศึกษาจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตจตุจักร
กรุงเทพมหานคร. *วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษา* 1 (1): 33-40.
- วาสนา จาตุรัตน์ (2552) ผลการปฏิบัติงานโดยรวมของการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาล ปรัชญา
ดุสิตบัณฑิตรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิทยา โยธารินทร์ (2543) บทบาทของหัวคะแนนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด :ศึกษาเฉพาะ
กรณีเขตอำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ.2533. ปริญญาโท (ศศ.ม. ไทยคดี
ศึกษา เน้นสังคมศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม
- วิทยาสุวรรณมาศ (2541) พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ
ประชาชนในเขตอำเภอมโนรมย์จังหวัดชัยนาท. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

- วินัย ลีสmith์และศุภสิทธิ์ พรณารุ โณทัย (2545) การกระจายอำนาจด้านสาธารณสุขในประเทศไทย
ในการประชุมวิชาการสถาบันพระปกเกล้า ครั้งที่ 3 การกระจายอำนาจและการ
ปกครองท้องถิ่นในประเทศไทย กรุงเทพมหานคร ชรรมดาเพรส
- วิรัตน์แป้นพงษ์ (2549) การวิเคราะห์ความชอบธรรมของกระบวนการเลือกตั้งและการเป็น
ผู้แทนราษฎร วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิตแขนงวิชาการเมืองการปกครอง
สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- วิสุทธิ โพธิ์แท่น (2524) แนวความคิดและตัวแบบประเทศประชาธิปไตยในอุดมคติ
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- วงธรรม สรณะ (2555) พฤติกรรมประชาธิปไตยของประชาชนในท้องถิ่น : ศึกษาในจังหวัด
จันทบุรี หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- วรเชษฐ์ ไชยวงศ์ (2549) พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน ในระดับท้องถิ่น : กรณีศึกษาการ
เลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งรวง
ทอง อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วรสิทธิ์ อภิชาติโชติ. (2533) การบังคับให้ไปออกเสียงเลือกตั้ง : แนวคิดและผล กรุงเทพมหานคร
เรื่องวิทย์เกษสุวรรณ (2549) หลักรัฐศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานครบริษัทพิมพ์.
- ลิขิตธีรเวคิน (2545) การเมืองการปกครองของไทย พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ศุขชัย ขาวสวนกล้วย (2546) พฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครเขตดินแดง
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจมหาวิทยาลัยบูรพา
- ศุภชัย วงษ์บรรใจ (2548) พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนจังหวัดลำปางในการเลือกตั้งทั่วไปปี
2548 เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศรีสมภพ จิตต์ภิรมย์ศรีและคณะ (2545) กระบวนการเลือกตั้งและปัจจัยในการตัดสินใจเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปัตตานีและสงขลา กรุงเทพมหานคร สถาบัน
พระปกเกล้า
- สถาบันพระปกเกล้า (2544) บทเรียนจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อปรับปรุงระบบ
เลือกตั้งให้ดีขึ้น กรุงเทพมหานคร อักษร โสภณ
- สถาบันพระปกเกล้า (2537) การปกครองท้องถิ่นไทย กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- เสถียร เขยประดับ (2551) การสื่อสาร การเมือง และประชาธิปไตยในสังคมพัฒนาแล้ว
กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- _____. (2540) การสื่อสารกับการเมือง พิมพ์ลักษณ์ กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 สติธร ธนานิธิโชติ (2545) รายงานวิจัยเรื่องพฤติกรรมการเลือกตั้งและปัจจัยในการตัดสินใจเลือกตั้ง
 สมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.2543 บรรณาธิการ กรุงเทพมหานคร เจ ปรีนตั้ง
- सानิตย์ ปิ่นสังข์. (2539) พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนในเขตชนบท : ศึกษา
 เฉพาะกรณีสุขาภิบาลศรีคอนไผ่ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี กรุงเทพมหานคร
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สายประพิศสายทองคู่ (2548) ทศนคติของประชาชนต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
 โดยตรง ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตจังหวัดตราด วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจมหาวิทยาลัย
 บูรพา
- สิทธิพันธ์ พุทธหุน (2542) การมีส่วนร่วมทางการเมืองกับพัฒนาการทางการเมือง นนทบุรี
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชารัฐศาสตร์
- _____. (2542) การเมืองท้องถิ่นของ อบจ.กับ อบต.รายงานการวิจัยเสนอต่อสภาวิจัยแห่งชาติ
 2527 พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของคนไทย กรุงเทพมหานคร โครงการ
 เผยแพร่ผลงานวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- _____. (2539) แนวการศึกษารัฐศาสตร์ กรุงเทพมหานคร คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย
- สุดาพรพัฒแสง (2548) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
 ราษฎรในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ.2548 ศึกษาเฉพาะกรณีเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัด
 เพชรบุรี วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชารัฐศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- สุภาวดี ติมินตระ (2548) ภาวะผู้นำในการพัฒนาท้องถิ่นของกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล
 อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
- สุภชัย เอาะน้อย (2550) ภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดขอนแก่น
 การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- สุวัฒน์ ศิริ โภคาภิรมย์ (2540) อิทธิพลของผู้นำชุมชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
 ประชาชน : ศึกษากรณีผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลหัวหิน กรุงเทพมหานคร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- สุวัตรตั้งจิตรเจริญ (2548) การตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในระหว่างการ
รณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง จังหวัดระยอง งานนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิตสาขา
เศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา
- สุวรรณ พินิตานนท์ (2546) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล
กรุงเทพมหานคร กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักพัฒนาและส่งเสริมการ
บริหารงานท้องถิ่น
- สุรพงษ์ โสธนะเสถียร.(2544).การสื่อสารกับการเมือง พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร ประสิทธิ์
ภักดิ์ แอนด์ พรีนติ้ง
- เสรี วงษ์มณฑา (2550) BRANDING นักการเมือง กรุงเทพมหานคร ฐานการพิมพ์
- เสาวนีย์ ศิริพจนานนท์ (2544) การตัดสินใจของประชาชนในการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร :
ศึกษาเฉพาะกรณี เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดสุโขทัย ขอนแก่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- สมเกียรติ ส่งสัมพันธ์ (2547) ประชาชนและการเมืองภาคประชาชน กรุงเทพมหานคร วัฒนาการพิมพ์
- สมชาย ตีลังการณ (2537) พฤติกรรมการออกเสียงเลือกตั้งกับจิตสำนึกทางการเมืองของคน
เชียงใหม่ในการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 13 กันยายน 2535 : กรณีศึกษาเขตอำเภอหางดง
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2557) การตลาดเพื่อการเมือง : การเลือกตั้ง
เพื่อชัยชนะ?. เอกสารวิชาการอิเล็กทรอนิกส์. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (2550) รวมกฎหมายระเบียบข้อกำหนดประกาศและคำสั่ง
คณะกรรมการการเลือกตั้งเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหาร
ท้องถิ่น (รวบรวมถึง ปี พ.ศ. 2550) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- _____. (2548) รายงานการวิจัยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพ.ศ. 2548
กรุงเทพมหานคร วิชาเอก
- สำนักวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยหาดใหญ่ (2556) ทศนคติของประชาชนในจังหวัดสงขลาที่มีต่อ
การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา (อบจ.สงขลา).หาดใหญ่โพล
(HATYAI POLL) มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
- อภิชาตินาคสุข. (2536). พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในพื้นที่เขตบางรักและเขตมีนบุรี.
วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- อโนทัย วัฒนาพร (2527) การเมืองและกระบวนการนโยบายสาธารณะระดับท้องถิ่น : กรณีศึกษา
เทศบาลแห่งหนึ่ง ในจังหวัดภาคเหนือวิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตสาขาการ
ปกครอง คณะรัฐศาสตร์.มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- อมรภาพงศาพิชญ์ และปรีชาคุณินทร์พันธ์ (2543) ระบบอุปถัมภ์ กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เอนก เหล่าธรรมทัศน์ (2543) การเมืองของพลเมืองผู้สหัสวรรษใหม่ กรุงเทพมหานคร โครงการ
จัดพิมพ์คบไฟ
- อมร รักษาสัตย์ (2543) ประชาธิปไตยและรัฐธรรมนูญ ฉบับประชาชน คู่มือการเรียนการสอนการ
เผยแพร่และการมีส่วนร่วมสำหรับครูอาจารย์และผู้นำชุมชน กรุงเทพมหานคร การันต์
การพิมพ์
- อรรถัย กี่ผล (2547) การวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
กรุงเทพมหานคร สถาบันพระปกเกล้า วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น
- อุทัย หิรัญโต (2531) การปกครองท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร บรมมีการพิมพ์
- เอกชาติแจ่มอัน (2547) พฤติกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
ชลบุรี: ศึกษากรณีอำเภอพนัสนิคมจังหวัดชลบุรี วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
มหาวิทยาลัยบูรพา
- Brian McNair (1999) An intro to political comunicaltion. New York: Routelbde.
- Clarke, John J. (1957) Outline of Local Government of the United Kingdom. London:Sir Isaac
Pitman & Sons, Ltd.
- David K. Berlo (1960) The Process of Communication. New York :Rinchart and Winston Inc.
- Holloway, William V. 1959. State and Local Government in the United States.
New York: McGraw-Hill.
- Richard Gunther, Jose Ramon-Montero and Juan J. Linz (2002) Political Parties: Old Concepts and
New Challenges. New York: Oxford University Press.
- Robson, Willam A. (1953) Local government in encyclopedia of social science. Vol. x New York:
The Macmillan.
- Taylor, Curtis and Huseyin Yildirim. (2005) Public Information and Electoral Bias. Paper provided
by Duke University, Department of Economics in its series Working Papers with
number 05-11.
- Wit, Daniel (1961) A Comparative Survey of Local Government and Administration. Bangkok:
Prachandra Printing Press.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สืบราชสันตติวงศ์

ภาคผนวก ก
แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1

สำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้ง

เรื่อง กลยุทธ์การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ในการเลือกตั้งวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 ระหว่าง นายนิพนธ์ บุญญามณี และ นายอุทิศ ชูช่วย

คำชี้แจง: การศึกษาเรื่องนี้ทำขึ้นเพื่อเป็นการศึกษาค้นคว้าอิสระประกอบการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ข้อมูลต่างๆ จะเก็บเป็นความลับ และใช้ประโยชน์ทางด้านวิชาการเท่านั้นจึงขอให้ท่านแสดงความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง

1.1. เพศ 1. หญิง 2. ชาย

1.2 อายุ ปี (เกิน 6 เดือนนับเป็น 1 ปี)

1.3 นับถือศาสนา 1. พุทธ 2. คริสต์ 3. อิสลาม

4. อื่นๆ(ระบุ).....

1.4 การศึกษา

ระดับ	วุฒิการศึกษา	สถาบันการศึกษา	ปีการศึกษาที่จบ

ตอนที่ 2 บริบททางการเมืองและปัจจัยที่มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

1. ท่านมีความคิดเห็นว่าการเมือง มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

2. ท่านมีความคิดเห็นว่าการเมือง มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหาร
จังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

3. ท่านมีความคิดเห็นว่าการเมืองระดับประเทศ มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การ
บริหารจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

4. ท่านมีความคิดเห็นว่าการเมืองระดับท้องถิ่น มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การ
บริหารจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

5. ท่านมีความคิดเห็นว่าการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก
องค์การบริหารจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

6. ท่านมีความคิดเห็นว่าการพัฒนาด้านการค้าและการลงทุน มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง
นายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

7. ท่านมีความคิดเห็นว่าการพัฒนาและส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

8. ท่านมีความคิดเห็นว่าการรื้อขายต่างๆ มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

9. ท่านคิดว่าสโมสร มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

10. ท่านคิดว่าประชาสังคม มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

11. ท่านคิดว่าชาติพันธุ์ มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

12. ท่านมีเหตุผลอย่างไรบ้างในการตัดสินใจลงสมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาในครั้งนี้

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 กลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

1. กลยุทธ์ด้านนโยบายในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาของท่านเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

2. กลยุทธ์ด้านผลงานที่ผ่านมา ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาของท่านเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

3. กลยุทธ์ด้านวิธีการเข้าถึงผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาของท่านเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

4. กลยุทธ์ด้านภาพลักษณ์ ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาของท่านเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

5. กลยุทธ์ด้านภูมิหลัง ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาของท่าน เป็นอย่างไร

.....
.....
.....

6. กลยุทธ์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหาร จังหวัดสงขลาของท่านเป็นอย่างไร

.....
.....
.....

7. ท่านมีแผนการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอย่างไร

.....
.....
.....

8. ท่านพบอุปสรรคจากการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองและมีแนวทางแก้ไขอย่างไร

.....
.....
.....

ผู้วิจัยขอขอบคุณท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสัมภาษณ์ในครั้งนี้

(ลงชื่อ) ค.ต.....

(ชัชชัย คงทวี)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2557

แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 2

สำหรับนักการเมือง

เรื่อง กลยุทธ์การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ในการเลือกตั้งวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 ระหว่าง นายนิพนธ์ บุญญามณี และ นายอุทิศ ชูช่วย

คำชี้แจง: การศึกษาเรื่องนี้ทำขึ้นเพื่อเป็นการศึกษาค้นคว้าอิสระประกอบการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ข้อมูลต่างๆ จะเก็บเป็นความลับ และใช้ประโยชน์ทางด้านวิชาการเท่านั้นจึงขอให้ท่านแสดงความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อนักการเมือง

สังกัดพรรค

1.1. เพศ 1. หญิง 2. ชาย

1.2 อายุ ปี (เกิน 6 เดือนนับเป็น 1 ปี)

1.3 นับถือศาสนา 1. พุทธ 2. คริสต์ 3. อิสลาม

4. อื่นๆ(ระบุ).....

1.4 การศึกษา

ระดับ	วุฒิการศึกษา	สถาบันการศึกษา	ปีการศึกษาที่จบ

ตอนที่ 2 บริบททางการเมืองและปัจจัยที่มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

1. พัฒนาการทางการเมืองของพรรคการเมืองที่ท่านสังกัดในจังหวัดสงขลา เป็นอย่างไร

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าพรรคการเมือง มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่ากลุ่มการเมือง มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่าการเมืองระดับประเทศ มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

5. ท่านคิดว่าการเมืองระดับท้องถิ่น มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

6. ท่านคิดว่าการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

7. ท่านคิดว่าการพัฒนาด้านการค้าและการลงทุน มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

8. ท่านคิดว่าการพัฒนาและส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

9. ท่านคิดว่าเครือข่ายต่างๆ มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

10. ท่านคิดว่าสโมสร มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

11. ท่านคิดว่าประชาสังคม มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

12. ท่านคิดว่าชาติพันธุ์ มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

13. ท่านคิดว่าปัจจัยใดที่มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา
เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 กลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

1. ท่านมีความคิดเห็นว่าการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 เป็นอย่างไร

1.1 กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี

.....
.....
.....

1.2 กลยุทธ์ของ นายอุทิศ ชูช่วย

.....
.....
.....

2. ท่านมีความคิดเห็นว่าการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งด้านผลงานที่ผ่านมาของผู้สมัครรับ
เลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 เป็นอย่างไร

2.1 กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี

.....
.....
.....

2.2 กลยุทธ์ของ นายอุทิศ ชูช่วย

.....
.....
.....

3. ท่านมีความคิดเห็นว่าการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งด้านวิธีการเข้าถึงผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งของ
ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 เป็น
อย่างไร

3.1 กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี

.....
.....
.....

3.2 กลยุทธ์ของ นายอุทิศ ชูช่วย

.....

.....

.....

4. ท่านมีความคิดเห็นว่าการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งด้านภาพลักษณ์ส่วนบุคคลของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 เป็นอย่างไร

4.1 กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี

.....

.....

.....

4.2 กลยุทธ์ของ นายอุทิศ ชูช่วย

.....

.....

.....

5. ท่านมีความคิดเห็นว่าการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งด้านภูมิลำเนาของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 เป็นอย่างไร

5.1 กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี

.....

.....

.....

5.2 กลยุทธ์ของ นายอุทิศ ชูช่วย

.....

.....

.....

6. ท่านมีความคิดเห็นว่าการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 เป็นอย่างไร

6.1 กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี

.....
.....
.....

6.2 กลยุทธ์ของ นายอุทิศ ชูช่วย

.....
.....
.....

7.ท่านมีความคิดเห็นว่าการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 เป็นอย่างไร

7.1 กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี

.....
.....
.....

7.2 กลยุทธ์ของ นายอุทิศ ชูช่วย

.....
.....
.....

ผู้วิจัยขอขอบคุณท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสัมภาษณ์ในครั้งนี้

(ลงชื่อ) ค.ต.....

(ชัชชัย คงทวี)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2557

แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 3

สำหรับเจ้าหน้าที่รัฐ

เรื่อง กลยุทธ์การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ในการเลือกตั้งวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 ระหว่าง นายนิพนธ์ บุญญามณี และ นายอุทิศ ชูช่วย

คำชี้แจง: การศึกษาเรื่องนี้ทำขึ้นเพื่อเป็นการศึกษาค้นคว้าอิสระประกอบการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ข้อมูลต่างๆ จะเก็บเป็นความลับ และใช้ประโยชน์ทางด้านวิชาการเท่านั้นจึงขอให้ท่านแสดงความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ

เพศ ชาย หญิง

อายุปี

อยู่บ้านเลขที่ หมู่ ตำบล อำเภอ จังหวัด สงขลา

จบการศึกษาชั้น.....

อาชีพ

สังกัดหน่วยงาน.....ตำแหน่ง

รายได้ต่อเดือน บาท

ส่วนที่ 2 บริบททางการเมืองและปัจจัยที่มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

1. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองของไทย อย่างไร

.....

.....

.....

1.1 ท่านมีความคิดเห็นว่าการเมืองมีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

1.2 ท่านมีความคิดเห็นว่าการเมืองมีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

1.3 ท่านมีความคิดเห็นว่าการเมืองระดับประเทศมีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

1.4 ท่านมีความคิดเห็นว่าการเมืองระดับท้องถิ่นมีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

2. ท่านมีความคิดเห็นว่าคุณภาพเศรษฐกิจของจังหวัดสงขลามีลักษณะเป็นอย่างไร

.....
.....
.....

2.1 ท่านมีความคิดเห็นว่าการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

2.2 ท่านมีความคิดเห็นว่าการพัฒนาด้านการค้าและการลงทุน มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

2.3 ท่านมีความคิดเห็นว่าการพัฒนาและส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

3. ท่านมีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติของจังหวัดสงขลามีลักษณะเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

3.1 ท่านคิดว่าเครือข่ายต่างๆ มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

3.2 ท่านคิดว่าสโมสร มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

3.3 ท่านคิดว่าประชาสังคม มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

3.4 ท่านคิดว่าชาติพันธุ์ มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

ส่วนที่ 3 กลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

1. ท่านคิดว่าประชาชนมีหลักเกณฑ์ในการเลือกบุคคลเข้าไปเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่ากลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 เป็นอย่างไร

2.1 กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี

.....

.....

.....

2.2 กลยุทธ์ของ นายอุทิศ ชูช่วย

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่ากลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งด้านผลงานที่ผ่านมาของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 เป็นอย่างไร

3.1 กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี

.....

.....

.....

3.2 กลยุทธ์ของ นายอุทิศ ชูช่วย

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่ากลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งด้านวิธีการเข้าถึงผู้มีสิทธิเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 เป็นอย่างไร

4.1 กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี

.....
.....
.....

4.2 กลยุทธ์ของ นายอุทิศ ชูช่วย

.....
.....
.....

5. ท่านคิดว่ากลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งด้านภาพลักษณ์ส่วนบุคคลของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 เป็นอย่างไร

5.1 กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี

.....
.....
.....

5.2 กลยุทธ์ของ นายอุทิศ ชูช่วย

.....
.....
.....

6. ท่านคิดว่ากลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งด้านภูมิหลังของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 เป็นอย่างไร

6.1 กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี

.....
.....
.....

6.2 กลยุทธ์ของ นายอุทิศ ชูช่วย

.....
.....
.....

7. ท่านคิดว่ากลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 เป็นอย่างไร

7.1 กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี

.....
.....
.....

7.2 กลยุทธ์ของ นายอุทิศ ชูช่วย

.....
.....
.....

8. ท่านคิดว่าการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 เป็นอย่างไร

8.1 กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี

.....
.....
.....

8.2 กลยุทธ์ของ นายอุทิศ ชูช่วย

.....
.....
.....

ผู้วิจัยขอขอบคุณท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสัมภาษณ์ในครั้งนี้

(ลงชื่อ) ด.ต.....

(ชัยชัย คงทวี)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2557

แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 4

สำหรับนักวิชาการ สื่อมวลชนผู้นำศาสนา และประชาชนทั่วไป

เรื่อง กลยุทธ์การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ในการเลือกตั้งวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 ระหว่าง นายนิพนธ์ บุญญามณี และ นายอุทิศ ชูช่วย

คำชี้แจง:การศึกษาเรื่องนี้ทำขึ้นเพื่อเป็นการศึกษาค้นคว้าอิสระประกอบการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ข้อมูลต่างๆ จะเก็บเป็นความลับ และใช้ประโยชน์ทางด้านวิชาการเท่านั้นจึงขอให้ท่านแสดงความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ

เพศ ชาย หญิง

อายุปี

อยู่บ้านเลขที่ หมู่ ตำบล อำเภอ จังหวัด สงขลา

สถานภาพ

จบการศึกษาชั้น.....

อาชีพ.....รายได้ต่อเดือน บาท

ส่วนที่ 2 บริบททางการเมืองและปัจจัยที่มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

1. ท่านมีความคิดเห็นว่าการเมืองมีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

2. ท่านมีความคิดเห็นว่าการเมืองมีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

3. ท่านมีความคิดเห็นว่าการเมืองระดับประเทศมีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

4. ท่านมีความคิดเห็นว่าการเมืองระดับท้องถิ่นมีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

5. ท่านมีความคิดเห็นว่าคุณภาพเศรษฐกิจของจังหวัดสงขลามีลักษณะเป็นอย่างไร

.....
.....
.....

6. ท่านมีความคิดเห็นว่าการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจมีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

7. ท่านมีความคิดเห็นว่าการพัฒนาด้านการค้าและการลงทุนมีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

8. ท่านมีความคิดเห็นว่าการพัฒนาและส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

9. ท่านมีความคิดเห็นว่าคุณภาพสังคมของจังหวัดสงขลามีลักษณะเป็นอย่างไร

.....
.....
.....

10. ท่านมีความคิดเห็นว่าคุณค่าต่างๆ มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

11. ท่านมีความคิดเห็นว่าคุณค่าคุณธรรม มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

12. ท่านมีความคิดเห็นว่าคุณค่าคุณธรรม มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

13. ท่านมีความคิดเห็นว่าคุณค่าคุณธรรม มีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 หรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

ส่วนที่ 3 กลยุทธ์ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

1. ท่านมีความคิดเห็นว่าการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดสงขลาเป็นอย่างไร

1.1 การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของ นายนิพนธ์ บุญญามณี

.....

.....

.....

1.2 การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของ นายอุทิศ ชูช่วย

.....

.....

.....

2. ท่านมีความคิดเห็นว่าการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 เป็นอย่างไร

2.1 กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี

.....

.....

.....

2.2 กลยุทธ์ของ นายอุทิศ ชูช่วย

.....

.....

.....

3. ท่านมีความคิดเห็นว่าการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งด้านผลงานที่ผ่านมาของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 เป็นอย่างไร

3.1 กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี

.....

.....

.....

3.2 กลยุทธ์ของ นายอุทิศ ชูช่วย

.....

.....

.....

4. ท่านมีความคิดเห็นว่าการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งด้านวิธีการเข้าถึงผู้มีสิทธิเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 เป็นอย่างไร

4.1 กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี

.....

.....

.....

4.2 กลยุทธ์ของ นายอุทิศ ชูช่วย

.....

.....

.....

5. ท่านมีความคิดเห็นว่าการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งด้านภาพลักษณ์ส่วนบุคคลของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 เป็นอย่างไร

5.1 กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี

.....

.....

.....

5.2 กลยุทธ์ของ นายอุทิศ ชูช่วย

.....

.....

.....

6. ท่านมีความคิดเห็นว่าการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งด้านภูมิหลังของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 เป็นอย่างไร

6.1 กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี

.....
.....
.....

6.2 กลยุทธ์ของ นายอุทิศ ชูช่วย

.....
.....
.....

7. ท่านมีความคิดเห็นว่าการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2556 เป็น
อย่างไร

7.1 กลยุทธ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี

.....
.....
.....

7.2 กลยุทธ์ของ นายอุทิศ ชูช่วย

.....
.....
.....

8. หลักเกณฑ์ในการเลือกบุคคลเข้าไปเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาเมื่อวันที่ 4
สิงหาคม พ.ศ. 2556 ของท่าน เป็นอย่างไร

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....

ผู้วิจัยขอขอบคุณท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสัมภาษณ์ในครั้งนี้

(ลงชื่อ) ค.ต.....

(��ษชัษ คงทวี่)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2557

ภาคผนวก ข

ภาพการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา

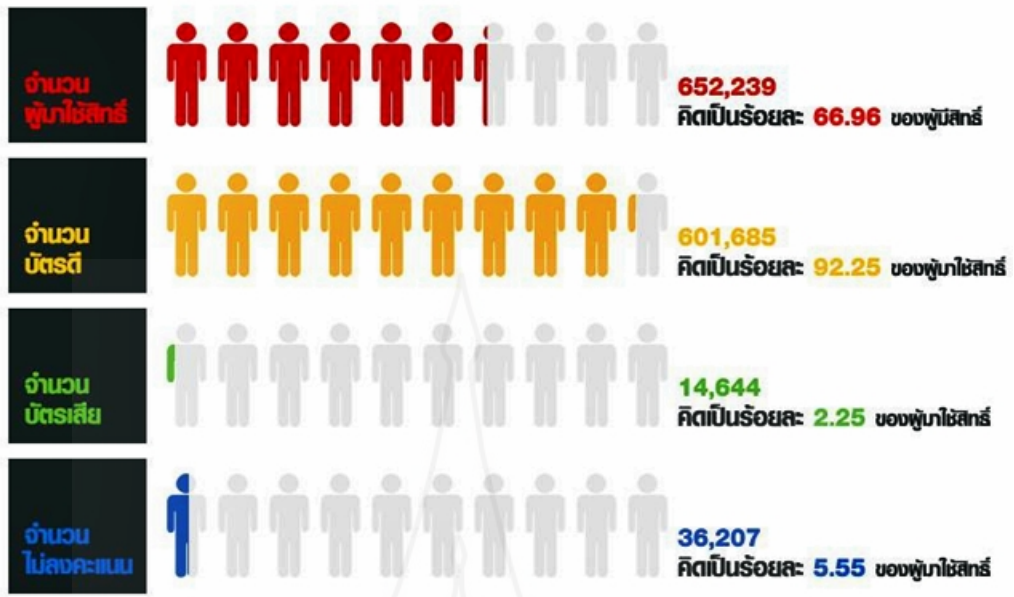
ภาพที่ 6 ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา ในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556

(<http://news.hatyaiok.com/?p=179907>)

ภาพที่ 7 สรุปผลคะแนนการเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลาในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556

(<http://news.hatyaiok.com/?p=179907>)

ภาพที่ 8 สรุปจำนวนผู้มาใช้สิทธิ์เลือกตั้งนายก อบจ.สงขลาในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.

2556 (<http://news.hatyaiok.com/?p=179907>)

ภาพที่ 9 ประชุมทำความเข้าใจแนวทางการดำเนินการเก็บข้อมูล

อภิปรายกลุ่มข้าราชการตำรวจตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดสงขลา เรื่อง กลยุทธ์การณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา ในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.256 โดยมีการผู้บัญชาการตำรวจตรวจคนเข้าเมืองมาเลเซียร่วมกิจกรรมด้วย เนื่องจากสงขลามีพรมแดนติดกับมาเลเซีย โดยเฉพาะด่านสะเดา จึงจำเป็นต้องสร้างเข้าใจที่ตรงกันระหว่างเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการประสานงานเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม

บรรยากาศการสัมภาษณ์

ภาพที่ 10 สัมภาษณ์นายเกชา เบญจการ นายกเทศมนตรี ตำบลสำนักขาม

ภาพที่ 11 สัมภาษณ์นายจรัส หมดเสียด กำนันตำบลสำนักขาม

ภาพที่ 12 บรรยากาศหลังการสัมภาษณ์ข้าราชการและกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอคลองหอยโข่ง

ภาพที่ 13 ภาพการสัมภาษณ์นายนิพนธ์ บุญญามณี ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา
ในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556

ภาพที่ 14 ป้ายรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายก อบจ.สงขลา ในการเลือกตั้ง วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2556

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	ดาบตำรวจชัชชัย คงทวี
วัน เดือน ปี	11 พฤษภาคม 2513
สถานที่เกิด	อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต สาขา การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ปัจจุบันกำลังศึกษาระดับปริญญาโท สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ประวัติการทำงาน	2532-2549 สังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 2549 - ปัจจุบัน สังกัดสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

